

Ilustrațiile și coperta ; C. Popovici

**Ediție îngrijită în redacție de
IORDAN DATCU**

FOLCLOR
DIN
OLTENIA
ȘI MUNTENIA

TEXTE ALESE DIN COLECȚII INEDITE

IV

1 9 5 9

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

GH. I. NEAGU

Folclor din Cîmpia Dunării

Gh. I. Neagu, autorul culegerii *Folclor din Cîmpia Dunării*, nu se face remarcant pentru prima dată cu ocazia acestei culegeri. Preocupările sale de folclor încep din anul 1922, ele fiind impulsionate mai apoi de audierea ca student a cursurilor și urmărirea activității folcloristice a lui Ovid Densusianu.

Gh. I. Neagu a publicat pînă acum două culegeri de folclor : prima, *Ghicitori din Ialomița și Teleorman*, 1939, pe care Ovidiu Papadima avea s-o considere „foarte interesantă”¹, a doua, *Colinde din Ialomița*, 1946, Roșiorii-de-Vede. În *Antologia Bărăganului* a contribuit cu partea de folclor.

Deși reduse ca întindere, culegerile amintite au fost semnalate încă de la apariție și sînt și acum în atenția cercetătorilor. Consemnînd apariția culegerii *Colinde din Ialomița*, D. Șandru scria în *Cercetări folclorice*, subliniind interesul lor pentru folcloriști și filologi, caracterul laic al colindelor : „Fără să fie, cantitativ, prea bogată, culegerea d-lui Neagu este deosebit de prețioasă prin valoarea intrinsecă a colindelor și prin problemele care le pune”.

Valoarea pieselor folclorice culese de Gh. I. Neagu a determinat inserarea lor în antologiile : *Balade populare românești*, antologie

¹. *Literatura populară română*, E.P.L., 1968, p. 237.

alcătuită de Al. I. Amzulescu, *La luncile soarelui*, antologie a colindelor laice, *Cinel-cinel*, ghicitori. În *Balade populare românești* a fost selectată balada *Voinicel străin*, culeasă lângă Fetești în anul 1933. Antologia *La luncile soarelui* a reținut o colindă culeasă de Gh. I. Neagu în Ialomița.

Culegerea *Folclor din Cîmpia Dunării* este cea mai amplă lucrare a folcloristului Gh. I. Neagu și ea se impune prin valoarea artistică, varietatea, importantul coeficient de inedit.

Folclor din Cîmpia Dunării cuprinde colinde, balade și lirică din județele Teleorman, Argeș și Ialomița.

Interesul pentru colinde, marcat prin apariția culegerii din 1946 este prezent și în această culegere, totuși valoarea culegerii n-o dau cele 10 colinde culese în anul 1963.

Secțiunea baladelor este cea mai rezistentă a culegerii, ele caracterizîndu-se în majoritatea lor, prin autenticitatea și îngrijita transcriere. Sînt cîteva balade necunoscute în culegerile anterioare : *Iancu Jianu* (58), *Cîntec pescăresc*, *Dumitrașcu Cazacu* (76). Prin structura epică, cizelarea remarcabilă și pregnanța înfățișării artistice a unor evenimente din istoria poporului nostru, prin eroismul și suflul patriotic se distinge balada *Pe Valea Galbenii*, una din cele mai frumoase din culegerea lui Gh. I. Neagu.

Baladele sînt prezente în culegere prin cele mai importante tipuri. Baladele fantastice sînt reprezentate prin : *Iana Sînziana*, *Șarpele*, *Joi în sărbători*, *Trei fete surori*, *Ivan Iorgovan*, *Antofiță a lui Vioară*, *Mizil-crai*, *Voica Bălaca*.

Din tipul baladelor păstorești fac parte : *Mioara, Cîntecul oii, Costea Gealapu, Cîntecul ciobanului*, iar *Marcu viteazul, Tănislav, Badu, Chira Chiralina, Ilincuța, Ban plugarul* și *Pe Valea Galbenii* alcătuiesc capitolul baladelor eroice și vitejești.

Un capitol bine reprezentat este acela al baladelor haiducești : *Corbea, Toma Dalimoș, Miu haiducul, Iancu Jianu, Gheorghică Gheorghilaș, Radu lui Anghel din Greci*. Capitolul „hoțomani“ cuprinde baladele : *Codreanul, Ghimiș, Chirigiul* și *Moș Drăgan din Piersica. Aga Bălăceanu* și *Pe Argeș în jos* alcătuiesc capitolul *Curtea feudală*.

Din tipul baladelor familiale fac parte : *Iencea Săbiencea, Milea, Cîntec pescăresc, Ghiță Cătănuță, Nidelea, Voinicel Oleac, Moșneagul, Dumitrașcu Cazacu, Oancea, Tudor Tudorel*.

Tipurile de balade sînt reprezentate astfel : fantastice, 16 variante ; păstorești, 4 variante ; eroice-vitejești, 10 variante ; haiducești, 16 variante ; hoțomani, 4 variante ; curtea feudală, 2 variante ; familiale, 12 variante.

Un număr de 47 de balade sînt culese din jurul localităților Roșiorii-de-Vede, Turnu-Măgurele, Alexandria și Videle din județul Teleorman, iar un număr de 16 balade reprezintă județul Ialomița.

Culegerea dovedește că anumite comune sînt bune păstrătoare ale baladelor. Astfel, din comunele Măldăieni și Măgureni, județul Teleorman, au fost culese 18 balade, iar din Didești, comuna natală a scriitorului Gala Galaction, au fost culese 9 balade.

Ca informatori a avut aici pe lăutarii Ion Marin Anghel Dușan (Măldăieni, jud. Teleorman) și pe Cartof Mitică (Didești, jud. Te-

leorman). Aceștia au preluat și conservat fondul de balade al lui Ioniță și D. Văleanu, Ion Neblea și Ion Șoteică, cunoscuți informatori ai lui Chr. N. Țapu. Unii dintre informatorii lui Chr. N. Țapu au fost și informatorii, după 50 de ani, ai lui Gh. I. Neagu, prilej bun pentru culegător și pentru cercetători de a constata ce schimbări au suferit peste vreme unele producțiuni populare.

Dintre informatorii lui Chr. N. Țapu, folosiți și de Gh. Neagu, face parte Stancu I. Mircea de la care Chr. Țapu a cules : *Miorița, Mierlița și sturzul, Cuculețul, Niculca, Stoian Bulibașa, Stan din Bărăgan, Cîntecul Codreanului, Radu Anghel* și alte cîntece epice și lirice.

De la Stancu I. Mircea va culege și Gh. I. Neagu *Ivan Iorgovan, Toma a lu Moș, Mizilcrai, Gheorghică Gheorghilaș, Oleacul bogat, Oancea*.

Departate de a fi o operă de epigonism, faptul că Gh. I. Neagu reface uneori itinerariul culegerilor publicate de Chr. N. Țapu în *Materiale folcloristice* de Gr. G. Tocilescu, este multiplu relevant și intră în practica muncii folcloristice.

Pentru a proba trăinicia și răspîndirea anumitor balade, culegerea a reținut la unele balade două, trei sau patru variante.

Dintre balade sînt cîteva care sînt adevărate piese de antologie. Cele 4 variante la balada *Șarpele* au pasaje noi care le diferențiază.

La *Ivan Iorgovan*, varianta nr. 21 e vizibil inferioară celei precedente.

Cîntecul oii (32) este tipul teleormănean-ialomițean al *Mioriței*, dar are finalul deficitar. Varianta 31 a aceleiași balade prezintă

vădite influențe ale baladei din colecția Alecsandri. Finalul felurit și amplu ne-a determinat la reținerea ei în culegere.

Un aspect care nu trebuie trecut sub tăcere, deși se vedește foarte restrâns, este constatarea unor influențe livrești în anumite balade. Este cazul baladei *Pe Argeș în jos* (65) în care se întâlnesc asemenea formulări :

Așa fu pe lume
Din străfund de vreme...
Și spuseră-a șire
Cuvântul lor sterp...
Pământul se crapă,
Din el ies bulboacă etc.

Cîteva observații în legătură cu noutatea baladelor. *Cîntecul ciobanului*, cules de la Costică Măruță, com. Socet, județul Teleorman, prezintă interes prin episoadele noi. Este cunoscut firul epic al baladei. Ciobanul, după ce-și pierde oile, întâlnește drumeți de diferite naționalități. Se-ntâlnește și cu „franțuzul“. Aici informatorul a cîntat 4 versuri din *La Marseillaise*, bineînțeles cu greșeli flagrante, fără ca acestea să minimalizeze semnificația acestui fapt.

Balada *Pe Valea Galbenii*, adevărată piesă de antologie, este cunoscută în alte culegeri cu titlul *Vișina*. Spre deosebire de aceasta, în care accentul cade pe relevarea invaziei turcilor pusă la cale de domnitor cu scopul de a pedepsi cele trei sate nesupuse la bir, în balada *Pe Valea Galbenii* accentul cade numai pe invazia tătarilor în satul stăpînit de bucuria unei sărbători.

Satul

N-a dat araci la domnie,
Nici bani la visterie,
Pîrcălabu nu le știe.

În sat mai rămîn trei moşnegi. Ei întîlnesc un voinic care se oferă entuziast să le dezrobească satul.

Invazia este succint reliefată :

Vin tătarii năbăiți,
Ştii ca sloii zvăpăiți.

Voinicul se face frate de cruce cu o „nepoța“ a unui moşneag și dau replica invadatorilor. Imaginea agricolă a secerişului este împrumutată pentru zugrăvirea luptei :

Şi-ncepea de mi-i tăia.
Unde mi-i tăia grîneşte,
Şi mi-i trîntea pologeste,
Şi mi-i grămădea clăieşte.

Partea a doua a culegerii, lirica, este alcătuită astfel : cîntece de sărăcie și revoltă (79—81) ; cîntece de haiducie (82—91) ; cîntece istorice (92—94) ; cîntece de răscoală (95—99) ; cîntece de cătănie și război (100—121) ; cîntece de înstrăinare (122—145) ; cîntece de natură (146) ; cîntece de dragoste (147—182) ; cîntece de dor (183—196) ; cîntece de lume și satirice (197—202) ; strigături (203—234).

Dintre cîntecele lirice se disting prin cizelarea remarcabilă și prin bogăția de imagini cîntecele de sărăcie și revoltă, cîntecele haiducești, cîntecele de dragoste și dor și cîntecele de înstrăinare.

Un cîntec de sărăcie și revoltă împotriva stărilor nedrepte amintește, prin vigoarea demascatoare și chiar prin cadența versurilor, de binecunoscuta *Doină* eminesciană :

Foaie verde foaie lată,
De la munte pîn' la baltă
Tot românul mi se vaită
Că nu mai poa' să trăiască
În țara lor românească

Cîntecul demască şirul de taxe percepute pe seama țăranilor, apăsătoarele învoieli :

Cinci coşuri cînd dijmuieste,
Cocăritul ți-l opreşte ;
Din fasole-ț' ia-ntreit
Finc-ai fost nedijmuit.

Cîntecul 85 — contaminare a unor cîntece de sărăcie și revoltă, de muncă, de haiducie — oferă o imagine vîguroasă a vieții țărănești din trecut.

Unele cîntece haiducești conțin accente ale luptei antiotomane (91).

Capitolul cîntecelor istorice conține cîntece despre T. Vladimirescu, Cuza-vodă, Răscoala din 1907, Aurel Vlaicu. Ultimul este asemănător în parte cu *Cîntecul ciobănaşului*, varianta Ovid Densusianu.

Există o mulțime de cîntece lirice, scurte îndeosebi, care s-au rotunjit într-o formă devenită clasică. În culegerea Gh. I. Neagu se observă însă adesea contaminarea unor asemenea cîntece din grupe tematice diferite. Astfel într-un cîntec de război (118) s-a transferat episodul morții ciobanului din *Miorița*. Un cîntec de înstrăinare este contaminat cu unul de nuntă :

Foaie verde și-o alună,
Ia-ț', băiete, ziua bună
De la tată, de la mamă,
De la frați, de la suroi,
De la grădina cu flori.

Un cîntec de dragoste încorporează o strigătură satirică. Cîntecele de dragoste conțin de

asemenea blesteme ale celor înșelați în sentimentele lor pure.

Strigăturile, unele cu totul locale (213, 214, 222, 223, 224, 225), dovedesc un ascuțit simț satiric.

Multe din textele lirice sînt superioare celor culese și publicate din fostele județe Teleorman și Vlașca în *Materialuri folcloristice* de Gr. G. Tocilescu.

Dacă în această culegere Gh. I. Neagu se rezumă a prezenta doar texte fără să dea și circulația lor în zona folclorică cercetată, așa cum procedase în *Colinde din Ialomița*, culegerea aceasta nu este mai puțin valoroasă.

Un alt aspect al activității de folclorist a lui Neagu, ce trebuie subliniat, este înțelegerea folclorului așa cum a fost imprimată de Ovid Densusianu în prefața la colecția *Grainul nostru*. Este vorba de interesul pe care-l prezintă mărturisirile informatorilor, texte care „pot fi socotite ca documente sufletești, culturale și, în parte, istorice“. Asemenea texte a publicat și Gh. I. Neagu în *Antologia Bărăganului*, capitolul „Credințe, superstiții, amintiri“ aparținîndu-i în întregime.

Culegerea lui Gh. I. Neagu, care însumează și o serie de cîntece culese de Florea M. Costache, poate fi considerată ca o contribuție de seamă la cunoașterea folclorului muntenesc.

COLINDE

1

Colind de flăcău

Astă-scară, seara-i mare,
 Hoileroi Doamne,
 Seara lu Sfîntu Vasile.
 Mari boieri la curte-m' vine,
 Hoileroi Doamne,
 Numai unu n-a venit,
 Puțintel mi-a zăbovit,
 Hoileroi Doamne,
 Puțintelu de trei zile.
 La trei zile mi-a venit.
 Toți boierii l-a-ntrebat :
 — Unde-ai fost de-ai zăbovit ?
 — Fost-am fost în vînătoare,
 Vînătoare cam pe-o vale,
 Mi-am vînat d-o ciutalină,
 Ciutalină
 fără splină.
 Toți boierii l-a crezut,
 Numai unu n-a crezut :
 — Cătați-l în buzunar,
 Că-i găsiți un degetar ;
 Cătați-l în degețel,
 Că-i găsiți al ei inel.
 Mîna-n buzunar băgară,
 Limba ciutii mi-o scoteară
 Și pe masă mi-o-aruncară,
 Toți boierii mi-l credeară.

De flăcău

Leroloi,
 Cine-și hărănește
 D-un cal, d-un ogar,
 Leroloi,
 D-un vînat șoimel ?
 Gheorghe tinerel.
 Cal cu ce-și hrănește ?
 Orzișor pisat
 La vînt vînturatu,
 La lopată datu,
 Apă din năstrapă,
 Venită prin piatră.
 Ogar cu ce-și hărănește ?
 Cu ciosvîrți dă mielu,
 Mielu-i sugurel
 Dî la ciobănel.
 Șoim cu ce-și hărănește ?
 Păsări gălbioare,
 Prinse după mare,
 De la vînătoare.
 La locul curatu,
 La mărul rotatu,
 Șoim s-a lăudatu :
 — Stăpîne, stăpîne,
 Cal de mă va-ntrece,
 Aripa să-mi tai,
 La cîini să mi-o dai.
 Iar, la locul curat,
 La mărul rotat,
 Cal s-a lăudat :
 — Stăpîne, stăpîne,
 Șoim dă mă va-ntrece,
 Copita să-mi tai,
 La cîini să mi-o dai.
 La locul curat,
 La mărul rotat,
 P-amîndoi i-aduse,
 Bine-i potrîvise
 Picior la picior.
 Calul cînd porniră,
 El să potîgniră.

La locul curat,
 La mărul rotat,
 Calul s-a rugat :
 — Dă-mi, Doamne, să-mi dai
 Bine pe pământ,
 Ceață sus la vînt,
 Cal să izbîndească,
 Șoim să rățăcească.
 La locul curat,
 La mărul rotat,
 Șoim că s-a rugat :
 — Dă-mi, Doamne, să-mi dai
 Bine sus la vînt,
 Gheață pe pământ,
 Șoim să izbîndească,
 Cal să potîgnească.
 Șoimu cînd porniră,
 Cal să potîgniră.
 Calu să sculară,
 Pe șoim îl sosiră,
 Pe-alătura-i dară,
 La stăpîn intrară,
 Din gură-i grăiară :
 — Stăpîne, stăpîne,
 Ieși de mă preumblă
 Și mă răcorește,
 C-am lăsat șoimel.
 Stăpîn mi-auzeară,
 Paloșu-l luară,
 La șoim se duseră.
 Cal că să rugară :
 — Stăpîne, stăpîne,
 Nu sluți șoimelu,
 Căci la nunta ta
 Bine ți-o șădea
 Călare pe mine,
 Ogar după tine,
 Cu șoimel pe mîină.
 Și te-oi preumbla
 Tot prin sate rare
 Pe la fete mari,
 Și prin sate dese
 Pe la jupînese.

Colind de fată mare

Cetinele, cetioară dragă, leo.
 Pă mare plăviță-m'vine,
 Numai brazi, molizi uscați.
 Dar pă urma brazilor,
 Vine cerbu-notător.
 Cerbu-noată,
 Coarne-și poartă.
 La vârful cornițelor,
 Leagăn verde de mătase
 Cu ciucuri pletiti în șase.
 — Dar în leagăn cine-m' șade ?
 — Șade [Leana] fată mare.
 — Dar dă lucru ce-m' lucrează ?
 — La un guler și-o năfra'.
 Gulerașul fraților,
 Năfraua cumnaților.
 — Dar din gură ce-m' grăia ?
 — Cerbule, cerbuțu meu,
 Mai încet cu-notătura,
 Că mi-ai stricat cusătura,
 C-am un frate năvodar
 Și-un cumnate măcelar,
 Io-ndată le-oi porunceară
 Și năvodu l-or băgară
 Și pă tine te-o scoteară.
 Te-o scoteară,
 te-o tăiară,
 Ț-dă carnea la măcelar,
 Și oasili la dulăi,
 Și sîngili la șoimei,
 Și păru la trăistar
 Să-m' facă traistă la cal.
 La anu și la mulți ani !

Colind de fată

Prin cel cel,
 Prin cel nu-i cel, (?)
 Leroloi, Doamne,

Se zări d-un legănel,
Leroloi, Doamne,
Dar în leagăn cine-m' şade ?
E (cutare) d-ochi-şi negri
Şi nu şade cum se şade,
Şi coase şi-nghindoseşte,
La fir galben îpleteşte.
Şi coase d-un guleraşu,
D-un guler şi d-o batistă.
Guleraşul frate-său,
Batista nuntaşilor.
Ia, te suie-n foişor
Şi ia seama binişor,
Vine să te ia pe tine,
Să te ducă-n țări streine,
Într-alte țări, la alți părinți,
Să te treacă peste munți.
Busuioc verde pe masă,
Rămii gazdă sănătoasă !

5

Colind de fată mare

Ferice, Doamne, ferice,
Ferice de ceşt domn bun,
Ceşt domn bun, jupîn (Ion).
El că are o fată mare,
Fată mare pe (cutare)
Şi mi-o cere-un portar mare,
Portar mare de la porți.
El că-mi cere,-o zestre-mi cere,
Cere-o mie de mioare,
Tot mioare ochișoare,
Pe la bot sînt gălbioare ;
Şi-m'mai cere, zestre-m'cere,
Cere-o sută de cornute,
Ies în vară tot mai multe ;
Şi mai cere,-o zestre-m'cere,
Îmi cere cincizeci dă berbeci,
Tot berbeci d-aceiași beci
Cu lînica poleită,
Cornițele zugrăvite ;

Și mai cere-o zestre-m'cere,
Cere carul ferecat,
După car, Negru legat,
Țesălat și înfrinat,
Cum e bun de-ncălicat.
Toată zestrea mi-o iertară,
Numai fata i-o luară
Și la munte mi-o urcară,
Peste munți
La alți părinți,
Peste brazi
La alții frați,
Peste grădina cu flori
La alte surori.
Nu te iau ca să-mi fii roabă,
Ci te iau ca să-mi fii doamnă,
Chelărița caselor,
Stăpîna argaților.

6

Colind de fată

Cununa-i de vinețele,
Fericeas', Doamne, acest domn bun,
Cest domn bun, jupîn (cutare).
El mi-și are
O fată mare,
Fată mare pe (cutare).
De diminață se scula,
Pe ochi negri se spăla,
Cruce cu dreapta-și făcea,
Cobilița și-o lua,
Cărăruia-și d-apuca,
Cărăruia cam la vale,
Cam la vale la fîntîni.
La fîntîni
Sînt trei păuni,
Trei păuni,
 trei meșteri buni.
Unul calul potcovește,
Altul calul netezește
Și-altul cu prunca-mprunjește.

Cel ce calul potcovește
Mînușîta i-o-ntindea,
Batișcioara i-o lua,
Sta pe loc și l-întreba :
— Ce să faci, voinic, cu ea,
Cununa-te-ai tu cu ea,
Tu cu ea,

cu greaca sa.

Cel ce calul netezește
Mînușîta i-o-ntindea,
Inelușul i-l lua.
Stătea-n loc și l-întreba :
— Ce să faci, voinic, cu el,
Cununa-te-ai tu cu el,
Tu cu ea,

cu greaca sa.

Cel ce cu prunca-mprunjește
Mînușîta i-o-ntindea,
Cununița i-o lua.
Stă pe loc și l-întreba :
— Ce să faci, voinic, cu ea,
Cununa-te-ai tu cu ea,
Tu cu ea,

Cu greaca sa.

Dar și (cutare) d-ochi-și negri,
Ea să fie sănătoasă
Ca o garoafă frumoasă.

7

Colind de fată

Leroloi, Doamne, leo.
Cură, cură rîu repede,
Rîu repede
Pînă-n spete,
D-un lăcșor
Și-un iezerel.
La mijloc de iezerel,
Crescutu-mi-am,
Născutu-mi-am
D-un călin
Și d-un mălin.

Prin frunza călinului
 Și printr-a mălinului,
 Crescutu-mi-am,
 Născutu-mi-am
 Legănel de taftă verde.
 Dar în leagăn cine-mi șade ?
 Șade (cutare) d-ochi-și negri.
 Ea mi-și coase, bindisește,
 La fir galben că-mpletește.
 Ea mi-și coase d-o batistă,
 Batista voinicului
 Și granavdu Murgului.
 Când ochi negri-și d-aruncară
 Într-o parte, cam la vale,
 Cam la vale, cam sub soare,
 Vine d-un merean călare.
 Nu-i merean cu șaua-i verde
 Și e (cutare) tînăr călare.
 Și nu-mi vine
 Cum se vine,
 Cu calul trăgînd de frîu,
 Cu saiaua-nfiptă-n brîu.
 Cum veniră
 Așa-mi sosiră.
 Arcu-ntinse,
 Punte-mi puse,
 Lîngă dînsa că-mi trecuse.
 Doamne, mult le șade bine,
 Ca două flori într-o grădină :
 Dimineața înflorește,
 Peste zi se ofilește.
 Dar și (cutare) d-ochi-și negri,
 Cadă-i capul de flori multe,
 Gîtișor
 de gălbiori,
 Degețele
 de inele,
 Urechiuși
 de cerceluși.
 Dar și (cutare) d-ochi-și negri,
 Ea să fie sănătoasă
 Ca o garoafă frumoasă !

Colind de fată

Cine-și face de-o cetate ?
 Face (cutare) d-ochi-și negri.
 Și n-o face
 cum se face,
 Și mi-o face-ntr-o ispită,
 Într-o ispită,
 într-o pofidă :
 În ispita turcilor,
 În pofida frîngilor.
 Strigă (cutare) din cetate :
 — Cine-n lume s-or de-afla,
 S-or de-afla,
 s-or deavăra
 Să-mi pribidească cetatea ?
 Nimerea nu s-or de-afla,
 Numai (cutare) s-or de-afla,
 S-or de-afla,
 s-or deavăra.
 De dimineață se scula,
 Pe ochi negri se spăla,
 Cheile-n mînă le lua,
 Cărăruia-și de-apuca,
 Cărăruia cam la vale,
 Cam la vale, cam la grajd.
 Grajd de piatră descuia.
 El în grajd doi cai mi-avea :
 Unu-i negru și-altu-i murg.
 Încearcă-și Negru,
 Încearcă-și Murg.
 Rămii, Negru, cal mai bun,
 Cal mai bun și mai blajin.
 Puse șaua, l-înșelă,
 L-înșelă,
 l-înraftură.
 Picioru-n scară punea,
 Și pe dînsu-ncălica.
 Cărăruia-și de-apuca,
 Cărăruia cam la vale,
 Cam la vale, la cetate.
 Dar și (cutare) mi-l vedea
 Și din gură-așa-i grăia :

— Stai tu (cutare), Făt-Frumos,
Nu-mi pribidi tu cetatea.
Fii domn bun cetății mele
Și eu doamna curții tale,
Nor' bună-a părinților,
Cumnățica fraților,
Stăpîna de-argaților.
Dar și (cutare) d-ochi-și negri,
Ea să fie sănătoasă
Ca o garoafă frumoasă !

9

Colind de tineri căsătoriți

Icea-n ceaste curți
Și ceaste domnii,
Crescut-am,
 născut-am
Doi meri de-a-nfloriți,
Înfloriți, mărgăriți,
Din toamnă sădiți,
Din vară rodiți.
Sus mi-e frunza deasă,
Jos dumbrița groasă.
Jos la rădăcină,
La verdea tulpină,
Mare horă-mi joacă,
Danțu-mi dănțuiește.
Danțu cine-l trage ?
(Cutare) cu (cutărica).
(Cutare) Făt-Frumos
Toiag de-a-nvîrtește,
'N sus mi-l de-azvîrlește,
În palme-l sprijinește
Și se fericește :
— Ferice de mine,
Zile ce-am născut,
Parte mi-am de-avut
De taică, de maică,
De-o doamnă de treabă,
Binișor mă poartă :
Cămașă de in,

Guleraș de fir,
De fir, barbafir ;
Jos la mînicele
Niște floricele
Parcă sînt lalele.
În vîrfu l-aști doi meri,
Mi-este-un legănel,
Leagăn de mătase.
În leagăn cine-mi șade ?
(Cutare) d-ochi-și negri
Coase, bindisește,
La fir de-mpletește.
Trage cîte-un fir,
Rupe cîte-un măr,
În sus mi-l de-azvîrlește,
În palme-l sprijinește
Și se fericește :
— Ferice de mine,
Zile ce-am născut,
Parte mi-am de-avut
De taică, de maică,
De-un domn bun, de treabă,
Binișor mă poartă :
Rochiță lustrită,
Croită pe țîță
Ș-un brîu cu cutițe,
Cutițe cu bold,
Lășățel pe șold ;
Colănaș cu zale,
Lășățel pe șale.
Domnii dumnealor
Fie sănătoși
În știrea lui Cristos !

10

Colind de tineri căsătoriți

Doi meri de-aluniți,
De toamnă sădiți,
De vară-nfloriți ;
La tulpini de meri,
Mese de boiri,
Danț de negustori.

Danțul cin' mi-l trage ?
Tînărul Gheorghiuță
Cu cucoana lui
Danțul dăntuiește
Și se fericește.
Ferice de ei,
De ei de-amîndoi,
Ce parte-am avut
De taică, de maică
Și de domn frumos,
De domn cuvios,
Ce se poartă bine
În haine bălane
Cu nasturi cutați
Pe piept răvărsați.
Ce parte-am avut
De maică, de taică,
De doamnă frumoasă
Și mult cuvioasă
Și se poartă bine :
În nisipie,
Fustă gheorghilie,
Ciorapi roșiori,
Papuci gălbiori,
La tocșor cu flori,
Mult sînt jucători.
Dar nu întodeauna,
Rar la zile mari,
Ziua de Crăciun
Și-a de Bobotează,
Cînd preoți botează,
Lumea-o creștinează,
Lumea și norodu
Și pe noi pe toți.
La mulți ani !

DE NUNTA

11

Bradule frumos și sfînt,
Ca nimenea pe pămînt,
Te-adusei de sus din munte,
Bradule cu frunze multe,

Te-adusei, te-mpodobii,
Martor la nuntă să-mi fii
Și multă grijă să-mi ții,
Cît oi sta printre cei vii.
Să-mi porți grijă de bărbat
Să n-ajung văduvă-n sat ;
Să-mi porți grijă de copii
Și viața să ne-o mîngîi.

12

Ia-ți, mireasă, ziua bună
De la tată, de la mamă,
De la frați, de la surori,
De la grădina cu flori,
De la fete din uliță.
Înfloriți, flori, înfloriți,
Că mie nu-mi trebuiți ;
Mie cînd îmi trebuiați,
Voi atuncea nu-nfloreaiți.
Taci, mireasă, nu mai plînge
Că la mă-ta mi te-oi duce,
Cînd o face plopul pere
Și răchita micșunele ;
Doar atunci și nici atunci,
Ca mireasă nu te-ncurci.
Pînă cînd mireasă ești,
Ai credință că tot crești,
Că tot crești și înflorești,
Toată lumea o iubești.
După ce te-ai măritat,
De fetie ai uitat,
Te-ai apucat de oftat,
De oftat și blestemat
Și nimic n-ai cîștigat,
Că bărbatul e bărbat,
Pune pălăria-n cap
Și pe poartă a plecat.
Ia-ți, mireasă, ziua bună
De la tată, de la mamă,
De la frați, de la surori,
De la grădina cu flori ;
De la flori de busuioc,
De la fete, de la joc ;

De la flori de lămâiță,
De la fete din uliță.
Sărmana bătătura,
Cine te-o mai mătura ?
Păsărica cu coada,
Rîndunica cu pana ;
Mușcata de la fereastră
Va-nceta d-acum să crească.

13

Frunză verde mărăcine,
— Ia-ți, mireasă, ziuă bună
De la frați, de la surori,
De la grădina cu flori ;
De la strat de busuioc,
De la feciorii din joc ;
De la strat de floricele,
De la neamuri din vîlcele ;
De la frunza cea de brad,
De la puiul cel lăsat.
Plînge mireasa cu jale
Că n-o mai purta beteală,
Nici în degete inele
Și nici în urechi cercei,
Nici n-o șade cu flăcăi.
Cununița ta cea verde
Cum te scoate dintre fete
Și te bagă-ntre neveste.
Și cu mîna cea de flori
Te scoate dintre feciori
Și te pune-ntre nurori.
— Cîntați, fete, și priviți,
Pînă sînteți la părinți.
Cîntați, fete, florile
Și vă jucați horele.
Dacă vă veți mărita,
Horele n-oți mai juca,
Florile n-oți mai purta ;
Oți cînta, n-oți mai cînta,
În casă la soacră-ta,
În tindă la socru-tău,
Afar' de bărbatu-tău.
Foaie verde ș-o alună,
Ia-ți, mireasă, ziuă bună

De la tată, de la mamă,
 De la frați, de la surori,
 De la grădina cu flori,
 De la fir de busuioc,
 De la băieții din joc.
 Frunză verde mărarăcine,
 Ia-ți, copile, iertăciune
 De la mamă, de la nene,
 De la cerul cel cu stele,
 De la frați, de la surori,
 De la grădina cu flori,
 De la strat de busuioc,
 De la flăcăii din joc ;
 De la strat cu lămâiță,
 De la fete din uliță ;
 Din ogradă, de la poartă,
 De le fetele cu coadă ;
 De la unchi, de la mătușă,
 De la tindă, de la ușă.
 — Dacă n-ai fost bucuroasă
 Ca să-ți vezi fetița-n casă
 La spălat, la măturat
 Și la făcut de mîncat,
 Rămii, mamă, sănătoasă,
 Eu mă duc la altu-n casă.

14

— Soacră mare, soacră mare,
 Ce se vede colo-n zare ?
 — Un buchet de floricele
 Care mă mîndresc cu ele ;
 Ce-am născut, ce-am legănat,
 Noptile ce-am picotat.
 — Soacră mare, soacră mare,
 Cine vine pe cărare ?
 — Îmi vine de-o dalbă floare,
 Cum nu s-a văzut sub soare.
 — Spune, soacră, dacă vrei,
 Spune după obicei
 Care-s darurile ei ?
 — Pămîntul cu florile
 Și cerul cu stelele
 Și voinicul — brad frumos
 Pe care și l-a ales.

FANTASTICE

15

Iana Sinziana

(Sora Soarelui)

Pe buhal de mare
 Soarele răsare.
 Printre richițele
 Sînt nouă argele.
 Țese Iana-n ele
 Fir și ibrișin,
 Lui Soare zăbun ;
 Fir și cu mătase,
 Lui Soare cămașe.
 Soarele-mi sosea
 Colea-n richițele,
 Soru-si-i spunea :
 — Țese, Iano, țese
 Și mi te gătește
 Și te singhiosește,
 Fir și ibrișin,
 Lui Soare zăbun ;
 Fir și cu mătase,
 Lui Soare cămașe,
 Că eu oi să te iau
 Poternică-n lume,
 Soțioară mic.
 Iana că-i spunea :
 — Soare frățioare,
 Binc nu ți-oi zice,
 Viermii te mănînce !
 Unde s-a văzut
 Și s-a pomenit

Să ia sor' pe frate
 Să-mi facă păcate,
 'N lume făr' de parte
 Și frate pe sor',
 Doi dintr-un trupșor ?
 Iana că-mi vorbea :
 — Soare frățioare,
 Bine nu ți-oi zice,
 Viermii de mănînce !
 Și tu ca să-mi umbli
 Nouăsprece ani
 Pe optsprece cai
 Și tu ca să-ți cați
 Poternică-n lume
 Să-ți samene ție.
 Doamne milostive,
 Soarele-mi umbla,
 Cîți cai că mi-avea,
 Toți mi-i ologea
 Și mi-i ciuntăvea
 Și el nu găsea
 Poternică-n lume.
 Doamne milostive,
 El că mi-și sosea
 În gură de argea,
 Soru-si-i spunea :
 — Țese, Iano, țese
 Și mi te gătește
 Și te-mprimenește,
 Că eu oi să te iau
 Poternică-n lume,
 Soțioară mie.
 Iana răspundea :
 — Soare frățioare,
 Bine nu ți-oi zice,
 Viermii te mănînce !
 Și tu ca să-mi faci
 D-o scară de fier,
 Cuie de oțel
 Pîn' la naltul cer,
 Pîn' la Dumnezeu
 Și la moș Crăciun
 Că e mai bătrîn,

Și tu ca să-ntrebi
Să ia sor' pe frate
Și frate pe sor',
'N lume făr' de dor,
Doi dintr-un trupșor ?
Soarele auzea,
D-o căldură da,
Buciumul lua.
El că buciuma,
Scara se făcea,
Pe ea se urca,
Dumnezeu-l vedea,
Să vezi, că-l știa,
Cu Adam că-l da,
Adam i-arăta
Și pe cele bune
Și pe cele rele,
Soarele să vază
Să se pocăiască,
Păcate nu-mi facă,
Lumea-m' prăpădească.
Adam l-împlimba.
În iad că mi-l băga
Și-n iad ce-auzea ?
Pășărele negre,
Ele că plîngeau
Și se văitau :
— Vai de noi și de noi
Și de maica noastră,
N-au la ce muri,
N-au la ce trăi,
Că ei ne-a făcut,
Nu ne-a botezat,
Nu ne-a creștinat
Și-n iad ne-a băgat.
Soarele-ntreba :
- Moș Adame, ce-i cu aște pășărele
Care plîngeau
Și se văitau ?
Adam că-i spunea :
— Soare frățioare,
Ăștia sînt copii
Și nebotezați,
Și necreștinați,
Și-n iad sînt băgați.

Mai nainte da,
Tot în iad mi-erea,
Să vezi, ce mai vedea ?
Un bordei cam mic :
Dă omul să iasă
Și porcii nu-l lasă.
Mai nainte da,
Tot în iad mi-era.
O vacă găsea,
Ea iarbă mi-avea,
Slabă că-mi erea.
Soarele-ntreba :
— Da cu astă vacă
Slabă și mîrșavă,
Ea iarbă mi-avea
Și slabă ședea ?
— Tot nașu-a dăruit
Și n-a isprăvit.
Din iad că-l scotea,
'N rai că mi-l băga.
În rai că-mi intra,
În rai ce-auzea ?
Păsărele albe,
Ele că cînta
Și ciricăia,
Din gură striga :
— Ferice de noi
Și de maica noastră,
C-au la ce muri,
Și-au la ce trăi,
Că ei ne-a făcut
Și ne-a creștinat,
Și ne-a botezat,
În rai ne-a băgat.
Soarele-ntreba :
— Moș Adame, ce-i cu-aște păsărele,
Ele că cîntau
Și ciricăiau ?
Adam răspundea :
— Aștia sînt copii,
Să vezi, botezați,
Să vezi, creștinați
Și-n rai sînt băgați.
Și ei că strigau :

— Ferice de noi
 Și de maica noastră,
 C-au la ce muri
 Ș-au la ce trăi,
 Că ei ne-a făcut,
 Și ne-a botezat,
 Și ne-a creștinat,
 În rai ne-a băgat.
 Soarele-mi sosea,
 Nu se pocăia,
 Toate le vedea.
 El că mi-și sosea
 În gură de argea.
 Soru-si-i spunea :
 — Țese, Iăno, țese
 Și mi te gătește
 Și te-mprimenește,
 Eu c-oi să te iau
 Poternică-n lume,
 Soțioară mie.
 Iana răspundea :
 — Soare frățioare,
 Bine nu ți-oi zice,
 Viermii te mănânce !
 Eu c-oi să te iau
 Și tu ca să-mi faci
 D-un pod tot de ceară,
 Trăsură de ceară,
 Caii tot de ceară,
 Vizitiu de ceară,
 Crucea de aclaz
 Și Dumnezeu naș.
 Soarele auzea,
 Buciumul lua,
 El că buciuma,
 Albine-mi venea,
 Să vezi, ca frunza.
 Ceară i-aducea,
 Toate le făcea.
 Nuntașii sosea,
 Fîn la cai că da.
 Ariciul venea,
 Fînul li-l lua,
 Pietre le-aducea,
 Semn Soarelui da.

Soarele vedea,
Semn lui i se da
Și el n-asculta.
Nunta că-mi pornea,
Pe pod mi-ajungea,
Iana că-i spunea :
— Soare frățioare,
Arată-ți raza,
Că ne-om cununa,
Să-ți văz puterea.
Soarele auzea,
O căldură da,
Lemnele crăpa,
Apa că-mi fierbea,
Podul se topea,
În apă cădea,
Nu se cununa.
Peștii că-i prindea
Și mi-i chinuia.
Dumnezeu-i scotea
Și mi-i rînduia :
Soarele, ziua,
Și luna, noaptea,
De văzut să vază,
Să nu se-ntîlnească,
Păcate să-mi facă,
Lumea-mi prăpădească.
Soare rășărea,
Luna scăpăta ;
Ei dor se vedea
Și nu se-ntîlnea,
Blestemați mi-erea.

16

Iana Cosinzeana

Foaie ș-o cicoare,
P-ăl buhaz de mare,
Mie mi se pare
Neagră corăbioară
De maluri trîntită,
De pietre glodită,
De talaz bătută.

În ale răchițele,
 La nouă argele,
 Țese Iana-n ele.
 Țese, tindichește
 Fir și ibrișin,
 Lui Soare zăbun ;
 Fir și cu mătase,
 Lui Soare cămașă.
 Când Soare venea,
 La Iana striga :
 — Țese, Iano, țese,
 Țese, tindichește
 Și mi te gătește,
 Eu oi să te iau
 Soțioară mie,
 Din veac în vecie,
 Doamne milostive.
 Iana ce striga :
 — Soare luminate,
 Trup făr' de păcate,
 Unde s-a văzut
 Și s-a pomenit
 Să ia sor' pe frate
 Să facă păcate ;
 Și frate pe sor',
 Doi dintr-un trupșor,
 Să facă fecior ?
 Da Iana zicea :
 — Eu oi să te iau,
 Da tu mie să-mi faci
 D-o scară de os
 Din pământ în jos,
 O scară de fier,
 Cuie de oțel
 Pîn' la naltul cer.
 Și tu să te duci
 Tot la moș Crăciun,
 Că e mai bătrîn
 Și la moș Adam,
 Să slujești un an.
 Soare c-auzea,
 Toate le făcea :
 O scară de os
 Din pământ în jos

Și scară de fier;
 Cuie de oțel
 Pîn' la naltul cer.
 La moș Crăciun că se ducea
 Și la moș Adam
 Să slujască-un an.
 Cînd moș Adam că mi-l vedea,
 Cu pravila pe genuchi că era.
 Pravila-nchidea,
 De mîină pe Soare că-l lua
 Și-n iad că-l băga.
 În iad ce vedea ?
 Nește pomișori,
 Mult sînt uscăciori ;
 Nește păsărele,
 Mul' sînt negrișoare.
 Ele-mi ciripea,
 Și ele-mi striga :
 — Vai de noi și vai
 De părinții noștri :
 N-au la ce muri,
 N-au la ce trăi ;
 Nu ne-a creștinat,
 Nu ne-a botezat,
 Lumîinare nu ne-a dat.
 Soare că-ntreba :
 — Adame, aici de ce-i așa ?
 Adam îi răspundea :
 — Soare luminate,
 Trup făr' de păcate,
 Aici sînt copii
 Care mor nebotezați
 Și necreștinați,
 Fără lumîinare dați.
 Mai înainte că mergea,
 Vedea livezile verzi,
 Vacile slabe și topite.
 Soarele că-ntreba :
 — Aicea de ce-i așa ?
 — Aicea naș c-a dăruit,
 Rău că i-a părut,
 Aicea nu s-au primit.
 Iar pe Soare de mîină că-l lua
 Și-n rai că-l băga.
 În rai ce vedea ?

Nește pomișori,
 Mul' sînt verzișori ;
 Nește păsărele,
 Mul' sînt gălbioare
 Și sînt albișoare.
 Ele-mi ciripea
 Și-mi zicea așa :
 — Ferice de noi,
 Ferice de părinții noștri :
 C-au la ce muri
 Și-au la ce trăi,
 Că ne-au creștinat
 Și ne-au botezat,
 Lumînare că ne-au dat.
 Soare că-ntreba :
 — Adame, aicea de ce-i așa ?
 Adam îi răspundea :
 — Sînt copiii care mor botezați
 Și sînt creștinați
 Și cu lumînare dați.
 Mai nainte că mergea,
 Mai nainte ce vedea ?
 Vedea locul negru și pîrlit,
 Vacile grase
 Și frumoase.
 Soare că-ntreba :
 — Adame, de ce-i așa ?
 Adam îi răspundea :
 — Soare luminate,
 Trup făr' de păcate,
 Aicea naș c-a dăruit,
 Rău nu i-a părut,
 Aicea s-au primit.
 Soare iar venea,
 La Iana trăgea.
 — Iano, soru-mea,
 Eu că mi-am umblat
 Nouă ani pe nouă cai
 Care paște noaptea-n rai :
 Patru i-am stătut,
 Cinci i-am ciumpăvit,
 Potîrnichie n-am găsit,
 Potîrnichie-n lume
 Să-mi samine mie.

Potîrnichia mea,
 Iana, soru-mea.
 Iana dacă vedea și vedea
 Că de soare nu scăpa :
 — Măi, Soare luminate,
 Trup făr' de păcate,
 Eu oi să te iau,
 Dar tu mie să-mi faci
 D-un pod de ceară
 Aci peste mare,
 Și tu să-mi aduci
 Patruzeci de popi bătrîni,
 Tot pe noi să ne cunune.
 Așa, Soare c-auzea,
 Puternic că era,
 Numaidăcît că le făcea.
 Și Soare aducea
 Patruzeci de popi bătrîni,
 Tot pe ei să mi-i cunune.
 Iana ce făcea ?
 De mîină pe Soare că-l lua
 Și pe pod că se urca.
 Din gură mai striga :
 — Unde s-a văzut
 Și s-a pomenit
 Să ia sor' pe frate
 Să facă păcate,
 Și frate pe sor',
 Lume făr' de dor,
 Doi dintr-un trupșor
 Să facă fecior ?
 Iana mai zicea :
 — Soare luminate,
 Ia-ntinde-ți razile
 Să-ți vedem puterile.
 Cînd Soarele
 Razile că le-ntindea
 Podul că topea,
 Iana cu mîina de nas că se lua
 Și-n mare că s-azvîrlea
 Și din gură mai zicea :
 — Cînd Soarele la răsărit,
 Luna la apus,
 Să nu să-ntîlnească
 Ca să mai vorbească,

Ca să-i fiu nevestă ;
Cînd Luna la răsărit,
Soarile la scăpătat,
C-a făcut păcat.

17

Cîntecul soarelui

Ostrovel de mare
Cu nouă răzoare,
Cu aracii verzi,
Verzi și despicați,
Argea de pămînt,
Sulul de argint.
'N argea cine-mi țese ?
Fiica Domnului
Și-a Cristosului.
Soarele-mi grăia :
— Iano, Simțiano,
Silește de-mi țese
Pînza de mătase,
C-oi să-mi faci cămașe,
Că eu oi să te iau.
Iana ce-mi grăia ?
— Soare, frățioare,
Un' s-a pomenit
Și s-a mai văzut
Să ia sor' pe frate
Și frate pe sor' ?
N-aibă-n lume dor,
Mai bine să mor !
Soare, frățioare,
Dacă tu oi să mă iei,
Ia tu ca să-mi faci
D-o scară de fier
Pîn' la naltul cer,
Și una de os
La Domnul Cristos,
Noi să ne urcăm
Și să ne-ntrebăm
Dacă s-o cădea
Să ia sor' pe frate

Și frate pe sor',
Naibă-n lume dor.
Soarele ca un sfânt
Și ca un puternic
Din palme-a bătut
Și el mi-a făcut
D-o scară de fier,
Pîn' la naltul cer.
Pe scară se urca,
Acolo de-ajungea,
Cristos poruncea :
— Adame, Adame,
Ia, tu ca să-i iei
Și tu ca să-i porți
Prin rai și prin iad ;
Ceea ce-o plăcea,
Aia ca să-și ia.
Poftea iadul,
Numai ca s-o ia.
Jos de pe scări se da
Și-n mare s-arunca.
Soarele ce-mi făcea ?
Nevod că-mi făcea,
De mare, de lung,
Pîn' la naltul cer.
Nevod că-mi băga,
Pe Iana o scotea.
Iana ce-mi grăia ?
— Soare, frățioare,
Dacă tu oi să mă iei,
Ia, tu ca să-mi faci
D-un pod peste mare,
Cu stâlpi de aramă,
În capul podului
D-o bisericuță
Cu doi, trei preoți,
Noi ca să mergem
Să ne cununăm.
Și ei că mergea :
Mireasa nainte,
Mirele pe urmă.
Iana ce-mi grăia ?
— Soare, frățioare,
Un' s-a pomenit
Și s-a mai văzut

Mireasa nainte,
Mirele pe urmă,
Mult nu șade bine !
Din minți că-l scotea,
În urmă rămînea,
La Dumnezeu se ruga,
Pe cer mi-o azvîrlea.
Iana ce-mi grăia ?
— Soare, frățioare,
Cînd tu la apus,
Eu la răsărit ;
P-un drum să mergem,
În ochi să ne vedem,
Dar să nu ne luăm.

18

*Joi, în sărbători,
trei fete surori*

Verde izmă creață,
Joi de dimineață,
Pe rouă, pe ceață,
Cu roua-n picere,
Cu ceața-n sprîncene ;
Verde de trei flori,
Trei fete surori
Mi-au plecat la flori,
Flori ca să culeagă,
Cununi să-mpletească,
Să călugărească,
Să se măritească.
Verde-o viorea,
O ceață că da,
Ele-mi rătăcea,
Să sălbăticea,
Ele-n loc că sta,
Urechea-n vînt c-o arunca,
Ele să mi-audă
Ori cocoși cîntînd,
Sau popă tocînd,
Sau plugari hăind.

Ele n-auzea
Nici popă tocînd,
Nici cocoș cîntînd,
Nici plugari hăind.
Verde salbă moale,
Fata cea mai mare
Mi-apuca pe vale,
Tot pe o cărare.
Verde coelie,
Fata mijlocie
Mi-apuca prin vie
Ca să nu mai vie.
Verde bob sipică,
Fata cea mai mică
Mi-apuca pe luncă,
Tot ca o haiducă,
Unde cucu-mi cîntă,
Lunca mi-o despică.
Cucul că cînta,
Lunca-mi răsuna,
Fata că plîngea,
De cuc se ruga :
— Cuculețule,
Ibriorule,
Mititelule,
Frumușelule,
Gingășelule,
Mititel de trup,
Spornic la cuvînt,
Gușă gălbioară,
Limbă roșioară,
Lasă-te la vale,
Ia-mă-n aripioare,
Scoate-mă la țară
Să-ți fiu verișoară.
Cucul că zicea :
— Ba, fetițo, ba !
Că eu, vezi, am vere
Cîte vara pere.
Cucul ce făcea ?
Mai sus se suia,
Mai frumos cînta,
Lunca-mi răsuna,
Fata că plîngea,
De cuc se ruga :

— Cuculețule,
 Ibriorule,
 Mititelule,
 Frumușelule,
 Gingășelule,
 Mititel la trup,
 Spornic la cuvînt,
 Gușă gălbioară,
 Limbă roșioară,
 Lasă-te la vale,
 Ia-mă-n aripioare,
 Scoate-mă la țară
 Să-ți fiu surioară.
 Cucu că zicea :
 — Ba, fetițo, ba !
 Că eu am surori
 Cîte vara flori.
 Cucul ce-mi făcea ?
 Mai sus se suia,
 Mai frumos cînta,
 Lunca-mi răsuna,
 Fata că plîngea,
 De cuc se ruga :
 — Cuculețule,
 Ibriorule,
 Mititelule,
 Frumușelule,
 Gingășelule ;
 Mititel la trup,
 Spornic la cuvînt,
 Gușă gălbioară,
 Limbă roșioară,
 Lasă-te la vale,
 Ia-mă-n aripioare,
 Scoate-mă la țară
 Să-ți fiu soțioară,
 De la inimioară.
 Cucul c-auzea,
 Jos că se lăsa,
 Peste cap se da,
 Voinic se făcea,
 În brațe c-o lua,
 'N față o săruta ;
 Peste cap se da,
 Cuc că se făcea,

'N aripi c-o lua,
La țară-o scotea.
Fata ce făcea ?
În cas' că intra.
Cucul ce-mi făcea ?
Pe gard s-așeza.
Mama fetii ce-mi făcea ?
Ea mi-l huiduia
Și-l zburătura.
Fata că-i zicea :
— Mamă, mama mea,
Nu-l mai huidui,
Nu-l zburături
Și ia cucul, mamă,
Și pune-l pe ladă
Și dă-i turtă caldă ;
Dă-i miere de roi
Ca să stea la noi
Și cu miez de nucă
Să nu se mai ducă.

19

Ivan Iorgovan

Sus pe Cerna-n sus,
Mulți voinici s-a dus,
Capul și-a răpus.
Cine mi-a rămas ?
Ivan Iorgovan,
Fecior de mocan
Și de mocăncuță,
Ce fecior, drăguță !
El că mi-și mergea
Prin sloiuri de munte,
Prin tufe mărunte ;
Prin munții cărunți,
Prin brazii mărunți.
La Cerna-mi mergea
Din gură striga :
— Cernele, Cernele,
De-ai fi vorbitoare,
Cum ești curgătoare,

Ceartă-ți urletul,
 Moaie-ți talazul
 Și-arată-mi vadul
 Să trec cu Murgul,
 Eu ca să-mi vînez
 Fată sălbatecă,
 Mare năpraznică,
 Frumoasă groaznică.
 — Ivane, Ivane,
 Lasă-te la vale
 Unde-i apa rară.
 Sînt două surcele
 Să treci tu pe ele,
 Tu ca să vînezi
 Fată sălbatecă,
 Mare năpraznică,
 Frumoasă groaznică.
 Ivan auzea,
 La vale-o lua.
 La coadile ei,
 E două surcele,
 Trecea el pe ele.
 El că mi-și vîna
 Prin sloiuri de munte,
 Prin tufe mărunte ;
 Prin munții cărunți,
 Prin brazii mărunți.
 Cu cine era el ?
 Cu Visla copoaica.
 Visla că-mi găsea
 Fată sălbatecă,
 Mare năpraznică,
 Frumoasă groaznică.
 Lîngă ea se da,
 Țîța i-o-mbuca,
 Fata că striga :
 — Ivane, Ivane,
 Ceartă pe Visla,
 Visla copoaica,
 Că-mi rupe țîța ;
 Ceartă-ți ogăreii
 Că-mi rupe cerceii.
 — Nu cert pe Visla,
 Să-ți rupă țîța,

Că eu am plecat,
 Eu ca să vînez
 Fata sălbatecă,
 Mare năpraznică,
 Frumoasă groaznică.
 Fata-i răspundea :
 — Ivane, Ivane,
 Nu sînt fata sălbatecă,
 Eu am fost bucătăreasă,
 Tu erai fecior din casă.
 Eu niște bucate-am vărsat,
 D-aia am rătăcit,
 M-am sălbătăcit.
 Ivan n-o credea,
 Pe cal mi-o punea,
 Cu ea că-mi pleca.
 Fata ce zicea ?
 — Ivane, Ivane,
 Blestemul de fată,
 De fată curată,
 Să te-ajungă-ndată,
 'N mijloc de apă,
 Să mi te faci piatră.
 Ivan n-o credea,
 Tot nainte da,
 Fata blestema,
 La Cerna-mi venea :
 — Cernele, Cernele,
 D-ai fi vorbitoare,
 Cum ești curgătoare,
 Ceartă-ți urletul,
 Moaie-ți talazul
 Și-arată-mi vadul
 Să trec cu Murgul.
 Că eu mi-am vînat
 Fata sălbatecă,
 Mare năpraznică,
 Frumoasă groaznică.
 — Ivane, Ivane,
 Lasă-te la vale,
 Unde-i apa rară.
 La coadile mele,
 E două surcele
 Să treci tu pe ele.

Fata iar striga :
-- Ivane, Ivane,
La mijloc de apă
O să te faci piatră.
Blestemul de fată,
De fată curată,
O să te-ajungă-ndată,
Ca să te faci piatră.
Ivan n-o credea,
Nici n-o-nțelegea,
Pe Cerna pleca.
În mijloc de apă,
Mi se făcea piatră.

20

Ivan Iorgovan

Verde de sacîz,
Sus pe Cerna, sus,
Mulți voinici s-a dus,
Și toți s-a răpus,
Și n-au mai ajuns.
Cine mi-a rămas ?
Ivan Iorgovan,
Fecior de mocan
Și de mocîrșan,
Călare pe cal.
Calu-i dobrogean,
Voinic Iorgovan.
Sus pe Cerna mică,
Am o ibomnică,
Mare năpraznică,
Fată sălbatică.
Ivan ce-mi făcea ?
El p-un munte se suia.
P-âl picior de munte,
Plimbă-mi-se-mplimbă.
Dar cine se-mplimbă ?
Ivan Iorgovan,
Fecior de mocan
Și de mocîrșan,
Cu Vijla nainte.

Ivan cat-o parte,
 Vijla cată două.
 Ivan ce-mi căta ?
 Fată sălbatică,
 Mare, năpraznică.
 O iubise cât o iubise
 Și cu foc mi-a oropsise.
 Vijla c-o găsea,
 Țița i-o-mbucă,
 Cercei îi rupea.
 Fata că-i zicea :
 — Ivane, Ivane,
 Bade Iorgovane,
 Ceartă-ți pe Vijla,
 Mi-a-mbucă Țița ;
 Ceartă-ți tu șoimeii,
 Mi-a-mbucă cerceii.
 Ivane, Ivane,
 Bade Iorgovane,
 Nu-ți aduci aminte,
 Când eram la-mpărat,
 Eu bucătăreasă,
 Tu băiat în casă ?
 Te-mbucătuream
 Și mi te-ngrijeam.
 Ivane, Ivane,
 Bade Iorgovane,
 Te-o ajunge-ndată
 Blestemul de fată,
 De fată curată,
 De te-oi face piatră
 La mijloc de apă.
 Ivan ce-mi făcea ?
 Certa pe Vijla,
 Îi lăsa Țița ;
 Certa el șomeii,
 De-i lăsa cerceii.
 Ivan ce-mi făcea ?
 La Cernelea că-mi venea,
 Din gură zicea :
 — Cerneleo, Cerneleo,
 Apă curgătoare
 De la deal la vale,
 De-ai fi vorbitoare
 Cum ești curgătoare,

Ceartă-ți urletul,
Moaie-ți talazul
Și-arată-ți vadul,
Să trec cu calul.
Cernelea așa-mi făcea.
'Și certa urletul,
'Și muia talazul,
'Și-arăta vadul,
Trecă cu calul.
La mijloc de apă,
Mi-l ajunse-ndată
Blestemul de fată,
De fată curată
De se făcea piatră.
Șoimeii că-l văd,
La el se reped.

21

Ivan Iorgovan

Sus, pe Cernea-n sus,
Mulți voinici s-a dus.
Care cum s-a dus,
Toți că s-a răpus.
Unul mi-a rămas,
Îl chema Ivan,
Ivan Iorgovan,
Fecior de mocan.
El că mi-a rămas,
Singurel pe cal,
Pe cal, pe cârlan,
Cârlan de cinci ani.
Și el se ducea,
Tot pe Cernea-n sus,
Singurel pe cal,
Cu ogarii-n zgardă,
Cu șoimel pe mână,
Multu-i șade bine !
Dar cum se ducea
Tot pe Cernea-n sus,
Din gură-mi grăia :
— Cerneleo, Cerneleo,

Apă curgătoare,
Cum ești curgătoare,
Să-mi fii vorbitoare
Și tu ca să-mi spui,
Eu pe un' să trec,
Colo-n d-aia parte.
Cernelea-nceta,
Valu-și alina
Și lui că-i zicea :
— Ivane, Ivane,
Lasă-te la vale,
Unde-i apa moale,
Unde apa-mi curge,
Pietrile-mi rămîne
Și tu ca să-mi calci,
Tot din stană-n stană
Și din piatră-n piatră,
Pînă-n d-aia parte.
El acolo mergea
Și el cînd călca,
Tot din stană-n stană
Și din piatră-n piatră,
Pînă-n d-aia parte.
Dar în d-aia parte
Ogari ce-mi vîna ?
Sub stana de piatră
O fată sălbatică,
Mult mi-este groaznică.
Ogari c-o lătra,
Fata-mi cuvînta,
Ea mi-l cunoștea,
Din gură-i zicea :
--- Ivane, Ivane,
Ceartă-ți tu Vidra,
Că-mi rupe vîna
Și eu te-oi blestema,
Blestem, măi, de fată,
Te-o ajunge-ndată,
La mijloc de apă,
Unde Murgu-noată.
Și ea-i mai grăia :
— Ivane, Ivane,
Da știi ori nu știi
Că noi am slujit
La domn Ștefan-vodă,

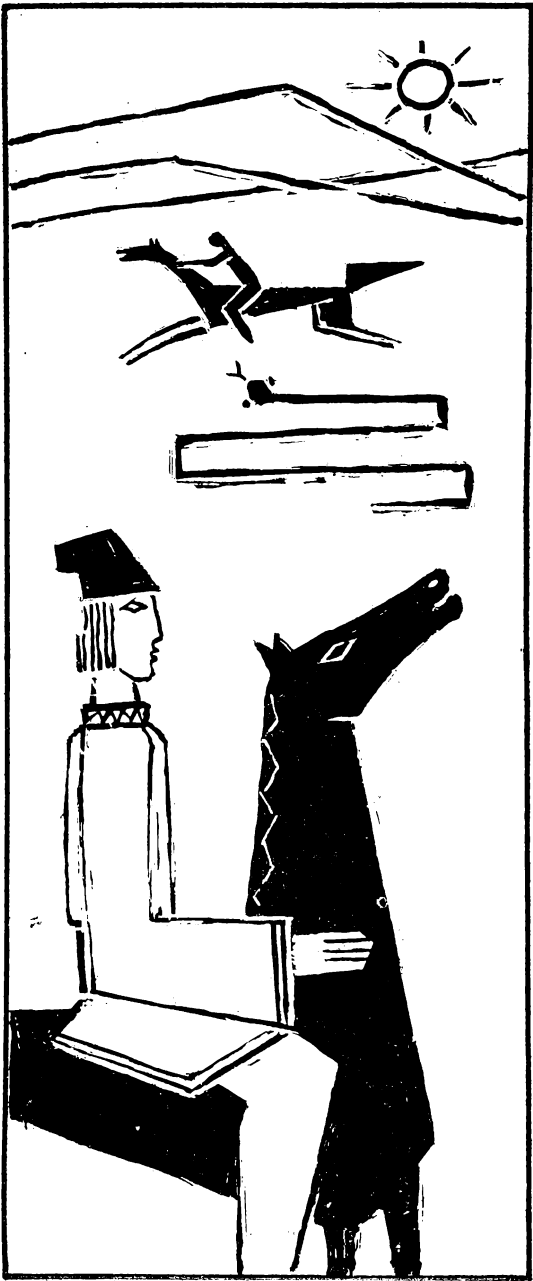
Tu fecior din casă,
Eu fată de masă.
Și noi am pripit,
Păcate-am făcut ;
Eu de frica taicăi,
De rușinea maicăi,
Eu am pribegit
Și eu c-am fugit,
Pe-aicea-am venit,
M-am sălbăticit
Și m-am pustiit.
Ivan n-asculta,
Vidra mi-amuța,
Vinele-i rupea,
Acolo o lăsa,
Îndărăt se-ntorcea,
Vidra c-o mușca
Și mi-o sîngera,
Fata-l blestema,
Blestem, mări, de fată,
Mi-l ajungea-ndată,
La mijloc de apă,
Unde Murgu-noată,
Cernea se umfla,
Valul și-l pornea,
Pe Ivan l-îneca.
Ogarii-i rămînea
Și pe mal urla,
Pe el mi-l jelea.

22

Șarpele

Savai, o babă bătrînă,
Savai, cu cîrjile-n mînă,
De la dalbe tinerețe
Pîn' la adînci bătrînețe
Fiu din trup că n-a făcut.
Cînd a fost la bătrînețe,
Atunci mi-a păcătuit,
D-un Făt-Frumos mi-a făcut,
Cîndu-i cade cu urît
Și-i e ciudă pe pămînt.

Ea-l scälda și-l înfășa,
 Și-n copaie mi-l punea,
 Și cu stînga-l legăna,
 Și cu dreapta se-nchina,
 Și din gură că-i zicea :
 — Liu-liu, liu-liu, culcă-mi-te,
 Culcă-mi-te, alină-mi-te,
 Pui de șarpe sugă-mi-te !
 Ea de mic îl blestema,
 Dar cînd ea mi-l blestema ?
 Săvai, tot la zile mari,
 Cînd intră popa-n altar,
 Cînd mi-e cerul descheiat
 Și-ngenunche-o lume toată,
 Ea atuncea-l blestema.
 Și Dumnezeu se-ndura
 Și ruga i-o asculta,
 Șarpe din cer trimitea
 Și cu Făt-Frumos se măsură
 Și șarpele l-aștepta
 Pînă de vîrstă se făcea.
 Atunci Făt-Frumos ce-mi făcea ?
 La vînătoare-mi pleca,
 Vînat babei i-aducea,
 Bine babei că-i părea
 Și-atunci nu-l mai blestema.
 Da-ntr-o zi ce mi-și făcea ?
 Făt-Frumos că se gătea,
 'N grajd de piatră că-și intra,
 D-un călușel că scotea,
 Un călușel cam potrivit,
 Cu cioltarul mohorît
 Și cu ciucuri de argint,
 Făcea dîră pe pămînt.
 Da' pe unde el vîna ?
 Săvai, prin cîmpul Nistrului,
 Săvai, și-al Bacăului,
 Săvai, și al pustiului.
 Toată ziua că-mi vîna
 Și nimica nu-mi găsea,
 Tot semne i se făcea !
 Cînd era soare-n diseară,
 Prinde-un pui de turturea,
 Tot semne i se făcea,
 Multu-i e inima rea !

Pe el noaptea l-apuca,
 De foame nu mai putea
 Și de sete-asemenea.
 La câte puțuri trăgea,
 Tot سعی, frate, le găsea,
 Mare semne-i se făcea !
 Pe el noaptea l-apuca,
 Nu știa-ncotro s-o ia !
 Nu-ș' cum ochii și-arunca,
 Mică flacăără vedea,
 El acolo că-mi trăgea,
 Ca să-și frigă turturea,
 Să-și potolească foamea,
 El acolo c-alerga.
 Când acolo mi-ajungea,
 Vai, săracul ce vedea !
 Frig de moarte că-l lua,
 Șarpele-mi păcătuia,
 Șarpele și cu șerpoaica,
 Ei în coadă se-nnoda
 Și-n fălci, mări, se-ncleșta,
 Privea să facă păcatul.
 Dar Făt-Frumos ce zicea ?
 Bună seară că mi-și da,
 Șarpele se zvîrcolea
 Și din gură că-i grăia :
 — Și mulțumescu-ți, Făt-Frumos,
 Pe unde, mări, mi-ai fost,
 Că eu pe tine te-am cătat
 În tot cîmpul Nistrului,
 Săvai, și-al Bacăului,
 Săvai, și-al pustiului.
 Descalecă să te sug,
 Că pe tine din pruncie
 Maică-ta mi te-a dat mie.
 Atunci Făt-Frumos ce-mi făcea ?
 La urechea calului s-apleca
 Și din gură că-i zicea :
 — Murgule, Murgule,
 Cal de izbîndă,
 Cin' te-a lăudat,
 Eu te-am cumpărat,
 Cît mi-a cerut eu i-am dat,
 Ca de unde-oi da să scap.

Atunci calul întorcea
Și la fugă c-o lua.
Șarpele după el se lua,
Nouă rînduri de loc fugea,
Socotea că-mi izbîndea
Și de șarpe c-o scăpa.
Da' cînd ochii-ndărăt și-arunca
Vede-și capul șarpelui
La chișița Murgului.
Dar Făt-Frumos ce-mi făcea ?
Friguri de moarte-l lua,
Mîna-n buzunar băga,
D-un zgîrbăcel că scotea.
Zgîrbăcel

cam mititel,

În șase vițe mi-e-mpletit
Și la cap mi-e plumbuit,
Cu trei dramuri de argint.
Zgîrbăcelul mi-aducea,
Cal peste burtă-ncingea.
Unde ăl cal se smucea,
'N nouă rînduri de loc că-mi fugea.
Cînd ochii că-și arunca,
Vede-și capul șarpelui
Sus în sapa Murgului,
Scurtarea voinicului !
Șarpele se zvîrcolea
Și-n coadă mi-l înnodea,
De pe cal jos că mi-l da,
De trei ori roată că-i da,
Jumătate l-mbuca,
Jumătate nu mai poate,
Tot de arme ferecate,
De săbii încrucișate.
Toată noaptea că-mi țipa,
Dar pe-acolea se afla
D-o mică cîrciumăreasă
Și la ea-n gazdă mi-era
D-un Făt-Frumon Iortoman,
C-un cal negru, dobrogean.
El din somn că se scula
Și din gură că-mi grăia :
— Ai, dadă cîrciumăreasă,

De cînd te-ai cîrciumărit
 Mulți ibomnici c-ai făcut,
 Că nu pot să odihnesc.
 Cîrciumăreasa știa
 Și din gură că-i zicea :
 — Ale, nene Iortomane,
 Nu-s ibomnici d-ai mei
 Și-ala e d-un Făt-Frumos,
 Pe el șarpele că-l suge.
 Atunci Iortoman se scula
 Și din gură că-i zicea :
 — Hai, dadă cîrciumăreasă,
 Adu-mi o cupă de vin,
 Adu-mi una, adu-mi două,
 Adu-mi cupe pînă-n nouă.
 Pînă curaju-i venea,
 Și-atunci el că se gătea
 Și pe cal încălica
 La Făt-Frumos că pleca
 Și din gură că-i zicea :
 — Tot o să mor eu odată,
 Să scap voinic de la moarte,
 Săvai, din gură de șarpe.
 Acolo cînd mi-ajungea,
 El din gură că zicea :
 — Șerpuliță,
 dinți de criță,
 Lasă trupul tinerel
 Că te tai prin jumătate,
 Să-mi răscumpăr din păcate !
 Șarpele se zvîrcolea
 Și din gură că-i zicea :
 — Ale, nene Iortomane,
 Bate-ți calul pe de-a-ntregul
 Și te du și fugi de mine,
 Că nu-i bine nici de tine,
 Că p-ăsta că l-oi vărsa
 Și după tine m-oi lua.
 Atunci Iortoman grăia :
 — Tot am să mor eu odată,
 Să scap voinic de la moarte,
 Săvai, din gură de șarpe.
 Mîna la brîu că-mi punea,
 D-un livorvel că-mi scotea

Și-n șarpe că-l descărca,
 Nimic șarpelui că-i strica,
 Tot mai rău îl necăjea.
 Că p-ăla că mi-l vărsa
 Și după el s-așeza
 Și la goană mi-l lua,
 Nouă rînduri de loc fugea
 Și-acolea că-mi izbîndea
 Și de șarpe c-o scăpa.
 Dar Iortoman ce făcea ?
 El curajul și-l ținea,
 Mîna la brîu c-o punea,
 D-un paloșel că-mi scotea.
 Paloșelul mititel
 Și cu vîrful de oțel,
 Drept în gură i-l punea
 Și pînă-n coadă-l spinteca,
 De pe cal jos că-l trîntea,
 Mici bucățele mi-l făcea
 Și-acolo că mi-l lăsa,
 La Făt-Frumos se-ntorcea,
 Văitîndu-se că-l găsea
 Și de el că se ruga
 Și din gură că-i zicea :
 — Ale, nene Iortomane,
 Văz eu că n-o să mai scap,
 Tu pe cal că să mă pui
 Și colo-n deal la stîină să mă urci
 Și oile să le mulgi,
 Uluce cu lapte să le umpli
 Și pe mine să mă scalzi.
 Ce folos
 că mi l-a scos,
 Că pe el acolo l-a dus,
 În lapte dulce l-a scăldat,
 Dar laptele-l albăstrea
 Tot de posoacă de șarpe.

23

Cîntecul șarpelui

Frunză verde trei spanace,
 Țipă, neică, și nu tace ;

De trei zile și trei nopți,
De când țipă și nu tace,
Țipă fiuleț în mă-sa,
De trei zile și trei nopți.
Mă-sa că se necăjea,
Să vezi, frate,-i dăruia,
Frate, vezi, avuția,
Voinicelul nu tăcea.
Să vezi, mă-sa-l dăruia,
Și la șarpe-l dăruia,
Și din gură așa zicea :
— Lulă-mi-te,
 culcă-mi-te,
Pui de șarpe sugă-mi-te,
Pui de șarpe-al Nistrului,
De pe apa Prutului,
Din casele Vîrcului.
Cînd mă-sa că-l blestema
Și la șarpe-l dăruia,
Atunci voinicu-mi năștea.
Pui de șarpe că-mi sosea,
Sub talpa casei m-intra.
Povîrni voinic p-un an
Și șarpele tot p-un an ;
Povîrni voinic pe doi,
Și șarpele tot pe doi,
Ochii-n cap ca de cotoi ;
Povîrni voinic pe trei,
Și șarpele tot pe trei,
Sălta casa din temei ;
Povîrni voinic pe patru
Și șarpele tot pe patru ;
Povîrni voinic pe cinci,
Și șarpele tot pe cinci,
Ochii-n cap de licurici ;
Veni voinicul pe șase
Și șarpele tot pe șase ;
Veni voinicul pe șapte,
Și șarpele tot pe șapte,
Sălta casa jumătate ;
Veni voinicul pe opt
Și șarpele tot pe opt,
Pîn' la zece că mergea.
De la zece
 nu mai merge.

El din coadă că plesnia,
 Casa peste cap mi-o da
 Și-afară, frate,-mi ieșea
 Limbile că le scotea,
 Spre băiat le arăta,
 Băiatul se speria,
 Dosu la mă-sa că da.
 Mă-sa sama că-i știa
 Și de arme l-înțesa,
 Bine că-l împremenea.
 Să vezi, mă-sa ce-mi făcea ?
 Fuga dosu că mi-și da
 Și în grajd, frate, că da
 Și pe Surul că-l scotea,
 În mîna băiatului că-l da,
 Băiatul că-ncălica,
 Drumulețul că-și lua.
 Șarpele nu-mi-l simțea;
 Ocol casei, frate,-i da,
 Pe voinic nu-l mai vedea,
 Urmulița i-o lua ;
 După băiat se lua,
 Calea jumate-l prindea
 Și cu coada că-l plesnea,
 De pe cal jos îl trîntea,
 Jumătate-l înghițea,
 Jumătate nu mai poate
 Tot de arme ferocate
 Și de dalbele-i saidate.
 Mai e un pustiu de albiu,
 Îi șade-n gură ca un frîu.
 Nici nu-l bea,

z

nici nu-l mîncă,
 Pe voinic îl chinuia.
 Dar voinicul ce-mi făcea ?
 Cît căta de se uita,
 Să vezi, pe drumul cel mare,
 Tare pulberea că zboară,
 Tare venea și sosea
 D-un tînăr de moldovean
 P-un cal galben dobrogean,
 Pe lîngă șarpe că da.
 Atunci voinicul striga :
 — He, tînăr de moldovean,
 Ce-ți bați Murgul

Și-ți ții drumul ?
 Vină, frate, și mă scoate,
 Iată din gură de șarpe,
 Să-ți fiu frate pîn' la moarte.
 Și din gură că-i spunea,
 Și șarpele că zbiera :
 — Măi tînăr de moldovean,
 Bate Murgul,
 ține-ți drumul,
 Că oi sta,
 m-oi mînia,
 P-ăsta că l-oi lepăda
 Cît dai cu zburătura,
 Curînd ți-oi scurta viața
 Și de mine n-ai scăpa
 Nici în cer, nici pe pămînt
 Și nici sus la Dumnezeu,
 Unde-am judecat și eu.
 Dar voinicul c-auzea,
 De pe cal jos că sărea,
 Voinicul se supăra
 Și cu calul că vorbea :
 — Calul meu, căluțul meu,
 Eu, frate, cînd te-am luat
 De cal bun și lăudat,
 Bani cu ghiotura c-am dat
 Și pe tine te-am luat.
 Mai poți tu la bătrînețe
 Ce puteai la tinerețe ?
 — Hei, stăpîne dumneata,
 Atuncia la tinerețe
 Mi-era carnea ca roua
 Și vîna, vezi, ca ața,
 Da acu la bătrînețe
 Mi-este carnea ca fierul
 Și vîna ca oțelul,
 Uitătura mi-e lupește
 Și s-aruncă ogărește,
 De ce fug,
 d-aia mă duc.
 Iar pe cal că-ncălica
 Și-nspre șarpe că pleca.
 Da, să vezi, unde pleca ?
 În răsăritul soarelui,
 Nevederea șarpelui.

Și cu șarpele vorbea :
 — Măi, poclete dumneata,
 Ia, cască tu gurița
 Să-ți tai eu curelușa ;
 Cuțitașu d-o cădea,
 P-ăsta, frate, l-oi mânca,
 Că mă-sa l-a dăruit,
 Din pîntece nefăcut,
 Ție ți l-a dăruit.
 Să vezi, șarpele-asculta,
 Puțin gura și-o căsca.
 Să vezi, voinic ce-mi făcea ?
 Paloș în gură-i băga,
 Jumătate-l sfîșia
 Și pe cal că-ncălica,
 Trăgea voinic, se ducea.
 Mîna-n buzunar băga,
 D-un zgîrbaci, frate, scotea,
 Calul, frate, l-atingea,
 Cu pămîntul s-așternea.
 Dar șarpele ce-mi făcea ?
 Tăiat, frate, se găsea,
 Pe voinic îl lepăda
 Cît dai cu zburătura,
 După alaltu se lua,
 Cu cît, cu cît să mi-l ia,
 De pe cal că mi-l trîntea.
 Bătea ochiul șarpelui
 Sus în sapa calului,
 Unde voinicul scăpa ?
 La trestia, vezi, cea naltă,
 Unde-a mai scăpat odată.
 Dincolo că mi-și trecea,
 Chibritul că mi-l scotea,
 Foc trestiei, frate,-i dat,
 Vîlvoare mare făcea
 Și șarpele că-mi sosea.
 Căta ici, căta colea,
 Cu limbile pipiia,
 Tot de vîlvoare că da.
 Șarpele se necăjea,
 L-ustura tăietura.
 El, frate, se necăjea,
 Punea falca la pămînt
 Și coada-i fluiera-n vînt.

Și prin vîlvoare mergea,
La jumate că ajungea,
Vîlvoarea că-l cutropea,
Ochii din cap că-i sărea,
Șarpele se prăpădea.
Arde șarpe și plesnește,
Voinic bea, se-nveselește.
După ce șarpe c-ardea,
Dar voinicul ce-mi făcea ?
Iar pe cal că-ncălica,
Înapoi se-napoia,
La frati-său că-mi venea,
Batista că mi-o scotea,
Să vezi, frate, că-l ștergea
De balele șarpelui ;
În lapte dulce că-l scâlda,
De-i potolea durerea.
Cînd afară că-l scotea,
Bine, frate, se făcea.
Paloșele-ncruciașă,
Frați de cruce se prindea,
Frumoasă masă-ntindea,
Amîndoi că se cinstea
Și-i săruta, vezi, mîna,
Că i-a lungit viața.

24

Șarpele

Foaie verde bob negară,
La un colțuleț de țară
Se mi-și vede o căscioară,
E-o femeie văduvioară.
Foaie verde și-o lălea,
Dar femeia că-mi năștea,
D-un prunc, frate, că-mi năștea,
Iar pruncul ce mi-și făcea ?
Țițele nu le sugea,
Zotoanele le strîngea.
Iar mă-sa ce mi-i zicea ?
Din guriță blestema :

— Suge, maică, țîțele,
 Nu strînge zotoanele,
 Suge-mi-te-ar șarpele,
 El să te sugă de barbă,
 Cînd ți-o fi lumea mai dragă.
 Foaie verde și-o lalea,
 Pruncul mare se făcea,
 După vînat că-mi pleca,
 Tot cu săbii argintate,
 Cu buzdugane-mbrodate.
 Și-mi vîna ce mi-și vîna,
 El acasă se-ntorcea
 Și pe prispă se culca.
 D-un vis mare că-mi visa
 Unde șarpele-l sugea.
 În sus, frate, că-mi sărea,
 Însăimîntat ce era !
 Drept la mă-sa că-mi trăgea,
 Din guriță așa-i grăia :
 — Mamă, măiculița mea,
 Cui, mamă, m-ai rînduit,
 De cînd eram copil mic ?
 Iar mă-sa că mi-i zicea :
 — Eu, maică, te-am rînduit,
 De cînd erai copil mic,
 Țîțele nu le sugai,
 Zotoanele le strîngeai,
 Șarpelui, viteazului,
 Din colțul porumbului,
 La puțul vîrcolului,
 Pierderea voinicului,
 Tot la stratul șarpelui.
 Iar băiatul c-auzea,
 După vînat că-mi pleca,
 Tot cu săbii argintate,
 Cu buzdugane-mbrodate.
 Și-mi vîna ce mi-și vîna,
 D-o sete că-l coprîndea,
 Cale d-o zi că-mi era
 La puțul vîrcolului.
 El într-un ceas se ducea,
 Apă, frate, că-mi scotea,
 Sufletul de-și răcorea.
 Cînd ochii că-și azvîrlea,

Vedea praful șarpelui
 Sus la naltul cerului.
 Iar băiatul ce-mi făcea ?
 El, frate, că se ruga,
 La Dumnezeu se ruga
 Din guriță așa-mi grăia :
 — Dac-o fi praful de șarpe,
 Să se înalțe la cetate ;
 Iar de-o fi praful de vînt,
 Să se-aștearnă la pămînt.
 Foaie verde și-o lalea,
 Cînd șarpele că-mi sosea,
 Drept la băiat că-mi trăgea,
 La puțul vîrcolului,
 Tot la stratul șarpelui,
 Pierderea voinicului.
 Iar șarpele ce-i zicea ?
 — Bine-ai făcut de-ai venit,
 Căci mă-ta te-a rînduit,
 De cînd erai copil mic,
 Mie ca să te mănînc.
 Cînd șarpele l-înghița,
 Jumătate l-înghița,
 Jumătate rămînea,
 Tot de săbii argintate,
 De buzdugane-mbrodate.
 Foaie verde și-o lalea,
 D-un moldovean că-mi sosea.
 El călare că mi-era
 Și pe drum că mi-și trecea,
 Iar băiatul ce-i zicea ?
 — Moldovene dumneata,
 Pune mîna de mă scapă,
 De mă scapă de-acest șarpe,
 Ți-oi fi frate pîn' la moarte.
 Iar moldovean c-auzea
 Și la drum că mi-și pleca.
 Și mergea ce mi-și mergea,
 El aminte-și aducea,
 Mîna-n glugă că băga,
 D-o ploschiță că scotea,
 Plină de spirt că era
 Și la gură c-o punea,
 Alt curaj că-i mai venea.

Din guriță așa-mi grăia :
 — Aoleo, ce făcui, frate !
 Lăsaî voinicel la șarpe,
 Mă umplusei de păcate !
 Înapoi că se-ntorcea,
 Drept la șarpe că-mi trăgea,
 Paloș din teacă-mi scotea,
 Pe mischiu mi-l atingea,
 Toată rugina-i cura.
 Socoteala și-o făcea :
 Să mi-l taie de la gît,
 Nu se-ndura de voinic.
 Cu paloșul că-mi dădea,
 Șarpele-n două-l tăia.
 Iar moldovean ce-mi făcea ?
 El pe cal încăleca,
 Lua drumul d-a lungul,
 Cîmpul d-a curmezișul
 Și fugea ce mi-și fugea,
 Ochii-ndărăt și-azvîrlea,
 Vedea capul șarpelui
 La chișița calului.
 Iar moldovean ce-mi făcea ?
 Iar fugea ce mi-și fugea,
 Ochii-ndărăt și-azvîrlea,
 Vedea ochii șarpelui
 Tot ca para focului
 La chișița calului.
 Iar moldovean ce-mi zicea ?
 El cu calul că-mi vorbea :
 — Calule, căluțul meu,
 Eu pe tine cînd te-am luat
 Colea din tîrg din Bîrlad,
 Pungulița mi-am vărsat
 Tot ca p-un cal lăudat,
 Pe cine-oi goni să prinz
 Și lanțul să i-l întinz.
 Iar calul ce mi-i zicea ?
 — Stăpîne, stăpîne-al meu,
 Eu trag vînt
 pe supt oblînc,
 Și-aștern burta la pămînt,
 Și fac picioarele pană,
 Și te-asvîrl într-altă țară.

Mai fugea ce mai fugea,
 D-o mănăstire-mi dădea.
 Iar moldovean ce-mi făcea ?
 În mănăstire intra,
 (Șarpele-afar' rămînea)
 La Dumnezeu se ruga
 Ca să-mi bată d-un vînt rece.
 D-un vînt rece că-mi dădea,
 Șarpele că-l amorțea,
 Moldoveanul că-mi ieșea,
 Tot de șarpe se lovea.
 Iar șarpele că-i zîcea :
 — Moldovene dumneata,
 Acuș, frate, te-aș mînca,
 Dar n-am unde te băga,
 Iar tu, frate, să mi-și faci,
 Capu-n patru să mi-l spargi,
 Să iei piatră nestemată
 Cît costă o țară toată.
 Iar moldovean ce-mi făcea ?
 Paloș din teacă-mi trăgea,
 Capu-n patru că-i făcea,
 Lua piatră nestemată
 Cît costă o țară toată.
 Iar moldovean ce-mi făcea ?
 'Napo, frate, se-ntorcea
 La puțul vîrcolului,
 Tot la stratul șarpelui,
 Pierderea voinicului.
 La frate-său se ducea,
 Mîna cu el că-mi dădea,
 La o tîrlă mi-l ducea,
 'N lapte dulce că-l băga,
 Tot veninul i-l trăgea,
 Frați de cruce se prindea.

25

Bistriceanu

Și-am zis verde sălcioară,
 La un colțuleț de țară
 E-o femeie văduvioară,

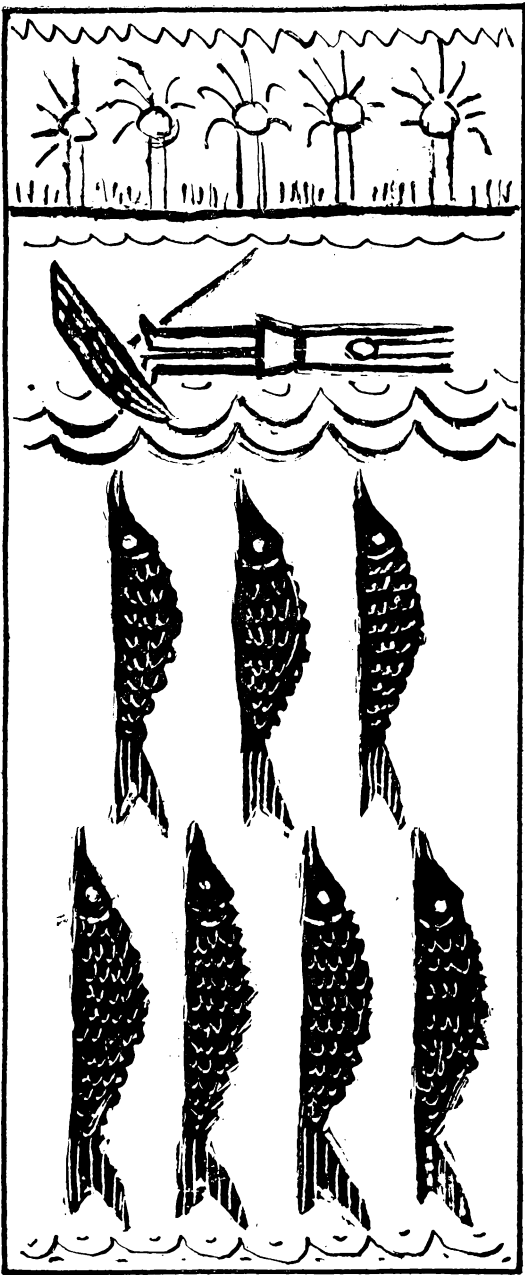
La un cap de pisculeț
 Mi-a născut un prunculeț.
 Năștea femeia în casă
 Și șerpoaica pe sub casă.
 După ce prunc se năștea,
 Trei zile, trei nopți plîngea,
 Limba-n gură n-o băga.
 Să vezi, mă-sa ce-mi făcea ?
 Furca-n brîu că și-o punea
 Și-n troacă mi-l așăza,
 Cu picioru-l legăna
 Și din furcă îmi torcea,
 Din guriță-l blestema :
 — Lulă-mi-te, culcă-mi-te,
 Pui de șarpe sugă-mi-te
 Or acu, or altă dată,
 Blestemul să nu te treacă ;
 Dacă nu-n copilărie,
 Să te sugă-n flăcăie,
 Cînd ți-e lumea dragă ție.
 Pruncul nu se potolea,
 Trei zile, trei nopți plîngea.
 Să vezi, mă-sa ce-mi făcea ?
 Ea-n poală că mi-l lua,
 Țîța-n gură că-i punea,
 Din guriță-l blestema :
 — Suge, maică, Țîțile,
 Sugă-mi-te-ar șarpile
 Ori acu, or altă dată,
 Blestemul să nu te treacă.
 Și-am zis verde leuștean,
 Creștea Bistricean di-un an,
 Șarpele mi-erea de doi,
 Ochii-n cap ca de cotoi ;
 Creștea Bistricean de doi,
 Șarpele mi-erea de trei,
 Ochii-n cap ca de strigoi ;
 Creștea Bistricean de patru,
 Șarpele mi-erea de cinci,
 Ochii-n cap de liourici ;
 Creștea Bistricean de cinci,
 Șarpele-mi erea de șase,
 Făcusă și la cap oase ;
 Creștea Bistricean de șase,

Șarpele mi-erea de șapte,
 Muta casa jumătate ;
 Creștea Bistricean de șapte,
 Șarpele-mi erea de opt,
 Muta casa de la loc ;
 Creștea Bistricean de nouă,
 Șarpele mi-erea de zece,
 Și de zece nu mai trece.
 Loc de coadă nu mi-avea,
 La câmp, vere, că ieșea.
 La câmp, vere, la câmpie,
 Unde fir de iarbă nu e,
 Numai sadea colilie.
 În Valea Mare se oprea
 Și-acolo se pripășea.
 Bistricean ce mai făcea ?
 Drept la grajd că se ducea,
 El calu că-l dezlega,
 Friu în cap că-i așeza,
 Șaua pe el că punea,
 Picioru-n scară punea
 Și pe șa că s-așeza.
 Afar' din sat că ieșea,
 O fată mare-ntîlnea,
 Ce de la apă venea.
 Bistricean ce mai făcea ?
 Apă de băut cerea
 Și-n gură mi-o sătura,
 Iar fata că-l întreba :
 — Bistriceane dumneata,
 De ce-ți arde gura așa ?
 — Nu știu, fată, de ce-oi da,
 Cred c-oi da de vreo belea,
 D-aia-mi arde gura așa.
 Mai nainte că mergea,
 În Valea Mare mi-ajungea,
 Că p-acolo drum mi-avea.
 Vezi, șarpile de-l vedea,
 După el că se lua.
 Bistricean cînd îl vedea,
 Cînd o dată îmi sărea,
 Cu norii se-amesteca.
 Capu-ndărăt și-ntorcea,
 Ce vedea, se-nspăimînta !

Văzu capu șarpelui
 Sus pe spata calului.
 Șarpile, vezi, ce-mi făcea ?
 Calu că-l împiedica,
 La pământ că mi-l trîntea,
 Jumătate-l înghițea,
 Jumătate nu se poate
 De curele încrucișate,
 De scumpe arme încărcate.
 Bistricean ce mai făcea ?
 El de șarpe se ruga :
 — Stai, șarpe, nu mă mânca
 Că sînt tinerel băiat
 Ne-nsurat, necununat,
 Nici o floare n-am purtat.
 Șarpile că-i răspundea :
 — Bistricene, te-aș lăsa,
 Dar știi mă-ta ce-ți făcea :
 Lapte-n strachină-ți punea,
 Cu lingura mă ciocneai,
 Măselele-mi fărîmai
 Și beam lapte sîngerat,
 Cu măsele-amestecat.
 Bistricean ce mai făcea ?
 În gura mare că striga,
 Nici-un ajutor n-avea.
 Un ostaș din siunigie,
 Ce venea din bătălie
 Cu sabia de mișchie.
 Bistricean că mi-l vedea
 Ș-așa din gură zicea :
 — Măi voinic din siunigie,
 Ce te-ntorci din bătălie,
 Scapă-mă, vere, din șarpe
 Să-ți fiu frate pîn' la moarte.
 Vezi, voinicu ce-mi făcea ?
 Paloș din teacă scotea,
 Capu șarpelui tăia,
 Pe Bistricean că-l scotea,
 Dar degeaba că-l scotea.
 Ce e-n șarpe a putrezit,
 Ce-i afară a mucegăit,
 Nu mai e bun de nimic !

Antofiță a lu Vioară

Frunză verde d-o negară,
 Din oraș, din Inidoară,
 La casele lui Vioară,
 Lui Vioară, vătaf mare,
 E vătaf de nevodari
 Pe cinoizeci de boieri mari.
 Și-am zis verde lemn de tisă,
 Frumoasă masă mi-e-ntinsă,
 De mari boieri mi-e cuprinsă.
 Ei la masă ce mănâncă ?
 Numai pește și postrungă
 Și galbenă caracudă.
 Toți boierii bea, mînca,
 Numai unul nu mînca,
 Dor cu ochii se uita,
 În capul mesei mi-era ;
 Antofiță se uita.
 Să vezi, ta-su că-i spunea :
 — Antofiță, fiul taicăi,
 Ce nu bei, nici un mănînci,
 Dor cu ochii, vezi, te uiți ?
 Dinainte eu ți-am pus
 O tupsie
 cu iagnie ;
 Ori vremea că ți-a venit,
 Vremea de căsătorit ?
 — Mie, taică, mi-a venit
 Vremea de căsătorit.
 Eu mireasă mi-am găsit
 Și socrî-miu mi-a cerut
 Pește mare să-i vînez,
 Să vezi, casă să zidesc,
 Cu solzii s-o șindrilesc,
 Cu coaste s-o lăntuiesc,
 Cu sînge s-o zugrăvesc,
 Cu carnea nunta nuntesc.
 Antofiță ce făcea ?
 În genunche-ngenunchea
 Și la ta-său se ruga,
 Năvodarii de-i cerea.

Să vezi, ta-su-i dăruia
Ca frunza și ca iarba,
Nu puteai le da seama.
El năvodarii-și lua
Și ta-su că mi-i spunea :
— Antofiță, fiul taicăi,
Cîte ape să-mi vînezi,
La Vidrosu să nu mergi,
Că Vidrosu-i apă adîncă,
Pe cine prinde mînăncă,
Și Vidrosu mi-este adînc
Cît din cer pînă-n pămînt,
N-are margine, nici fund !
Antofiță ce-mi făcea ?
Cîte ape că-mi vîna,
Peste așa pește nu da.
El, frate, se necăjia,
Năvodarii și-i lua,
La cîrciumă că-i trăgea,
Scotea vinul cu vadra,
Cu țuică-njumătățea,
Cu paharul că servea,
Năvodarii i-mbăta.
După ce că-i îmbăta,
La Vidrosu că pleca,
Năvoadele le-ntindea.
Trase unul, trase două,
Nimica că nu găsea.
Căta-n fundu mătiții,
Găsea puiul vidriții.
Mi-l bătea, mi-l chinuia,
Tot de pește-l suduia.
Dar vidra ce mi-și făcea ?
Muma puiului ieșea,
Deasupra apei striga :
— Antofiță a lu Vioară,
Ce-mi bați puiu,-l chinuiești ?
Ia, dă-i drumul puiului
Să-ți aduc eu peștele,
Să-ți răpuie zilele.
Vezi, morunul ruginit
Șade cu gușa-n pămînt
Și coada, vezi, stă la vînt.
Drumul puiului că-i da ;
Dar vidra ce mi-și făcea ?

D-afundelea că se da,
 La morun că se ducea
 Și de gușă mi-l ciupea,
 Dindărăt că mi-l lua,
 Cu gheara că-l zgîria,
 Spre năvoade l-aducea,
 La Antofiță striga :
 Antofiță a lu Vioară,
 Ia, întinde năvoadele
 Că ți-aduc eu peștele,
 Vezi, morunul ruginit,
 Șade cu gușa-n pămînt
 Și coada-i afar' la vînt.
 Da el, frate, ce-mi făcea ?
 Năvoadele le-ntindea
 Și morunul că-mi venea
 Și-n năvoade se-așeza
 Și din coadă că plesnea,
 Apa din Vidros seca,
 Năvodarii i-neca,
 Lui Antofiță ce-i făcea ?
 Și cu coada că-l plesnea,
 Ochii din cap că-i sărea,
 Într-o salcie l-arunca,
 Într-o salcie părăsită,
 Cu negară-acoperită,
 Cu troscot verde-nvălită.
 Să vezi, ta-su mi-adăsta,
 Mi-adăsta, cît mi-adăsta,
 Mîna pe cîrlig punea,
 După el că mi-și pleca,
 Pe la cîrciumari că da
 Cîrciumarul că-i spunea :
 — Măi vătăfe dumneata,
 Fi-to, frate, c-a venit,
 Năvodarii i-a adus,
 A scos vinul cu vadra,
 Cu țuică-njumătătea,
 Cu paharul că servea,
 Năvodarii i-mbăta,
 Drum la Vidrosul le da.
 Vătaful, dacă auzea,
 Trei pumni în cap că mi-și da,
 D-așa necaz ce-i era.

Mîna pe cîrlig punea
 Și mi-o lua la fuga,
 La Vidrosul că mergea
 Și la fi-său că striga :
 — Antofiță, fiul taicăi,
 Dar-ar Dumnezeu să dea,
 Să te-nsori de nouă ori,
 Să-mi faci, vezi, nouă coconi,
 Să mai faci și-o coconiță
 Să te-adăpe la temniță,
 Cuvînt nu mi-ai ascultat
 Și tu ți-ai făcut de cap.
 Dar vătaful ce-mi făcea ?
 Cîrlig în apă-l băga,
 Vreo trei zile că sonda
 Și peste morun că da,
 Cîrlig în nas că-i băga
 Și la fi-său că striga :
 — Antofiță, fiul taicăi,
 Ia, ascultă la bătrînul,
 Un' se luptă cu morunul.
 Cu săcurea că-l lovea,
 Frate, vezi că-l amețea,
 Pînă, frate,-l omora.
 După ce că-l omora,
 Afară că mi-l trăgea,
 Pe nouă care-l punea,
 Nouă care mocănești,
 Și nouă moldovenești,
 Coada pe jos o tîra,
 D-așa groaznic ce mi-era !
 Iar cîrlig în apă băga,
 Căta ici, căta colea,
 Da, să vezi, ce mai găsea ?
 Mai găsea d-o borțoșică }
 Cu ochii lui Antofiță.
 Cu cuțit-o spinteca,
 Ochii, frate, că-i scotea,
 Jos din salcie mi-l da,
 Ochii prin rouă că-i da
 Și la față-i așeza
 Și-acasă că mi-și pleca,
 Mireasa că și-o lua,

Ziduri mari că le-ncepea,
Cu solzii le şindrilea,
Cu coastele lăntuia,
Cu carnea nuntă-şi făcea.

27

Antofiţă-a lui Vioară

Foaie verde sălcioară,
Din oraş, din Fildişoară,
La căsile lui Vioară,
Lui Vioară, vătaf mare,
Mare masă mi-este-ntinsă,
De mulţi năvodari cuprinsă,
Patruzeci de năvodari
Cu cincizeci de lopătari,
Toţi feciori de boieri mari.
Dar pe masă ce mănîncă ?
Numai cegă şi păstrungă,
Galbenă de caracudă,
Năsăut de cel mărunt
Stă pe masă grămădit,
Car' n-am văzut de cînd sînt,
De cînd maica m-a făcut !
Peşte mărunt de căldare,
Săbioară parcă zboară,
Galbenă gogonişoară,
Icre negre de morun,
C-am auzit din bătrîni
Că ăla e peşte mai bun.
Toţi bea, frate, şi mînca
Da Antofiţă ce făcea ?
Fiul lui Vioară era,
El la masă decît sta,
Nici nu bea, nici nu mînca,
Doar cu ochii se uita.
Dar Vioară că-i zicea :
— Antofiţă, fiul taichii,
De ce nu bei, nu mănînci,
Numai cu ochii te uiţi ?
Ori bucatile nu-ţi plac,
Ori de noi nu-ţi este drag ?

De mîncare el ce ave.. ?
 Două-trei lămîi,
 Şapte-opt gutui,
 Două-trei naramze
 Dulci şi mîngîioase,
 Domnul să ne crează.
 Dar cînd ta-so îl întreba
 De ce nu bea şi mînca,
 Antofiţă-i răspundea :
 — Taică, tăculiţă-al meu,
 Îţi spun ca lui Dumnezeu
 Să pui mîinile la piept
 Să-ţi spun adevărul drept.
 Fiindcă stătuşi de mă-ntrebaşi,
 Adevărul spune-ţi-aş.
 Mie bucatele-mi plac,
 De dumneavoastră mi-e drag,
 Dar cu socrî-meo m-am prins
 Di-un peşte mare să-i prinz.
 Cu oase case zidească,
 Cu solzii ca s-o-nvelească,
 Cu sînge s-o zugrăvească,
 Cu carne nunta nuntească.
 Vezi Vioară c-asculta
 Şi lui Antofiţă-i zicea :
 — Antofiţă, fiul taichii,
 Nu fi, taică, supărat
 De ce greu necaz ai dat,
 Că mai trăieşte taica-al tău
 Şi te scapă de la rău.
 Eu năvodarii ți-oi da,
 Peşte mare de-oi prindea,
 Pe cum ți-este prinsoarea
 Şi te-oi scăpa de belea.
 Antofiţă ce făcea ?
 Lua de bea şi mînca,
 Inima în dînsu rîdea.
 După ce, frate, mînca,
 Cu ta-so să-nțelegea
 Şi năvodarii că-i da
 Dar pînă, vezi, a pleca
 Ta-so, frate,-l lămurea :
 — Antofiţă, fiul tatii,
 Eu năvodarii ți-am dat
 Să pleci cu ei la vînat.

Toate bălțile-mi vînezi,
 Bălțile cu rațile
 Și toate viroagile,
 De la munte pîn' la baltă,
 Nici o apă să nu scape ;
 Dar la Vidra să nu mergi,
 Că Vidra mi-i apă adîncă,
 Pe cine prinde mănîncă.
 Cît din cer pînă-n pămînt,
 Atît Vidra-i de adîncă
 N-are margine, nici fund.
 Antofiță asculta,
 Năvodarii că-și lua
 Și cu ei, frate, pleca,
 Toate bălțile-m' vîna,
 Bălțile cu rațile
 Și toate viroagile,
 De la munte pîn' la baltă,
 Nici o apă să nu-i scape.
 Dar pește mare nu prindea,
 Pe cum era prinsoarea.
 Dacă vedea și vedea,
 Năvodarii că-i lua,
 Patruzeci de năvodari
 Cu cincizeci de lopătari,
 În cîrciumă că-i băga.
 Le da vinul cu vadra,
 Rachiaș cu arama
 Năvodarii îi îmbăta.
 Așa beți ei cum era
 Antofiță că-i lua,
 La Vidrosu că-i ducea,
 Ordin la năvodari da,
 Năvoadele scufunda.
 Cînd năvoadele trăgea,
 Vezi, nimica nu prindea.
 A doua oară le scofînda.
 Cînd pe mal iar le trăgea,
 Puiul vidrei că-l prindea.
 Mi-l bătea, mi-l chinuia,
 De pește mare mi-l cîrtea.
 Dar vidra, vezi, ce făcea ?
 Fața apei se ivea,
 La Antofiță striga :

Antofiță al lui Vioară,
 Antofiță, vătaf mare,
 Din oraș, din Fildioara,
 Ce-mi bați puiu,-l chinuiești,
 De pește mare-l cîrtești ?
 Ia, drumul puiului să-i dai,
 Că eu pește mare ți-oi da
 De ți-o mînca și viața
 Cu năvodarii-alătura.
 Antofiță ce făcea ?
 Drumul puiului că-i da,
 Vidra puiul și-l lua,
 Bine, frate, și-l spăla
 Și de-a scofîndile se da,
 Pe la scorburi se băga,
 Toți morunii că-i zgîrma.
 Morunii ca bivolii
 Știucile ca vacile,
 Din toate viroagele
 Fața apei că-i scotea,
 Vidra din spate-i mîna,
 La năvoade că-i ducea.
 Vezi, morunii ce făcea,
 Cînd de năvoade că da ?
 Năvoadele-n cap că lua,
 La scorburi că se trăgea,
 Toți năvodarii-îneca.
 Antofiță că scăpa,
 Bine-not, frate, știa,
 Pe insulă se oprea
 Într-o salcie se urca
 Și acolo, vezi, că sta ;
 Trei zile, trei nopți că sta,
 Tare supărat era,
 Nebăut și nemîncat,
 De nimenea întrebat.
 A treia zi că-mi venea,
 Vezi, purcarul satului,
 Argatu-împăratului.
 El cu porcii că venea,
 Din Vidrosu-i adăpa,
 Pe Antofiță că-l vedea
 Într-o salcie spînzurat,
 Parcă-i dracu împelițat !

Și cu veste se ducea,
 Lui Vioară că-i spunea.
 Vioară când auzea,
 Ordin la birjar că da,
 Cai la trăsură punea
 Și Vioară se urca,
 La Vidrosu că mergea.
 Când la Vidrosu ajungea,
 Pe Antofiță-l vedea,
 Cu palmele se bătea,
 Păr galben dărăpăna
 Și așa din gură zicea :
 — Antofiță, fiul taichii,
 Cuvîntul nu mi-ai ascultat,
 Năvodari mi-ai înecat,
 Mîna dreaptă mi-ai tăiat,
 Ai fi bun de spînzurat.
 Vezi, Vioară ce-mi făcea ?
 De-o barcă, frate, lua,
 La insulă că oprea,
 Pe Antofiță că-l lua,
 În barcă, vezi, îl așăza,
 La mal, frate, că-l scotea,
 În trăsură că-l urca
 Și cu el acas' pleca.
 Când acasă c-ajungea,
 Zece vedre de lapte lua
 Bine, frate, că-l fierbea,
 Pe Antofiță-l îmbăia,
 Îi da de bea și mînca
 Și într-o cameră-l ducea.
 De obosit ce era,
 Trei zile, trei nopți dormea,
 Abia-n fire că-și venea,
 Când afară că-mi ieșea
 Și Vioară că-l vedea,
 Di-un vițel, frate, tăia,
 Cincizeci de chile-mi avea,
 Patru sferturi că-l făcea,
 Ordin la birjar că da,
 Cai la trăsură punea,
 Vezi, Vioară ce făcea ?
 Cîrligele și le lua,
 Vezi, și cu macaraua,

În trăsură se urca
Cu Antofiță alătura.
Cînd la Vidrosu ajungea,
Cîrligele le arînja,
Carne-n ele, vezi, punea,
De macara le lega
Și-n apă că le-arunca.
La moruni le mirosea,
Miros de carne venea,
Toți morunii se strîngea
Ca să mănînce carnea.
Dar Vioară ce făcea ?
Cîrligele le mințea
Morunii-n ele se da.
Vioară, vezi, mi-alegea,
Pă-l mai mare-l alegea.
Cîrligele arunca,
Morunul se repezea,
De cîrlige se apuca.
Dar Vioară ce făcea ?
Cu macaraua îl trăgea,
Morunul, vezi, că-l scotea,
La mal, frate, că-l scotea.
Stoleru-n mîină mi-avea,
În cap morunului trăgea,
Morunul că-l domolea
Și pe mal, frate,-l scotea.
Îl lăsa pînă murea,
Nouă care că-mi plătea
Peștele, vezi, că-l urca,
Coadă pe jos se tîra,
Așa de mare era !
Dar Vioară ce făcea ?
Pe Antofiță că-l lua,
La trăsură că-l urca,
Cu Vioară alătura.
Trăsura-nainte mergea,
Peștele-n urmă venea.
La socri-su c-ajungea,
Vioară-n poartă bătea,
Că soacră-sa, vezi, auzea,
Afară la poartă ieșea.
Cînd pe Vioară îl vedea,
Porțile le deschidea,
Peștele-n curte-l băga

Și Vioară că-i zicea :
 — Aba, cuscre, piază rea,
 Ne-am încheiat prinsoarea
 Ca să-mi dai pe fiică-ta.
 Cuscă-sa se mulțumea,
 Trei măcelari mi-aducea,
 Trei zidari alătura,
 Peștele, frate,-l tăia,
 Cu oase casa o zidea,
 Cu solzi că o învelea,
 Cu sânge c-o zugrăvea,
 Cu carnea nunta nuntea.
 Când nunta se termina,
 Vezi, Vioară ce făcea ?
 La noră-sa se ducea
 În fața lui tare era,
 Două palme că-i trăgea.
 Dar fata, vezi, că plîngea
 Ta-so așa când o vedea,
 Tare rău se supăra
 Și așa din gură-i zicea :
 Că nu mai dă pe fiică-sa,
 Chiar de-a-nchiat prinsoarea.
 Dar Vioară că-i zicea :
 — Îți pare rău de fiica ta
 Că i-am dat eu, vezi, palma,
 Dar mie-mi rupe inima
 Că Antofiță m-a supărat,
 Năvodarii mi-a-necat,
 Mîna dreaptă mi-a tăiat
 Și peștele, vezi, ți-am dat.
 Eu să fiu mai supărat.
 Cuscă-su când auzea,
 Repede că se-mpăca,
 O vadră de vin scotea,
 Cu Vioară se cinstea
 Și Antofiță alătura,
 Lîngă ei și fiică-sa.
 După ce că se cinstea,
 La trăsură se urca,
 Rămas bun, frate,-și lua,
 La Vioară acas' mergea,
 La Vioară vâtaf mare,
 Din oraș, din Fildişoara.

Și mă-si bine-i părea,
Pe Antofiță că-l vedea
Cu nevasta alătura,
Zis și a ei noru-sa.
O lua și-o săruta,
Trei pungi de galbeni că-i da,
Rochie de fir cumpăra
Și cadou ea i-o făcea,
Să trăiască noru-sa
Alături cu soacră-sa.
Mai ziceți, vere, amin
Tot cu paharul cu vin.
Să mai meargă primprejur
Să vă fac și altu mai bun.
Sînt lăutari de la Studina,
Știu să potcovesc minciuna.
Cobzarul din Frăsinet
Nu spune minciuna drept.

28

Mizil-crai

Foaie verde de susai,
În curte la Mizil-crai,
Toți boierii se strîngea,
D-o masă mare-ntindea,
De boieri mi-o coprindea.
În capul mesei cine-mi sta ?
Să vezi, Mizil-crai că sta.
Nici nu bea, nici nu mînca,
Numai cu ochii privea.
Ieșea afară tot plîngînd,
Intra-n casă suspinînd
Și cu pumnii-n piept bătînd,
Barba albă jumulind.
Cine sama că-i băga ?
Ia vezi, fata măricea.
— Aba, tată, tăiculiță,
La vreme de neputință
Ce ieși afară plîngînd,
Inți-n casă suspinînd :

Ori cu noi ți s-a urît,
 Ori haine c-ai ponosit,
 Ori dinchelciug c-ai fîrșit,
 Ori calul ți-a-mbătrînit ?
 — Mă taică, fetița mea,
 Cu voi nu mi s-a urît,
 Nici vremea nu v-a venit,
 Taică, de căsătorit,
 Nici haine n-am ponosit,
 Nici dinchelciug n-am fîrșit.
 Nu asară, alaltăieri sara,
 Mie, taică, mi-a picat
 Cante albă, slovă neagră,
 Să dau fiu din trupul meu
 Să slujească porțieri,
 Porțieri, cetățieri,
 Naintea-mpăratului.
 Și eu, taică, că nu-mi am
 Decît trei pietre de fete.
 Da p-alume cum le cheamă ?
 P-a mai mare Lidarda,
 P-a mijlocea Rădița,
 P-a mai mică Mizilica.
 — Nu purta, taică, grija,
 Că de mine e purtată
 Nouă ani și jumătate,
 C-o să slujesc cu dreptate.
 Ia, du-mă la bărbier
 De mă tunde cherchezește,
 Lasă-mi chica deliește
 Și mustăți din varvarichi.
 La bărbier mi-o ducea,
 Mi-o ducea de mi-o tundeă,
 Mi-o tundeă și mi-o rădea,
 Acasă mi-o aducea,
 Frumos calul i-nșela.
 Lidarda ce mi-și făcea ?
 Picioru-n scară puneă,
 Și pe cal că-ncălica,
 Și din gură că striga :
 — Busuioc verde steblos,
 Rămîi, taică, sănătos
 Ca un trandafir frumos.

— Busuioc verde pe masă,
 Umbli, taică, sănătoasă,
 Ca o garoafă frumoasă.
 Iar fata că mi-și pleca.
 Dar Mizil-crai ce-mi făcea ?
 El p-alt drum că-mi apuca,
 La cap de pod se ducea,
 D-un lup mare se făcea.
 Și Lidarda când îl vedea,
 Spaimă mare că-și făcea,
 Calu-ndărăt îl frîngea,
 Toma-n curte că-l oprea.
 Da Mizil-crai ce făcea ?
 — Sărăcuț de maica mea,
 Îmi sluții copilița,
 Să rîză mahalaua,
 Priprietur cine-o afla !
 Acasă că se ducea,
 Ieșea afară tot plîngînd,
 Intra-n casă suspinînd,
 Și cu pumnii-n piept bătînd,
 Barba albă jumulind.
 Cine sama că-i băga ?
 Ia vezi, fata mijlocea
 Cu gurița l-întreba :
 — Aba, tată, tăiculiță,
 Cu milă și cu credință,
 La vreme de neputință
 Ce ieși afară plîngînd,
 Inți-n casă suspinînd
 Și cu pumnii-n piept bătînd,
 Barba albă jumulind :
 Ori cu noi ți s-a urît,
 Ori vremea că ne-a venit,
 Taică, de căsătorit,
 Ori din chelciug ai fîrșit,
 Ori haine c-ai ponosit,
 Ori calul ți-a-mbătrînit ?
 — Mă, taică, fetița mea,
 Cît veniși de mă-ntrebași,
 Adevărul da-ți-l-aș ;
 Cu voi nu mi s-a urît,
 Nici vremea nu v-a venit,
 Taică, de căsătorit,
 Nici din chelciug n-am fîrșit,

Nici haine n-am ponosit,
 Calul nu mi-a-mbătrînit.
 Nu aseară, alaltăieri seara,
 Mie, taică, mi-a picat
 Carte albă, slovă neagră,
 Fermean de la-mpărăție
 Să dau fiu din trupul meu
 Să slujească porțieri,
 Porțieri, cetățieri,
 Naintea-mpăratului,
 Poarta Țaligradului.
 Și eu, taică, că nu-mi am
 Decît trei pietre de fete.
 Da p-alume cum le cheamă ?
 P-a mai mare Lidarda,
 P-a mijlocea Rădița,
 P-a mai mică Mizilca.
 — Nu purta, taică, grija,
 Că de mine e purtată,
 Nouă ani și jumătate
 C-o să slujesc cu dreptate.
 Ia, du-mă la bărbier,
 De mă tunde cherchezește
 Și mă rade voinicește
 Lasă-mi chica deliește
 Și mustăți în varvarichi.
 La bărbier mi-o ducea,
 Mi-o ducea de mi-o tunde
 Și-acasă mi-o aducea,
 Frumos calul i-nșela.
 Pune șaua femeiește
 Și-l închinga voinicește.
 — Busuioc verde steblos,
 Rămîi, taică, sănătos
 Ca un trandafir frumos !
 — Busuioc verde pe masă,
 Umbli, taică, sănătoasă
 Ca o garoafă frumoasă !
 Iar Mizil-crai ce-mi făcea ?
 El p-alt drum că mi-apuca,
 La cap de pod că ieșea,
 Un urs mare se făcea.
 Cînd Rădița că-mi venea,
 Drept peste el, frate, da,
 Spaimă mare că-și făcea,

Calu-ndărăt răsfîrîngea,
 Toma-n curte că-l oprea,
 Aşa spaimă că-i era !
 Da Mizil-crai ce-mi zicea ?
 — Cum sluții copilița
 Să rîză mahalaua,
 Primpřejur cine-o afla !
 El, frate, ce mi-și făcea ?
 Ieșea afară tot plîngînd,
 Intra-n casă suspinînd,
 Și cu pumnii-n piept bătînd,
 Barba albă jumulînd.
 Cine sama că-i băga ?
 Ia vezi, fata mititea
 Care-o cheamă Mizilca.
 — Aba, taică, tăiculiță,
 Cu milă și cu credință,
 La vreme de neputință
 Ce ieși afară plîngînd,
 Inți-n casă suspinînd
 Și cu pumnii-n piept bătînd,
 Barba albă jumulînd :
 Ori cu noi ți s-a urît
 Ori vremea că ne-a venit,
 Taică, de căsătorit,
 Ori dinchelciug ai fîrșit,
 Ori haine c-ai ponosit,
 Ori calul ți-a-mbătrînit ?
 — Taică, tăiculițul meu,
 Cît stătuși de mă-ntrebași,
 Adevărul da-ți-l-aș ;
 O să pui mîinile-n piept,
 Să-ți dau cuvîntul cel drept :
 Cu voi nu mi s-a urît,
 Nici vremea nu v-a venit,
 Taică, de căsătorit,
 Nici dinchelciug n-am fîrșit,
 Nici haine n-am ponosit,
 Calul nu mi-a-mbătrînit.
 Nu aseară, alaltăieri seară,
 Mie, taică, mi-a picat
 Carte albă, slovă neagră,
 Să dau fiu din trupul meu
 Să slujească porțieri,
 Porțieri, cetățieri,

Naintea-mpăratului,
 Poarta Țaligradului.
 Și eu, taică, că nu-mi am
 Decît trei pietre de fete.
 Da p-alume cum le cheamă ?
 P-a mai mare Lidarda,
 P-a mijlocea Rădița,
 P-a mai mică Mizilca.
 — Nu purta, taică, grija,
 Că de mine e purtată,
 Zece ani și jumătate,
 C-o să slujesc cu dreptate.
 Ia, du-mă la bărbier
 De mă tunde cerchezește
 Și mă rade voinicește,
 Lasă-mi chica deliește
 Și mustăți din varvaric,
 Cum stă bine la voinic.
 Acasă mi-o aducea.
 Da fata ce mi-și zicea ?
 — Tată, tăiculiță-al meu,
 Calul de la tinerețe
 Să mi-l dai la bătrînețe.
 Iară ta-său ce-mi zicea ?
 — Mă taică, fetița mea,
 † Ia un cîrpător de jar
 Și du-te la băligar
 Și tu, frate, ca să-mi strigi :
 Ptru, calul taicăi de la tinerețe
 Să mai ieși la bătrînețe.
 — Tată, tăiculiță-al meu,
 Și paloșul dumitale,
 Foaie verde micșonea,
 Să-l aduci la gaica-ncoa.
 Și p-ala că i-l scotea.
 — Tată, boldeica din tinerețe
 Să mi-o dai la bătrînețe !
 Foaie verde catifea,
 Care-ai flăcăit cu ea,
 S-o aduci la gaica-ncoa !
 Atunci calu i-nșela,
 Picioru-n scară punea
 Și pe cal că-ncălica :

-- Busuioc verde steblos,
 Rămii, tată, sănătos,
 Ca un trandafir frumos.
 — Busuioc verde pe masă,
 Umbli, taică, sănătoasă,
 Ca o garoafă frumoasă.
 Dar Mizil-crai ce-mi făcea ?
 La cap de pod că ieșea,
 Șarpe mare se făcea.
 Când Mizilca că-l vedea,
 Calu-n frîu că mi-l strîngea
 Și paloșul că-l scotea
 Și-o dată se repezea,
 Capul, frate, să i-l ia.
 Mizil-crai o dată strigă :
 — O, taică, nu mă tăia !
 — Atunci rămii, taică, sănătos !
 — Umbli, taică, sănătoasă,
 Ca o garoafă frumoasă !
 Sărăcuț de maica mea,
 Asta o să-mi facă slujba.
 Dar Mizilca ce-mi făcea ?
 Drept la frunt că se ducea,
 Dor două zile ședea
 Și sergent că mi-o făcea.
 Împăratul comanda,
 Împărăteasa privea.
 Împăratul ce făcea ?
 Timpul mesii că venea,
 Acasă că mi-și pleca.
 Da Mizilca ce zicea ?
 — Măi dragă, boldeica mea,
 Ia, mai du-te pe sub masă,
 De mai roade cîte-o coajă,
 Le-ascultă vorba din casă.
 Împărăteasa ce zicea ?
 — Măi cinstite împărate,
 Împărate luminate,
 Trușorel făr' de păcate,
 Feciorul lui Mizil-crai,
 Ochi negri de curvă aleasă,
 Cu gîtul ca de lupoaică,
 E fâmeie, nu se poate !

Mă împărate lunate,
 O să bag cuțitu-n mine,
 Să rîză lumea de tine.
 — Dragă împărăteasa mea,
 Dacă este vorba așa,
 Mîine o să le fac inspectie.
 O să-l scoț la tîrgul d-afară :
 O să scoț două care de furci
 Și două de măciuci.
 El, dacă o fi femeie,
 O să se tragă la furci,
 Iar dacă o fi voinic
 O să tragă la măciuci.
 Da boldeica ce făcea ?
 Dosu la Mizilca da :
 — Măi dragă Mizilca mea,
 Ai umblat cît ai umblat,
 Da acu' ți s-a-nfundat.
 — Da de ce, boldeica mea ?
 — Mîine la tîrgul d-afară,
 Scoate două care de furci
 Și alte două de măciuci,
 Că dacă oi fi femeie,
 Tu o să te tragi la furci,
 Iară dac-oi fi voinic
 O să te tragi la măciuci.
 — Nu purta, daică, grija,
 Că de mine e purtată,
 Zece ani și jumătate
 Ca să slujesc cu dreptate.
 Zorile se revărsa,
 La inspectie-i scotea.
 Da Mizilca ce făcea ?
 Ea prin furci că se plimba,
 Cu piciorul le lovea,
 În samă nu le băga,
 Drept la măciuci se trăgea,
 Una bună-și alegea,
 Drept în sus mi-o arunca
 Și-n palmă mi-o prijinea.
 Împăratul cînd vedea,
 Așa că se supăra
 Și-acasă că mi-și pleca.
 Da Mizilca ce zicea ?

— Măi dragă boldeica mea,
Ia, mai du-te pe sub masă
Și mai roate câte-o coajă,
Le-ascultă vorba din casă.
Cînd împăratul ajungea,
Din guriță că-i zicea :
— Dragă împărăteasa mea,
Eu o să bag cuțitu-n mine
Să rîză lumea de tine,
Feciorul lui Mizil-crai
Este voinic, nu se poate.
— Mă-mpărate luminate,
Trup făr' de păcate,
E femeie, nu se poate,
Cu ochii ca de șerpoaică,
Cu gîtul ca de lupoaică.
Eu o să bag cuținu-n mine
Să rîză lumea de tine.
— Mă dragă împărăteasa mea,
Dacă este vorba așa,
Mîine-n ziuă le fac inspecție pe șolduri,
Că șoldul de voinic
Este mai mic,
Ăl de femeie mai mare.
Boldeica cînd auzea,
Dosul la Mizilca da :
— E, dragă Mizilca mea,
Ai umblat cît ai umblat,
Da acu' ți s-a-nfundat.
— Da de ce, boldeica mea ?
— Mîine-n ziuă vă face inspecție pe
șolduri,
Că șoldul de voinic
Este mai mic
Și-ăl de femeie mai mare.
— Nu purtă, daică, grija,
Că de mine e purtată,
Zece ani și jumătate
Ca să slujesc cu dreptate.
Paloșelul că-l scotea,
În pămînt că mi-și săpa
Și-o tainiță că-mi făcea
Și cu șoldul se-ngropa.
Cînd împăratul venea,
La inspecție-i scotea,

P-al ei mai mic îl găsea.
 Așa că se supăra
 Și-acasă că mi-și pleca.
 Da Mizilca ce-mi zicea ?
 — Măi dragă boldeica mea,
 Ia, mai du-te pe sub masă
 De mai roade câte-o coajă,
 Le-asculta vorba din casă.
 Da-mpăratul că striga :
 — Dragă împărăteasa mea,
 Eu bag cuțitul în mine
 De rîde lumea de tine,
 De rămîi de mascara
 Să ridă toată lumea,
 Primpjur cine-o afla,
 Feciorul lui Mizil-crai
 Este voinic, nu se poate.
 — Împărate luminate,
 Trup făr' de păcate :
 Cu ochi negri de șerpoaică,
 Cu gîtul ca de lupoaică,
 Feciorul lui Mizil-crai
 E femeie, nu se poate !
 — Dragă împărăteasa mea,
 Mîine-n ziuă o să-i scoț la ieșitoare,
 Colea în tîrgul d-afară,
 Că, dacă o fi femeie, o să arunce pe loc ;
 Dacă o fi voinic, o să arunce departe.
 Boldeica cînd auzea,
 Dosul la Mizilca Ńla :
 — Mă dragă Mizilca mea,
 Ai umblat cît ai umblat,
 Da acu ți s-a-nfundat.
 Mîine-n ziuă vă scoate la ieșitoare,
 Colea la tîrgul d-afară,
 Că, dacă oi fi femeie, o s-arunci pe loc ;
 Dac-oi fi voinic o s-arunci departe.
 — Nu purta, daică, grija,
 Că de mine e purtată,
 Zece ani și jumătate
 Ca să slujesc cu dreptate.
 Zorile se răvărsa,
 Mizilca-n sus se scula,
 Prin grădină se plimba
 Și paloșul că-l scotea

Și-o cucută că tăia
 Și frumos că mi-o lucra
 Și la trup și-o așeza.
 La inspecte-i scotea.
 Da Mizilca ce făcea ?
 Cu trei pași că-i întrecea.
 Da împăratul ce făcea ?
 Atunci că se supăra
 Și acasă că pleca.
 Și Mizilca că zicea :
 — Drăguță boldeica mea,
 Iar mai du-te pe sub masă,
 De mai roade câte-o coajă,
 Le ascultă vorba din casă.
 — Dragă împărăteasa mea,
 Împăratul că zicea,
 Feciorul lui Mizil-crai
 Este voinic, nu se poate !
 Că eu bag cuțitu-n mine,
 De rîde lumea de tine,
 De rîde toată lumea,
 Primprejur cine-o afla,
 De te faci de mascara.
 — Împărate luminate,
 Trup făr' de păcate,
 Feciorul lui Mizil-crai :
 Ochi negri ca de șerpoaică,
 Cu gîtul ca de lupoaică,
 E femeie nu se poate !
 — Măi dragă împărăteasa mea,
 Mîine-n ziuă o să le fac inspectie la băi.
 Boldeica, dac-auzea,
 Acasă că mi-și pleca,
 La Mizilca se ducea :
 — Dragă Mizilcuța mea,
 Ai umblat cît ai umblat,
 Dar acu ți-s-a-nfundat :
 Mîine-n ziuă la inspectie la băi.
 Și Mizilca c-auzea,
 Lăcrămile-o podidea,
 Și prin tîrg că se plimba,
 Cerneală d-o para lua
 Și-o scrisoare că scria
 Cu slova ca furniga,
 „Că mi-a răposat taica“.

La împăratu-o trimeța.
Împăratul c-o citea,
Lăcrămile-l podidea,
Drumul Mizilcăi că-i da.
Împăratul ce-mi făcea ?
Regimentu-l trimeța,
Pîn' la Dunăre venea.
Mizilca ce mi-și făcea,
Dacă Dunărea o trecea ?
Ea la piept se descheia
Și țîțile le scotea,
La soldați le arăta.
Și soldații ce zicea ?
— Uite cine ne-a stăpînit
Zece ani și jumătate.

29

Cîntecul nașului

Verde, verde, foi crețești,
Din oraș, din București,
L-ale case mari domnești,
Mi se-nsoară Iancu-vodă
Și-l cunună Petru-vodă.
Verde, verde d-o lălea,
Mireasa de unde-o ia ?
Tomite din Dobrogea,
Vezi, fata Letinului,
Jivina pămîntului,
Să vezi, Letinu bogat
Și de lege lepădat.
De bogat e prea bogat,
Dar e și tare ciudat,
C-a tocmit de la Sîmpietru
Și-a isprăvit la Sîmedru.
Și iar verde și-o lălea,
Iată nunta că-mi pleca.
Dar Letinu ce-mi făcea ?
În foișor se urca,
Cu ocheanul se uita,
Alaiul că-l năzărea,
Lăsa de s-apropia
Și poruncă aspră da,

Să se-ncuie porțile,
Să tragă zăvoarele.
Apoi sta de aștepta,
Pînă ce nunta sosea.
Din pridvor tare striga :
— Care mi-este mirele,
Mirele, ginerele,
Să se-aleagă din nuntași,
Din nuntași, din sichirași
Și din negrii țigănași
Că sînt ei mai drăgălași,
Să-mi saie zidurile,
Să tragă zăvoarele,
Să-mi descuie porțile,
Să intre carîtele.
Mirele ca mirele,
Sălta cu umerile,
Dară nunul cel mai mare,
Cela cu grija-n spinare,
Ca ș-al nostru d-astă-seară,
Ține-l, Doamne, ca p-o floare,
Dacă vedea și vedea,
De mire s-apropia,
La ureche că-i șoptea :
— Fine, nu te speria,
Nu-ți face inimă rea,
Că ți-om lua pe fina.
Nu purta, fine, grija,
Că de mine e purtată
Să se mire lumea toată.
Atîta dor că zicea,
'Cepea calul d-a plimba,
Pînă spuma-l prididea.
Jos pe pămînt că-mi cădea,
Sloi de ghiată se făcea.
Și-apoi cînd se repezea,
Zidurile le sărea
Și-mi trăgea zăvoarele,
Și-mi descuia porțile.
Cum porțile descuia,
Carîtele că-mi intra,
Vezi, carîte-mpodobite,
Tot în verde zugrăvite.
Toată nunta chiuia,
Numai Letinu ofta.

Aşa dacă mi-şi vedea,
 P-atîta nu se lăsa,
 Altă cercare le da.
 Nouă buţi alătura,
 Nouă-n cap li se punea
 Şi din gură iar striga :
 — Care mi-este mirele,
 Mirele, ginerele,
 Să s-aleagă din nuntaşi,
 Din nuntaşi, din sichiraşi
 Şi din negrii Țigănaşi
 Că sînt ei mai drăgălaşi
 Ca să-mi saie buțile,
 Să rupă cercurile,
 Să curgă vinurile,
 Să se sature nuntaşii,
 Sichiraşii, Țigănaşii.
 Mirele ca mirele,
 Sălta cu umerile.
 Dară nunul cel mai mare,
 Cea cu grija-n spinare,
 Ca ş-al nostru d-astă-sară,
 Ține-l, Doamne, ca p-o floare,
 Dacă vedea şi vedea,
 De mire s-apropia,
 La ureche că-i şoptea :
 — Fine, nu te speria,
 Nu-ţi face inimă rea,
 Că ți-om lua pe fina
 Nu purta, fine, grija,
 Că de mine e purtată
 Să se mire lumea toată.
 Atîta dor că zicea.
 'Cepea calul d-a plimba
 Pînă spuma-l prididea.
 Jos pe pămînt că cădea,
 Sloi de gheaţă se făcea.
 Şi-apoi cînd se repezea,
 Buțile că le sărea,
 Cercurile le tăia,
 Vinurile le vărsa,
 Bea nuntaşii,
 sichiraşii,
 Bea şi negri Țigănaşii ;

Toți nuntașii-mi chiuia,
 Numai Letinu ofta.
 P-atîta nu se lăsa,
 D-altă cercare le da.
 Nouă fete că-mi gătea
 Și la rînd că le punea,
 Tot un chip, tot un cuvînt,
 Tot un fel de-mbrăcămînt. (

Verde foaie d-o lalea,
 Și din gură că-mi zicea :
 — Care mi-este mirele,
 Mirele, ginerele,
 Să s-aleagă din nuntași,
 Din nuntași, din sichirași
 Și din negrii țigănași
 Că sînt ei mai drăgălași,
 Să-și cunoască mireasa,
 Să se cunune cu ea.
 Mirele, ca mirele,
 Sălta cu umerile.
 Dară nunu oel mai mare,
 Cela cu grija-n spinare,
 Că și-al nostru d-astă-sară,
 Ține-l, Doamne, ca p-o floare,
 Dacă vedea și vedea,
 De mire s-apropia,
 La ureche că-i șoptea :
 — Fine, nu te speria,
 Nu-ți face inimă rea,
 Că ți-om lua pe fina.
 Nu purta, fine, grija,
 Că de mine e purtată.
 Bine vorba nu sfîrșa,
 O tavă d-argint lua
 Și pe ea mi-și așeza
 Oglinda și cununa,
 Fetelor le-o arăta
 Și din gură le speria :
 — Care mi-este mireasa,
 Mireasa și fina mea,
 Vie să-și ia oglinda
 Să se gătească cu ea,
 Să-și ia și cununița,
 Cunună-se cu dînsa,

Că am o spată veninată,
 Mănîncă la cap de fată.
 Și iar verde ș-o lalea,
 Mireasa ca femeia,
 Din fete că s-alegea,
 La tavă mîna-ntindea,
 Cununa că și-o lua,
 Cununa și oglinda.
 Toți nuntașii chiuia,
 Dor Letinu greu ofta,
 N-avea, vezi, ce mai făcea,
 Fata trebuia s-o dea.
 Da fata, da și zestrea.
 Și iar verde d-o smicea,
 Nuntă mare se-ntorcea,
 Mirele cu mireasa,
 La București că sosea.
 În oraș, la București,
 L-ale case mari domnești,
 Masă mare se-ntindea,
 Toată lumea petrecea,
 Toată țara chiuia.
 Foaie verde și-o lalea,
 Nunu-ăl mare ce făcea ?
 Pe pochinzeri ce venise,
 Pe letini ce-l însoțise,
 El la masă mi-i punea
 Și frumos mi-i ospăta,
 Cînd cu vin,
 cînd cu pelin,
 Pîn' ce vinu-i ajungea,
 Pe toți, nene,-i îmbăta.
 După ce mi-i îmbăta,
 Călușeii li-i lua,
 De urechi îi ciumpăvea,
 Coame, coade, le tundeă,
 Gurile le proțăpea.
 Pe letini mi-i dezbrăca,
 Numa-n trențe i-mbrăca,
 Spate-n spate mi-i lega,
 Cîte doi pe cal puneă
 Și-așa drumul că le da.
 Cînd Letinu mi-i vedea,
 Din gură ce mi-și zicea ?

— Cine-o mai face ca mine,
Ca mie să-i fie bine ;
Cînd o fi cu nunu-âl mare,
Să nu facă rămășală,
Că face mare greșală.
Eu i-am dat-o rasă și-afînată,
El mi-a-ntors-o cu vîrf și-ndesată.
Mai ziceți, nașule, amin,
Cu ploschițele de vin
Să facem altul mai bun.

30

Voica Bălaca

Verde, salbă moale,
P-a gură de vale,
Soarele răsare
La cea casă mare
Cu ferestre-n soare,
Cu nouă umbrare.
La nouă umbrare,
Nouă legăioare,
Cu-al Voichiții zece,
Inimioară rece !
Verde de bujor,
Mai marele lor,
Întîi legăior,
Din și Costandin,
Legăior dintîi,
Fiu, maichii, fiu !
Verde d-o lălea,
Vremea că-mi trecea,
Voicăi că-i venea
Niște pețitori,
Vezi, logoditori
Tot din Nadolie,
Vezi, țară pustie,
Precum să rămîie !
Pe Voica pețea,
Pe Voica cerea
Să mi-o logodească,
Să mi-o căstorească

Tomna-n Nadolie,
 Vedea-o-aş pustie,
 Precum să rămîie !
 Verde d-o smicea,
 Mă-sa că nu vrea
 Pe Voica s-o dea.
 Cu ei se-nfurcea
 Şi mi-i depărta
 Şi mi-i înfrunta :
 — N-am fată de dat
 Şi de măritat
 Tomna-n Nadolie,
 Vedea-o-aş pustie,
 Precum să rămîie !
 N-o dau pe Voica !
 Fata, ca fata,
 Săracă-ar fi ea,
 'Ndrugă cu druga,
 Toarce cu furca,
 Dă mă-si turta.
 Verde matostat,
 Băiatul, băiat,
 Cum i-a răposat,
 Părinții i-a uitat.
 Verde d-o lalea,
 Din s-amesteca,
 Mă-si că-i zicea :
 — Mamă, muica mea,
 Nu te mai contra,
 Dă-le-o pe Voica.
 Fata ca fata,
 Cum i-o fi soarta.
 Orișicînd oi vrea,
 Putea-o-ai vedea :
 Vara de trei ori,
 Sînt mai multe lucrători,
 Mai puține sărbători ;
 Şi iarna de nouă ori,
 Mai puține lucrători
 Şi mai multe sărbători.
 Verde d-o smicea,
 Mă-sa că se da
 Şi se dupleca
 Pe Voica d-o da.
 Lăcrămi mai vărsa,

Mi-o tot săruta,
 Din piept greu ofta,
 Pînă, vezi, pleca.
 Din prispă privea,
 De mi-o petrecea,
 Lacrămi țuruia.
 Verde d-o lalea,
 Mult că nu trecea,
 D-o ciumă că da.
 Toți frații murea,
 Mă-sa rămînea
 De mi-i tămîia
 Și mi-i comînda ;
 Pe Din că nu vrea,
 Sta de-l blestema :
 — Dine, maică, Dine,
 Dine, Costandine,
 Legăior al meu,
 Trupșorelul tău
 Nici să mucezească,
 Nici să putrezească.
 Tu m-ai șuguit,
 Tu m-ai otărît
 Pe Voica d-am dat-o
 Și mi-am măritat-o
 Tomna-n Nadolie,
 Vedea-o-aș pustie,
 Precum să rămîie !
 Verde d-o smicea,
 Nouă ani trecea,
 Din nu mucezea,
 Nici nu putrezea.
 Așa de vedea,
 El că se ruga
 Domnului de sus,
 Domnului Isus :
 — Sfinte Doamne, Sfinte,
 Sfinte și părinte,
 Cu puterea ta
 Primește-mi ruga :
 Tronulețul meu
 Fă-l un cal de zmeu ;
 Pînza de pe mine,
 Ibîncă seină ;

Statul de pe cap,
 Chingă de-nchingat ;
 Ața din picere,
 Un frîu de curele.
 Atît se ruga,
 Atît că cerea,
 Domnul se-ndura,
 Ruga-i asculta,
 Ruga-i împlinea.
 Verde și-o lalea,
 Nu mai zăbovea ;
 Pe cal s-azvîrlea,
 Cu el că zbura
 Mai iute ca vîntul,
 Mai încet ca gîndul,
 Tomna-n Nadolie,
 Vezi, țară pustie,
 Precum să rămîie !
 La Voica trăgea,
 La șanț se oprea,
 La șanțul grădinii
 Să nu-l simță cîinii.
 D-acolo striga :
 — Voica, sora mea,
 Fă-te mai încoa,
 Spre șanțul grădinii,
 Că mă mușcă cîinii.
 Verde, d-o smicea,
 Voica se mira
 Și se turbura,
 Inima-i pocnea
 Și mi-i răspundea :
 — Dine, neică Dine,
 Neică Costandine,
 Te-nțeleg prea bine,
 Nu te văz pe lume.
 Din că mi-i șoptea :
 — Voico, sora mea,
 Vino mai încoa
 La șanțul grădinii,
 Să nu simță cîinii.
 Verde d-o smicea,
 Cum s-apropia,
 Mi ți-o opintea,

Pe cal c-o urca,
 Cu ea că zbura
 Mai iute ca vîntul,
 Mai încet ca gîndul.
 Verde catifea,
 P-alt tărîm trecea.
 Ce mi se vedea ?
 Niște păsărele
 Pe ramuri verzăle,
 Cînta-n viersurele :
 — Ferice de noi,
 De părinții noștri
 Care ne-a născut,
 Care ne-a crescut,
 Verde viorea,
 Mai alătura
 Ce mi se vedea ?
 Alte păsărele
 Pe crăci uscățele,
 Mi se văieta,
 Și mi se jelea :
 — Vai și-amar de noi,
 De părinții noștri
 Care ne-a crescut,
 Care ne-a născut !
 Verde și-o smicea,
 Voica că-ntreba :
 — Dine, neică Dine,
 Neică Costandine,
 Nu-nțeleg cum vine :
 Colo păsărele
 Pe ramuri verzăle,
 Colea păsărele
 Pe crăci uscățele.
 Din că-i răspundea
 Și-așa că-i zicea :
 — Ale păsărele
 Pe ramuri verzăle,
 Sînt toți copilași
 Morți încreștinați,
 C-au fost botezați
 Și din mîină dați.
 Ale păsărele
 Pe crăci uscățele

Sînt tot copilași
 D-ăi necreștinați
 Și nebotezați
 Din mîină nedați.
 Mergea cît mergea,
 Ce mi-și mai vedea ?
 Colo-n poieniță
 Vede-o moviliță
 Numa-n bălbătaie
 Și vedea și-o oaie,
 Care ce făcea ?
 La rîu se ducea
 Și se scufunda,
 La mal că ieșea,
 Spre mormînt fugea,
 Pe el se urca,
 Focu-l potolea.
 Și-așa tot urma,
 Zorea și fugea.
 Voica-l întreba :
 — Ce-o mai fi și-asta,
 Dine, neică Dine,
 Neică Costandine ?
 Foaie și-o lalea,
 Din că-i răspundea :
 — Verde măghiran,
 Țst-a fost cioban,
 Neam rău de mocan,
 Ce, cît a trăit,
 Mult mi-a tîlhărit,
 Fete-a pîngărit,
 Oameni a ucis,
 Oi streine a prins.
 Verde de năut,
 Un bine-a făcut,
 Că mi-a botezat
 Un copil sărac,
 Și la botezat,
 Oiță i-a dat.
 Uite, vezi cum oaia
 Îi moaie văpaia.
 Mergea ce mergea,
 D-un pîrîu că da ;
 Iarba pîn' la brîu,

Verde și frumoasă,
Perie de deasă.
O vacă pocită,
Slabă și urită,
Cu coarnele-ntoarse,
Cu pielea pe oase,
Balele că-i curge,
Iarba n-o atinge.
Și peste pîrîu,
Cîmp ars și pustiu,
Iar pe cîmp o vacă
Grasă, vezi, de crapă.
Verde viorea,
Voica-l întreba :
— Neică Costandine,
Asta cum mai vine ?
— Voico, sora mea,
Află și p-asta :
Pe cîmpia arsă,
Vaca mi-este grasă,
C-a fost firosită
Și-a fost dăruită
D-un om prea sărac,
Cînd a cununat.
Dac-a dăruit,
Bine i-a părut.
A slabă, pocită,
Mi-este dăruită
De om prea bogat
Care-a dăruit,
Dar rău i-a părut.
Vorba cum sfîrșea,
Tărîm părăsa,
Pe lume ieșea,
Acas' c-ajungea.
Voica jos sărea,
Din că mi-și pierea,
Cu tot se topea,
Praful rămînea,
Blestem dezlega.
Voica ce-mi făcea ?
La geam că mergea,
În el ciocănea,
Din gură striga :
— Mamă, maica mea,

Descuie uşa,
Să-ți ținte Voica.
Mă-sa c-auzea,
La geam că venea,
Odată țipa,
Jos se prăvălea,
Moartă rămânea,
Iară biata Voica
Pe prispă cădea,
Sufletul și-l da.
Făcea moarte peste moarte
Care-n lume nu se poate.

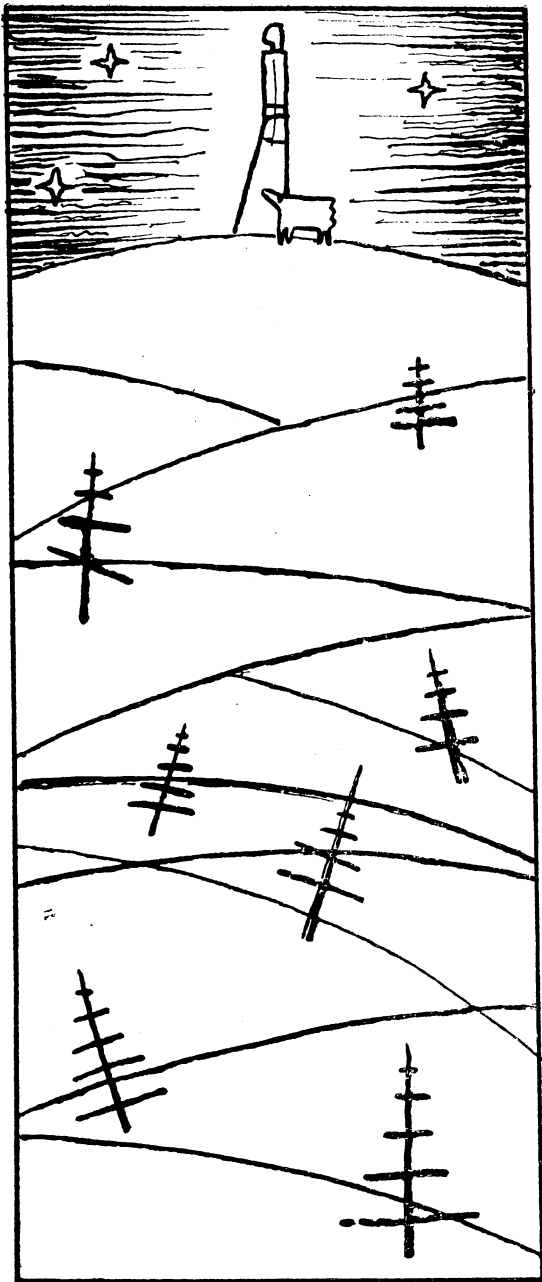
PASTOREȘTI

31

Mioara

Mioară, mioară,
Laie, bucălaie,
De mi-ești năzdrăvană,
De trei zile-ncoace
Gura nu-ți mai tace,
Nici iarba nu-ți place ;
Nu știi, mi-ești bolnăvioară,
Ori mi-ești năzdrăvană !
De cap ți se face,
Oar de capul tău,
Oar de capul meu.
Dacă ești năzdrăvană,
Mioară, mioară,
Să-mi spui ce ți-e-n gând.
— Stăpîne, stăpîne,
Dă oile-ncoace
La cest zăvoi negru,
Că-i iarbă de oi
Și umbră de voi.
Stăpîne, stăpîne,
Cheamă și d-un cîine,
Cel mai frățesc
Și cel mai haiducesc,

Că prin apus de soare,
Vrea să te omoare
Voinicul vrîncean
Și cu moldovean,
Că ai oi mai multe,
Multe și cornute
Și cai învățați
Și câini mai bărbați.
— Mioară, mioară,
D-o fi adevărat
Și m-o omorî,
Drept să le spui,
Ei să nu mă îngroape
În colți, în bolovani,
Ci să mă îngroape
La ușa strungii,
În jocul mieilor
Și-n treacățul oilor.
Și fluierașul meu,
Ei să mi-l puie
În chiotoarea stînii :
Cînd vîntul o bate,
Prin el o răzbate
Și el mi-o cînta,
Fluieraș de os,
Cum cîntă duios.
Oile mi l-o auzi
Și ele s-or strînge,
Pe mine m-or plînge
Cu lăcrămi de sînge.
Cele bucălăi
M-or plînge pe văi,
Cele oi cornute
Plînge-m-or pe munte,
Cele ocheșele
Plînge-m-or pe vâlcele,
Iar tu, mioară, mioară,
Cînd îți merge-n jos,
Pe Dunăre-n jos,
Tu să-mi zbieri duios.
Cînd te-o auzi
O mamă bătrînă
Cu brîul de lînă,
Ștergar de păr de cămilă,

Ea mi te-o-ntîlni
Și mi te-o-ntreba :
— Mioară, mioară,
Drept să-mi spui
De mîndrul ciobănaș,
Flăcăiașul meu ;
Perișorul lui,
Pana corbului ;
Ochișorii lui,
Mura cîmpului ;
Mustăcioara lui,
Spicul grîului,
Tu să-i spui adevărat,
Că eu m-am însurat
Ș-am luat o mireasă
A lumii crăiasă.
Dacă te-o-ntreba
Un' să mă găsească,
Tu drept să-i spui
Să meargă pe Dunăre-n jos
Și ea ca să suie
Într-un anin negru,
Nimic să nu vorbească,
Numai să croncănească.
Ea pe lîngă Dunăre mergea
Și din gură grăia :
— Dunăre, Dunăre,
Drum fără pulbere
Și fără făgaș,
Ce drum drăgălaș ! —
De-ai fi vorbitor
Cum ești curgător !
Mioara-i zicea :
— Nu mai întreba,
Du-te la anin,
La acest anin negru
Și-mi croncănește
C-ai să mi-l găsești.
Ea mi s-a dus,
În anin s-a suit
Și mi-a croncănit
Și el mi-a strigat :
— Uș, corboaică neagră,
Că nici n-am murit
Și m-ai croncănit,

Dac-oi muri
Tot mi-ei croncăni !
— Nu-i corboaică neagră,
E mama ta dragă.
— Mamă, bună ești,
Să te duci să-mi cați
Leacuri prin munți nalți,
Poate mă scăpați.
— Eu, mamă, am auzit
Că tu te-ai însurat,
Pe nimeni n-ai chemat.
Tu ai avut nași
Și nuntași
Brazi și păltinași,
Și la nunta ta
A căzut o stea
Ș-aia m-a-ntristat
De am plecat
Ca să te cat.
Iaca eu mă duc,
Leacuri d-oi găsi,
Acu oi veni.
Mioara i-a spus
Să-ntoarcă-napoi
Că moare-n zăvoi.

32

Cîntecul oii

P-ăl picior de munte,
Merg oile-n frunte,
Tot sute cornute,
Miei și miorele
D-ale ocheșele.
P-o gură de vale,
Trece-un ciopor mare.
Hăi nouă ciobani,
Optu-s veri primari,
Că ei s-a vorbit
Și s-a sfătuit
Pe Andrei, Andrei,
Strein printre ei,

La puțul din vale,
 Pe el să-l omoare,
 C-are oi tot bucălăi,
 La lînă țigăi
 Și cu cîini dulăi,
 Și mai bărbați,
 Și mai lăudați,
 Și cai învățați.
 — Mică mioriță,
 De trei zile-ncoace
 Gura nu-ți mai tace,
 Iar, fi-ți-ar de cap,
 Iarbă-n gură n-ai băgat,
 Că eu te-am pornit
 Și că te-am gîlvit,
 Sare că ți-am dat,
 Sare din tecșilă,
 Cojiță din mînă ;
 Că eu te-am pornit
 Tot mai de cu seară ;
 Tot și prin secară ;
 Că eu te-am pornit
 Tot mai de cu noapte,
 Tot prin grîne coapte ;
 Că eu te-am pornit
 Tot mai de cu zori,
 Tot în cîmp cu flori.
 — Stăpînașul meu,
 Nu-i de capul meu
 Și-i de capul tău.
 Hăi nouă ciobari,
 Optu-s veri primari,
 Că ei s-au vorbit
 Și s-a sfătuit,
 La puțul din vale
 Pe tin' să te omoare,
 C-ai oi tot bucălăi,
 La lînă țigăi
 Și cu cîini dulăi,
 Și mai bărbați,
 Și mai lăudați,
 Și cai învățați.
 — Mică miorică,
 La bot ochesică,
 Mică, mioriță,

Cu lîna bîrsană,
 De mi-ești năzdrăvană,
 Să-i spui să mă-ngroape
 'N tîrla oilor,
 În jocul mieilor.
 Mieii s-or juca,
 Pe min' că m-or dezgropa.
 Să-mi puie fluieraș de soc,
 Să cînte cu foc.
 Cînd vîntu-o-ncepea,
 Fluieru-o zicea,
 Oile s-or strîngea,
 Coardă că s-or face,
 La mine c-or trage,
 Pe mine m-or plînge
 Cu lăcrămi de sînge.
 O babă bătrînă
 Cu brîul de lînă,
 De păr de cămilă,
 D-un flăcău întrebînd,
 'Nalt și sprîncenat :
 Sprîncenele lui,
 Floarea soarelui ;
 Genișoarele lui,
 Spicul grîului ;
 Mustăcioara lui,
 Spicul orzului ;
 Fețișoara lui,
 Spuma laptelui ;
 Ochișorii lui,
 Două mure coapte,
 Coapte la răcoare,
 Neajunse de soare ;
 Ochișorii lui,
 Două mure coapte,
 Coapte la pămînt,
 Neajunse de vînt.

33

Costea Gealapu

i Frunză verde amurele,
 Pe cîmpul cu florile

Mi-a scos Costea oile,
 Odată cu zorile.
 Și-așezat-a stînile,
 Și mi-a-ntins perdelele
 Pe toate derelele,
 Mi-a umplut vîlcelele.
 Are Costea mielușei
 Cîți sînt vara brebenei ;
 Are Costea oi de multe
 Cît sînt vara flori mărunte,
 Și mai are Costea, are,
 Are Costea un berbecel,
 Nu era-n turmă ca el,
 Că-n cap purta șase coarne,
 Prin vîrful cornițelor
 Cîte-o piatră nestimată,
 Luminează noaptea toată.
 Pe lumina pietrelor,
 Da grăunțe oilor,
 Porneală mînzărilor.
 Și mai are Costea-mi are,
 Are Costea o mielușea,
 Nu era-n turmă ca ea :
 Cînd simțea de vreme rea,
 Trăgea oile-n perdea ;
 Și simțea de vreme bună,
 Trăgea oile-n păyună,
 Le trăgea pe pîrlitură,
 Unde este iarba bună.
 Și mai are Costea-mi are
 Vreo cînzeci de cîini bătrîni,
 Care păzeau pe la stîni,
 Vreo cînzeci de pușlăței, §
 De păzeau pe la odăi.
 Și mai are Costea-mi are
 Pe cățea Dolfă bătrînă ;
 De bătrînă ce-mi era,
 Cura părul de pe ea.
 Și mai are Costea-mi are
 Pe Togan, cîine bătrîn,
 Șade-n c.r și bea tutun
 Și da ocol primprejur.
 Azi mi-e luni și mîine marți,
 Pleacă Costea la Galați

Cu măgarii sămărați,
 Cu chimeriul plin de sfanți ;
 Ia tărîțe
 la oițe,
 Bolovani
 pe la cîrlani
 Și opinci pe la ciobani.
 Să vezi, Costea că pleca
 Și cu Doalfa că vorbea,
 Cu Doalfa, cătea bătrînă,
 Numai cu doi dinți în gură.
 Pastrama i-o dăruia,
 Pastrama din prepeleag,
 C-ai-a i-a fost Doalfii drag.
 Să vezi, Costea atunci pleca,
 Calea jumate mergea,
 Cu Fulga că se-ntîlnea,
 Cu bună ziua că-i da.
 Să vezi, Costea-i mulțumea.
 Și-atunci Fulga că striga
 Și la Costea că-mi cerea
 O mioară de căldare
 Și-un berbec de frigare,
 Să dea la băieți că n-are.
 Costea nainte mergea.
 Să vezi, Fulga ce-mi făcea ?
 Zece băieți că mi-avea,
 La tîrlă că mi-și sosea,
 Pe la guri că-i așeza,
 Și băieții că-mi urla :
 Altu urla tot cîinește,
 Și-altu urla ciobănește.
 Cîinii lu Costea auzea
 Și din tîrlă că-mi ieșea,
 După băieți se lua,
 Numai Fulga rămînea.
 Cînd cîinii că-mi alătra,
 Fulga-n tîrlă că intra,
 Oi lu Costea că-i lua.
 Ce fel de oi că-i lua ?
 Să vezi, fruntea oilor,
 Umplutura pungilor,
 Fala negustorilor.
 Mai lua cel berbecel,
 Nu era-n turmă ca el,

De-n cap purta șase coarne ;
Prin vârful cornițelor,
Cîte-o piatră nestimată,
Luminează noaptea toată !
Și lua cea miorea,
Nu era-n turmă ca ea !
De simțea de vreme rea,
Trăgea oile-n perdea ;
Și simțea de vreme bună,
Trăgea oile-n pășună,
Le trăgea pe pîrlitură,
Unde este iarba bună.
Oile că le pornea
La izvorul de demult,
Numai de Doalfa știut.
Dar oile că le pornea,
Să vezi, Doalfa ce-mi făcea ?
Așteamă că se lua,
Pe furiș că se ducea,
Sama bine că lua
Unde oile ducea,
Înapoi se-napoia,
Bine ziua se făcea.
Să vezi, Costea că-mi sosea.
El la lapte c-asista :
Nu iese lapte la măsură,
Nici brînza la-nchegătură.
Tot pe Doalfa c-o chema,
Vreo trei cîrlige-i trăgea.
Doalfa că chilălăia
Și din gură că-i vorbea :
— Măi stăpîne dumneata,
Eu la carte-am învățat,
Trei cîrlige n-am mîncat,
Trei cîrlige de-mpărat.
Dumneata i-ai dăruit
Și lu' Fulga că i-ai dat
O mioară de căldare
Și-un berbec de frigare.
Și el, frate, ți-a luat,
Să vezi, fruntea oilor,
Fala negustorilor,
Umplutura pungilor.
Aideți, stăpîn, după mine,
Că știu sama-n codru bine,

Că ştiu turma de berbeci,
 Izvoare cu ape reci.
 Să vezi, Doalfa-l conducea
 La izvorul cel de mult,
 Numai de Doalfa ştiut.
 Acolo cînd mi-şi sosea,
 Peste Fulga acolo da :
 Alţii focul că-mi făcea,
 Alţii ficaţi că-mi frigea
 Şi pe Fulga mi-l găsea,
 Mi-l găsea, vezi, p-un buştean,
 Glojdorea la un ciolan.
 Doalfa dor că mi-l ochea,
 În el că se repezea
 Şi de vînă mi-l strîngea.
 Mi-l ţine Doalfa de vînă,
 Parcă mi-l ţinea de mînă,
 Pînă Costea că-mi sosea
 Şi cu gura-l judeca :
 — D-aba, Fulgo, dumneata.
 Eu, frate, ți-am dăruit
 O mioară de căldare
 Şi-un berbec de frigare
 Să dai la băieţi că n-are.
 Şi tu, frate, mi-ai luat,
 Să vezi, fruntea oilor,
 Fala negustorilor,
 Umplutura pungilor.
 Să vezi, Costea ce-mi făcea ?
 Trei deşte-n gură băga,
 Începea d-a fluiera,
 Toţi cîinii că-l auzea
 Şi lîngă Costea mi-era,
 Şi la cîini că-l arăta,
 Toţi cîinii că mi-i mînca.
 După ce că-l termina,
 Oasele i le-ngropa
 La mijlocul tîrlelor,
 În zbieratul oilor,
 Tot în jocul mieilor.
 Cînd primăvara venea,
 Să vezi, Costea ce-mi făcea ?
 Mieluşele că-şi oprea,
 Turmuliţa şi-o mărea.

Cine din turmă-i lipsea ?
fi lipsea cel berbecel,
Nu mi-era-n turmă ca el,
De-n cap purta șase coarne,
Prin vârful cornițelor
Cîte-o piatră nestimată,
Luminează noaptea toată.
Pe lumina pietrelor,
Da tărăște oilor,
Porneală mînzărilor.
Să vezi, cine mai lipsea ?
Mai lipsea și-o mioarea,
Nu era-n turmă ca ea :
Cînd simțea de vreme rea,
Trăgea oile-n perdea ;
Cînd simțea de vreme bună,
Trăgea oile-n pășună,
Le trăgea la pîrlitură
Unde este iarba bună.

34

Ciobanul

Foaie verde ș-un mărar,
La fîntîna din stejar,
S-aulește-un păcurar
Și să vede d-un cioban
Cu capul pe mușuroi,
Cu ochii sclipiți la oi.
Iar ciobanul mi-adormea,
Oile că mi-i pieroa,
O mioară-i rămînea.
Cioban cînd se deștepta,
Din ochi negri lăcrăma
Și după oi că-mi pleca.
La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,
Cu mioara la spinare,
Cu căciula-n suptioară
Uscată făcută poamă,
Tot plîngînd de oi cu jale.

Dar ciobanul ce-mi făcea ?
Cu rumânu-n cale se-ntîlnea,
Din guriță așa-i zicea :
— Măi române, măi,
Ia să-mi cînti tu chintecul,
Că mi-e drag ca sufletul,
Să-ți dau eu, vezi, galbenul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

Românul începea cîntecul lui :

Voinicul, de e voinic,
Pleacă noaptea prin colnic
Fără băț, fără nimic,
Numai cu palmele goale,
La brîu cu șapte pistoale,
Patru pline și trei goale
Cele pline

stau aline,

Cele goale

stau marghioale,

Strălucesc ca sfîntul soare.

— Măi române, mă,
Păi nu mi-ai cîntat chintecul
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,
Cu mioara la spinare,
Cu căciula-n suptioară
Uscată, făcută poamă,
Tot plîngînd de oi cu jale.

Acu s'a-ntîlnit cu țiganul,

Iar ciobanul că-i spunea :

-- Măi țigane, mă,
Ia să-mi cînti tu chintecul,
Că mi-e drag ca sufletul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

Iar țiganul începea cîntecul lui :

Pendem verde

Biștaștar,

Măi Vasile cîrciumar,

Ia, schimbă-m' d-un icușar,

Dă-mi foiță de ștar bani

Și zahar d-un creițar

Te sovel pe prispă avreal,
Marladeunța o blanința
Naciumide la diclința.

Dar ciobanul că-i spunea :

— Păi, nu mi-ai cîntat chintecul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.
La vale, neică, la vale
Cu brațul plin de cavale,
Cu mioara la spinare,
Cu căciula-n suptioară
Uscată făcută poamă,
Tot plîngînd de oi cu jale.

(Acum ce nație, că noi le facem amestecate ; ou sîrbul.)

Cu sîrbu-n cale se-ntîlnea,
Din guriță așa-i zicea :

— Mă, sîrbule, mă,
Ia să-mi cînți tu chintecul,
Că mi-e drag ca sufletul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

Iar sîrbul începe cîntecul lui :

A murit și tata,
A murit și mama,
Mi-a rămas grădina
Plină de legumea.

(Pe ună începe sîrbește, o sîrbă pe două coarde.)

— Sîrbule, nu mi-ai cîntat chintecul
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,
Cu mioara la spinare,
Cu căciula suptioară
Uscată, făcută poamă,
Tot plîngînd de oi cu jale.
Cu grecu-n cale se-ntîlnea :
— Măi, grecule, măi,
Ia să-mi cînți tu chintecul
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

(Aci urmează o cîntare grecească, pe care informatorul spune că nu și-o aduce aminte.)

La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,

Cu mioara la spinare,
Cu căciula suptioară
Uscată, făcută poamă,
Tot plîngînd de oi cu jale.
Cu ovreiu-n cale se-ntîlnea,
Din guriță că-i zicea :
— Măi, ovreiuule,
Ia să-mi cînti tu chintecul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

Ovreiul începe cîntecul lui :

Îeși Avram din butoi
Cu părul făcut vîlvoi,
Cu Avram și cu Isac
Amîndoi băgați în sac.
Oi, dara, da !
Bam, bam, bam,
Spune dumneata
Că nu-i așa !

Iar a început ciobanul :

— Măi, ovreiuule, mă,
Nu mi-ai cîntat chintecul
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca,
La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,
Cu mioara la spinare,
Cu căciula-n suptioară
Uscată, făcută poamă,
Tot plîngînd de oi cu jale.
S-a-ntîlnit cu neamțu-n cale :

— Măi, neamțule,
Ia să-mi cînti tu chintecul,
Că mi-e drag ca sufletul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

Iar neamțu-ncepea cîntecul lui :

(La neamț îi fac un vals. Știi, partea nemțească e tare-n vals.)

— Măi, neamțule, măi,
Nu mi-ai cîntat chintecul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.
La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,

Cu mioara la spinare,
Cu căciula-n suptioară
Uscată, făcută poamă,
Tot plîngînd de oi cu jale.
Se-ntîlnea cu francezu și cînta :
Alon zanfan deo la patri e
Le jur de gluar e tarive
Contră leun de la tiranie
Letandan sanglan talive.

(Mai are o strofă, spune informatorul.)

Iar ciobanul că-i spunea :
— Măi, franțuzule,
Păi, nu mi-ai cîntat chintecul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.
La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,
Cu mioara la spinare,
Cu căciula-n suptioară
Uscată făcută poamă,
Tot întrebînd de oi cu jale.
Dar ciobanul ce-mi făcea ?
Cu turcu-n cale se-ntîlnea,
Din guriță așa-i zicea :
— Măi, turcule, mă,
Ia să-mi cînți tu chintecul,
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.

Iar turcu-ncepea geamia turcească. Eu o fac iar din vioară. Asta fără cuvinte ; da mai arunc cîteva vorbe) :

Pre, aman, aman,
Spre Giurgiu, Giurgiu,
Pre sufletul meu,
Mor de dorul tău,
N-am ce-ți face eu.

Ciobanul :

— Măi, turcule, mă,
Nu mi-ai cîntat chintecul
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.
La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,
Cu mioara la spinare,

Cu căciula-n supțioară
Uscată făcută poamă,
Tot întrebînd de oi cu jale.
Iar ciobanul ce-mi făcea ?
Cu bulgarul se-ntîlnea.

(Bulgarul cu sîrbul e totuna ; noi îi facem tot o sîrbă.)

— Măi, bulgarule, mă,
Nu mi-ai cîntat chintecul
Să-ți dau galben, firfirica,
Să-mi sune ochinca.
La vale, neică, la vale,
Cu brațul plin de cavale,
Cu mioara la spinare,
Cu căciula-n supțioară
Uscată făcută poamă,
Întrebînd de oi cu jale.

Acu, iar ciobanul ce-mi făcea ?

Cu lupu-n cale se-ntîlnea.
— Bună ziua, lupule !
— Mulțumesc, ciobanule !
— N-ai văzut oile ?
Iar lupul că-i răspundea :
— Le-am văzut
Și le-am păscut :
Pe costițe
Stau cornițe,
Pe vîlcele
Stau picere,
Și pe vale
Stau plotoage,
La capul jgheabului
Căpățîna măgarului.

Notă. În cîntecul țiganului se folosesc și cîteva cuvinte țigănești : *Pendem* = foaie, *ștar* = patru, *te sovel* = să doarmă, *avreal* = afară, *marladeunța*, derivat din verbul cu sensul „a bate”, cuvîntului *biștaștar* îi dă sensul de „magheran”, sub influența începutului asemănător al unor cîntece românești ; ultimul vers, informatorul nu-l poate explica.

Cîntecul francezului reproduce — nu întotdeauna corect — patru versuri din cîntecul național al poporului francez, „La Marseillaise”.

Allons enfants de la Patrie,
Le jour de gloire est arrivé,
Contre nous, de la tyrannie,
L'étendard sanglant est levé.

Iar ciobanul că-mi afla,
Din caval așa cînta
Și-ntr-un picior că juca.
(Începea hora lui din caval.)

VITEJEȘTI.

35

Marcu Viteazul

Foaie verde a bobului,
La marginea Siiului,
La malul Siretului,
La casele Marcului,
Marcului viteazului,
Frumoasă masă mi-e-ntinsă.
Dar la masă cine-mi șade ?
Că-mi stă Marcu viteazul
Și cu turcu bolunul.
Frunzuliță trei sardale,
Ei bea vin pe rămășeală
Pîn' la dalbai primăvară.
Frunzuliță viorea,
Prinsoare-ntre ei c-avea :
Din ei cine s-o-mbăta,
Frumos capul și-or tăia,
De s-o duce pomila.
La masă cine-i servea ?
Să vezi, muma Marcului,
Ibomnica turcului.
Dară Marcu ce zicea ?
— Mamă, măicuța mea,
Eu tot Marcu viteazul
Și cu turcul bolunul
Prinsoare-ntre noi avem
Să bem vin pe rămășală,
Pîn' la dalbai primăvară.
Din noi cine s-o-mbăta
Frumos capul ne-om tăia,
De s-o duce pomila.
Mamă, păhărelul meu,
Cu vin să-l jumătățești,
Cu apă să-l împlinești,

Cu zahăr să-l îndulcești
 Să-mi dai să mă-nveselești,
 Și paharul turcului
 Cu vin să-l jumătățești,
 Cu rachiu să-l împlinești,
 Cu catran să-l cătrănești
 Să-i dai să-l înnebunești.
 Frunzuliță viorea,
 Dară mă-sa ce făcea ?
 Paharele le lua,
 Dosu-n pivniță că da.
 Vezi, paharul Marcului
 Cu vin că-l jumătătea,
 Cu apă că-l îplinea,
 Cu zahar că-l îndulcea,
 Și paharul turcului
 Cu vin că-l jumătătea,
 Cu rachiu că-l îplinea,
 Cu catran că-l cătrănea.
 Frunzuliță viorea,
 Făcea toanta cum făcea,
 Paharele le schimba.
 Vezi, paharul Marcului,
 Vezi, i l-a dat turcului ;
 Și paharul turcului,
 Vezi, i l-a dat Marcului.
 Cum bea Marcu, cum cădea,
 Și turcul se-nveselea.
 Frunză verde-o peliniță,
 Mi-avea Marcu-o sluguliță,
 P-ăl de-l chema Ioniță,
 Îmbrăcat în dulămiță,
 Verde ca foaia de viță,
 Trage bine la suliță.
 De la fereastră privea,
 Pe Marcu căzut vedea.
 Drept la Marcu că mergea
 Și la ușă se ducea,
 Cu picioru-n ușă da,
 În trei și-n patru o făcea,
 De perete c-o răzma.
 Când la urmă că mergea,
 Crucă la piept ridica,
 Așa din gură zicea :

— Doamne, iartă-mi greșala,
 Să-i dau lui Marcu palma,
 Că mi-o fi cu greu păcat,
 Pîinea, sarea, i-am mîncat,
 Cal bun i-am încălecat
 Și-oi să fie cam păcat.
 Frunzuliță viorea,
 Dar tot o să-i dau palma.
 Cînd o palmă că-i trăgea,
 Marcu-n picioare sarea
 Și din gură că zicea :
 — Ioniță, sluga mea,
 De unde veni, cîine, asta,
 De mai îmi dedeși palma ?
 Frunzuliță matostat,
 La dascăl am învățat,
 Așa palmă n-am mîncat !
 Ioniță că-i zicea :
 — Ei, stăpîne, dumneata,
 Dacă nu-ți dam eu palma,
 Aveai să dormi cît lumea,
 Tot din măiculița ta.
 Dară Marcu ce zicea ?
 — Mamă, măiculița mea,
 Eu tot Marcu viteazul
 Și cu turcul bolunul,
 Prinsoare-ntre noi am avut :
 Noi bem vin pe rămășală,
 Din noi cin' ne-om îmbăta
 Frumos capul ne-om tăia,
 De s-o duce pomila.
 Mamă, păhărelul meu,
 Cu vin l-ai jumătățit,
 Cu rachiu l-ai împlinit,
 Cu catran l-ai cătrănit,
 Mi-ai dat de m-ai omorît,
 Și paharul turcului
 Cu vin l-ai jumătățit,
 Cu apă l-ai împlinit,
 Cu zahăr l-ai îndulcit,
 I-ai dat, l-ai înveselit.
 Țița mă-si că-i tăia
 Și-n patru că mi-o făcea,
 Pe cărbuni mi-o arunca,
 Nesărată c-o mînca.

Cîntecul lui Marcu

La casele Marcului,
 'N vadul Țarigradului,
 Bea, mări, Marcu cu Turcu.
 Turcul, mări, bea cu papucul
 Și Marcu bea cu carîmbul.
 D-ale, mări, ce-mi făcea ?
 La prinsoare se prindea :
 Care-ntii s-or îmbăta,
 Capul i se va tăia
 Și averea să i-o ia.
 D-ale, Marcu ce-mi făcea ?
 Pe maică-sa mi-o chema,
 Din guriță că-i spunea :
 — Maică, măiculița mea,
 D-ai făcut vreodată bine,
 Fă-ți pomană și cu mine ;
 Uite, maică, așa să faci :
 În păhărelul meu să pui,
 Jumătate să pui apă,
 Jumătate să pui vin.
 În păhărelul Turcului,
 Să pui jumătate vin,
 Jumătate cu rachiu.
 D-ale, mă-sa așa făcea,
 După cum Marc' o-nvăța.
 Și ea, mări, ce-mi făcea ?
 Lua păhărelul Turcului,
 I-l dăruia Marcului
 Și păhărelul Marcului
 I-l dăruia Turcului.
 D-ale, Marcu ce-mi făcea ?
 Pe loc, mări, că se-mbăta,
 Cu capul pe masă rămînea.
 D-ale, mă-sa ce-mi zicea ?
 Turcului aminte i-aducea :
 — Turcule, bolînule,
 Cum v-a fost prinsorile,
 Care-ntii s-or îmbăta,
 Capul i se va tăia
 Și averea să i-o ia.

Atunci Turcul ce-mi făcea ?
 El angerul și-ascuțea.
 D-ale, sluga Marcului
 D-afară răspundea :
 — Turcule, bolînule,
 Tu capul lui Marcu l-oi tăia,
 De mine tu n-oi scăpa.
 Atunci Turcul ce-mi făcea ?
 El afară că-mi ieșea
 Și sluga năuntru-mi intra,
 O palmă lui Marcu-i da,
 Pe loc, mări, că mi-l trezea,
 Din guriță că-i spunea :
 — Uite, mă-ta ce făcea,
 Paharele vi le schimba.
 Atunci Marcu ce-mi făcea ?
 Un par mare că-mi lua,
 În bățatură-l înfigea,
 Pe mă-sa că mi-o lega,
 Cu Turcul alătura,
 Cu o rogojină i-nvăluia,
 Foc cu păcură le da
 Și toată lumea zicea :
 — Arde mă-sa Marcului
 Cu Turcul alătura,
 'N vadul Țarigradului.
 D-ale, Marcu ce-mi făcea ?
 Foc și la case le da,
 Toată lumea se mira :
 — Ard casele Marcului,
 'N vadul Țarigradului !
 — Las' să arză, 'tu-le-n c.r,
 C-a fost puse lîngă drum ;
 Las' să mi-arză
 Că nu-mi pasă,
 Slugulița să-mi trăiască,
 Că-mi fac altele mai bune,
 Că sînt lemne la pădure.

37

Tănislav

Pe luciul Dunării
 Și, nene, p-al Brăilii,

Tare-mi vine și-mi sosește
 D-un caic cam șucuit,
 Cu postav verde-nvălit,
 Cu roșu d-acoperit
 Și de turci mi-e grămădit.
 Dar în caic cine-mi este ?
 Vreo cincizeci de turci bătrâni
 Cu bărbile pîn' la brîu :
 Irinia din Chiria,
 Ibrior de la Tîrșol,
 Care-i poartă binișor,
 Mustafa de la Baba,
 Car' le poartă leșceaua.
 Savai dascălu Pascale,
 Să vezi, cîrmaciul cel mare,
 Unde cîrma o cîrmește
 Și pravila mi-o citește,
 Curînd că ne prăpădește !
 Tot mergînd ei, frate, așa,
 Dar peste oine că da ?
 Peste trei fete lebedence,
 Unde pînzele nălbește
 Și de piatră le trîntește,
 Dunărea că-mi crîmpotește.
 Și din gură le zicea :
 — Bună ziua, voi trei fete lebedence,
 Unde pînzele nălbiți
 Și de piatră le trîntiți,
 Dunărea că-mi crîmpotiți,
 De mi-oți spune cu dreptate,
 Pînzele voastre să se albească,
 Știi, ca coala de hîrtie
 Cînd o iei din prăvălie,
 Stă logofeții d-o scrie ;
 De n-ați spune cu dreptate,
 Pînzele voastre să se cernească
 Ca sambriul de la gît,
 Vezi, cît mi-e d-afurisit,
 De popă nespovedit,
 De mătuși neocolit,
 De caicul lui Tănislav,
 Feciorul mătușiei
 Din Țara Moldoviei,
 Unde mi-este priponit
 Cu mic lăntuș de argint ;

Tei în luncă n-a găsit
 Și-a găsit mai mult argint,
 Caicul și-a priponit.
 Din ale trei cine s-alegea ?
 O fetiță smată, smată,
 Smată, smată și de treabă,
 Și la chip mi-e așezată,
 Care era ibomnica lui Tănislav.
 O iubise cât o iubise
 Și cu foc mi-o oropsise.
 Aia, nene, s-alegea
 Și turcilor le zicea :
 -- Turcilor, aganilor,
 Mai mari ciohodarilor,
 Mergeți pe Dunăre-n jos,
 Mergeți, neică, de folos
 La cea casă naltă,
 Naltă-n foișoare,
 Cu ferestre-n soare,
 Făcută-ntr-un stîlp,
 Nu dă de pămînt.
 Și-acolo că-mi este
 O mamă bătrînă
 Cu burca seină,
 Cu brîul de sîrmă,
 Cu fusta de lînă,
 De păr de cămilă,
 Cu doi dinți în gură,
 C-un picior de lemn,
 C-o mîna de fier,
 Aia-i muma lui Tănislav.
 Cînd turcii că mi-auzea,
 'Ncepea d-a bolborosea.
 Dar din gură cum zicea ?
 -- 'Ntăriți, vere, cîrmele,
 Că i-am aflat urmele,
 ...săptămînile,
 C-oi să-i scurtăm zilele !
 Cînd la babă c-ajungea
 Și din gură că zicea :
 — Bună ziua, mamă bătrînă,
 Cu burca seină,
 Cu brîul de sîrmă,
 Cu fusta de lînă,
 De păr de cămilă,

Cu doi dinți în gură,
 C-o mână de fier,
 C-un picior de lemn.
 Iar tu, frate, să ne spui
 De caicul lui fi-tu Tănislav,
 Unde este priponit
 Cu mic lăntuș de argint.
 Tei în luncă n-a găsit
 Și-a găsit mai mult argint,
 Caicul și-a priponit.
 Că nu-l cătăm de răutate,
 Și-l cătăm d-al nostru frate,
 Că cu el am haiducit,
 Cirezile le-am vîndut,
 Socoteala n-am făcut.
 Cînd mama că-mi auzea,
 Și din gură așa zicea :
 --- Turcilor, aganilor,
 Mai mari ciohodarilor,
 Mergeți pe Dunăre-n jos,
 Mergeți, neică, de foios,
 La cea salcie înaltă,
 Înaltă, încoronată,
 Cu dalbe mustăți pe apă.
 Acolo-i caicul lui fi-miu Tănislav,
 Priponit cu mic lăntuș de argint.
 Să vezi turcii ce-mi făcea ?
 Tot nainte că mergea.
 Cînd de salcie s-apropia,
 'Cepe-și vîntul de mi-și bate,
 Dă chica și i-o răzbate,
 Nu credea că este beat,
 Credea că-i treaz negustat.
 Toți în toate părți fugea.
 Și-mi fugeau ca vacile,
 Și-mi zbierau ca curvele,
 Umpluse ulițile.
 Din ei cine s-alegea ?
 Vezi Niculcea, Niculcel,
 Fecioraș de bașmarghiol,
 Care-mi bate cu tufanul
 Și ține pizma cu anul,
 Dar dă pînă ostenește,
 La păcat nu mai gîndește.

Și turcilor le zicea :
 -- Turcilor, aganilor,
 Mai mari ciohodarilor,
 Ce-mi fugiți ca vacile
 Și-mi zbierați ca curvele
 D-ați umplut ulițele ?
 Ce mie că-mi dăruiți
 Să vi-l dau pe Tănislav
 Bun legat și-nverigat,
 Cum e bun de spînzurat ?
 Dați-mi, mă, cinci tipsii de galbeni.
 Cînd turcii că mi-auzea,
 Cinci tipsii de galbeni că făcea,
 Lui Niculcea i le da.
 Iar Niculcea ce-mi făcea ?
 O piatră de moară că-mi lua
 Și de spete i-o atîrna,
 Brînci în Dunăre că-i da.
 Trei zile, trei nopți urla
 Și el mi se deștepta,
 Așa de beat ce era !
 Venea crapii ca boii,
 Știucile ca vacile,
 De Tănislav se lovea
 Și el nu se deștepta.
 Iar un mic de răspăraș
 Pe la nasul lui s-a dat,
 Tănislav s-a deșteptat
 Și din gură că zicea :
 — Bre, ce satara belea,
 Asta din spinarea mea !
 În fața apei se ivea,
 D-un cîntecel că cînta,
 Ibomnica l-auzea,
 Cu ta-su la plug era.
 Lăsa plugu-n pustia,
 Dosu la Tănislav da
 Și lu ta-su că-i zicea :
 — Tare-i, tată, cu sandalul,
 S-a-necat un turc colea.
 La Tănislav se ducea,
 Din Dunăre că-l scotea.
 Dar Tănislav ce-mi făcea ?
 Și mergea, nu-ș' ce mergea,

Într-o groapă că cădea,
 Peste-un pui de turc că da.
 Un topor în mână-avea,
 D-a-mpicioare-l ciocârtea,
 Toalele i le lua,
 Tănislav că se-mbrăca
 Și prin turci, frate, pleca,
 Când turcii că mi-l vedea,
 'Cepea d-a bolborosea.
 Dar din gură cum zicea ?
 — Bacom, bacom, ghiaurul,
 Ce-oi să ne pată sufletul,
 C-a-nviat dracul pe pământ.
 Alții zicea că i-o fi vreun frățior, verișor,
 Alții : bre, păi, prea seamănă cu el.
 Și prin turci, frate, pleca
 Și-i tăia de-i scărdășea.
 Da nu mi-i taie cum se taie,
 Și mi-i taie cășapește,
 Și-i grămădește clăiește,
 Să vezi, ca Doamne ferește !
 După Niculcea-mi pleca.
 Un' pe Niculcea-l găsea ?
 La o mică cârciumioară,
 Nebăgătoare de seamă, |
 Numai cu-o sută de uși, |
 Cu-o sută cincizeci de buți.
 Acolo Niculcea-mi este
 Cu trei mîndre după gît :
 Una-l mișcă,
 Și-alta-l pișcă,
 Și-alta cu vin că-l stropește,
 Frumos fața-i rumenește.
 Dar Neculcea că-i zicea :
 — Crîșmăriță dumneata,
 Gonește p-âl d-acolea,
 ...i-aș crucea, legea,
 Și dalbai lumînarea,
 Și sfînta dumineca,
 Și ce zi i-o fi mai rea,
 Că-mi strică băutura.
 Iar Tănislav că zicea :
 — Crîșmăriță dumneata,

Ia, taie-mi o găină grasă,
 Și fă-mi o turtă nerasă,
 Să-ți dau turcu-afar' din casă.
 Crîsmărița așa-mi făcea :
 Tăie o găină grasă
 Și făcu turtă nerasă.
 Luă turcul la spete
 Și-afară din casă-l dete.
 O rîșniță că lua
 Și de spete i-o atîrna,
 Brînci în Dunăre că-i da
 Și din gură că zicea ;
 — Na, mă, masă bună peștilor,
 Odină cosacilor !
 Dacă-i fi voinic ca mine,
 Să mai ieși și tu pe lume.

38

Badu

Frunzuliță o viorea,
 Pe dincolo, pe dincoa,
 Umblă turcii d-aiurea,
 D-aiurea
 prin plaiurea,
 Tot ciocnind și bocănind
 Și de Badu întrebînd,
 Tot de Badu cîrciumaru,
 Tot de Badu măcelaru,
 Ziua cîrciumar de buți,
 Noaptea măcelar de turci.
 Ziua buți cîrciumărește,
 Noaptea turci măcelărește,
 Savai, ca Doamne ferește !
 Frunzuliță catifea,
 'Ntreba ici, 'ntreba colea,
 Nicăierea nu-l găsea.
 La marginea satului,
 Sînt casele Badului,
 Badului, bogatului.
 Acolo turci că mergea.
 Pe Băduleasa găsa,
 Din grădină cînd ișa.

Ridichi în poală-mi avea.
 Să vezi, tuncii când venea,
 Cu bună ziua că-i da :
 — Băduleasă, Băduleasă,
 Savai, cu sprinceană trasă,
 Cu chip de bălitireasă,
 De este Badul în casă,
 Spune-i afară să iasă ;
 De-i în vie,
 zi-i să vie ;
 De-i în sat,
 trimite-i sfat .
 Ş-o căruţă de oleac,
 Fiindcă-l poftim mai degrab.
 Frunzuliţă catifea,
 Ea pe turci că-i întreba :
 — Turcilor, boierilor,
 Mai marii mişailor,
 Dar pe Badul ce-l cătați,
 Aveți niţcai bani să-i dați ?
 Turcii că îi răspundea :
 — Noi pe Badu îl cătăm,
 Cu el am negustorit
 Şi-avem galbeni de-mpărţit,
 Ne dăm răfuielile,
 Toate cheltuielile.
 Frunzuliţă viorea,
 Băduleasa răspundea :
 — Turcilor, boierilor,
 Nu mi-e Badul dus la vie,
 Nici în sat,
 să-i trimit sfat
 Şi-o căruţă de oleac,
 Fiindcă-l poftiţi mai degrab.
 Badul mi-e culcat în pat,
 De trei zile mort de beat,
 Şapte butii mi-a secat,
 A băut de s-a-mbătat,
 Ca un mare blestemat,
 Cu paloş pe pieptul gol,
 Nu-ndrăznesc ca să mi-l scol,
 Că el, frate, s-a jurat
 Că la el cine-o intra
 Frumos capul i-o tăia,
 De s-o duce pomina.

Turcii așa când auzea,
 Toți în toate părți fugea,
 Și zbiera ca vacile,
 Și striga ca curvele
 De umplea bazebele,
 Pe toate ulițele.
 Dar un turc că s-alegea,
 Vezi, un turc cam mititel,
 Îmbrăcat într-un cojocel,
 Nepotul lui Ciorpăgel,
 Parcă intra dracu-n el.
 Ala, frate, s-alegea
 Și la turci că le striga :
 Turcilor, boierilor,
 Stați, fraților, nu fugiți.
 Badu mi-e culcat în pat,
 De trei zile mort de beat,
 Cum este bun de legat,
 De legat, de spînzurat.
 Ala, frate, s-alegea,
 Mîna pe frînghii punea,
 Cu picioru-n ușă da,
 În trei și patru mi-o făcea
 Și la Badu năvălea,
 Frumușel că mi-l lega
 Cu trei frînghii de mătase
 Împletite-n cîte șase
 Și cu trei de ialomiță
 De-i dete sîngele-n țîță.
 Mi-l lega, mi-l fereca
 Tot de lemnul coșului,
 În bătaia fumului,
 În dogoarea focului,
 Unde-i păs voinicului.
 Da cu ce că mi-l bătea ?
 Tot cu fierul plugului,
 Puterea pămîntului,
 Cu vîrful gîrbaciului
 Pe cărarea capului,
 Pe fața obrazului.
 Mi-l bătea, mi-l chinuia
 Și de cine mi-l cîrtea ?
 De frate-său Niculcea ;
 De Niculcea, Niculcel,
 Fecioraș de bașmarghiol,

Care-mi bate cu tufanul
 Și ține pizma cu anul
 Și dă pînă ostenește,
 La păcat nu se gîndește.
 Frunzuliță-o viorea,
 Să vezi, Badu ce-mi zicea ?
 Pe Băduleasa-mi striga
 Și din gură așa striga :
 — Băduleasă, Băduleasă,
 Cinstită cîrciumăreasă,
 Savai, cu sprînceană trasă
 Cu stat de bălitireasă,
 Ce stai, frate, și privești
 Unde turcii mă căznesc,
 Cu moartea mă potrivesc ?
 Intră-n mică de chilie
 Și ia-ți ie dintr-o mie,
 Rochiță din Țarigrad
 Șapte galbeni cotu luat
 De la cel ovrei bogat,
 Cam cu japca l-am luat.
 Pune-ți fața la 'nălbeală,
 Buze moi la rumeneală
 Și unghiile la pileală
 Și să-mi mergi la turci afară,
 Că turcii de te-or vedea
 Ei pe mine m-or lăsa,
 Că-mi scurtează viața
 ...te-le-aș crucea, legea
 Și dalbai lumînarea,
 Căci îmi răpune viața.
 Vorba-n samă că-i lua
 Și-ntra-n mică de chilie,
 Lua ie dintr-o mie,
 Rochiță din Țarigrad,
 Șapte galbeni cotu luat
 De la cel ovrei bogat.
 Frumușel se premenea
 Și la turci afar' ieșea.
 Să vezi, turcii mi-o privea,
 Dar pe Badu nu-l slăbea,
 Ci mai rău mi-l chinuia,
 Cu moartea mi-l potrivea.
 Iar Bădulesii-i zicea :
 — Ei, tu Băduleasa mea,

Ce stai, frate, și tot stai,
 Nici un ajutor nu dai ?
 Intră-n mic de stejărel,
 Galbeni în poală să iei,
 Să te faci a mătura,
 Puținel a-mpiedica,
 Galbenii de a-i vărsa.
 Să vezi, turcii ce făcea ?
 Galbenii că îi strîngea,
 Iar pe Badul nu-l lăsa
 Și mai rău mi-l chinuia.
 Iar din gură că striga :
 — Băduleaso, Băduleasă,
 Savai, cu sprînceană trasă,
 Cofa-n mîină să mi-o iei,
 La cișmea să mi te duci,
 Apă rece să le-aduci,
 Cofa la cișmea să lași
 Și 'nainte să te duci,
 Iei de-a rîndul ulițele.
 E o mică cîrciumioară
 Nebăgătoare de samă,
 Să vezi, c-o sută de uși,
 O sută cincizeci de buți,
 Tot buți, nene, bulugene,
 De cîte-o mie de vedre.
 Acolo Niculcea-mi este
 Cu trei fete de-mpărat,
 Cu sabia le-a luat.
 Una-l mișcă,
 Alta-l pișcă
 Și-alta fața-i rumenește.
 Cît este cu punga plină,
 Mi-l culcă mîndra pe mîină ;
 Cînd fu pe la jumătate,
 Îi cam făcu loc la spate.
 Frunzuliță-o viorea,
 Băduleasa că-i striga :
 — Bei, cumnate, chefuiеști,
 Dar de Badu nu gîndești,
 Unde turcii mi-l căznesc,
 Cu moartea mi-l potrivesc,
 Tot de tine mi-l cîrtesc.

Vezi, Niculcea mi-auzea,
 Drept în picioare sărea
 Și din gură așa-mi zicea :
 — Aba, fa cumnată, fa,
 Ascultă la mine-ncoa :
 Tu-naainte să te duci
 Apă rece să le duci,
 Că eu-n urmă am să viu
 Și nu vin cum se vine,
 Vin cu lăutari cîntînd
 Și din oală vin sorbind,
 Și din pistoale trosnind.
 Și turcii de te-o întreba
 Cine este ăla,
 Tu să le spui lor așa :
 Țăla-i negustor de boi,
 De trage-n gazdă la noi,
 C-are taica patru boi ;
 Și din patru vinde doi,
 Vindem doi și oprim doi,
 Să ne tîrîm roatele
 Că-i păcat săracile
 Să le arză soarele
 La toate nămiaturile,
 Căci ne-am dat paralele.
 Frunzuliță catifea,
 Vezi, Neculcea ce-mi făcea ?
 Lăutari lua, tocmea
 Și cu ei că îmi pleca,
 Tot la Badul că mergea
 Și din oală vin sorbea,
 Și din pistoale trosnea.
 Să vezi turcii d-auzea
 Pe Băduleasa întreba :
 — Frate, cine-i acela ?
 Băduleasa răspundea :
 — Țăla-i negustor de boi
 Și trage-n gazdă la noi
 C-are taica patru boi,
 Vindem doi și oprim doi
 Să ne tîrîm roatile,
 Că-i păcat săracile
 Să le arză soarele,
 Căci ne-am dat paralele.

Vezi, Niculcea cînd venea
 Drept în cîrciumă intra,
 Cî puînu-n masă bătea
 Şi din gură așa zicea :
 — Cîrciumăreasă, cîrciumăreasă,
 Savai, cu sprînceana trasă,
 Ochi în cap de curvă aleasă,
 Ai stat de bălitireasă,
 Ia dă-mi o felă de vin
 Ca să-ţi cerc vinul de bun.
 Bău una, bău două
 Bău patruzeci şi nouă.
 — Mai dă-mi o felă de vin
 Să-i dăm ş-ăstui vinovat
 Să vedem cin' l-a legat.
 Cofa-n mîină c-o lua
 Şi la Badu se ducea
 — Ține, robule, de bea,
 Ori oi bea, ori n-oi mai bea,
 Turcii viața ți-or lua.
 Cu stînga cofa că-i da,
 Cu dreapta frînghii tăia,
 Badul slobod se vedea,
 Drept în picioare sărea,
 În pimniță că-mi intra,
 Gura la cana punea
 Şi ca boii că sorbea
 Pîină-n coaste se umfla
 Şi napoi că se-ntorcea.
 Vezi, Niculcea că-i zicea :
 — Bate tu mîarginile,
 Eu să bat mijloacele
 Că le ştiu soroacele.
 Să vezi, Badu ce-mi făcea ?
 Un turc de picior lua
 Şi prin ei că se-nvîrtea,
 Mare claie că-i făcea.
 Bădulesii că-i zicea,
 Marfa afară de-o scotea,
 Să vezi, pe turoi că-i căra.
 Lua Badu cîte doi
 Şi Niculcea către trei,
 Se urca în pod cu ei.
 Marfa afară c-o scotea,
 Foc la case că le da.

Arde case, să scrădește,
Badu bea și chefuieste.
Cine pe drum că trecea
Pe Badu mi-l văicărea :
— Vai sărace Badule,
Cum îți arde casele.
— Lăs' să arză că- nu-mi pasă,
Căci arde la carne grasă.
Mie-mi pare rău de ei,
O sumă de măscărei,
Făceam săpunul cu ei!
Cine pe drum că trecea
Pe Badu mi-l miluia.
Azi un zlot, mâine un zlot,
Făcu casile la loc,
S-aibă să se pomenească
La cinstiți ca dumneavoastră.
Să vă zic oameni amin,
V-am făcut cîntec deplin.
Dacă ăsta nu v-o place,
Altu bun cînd om mai face.

39

Chira Chiralina

Din vadu-n Brăilă,
Mai în jos de schele,
Încarcă, mi se-ncarcă
Două-trei sandale,
Patru galioane.
Da cine le-ncarcă ?
Arapul bogat,
Negru și ciudat.
Cînd te uiți la dînsul,
Nu-ți poți ține rîsul.
Da cu ce le-ncarcă ?
Fir și ibrișin,
Postav de cel bun,
Blane de samur.
Pînă le-ncărca,
Vin de unde bea ?
Tot de la Chira.

— Chiro, Chiralină,
 Frumușică zîină,
 Rumenă călină,
 Floare din grădină,
 Ia-mă tu pe mine,
 Mult ți-o ședea bine !
 — Arape bogate,
 Pe tine te-oi lua
 Și tu că m-ai duce
 În țară arăpească
 Să se pomenească.
 Surorile tele,
 Cumnatele mele,
 Ele m-o vedea,
 Eu sînt mai frumoasă,
 Ele mai urîte,
 La cinste m-oi duce,
 Ele nu m-o cinsti,
 Și m-o otrăvi.
 — Păi, dacă-i vorba așa,
 Aideți pîn' la vad
 Să ne socotim,
 Vin ce ți-am băut,
 Eu să ți-l plătesc.
 Din fire-o scotea,
 La vad c-o ducea.
 Nu mi-o socotea,
 'N brațe mi-o lua,
 'N caic mi-o punea,
 Caicul pornea.
 Pe Dunăre-n jos,
 Merge de folos.
 Pe la miez de noapte,
 Cu sudori de moarte,
 Mie că-mi sosea
 Frații Chirii,
 Hoții Brăilii,
 Șărpîi Dunării
 Și-ai Mangalii,
 La poartă-mi venea,
 Din gură-mi striga :
 — Chiro Chiralino,
 Sora neică-a bună,
 Descuie poarta
 Să bag averea,

Ne vede lumea,
 Bat-o pustia !
 Chira nu răspunde,
 Că n-are de unde.
 Mă-sa-i răspundea :
 — Dine, Costandine,
 Vă-nțeleg prea bine,
 Nu poci, vai de mine !
 — Maică, maica mea,
 Ia, ieși pîn' afară
 De-mi spune cu gura
 Încătro a luat Chira,
 F.tu-mi-i crucea,
 Ne-a spurcat legea !
 Din și Costandin,
 La vad ei pleca,
 D-un caic găsea,
 Pe Dunăre-l da,
 La vale pleca ;
 Pe Dunăre-n jos,
 Merge de folos.
 Din gură-mi striga :
 — Chiro, Chiralino,
 Sora neică-a bună,
 Taie erchenul,
 Să stea catargul,
 Să prinz arapul,
 Să-i tai eu capul !
 Chira răspundea :
 — Arapul bogat
 Jocul și-a lăsat,
 Pe mine-a legat
 Cu sfori de bumbac.
 Ei cînd mi-auzea,
 Rău se necăjea,
 Buzduganul lua
 Și-unde mi-azvîrlea,
 Vetrila-o frîngea,
 Catargul că-mi sta.
 Cîți arapi găsea,
 Pe toți că-i tăia,
 În Dunăre că-i da,
 Pe Chira o întreba :
 — Cînd te-ai măritat,
 Pe cine-ai-ntrebat ?

Cînd te-ai logodit,
Cu cine-ai vorbit ?
Eu că te-aş tăia,
Da mi-e de maica,
Că ne-o blestema.
Acasă-mi venea,
Voie Chirii da
De mi-i alegea
Pe care-i plăcea
Şi se cununa
Cu grijă domnească,
Să se pomenească.

40

Chira Chiralina

Frunză ca aluna,
Din deal, din Brăila,
Mai în jos de schila,
Carcă, mi se-ncarcă
Şi mi se descarcă
Tot nouă saidale,
Şapte galaoane
De fir ibrişin,
Blane de samur,
Tocuri de bumbac,
Marfă tot pe plac,
Scule de mătase,
Marfă femeiască.
Dar cine le-ncarcă
Şi cine descarcă ?
Harapul buzat,
Negru şi buzat,
Spate cocoşat,
Cu mustăţi de rac,
Cu dinţi de darac,
Parc-ar fi un drac.
Cînd te uiţi la dînsul,
Nu-ţi poţi ţine rîsul,
Căci el cînd tuşeşte,
Pămînt prăbuşeşte ;
Iar el cînd strănută,
Cîinii întărită.

Frunză viorea,
Vin de unde bea ?
D-aici, de colea,
Tot de la Chirea.
Chira Chiralina,
Tinerea copilă,
Frumușică zână,
Floare din grădină,
Ruptă din inimă.
Frunză viorea,
Harap că-i zicea :
— Chera, Cheralină,
Ia-mă tu pe mine,
Căci mult ți-o fi bine,
Căci eu mi ți-oi face
Plăpimioara ta,
Galbini vinetici
De-o sută și cinci,
La Harap sînt mulți ;
Perioara ta,
Tot ruble mărunte,
Pe sîrmă țesute,
La Harap sînt multe.
Frunză viorea,
Chera-i răspundea :
— Harape, Harape,
Cum o să te iau !
Unde s-a văzut
Și s-a pomenit
Hărăpoaică albă
Peste Marea Neagră,
În țara hărăpească,
Se se pomenească ?
Pe mine m-or vede
Și nici nu m-or crede
Surorile tale,
Cumnatele mele ;
Surorile mele,
Cumnatele tale,
Mumulița ta,
Socrioara mea,
Ele m-or cinsti
Și m-or otrăvi
C-un pahar de vin
Și unul de pelin.

Ele m-or cinsti
Și m-or otrăvi.
Haram și de tine,
Haram și de mine,
Haram de amândoi,
De două nevoi.
Frunză viorea,
Harap că-i zicea :
— Chera, Cheralina,
Frumușică zână,
Floare din grădină,
Tinerea copilă,
Ruptă din inimă,
Ia-mă tu pe mine
Ia-mă, să nu-ți pasă,
Nu te duc acasă,
Căci eu mi te-oi duce,
Căci ți-e gura dulce,
Sub malul de mare,
Aproape de soare.
Frumoasă căscioară
Tot pe sub pământ,
De nimini știut.
Frunză catifea,
Și pe Chera mi-o învelea
Și la Dunăre pleca,
Frumos caic că-și lua,
Un caic cam părăsit
Și de-o palmă în pământ,
Și de niminea știut.
Și-n caic că mi-o punea,
Și pe Dunăre pleca,
Și-ncepea de mi-avîslea,
Apa-n două mi-o tăia.
Pe Dunăre în jos,
Mergera cu folos ;
Pe Dunăre în sus,
Mergera sub ascuns.
Din clăpus cîntînd
Apa-i cîmpotînd ;
Clăpusul de sîrmă
Inima-mi fărîmă ;
Clăpusul de pește
Inima-mi topește ;

Clăpusul de os
Mult cînta frumos.
În brațe mi-o strîngea
Și mi-o săruta
La mal mi-ajungea,
Masă că-ntindea,
Bea și chefua
Și se dezmierda.
Pe la miez de noapte,
Cînd dorm toate ape,
Cu sudori de moarte,
Din și Costandin,
Ceauș Dragomir,
Hoții Brăilii,
Șărpîi Dunării,
Cînd merge pe plai
N-are lumea trai,
Acas' că-mi venea,
În poartă că-mi bătea
Din gură-mi striga :
— Chera, Cheralino,
Sora noastră bună,
Deschide poarta
Să bag hasnaua,
C-am spart Brăila,
Să-ți mărim salba.
Chera mi-ar răspunde,
Dar n-are de unde.
Frunză catifea,
Mă-sa că ieșea,
Poarta deschidea :
— Dine, Costandine,
Cum și Dragomire,
Chira v-ar răspunde
Dar n-are de unde.
Aseară înserat,
La noi a picat
D-un harap buzat,
Cu solzi după cap
Cu mustăți de rac,
Cu dinți de dărac
Parc-ar fi un drac.
Pe Chera-a-nșelat
Și cu ea-a plecat.

Frunză catifea,
 Din îi răspundea :
 — Măiculița mea,
 Nu spunea cu gura
 Și arată-mi cu mîna
 Încotro a plecat Chera ?
 Mă-sa le-arăta
 Și cînd ei pleca
 Di-un caic lua,
 În Dunăre-l da
 Și cu el pleca
 Pe Dunăre-n jos,
 Mergea de folos ;
 Pe Dunăre-n sus,
 Mergea sub ascuns.
 Mergeau ce mergeau,
 Din clăpuți cînta.
 Clăpusul de sîrmă
 Inima-mi fărîmă,
 Clăpusul de pește
 Inima-mi topește.
 Mergea ce mergea,
 La mal mi-ajungea
 Pe Chera întreba :
 — Chera, Cheralino,
 Sora noastră bună,
 Cînd te-ai logodit
 Cine te-a știut ?
 Cînd te-ai măritat
 Pe cine-ai întrebat ?
 Ia, ferește-ți capul
 Ca să tai Harapul.
 Frunză catifea,
 Chira răspundea :
 — Cum să-mi feres' capul
 Ca să tai Harapul ?
 Cosicioara mea,
 Încins Harap cu ea.
 Mai poci eu scăpa ! ?
 Iar Din ce-mi făcea ?
 Făcea cum făcea,
 Pe Harap tăia,
 În Dunăre mi-l da,

Pe Chera lua,
Acas' se ducea
Și mi-o mărita
C-un băiat de crai,
Colea peste plai.
Și vă zic, băieți, amin,
Că v-am făcut cîntec deplin
Și mă-nchin cu cîntecul
Ca și lupul cu părul.
Cînd pușca mi-l dobîndește,
Își dă pielea și plătește.
Pielea pe la tăbăcari,
Tăbăcarii la blănari,
Și mi-o poartă boieri mari.
Eu-s cobzar de la Studina
Știu să potcovesc minciuna.
Băietul din Frăsinet
Nu spune minciuna drept.

41

Ilincuța

Ilincuța cea frumoasă
Cu ochii de jupîneasă,
Cu fața de curvă-aleasă,
Ea avea o fată mare.
De frumoasă ce era,
Turcii după ea umbla.
Dar Ilinca ce făcea ?
Ordin fetei că-i dădea,
La Dunăre că-mi pleca,
Apă de Dunăre-aducea.
Cînd acasă că-mi sosea,
Cofele că le trîntea
Și din gură-așa-mi grăia :
— Mînca-te-ar viermii de mumă,
Cu fîntînița-n grădină,
Poftiși la apă de gîrlă !
Iacă turcii m-au văzut !
Dar Ilinca ce făcea ?
Sapa și lopata lua,
La cimitir că-mi pleca,

Groapă mare că făcea,
 Pietre și butuci băga,
 Cu pământ le astupa
 Și acasă că-mi pleca
 Și fata mi-o ascundea,
 Furca-n brîu că și-o lua,
 Pe capul prispei ieșea.
 Iaca turcii că-mi sosea.
 — Să ne dai fetișoara !
 — Fetișoara mi-a murit ;
 Dacă, măre, nu credeți,
 Mergeți la cimitir și vedeți !
 Unde turcii mi-auzea,
 Toți turcii că-mi mărmurea.
 Numai unul mărunțel,
 Fratele lui Ciupăgel,
 El, mări, nu o credea.
 Sapa și lopata lua,
 La cimitir că pleca,
 Groapa că mi-o destupa,
 Pietre și butuci scotea,
 Fetișoara n-o găsea !
 Și acasă că-mi venea,
 'N podul casei se suia,
 Fetișoara mi-o găsea,
 Mîinile i le lega
 Și spre Dunăre pleca,
 În caic că mi-o suia
 Și spre Stambul că-mi pleca.
 Fata din gură-mi grăia :
 — Turcilor,
 boierilor,
 Dezlegați-mi mîinile
 Să-mi pieptăn cosițele
 Și să-mi rumenesc fața,
 Să fiu frumoasă-n bejleagă.
 Mîinile-i le deslega,
 Cu dreapta cruce-și făcea
 Și din gură-așa-mi grăia :
 — Decît roabă turcilor,
 Mai bine mîncare peștilor
 Și cu cină racilor !
 Și-n Dunăre s-arunca,
 Toți turcii că-nmărmurea.

Ban plugarul

j Foaie verde amurele,
 Pe câmpul Craioviei
 Și pe-al Craioviției
 Scos-a Ban plugurile
 Să-mi are miriștile,
 Să-ntoarcă ogoarele
 C-a-nflămînzit roabele.
 Cerșuiesc săracele
 Pe la noi prin mahala,
 Cîte șapte la para !
 Dar la plug cine mi-și trage ?
 Trage albi

și codalbi.

'Naintea codalbilor
 Trage pegii cîteșitrei
 Și-naintea pegilor
 Trage surii d-amîndoi,
 Se-ngăduiesc ca doi boi.
 Dar caii cine mi-i mînă ?
 Copilași d-ai Pîrvului,
 Finișori d-ai Banului.
 Unde-mi trosnesc bicele
 Și-mi țuruie roatele,
 Și rîncează iepele,
 Și mi-și țipă mînzele ;
 Și le stau cojoacele
 Ca vara ciupercile,
 Tot cojoace de samur,
 Cusute cu barbafir,
 Trîntite pe arături.
 Dar de coarne cine-mi ține ?
 Ținea Banul cel bătrîn
 Cu bărbuța pîn' la brîu,
 Cu firea ca de copil,
 Cu mintea de om bătrîn.
 Frunzuliță viorea,
 Cînd ochii că-și arunca,
 Și-arunca ochii la vale,
 Dincotro soare răsare,
 Tare vine și sosește,
 Cine venea și sosea ?

Băneasa și Volniceasa,
Cu cincizeci de țigăncele,
Toate sînt cu săcănele,
Cu dămîncare la plug.
Băneasa ce dămîncăriță avea ?
Cocoșel

pe tăierel,
Găinușă
în ulcelușă,

Rachiaș

la clondiraș,
Să ducă la plugărași.
Drept la Banu că trăgea
Și din gură că-i zicea :
— Aște zeu, Bane, la plug !
— Mulțumesc, Băneasa mea !
Dar Băneasa că-i zicea :
— Măi, Banule dumneata,
De ce-ai lăsat bănia
Și ai luat plugăria ?
Dară Banul că zicea :
— Aferim, Băneasa mea,
De treabă, dragă, fuseși,
Rele cuvinte-avuseși !
Nu vezi c-a-nflămînzit roabele,
Cerșuiesc săracele,
Și au luat trăistele,
Și au umplut ulițele,
Pe la noi prin mahala
Cîte șapte la para.
Ne-am făcut de mascara !
Bănia

7

e sărăcia,
Plugăria,
boieria !

Cînd Băneasa mi-auzea,
Foarte rău se supăra.
Ce demîncăriță avea
Cu ea-n pămînt, frate, da
Și drumu acas' că-și lua.
Bietul Banul rămînea,
Dămîncarea c-o strîngea
Și el, frate, se trăgea
La un păr cam altoit,
Numai de dînsul știut.

Acolo masa punea
 Și plugarii se strîngea
 Ca frunza și ca iarba
 Și la masă-ngenunchea.
 Cu pahar cine lumea ?
 Să vezi Banul cel bătrîn
 Cu bărbuța pîn' la brîu,
 Cu firea ca de copil,
 Cu mintea de om bătrîn.
 Frunzuliță viorea,
 Cînd vrea și dînsul să bea,
 Ochi negri că-și arunca,
 Și-arunca ochii la vale,
 Dincotro soare răsare,
 Tare-mi vine și-mi sosește.
 Cine-mi venea
 și-mi sosea ?
 Nevestica Pîrvului,
 Finișoara Banului !
 Drept la Banul că trăgea
 Și din gură că-i zicea :
 — Naș Banule dumneata,
 Ce bei și te veselești,
 De nășica nu gîndești,
 De nășica Costanda ?
 În curte la dumneata
 Mare horă s-au făcut,
 Turme de Pași c-au venit
 Și cu Turcu s-a-ndrăgit,
 S-a-ndrăgit
 și mi-a fugit,
 Au fugit,
 da n-a glumit.
 Surlagii cu surlele,
 Lăutari cu diblele,
 Și cobzari cu cobzele,
 Și noi cu viorile.
 Cînd Banul că mi-auzea,
 De la masă că-mi cădea,
 Cădea jos și-mi leșina.
 Dară Pîrvu că-i zicea :
 — Naș Banule dumneata,
 Scoal', frate, nu te spăimînta,
 Că ți-aduc eu pe nașa,

Pe nășica Costanda
 În curte la dumneata
 Să nu-ți plesnească fierea.
 Dară Banul c-auzea
 Și din gură că-i zicea :
 — Aba, fine, dragă fine,
 Aș avea parte de tine,
 Cum s-aduci pe nașă-ta, mă,
 Să nu-mi plesnească fierea ?
 — Să-mi dai, nașule, pe Suru,
 Pe Suru, pe nebunu,
 Care-mi fuge cu anu
 Și răsufală cu ceasu.
 Pune buza la pământ
 Și coada fuior în vînt
 Și s-așează pe fugit,
 Fuge făr' de crezămînt.
 Dară Banul că zicea :
 — Cum să-ți dau eu, mă, pe Suru,
 Că Surul meu este nebun,
 El te duce făr' de drum,
 Făr' de drum, făr' de cărare,
 Noaptea pe la haimanale
 Și te dă de supărare.
 Dară Pîrvu că-i zicea :
 — Dă-l, nașule,-n mîna mea
 Și-ai să vezi ce i-oi lucra.
 Atunci Banul ce-mi făcea ?
 La pluguleț se ducea.
 Drept la Suru că-mi trăgea,
 Cu trei ștreanguri că-l lega,
 Pînă șaua i-așeza.
 Îi puse șaua voinicește
 Și-l închingă haiducește
 Cu șapte chingi, șapte frîne,
 Șapte pofili d-ale bune.
 Chingulița lui :
 Doi bălăurei
 Din coade-nnodeați,
 Din gură-ncleștați.
 Dacă bine l-închinga,
 În mîna lui Pîrvu că-l da.
 Dară Pîrvu ce-mi făcea ?
 El pe Suru-ncălica.

Mergea Pîrvu, ce mergea,
 Dumnezeu în gînd că-i da,
 Mîna sub chingi că băga,
 Un pui de bici că scotea
 Și pe Suru l-atingea,
 Cu norii s-amesteca.
 Atunci strigă fină-su
 La nași-său, Banu :
 — Naș Banule dumneata,
 Ceartă-ți, frate, pe Suru,
 Pe Suru, pe nebunu,
 Că-mi pune Suru capu !
 — Păi, nu ți-am spus, mă dragă fine,
 Aș avea parte de tine,
 Că Surul meu este nebun,
 El te duce făr' de drum,
 Făr' de drum, făr' de cărare,
 Noaptea pe la haimanale
 Și te dă de supărare ?
 Atunci începea Banul d-a striga :
 — Dura, dura, Surule,
 Surule, nebunule,
 Lasă-ți nebuniile,
 Toate aruncăturile
 Și-apucă-ți drumurile !
 Cînd mi-auzi Suru așa,
 Puse buza la pămînt,
 Și coada fuior în vînt
 Și s-așeză pe fugit,
 Fugea făr' de crezămînt.
 Fugea Surul prin nuiiele,
 Parcă fugea prin vîlcele.
 Dar Băneasa ce-mi făcea ?
 Ochii 'napoi și-arunca
 Și pulberea-n cer vedea
 Și Turcului că-i spunea :
 — Păzește-te, turcule !
 Cin' pe Suru a-ncălicat,
 Crez, capul ți l-a mîncat.
 Cuvîntul nu-l isprăvea.
 Iată, Pîrvul că-mi sosea
 Și din gură că-i zicea :
 — O, ho, ho, nășica mea,
 Unde-ai plecat dumneata ?

Dar nași-sa că-i zicea :
 — Aba, fine, dragă fine,
 Aș avea parte de tine,
 Voi să mi te-ntorci din cale,
 Să nu-ți dau cîteva palme,
 Că nu mi-a fost teapa de Țara Românească
 Și mi-a fost, zău, d-a turcească.
 Dacă Pîrvu mi-auzea,
 El din gură că-i zicea :
 — Olioleo, nășica mea,
 Dacă este vorba așa,
 Dă mîna să ți-o sărut,
 Să mă ierți și să te iert
 Și să te duci sănătoasă
 Ca o garoafă frumoasă.
 Cînd vrea mîna să i-o dea,
 Să vezi, Pîrvu ce făcea ?
 Mîna-n colan i-arunca,
 Pe Suru mi-o arunca
 Și mi-o lega cu zaua,
 Cu zaua, cu oureaua,
 Să nu scape nași-sa,
 Să mi-l dea de vreo belea.
 Paloș din teacă scotea,
 Capul Turcului lua.
 Mergea cap bolborosînd,
 Corpul mătănii făcînd,
 Nu-ș' ce mă-sa tot zicînd
 Și tot pe Pîrvu-njurînd.
 Celmeaua Turcului că i-o lua.
 La dînsu-n cap o punea,
 Și pe Suru-ncăleca,
 Și-napoi se-napoia.
 Dar Banul ochea de la plug :
 — Băi, băieți, luați-vă oticile
 Și-nfundați colnicile,
 C-oi să-mi iau și eu oticu
 Și-oi să-nfundez colnicu.
 Bag' sama c-a tăiat pe finu ;
 Vine să ne taie și pe noi.
 Să vezi, Banul ce-mi făcea ?
 De frică lui ce-i era
 Nici în cas' nu mai intra,
 Și-n cuinie se-ncuia.

Iată Pîrvu că-mi sosea,
 Și la poartă se oprea,
 Și la Banul că striga :
 — Naș Banule dumneata,
 Scoal', frate, nu mai șede
 Scoal' de-mi descuie poarta,
 Că ți-am adus pe nașa,
 Pe nășica Costanda,
 Să nu-ți plesnească fierea.
 Dară Banul că zicea :
 — Sitir, Turcule, d-acolea,
 F...-ți-aș crucea, legea
 Și dalbai lumînarea,
 Ce-ai tăiat pe finu Pîrvu,
 Vii să mă tai și pe mine,
 F...-te-n lege de cîine !
 Cînd Pîrvu că-mi auzea,
 Celmeaua din cap c-o lua,
 Cu ea-n pămînt, frate, da,
 Atunci Banu-l cunoștea
 Și poarta i-o descuia
 Și-năuntru că intra.
 Vezi lu' Suru ce-i făcea ?
 De trei ori că-l săruta
 Și-n grajd de piatră-l băga.
 Îi dete fîn din fînărie
 Și orz de la orzărie,
 Apă rece de izvor,
 Că l-a scăpat de la zor,
 Dar, cînd cam fuse lă beție,
 Despre dalbai veselie,
 Îi zise nași-său
 Lu' fină-său :
 — Aba, fine, dragă fine,
 Aș avea parte de tine,
 Cu ce să te mulțumesc
 C-ai adus pe nașă-ta,
 De nu mi-a plesnit fierea :
 Să-ți dau vii,
 să-ți dau moșii
 Și stupina de la vii !
 Da fină-său că-i zicea
 — Naș Banule dumneata,

Nu-mi da vii,
 nu-mi da moșii,
 Nici stupina de la vii ;
 Frunzuliță trei granate,
 Pe Suru dacă se poate.
 Dară Banul ce zicea :
 — Aba, fine, dragă fine,
 Aș avea parte de tine,
 De cât să-mi iei pe Suru,
 Mai bine ia-mi sufletu.
 Se gîndea Banul, se necăjea,
 Pîn-afară că ișea.
 Cînd aminte și-aducea
 Pe Surul ca să i-l dea,
 Lacrămile-l podidea
 Și-n cas', frate, că intra
 Și din gură că zicea :
 — Aba, fine, dragă fine,
 Aș avea parte de tine.
 Frunzuliță mărgărit,
 Fie-ți Surul dăruiț.
 Cît a purtat corpul meu
 Să-l mai poarte și pe-al tău,
 Că așa o fi vrut Dumnezeu
 Să se ducă Surul meu.

43

Banu

; Frunză verde a murele,
 Pe cîmpul Craiovei
 Și p-al Craioviței,
 Mi-a scos Ban plugurile,
 Să-mi are ogoarele
 Și toate miriștile.
 Mi-ară drumul d-a lungiș,
 Drumurile-n curmeziș
 Dar de plug cine că trage ?
 Să vezi, brejii cîte trei
 Și cu surii d-amîndoi
 Și cu Surul nebunul,
 Care fuge cu anul
 Și răsufală cu ceasul.

Dar de plug cine că ține ?
Să vezi, Banul cel bătrîn
Cu bărbuța pîn' la brîu.
Dar caii cine mi-i mînă ?
Feciorașii Stanciului,
Finișorii Banului ;
Unde dau cu bicele,
Sfîrîiau rotilele.

Mi-ara, frate, cît mi-ara,
D-ale, Banu ce-mi făcea ?

Foame lui Banu-i era,
Să vezi, caii că-i oprea,
'N drumu-al mare că-mi ieșea,
Se uita cît se uita,
Bănuleasa că-mi venea,
Mîncare că le-aducea.

D-ale, Banu ce-mi făcea ?

Ordin la fini că le da,
Caii că mi-i dejuga,
Drumul la cai că le da.
Bănuleasa că sosea,
De mîncare le-aducea,
Frumos masa le-o-ntindea.

D-ale, Banu ce-mi făcea ?

La masă că-ngenunchea,
Finișorii și-i chema,
La masă de-i așeza

Dar Bănuleasa-i spunea :
— Măi Banule dumneata,
Te lăsași de boierie,
Te-apucași de plugărie.

Da el, Banu, răspundea :

— Bănuleasă dumneata,
Plugăria,

bogăția !

Iar Bănuleasa-i spunea :

— Bei, Banule, te-nveselești

Și la fată nu gîndești,
Unde turcii ți-a luat-o,
Să vezi, turcul Mustafa
Care-mi ține Palanga.

Dar Banu cînd mi-auzea,

Picioru-n masă punea,

D-azvîrlita masa da.

Dar fină-său că-i spunea :
 — Nașule, nașicule,
 Să-ți dau mîna d-ajutor.
 D-ale, Banu ce-mi zicea :
 — Ia, vezi, fine dumneata,
 Ia, să-i scurtezi tu viața !
 Dar fină-său ce-mi făcea ?
 Și la Surul dosu da,
 Ibîncile le-așternea,
 Șaua binișor punea,
 Pe Suru că le-așeza,
 Tot pe Surul nebunul,
 Care fuge cu anul
 Și răsuflă cu ceasul.
 Și pe el că-ncălica,
 Șapte chingi că mi-l lega,
 Șapte chingi, șapte tancturi,
 Care face pîisprezece
 Și-i stă inimioara rece
 Că s-o rupe vreo curea
 Și i-o scurta, vezi, viața.
 Și cu calul că vorbea :
 — Dur, dur, dur, Surule, dur,
 Lasă-ți nebuniile
 Și-apucă-ți drumurile.
 După turc că se lua,
 Să vezi, frate, că-l prindea.
 La otar că mi-l prindea,
 Mîna pe el c-așeza,
 Tot pe turcul Mustafa.
 Paloșul că mi-l scotea
 Și-i da capul cît colea,
 Pe nașă-sa și-o lua
 Și la plug că mi-și trăgea.
 Da ta-su că mi-o vedea,
 Pe fină-său că-l ruga
 Să-i dea bani cu banița
 Și fină-său nu primea,
 Tot pe Surul că-l cerea,
 Tot pe Surul nebunul,
 Care fuge cu anul
 Și răsuflă cu ceasul.
 D-ale, Banu ce-mi făcea ?
 El, frate, se necăjea,
 O palmă fie-sei că-i da

Pe Surul i-l dăruia,
De finu-său că scăpa.

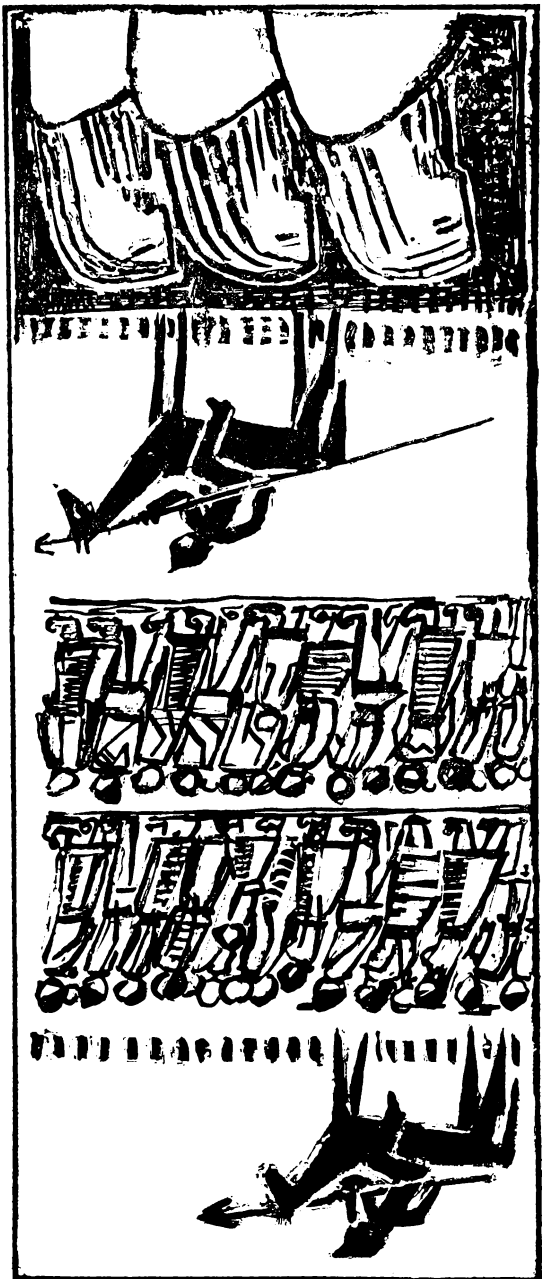
44

Pe valea Galbenii

Foaie verde a murele,
Cam pe valea Galbenii,
În gura Catabugliei,
Sînt trei sate împreunate,
Neîntrebate, nesfătate,
N-a dat araci la domnie,
Nici banii la visterie,
Pîrcălabul nu le știe.
Sînt de toate-ndestulate,
Și de miere și de unt,
Dulceața de pe pămînt.
Foaie verde-o viorea,
Noaptea Paștelui venea,
Toată lumea se gătea,
La biserică pleca,
Sfînt de Paști în gură lua
Și-acasă se-napoia,
Toată lumea că prînzea,
Cîte-un ou roșu spărgea
Și la zbor că mi-și ieșea
Cam pe valea Galbenii,
În gura Catabugliei
La cea mică cîrciumioară,
Nebăgătoare de seamă,
Numai c-o sută de uși,
C-o sută cincizeci de buți,
Tot buți, neică, buslăgele
De cîte-o sută de vedre.
Lăutarii că cînta,
Toată lumea că juca.
În sat cine rămînea ?
Numai trei moșnegi bătrîni,
Cu barbele pîn' la brîu,
Cu fesuri pe hîrca goală,
Cu cîrlige-n subțioară.

Dar ei, frate, ce-mi făcea ?
 Mai sta și ei ce mai sta
 Și la horă că pleca,
 Mijloc de horă intra
 Și pe scaune ședea
 Și la lume că privea,
 Unde lăutari cînta,
 Toată lumea că juca.
 Dar ce lume că privea ?
 Sorile, cumnatele,
 Și mai mari nepoatele,
 Și junăi făr' de mustață,
 Care se-nvață a strînge-n brațe
 Și sărută cu dulceață.
 Cînd da soarele-n diseară,
 Cînd ochii că-și arunca
 Dincotro soare răsare,
 Tare vine și-mi sosește,
 Venea cioară gărăind,
 Piatră din gură lăsînd,
 Mijloc de horă trîntea.
 Un moșneag că s-alegea,
 Pietricica c-o lua,
 Mi-o lua și mi-o cetea,
 Lăcrămile-l podidea
 Și din gură că striga :
 — Băi băieți,
 Ia, cîntați, nu prea cîntați,
 Ia, jucați, nu prea jucați,
 Care din voi vă aflați,
 Pe arvune vă urcați,
 Vă uitați la răsărit,
 Pe semnul ce s-a făcut.
 Aici am îmbătrînit,
 Barbe negre ne-a albit,
 As' semn nu ni s-a făcut.
 Un voinic că s-alegea,
 Pe arvune se urca,
 Se uita la răsărit
 Pe semnul de s-a făcut.
 Vin tătarii năbăiți,
 Știi, ca sloii zvăpăiți.
 Tătari, vere, tătari, dragă,

Tătărimea Crinului,
Staroștea scaunului,
Puterea Bugeacului.
Cînd voinicul că-i vedea,
Jos din arvune se da,
Nici cuvîntul nu-l spunea,
Tătarii-n țară sosea,
Toată lumea c-o robea.
Dar ce lume că robea ?
Fete mari cu bani pe cap,
Tot gata de măritat,
Tătari cu ele-a plecat ;
Și femei de cîte-un prunc,
Tătari cu ele se duc ;
Și flăcăi făr' de mustață,
Car' să-nvață-a strînge-n brață
Și sărută cu dulceață ;
Copilași d-ăi mititei
Cu desăgeii pe ei,
Se duc tătarii cu ei.
Numai cine-mi rămînea ?
Numai trei moșnegi bătrîni,
Cu barbele pîn' la brîu,
Cu fesuri pe hîrca goală,
Cu cîrlige-n subțioară.
Lua și ei scaune la spinare
Și ieșea la drumu-ăl mare
Cu fața la sfîntul soare,
Usuce, să facă poame.
Cînd ochii că-și aruncau
Dincotro soare răsare,
Tare-mi vine și-mi sosește
D-un voinic de la Stănești,
De-ncalică cît clipești,
Un voinic cam iortoman,
P-un cal galben, dobrogean,
Coama-i bate bognița,
Coadă-i trage spojar verde,
Spojar verde de pe baltă,
De plătește lumea toată.
Cînd la moșnegi c-ajungea
Cu bună ziua le da,
Iar moșnegii-i mulțumea.
Iar voinicu-i întreba :

— Băi moșnege dumneata,
 De ce-ați luat scaune la spinare
 Și-ați ieșit la drumu-ăl mare
 Cu fața la sfîntu soare,
 Vă uscați, vă faceți poame ?
 Iar moșnegii că-i spunea :
 — Băi voinice dumneata,
 Cum făcuși de ne-ntrebași,
 Adevărul spune-ți-aș.
 De ce-am luat scaune la spinare
 Și-am ieșit la drumu-ăl mare
 Cu fața la sfîntul soare ?
 Ne uscăm, ne facem poame,
 Că tot murim noi de foame.
 Noi sîntem din ale trei sate împreunate,
 Ne-ntrebate, nesfătate
 Și de toate-ndestulate.
 Și de miere și de unt,
 Dulceața de pe pămînt
 La ele s-a grămădit,
 Car' n-am văzut de cînd sînt !
 N-a dat araci la domnie,
 Nici banii la visterie,
 Pîrcălabu nu le știe.
 Dar pe-anume cum le cheamă ?
 A mai mare, Studina,
 Mijlocia, Vișina
 A mai mică, Urzica,
 Cinci sute de case-n ea,
 Aia mai de nimica.
 Tătarii-n țară-a sosit,
 Toată lumea ne-a robit
 Și numai noi c-am rămas.
 Am luat și noi scaune la spinare
 Și-am ieșit la drumu-ăl mare,
 Cu fața la sfîntu soare,
 Ne uscăm, ne facem poame,
 Că tot murim noi de foame.
 Cînd voinicul i-auzea
 Și din gură le zicea :
 Ce voi mie-mi dăruiți
 Să vă dezrobesc eu țara ?
 Cînd moșnegii c-auzea,
 Voinicului că-i spunea :

— Îți dăm ale trei sate împreunate,
 Neîntrebate, nesfătate
 Și de toate-ndestulate
 Și de miere și de unt,
 Dulceața de pe pământ,
 Car' n-am văzut de când sînt.
 Iar voinicul le spunea :
 — Băi moșnege dumneata,
 Oi avea vreo nepoța
 Să fie soția mea,
 Să vă dezrobesc țara.
 Un moșneag că se scula,
 Voinicului că-i spunea :
 — Am eu, frate, o nepoța,
 Smată, smată și de treabă
 Cu codița galbioară,
 Ochii-n cap ca de mioară,
 Vreau să-ți fie soțioară.
 Când voinicul c-auzea,
 După tătari se lua,
 Pe tătari că-i ajungea,
 De la coadă că-i lua
 Și-ncepea de mi-i tăia.
 Unde mi-i tăia grînește
 Și mi-i trîntea pologeste,
 Și mi-i grămădea clăiește.
 Când lumea că mi-l vedea,
 De sănătate-i ruga :
 — Ține, Doamne, mult așa,
 Ne dezrobească țara.
 Dar voinicul ce făcea ?
 De fetiță se uita.
 Sama bine când băga,
 Un tatar că mi-o luase
 Și prin păduri c-o băgase.
 După tatar se lua,
 Și tatarul că-l tăia,
 Și fetița c-o lua,
 Și pe cal că mi-o suia :
 Toată lumea c-o lua
 Și la sate c-o aducea,
 Și țara c-o dezrobea.
 La moșnegi că se ducea,
 Cu fetița alătura
 Și din gură că zicea :

— Băi moșnege dumneata,
V-am dezrobit eu țara.
Asta e nepoata ta
Să fie soția mea ?
Iar moșneagul că-i zicea :
— Băi voinice dumneata,
Ne-ai dezrobit tu țara
Și-asta e nepoata mea,
Să fie soția ta.
Dar nu-i luată cu plosca,
Să fie soția ta ;
E luată cu sabia,
E ca surioara ta.
Dacă nu crezi vorba mea,
Du-te la Sîntabăra
Și citește pravila.
Și voinicul c-auzea,
La Sîntabăra pleca
Și pravila c-o citea
Și pravila că-i spunea :
Nu e luată cu plosca
Să fie soția ta,
E luată cu sabia
E ca surioara ta.
Frați de cruce se prindea
Și țara c-o dezrobea.

HAI DUCEȘTI

45

Corbea

Frunzuliță d-avrămească,
Pe ulița armenească,
La pușcăria domnească,
Spre temnița cea săsească,
Zace-mi, vere, zace-mi, dragă,
Zace Corbea tâlharul,
Cela bunul, viteazul,
Cela mahalagiul.
De trei ori, vezi, cîte nouă,
Car' fac douăzeci și șapte,

Zace pe bună dreptate.
 Da' de ce Corbea că-mi zace ?
 Să vezi, Corbea c-a furat
 Paloșu-mpăratului,
 Inelul vizirului,
 Basmăua portarului.
 Și la Corbea s-a aflat
 Și-n temniță l-a băgat,
 L-a băgat și l-a uitat,
 Nici nu l-a mai judecat.
 L-a băgat de mic copil
 Și-acum e moșneag bătrîn.
 Barba-i bate brațele,
 Genele, sprîncenile,
 Mustăța, umerile,
 Chica-i bat călcîile.
 Corbea le saltă cu cîrjile
 De-și vede potecile.
 Pe Corbea-n temniță cînd l-a băgat,
 Mi-era șerpi ca paile
 Și-acu sînt ca grinzile ;
 Năpîrcile ca fusile
 Și-acu sînt ca furcile
 Care țin pînîțele ;
 Broaștile ca nucile
 Și-acu sînt ca ploșcile
 Car' se beau vinurile.
 Corbea pe toate le obignește,
 Numai una nu obignește,
 Cea-nvrăjbită de năpîrcă,
 Care, frate, m' - a-mpuiat
 În poala caftanului,
 În fundul pozînarului.
 Și cînd puî-nflămînzește,
 Tot din Corbea că ciupește,
 Curînd că mi-l prăpădește,
 La inimă că-l topește !
 De pază cine-l păzea ?
 Gheorghită, Gheorghită,
 Fecior de temniță
 Și de temniceri,
 Fecior de boieri.
 Dară Corbea că-i zicea :
 — Mă Gheorghită, Gheorghită,
 Fecior de temniță

Și de temniceri,
 Fecior de boieri,
 Fă-ți o milă și-o pomană
 Și mă scoate pîn' afară
 Pe grătărașe de fier
 Și pe coadă de baltace,
 Și pe sfîrcuri de zgîrbace,
 La zăbrele, la fereastră,
 Să-mi fac ochișorii roată,
 Să mă uit pe lumea toată,
 Să vedem nu mi-oi vedea
 Or vreun frate sau vreo sor'
 Cu milișoară, cu dor,
 Să mă scape de la zor ?
 Sau vreo arșă măiculiță
 Cu milă și cu credință
 Să mă scape din temniță ?
 Iar Gheorghită așa-mi făcea :
 Își făcea milă și pomană
 Și-mi scoase pe Corbea afară
 Pe grătărașe de fier
 Și pe coadă de baltace
 Și pe sfîrcuri de zgîrbace,
 La zăbrele, la fereastră.
 Își făcu ochișorii roată,
 Se uită pe lumea toată,
 Se uită-n sus, se uită-n jos,
 Mai nimic că nu vedea.
 Da, dincotro soare-mi răsare,
 Tare-mi vine și-mi sosește,
 Cine-mi venea și-mi sosea ?
 D-o cucie verde,
 Verde și smolită,
 De praf prăfuită,
 De maluri lovită,
 Cu opt telegari,
 Negri armăsari,
 Negri ca corbii,
 Lucesc ca șerprii,
 Iuți sînt ca focul.
 Dar de mînat cine-i mînă ?
 Ale, mic de mocănaș
 Cu gluga-ntre spete,
 Cu hățuri de bete,
 Mînă, nu se vede !

Dar în cucie cine-mi este ?
Mam' călugăriță,
Albă la pieliță,
Neagră la hăinuță,
Pupu-mi-o-n guriță
Ca p-o măiculiță,
Mult mi-e drăguliță !
Ea-mi trăgea la visterie,
Că deteasă pe Corbea la hîrtie
Să-nvețe condeiul bine,
Să s-arînească pe lume.
Vistierul c-o vedea,
'Naintea babei ieșea
Și din gură că-i zicea :

— Babă slabă

și de treabă,

Mam' călugăriță,
Albă la pieliță,
Neagră la hăinuță,
Pupu-te-n guriță
Ca p-o măiculiță,
Mult mi-ești drăguliță,
Nu-l mai căta pe Corbea-al tău la visterie,
Că-l detesei la hîrtie
Să-nvețe condeiul bine,
Să s-arînească pe lume,
Și cată-l la grea urgie.
Să vezi, Corbea c-a furat
Paloșu-mpăratului,
Inelul vizirului,
Basmaua portarului.
Și la Corbea s-a aflat
Și-n temniță l-a băgat.
L-a băgat și l-a uitat,
Nici nu l-a mai judecat.
L-a băgat de mic copil
Și-acum e moșneag bătrîn.
Barba-i bate brațele,
Genele, sprîncenele,
Mustața, umerile,
Chica-i bat călcîile.
Corbea le saltă cu cîrjile
De-și vede potecile.

Pe Corbea-n temniță cînd l-a băgat,
 Mi-era șerpi ca paile
 Și-acu sînt ca grinzile,
 Năpîrcile ca fusile
 Și-acu sînt ca furcile
 Care ține pimnițele,
 Broaștile ca nucile
 Și-acu sînt ca ploșcile,
 Car' se beau vinurile.
 Corbea pe toate le obignește,
 Numai una nu obignește,
 Cea-nvrăjbită de năpîrcă
 Care, frate, mi-a-mpuiat
 Din poala caftanului
 În fundul pozînarului
 Și cînd puii-nflămînzește
 Tot din Corbea că ciupește,
 Curînd că mi-l prăpădește,
 La inimă că-l topește.
 Cînd baba că-mi auzea,
 Papucii-n mînă-i lua,
 Fusta-n brîu c-o sumetea,
 Sărbători de Paști era.
 În cucie se suia,
 Spre temniță că pleca,
 Trei ouă roșii c-avea :
 Două la portar le da,
 Drumu-năuntru să-i dea.
 Baba la fereastră se ducea
 Și din gură că striga :
 — Ale, Corbeo, Corbea-al maicăi,
 De ești viu
 ca să te știu,
 De ești mort să te jelesc !
 Dară Corbea că-i zicea :
 — Mamă, măculița mea,
 Nu sînt viu ca să mă știi,
 Dar nici mort să mă jelești,
 Că jumătate-am putrezit,
 Jumătate-am mucezit,
 Car' nu mai sînt de trăit !
 Dară baba ce-mi făcea ?
 Mîna-n buzunar băga
 Și ou roșu că scotea
 Și lui Corbea că i-l da.

Corbea de coajă că-l curăța
 Și-n guriță că-l băga
 Și-așa din gură zicea :
 — Mamă, măicuța mea,
 Multe Paștiuri mi-au trecut
 Și ou roșu n-am văzut,
 Că m-a băgat domnul Ștefan-vodă la grea urgie.
 M-a băgat de mic copil
 Și-acu sînt moșneag bătrîn.
 Barba-mi bate brațele,
 Genele, sprîncenele,
 Mustăța, umerile
 Și chica, călcîile ;
 Eu le salt cu cîrjile,
 Pînă-mi văd potecile.
 Mamă, cînd în temniță m-a băgat,
 Mi-era șerpi ca paile
 Și-acu sînt ca grinzile,
 Năpîrcile ca fusile
 Și-acu sînt ca furcile
 Care țin pimnițele,
 Broaștile ca nucile
 Și-acu sînt ca ploșcile
 Car' se beau vinurile.
 Eu pe toate le obignesc,
 Numa una n-o obignesc,
 Cea-nvrăjbită de năpîrcă,
 Care, frate, mi-a-mpuiat
 Din poala caftanului
 În fundul pozînarului,
 Și cînd puii-nflămînzește,
 Tot din mine că ciupește,
 Curînd că mă prăpădește,
 La inimă mă topește.
 Dacă ești măicuța mea,
 Iar tu, mamă, să te duci,
 La domn Ștefan să te duci,
 De departe să-ngenunchi,
 Mîna, poala să-i săruți,
 Să-l întrebi ce-s vinovat
 De stau aicea băgat ;
 M-a băgat de mic copil
 Și-acu sînt moșneag bătrîn.
 Cînd baba că mi-auzea,
 La domn Ștefan se ducea,

De departe-ngenunchea
 Și d-aproape se ruga,
 Mîna, poala-i săruta
 Și din gură că-i zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Să trăiești, măria-ta !
 Ce ți-e Corbea vinovat,
 De-n temniță l-ai băgat,
 L-ai băgat și l-ai uitat,
 Nici nu l-ai mai judecat ?
 L-ai băgat de mic copil,
 Și-acum e moșneag bătrîn.
 Barba-i bate brațele,
 Genele, sprîncenele,
 Mustața, umerile,
 Și chica, călcîile.
 Drumul lui Corbea să-i dai,
 Că lui, frate, i-a venit
 Vremea de căsătorit,
 Că-mi face și mie trebuință
 La vreme de neputință
 Să-mi aducă noră-n casă,
 Să-mi dea cu pahar la masă,
 Să trăiesc cu drag în casă.
 Dar domnu Ștefan că-i zicea :
 — Babă slabă
 și de treabă,
 Mam' călugăriță,
 Albă la pieleță,
 Neagră la hăinuță,
 Pupu-te-n guriță
 Ca p-o măicuță,
 Mult mi-ești draguliță,
 Pe Corbea-al tău
 oi să-l însor cu.
 Și mireasa i-am găsit-o,
 Pe jupîneasa Carpina,
 Adusă din Gorgora,
 C-o gîrniță necioplită,
 Dor din bardă bårduită,
 Din secure săbuită
 Și la vîrf mi-este ascuțită
 Și-n patru muchii făcută,
 Pentru Corbea-al tău gătită.

Și lăutarii lui,
 Cei doi vulturi suri,
 Care pe sus se rotesc
 Și mi-și cloncănesc,
 Bine, babo, că-i gîndesc.
 Cînd baba că mi-auzea,
 Inima-n dînsa rîdea
 Că o să-nsoare Corbea.
 La Corbea că se ducea
 Și din gură că-i zicea :
 — Bucură-te, maică Corbeo,
 C-auzi, domnu Ștefan-vodă,
 Că te-nsoară el pe tine
 Și mireasa ți-a găsit-o
 Pe jupîneasa Carpina,
 Din pădurea Gorgora,
 C-o gîrniță necioplită,
 Dor din bardă bîrduită,
 Din secure săbuită
 Și la vîrf mi-este ascuțită,
 Și-n patru muchii făcută,
 Pentru tine e gătită.
 Lăutarii tăi,
 Cei doi vulturi suri,
 Care pe sus se rotesc
 Și mi-și cloncănesc,
 Bine, Corbeo, că-ți gîndesc.
 Cînd Corbea că mi-auzea,
 La inimă că-l ardea :
 — Mamă, măicuța mea,
 Vezi, femeia, ca femeia,
 Poale lungi și minte scurtă,
 Femeie nepricepută.
 Nu te pricepi nici atîta
 Că-aia este țapa mea
 Care-oi să mă puie-n ea ?
 Iar tu, mamă, să te duci
 Și p-aci prin tîrg s-apuci
 Și tu, frate, ca să-mi bagi
 Vreo cincizeci de săpători,
 Patruzeci d-aruncători,
 Cu ei acas' să te duci
 Și tu, frate, ca să-i pui
 Și ei, frate, ca să-mi sape

Cam în raza soarelui,
 În fața băligarului
 Să dea de grajdul Roșului,
 Lu' Roșu, lu' belnicul,
 Care-oi să-mi scape capul.
 Iară baba ce-mi făcea ?
 Ea p-aci prin târg că da
 Și ea, frate, că-mi băga
 Vreo cincizeci de săpători,
 Patruzeci d-aruncători,
 Cu ei acas' se ducea
 Și mi-i puneă de săpa
 Cam în fața soarelui,
 Fața băligarului,
 Dea de grajdul Roșului,
 Lui Roșu, lui belnicul,
 Care-oi să-i scape capul.
 Trei zile, trei nopți săpa,
 Pînă la grajd că mi-și da.
 Cînd la ușa grajdului,
 Lacătul cît banița
 Si cheia de cinci oca.
 Să vezi, baba ce-mi făcea ?
 Deștiu-al mic cheie-l făcea,
 Lacătul că-l descuia
 Si pe Roșul că-l găsea
 Înșelat și înfrînat,
 Cum e bun de-ncălicat.
 Afar' din grajd că-l scotea,
 Cînd Roșu că rînceza,
 Coccoanele se stîrpea,
 Șindrilele de pe case că zbură,
 Negustorii se strîngea
 Ca frunza și ca iarba
 Și pe babă c-o-ntreba :
 -- Babă slabă
 și de treabă,
 Mam' călugăriță,
 Albă la pieleță,
 Neagră la hăinuță,
 Pupu-te-n guriță
 Ca p-o măculiță,
 Mult mi-ești drăguliță,
 Nu ti-e Roșul de vînzare
 Să-ți dăm galbeni și parale,

Sau de-ți este de schimbare,
 Pentru unul să-ți dăm doi,
 Să-ți dăm, babo, pînă-n trei,
 Să facem schimb amîndoi ?
 Dară baba că-i zicea :
 — Nu mi-e Roșul de vînzare
 Și nu mi-e nici de schimbare,
 Roșul mi-e de dăruială,
 Cin' mi-o da pe Corbea-afară.
 Cînd negustorii mi-auzea,
 Toți în toate părți fugea,
 Nici unul nu se băga
 Pe Corbea afară să-l dea,
 Așa vinovat era !
 Mergea baba ce mergea,
 Pe la porțile lui domnu Ștefan
 se-mplimba,
 Pe Roșul că-l mîngîia.
 Roșu încă o dată rînceza,
 Domn Ștefan că mi-auzea,
 Afară-n pridvor ieșea
 Și pe babă c-o-ntreba :
 — Babă slabă
 și de treabă,
 Mam' călugăriță,
 Albă la pieleță,
 Neagră la hăinuță,
 Pupu-te-n guriță
 Ca p-o măculiță,
 Mult mi-ești drăguliță !
 Nu ți-e Roșul de vînzare
 Să-ți dau galbeni și parale ?
 Sau de-ți este de schimbare,
 Pentru unul să-ți dau doi,
 Să-ți dau, babo, pînă-n trei,
 Să facem schimb amîndoi ?
 Dară baba că-i zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Să trăiești, măria-ta !
 Nu mi-e Roșul de vînzare,
 Să-mi dai galbeni și parale,
 Și nu mi-e nici de schimbare,
 Roșul mi-e de dăruială.
 Îl dăruiesc măriei-sale
 Ca să-mi dea pe Corbea afară.

Când domn Ștefan c-auzea,
 Foarte bine că-i părea.
 Pe lîngă Roșul se da,
 Roșul cu dinții după el se lua.
 Să vezi, baba că-i zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Să trăiești, măria-ta !
 Nu așa. Dacă vrei să-i afli sama lui Roșu,
 Când te-ai da pe lîngă scară
 Să nu-ți faci vreo ocară,
 S-aduci pe Corbea din temniță,
 Să încalece pe Roșul,
 Ca să-i afli umbletul,
 Că ți-a secat sufletul.
 Domn Ștefan ce mi-și făcea ?
 Ordin lui Gheorghită-i da
 Pe Corbea afară să-l dea.
 Dar domn Ștefan că-i zicea :
 — Măi Corbeo haiducule,
 Vin', mă, de-ncalică pe Roșul belnicul,
 Că mi-a secat sufletul !
 Dară Corbea că zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Să trăiești, măria-ta !
 Cum oi să-ncalic eu cum sînt acuma,
 Că jumătate-am putrezit,
 Jumătate-am mucezit,
 Car' nu mai sînt de trăit ;
 Dar cum să-ncalic pe Roșul !
 Să mi-aduci doi bărbieri,
 Să mă tundă cherchezăște,
 Să-mi lase chica deliește,
 Mustața din varvalic,
 Cum stă bine la voinic.
 Domn Ștefan ce mi-și făcea ?
 I-aducea doi bărbieri,
 Unul, frate, de-l tundea
 Și-altul, neică, de-l rădea.
 Și mi-l tunse cherchezăște,
 Îi lăsa chica deliește,
 Mustața din varvalic,
 Cum era Corbea demult.
 Atunci Corbea ce-mi făcea ?

În pimniță se ducea,
 O vadră de vin scotea,
 Puținel că mi-o-ncălzea
 Și jumate că mi-o bea
 Și jumate se spăla.
 Dar de ce că se spăla ?
 De cîntecul broaștelor,
 De fluierul șerpilor
 Și, nene, al năpîrcilor.
 La Roșu că se ducea
 Și din gură că zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Ca să-i afli sama lui Roșu,
 Să-mi dai hainele de pe dumneata,
 Să le ia Roșul mirosul,
 Cînd te-ai da pe lîngă scară,
 Să nu-ți facă vreo ocară.
 De țoale se desbrăca,
 Frumos Corbea se-mbrăca
 Și din gură-i mai zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Al comănac din capul tău
 Bine-ar sta la capul meu.
 Pînă și comănacul din cap că i-l lua,
 Pînă și cismele din picere că i le lua,
 Frumos Corbea se-mbrăca.
 El la Roșul că mergea,
 La ureche-i fluiera,
 Pînă Roșu-ngenunchea.
 Frumos Corbea-ncălica
 Și din gură că zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Dacă ți-e frică că plec din curtea
 mării-tale,
 'Nzăvorăște porțile
 Și-ntărește străjile
 Pe toate ulițele.
 Puținel l-înfierbînta,
 Pînă spumă că-l făcea.
 Spuma cu mîna o lua
 Și-n pulbere c-o trîntea,
 Sloi de gheață se făcea.
 Și la mă-sa că striga :
 — Mamă, măiculița mea,

Apleacă-te de dă-mi o smicea
 S-ating pe Roșul cu ea,
 Să-i afle domnu Ștefan umbletul,
 Că i-a secat sufletul.
 Când vru mă-sa a s-apleca,
 Lui Corbea să-i dea smicea,
 Bine lui Corbea-i venea,
 Mîna-n colan i-arunca,
 Pe Roșu mi-o arunca
 Și mi-o lega cu zaua,
 Cu zaua, cu cureaua,
 Să nu scape-ncotrova,
 Să mi-l dea de vreo belea.
 Când odată-i sumuștea,
 Pe sus ziduri-mi sărea
 Și din gură că zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Să trăiești, măria-ta !
 Rămîi, frate, sănătos,
 La bună mîină ți-am fost
 Și vrenic tu nu mi-ai fost,
 N-ai știut să mă păstrezi,
 Nici să mă chivernisești ;
 N-ai gonac să mă gonească,
 Nici voinic să-mi îndrăznească.
 Și domn Ștefan că zicea :
 — Du-te, Corbea, sănătos
 Ca un trandafir frumos,
 Că la bună mîină mi-ai fost
 Și vrenic eu nu ți-am fost,
 N-am știut să te păstrez,
 Nici să te chivernisesc ;
 N-am gonac să te gonească,
 Nici voinic să-ți îndrăznească.
 Mai mergea ce mai mergea,
 Pîn' la măgura săpată,
 Unde a mai scăpat odată.
 De pe cal descălica
 Și cu mă-sa că vorbea :
 — Mamă, măiculița mea,
 Ce rău să-i fac lui domnu Ștefan-vodă,
 Fir-ar blestemat de cîine,
 Că nu vreau să-l las în pace :
 Să-i fur cucoana ?...
 Mai bună a mea ca a lui ;

Altă cocoană și-o lua,
 Mai nimic nu i-oi făcea.
 Să-i fur telegarii ?...
 Mai buni ai mei ca ai lui ;
 Alții mai buni și-o lua,
 Mai nimic nu i-oi făcea.
 Mai bine să-i fur coconul,
 Coconul cu leagănul,
 Ca să-i sec sufletețul.
 Și-napoi se-napoia,
 Aștepta pînă-nsera,
 Pe la porțile lui domnu Ștefan se-mplimba.
 În pimniță se ducea,
 O vadră de vin scotea.
 Patruzeci de roabe avea,
 Care de cocon vedea.
 La roabe le da de bea
 Și pe toate le-mbăta.
 Roabele că-mi adormea,
 Coconelul că-l lua,
 În țapa lui că-l punea.
 Iar țapa unde-o răzma ?
 La zăbrele, la fereastră,
 Ca să-i vie umbra-n casă.
 Roabele se deștepta,
 Coconelul mi-l găsea,
 Una p-alta se scuipa.
 Doamna că se deștepta,
 Coconelul că-l cerea.
 Cocon ici, cocon colea,
 Coconul nicăirea.
 Soarele-n prînz se suia,
 Domn Ștefan se deștepta.
 Pîn-afară că ieșea.
 Țapa lui Corbea o vedea.
 Văzu cocon spînzurat,
 Parcă era drac împelițat.
 Și din gură că zicea :
 — Asta nu-i din nimenea,
 Asta este din Corbea.
 Eu i-am făcut-o rasă și afînată,
 Și el mie cu vîrf și-ndesată.
 Pînă-n casă că intra,
 Și o otravă lua,

Și bea și se otrăvea,
Și sfârșitul că și-l da.
Tron de ceară că-i făcea,
La mănăstire-l ducea,
La mănăstirea domnească,
S-aibă să se pomenească
La cinstiți ca dumneavoastră.
Mai ziceți, boieri, amin,
Mai dați cu-ale pahare de vin,
V-oi face și altul mai bun
Și mai dați cu udătura,
Că și mie mi s-a uscat gura.

46

Corbea

Și-am zis verde avrămeasă,
La temnița cea săsească,
La pușcăria domnească,
Zace, vere, zace, dragă,
Zace Corbea la-nchisoare
De nouă ani și jumătate,
Zace pe bună dreptate.
Barba-i bate brațele
Și chica călcâiele,
Genele, sprîncenele,
Le saltă cu cîrjele,
Să-și vază drumurile.
Și-am zis verde solzi de pește,
De păzit, cine-l păzește ?
Îl păzește Gheorghită,
Gheorghită, Gheorghită,
Vătaf de temniță ;
Și de temnicieri,
P-ăi nouă boieri.
Și-am zis verde salbă moale,
Și-aruncă ochii la vale,
Din colo soare răsare
Tare-mi vine și sosește.
Cine venea și sosea ?
O cucie verde,

Verde și smolită,
 De praf prăfuită,
 Dar cucia cine o trăgea ?
 Patru armăsari.
 Iar caii cine-i mîna ?
 Un mic ciobănaș
 Cu gluga între spete
 Cu hățuri de bete,
 Mîna, nu se vede ;
 Cu bici cu zorzoane,
 Fug caii să moară.
 Iar în cucie cine era ?
 Era mama lui Corbea.
 Albă la peliță,
 Neagră la hăinuță,
 Pupu-mi-o în guriță
 Ca pe-o porumbiță.
 La visterie mergea,
 Vistierul că ieșea
 Și-așa din gură zicea :
 — Nu este aicea Corbea.
 Și-am zis verde peliniță,
 Corbea este la temniță.
 Mai nainte că mergea,
 De temniță s-apropia,
 De departe că striga :
 — Aba Corbeo, maică Corbeo,
 De ești viu
 Răspunde, maică, să știu ;
 De ești mort să te jelesc,
 La popă să te îngrijesc.
 Iară Corbea-i răspundea :
 — Mamă, măicuțița mea,
 Nu sînt mort, nu sînt nici viu,
 Abia sufletul mi-l țiu.
 Și eu mamă c-aș trăi,
 Nistrul mare mi-a venit,
 Temnița mi-a posmolit,
 Broaștele s-au aciuit ;
 Și eu mamă c-aș trăi,
 O pustie de năpîrcă
 Mi-a împuiat
 și mi-a fătat
 În poala caftanului,
 Fundul buzunarului.

Și când puii înflămânzește
 Tot din mine că ciupește,
 Corbea, vezi se prăpădește.
 Și-am zis verde mărăcine,
 Mamă, făcut-ai vreun bine,
 Fă-ți pomană și cu mine.
 Ia, tu, mamă, să te duci
 Și la domnul să-mi apuci
 Și de-aproape să-ngenunchi,
 Mîna, poala să-i săruți
 Și-așa din gură să-i zici :
 — Domn' Ștefane dumneata,
 Să trăiești, măria-ta !
 Ce ți-e Corbea vinovat,
 De-n temniță l-ai băgat ?
 Vremea lui Corbea a venit,
 Frate, de căsătorit.
 I-a venit și i-a trecut,
 Ce mai este de făcut ?
 Să vezi domnu de-auzea,
 Așa din gură zicea :
 — Babă slabă și-nfocată
 Și de piept cam găvănată,
 Dar n-ai cuvînt de ispravă.
 Eu lui Corbea i-am găsit,
 Frate, și l-am logodit
 Cu jupîneasa Carpena
 Adusă din Slatina,
 Din pădurea Govora ;
 Adusă cu șase boi,
 Din pădurea lui Știrbei ;
 Nici din bardă bărduită,
 Nici din tezlă tezluită,
 Numai din topor cioplită
 Și la cap cam ascuțită,
 Tot pentru Corbea gătită.
 I-am găsit și lăutari
 Meșteri dintre cei mai mari,
 Ciorile să mi-l cunune
 Să-i scurteze zilele.
 Colea în tîrguleț de-afar',
 În răspîntii la drumul mare,
 Am să-i bat două furci,
 Două furci și-o cumpioară,
 Un fel de spînzurătoare,

Unde trec mocani cu sare,
Ocaua, șapte parale.
...tu-i crucea cui îl are.
Să vezi baba ce făcea ?
Inima în dînsa rîdea
Ea, frate, nu pricepea,
Vezi, femeia ca femeia,
Poale lungi și minte scurtă,
Femeie nepricepută !
Îndărăt că se-ntorcea,
La temniță se ducea
Și lui Corbea că-i spunea.
Iară Corbea îi răspundea :
— Mamă, măicuțița mea,
Aia nu-i mireasa mea
Și e pustia, țeapa,
Care-o să mă tragă în ea
...tu-i-aș crucea, legea
Și dalbai lumînarea,
Și ce zi o fi mai rea,
Și sfînta duminica.
Și-am zis verde mărăcine,
Mamă, făcut-ai vreun bine
Fă-ți pomană și cu mine.
Ia, tu, mamă, să te duci,
Să dai prin tîrgulețul de-afară
Și să-mi găsești
Vreo cincizeci de săpători,
Tot feciori de negustori,
Patruzeci de lopătari,
Tot feciori de boieri mari.
Și du-i, mamă, ca să sape
Deasupra bălegarului,
Vezi, la grajdul Roșului.
Să vezi, mă-sa așa făcea
Săpătorii că-i lua
Și la lucru că-i punea.
Mai săpa, ce mai săpa,
Ușa grajdului găsea.
Lacătul cît banița
Și cheia de cinci oca,
Cam ruginită era.
Să vezi, mama lui Corbea
Deștul ăl mic cheie-l făcea,

Lacătul că-l descuia,
 Pe Roșu afar' că-l scotea.
 Roșu afar' cînd se vedea,
 Începea de rîncheza,
 Livezi verzi că se încurca
 Și malurile se surpa.
 Să vezi, mama lui Corbea
 Șeaua pe el că punea,
 Friu în cap că-i așeza
 Și de friu că mi-l lua,
 În oraș că se-implimba.
 Boierii cînd o vedea
 Canarale se strîngea
 Și pe babă mi-o întreba :
 — Nu ți-e Roșul de vînzare
 Sau să-ți fie de schimbare ?
 Iară baba răspundea :
 — Nu mi-e Roșul de vînzare,
 Roșul mi-e de dăruială,
 Dacă-mi dați pe Corbea afară.
 Boierii cînd auzea
 De numele lui Corbea,
 Toți în toate părți fugea.
 Să vezi, baba ce-mi făcea ?
 Mai-nainte că mergea,
 De palat se apropia,
 Să vezi, Roșul ce-mi făcea ?
 Cînd o dată rîncheza,
 Tocmai domnul auzea
 Și la poartă că ieșea,
 Și pe babă mi-o întreba :
 — Nu ți-e Roșul de vînzare
 Să ți-l cîntăresc în parale ?
 Îți dau galbeni venetici,
 De cîte-o sută și cinci,
 Să tot schimbi, să tot mănînci,
 Căci la domnie sînt mulți.
 Să vezi, baba-i răspundea :
 — Domn' Ștefane dumneata,
 Nu mi-e Roșul de vînzare,
 Roșul mi-e de dăruială,
 Dacă-mi dați pe Corbea afară.
 Să vezi, domnu de-auzea,
 În curte că mi-o băga,

Călușelul îl lua
 De-un stejar verde-l lega,
 Afară pe poartă c-o da.
 Trei ostași că-mi alegea,
 Vezi, pe Roșu a-ncăleca.
 Să vezi, Roșu, de-i vedea,
 Cu dinții de ei trăgea,
 Pe cîte trei i-omora.
 Să vezi, domnul ce-mi făcea ?
 Iar trei ostași că-mi alegea,
 Mîna-n buzunar băga,
 O hîrtie că scotea,
 Pe hîrtie ce scria
 Cu slova ca furnica,
 Să i se crează vorba.
 Firmanul în mîna le da,
 La temniță-i trimitea.
 Acolo dacă ajungea,
 Mîna pe chei că punea,
 Lacătul îl descuia,
 Pe Corbea afar' că-l scotea,
 Înaintea domnului îl aducea.
 Domnul, vezi, cînd îl vedea,
 Așa din gură zicea :
 — Măi Corbeo, încalecă, măi vere, pe Roșul
 Să-mi arate umbletul,
 Căci mi-a secat sufletul.
 Să vezi, Corbea-i răspundea :
 Eu pe Roșu a încăleca
 Mă tem, vezi, că n-oi putea.
 Cînd încălecam pe Roșul,
 Nu eram cum sînt acum.
 Acum sînt legat, veregat
 Și de mîini și de picere,
 S-a scurtat zilele mele.
 Domnu Ștefan că-nțelegea,
 Mîna pe chei că punea,
 Lacătul că-l descuia.
 Lanțurile cînd cădea,
 Corbea slobod se vedea.
 În gîndul lui se socotea :
 Cată... tu-i mumă-sa,
 Că scăpai și de-aicea ;

De-o vrea bunul Dumnezeu,
 A scăpat trupșorul meu.
 Înc-o dată-i mai zicea :
 — Măi Corbeo, încalecă pe Roșul
 Să-mi arate umbletul,
 Căci mi-a secat sufletul.
 Să vezi, Corbea ce-mi făcea ?
 Mîna-n sus că ridica,
 Sprîncenele le sălta
 Și cu domnul că-mi vorbea :
 — Domn' Ștefane dumneata,
 Eu pe Roșul a încăleca,
 Roșul nu m-o cunoștea.
 Cînd încălecam pe Roșul,
 Eram tinerel, copil.
 Barba-mi bate brațele
 Și chica călcîile ;
 Genele, sprîncenele,
 Mi le salt cu cîrjele.
 Domn' Ștefan că-nțelegea,
 Patru bărbieri lua,
 Patru brice că strica,
 Pîn' pe Corbea că-l rădea.
 Unul părul îi tundeă,
 Unul păru-i pieptăna,
 Unul oglindă-i ținea
 Și altul mi-l bărbierea,
 Iacă patru se făcea.
 Și mi-l tunse cherchezește
 Îi lăsă chica deliește,
 Cu mustați în varvaric
 Cum stă bine la voinic.
 Iac-o dată-i mai zicea :
 — Încalecă, măi vere, pe Roșul
 Și mi-arată umbletul,
 Că mi-a secat sufletul.
 Să vezi, Corbea ce-mi făcea,
 El cu domnul că-mi vorbea
 Și-așa din gură-i zicea :
 — Domn' Ștefane dumneata,
 Desbracă hainele tale,
 Să se-mbrace Corbea-n ele.
 Cînd oi ieși la plimbare,
 În vreo zi de sărbătoare,
 Nu-ți facă vreo supărare.

Să vezi, Corbea ce mi-a fapt.
 Pe domnul l-a fermecat
 Și Țoalele i-a luat,
 Frumușel că se-mbrăca
 Și la Roșul se ducea,
 Între ochi că-l săruta.
 Să vezi, Roșul ce-mi făcea ?
 Îl vedea și-l cunoștea,
 De genunchi că-ngenunchia.
 Să vezi, Corbea ce-mi făcea ?
 Piciorul în scară punea
 Și pe șea că s-așeza,
 Și cu domnul că-mi vorbea :
 — Domn' Ștefane dumneata,
 Eu uitai să-ți spun ceva.
 Zăvorește porțile
 Și-ndoiește străjile.
 Vorba-n seamă că-i lua,
 Străjile că le-ndoia,
 Porțile le zăvorea.
 Să vezi, Corbea ce-mi făcea.
 Două-trei roate făcea,
 Pe lîngă mă-sa se da
 Și-așa din gură zicea :
 — Mamă, ia, dă-mi o zmicea
 Să bat pe Roșul cu ea,
 Nu mai fuge cum fugea,
 Nu mai îmi știe seama.
 Mă-sa jos că s-apleca
 Să-i dea lui Corbea zmicea.
 El mîna-n brîu că-i înfigea
 Și pe cal că mi-o trăgea
 Și mi-o lega cu zaua,
 Cu zaua, cu cureaua,
 Să nu scape încotrova
 Și să-l dea de vreo belea.
 Pîteni calului că da,
 Peste ziduri că sărea,
 În dreptul porții se oprea
 Și cu domnul că vorbea :
 — Rămîi, doamne, sănătos
 Ca un trandafir frumos,
 La bună mîină ți-am fost,
 Vrednic de mine n-ai fost.

Dacă ai cai să mă gonească
 Și voinici să-mi îndrăznească,
 După mine să pornescă.
 Iară domnu-i răspundea :
 — Du-te, Corbeo, sănătos
 Ca un trandafir frumos ;
 La bună mînă mi-ai fost,
 Vrednic de tine n-am fost.
 Nici n-am cai să te gonească,
 Nici voinici să-ți îndrăznească,
 Dar caută-n poala caftanului,
 În fundul buzunarului,
 Că sînt cărți mari de moșie,
 Hrisoave de-mpărăție,
 Unde-oi sta și-oi cantona
 Mare împărat te-i făcea.
 Să vezi, Corbea că-mi pleca
 Și, vezi, domnul rămînea,
 Cu oștirea că-mi vorbea :
 — Măi băieți, văzurăți hoț ne-nfricat,
 M-a lăsat gol, despuiat,
 Și fără cușman în cap.
 Iar Corbea unde se trăgea ?
 La măgura cea săpată,
 Unde-a mai scăpat odată.
 Pe mă-sa jos c-o lăsa
 Și cu dînsa se vorbea :
 — Mamă, ce rău să-i fac eu
 Lui domn Ștefan,
 Să cunoscă că e Corbea pe lume ?
 Am să-i fur telegarii,
 Alți telegari și-o lua,
 Mai nimic nu i-oi făcea ;
 Am să-i fur cocoana,
 Altă cocoană și-o lua ;
 Am să-i fur coconul cu leagănul,
 Ca să-i sec eu sufletul.
 Să vezi, Corbea ce-mi făcea ?
 La țoale că se schimba,
 De-un cerșetor se făcea,
 Pe la poartă că-mi venea
 Și-așa din gură zicea :
 — De sînteți bisericosi,
 Miluiți neputinciosi !

Domnul, vezi, cînd îl vedea,
 Cam bisericos era,
 Și-n curte că mi-l băga,
 Mi-l cinstea, mi-l adăpa
 Și frumos că mi-l culca.
 Să vezi hoțul ce-mi făcea.
 Pe la miez de noapte,
 Cînd dorm toate ape,
 Coconașul că-l fura,
 Afar' cu el că ieșea,
 În țapa lui că-l înfigea.
 Dimineața, în prînzul ăl mare,
 Ieși domnul la plimbare.
 Coconașul că-l vedea,
 Inimioara că-i sărea,
 În gura mare că striga :
 — Ei tu, coconița mea,
 Asta-i fapta lui Corbea.
 Noi i-am făcut-o lui rasă și afînată,
 El ne-a făcut-o cu vîrf și-ndesată.
 Ne-am plătit cu cîntecul
 Ca lupul cu părul,
 Cînd pușca mi-l dobîndește,
 Își dă părul și plătește.
 Pielea, vezi, la tăbăcari,
 Tăbăcarii la blănari
 Și mi-o poartă boieri mari.

47

Cîntecul lui Corbea

Zace, vere, zace dragă,
 Zace Corbea tîlharul,
 Acela vinovatul.
 Dar pentru ce, vere, că-mi zace ?
 Pentr-un pui de bididiu.
 Ștefan-vodă l-a cerut,
 Corbea n-a vrut să i-l dea ;
 În temniță l-a băgat,
 În temnicioară de piatră,
 Pe sub pămînt vindecată

Pe Corbea cînd l-a băgat,
 Cu cinzeci de vinovați ;
 La toți drumul că le-a dat,
 Lui Corbea n-a vrut să-i dea.
 Pe Corbea cînd l-a băgat,
 Mi-era șarpîi ca paile
 Și-acum sînt ca grinzile ;
 Năpîrcile, ca fusile,
 Și-acum sînt ca furcile ;
 Broaștele, ca nucile,
 Și-acum sînt ca ploșcile.
 Cam despre soare răsare,
 Tare vine muma Corbii.
 La zăbrele se ducea,
 La zăbrele de fereastră.
 Și din gură ce-i zicea ?
 — Ale, Corbeo, fătul meu,
 De iești viu,
 ca să te știu,
 De ești mort, să te jelesc,
 Sîmbete să-ți împărțesc,
 Cu preoți să te slujesc.
 Nu sînt mort să mă jelești,
 Eu sînt viu, ca să mă știi,
 Abia suflețelu-mi țiu ;
 Pe mine-n temniță cînd m-a băgat,
 Mi-era șarpîi ca paile
 Și-acum sînt ca grinzile ;
 Năpîrcile ca fusele,
 Și-acum sînt ca furcile ;
 Broaștele ca nucile,
 Și-acum sînt ca ploșcile.
 Toate, maică, aș obihni,
 Nu pot, maică,-a mai trăi
 De ramătul broaștelor,
 De șuierul șarpilor.
 O pustie de năpîrcă
 Mie, maică, s-a-mpuiat
 'N poala caftanului,
 'N gura buzunarului,
 Ea pui, maică, că ș-a scos,
 Cînd soarele că lucește,
 Din carnea mea că ciupește,
 Puișorii-și hărănește.

Ale, maică, maica mea,
De-ai făcut vreodată bine,
Fă-ți pomană și cu mine.
La Ștefan-vodă să te duci,
Doar, maică, s-o milostivi,
Pe mine-a căsători.
Iară baba ce-mi făcea ?
La Ștefan-vodă-mi pleca
Și din gură ce-i zicea ?
— Ce ți-e Corbea vinovat ?
În temniță l-ai băgat
Ne-ntrebat,

nejudecat.

Lui Corbea că i-a venit
Vremea de căsătorit.
Ștefan-vodă ce-mi zicea ?
— Du-te-mi-te, babo, acasă,
Pe Corbea l-am logodit
Cu jupîneasa Carpina,
Adusă din Slatina,
Din pădure din Cocani,
Adusă-n car de mocani.
Săvai, nevastă cioplită
Și din bardă bărduită,
Și la vîrf mi-e ascuțită,
Tocmai pe Corbea-i gătită.
Iară baba ce-mi făcea ?
— Ale, Corbeo, fătul meu,
Ștefan-vodă s-a milostivit,
Nevastă că ți-a găsit
Pe jupîneasa Carpina,
Adusă din Slatina,
Din pădure din Cocani,
Adusă-n car de mocani,
Săvai, nevastă cioplită,
Și din bardă bărduită,
Și la vîrf mi-e ascuțită,
Tocma pe Corbea-i gătită.
Dară Corbea ce-mi zicea ?
— D-ale, maică, maica mea,
Aia nu-i nevasta mea,
Aia este țeapa mea,
Care să mă puie-n ea,
Să mă privească lumea.

N-ai făcut vreodată bine ?
 Fă-ți pomană și cu mine.
 Iară, maică, maica mea,
 Acasă ca să te duci,
 Cîți salaori c-oi găsi
 Tot cu sape la spinare,
 Să le dai și demîncare
 Și tu, maică, ca să-mi sapi
 În gunoiul Roșului,
 C-ala-mi scapă capul meu.
 Iară baba ce-mi făcea ?
 Trei zile că ea-mi săpa,
 De ușa grajdului da
 Și pē Roșul că-l scotea,
 De căpăstru mi-l lua
 Și prin tîrg cu el pleca.
 Cîți boieri că mi-o vedea :
 — Fă, babo de caimacan,
 Ce te plimbi tu cu-așa cal ?
 Nu ți-e calul de vînzare,
 Să-ți dau galbeni și parale ?
 — Nu mi-e calul de vînzare,
 Dăruiesc măriei-sale,
 Scoț pe Corbea din-nchisoare,
 Să-l mai vază maică-sa,
 Că mult i-a fript inima !
 Iar boierii ce-mi zicea ?
 — Să mai stea pe cît a stat,
 Că, cînd era Corbea-n țară,
 Mult ne făcea de ocară.
 Iară baba ce-mi făcea ?
 La Ștefan-vodă-mi pleca
 Și-n curte că mi-l băga.
 Ștefan-vodă ce-mi zicea ?
 — Fă, babo de caimacan,
 Ce te plimbi tu cu-așa cal ?
 Nu ți-e calul de vînzare,
 Să-ți dau galbeni și parale ?
 — Nu mi-e calul de vînzare,
 Mi-e Roșul de dăruială,
 Dăruiesc măriei-tale,
 Scoț pe Corbea din-nchisoare,
 Să-l mai vază maică-sa,
 Că mult i-a fript inima !

Ștefan-vodă ce-mi făcea ?
 Cîți boieri divanu-avea,
 Toți pe Roșu încăleca,
 Cîte-un picior le frîngea,
 Cîte-un ochi că le scotea.
 Iară baba ce-mi zicea ?
 — Ale, doamne Ștefan-vodă,
 De ți-e frică de ceva,
 Zăvorește-ți curțile,
 Nu-ți omorî slugile,
 Scoate pe Corbea vinovatul,
 Să ți-l dea, mări, învățat,
 Cum e bun de-ncălicat.
 Trei armași că-mi trimetea
 Și pe Corbea că-l scotea,
 De zid că mi-l răzima,
 Pînă suflet că-i venea.
 Și mi-l rade cerchezește,
 Lasă chica voinicește
 Și la Roșul se ducea,
 De nainte-ngenuchea
 Și pe el că-ncălica.
 Și din gură ce-i zicea ?
 — Alelei, căluțul meu,
 Ai putea la bătrînețe
 Cum puteai la tinerețe ?
 — Cînd eram la tinerețe,
 Mi-era carnea ca roua
 Și vîna ca nimica,
 Dar acum la bătrînețe
 Mi-este carnea ca fierul
 Și vîna ca oțelul.
 Și pe el că-ncălica,
 Brazdă neagră răvârșa.
 Dară Corbea ce-mi zicea ?
 — Ale, doamne Ștefan-vodă,
 Dă-mi caftanul din domnie
 Sulița din vitejie,
 Să se dea Roșul cu ele,
 Ca, cînd a fi la vreo scară,
 Să nu-ți facă vreo ocară.
 Ștefan-vodă i le da,
 Pe lîngă mă-sa se da,
 Mîna-n brîu mă-si-i punea,
 Pe sus zidurile-mi sărea.

Iară Corbăa ce-mi zicea :
— Rămîi, doamne, sănătos,
La mîna bună ți-am fost,
N-ai știut să mă păstrezi.
Iară Ștefan-vodă-i răspundea :
— Umblă, Corbeo, sănătos,
Ca un trandafir frumos.
Ține-ți, Corbeo, ține-ți, dragă,
D-o năframă de galbeni,
Ca să ai de cheltuială,
Pînă-n dalba primăvară.
Iară Corbea-i răspundea :
— Arză-ți focul galbenii,
Că gălbînet ca la mine
Nu se află-n draga lume,
Că sînt dați la cîrciumari
Și-ngropați la drumuri mari.
Așteptă pîn' se-nseră
Se gîndea ca ce să-i ia,
Ca să-i sece inima.
Îndărăt că se-ntorcea,
Cuconul că i-l lua,
În țeapă că mi-l punea,
Ștefan-vodă că-l vedea,
Otravă de vin că bea.

48

Toma a lui Moș

Depart, neică, departe,
Nici departe, nici aproape,
La trupina cu cinci ulmi,
Cu cinci ulmi dintr-o trupină
Ca cinci frați buni dintr-o mumă,
Ca cinci degete la mîna
Și mi-este d-un pat de brad
Cu picerile de fag,
Șade Toma răsturnat.
Să vezi, vai, Toma a lu Moș
Tomai din Țara de Jos.
'Nchina Toma c-o ploscea,
Ploscă mică ce mi-era,

D-o vadră și cinci oca,
 De-nchina Toma cu ea.
 Sîngurel se ciumăra,
 N-avea cine-i mulțumea.
 Să se-nchine Negrului,
 Negrul este vită mută,
 Urechi are de-l ascultă,
 Gură n-are să-i răspună ;
 Să se-nchine armelor,
 Armele sînt fiare reci
 Băgate prin lemne seci ;
 Să se-nchine ulmilor ;
 Ulmilor că se-nchina,
 Ulmii de vîrf se pleca
 Și lui Toma-i mulțumea.
 Iară Toma ce-mi făcea ?
 Peste cîmp că se uita
 Și pe cine că-mi vedea ?
 Tot pe Mane-al cîmpilor,
 Stăpînul pădurilor,
 Drăgăstosul fetelor,
 Iubețul cocoanelor,
 Înșelătorul doamnelor.
 Drept la Toma că-mi trăgea
 Și Toma, cînd îl vedea,
 Drept în picere sărea.
 — Măi Mănițo dumneata,
 Parcă eu ți-am poruncit
 Pîn' la mine d-ai venit,
 Sîngurel m-am ciumărît !
 — Aba, Tomo, dumneata,
 Cu cine te-ai învoit
 Aicea d-ai tăbărît ?
 — Măi Mănițo dumneata,
 Eu aici am tăbărît,
 Nimic nu sînt vinovat :
 Pe Negru mi l-am legat,
 Iarbă cu palma i-am dat.
 Atîta sînt vinovat :
 O crăchiță d-am tăiat,
 Armele le-am atîrnat,
 Că eu le-aș fi pus și jos,
 Da e pămîntul umedos
 Și strică lustrul frumos.

Iară Toma ce-mi făcea ?
 Plosca-n mîină c-o lua
 Și lu' Manea i-o-ntindea.
 Iară Manea ce-mi făcea ?
 Prindea plosca cu stînga,
 Paloș cu dreapta scotea,
 Drept în Toma-l repezea.
 Nu mi-l taie voinicește
 Și mi-l taie fămeiește
 De la vale de buric,
 Unde pasă la voinic.
 Iară Manea ce-mi făcea ?
 Bătea calu,-l chinuia ;
 Sărea calul ogărește
 Și cam cotea iepurește
 Ca să-l scape de belea,
 Că mi-a tăiat pe Toma.
 Iară Toma ce făcea ?
 Strîngea paie
 cu gunoaie,
 La inimă să nu-l doaie ;
 Strîngea paie cu tuhoc,
 Băga maștile la loc,
 C-un brîu lat că se-ncingea,
 Ca să-i ție inima.
 Și la Negru se ducea :
 — Negrule, căluțul meu,
 Eu, frate, cînd te-am luat,
 Te-am luat de cal lăudat,
 Cît mi-a cerut eu i-am dat,
 De ce-oi fugi să mă scapi
 Și ce-oi goni ca să prinzi.
 Mai poți tu la bătrînețe
 Cum puteai la tinerețe ?
 — Stăpîne, stăpînul meu,
 Ascultă la ce-ți zic eu :
 Cînd eram la tinerețe,
 Mi-era carnea ca roua
 Și vîna ca cureaua,
 Dar acu la bătrînețe,
 Că mi-e carnea ca fierul
 Și vîna ca oțelul.
 Pune-mi șa moldovenească
 Și scări dalbe la-nvîrteajă,

Pune pofili de argint,
 Tragă dîră pe pămînt,
 Taman ca brazda de plug ;
 Pune frîu tot fluturei,
 Fluturei d-ei mărunței
 Fiștecare dram opt lei ;
 Și mai scoate ăl pui de bici
 Cu trei măciuci de argint
 Și-mi mai dă vreo patru-cinci,
 Că nu mă mai vezi p-aici.
 Iară Toma ce-mi făcea ?
 Picioru-n scară-l punea
 Și pe Negru-ncălica,
 Și scotea ăl pui de bici,
 Și-i mai da vreo patru-cinci.
 Măi, trăgea vînt
 pe supt oblînc
 Și negară
 pe supt scară,
 Ca să-l ducă-n altă țară.
 Sărea Negru ici, colea,
 Șapte dealuri și-o derea
 Și-o pustie de vîlcea,
 Aia i se părea grea !
 Cînd fuse pe la pieriș,
 Stătu-n drum d-a curmeziș.
 Cînd Manea că mi-și sosea,
 Drept peste Toma cădea.
 Iară Toma ce făcea ?
 El de frîu că-l apuca
 Și din gură-l întreba :
 — Măi Mănișo dumneata,
 Parcă eu ți-am poruncit
 Tu aicea d-ai venit,
 Că singurel m-am ciumărit.
 De ce nu mă tăiași voinicește
 Și mă tăiași femeiește
 De la vale de buric,
 Unde pasă la voinic ?
 M-ai tăiat tu femeiește,
 Eu să te tai voinicește.
 Paloșelul că-l scotea,
 Căpătîna i-o lua,
 Si-ndărăt că se-ntorcea,
 Și din gură că striga :

— Măi Negrule dumneata,
 Rău mă doare inima,
 Unde m-a rănit Manea.
 Negrule, căluțul meu,
 S-o-ntîmpla d-oi răposa,
 Un', Negrule, m-oi ducea :
 La-ăi cinci ulmi dintr-o trupină
 Ca cinci frați buni dintr-o mumă,
 Ca cinci degete la mîină.
 Și tu, Negrule, să-mi sapi,
 Cu picerile să-mi sapi,
 Mare tainiță să-mi faci ;
 Pe mine m-oi arunca,
 Vîntul din jos c-o bătea,
 Foi din ulmi s-o scutura,
 Pe mine m-o învălea.
 Negrule, oi vedea poterile
 Tot trecînd cu vinovați,
 Tu, Negrule, să mi-i scapi,
 Mare pomană să-mi faci,
 Prin prejurul meu să paști.
 Iacă, Toma răposa,
 După Manea se ducea.
 Iară Negru ce-mi făcea ?
 La cei cinci ulmi că mi-l ducea,
 Cu picerile-mi săpa,
 Mare tainiță făcea
 Și pe Toma l-arunca.
 Vîntul din jos că bătea,
 Foi de ulm se scutura
 Și pe Toma l-învălea,
 Să nu-l vază cineva.
 Iară Negru ce făcea ?
 P-aici primprejur păștea
 Și la vale se uita,
 Și-o poteră că-mi venea
 Cu cincizeci de turci în ea.
 Și-un vinovat că mi-avea
 De mi-l chema Niculcea.
 Cînd la ulmi că mi-ajungea
 Și pe Negru că-l vedea,
 Ocol lui Negru că-i da.
 Iară Negru ce-mi făcea ?
 Din picere zăpăia
 Și pe nări că-mi sforăia,

Turcii nu s-apropia.
Vinovatul ce zicea ?
— Turcilor, boierilor,
Mie drumul că mi-oți da,
Pe Negru vi l-oi prindea,
'N mîna voastră că l-oi da.
Iară turcii c-auzea,
Drumul lui Niculce-i da.
Da Niculcea ce făcea ?
Drept la Negru se ducea
Cît se ducea, Negru sta
Picioru-n scară-l punea
Și pe Negru-ncălica,
Pe lîngă ulmi că se da,
Paloșul Tomii i-l da
Și prin turci îl repezea,
Cîte cinci pe loc trîntea,
Pînă pe toți că-i tăia,
Vinovatul că-l scotea,
Pomana Tomii-i făcea !

49

Toma Dalimoș

Foaie verde coelie,
La cîmp, vere, la cîmpie,
Unde fir de iarbă nu e,
Numai sadea coelie
Coaptă-ntre Sîntă Mărie,
Bate Crivăț și mi-adie,
Mi-aduce miroase mie.
Unde-adie,
 mă mîngîie,
Mi-o cetește,
 mi-o slăvește,
Iarba-n șase se-mpletește,
Frumos se găitănește.
Nici aproape, nici departe,
Tocmai calea jumătate,
La trupina cu cinci ulmi,
Cu cinci ulmi dintr-o trupină
Ca cinci degete la mînă,
Ca cinci frați buni dintr-o mumă,

Nu știu : soare-a răsărit
 Sau mi-e Toma-mpodobit ?
 Să vezi, Toma Dalimoș,
 Boier din Țara de Jos
 Care-n lume n-a mai fost.
 Frumos pat mi-este-ncheiat,
 Cu picerile de fag,
 Cu scîndurele de brad,
 Șade Toma răsturnat.
 Frumoasă masă mi-e-ntinsă.
 Dar pe masă ce-mi avea ?
 O ploschiță
 d-o vedriță,
 D-o vadră și cinci oca,
 C-așa-i era măsura,
 Măsura împăratului,
 Vadra Țaligradului.
 Geaba plosca că mi-avea,
 Că n-avea cui se-nchina,
 Și singur se ciumăra,
 Și din gură că zicea :
 — Să mă-nchin eu Murgului,
 Murgul mi-este-o vită mută,
 Urechi are de-mi ascultă,
 Gură n-are să-mi răspună !
 Să mă-nchin eu armelor,
 Armele sînt fiare reci,
 Băgate prin lemne seci,
 Mai nimic nu folosesc !
 Să mă-nchin eu cîmpului,
 Cîmpul mi-are peliniță,
 Gura mea n-are credință ;
 Să mă-nchin eu ulmilor,
 Ulmilor ca fraților,
 Vîntul din sus c-o bătea,
 Ulmii că s-o legăna,
 Și de vîrf s-o apleca,
 Și mie mi-o mulțumea,
 Nimic Toma n-o strica.
 Puțin loc că mi-ocupa,
 Patul de și-l așeza,
 Ierbii cu palma i-a dat,
 Pe Murgul de l-a legat.
 Trei crăchițe că-mi tăia,
 Armele de-și atîrna ;

De-și atârna armele,
 Nu le plouă ploile,
 Nu le vază soarele,
 Nu le bată vîntur'le,
 Ruginesc oțelile,
 Și-l gonesc poterile,
 Și-i scurtează zilele.
 Plosca-n mîină c-o lua.
 Cînd vru din ploscă să bea,
 Ochi negri că-și arunca,
 Și-arunca ochii la vale,
 Dincotro soare răsare,
 Tare-mi vine și-mi sosește.
 Cine-mi venea și-mi sosea ?
 Să vezi, Manea al cîmpilor,
 Stăpînul moșiilor,
 Drăgăstosul fetelor,
 Iubețul cocoanelor,
 'Nșelătorul doamnelor.
 Drept la ulmi, frate,-mi trăgea,
 Și pe Toma că-l găsea,
 Și din gură că-i zicea :
 — Ale, Tomo dumneata,
 Aici cin' te-a volnicit,
 Aicea d-ai tăbărît ?
 Ierbulița mi-ai călcat,
 Morunii mi-ai speriat,
 Locul mi l-ai ocupat,
 Patul de l-ai așezat.
 Dară Toma că-i zicea :
 — Taci, Maneo, nu zice-așa,
 De-mi mai răni inima,
 Că nimic nu ți-am stricat :
 Trei crăchițe ți-am tăiat,
 Armele d-am atîrnat ;
 D-am atîrnat armele,
 Nu le plouă ploile,
 Nu le vadă soarele,
 Nu le bată vînturile,
 Ruginesc oțelile,
 Mă gonesc poterile
 Și-mi scurtează zilele ;
 Ierbii cu palma i-am dat,
 Pe Murgul de l-am legat
 Atîta sînt vinovat.

Fiindc-ai venit p-aicea,
 Poftim o ploscă colea,
 De-nchină și tu cu ea.
 Dară Manea că-i zicea :
 — Ale, Tomo dumneata,
 Să-ți văz băutureaua !
 Dară Toma ce-mi făcea ?
 Plosca la gură-mi punea.
 Atunci Manea ce-mi făcea ?
 Mîna-n buzunar băga,
 D-un bricegel că scotea,
 Pe lîngă Toma se da
 Și-n burtă i-l înfigea,
 Mațele i le vărsa
 Și pe cal că-ncălica,
 Fugea Manea, nu glumea !
 Bietul Toma-mi rămînea,
 Jos din pat că se tîra,
 Mațele și le strîngea
 Și la loc că le băga
 Cam cu paie, cu gunoaie,
 La inimă să nu-l doaie ;
 Cam cu paie, cu tăoc,
 Băgă mațile la loc.
 C-un brîu lat că se-ncingea
 Ca să-și ție inima,
 Și la Murgul se ducea,
 Și din gură că-i zicea :
 — Aba, Murgul, Murgul meu,
 Mai mult al lui Dumnezeu,
 Mai poci tu la bătrînețe
 Ce puteai la tinerețe ?
 Că eu, vezi, te-am cumpărat
 De cal bun și lăudat,
 De ce-oi fugi ca să scap,
 Ce-oi goni să-mi izbîndesc,
 Mîndrele să le iubesc.
 Dară Murgul că-i zicea :
 — Oleoleo, dragă stăpîne,
 Săracul, frate, de mine !
 Cînd eram eu cîrlăior,
 Mi-era carnea ca roua,
 Măduva ca cureaua,
 Dar acu la bătrînețe
 Mi-este carnea ca fierul,

Măduva ca oțelul ;
De ce fug,
d-aia mă duc.

Mă lungesc eu drumului
Ca papuc piciorului,
Ca fuiorul vîntului,
Ca brîu lat mijlocului,
Ca femeia patului
La gustul bărbatului.
Ia,-ncalică sus pe șa
De vezi oi fugi ceva ?
Atunci Toma ce-mi făcea ?
Mai bine-n brîu se strîngea
Și pe Murgu-ncălica,
Fugea Toma, nu glumea !
Și-aici-mi zice de sporiș,
Cînd fuse pe la periș,
L-ajunse d-a curmeziș.
L-ajungea și-l întrecea
Și sta-n drum de-l aștepta
Și din gură că-i zicea :

— Ale, Mane-al cîmpilor,

Stăpînul moșiilor,
Drăgăstosul fetelor,
Iubețul cucoanelor,
'Nșelătorul doamnelor,
Nu m-ai tăiat haiducește
Și m-ai tăiat femeiește.
Eu oi să te tai haiducește,
Să vezi, ca Doamne ferește !
Cînd cu paloșul că da,
Mîna și spata-i tăia
Și ibînca de la șa,

~ 'Nfigea paloșu-n pămînt,
Scotea brazdă ca de plug.

Atunci la Murgul pleca
Și din gură că-i zicea :
— Ale, Murgul, Murgul meu,
Mai mult al lui Dumnezeu,
Ce-am gonit

mi-am izbîndit,

Pe cine-am gonit mi-am prins.
Acu să mă duci de unde m-ai luat,
La trupina cu cinci ulmi,

Cu cinci ulmi dintr-o trupină
Ca cinci degete la mână,
Ca cinci frați buni dintr-o mumă.
Dac-oi vedea că caz de pe tine,
Tu să nu te-nduri de mine,
Cu piciorul ca să-mi bați,
Mare tainiță să-mi faci,
Cu dinții de briu să mă iei
Și-n tainiță să mă dai.
Vîntul din sus c-o bătea,
Ulmii că s-or legăna
Și pe mine m-o-ngropa
De s-o duce pomila.

50

Miu Zlombiu

Verde matostat,
La muntele-nalt,
La malul săpat,
La dealul bărbat,
La op, la vîrtop,
La lunca de plop,
La poteca strîmtă,
Strîmtă și-mboltită,
Pe jos pardosită,
Pe sus șindrilită
Cu șită mărunță
Pe sîrmă țesută ;
Pe jos pardosită,
Var și cărămidă,
Marmură și sticlă,
Din ciocan făcută,
Faptă cu ciocanul
De Stanciu Țiganul,
F...-i-aș mormanul ;
Faptă cu barosul
De Dumitru Grosu,
De Stanciu Frumosu,
F...le-aș, chiposul.
Dar p-a potecuță,
Plimbă, mi se-implimbă.

Dar cine se-mplimbă ?
Miu Zglombiu,
Micu copilu,
Hoțu, tâlharu,
Păunaș de lotru,
Bașmarghiol de codru,
Fecioraș de sîrb,
Bașmarghiol de crîng.
El că se-mplimba,
Piatra-mi scăpăra
Și mi-și lumina,
Noaptea ca ziua.
Din clăpuz cîntînd,
Din foaie țipînd,
Codrii ispitînd.
Și-un clăpuz de os
Mult cîntă frumos !
Cu coarde de sîrmă
Inima-mi sfărîmă !
Cu cuie de pește,
Inima-mi topește !
Cu arcul de tufă,
Mult trăgea cu strufă !
El că se-mplimba,
Murgu-l potignea,
Cît nu mi-l trîntea,
În gît ca să-l dea.
Miu că-i zicea :
— Dea, murguleț, dea.
Lupii te-ar mînca.
Lupii și corcanii,
C-așa-mi vor dușmanii.
Ce te potigniși,
Cît nu mă trîntiși ?
Ce ție că-ți pasă,
Ori șaua,
Ori zaua,
Sau dalbe plocate,
Sau scumpe de arme,
Sau chilomu meu,
Cela ferecat,
De șa atîrnat ?
Sau trupșorul meu
Cela desfăimat,
De vin îmbătat,

De femei stricat,
 Necomenecat ?
 Murgul că-i zicea :
 — Dragule stăpîne,
 Săracul de mine !
 Mie că nu-mi pasă
 Nici şaua,
 Nici zaua,
 Nici dalbe plocate,
 Nici scumpe de arme,
 Nici chilomu tău
 Cela ferecat
 De şa atîrnat.
 Puţinţel că-mi pasă
 Truşşorelul tău
 Cela desfăimat,
 De vin îmbătat,
 De femei stricat,
 Necomenecat.
 Şi-aici cine ţine
 Şi cine subţine ?
 Miu că-i zicea :
 — Murguleţul meu,
 Aici cine ţine
 Şi cine subţine ?
 Ianoş Ungurul,
 Cela bătrînul,
 Cinge barba cu brîul,
 F...-i sufletul !
 Cu barba zbîrlită,
 De rele făcută.
 Şi-are ai lui voinici
 Patruzeci şi cincii,
 Cincizeci făr' de cincii,
 Tot voinici medinţi,
 Străini de părinţi.
 Cam buni sînt de mîină,
 Bobelnici de gură.
 Cu nişte mîini albe, curmate :
 De la deşte pîn' la coate
 Sînt cu sîrmă-nfăşurate,
 Nu au cu cine se bate
 De străinătate.
 El că se-mplimba,
 Pe el l-auzea

Pe la miez de noapte,
 Când dorm toate ape
 Cu sudori de moarte.
 Pe el l-auzea
 Ianoș Unguru
 Cinge barba cu brîu,
 F...-i sufletul !
 Cu barba zbîrlită,
 De rele făcută.
 Din gură zicea :
 — Măi, ai mei voinici,
 Patruzeci și cinci,
 Cincizeci făr' de cinci,
 Tot voinici medinți,
 Străini de părinți,
 Cam buni sînt de mîină,
 Bobelnici de gură,
 Cu niște mîini albe, curmate :
 De la dește pîn' la coate
 Sînt cu sîrmă-nfășurate,
 Nu au cu cine se bate
 De străinătate.
 Voi ați adormit,
 Eu n-am adormit,
 Nici n-am aromit.
 Eu c-am auzit
 D-un glas de voinic,
 D-un umblet de cal murg,
 Iar voi să v-alegeți
 Trei voinici armați,
 Cai închivărați,
 Nainte-i ieșiți,
 Din drum să-l opriți.
 D-o fi vreun viteaz
 Cu flori pe obraz
 Să nu mi-l stricați,
 La mine să-l aduceți,
 Cu mine să bată,
 Pe cale să-și tragă ;
 D-o fi vreun zăltat,
 De vin îmbătat,
 De femei stricat,
 Necomenecat,
 O palmă să-i dați,
 Șanț să-l aruncați,

Murgul să-i luați,
Drumul i-arătați !
Ei că s-alegea
Trei voinici armați,
Cai închivărați.
'Nainte-i ieșea,
Din drum că-l oprea,
Din gură-i zicea :
— Băi, Miule
Zglombiule,
Micule,
Copilule,
Păunaș de lotru,
Bașmarghiol de codru ;
Fecioraș de sîrb,
Bașmarghiol de crîng,
Pe noi ne-a mînat
Stăpînașul nostru,
Ianoș Ungurul
Cela bătrînul,
Cinge barba cu brîul,
F...-i sufletul !
Cu barba zbîrlită,
De rele făcută.
Auzi, d-oi fi vreun viteaz
Cu flori pe obraz,
Să nu te stricăm,
La el să te ducem,
Cu el să te bați,
Pe cale să-ți tragi ;
D-oi fi vreun zăltat
De vin îmbătat,
De femei stricat,
Necomenecat,
O palmă să-ți dăm,
Șanț să te-aruncăm,
Murgul să-ți luăm,
Drumul ți-arătăm.
Miu că-i zicea :
— Măi, voi fraților,
Și fîrtaților,
Cine v-a mînat,
Capul v-a mîncat !
Jos de pe cal că se da
De lăntuș că mi-l lua,

La Ianoș mergea,
La masă că-l găsea,
Ianoș că-i zicea :
— Băi, Miule
Zglombiule,
Micule, copilule,
Hoțule, tâlharule,
Păunaș de lotru,
Bașmarghiol de codru ;
Fecioraș de sîrb,
Bașmarghiol de crîng,
Tu la mine-ai venit
Cu mine să te bați,
Pe cale să-ți tragi.
Cum vrei să ne luptăm :

La luptă să ne luptăm,
Sau în săbii să ne tăiem ?

Miu că-i zicea :

— Mă, al meu bătrîn,
Că ești mai bătrîn,
În săbii să nu ne tăiem,
La luptă să ne luptăm.
Ei la luptă se lua.

Să vezi Miu ce-mi făcea ?

Odată se necăjea

Și-mi țipa copilărește,
Și l-aducea haiducește,
Cu el în pămînt că da,
Pîn' la briu că-l îngropa,
Paloș din teacă trăgea
Și capul că-i flușturea.

Atunci sărea voinicii lui Ianoș Ungurul :

— Băi Miule,

Zglombiule,

Micule,

Copilule,

Tu ne-ai omorît stăpînașul nostru,

Acuma să stai

Să ne averești,

Să ne vătăjești,

Să ne căstorești.

Miu că-i zicea :

— Măi, voi fraților,

Cine s-o alege

Să-mi ridice mie

Șaua și zaua,
Și dalbe plocate,
Și scumpe de arme,
Mare că l-oi pune
De v-o averi,
De v-o vătăși,
De v-o căstori.
Cine s-alegea ?
Un voinicel 'nalt,
'Nalt și sprîncenat :
Mustăcioara lui,
Spicul grîului ;
Fețișoara lui,
Spuma laptelui ;
Ochișorii lui,
Mura cîmpului ;
Perișorul lui,
Pana corbului.

51

Miu haiducu

Foaie verde flori domnești,
Din oraș, din București,
L-ale case mari domnești,
Car' se văd în București,
'N curte, vere,-n curte, dragă,
'N curte la domn Ștefan-vodă
S-au strîns boierii la vorbă,
Boierii divanului,
Stîlpii Țarigradului,
Feșnicii-mpăratului
Și cu d-ai Brașovului,
Căimăcanii tîrgului,
Puterea pămîntului.
Dar pe masă ce mănîncă ?
Numai cegă și postrungă
Și galbenă caracudă,
Misădit
Din cel mărunt
Stă pe masă grămădit,
Care n-am văzut de cînd sînt,

Săbioară

 parcă zboară,

Mreană d-a gogonicioară,

Pește mărunț de căldare,

 Care place la cucoane,

Știuculiță,

 lunguliță

De se ia pe furculiță

Și place la coconiță.

Dar în capul mesei

Șade, vere, șade-mi, dragă,

Șade domnul Ștefan-vodă.

Nici nu bea,

 nici nu mîncea,

Numai cu ochii se uita.

Cînd fu pe la miez de noapte,

Grăi domnul Ștefan-vodă

Către boieri de divan :

— Ia, beți, boieri, și mîncăți,

Pe la chilii vă culcați,

Mîine-n ziuă vă sculați,

Mîine-n ziuă fiți gătiți,

Toți cu caii potcoviți,

Pe la șale,

 buzdugane ;

Pe la brîu cu iatagane,

La spinare-o flintă mare

C-oi să facem d-o-mplimbare,

Puțintică vînătoare

După păsări gălbioare

Că sînt dulcele la mîncare,

Ușurele la purtare,

~ Pe valea Combiului,

Pe la fagul Miului,

Miului, haiducului ;

C-am auzit d-ăl haiduc

C-are un fag costorit,

Numai aur și argint

Și de crăci mi-e-mpologat,

De scumpe arme-ncărcat,

F...-i crucea cui l-a fapt !

Nu-i e locul de lăsare.

Aci la tîrgul d-afară

I-am bătut două furci

Și-o cumpeoară

Să mi-l punem valmeș mare,
 Ca să-mi fie de mirare,
 Că de cînd s-a haiducit,
 Drumuri mari s-au părăsit,
 Troscot verde c-a-nflorit,
 Aznale la domnie n-a mai venit,
 Tot la el că s-a oprit.
 E locul de omorît.
 La masă cine-i servea ?
 Să vezi, Calea, fată mare,
 Surioara Miului,
 Slugulița domnului,
 Din coada colnicului.
 Cînd fu pe la miez de noapte,
 Grăi domnul Ștefan-vodă
 Către Calea, fată mare :
 — D-aba, nico, Caleo, fată mare,
 Tu ne lumești cu paharul din dreptate,
 Să ne-mbătăm toți odată,
 Să-ți faci Dumnezeu parte
 De lumînare la moarte ;
 Nu ne-oi lumi din dreptate,
 Nu ne-om îmbăta toți odată,
 Nu-ți faci Dumnezeu parte
 De lumînare la moarte.
 Calea, fată mare, ce-mi făcea ?
 Vadra-n mîină c-o lua,
 Dosu-n pimniță că da,
 Cu vin c-o jumătătea,
 Cu rachiu că mi-o umplea
 Și pe masă c-o aducea
 Și da domnilor de bea.
 Toți la chilii se culca,
 Însă cine rămînea ?
 Numai domnul Ștefan-vodă,
 Numai el nu se-mbăta.
 Calea, fată mare, ce-mi făcea ?
 Pahar de-o litră lua,
 În pimniță se ducea,
 Cu vin că-l jumătătea,
 Cu rachiu că-l împlinea
 Și-i da domnului să bea,
 Și pe el că-l adormea ;
 Cu coatele sus pe masă,
 Dalbe palme la obraze.

Îl lăsa pîn-adormea,
 În cinstite brațe-l lua,
 'Ntr-o grădină-l ducea,
 I-așternea de-l adormea.
 Dedejos ce-i așternea ?
 Vezi, o saltea de mătase,
 Să nu-nglodească la oase.
 Pe deasupra-l învelea
 Cu o basma cu floricele,
 L-învelea pîn' la picere ;
 C-o basma verde rotată,
 Ca să-mi doarmă noaptea toată.
 'Ntr-o odaie că intra
 Și frumos se primenea.
 Dar cu ce se primenea ?
 Îmbrăca d-o dulămiță
 Verde ca foaia de viță,
 Lua niște papucei
 Verde ca foaia de tei,
 Puse-n cap d-o legătoare
 Cam în chip de fată mare,
 Și afară că ieșa.
 Sărea ici, sărea colea,
 Șapte dealuri ș-o derea
 Ș-o pustie de vîlcea,
 Taman ca o căpricea,
 În valea Combiului da.
 La un fag că s-abătea,
 O foaie de fag rupea
 Și-n guriță c-o așeza
 Și-ncepea d-a șuiera.
 Miu de la masă c-auzea,
 Șapte cete că-mi avea
 Și din gură le zicea :
 — D-aba, bă, voinicilor,
 Și, pe-alume, fraților,
 Aicea c-am haiducit
 Și-aicea c-am viețuit,
 Barbe negre ne-a albit,
 Așa țipet n-am auzit
 Acu pe la miez de noapte,
 Cînd dorm toate ape
 Cu sudori de moarte !
 Șapte cete că mi-avea,
 La colnice le-mpărțea,

Vază cine este ăla
 Care fluieră așa.
 Miu singur rămînea,
 P-o potecuță apuca,
 Strîmtă, strîmtă și-mboltită,
 Numai de cisme făcută,
 Doar de Miu mi-e știută.
 Și mergea, nu-ș ce mergea,
 Cu soru-sa se-ntîlnea
 Și din gură că-i zicea :
 — D-aba, nico, Caleo, fată mare,
 Da ce sicut mare ți-a căzut
 Pe la mine d-ai venit
 Acu pe la miez de noapte
 Cînd dorm toate ape
 Cu sudori de moarte ?
 Ori domnia te-a oropsit,
 Ori papuceii că i-ai rupt,
 Ori vremea că ți-a venit,
 Neică, de căsătorit.
 Calea, fată mare, că-i zicea :
 — Neică Miule dumneata,
 Domnia nu m-a oropsit,
 Nici papuceii nu i-am rupt,
 Nici vremea nu mi-a venit,
 Neică, de căsătorit
 Da nu aseară,
 Alaltăieri seară,
 În curte la domn Ștefan-vodă,
 S-au strîns boierii la vorbă :
 Boierii divanului,
 Stîlpii Țarigradului,
 Feșnicii-mpăratului
 Și cu d-ai Brașovului,
 Căimăcanii tîrgului,
 Puterea pămîntului.
 Și eu, frate, am auzit
 Unde vorba ți-a vorbit,
 Că nu ți-e locul de lăsare,
 Ți-e locul de spînzurare,
 Aci la tîrgul de-afară,
 Ți-a bătut două furci și-o cumpeoară,
 Să te puie-un valmeș mare
 Unde trec mocani cu sare
 Ca să fii tu de mirare,

C-auzi că de cînd te-ai haiducit,
 Drumuri mari s-au părăsit,
 Troscot verde c-a-nflorit,
 Aznale la domnie n-a mai venit,
 Tot la tine s-a oprit,
 Ți-e locul de omorît !
 D-ale, Miu că-i zicea :
 — Iute-ndărăt să te-ntorci,
 Să nu se deștepte domnia,
 Să mă dai de vreo belea.
 Să-l lași pe domnul Ștefan-vodă
 Să vie la ghiara mea,
 Să mi-l judec cum oi vrea.
 El nu știe că sînt peliță de drac,
 De dau domnilor de cap ?
 D-ale, Miu ce-mi făcea ?
 Mergea și el ce mergea,
 P-o măgură se suia,
 Peste cîmp că se uita.
 Pe cîmpul Focșanilor
 Și p-al Brătășanilor,
 Pasc caii birjarilor,
 Oile ciobanilor.
 La o tîrlă s-abătea,
 Un ciobănaș că găsea,
 Cu bună ziua că-i da :
 — Bună ziua, măi ciobane !
 Iar ciobanu-i mulțumea,
 Mîna pe botă punea :
 — Băi, Miule dumneata,
 Veniși pe la tîrla mea,
 Mai stai p-a botă colea.
 ~ Iară Miu că-i zicea :
 — Băi, ciobane, ciobănaș,
 N-am venit la tîrla ta
 Ca să stau pe bota ta
 Și-am venit ca să te-ntreb,
 Frunză verde mărăcine,
 Făcut-ai vreodată bine,
 Îți faci pomană și cu mine ?
 Dar ce pomană să-ți faci ?
 Tu să-mi dai vreo zece oi,
 Eu să-ți dau vreo zece lei,

Leii fie-ți dăruți,
 Oile ți le păzesc
 De la prînz pîn' la nimiez.
 Iar ciobanu ce-mi făcea ?
 Prin oițe se-mplimba,
 Zece oi că-i alegea.
 Dară Miu-i mai zicea :
 — Băi, ciobane, ciobănaș,
 Făcurăm cu oile,
 Acu' să facem și cu podoabele.
 Să-ți dau eu ție ăl balton al meu,
 Să-mi dai și tu ăl cojoc al tău,
 Ăl cojoc mare, lăptos,
 Care-l porți vara pe dos
 Ca să-ți fie răcoros
 Și iarna cu mița-n jos
 Ca să-ți fie călduros.
 Și cojocul că i-l da.
 Iară Miu-i mai zicea :
 — Da, bine, băi ciobane,
 Să-ți mai dau eu ție
 Un verde de comănac
 Care-l porți vara cu drag
 Să-mi dai și tu mie
 Cea căciulă de țap bălțat
 Car' s-așează hap în cap,
 Croită pe mușuroi
 Cum șade bine la oi.
 Și căciula că i-o da.
 Cavalul nu-l mai cerea,
 Punea mîna și-l lua.
 Dar ciobanul că-i zicea :
 — Băi, Miule dumneata,
 Nu cumva aste țoale-ale tale
 O scurta zilele mele ?
 D-ale Miu ce-mi făcea ?
 Tot 'nainte că mergea,
 Cu cavalul le cînta,
 Oițele că-mi păștea.
 Dar pe unde le păștea ?
 Pe d-a lungul drumului,
 Cu floarea troscotului,
 Cam în calea domnului.
 Soarele-n prînz se suia,
 Domnul Ștefan că venea,

Cu grea oaste că sosea,
 Drept la Miu c-ajungea.
 Cu bună ziua că-i da :
 — Bună ziua, măi ciobane !
 — 'Ţi mulţumesc, domn'le Ştefane !
 Da domn Ştefan că-i zicea :
 — Măi ciobane, ciobănaş,
 Fecior de lele fuseşi,
 Tu pe lume de-mi ziseşi !
 Dară Miu că-i zicea :
 — O, domnu Ştefan-vodă :
 De, nu te sili la curvînt,
 C-avem oameni mai bătrîni,
 Care-mi bat calea bisericii.
 'N vale la Mitropolie,
 Popii pe carte te scrie
 Şi părinţii acas' ne vine
 Şi de dumneata ne spune,
 D-aia-ţi zic şi eu pe lume.
 Dar domn Ştefan că-i zicea :
 — Bine, măi ciobane, ciobănaş,
 Că te văz om iscoşit,
 Din nişte oameni făcut.
 Dar de ce ţi-e pielea ca hîrtia
 Şi cămaşa ca tina ?
 Dară Miu că-i zicea :
 — Domn Ştefane dumneata,
 Cum să nu-mi fie pielea ca hîrtia
 Şi cămaşa ca tina,
 Că pui cavalu călăraş
 Şi beau apă din văgaş
 Şi mănînc felii de caş,
 D-aia sînt frumos şi gras ;
 Şi mulg lapte de mioară,
 Iese-n vară fătătoare,
 Zău, mă scoală de pe boală !
 — Bine, măi ciobane, oi să fie vorba ta,
 Da, bine, mă, tot pascănd oişele
 Pe toate derelele,
 Pe toate vîlcelele,
 N-ai auzit măi de fagu
 Lui Miu haiducu,
 F...-l în lege de cîine,
 Că vreau să-l las făr' de zile.

Dară Miu că-i zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Eu, frate, c-am auzit,
 Dar de văzut n-am văzut.
 Dar să te ții după mine,
 Că știi calea-n codru bine,
 Să te duc să trăiești bine.
 Dar cum să te ții după mine ?
 Tu să-ți lași oștirile
 Să-mi păzească oile.
 Domn Ștefan așa-mi făcea.
 Vezi, de este domn de domn,
 Dar n-avea minte de om !
 Își lăsa oștirile
 Să-i păzească oile.
 Aleasă și el doar o mică sluguliță,
 Pe-l de-l cheamă Ioniță,
 Îmbrăcat într-o dulămiță
 Verde ca foaia de viță,
 Trage bine la sulită.
 Mergea Miu ce mergea,
 Zopor în loc că pune
 Și din gură că zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Amar, frunză, salbă moale,
 Eu mi-am făcut de uitare.
 Am eu, frate, o miorea,
 De nu e-n turmă ca ea.
 Când simte de vreme rea,
 Trage oile-n perdea,
 Nu dă ciobani de belea ;
 Când simte de vreme bună,
 Trage oile-n păștiune
 Și rupe câte-o răsură,
 Mult mi-e inimioara bună !
 Vrei să-mi scrii d-o cărticea
 Și să-ntorci sluga cu ea,
 Să-mi vază de miorea
 Să n-apuce-ncotrova,
 Să mă dai de vreo belea ?
 Să mai faci d-un răvășel
 Și să-ntorci sluga cu el,
 Ca să nu-mi piee vreun miel ?
 Că de mine nu scapi, domn Ștefan-vodă,

Nici în cer, nici pe pământ,
 Nici în gaură de vînt.
 Adevărul că-i spunea
 Și el nu se pricepea.
 El scria d-o cărticea
 Și-ntorcea sluga cu ea
 Să-mi vază de miorea,
 Să n-apuțe-ncotrova,
 Să mi-l dea de vreo belea ;
 Mai scria d-un răvășel
 Și-ntorcea sluga cu el
 Ca să nu-i piee vreun miel.
 Amîndoi că-mi rămînea.
 Mergea Miu ce mergea,
 Pîn' la hățiș că-l băga,
 La hățiș, la cărpiniș,
 Unde nu-i loc de cîrmiș.
 Zopor în loc că punea
 Și din gură că-i zicea :
 — Domn Ștefane dumneata,
 Unde, frate, s-a văzut
 Și, neică, s-a pomenit
 Să meargă slugă-nainte
 Și stăpînul, vezi, pe urmă.
 'Nainte să te dai, cîine,
 Că nu mai e la București
 Ca să te mai fudulești ;
 Acia e la hățiș,
 La hățiș, la cărpiniș,
 Unde nu-i loc de cîrmiș.
 Dar domn Ștefan că-i zicea :
 — Băi Miule dumneata,
 Zău, să mă bată Dumnezeu,
 Dacă ți-oi fi gîndit rău !
 Atunci Miu că-i zicea :
 — Taci, cîine, nu te jura !
 Bine, mă, cînd vorbeai tu aseară la masă,
 Eu n-ascultam la fereastră ?
 — Bine, mă, aseară era la beție,
 Despre dalbai veselie !
 — Da astăzi de ce-ai plecat după mine,
 F...-te-n lege de cîine,
 C-am să te las făr' de zile !
 Mergea Miu ce mergea,
 Din gură că-i mai zicea :

— Dar cum să te dai 'nainte ?
 Să te dai jos de pe cal
 Și să-mi sumeți scările,
 N-atingă zmicellele,
 Să-mi audă cetele,
 Că-mi scurtează zilele.
 Că nu mi-e, cîine, de tine
 Și mi-e mai mult zău, de mine,
 Că sînt în țoale schimbat
 Și mi-e frică de tăiat.
 Pînă sama mi-o băga,
 Pe mine că m-or tăia
 Și pe tine te-or lăsa
 De s-o duce pomila.
 Pîn' la fag că mi-ajungea,
 Fagul că și-l deschidea
 Și pe scaun l-așeza,
 De țoale se dezbrăca.
 Lepăda țoale ciobănești,
 'Mbrăca altele haiducești.
 Trei dește-n gură băga,
 Unde o dată-mi șuiera,
 Șapte cete l-auzea
 Și la Miu că venea.
 Cînd pe domn Ștefan că-l vedea,
 Toți cîte-o palmă-i trăgea,
 Dor cu suflet că-l lăsa.
 D-ale Miu ce-mi făcea ?
 Pîn-afară că ieșea.
 Cînd ochii că-și arunca
 Dincotro soare răsare,
 Tare-mi vine și-mi sosește.
 Cine-mi venea și-mi sosea ?
 Să vezi, Calea, fată mare,
 Surioara Miului,
 Slugulița Domnului,
 Din mîină făcînd,
 Din gură strigînd :
 — Iartă-l, neică Miule,
 De nu omorî domnia
 Să mă dai de vreo belea,
 Că eu, frate,-am slugărit
 Nouă ani și jumătate
 Și simbria nu mi-a dat-o.

Și-unde, neică, s-a văzut
 Și, frate, s-a pomenit.,
 Savai, cerul cu doi sori,
 Țara noastră făr' de domn,
 Ca grădina fără pom,
 Ca femeia fără om.
 Când Miu că-mi auzea,
 Cam scăpat că mi-l făcea.
 Dar domn Ștefan ce-mi făcea ?
 El nu fugea cum se fuge
 Și-mi făcea crîngul colnice.
 Când lua seama prin leasă,
 Firicele de mătasă
 Rămăseseră prin leasă.
 Pînă acasă c-ajungea,
 La o otravă poftea
 Și bea și se otrăvea
 Și sfîrșitul că și-l da.
 Tron de ceară că-i făcea,
 Lă mînăstire-l ducea.
 La mînăstirea domnească
 S-aibă să se pomenească
 La cinstiți ca dumneavoastră.

52

Miu Haiducu

Frunzuliță flori domnești,
 L-ale case mari domnești
 Cu ferestrele sorești
 Ce se văd în București,
 'N curte, vere, 'n curte, dragă,
 'N curte la domn Ștefan-vodă,
 Mulți boieri s-au strîns la vorbă ;
 Și la vorbă și la sfat,
 Mulți boieri s-au adunat.
 Tot boieri de-ai tîrgului,
 Sfetnicii-mpăratului,
 Stîlpii Țarigradului.
 Și p-anume cum îi cheamă ?
 Filipescu și Dudescu
 Și Enache Văcărescu,

Piscupul de la Rîmnic
 Aferim cel mai voinic,
 Calcă rar și năstrăpat
 Și la cuvînt așezat,
 C-așa Dumnezeu i-a dat.
 Iar pe masă ce mănîncă ?
 Numai cegă și păstrungă,
 Galbină de caracudă
 Și cu icre de morun,
 C-am auzit din bătrîni
 C-ala e pește mai bun ;
 Și cu pîine de Hîrlău,
 Șade pe masă mereu.
 Frunzuliță viorea,
 Să vezi, vodă le vorbea
 Ș-așa din gură zicea :
 — Beți, boieri, dar nu prea beți,
 C-aveți cale să mergeți.
 Puneți-vă la cai șale,
 Cîte-o flintă la spinare,
 Mîine pe la prînzul ăl mare
 Să facem de-o vînătoare,
 Pîină colea-n Valea Mare.
 Frunzuliță viorea,
 Vezi, boierii-l întreba :
 — Unde, doamne, o să faci ?
 — Pe valea Cobiului,
 Pe la fagul Miului,
 Miului, haiducului
 C-am auzit d-un haiduc
 C-are un fag cam costorit,
 Numai aur și argint,
 Și de crăci mi-e pologat,
 De scumpe arme-ncărcat ;
 Nu e locu de lăsat,
 Locu e de spînzurat,
 Căci de cînd s-a haiducit,
 Hasnale n-a mai venit,
 Tot la hoțul s-a oprit.
 Căci colo din curte-afară
 Am să-i fac un chip de spînzurătoare,
 Unde trec mocani cu sare
 Cu ocaua șapte parale,
 ...tu-i crucea cui mi-l are !

Frunzuliță viorea,
 Dar pe ei cin' i-auzea ?
 Coconița domnului,
 Slujnica-mpăratului,
 Surioara Miului.
 Fetița de mi-auzea,
 Vadra-n mîină că-și lua
 În pivniță că-mi intra,
 Cu vin mi-o jumătătea,
 Cu rachiu mi-o împlinea,
 Cu catran mi-o cătrănea
 Și da la boieri de bea
 Și pe toți mi-i îmbăta,
 Pe la chilii mi-i ducea,
 Mi-i ducea de mi-i culca,
 Numai vodă rămînea,
 Să vezi, cu coate pe masă,
 Cu dalbe mîini la obrază.
 Vezi, fetița ce făcea ?
 Pahar de-o litră lua
 Și-n pivniță că intra
 Cu vin l-înjumătătea,
 Cu rachiu mi-l împlinea,
 Cu catran îl cătrănea
 Și da lui vodă de bea.
 Frumușel mi-l îmbăta,
 La chilie mi-l ducea,
 Mi-l ducea, de mi-l culca,
 Da cu ce mi-l învelea ?
 Cu-o basma verde rotată,
 Ca să doarmă noaptea toată.
 Lua niște papucei
 Verde ca foaia de tei,
 Și-mi intra-n codru cu ei.
 Sărea ici, sărea colea,
 Șapte dealuri și-o vîlcea,
 Și-o pustie de derea,
 Tocmai ca o căpricea.
 Deștele-n gură punea
 Și-ncepea a fluiera,
 Frunza-n codru de pica.
 Miu la masă mi-era,
 După glas o-nțelegea :
 Aia este soru-mea

'Te-i-aş crucea, legea
 Ce să fie cu asta,
 Acum pe la miez de noapte,
 Frate, cînd dorm toate ape ?
 Ori domnia a urît,
 Sau haine mi-a ponosit,
 Sau timpul că i-a venit,
 Frate, de căsătorit,
 Ori galbenii i-a sfîrşit ?
 Fruzuliţă viorea,
 Să vezi Miu ce-mi făcea.
 Potera n-o mai scula,
 Bastonu-n mîină-şi lua,
 Pe potecă cînd pleca.
 Şi mergea ce mai mergea,
 Cu soru-sa se-ntîlnea,
 De departe mi-o-ntreba :
 — Ce-i cu tine, soru-mea,
 Acu pe la miez de noapte,
 Frate, cu sudori de moarte,
 Frate, cînd dorm toate ape ?
 Ori domnia te-a urît,
 Ori haine mi-ai ponosit,
 Ori galbeni i-ai însuşit,
 Ori timpul că ți-a venit,
 Soro, de căsătorit ?
 — Nici timpul nu mi-a venit,
 Frate, de căsătorit,
 Nici domnia nu m-a urît,
 Nici haine n-am ponosit.
 Frate, pui mîna la piept
 Şi mă jur să spui cu drept.
 Aşară la cina mare,
 Cînd boierii-s la mîncare
 Şi ţăranii la culcare,
 Toţi boierii tîrgului,
 Sfetnicii-mpăratului,
 Stîlpii Țarigradului,
 Bea boierii, petrecea
 Să vezi, vodă le zicea :
 — Beţi, băieţi, da nu prea beţi
 C-aveţi cale să mergeţi.
 Vă puneţi la cai şale,
 Cîte-o flintă la spinare,
 Să facem de-o vînătoare,

Pînă colea-n Valea Mare,
 După păsări gălbioare,
 Că-i gustoase la mîncare
 Și ușoare la purtare.
 Frunzuliță viorea,
 Vezi, boierii-l întreba :
 — Unde, doamne, ai să faci ?
 — Pe valea Cobiului,
 Pe la fagul Miului,
 C-am auzit d-ăst haiduc
 C-are-un fag cam costorit
 Și de crăci mi-e pologat,
 De soupe arme-ncărcat.
 Nu e locu de lăsat,
 Locu e de spînzurat,
 Căci de cînd s-a haiducit
 Haznale n-a mai venit,
 Tot la hoțu s-a oprit !
 Să-i fac de spînzurătoare,
 Unde trec mocani cu sare,
 Să le fie de mirare.
 Frunzuliță mărăcine,
 Mîine vine după tine.
 Să vezi, Miu ce-mi făcea ?
 Cu soru-sa că-mi vorbea
 Și-așa din gură zicea :
 'Ntoarce-te, soro, îndărăt
 Domnia s-o deștepta
 Și sama că ți-o băga,
 Frumos capu ți-o tăia
 Și amar de viața mea.
 Nu mai purta grija mea
 Că eu sînt bală de drac,
 Dă le dau la domni de cap.
 Frunzuliță-o viorea,
 Vezi, fetița se-ntorcea,
 La domnie se ducea
 Fata prezent' că era.
 Apă de spălat cerea
 Și sama că nu-i băga.
 Iară Miu ce-mi făcea ?
 Din codru afară ieșea,
 Pe-o măgură se urca,
 Pe cîmpie se uita,

Dar nimica nu vedea ;
 Numai o tîrlă zărea.
 La cea tîrlă se trăgea,
 De-un ciobănaş că-mi găsea
 Cu bună ziua că-i da
 Şi din gură așa zicea :
 — Bună ziua, măi ciobane !
 — Mulţumescu-ţi, căpitane !
 Frunzuliţă şi-o lalea,
 Ia, mai stai pe boata mea
 Să mestec mămăliga.
 Miu, frate,-i răspundea :
 N-am venit să stau pe bota ta,
 Să-ţi mesteci mămăliga.
 Frunză verde mă răcine,
 Făcut-ai pe lume bine
 Fă-ţi pomană şi cu mine
 Ca să mai ies şi eu-n lume.
 Dă-mi al tău cojoc lăţos,
 Cînd îl iei vara pe dos,
 Şi-l mai iei pe pielea goală
 Ca să-ţi vie mai răcoară,
 Să-ţi dau un verde comănac
 C-un fulg verde ş-altu alb,
 Să intri-n codru cu drag.
 Dă-mi a ta dîrjală necioplită
 Şi din bardă bărduită,
 Şi cu baligă mînjită,
 Şi pe foc mi-este pîrlită,
 Să-ţi dau al meu baston ghintuit,
 Numai aur şi argint.
 Dă-mi a ta căciulă de ţap bălţat,
 De-i făcută hap în cap,
 Croită pe muşuroi
 Ca să stea bine la oi.
 — Na, măi vere, zece lei
 Şi dă-mi, vere, zece oi
 Pîn' la prînz, pîn' la namiaz.
 Oile-ndărăt ţi le-oi da,
 Banii cîştig ţi-or rămînea.
 Iar ciobanu ca ciobanu,
 Nu ştie ce e şofranu.
 Zece oi că-i alegea
 Şi de-o parte că le da,

Bănișorii că-i lua,
 La chimir că-i așeza.
 Să vezi Miu ce făcea.
 Oile că le pornea
 Și mergea ce mai mergea,
 Și aminte-și aducea,
 Și-ndărăt că se-ntorcea,
 Și din gură-așa-mi zicea :
 — Na, mă vere, și doi bani
 Și dă-mi, vere, ș-ăl caval.
 Și cavatul că-l lua,
 Oile că le păștea
 Pe marginea drumului,
 Pe floarea troscotului.
 Frunzuliț' o salbă moale,
 Ș-aruncă ochii la vale ;
 Dincotro soare răsare,
 Tare vine și sosește.
 Cine venea și-mi sosea ?
 Domnu Ștefan cînd venea
 Mai cu toată oștirea
 Cu bună ziua că-i da :
 — Bună ziua, măi ciobane !
 — Mulțumesc, domnu Ștefane !
 Să vezi vodă-i răspundea
 Și-așa din gură-i zicea :
 — Eu ou tat-tău n-am hoțit,
 Pe mine cum m-ai brodit ?
 — O, dom'le Ștefane, ce te pripești la cuvînt ?
 C-avem și noi bătrîni care bat
 Calea bisericii-n vale la mitropolie,
 Unde popii-n cărți te scrie.
 Frunzuliță mărăcine,
 D-aria-ți zisei și eu pe nume.
 — Fiindcă, ne fie vorba așa,
 Tu umblînd cu oile
 Pe toate vîlcelele,
 N-ai auzit de unu,
 De Miu Haiducu,
 Care-a-nfundat colnicul ?
 — Da, domn' Ștefane, am auzit.
 C-aveam o sută de oi
 Și m-a lăsat ou zece oi.
 Da uite ce : Ia, lasă-ți oștirile,
 Să-mi păzească oile.

Ia o slugă cu tine,
 Vino-ncoace după mine,
 Că știu sama-n codru bine.
 Și aci domnu fermecat,
 Aci Miul l-a-nșelat,
 Oștirea de și-a lăsat.
 Numai o slugă lua,
 După Miu că-mi pleca,
 În codru cu el intra,
 Pînă-n vale mi-ajungea,
 Frică lui nu-i mai era,
 Și sta-n loc și se oprea,
 Și din gură-i cuvînta :
 — Mă rog, dom'le Ștefan-vodă,
 Ca să-mi scrii pe-o cărticea
 Cu slova ca furnica
 Și să-ntorci sluga cu ea
 Căci eu am o miorea
 De nu-i în turmă ca ea :
 Cînd simte de vreme bună,
 Trage oile-n pășună ;
 Cînd simte de vreme rea,
 Trage oile-n perdea :
 Să nu-mi pieie mioara,
 N-ai să scapi de mîna mea.
 Aci domnul fermecat
 Sluga și-a înapoiat,
 Și mergea ce mai mergea,
 Pînă-n hățîș de-mi intra
 Și din gură-i cuvînta :
 — Saltă-ți, cîine, scările
 Să n-atingi smicelile,
 Căci ne-aude cetile
 Și nu-mi e, cîine, de tine
 Și mi-este, cîine, de mine
 Că sînt în țoale schimbate.
 Pînă sama mi-or băga,
 Frumos capu mi-or tăia.
 Să vezi, vodă d-auzea,
 Buza-n patru că-i plesnea
 Sînge negru că-i pica
 Pe centiron se sleia.
 Și la fag că mi-l ducea,
 Pe scaun mi-l așeza
 Și-i mai da cîte-o cafea,

Ca să-și ție inima,
 Să nu-i plesnească fierea.
 Deștele-n gură punea
 Și-ncepea a fluiera,
 Șapte cete de-i venea ;
 Șapte cete de haiduci,
 Grași la față, rași la falcă,
 Cu mustață-n varvaric,
 Cum stă bine la voinic.
 Mîinile groase, curmate
 Și cu sîrmă-nfășurate,
 Mult n-are cu cin' se bate,
 De atîta străinătate.
 Și-ncălțați cu ce era ?
 Cu opinci de capră stearpă
 De nouă ani nefătată,
 Gaura și paraua,
 Vîrzobul și galbenul.
 Frunză verde catifea,
 Să vezi Miu-l întreba :
 — Dom' Ștefane, asear-ai fost la beție,
 Dar acum la trăzvie
 Ce-ai mai cătat după mine ?
 Uite ce zic eu așa :
 Să juri dumneata colea
 Și pe pîine și pe sare,
 Și pe scumpile de arme,
 Căci cît oi fi tu-n domnie
 Eu să fiu în haiducie ;
 Și cît va fi lumea-n pace,
 Eu multe treburi oi face.
 Iată soru-sa venea,
 De departe că-i striga :
 — Iartă-l, nene Miule,
 Căci nouă ani și jumătate
 De cînd servesc cu dreptate
 Și simbria nu mi-a dat-o.
 Fiindcă zice soru-mea
 Să-i fie soția
 Și scăpat că mi-l făcea.
 Și nu fuge cum se fuge :
 S-aruncă lupește,
 Fugea ogărește.
 Cînd te uitai prin leasă,

Numai știne de mătase.
Ajunse și vodă acasă.

53

Bogatul și săracul

Foaie verde populnic,
N-am murit cînd am fost mic,
Dar acuș că sînt haiduc,
De știu calu să-l înching,
Și armile să le-mcing,
Și să mă sui la colnic
Făr' de băț, făr' de nimic,
Numai cu palmile goale,
La brîu cu șapte pistoale,
Văluite-n mușamale,
Străluces' ca sfîntu soare,
Un' le vede grecii, moare ;
De frică să-m' dea parale,
Tot parale zuralici
Luata dî la voinici.
Și iar verde bob năut,
Astă-vară-am fost haiduc
Și la vară iar mă duc,
Să trag brazda dracului
La ușa bogatului.
Astăzi beau cu popa Ene,
Mîine-n pat făr' de izmene
Și-i trag la măciuci pe piele.
Și iar verde bob năut,
Mamă, tu cîn' m-ai făcut
Codrului m-ai dăruit.
Ia cotu și foarfica
Și-m' oroieste cămașa
Verde ca foaia de fag,
Să intru-n codru cu drag.
Și iar verde trei aglici,
Plinu-i codru de haiduci,
De tot fagu cîte cincii.
Nu sînt haiduci de p-aici
Și sînt haiduci mehedinți
Cu ghebe, cu poturi lungi,

Cu mustața varvalici,
 Cum stă bine la haiduci.
 Și iar verde bob năut,
 M-a trimes tata la plug,
 Bată-l legea meșteșug,
 Nu știu boii să-i înjug.
 Eu i-njug cu coadili,
 Ei se dă cu coarnili,
 C-așa-i-nvățați, boalili !
 Niște lemne stau clintite,
 Niște vite omorâte
 Și bucate risipite.
 Or să fac, or nu să fac,
 Or mai rău foamite-m' trag.
 M-a trimes tata la coasă,
 Trăsei șapte-op' poloage,
 Foamea la pământ mă trage.
 De mîncare ce-mi dădea ?
 Niște lapte urdui,
 Ce n-am mîncat de cîn' sînt.
 Dacă văzui și văzui,
 Luai cosa de cățel
 Și-o trîntii d-un păducel,
 Rupsei coasa din cățel.
 Și-o luai pe drum la vale,
 Mă-ntîlnii c-un meșter mare :
 — Să-m' pui coadă la baltag,
 Să intru-n codru cu drag.
 Și iar verde și-o lăptucă,
 Să mă las din deal în luncă
 Să-m' leg ața la opincă,
 Să bag capu-n ălăciugă
 Și să mi-aleg d-o măciucă,
 Nici mai lungă, nici mai scurtă,
 Numai cît încape-n glugă.
 Să mi-o aleg de alun,
 Mi-e că n-o fi lemn d-ăl bun,
 Să mi-o aleg, zău, de corn,
 Cînd oi da să mi-l adorm.
 Și-o luai pe drum la vale,
 Mă-ntîlnii c-un boier mare :
 — Bună ziua, măi cocoane !
 — Mulțumescu-ți, căpitane !
 — Fir-ar legea ta, cocoane,
 D-unde știi că-s căpitan ?

Ș-unde băgară mâna-n glugă,
Socotea că să-i dea urdă
Și scoase biata măciucă.
Ș-unde începe a răpăia
Pînă pielea-i bumbăcea.
— Ține-l tu, Doamne, cu bine
Pînă văz punga la mine,
D-aci moară ca un cîine,
Și pe cal mi-ncălica,
Tuma la Olt să oprea,
La Marița Olteanca ;
Scoase vinu cu vadra,
Rachiu cu ocaua.
Vinu-i bun, ocaua-i mică,
Bea voinicii pînă pică.
Astăzi beau și mîine beau, ~
Mă mir bani de unde iau.
Nici cu coasa nu cosesc,
Nici cu sapa nu prășesc,
Numai ciomagul tîrăsc,
Bani în pungă-agonisesc,
Dîn cîrciumă nu lipsesc.
Băui azi și băui mîine,
Băui patruzeci de zile ;
Băui prețul Murgului
Și cioltaru Surului,
I-aflu gustu vinului ;
Băui preț la șapte cai,
De vin nu mă săturai ;
Băui preț la șapte iepe,
Ado vin, că mor de sete !

54

Bogatul și săracul

La cîrciumă-n făgădău,
Unde bea și bun și rău,
Bea bogatul cu săracu
Să mai minună și altu.
Bea bogatu cu litra
Și săracu cu vadra.
Foaie verde și-o lalea,
Dar bogatu ce zicea ?

— Măi sărace, vreme rea,
 Ce bei în pofida mea ?
 Ori cumva că oi avea
 Nițcai care ferecate,
 Ori pătule cu bucate,
 Ori hambare încărcate,
 Ori cirezi de boi la baltă,
 Ori turme de oi la munte,
 Erghelii de cai în curte ?
 Dar săracu-i răspundea :
 — N-am nici care ferecate,
 Nici pătule cu bucate,
 Nici hambare încărcate,
 Nici cirezi de boi la baltă,
 Nici turme de oi la munte,
 Erghelii de cai în curte,
 Eu beau azi și beau și mâine ;
 Nu diseară, mâine seară,
 O să fiu la tine-n sală,
 Să-mi dai bani de cheltuială,
 Să-mi scoț haiducii din iarnă,
 Cu mălai de rîjnicioară,
 Cu pește de undicioară.
 Primăvara mi-a sosit !
 Mă dusei în deal la strung
 Să văz plugurile umblu ?
 Toate plugurile umblu,
 Numa plugulețul meu
 Șade la părete rău.
 N-o vrea bunul Dumnezeu
 Să umble și plugul meu :
 Să-mi pui arma grindeiu,
 Pistoalili coarnili,
 Răvorveli rotlili,
 Săbioară cormăioară,
 Iataganu fieru-ăl lung,
 Pe haiduci să mi-i înjug,
 Să pui plugu să brăzdez
 Unde-o fi crîngu mai des,
 Să trag brazda plugului
 Prin ușa bogatului.
 Să-l fac să iasă-afară din casă :
 Să-l apuc de mîneacă,
 Să-mi spuie banii de frică.

Jianul

Foaie verde odolean
 Și-o cracă de leoștean,
 N-ați auzit d-un Jian,
 D-un Jian,
 de un oltean
 Și de-un hoț de craiovean,
 Care umblă prin păduri,
 Cu șaisprezece panduri
 Cu ghebe și cu poturi,
 Găitane, cusături,
 Că iau miei de la ciobani,
 Armăsari de la mocani,
 Făr' de plată, făr' de bani
 Vai, maica mea, ce dușmani !
 Când cu gândul nu gîndești,
 Cu el în drum te-ntîlnești
 Și te-ntreabă binișor,
 Cu cuvînt bun, blîndișor :
 — De unde vii, flăcăiaș,
 Din ce sat, din ce oraș ?
 Luat-ai de drum răvaș
 Să nu rămîi păgubaș ?
 De ai bani mai multicei,
 Dă-mi jumătate din ei,
 Că cu vremea, d-oi trăi,
 Pînă-ntr-una ți-oi plăti ;
 Iar cumva d-oi muri eu,
 Ți-o va plăti Dumnezeu.
 Apăi cît mai curînd
 Potera la el mînînd
 Și de Jian întrebînd,
 Iar Jianu înțelegînd,
 S-a oprit la Olt fugînd
 Călare pe armăsar
 Și-mi strigă : — frate podar,
 Trage podul mai la mal,
 Căci nu va fi în zadar,
 Trage podul mai d-a drept,
 Că sloboz un glonț în piept
 De te-adorm, ori te deștept !

Iar podarul sta, privea,
 Se făcea că se gîndea,
 Voind poterii să-l dea.
 Iar Jianul ce-mi grăia :
 —...tă-i ta-su mumă-sa,
 Decît să mă rog de prost
 Pînă să dea podu-n rost,
 Fi-voi voinic cum am fost
 Și voi trage dinapost.
 Murgul mi-este cam nerod,
 Trece Oltul ca pe pod.
 D-oi sta să mă plec,
 Să mă plec, să mă gîndesc,
 La ce dracu haiducesc !
 Foaie verde ruguleț,
 Aideți, haideti, murguleț,
 Nu-ți mai face părul creț ;
 Ai la Slatina-n județ,
 Să-ți iau șa și frîuleț,
 Să-ți sune zăbalele,
 Ca mîndrei paftalele.
 Și iar verde și-o lalea,
 Gazdă, găzdulița mea,
 Nu mă da,
 nu mă prăda,
 Ți-oi lua d-o malotea,
 Cu cîmpul de fir sadea,
 Cu florile cît palma,
 De s-o aminuna lumea.
 Foaie verde lemn de sus,
 Cînd fu soarele apus,
 Jianu la curte dus,
 Cu tovarășii lui pus.
 Ș-așa-mi cîntă cu glas sus :
 — Foaie verde lemn cîinesc,
 Stau în drum și mă gîndesc
 Ce muncă s-agonisesc,
 Copilașii să-mi hrănesc.
 Mă uitai pe verde lunci,
 Văzui oameni, femei, prunci
 Cu plugulețe la munci,
 Numai plugulețul meu
 L-a-nțelenit Dumnezeu.
 Dare-ar bunul Dumnezeu,
 Să umble și plugul meu,

Săbioara plug s-o fac,
 Pistoalele să le-njug,
 Flinta, iataganul lung,
 Strămutare ca să-mpung,
 Să trag brazdă, să brăzdez,
 Unde-o fi crîngul mai des ;
 Să trag brazda dracului
 Prin ușa bogatului,
 Să-l fac pe bogat sărac
 Și pe mine să mă-mbrac,
 Să-i iau pielea de pe cap,
 Să-mbrac teaca la baltag,
 Și pielea de pe picioare,
 Să-mbrac tocuri la pistoale.
 Foaie verde trei lămîi,
 Trei lămîi și trei gutui,
 — Jiene, de unde vii ?
 — D-acia, de peste Jii !
 — Jiene, ce-ai tîrguit ?
 — Numai gloanțe și argint,
 Să duc la băieți în crîng,
 Că-s băieții făr' de minte
 Și pierde la gloanțe multe.

56

Iancu Jianu

Foaie verde dedițel,
 Colea pe Tilormănel
 S-aude d-un fluierel,
 Fluierel de băiețel,
 Poartă căciula de jdrel,
 Cu cojocelul de miel,
 Ochi în cap ca de șoimel,
 Cu cămașa de tulpan,
 Cu condeiul de tufan,
 Cînd o scri să zaci un an ;
 Parcă e tras prin inel,
 Maică, eu mor după el !
 — Nu te duce, fata mea,
 Că ăla belea nu-și ia,
 Că-l cunosc pe șuierat
 Că ăla nu-i om curat,

Ț un șarpe, cîine spurcat :
 Și-l cunoscu după chip
 Că e un bașmarghiol de crîng.
 Țla e Iancu Jianu,
 A iubit fetele-n Jii,
 Le-a păcălit cu copii ;
 Și le-a iubit și pe vale,
 Le-a lăsat cu burta mare,
 La plîngere și la jale ;
 Și le-a iubit peste Olt
 Și plîng cu copii cu tot.
 Foaie verde trei lămii,
 Iancule, de unde vii ?
 — De la tîrg, de peste Jii !
 — Iancule, ce-ai tîrguit ?
 — Mai nimic n-am folosit !
 Cinci oca de plumb mărunt,
 Să duc la băieți în crîng,
 Sînt băieții făr' de minte,
 Prăpădește gloanțe multe.
 Dară Iancu ce-mi făcea ?
 Pîn' la Olt, frate,-mi venea.
 Cînd la Olt, Oltul vărsat
 Și podarii s-a-mbătat,
 Pe sub maluri s-a culcat.
 Dară Iancu că-mi striga,
 Că potera mi-l sosea :
 — Măi bădiță, măi podar,
 Măi podar meșteșugar,
 Trage podul la liman,
 Ca să treacă d-un Jian
 Și d-un baci de căpitan
 La liman, la curmătură,
 Unde fulgeră și tună.
 Trage podul mai de-a drept,
 Să nu-ți dau un glonț în piept.
 Iar podarii n-auzea,
 Dară Iancu că-mi zicea :
 — Decît să mă rog d-un prost,
 Ca să-mi dea podul pe rost,
 Mai bine cu Murgu-not,
 Că mi-e Murgu cam nebun,
 Trece Oltul ca pe drum ;
 Și mi-e Murgu cam nerod,
 Trece Oltul ca pe pod.

Dară Iancu ce-mi făcea ?
 Mijloc de Olt că intra.
 Cînd fu la mijloc de Olt,
 Trăgea Iancu cîte-un foc,
 Ca să nu-l crează nerod.
 Și dincolo că trecea,
 Mai de loc nu se uda,
 Doar colțul la ipîngea.
 C-un boier că se-ntîlnea,
 Vreo trei palme că-i trăgea.
 Dar boierul că-i zicea :
 — Iancule, ciocoi turcit,
 Lasă-te de haiducit,
 Ca să-ți dau d-un boierit !
 Dară Iancu că-i zicea :
 — Tu cu boieria ta,
 Eu cu haiduoia mea !
 Decît în tîrg cu șalvari,
 Mai bine-n crîng cu itari,
 Să lumăr la icușari ;
 Decît în tîrg cu papuci,
 Mai bine-n crîng cu opinci,
 Să lumăr la firfirici.
 Să-mi dai banii, că te duci !

57

Iancu Jianu

— Foaie verde didițel,
 Colea pe Teleormănel,
 Supt umbră de stejeler,
 S-aude d-un șuierel,
 Șuierel de băiețel,
 Mult mi-e nalt și subțirel
 Și la față ocheșel.
 Ochii-n cap ca de șoimel,
 Mă duc, mamă, după el
 Că prea este frumușel !
 — Nu te duce, fata mea,
 Că ăla e om de belea,
 Ăla muiere nu-și ia,
 Că ăla e Iancu Jianu,
 A haiducit Teleormanul
 Și-acu-i zice căpitanul.

A iubit fetele-n Jii,
 Le-a păcălit cu copii ;
 Le-a iubit și după vale,
 Le-a lăsat cu burta mare,
 Cu plîngere și cu jale ;
 Le-a iubit și peste Olt,
 De plîng cu copii cu tot ;
 Le-a iubit și-n Mehedinți,
 De plîng cu lacrimi fierbinți.
 — Iancule, de unde vii ?
 De la târg de peste Jii.
 — Iancule, ce-ai târguit ?
 — Mai nimic n-am târguit :
 Cinci oca de plumb mărunt
 Și fo două-trei de plumb,
 Să duc la băieți în crîng,
 Că băieții-s făr' de minte,
 Prăpădesc la gloanțe multe,
 Toarnă iarba cu poala,
 Alice cu chivăra
 Și-atinge cu vergeaua
 Ca s-așeze iarba-n ea,
 Și-o unge cu untdălemn,
 Ca să dea bine la semn,
 Și cu seu de căprioară,
 Pă cine-o lovi să moară.
 Foaie verde-o viorea,
 Să vezi Iancu ce făcea !
 El la Olt că mi-ș' pleca.
 Cînd la Olt, Oltul vărsat,
 Și podarii s-a-mbătut.
 Să vezi Iancu ce făcea !
 Dește-n gură că băga,
 Cînd o dată șuiera,
 Băieții se deștepta.
 Să vezi Iancu ce zicea !
 — Măi podari meșteșugari,
 Trageți podu la liman,
 Ca să treacă d-un Jian.
 Și podarii că-mi zicea :
 — Cine ești tu să-ți dăm podu,
 Că dă cîte ori ai trecut,
 Nici un ban nu ne-ai dădut,
 Cu vorba ne-ai păcălit.

Să vezi Iancu ce zicea :
— Decît să mă rog d-un prost
Ca să-mi dea podul pe rost,
Mai bine cu Murgu-not,
Că mi-e Murgu cam nerod,
Trece Oltu ca pe pod ;
Și mi-e Murgu cam nebun,
Trece Oltu ca pe drum.
Să vezi Iancu ce făcea !
Nici vorba n-o isprăvea
Și pe cal încăleca
Și în Olt că mi-și sărea.
Cînd fu la mijloc de Olt,
Trăgea Iancu cîte-un foc,
De să minuna-un nerod.
Să vezi Iancu ce făcea !
El dincolo că trecea,
La o cîrciumă trăgea
Și de-o țuică comanda.

58

Iancu Jianu

Foaie verde iasomie,
Doarme Iancu greu în vie,
Doarme pînă la chindie
Și nimenea nu îl știe,
Doar o mică păsărea
Tot mereu îi ciripea,
Pînă Iancu se trezea
Și Iancu o dojenea :
— Păsărică albă-n cioc,
Nu mă lași să dorm de loc.
Îți sînt puii la pierzare,
Pasăre, ce dor te are ?
— Îmi sînt puii sănătoși,
Iancule, dar ce folos ?
Surioara ta frumoasă
O fură un turc din casă.
A furat-o tîlhărește
Și spre Dunăre gonește,
Surioara se jelește,
Pe tine te pomenește.

Pune șaua, te grăbește,
Căci Dunărea te iubește,
Pune tagă și-l oprește.
Și Ianou cum auzea
În picioare că sărea,
Pe cal că încăleca
Și ca gândul se ducea,
La Dunăre se oprea
Și căta pe cineva
Să-i spună de soru-sa.
Și căta în sus și-n jos,
Toate fără de folos.
Numai mica păsărea
Pe deasupra lui zbură
Și din cioc îi ciripea :
— Iancule, pe sora ta
A-nghițit-o Dunărea.
— Iancule, mi s-a-necat
Să nu mergă-n Țarigrad.
Pe turc mi l-a blestemat,
Cerul s-a întunecat,
Florile s-au scuturat,
Apele s-au turburat,
Ploaie mare a plouat,
Păcatele i-a spălat.
— Pasăre, durerea mea
N-o mai spală nimenea.
Pasăre, donur'le mele
Pleacă Dunărea cu ele.
Îmi rămân cărările,
Să mă-nfunde zările.
Flinta și pistoalele
Îmi sînt surioarele.

59

Gheorghică Gheorghilaș

Foaie verde peliniță,
Cine suie la Istriță ?
Săvai, căpitan Gheorghică,
Numai el c-o sluguliță,
Călare p-o negurice.

Se suia pe vreme rea,
 N-avea vinişor să bea,
 Nici rachiu la batara
 Să-şi mai ude guriţa.
 Unde, frate, că trăgea ?
 La tîrla moş Radului,
 Lui moş Radu, barbă sură,
 Nepot d-ai lui Gheboşilă.
 Cu bună ziua că-i da
 Şi moş Radu-i mulţumea.
 — Moş Radule dumneata,
 Ai pe cineva la stîină,
 Vreun negustoraş de lînă ?
 — Măi Gheorhiţă, Gheorghilaş,
 Fecior de negustoraş,
 Mult eşti tînăr şi gingaş,
 La inimă om vrăjmaş.
 Eu zic, zău, pre legea mea,
 D-oi avea pe cineva,
 Decît Luţa singurea,
 De păzeşte stîna mea.
 Dar Gheorhiţă ce făcea ?
 Se plimba din stîină-n stîină,
 Cu puşculiţa pe mîină.
 Peste Macovei că-mi da,
 Învăluit într-un cojoc,
 Cu picerile la foc.
 Cu bună ziua că-i da,
 Macovei nu-i mulţumea.
 Dar Gheorhiţă ce-i zicea ?
 — Crucea ta, măi Macovei,
 Tocmai acu oi să piei !
 Cînd eram sătean în sat
 Şi tu erai pîrcălab,
 Mă mînai de cu toamna
 Şi veneam primăvara
 Şi găseam pe puica grea,
 Şi mă dai prin sat legat ;
 M-aplecăm ca să beau apă,
 Mă buşneai cu cisma-n spate
 Şi beam apă sîngerată,
 Cu măsele-amestecată.
 Crucea ta, măi Macovei,
 Tocmai acu o să piei !

Paloşelul că-l scotea,
 Bucăţi de carne-l făcea,
 Pe la dulăi le-arunca.
 El, d-al dracului ce era,
 Nici dulăii nu-l mânca.
 Dar Gheorghită ce făcea ?
 La moş Radu se-ntorcea :
 — Moş Radule, barbă sură,
 Nepotul lui Ghemboşilă,
 Ziceai, zău, pre legea ta,
 Că n-ai pe nimeni la stîină,
 Nici un negustor de lînă.
 — Băi, Gheorghită, Gheorghilaş,
 Fecior de negustoraş,
 Şi mai zice-o micşunea,
 Nu-mi mai ierţi greşala mea ?
 Ba nu-l tăia,
 nu omora,
 Numa, frate,-l canonea,
 Dor de piele-l jupuia, *
 Pielea cu paie-o umplea,
 Prin noroi o tăvălea,
 D-un paltin o atîrna.
 — Moş Radule dumneata,
 Cască ochii a te uita,
 De-ţi cunoşti tu pielea ta !

60

Radu lui Anghel din Greci

Foaie verde-a bobilor,
 Sus la malul Grecilor
 La toriştea hoţilor,
 La fagul cu frunza deasă,
 Şi cu umbruliţa groasă
 Stau căpitani ca-n casă,
 Şi-n crăoile fagului
 Stau armile Radului,
 La tulpina fagului,
 Carabina Radului.

* „L-a jupuit ca pă Brătcoveanu Costandin“. (Remarca informatorului).

Să vezi, Radu ce făcea ?
 Carabina și-o-ncărca
 Când o dată-o slobozea
 Crăcile teancuri venea,
 Frunza de-a pururi cădea,
 N-avea moartea ce lucra,
 Numai de Radu că sta.
 Băieții lui și-i lua
 Prin sat, prin Cristești că da,
 Ca un foc că pîrjolea.
 Foaie verde trei scaieți,
 Radu lui Anghel din Greci
 Care fură butoiu din beci
 Și mi-l vinde-n târg la Greci.
 Să vezi, Radu ce făcea ?
 La popa Ion trăgea,
 Prioteasa Ilinca,
 Ceea curva și hoața
 Și aia fermecătoarea,
 Care farmecă lumea.
 Și la poartă că bătea,
 Popa Ion că-mi ieșea,
 Radu așa, frate, striga :
 — Popo Ioane dumneata,
 Scoal', frate, nu te speria
 C-avem o femie grea
 Să-i citești evanghelia,
 Moare sârmana de ea !
 Popa Ion cînd ieșea
 Și pe Radu că-l vedea
 Radu bună ziua îi da.
 — Bună ziua, popo Ioane,
 — Mulțumescu-ți, căpitane,
 Și pe nume, Răducane !
 Dar Radu, vezi, că-i zicea :
 — Popo Ioane, dumneata,
 ...tu-ți crucea și legea,
 Și dalba-i lumînarea,
 Nu-mi zi, frate, căpitane,
 Zi-mi pe nume, Răducane !
 Căpitanii stau la târg,
 Eu sînt Radu de la crîng,
 Care se poartă-n opinci,
 În opinci cu cataramă,
 Să nu-i bage lumea samă,

Și-n opinci de capră stearpă,
 De nouă ani nefățată,
 Vîrzobul și galbenul,
 Gaura și paraua,
 Țipa Țapul după ea.
 Să vezi, Radu ce-mi făcea ?
 El de-o durdă că-mi avea,
 De-o sută și cinci oca,
 De-o purta pe saxana.
 Cu deștiu-ăl mic c-o lua,
 Cînd o dată c-o-nvîrtea,
 În piept lui popa c-o trîntea,
 Frate, de mi-l cocoșa !
 Alta-n spate că-i mai da,
 Frate, de mi-l îndrepta !
 Buza-n patru că-i plesnea,
 Sînge roșu că-i pica,
 Pe caftane se sleia,
 Popa Ion că zicea :
 — Măi Radule, dumneata,
 Măi, mai lungește-mi viața,
 Că-ți dau bani și-ți dau parale
 Și ceva de cheltuială,
 Să ții pîn' la primăvară.
 Ia, mai cată-n băligar,
 Că am, frate, de-un cazan ;
 Ia, mai cată după ușă,
 Că mai am de-o găletușă,
 Dată de la o mătușă ;
 Ia, mai cată pe poliță,
 Că mai am de-o sălbuliță,
 Dată de la măiculiță,
 Păstram pentru-o copiliță ;
 Ia, mai cată sub saltea,
 Că mai am de-o pungă-a mea,
 Care-mi țin cheltuiala.
 Dar Radu, vezi, că-i zicea :
 — Popo Ioane, dumneata,
 ...tu-ți crucea și legea
 Și dalba-ți lumînarea,
 Nu te supăr de parale,
 Că te știu că ai parale
 Luată pe sălindare,
 Dar te știu c-ai lei mărunți
 Luați după sărăcuți.

Ai tocat sau n-ai tocat,
 Cîte-o babă ai înşelat,
 Gologanu i-ai luat ;
 Ai cetit sau n-ai cetit,
 I-ai luat pe spovedit.
 Nu te supăr de parale.
 Fă-mi la băieţi de mîncare :
 Vreo cincizeci de jîmble albe,
 Cincizeci ulcioare cu vin.
 — Deseară-ncotro izbim ?
 Să izbim prin Negotin,
 Ca un foc să pîrjolim
 Şi p-aci prin Dorobanţ
 Lom la ruble şi la svanţi,
 Că-s oameni şi mai bogaţi ;
 Să mai dăm pe la Crîngeni,
 Să luăm rile şi poli.
 Atît Radu că zicea.
 Popa Ion ce făcea ?
 Frumos plocon le gătea.
 Dar ce plocon le gătea ?
 Şapte berbeci că jupuia,
 La frigări că-i aranja,
 Dar nu-i frige cum se frige,
 Şi-i întoarce prin belciuge,
 Şi mi-i trage prin cîrlige,
 Şi-i stropeşte cu vin dulce
 Să le fie carnea dulce,
 Şi-i stropea cu saramură
 Să aibă chef la băutură,
 Cu voinici de-adunătură.
 Masa bine le-o arînja.
 Popa Ion ce făcea ?
 El la masă că servea,
 Căra vinul cu vadra,
 Rachiaş cu arama
 Şi da la băieţi să bea.
 Bea băieţii, se-mbăta
 Şi pe masă că-mi cădea,
 Singur Radu rămînea.
 Popa Ion că-i zicea :
 — Bea, Radule, nu prea bea,
 Uite potera colea,
 Potera din Valea Rea,
 Care-ţi răpune viaţa.

Dar Radu că-i răspundea :
 — Popo Ioane, dumneata,
 ...tu-ți crucea și legea
 Și dalba-ți lumînarea
 Las' să vină, ...t-o-n cruce,
 Că cum vine, așa se duce.
 Eu nu-s femeie cu concii,
 La poteră să nu poci ;
 Sînt voinic cu comănac,
 C-un fulg verde și-altul alb,
 Care intru-n codru cu drag,
 Cu șapte poteri mă bat.
 De-o fi poteră de Jii,
 Am s-o bat s-o fac sfășii ;
 Iar de-o fi de Mehedinți,
 Cum o s-o scutur în dinți !
 De-o fi poteră de Olt,
 Cum o s-o mai bat cu foc !
 De-o fi poteră de baltă
 Și cu turoi amestecată,
 Frică mi-e c-or să mă bată !
 Atît Radu că-i zicea,
 Nici vorba că n-o isprăvea,
 Focuri în Radu-mi venea,
 Radu-n palmă priginea
 Și-n buzunar le băga,
 Le ținea pîn' se răcea
 Și-napoi că le-arunca.
 — Na-vă-ți, vere, gloanțele
 De vă-ncărcați armele,
 Să nu vină vreo-ncercare,
 Să nu fiți cu ele goale,
 Că vă dăm de cheltuială
 Și vă faceți supărare.
 Potera cînd îl vedea
 Că Radu-n palmă priginea,
 Toți în toate părți fugea.
 Căpitanul, om frumos,
 O rupse pe Olt în jos.
 Iar un hoț de dorobanț
 Tăie trei coșuri de sfați,
 Care-l seca la ficați
 Și arma, vezi, c-o-ncărca.
 Turna iarbă cu poata
 Și alici cu chivăra

Și-atingea cu vergeaua,
 Să se-așeze iarba-n ea ;
 Și-o ungea cu unt-dălemn
 Să tragă bine la semn,
 Și cu seu de căprioară,
 Pe cine-o lovi să moară.
 La căpitan se ducea,
 Dorobanțu că-i zicea,
 — Domnule căpitan dumneata,
 Dau, frate, sau, vezi, n-oi da,
 Să-i iau lui Radu viața ?
 Căpitanu că-i zicea :
 — Măi dorobanțe dumneata,
 Dacă ești viteaz așa,
 Dă de-i răpune viața,
 Că iar l-apucă frunza
 Și sărăcește lumea.
 Dorobanțu ce-mi făcea ?
 Arma la ochi c-o lua
 Și-n Radu c-o îndrepta.
 Când o dat-o sloboza
 Pe Radu că-l împușca.
 Dar unde că mi-l lovea ?
 Vezi, la furca pieptului
 La gura zăbunului,
 Unde-i păs voinicului.
 Scuipa sînge închegat,
 Cu boșogi amestecat,
 Că pe Radu l-a-mpușcat.
 Dar pînă sufletu-i ieșea,
 Băieții lui și-i chema :
 — Măi băieți, băieții mei,
 Foaie verde didițel,
 Lăsați-mă puținel
 Să vă cînt un cîntecel
 De cînd eram mititel.
 Începea Radu de-a cînta.
 Ce melodie trăgea ?
 — Foaie verde trei smicele,
 Șapte văi, șapte vîlcele,
 Șaptezeci de potecele,
 Se-implimba Radu prin ele
 Numai-n ilic și-n izmene.
 Să vezi cula mea cea mare,
 Rămasă-ngropată-n vale ;

Disăgei cu gălbenei
Mi-au rămas într-un bordei ;
Și mai am și două fete,
De frumoase-ncondeiete.
Atît Radu că zicea,
Dușmanii nu-l mai lăsa,
Cu picioare că-l călca
Pînă sufletu-i ieșea.
La căruță că-l urca,
Cu mozica că-l ducea
Ca să-l vadă domnia.
Domnia cîd îl vedea,
De departe-l cunoștea
Și-așa din gură zicea :
— Cine pe Radu a împușcat
Nu s-o vede din păcat,
Că ce-aducea țara toată,
Radu le aducea o dată ;
Ce aducea țara-ntr-o vară,
Radu le bea într-o sară.
Ce bine făcea odată
Lua bani de la bogați
Și-mpărțea pe la săraci,
Să-și cumpere boi și vaci.
Și un cîntec îi făcea :
Foaie verde bob năut,
De cînd Radu mi-a murit,
Curcanii mi-a-mbătrînit,
Păduri mari s-au părăsit.
Mai ziceți, vere, amin
Tot cu paharul cu vin,
Să mai meargă prin-mprejur
Să vă cînt și-altul mai bun.
Și mai dați cu băutura
Să-și ude și Vlăicu gura.

HOȚOMANI

61

Codreanul

Foaie verde spic de grîu,
Cîntă cucul pe pîrîu,
Codrean cu Murgul de frîu ;

Dar se trage movilău,
 Aci-n târg de la Buzău,
 Un' se face-un târg mereu.
 Dară Codrean ce-mi făcea ?
 Când în târg că-mi ajungea,
 Călușelul și-l vindea.
 Vindea calul, armele,
 Rămînea ou palmele,
 Taman ca femeile ;
 Vindea calul, baltacul,
 Codrean să-și puie capul.
 El prin târg că se-mplimba,
 Altu călușel să-și ia.
 Pe toți pe sapă-i bătea }
 Și nici unul nu-i plăcea }
 Cum îi cerea inima.

La o cîrciumă se ducea,
 Două-trei parale da,
 O sticlă că cumpăra,
 Sub toc de cismă o așeza,
 Bucățele c-o făcea,
 În buzunar c-o băga.
 Suna buzunarele,
 Credea că sînt pungile,
 Alea cu paralele.
 Cam la spartul târgului,
 Văzu coama roibului,
 Și gluga mocanului.
 Către mocan se trăgea
 Și din gură că-i zicea :
 — Măi mocane, mocîrțane,
 Ți-este roibul de vînzare,
 Să-ți dau galbeni și parale ?
 Sau de-ți este de schimbare,
 Pentru unul să-ți dau doi,
 Să-ți dau, vere, pînă-n trei,
 Să facem schimb amîndoi ?
 Să vezi mocan ce zicea :
 — Băi Codrene, frățioare,
 Nu mi-e roibul de schimbare
 Și mi-e roibul de vînzare,
 C-a fost tata om bogat,
 L-a pus satul pîrcălab,
 Sate pe samă a luat
 Și dator că mi-a rămas

Vreo două-trei de peste Olt,
 Județul Craiovei tot ;
 Vreo două-trei de peste baltă
 D-a-mbăjănat lumea toată.
 Dară Codreanu că zicea :
 — Băi mocane, mocîrțane,
 Mă, ș-aci-m' zice undelemn,
 Se poate mi-l dai nițel ?
 Ca să-ncalec eu pe el,
 Vreau să-i aflu umbletul.
 De mi-o plăcea umbletul
 Cum îmi place și părul,
 Eu mi-oi da și sufletul.
 Vezi, mocanul ca mocanul
 Nu știe ce e șofranul,
 Ca și țiganul divanul.
 Drept la roibul se ducea
 Și bine că-l închinga.
 În mîna lui Codreanu că-l da.
 Dară Codreanu ce-mi făcea ?
 El pe Roibu-ncălica
 Și din gură că zicea :
 — Roibuleț și peguleț,
 Și puțin trepezuleț,
 Cu dangale
 pe spinare,
 Rotocoale
 pe sub coame,
 Und'te vede Codrean moare.
 Și tot tîrgu se-mplimba,
 Pe lîngă mocan se da,
 Ziua bună că-și lua.
 Dară mocan că-i zicea :
 — Băi Codrene, frățioare,
 'Ntoarce-te, vere, din cale
 De dă-mi cîteva parale,
 Că mi-e nevestica-n fiare,
 O bate perceptor s-o omoare.
 Vîndui muma roibului,
 Plătii plasa Oltului.
 Ș-acum să-mi vînz pe roibu
 Să-mi plătesc Tilormanu.
 Dară Codrean că zicea :
 — F...-ți legea de mocan,
 N-ai auzit d-un Codrean

Și d-un baci de căpitan,
 Că ia cai de la mocani,
 Și cîrlani de la țigani,
 Și miei de pe la ciobani,
 Și s-abate pe la han,
 Și bea vinul fără bani,
 Și nu dă nici gologani ?
 Cînd oi sta să mai plătesc,
 La toți să mă căciulesc,
 La ce focu haiducesc ?
 La ce pe lume trăiesc ?
 Cînd m-oi întoarce din cale
 Și ți-oi da cîteva palme,
 Oi să zici că sînt parale.
 Ți-oi da pumni înghiesuiți,
 Să zici că sînt lei mărunți,
 De la Codrean sînt veniți.
 Și aci-mi zice d-un măr dulce,
 Trece Codrean și se duce,
 Rămîne mocan și plînge.
 Unde Codrean se trăgea ?
 La o tîrlă s-abătea,
 Un ciobănaș că găsea,
 Un mieluşel că-i cerea,
 Patru ciovrîți că-l făcea
 Și-n desagi că-l arunca,
 Și pe Roibu-ncălica.
 Trăgea Codrean, se ducea,
 Dar ciobanu că-i zicea :
 — Băi Codrene, frăţioare,
 'Ntoarce-te, vere, din cale,
 De dă-mi cîteva parale,
 Că sînt oile stăpînești,
 M-apucă să le plătesc,
 Și din pungă cheltuiesc
 Și degeaba slugăresc,
 Că n-am cu ce să plătesc.
 — F...-ți legea de cioban
 N-ai auzit d-un Codrean
 Și d-un baci de căpitan
 Că ia cai de la mocani,
 Și cîrlani de la țigani
 Și miei de pe la ciobani,
 Și s-abate pe la han,
 Și bea vinul fără bani ?

Ș-aci-mi zice d-un măr dulce,
Trage Codrean și se duce,
Rămîne cioban și plînge.
Unde Codrean se trăgea ?
La un păr cam altoit,
Numai de Codrean știut.
Acolo masa punea,
Dar pe masă ce mînca ?
Că mînca carne de miel
Și cu șorici de purcel
Și bea vin de Orodol,
Și cu roibul lîngă el,
Rău trăiește, vai de el !

62

Ghimiș

Începe-a primăvară-a da,
Cuculețul d-a cînta,
Lui Ghimiș buza-i rîdea.
Iar Ghimiș că nu-mi ședea,
În grajd de piatră intra,
La Vinecioara se ducea :
— Alei, Vinecioara mea,
Putea-o-ai la bătrînețe
Cum puteai la tinerețe ?
Iar Vinecioara-i răspundea :
— Alei, măi stăpîn Ghimiș,
Mai mult poci la bătrînețe,
Cum puteam la tinerețe.
Cînd eram la tinerețe,
Mi-era carnea ca roua
Și vîna ca nimica,
Iar acum la bătrînețe
Mi-e carnea ca zgîrciul
Și vîna ca frînghia,
Măduva ca oțelul.
Iar Ghimiș unde-auzea,
Mîna pe țesală punea,
Țesăla și peria,
Pe Vînăta mi-o ștergea
De pulberea grajdului,
De floarea ghizdeiului,

Cu undelemn mi-o ungea,
 Cu deștiul roate-i făcea,
 El din gură așa-mi grăia :
 — Sărăcuț de maica mea,
 S-a-ntărit vitejia !
 Afară din grajd ieșea,
 Acasă că-mi venea
 Și armele că le lua,
 La Dunăre se ducea,
 Armele că le spăla
 Și-n apă le limpezea.
 Acasă că-mi venea,
 Pe prispă se punea,
 Pe toate că le umplea.
 Când le trăgea foc să ia,
 Nici una că nu-l mințea.
 Iar Dirvici că se ivea :
 — Cine, măre, s-o găsi,
 Să-mi saie săritoarea ?
 Săritoare ce era ?
 Șapte buți cap în cap le punea.
 — Cine, măre, s-o găsi,
 Să-mi saie săritoarea,
 O pungă de bani să-și ia,
 S-aibă ce bea, ce mânca,
 Pînă-n dalba primăvară,
 Nimerea nu s-a găsit,
 Făr' Ghimiș cu Vînăta.
 Din grajd că mi-o scotea,
 Frumușel că mi-o-nchinga
 Cu șapte chingi,
 Șapte tafture,
 Care fac paisprezece,
 Tot îi sta inima rece.
 Și pe dînsa-ncălica,
 Buțile că le-mi sărea,
 Loc de două mai avea,
 Pe Vînăta mi-o spetea
 Și băga mîinele-n sîn,
 Și plîngea ca un nebun.
 Aminte că-și aducea :
 — Mai am un pui de hac
 Tot din Vînăta fătat
 Și mi-e mic și mititel,
 Și mă scapă de la zor.

Chirigiul

Foaie verde leuștean,
 Caii la iarbă plecam,
 Acasă cu ei veneam
 Și la car mi-i înhaman,
 Caru la hambar trăgeam
 Și cu grâu mi-l încarcam,
 Și la Giurgiu că plecam.
 Drumu lung mi se părea,
 Începeam d-a-l înjura :
 Fir-ai să fii de drum lung,
 Dă cîn' mîi și nu ajung.
 Dacă văzui și văzui,
 Dătai hart și tăbărîi.
 Pe marginea drumului,
 Călușeii dăhamai,
 Pe Vînatu-n fiare-l băgai,
 Pe Negru l-împiedicai,
 Pe Murgu mi-l priponii
 Cu priponul de mătase,
 Impletit de puica-n șase.
 Hamurile le-așternui,
 Șaua căpătîi pusei,
 Ibîncile mă-nvălii,
 Mă culcai și adormii.
 D-acilea mă pomenii,
 Mîna pe pripon pusei :
 Pripon trage, pripon vine,
 Priponu venea ușure.
 Dac-o fi pripon tăiat,
 Pe Murgu mi l-a furat ;
 Dac-o fi priponu rupt,
 Trag nădejde de găsit.
 Cînd trăsei pripon la mine
 Și cînd seama că-i luai bine,
 Priponu mi-a fost tăiat,
 Pe Murgu mi l-a furat
 Și-am rămas un lemn uscat.
 Dacă văzui și văzui,
 Pusei mîna pe codîrlă
 Și-aruncau biciu pe mîna.
 Sării ici, sării colea,

Tocmai ca o căpricea.
 Pusei urechiușa-n vînt
 S-auz traca trăcănind
 Și zornacu zornăind
 Și pe Murgu străfigînd.
 Mai sării peste-o vîlcea
 La padina Surului,
 Unde-i drumu Giurgiului
 Și furtu haiducului.
 Pusei urechiușa-n vînt,
 Auz traca trăcănind
 Și zornacu zornăind,
 Pe Murgu nu străfigînd.
 La cai eu că mă dusei,
 Dîndărăt că mi-i luai,
 La car că mi-i adusei
 Și cîn' seama le dătei,
 Nu e Vînătu din cloț
 Care-mi purta caili toți ;
 Nu e Negru de la roată
 Car' ducea povara toată ;
 Nu e Murgu de sub șa
 Care purta pe neica.
 I-nhămai cum nemerii.
 Cîn' zisei odată : hii !
 Nici căruța nu urnii.
 Dacă văzui și văzui,
 Pe-un cal am încălicat,
 După tovarăși m-am luat,
 După urmă i-am ajuns
 Și din gură că le-am zis :
 — Băi vere, verișcane,
 Dați-mi vreo doi-trei cai
 Să sui și eu caru-n plai.
 Tovarășii răspundea :
 — Abă, vere, verișcane,
 Cînd aveai tu car de cai,
 Tu inhămai și plecai
 Și de noi nici nu gîndei.
 Îndărăt mă-napoiam
 Și calul că-l inhămam.
 Pusei umăraș la roată
 Și cîn' răcnii o dat' la cai,
 Suii și eu caru-n plai,
 Pe tovarăși i-ajunsei

Și p-alături le dătei
Și la Giurgiu c-ajunsei.
Grecii la car că venea
Și grîul mi-l cumpăra.
Și parale că-m' luam,
Și-ndărăt mă-napoiam,
Și-acasă că eu veneam.
Un târg mic că se făcea.
Doi cai la car că puneam
Și la târg că mă duceam,
Și-un cal vînat că găseam,
Și pe el că-l cumpăram.
Prin obor mai mă-nvîrteam
Și-un cal negru iar găseam
Și pe el că-l cumpăram
Și la car mi-i aduceam.
Prin obor iar că plecam,
Un cal murg iar mai găseam
Și caii mi-i completam.

64

Moș Drăgan din Piersica

Depart, neică, depart,
Nici depart, nici aproape,
Colea, calea jumătate,
La șiliștea cea bătrîna,
La puțul lui Gioropină,
Unde herghelii s-adună,
Da ce fel de herghelii ?
Trei cărlăoni gălbiori
Cu dangale pe spinare
Și strănuți de cîte-o nare,
Pintenogi la trei picioare
Și-mbuiestri-n fuga mare,
Unde-i vedea moș Stan moare.
Dar moș Stan ce mi-și făcea ?
Dimineața se scula
Și pe față se spăla,
După ce că se spăla,
Postavuri în mîină lua,
Grăunțe la cîrlani da.
După ce grăunți mîinca,

Țesala-n mînă o lua,
Cîrlanii de-i țesăla.
După ce că-i țesăla,
Și-afară că mi-i scotea,
Și la coardă că-i ținea,
Și cîrlanii i-mplimba.
I-mplimba cît i-mplimba,
Și din mînă că-i scăpa,
Și cîrlanii că pleca
La fîntîna cea bătrîna,
La puțul lui Cioropină,
Unde herghelii s-adună.
Frunză verde-o catifea,
Dar Drăgan ce mi-și făcea ?
Tot Drăgan

din Bărăgan,

Nepoțelul lui moș Stan,
Lui moș Stan din Piersica,
Cela om de nimica.
Dar Drăgan ce mi-și făcea ?
D-un arcan că s-apuca
'Pletea Drăgan cît împletea,
'Pletea la un arcan
De venea acum un an.
L-împletea furiș prin casă
De copii și de nevestă.
Să vezi, de ce l-împletea ?
Jumătate de tîrsînă,
Să ție la udătură ;
Jumătate de mătase,
Ca să mi-i strîngă la oase.
Cînd arcan că isprăvea,
Mi-l chitea, mi-l socotea,
Sub dulamă că-l băga,
În pimniță dosu da,
Drob de sare că lua.
Atunci Drăgan că pleca,
Drob de sare c-arunca
Pe unde el că mergea.
Da să vezi, unde mergea ?
La fîntîna cea bătrîna,
La puțul lui Cioropină,
Unde herghelii s-adună.
Cînd la fîntînă mergea,
Arcane că le lega

Tot de furca fîntînii,
| De cumpișu citurii.
Să vezi, frate, le-așeza,
Lațe, frate, pregătea
Și pe jgheab că le-așeza.
Apă, frate, că scotea,
Jghiaburile le umplea.
Dar Drăgan ce mi-și făcea ?
Se ducea și se-ascundea,
Puțin somnul că-l fura.
Cînd somnu-atunci că-l fura,
Atunci cîrlanii sosea.
Pe răzoare că veneau,
Puțin sarea că lingeau.
Cînd la fîntînă mergea,
Boturi în jgheab că băga,
Arcan de gît că-i lua.
Cînd se vedea cîrlani legați,
Parcă era de lupi mîncăți.
De trei ori în sus sărea,
Furca fîntînii o scotea.
Mergea furca cît mergea,
Ciutura că zbîrnîia,
Brazdă de plug că scotea.
Da, să vezi, unde mergea ?
La cea salcie aplecată
Cu mustăți dalbe pe apă,
Unde se umbrea jugani vara toată ;
Încurcați că se găsea.
Dar Drăgan cînd se scula
Cu pumnii-n cap se bătea.
Se-mplimba cît se-mplimba,
După dîră se lua,
După dîră se ducea
Frate,-ncurcați că-i găsea !
Mi-i bătea, mi-i gîdila,
Bine, frate, i-mblînzea,
Mîna-n buzunar băga,
Trei căpestre că scotea,
Trei căpestre de bumbac,
Că le ședea bine-n cap.
Pe-l mai mare-ncălica,
Da, să vezi, un' se trăgea,
Cu cîrlanii așijderea ?
Foaie verde trei scaieți,

Aci-n târg în Bradoveți.
 În obor cînd îi băga,
 Cam la spartul târgului,
 La ușa oborului,
 Ei, cîrlanii, necheza,
 Negustorii că venea,
 Și dau bani cu ghiotura,
 Cîrlanii de-i cumpăra,
 Și Drăgan că mi-i vindea.
 După ce că mi-i vindea,
 Acasă drumu-și lua,
 Calea jumate mergea,
 Cu moș Stan că se-ntîlnea,
 Călare pe Galbena,
 Cîrlanii de mi-i căta.

— Bună ziua, măi Drăgane !
 — Mulțumim, unchiule Stane !
 — Măi nepoate Drăgane dumneata,
 Umblînd, frate, mîne-cînd,
 Nu cumva ai văzut trei cîrlani gălbiori
 Cu dangale pe spinare,
 Pintenogi de trei picioare
 Și-mbuieștri-n fuga mare,
 Unde-i vede moș Stan moare ?
 — Unchiule, nu i-am văzut,
 Da adu a iapă-a ta,
 Cîrlăonii i-oi căta.
 Și iapa că i-o lua,
 Tot în obor i-o vindea.
 Înapoi cînd mi-și sosea,
 Să vezi minciună ce-i da :
 — Măi unchiule dumneata,
 De ce mi-ai tras minciuna,
 Că iapa ți-a fost de furat,
 Cinci sute de lei am dat,
 De la închisoare am scăpat.
 Dar moș Stan cînd mi-auzea
 Și pe nepot-su-l credea,
 Mîna-n chimiraș băga,
 Tot rublițe că scotea
 Și pe Drăgan că-l cinstea,
 Frumoasă masă-ntindea.
 Masa unde mi-o trăgea ?
 Subt umbra de păducel
 Și bea vin de Orodol,

Mînca carne de purcel,
Rău trăiește, vai de el !

DESPRE CURTEA FEUDALĂ

65

Pe Argeș în jos

Pe Argeș în jos,
Pe un cal frumos,
Negru-vodă trece
Cu tovarăși zece,
Nouă meșteri mari,
Calfe și zidari
Și Manole, zece,
Care-i și întrece.
Și cum merg de zor
Și urc și cobor,
Întîlnesc în cale
O mîndră-ntinsoare
Revărsată-n soare
Și cu iarbă moale,
Loc pentru clădire
Sfîntă mînăstire
Mînăstire-naltă
Cum n-a mai fost altă.
Vodă se oprește,
Puțin se gîndește,
Apoi le grăiește :
— Nouă meșteri mari,
Calfe și zidari
Și Manolea, zece,
Care vă întrece,
Iată locul meu,
Să zidiți eu vreu
Mînăstire-naltă
Cum n-a mai fost altă,
Naltă și frumoasă,
Soare luminoasă,
Că de nu, apoi
Voi zidi pe voi,
Voi zidi de vii
Chiar în temelii.

Nouă meșteri mari,
Calfe și zidari
Și Manolea zece,
Care-i și întrece,
Grăbesc a lucra,
Zidul se-nălța.
Ce ziua lucra,
Noaptea se surpa.
Așa o zi, două,
Altele vreo nouă
Și trecu o lună.
Zidul se dărîmă,
Se dărîmă-ntr-una,
Noaptea totdeauna.
Într-o noapte însă,
Manole visă
Că veni o babă
Uscată, scîrnăvă,
Și-i șopti încet
Ca omul șiret —
Că dac-o zidi
Prima ce-o veni
Mîine-n zori de zi
La soț cu mîncare
Dintre soțioare,
Atuncea zidirea
Fi-va, mînăstirea
Se va termina,
Cum vodă o vrea.
Meșterii l-ascult
Și se gîndesc mult,
Mult se juruiră
Și se hotărîră
Că vor a zidi
Prima ce-o veni
Mîine-n zori de zi
La soț cu mîncare
Dintre soțioare.
Dar oamenii răi
Nu sînt cum par ei,
Una ei vorbesc
Și alta gîndesc.
Așa fu pe lume
Din străfund de vreme,
Și meșterii toți

Fură niște oți,
Trimeseră știre
Să nu vină mâine
În vărsat de zori
Cu mîncarea lor
Și spuseră-a știre
Că vor a zidire
Mîine-n zori de zi
Prima ce-o veni
La soț cu mîncare
Dintre soțioare.
Cum s-a luminat
Manea s-a sculcat,
Pe zid s-a urcat,
Ochii i-a rotat
Departe în zare
Și căzu-n tristare
Căci, venea, venea,
La drum se grăbea
Soața cu bucate,
Gătite azi-noapte.
Manea-ngenunchia
Și mi se ruga :
— Dă, Doamne, pe lume
O ploaie cu spume,
Să curgă șiroaie,
Să curgă pîraie,
Apele să crească,
Soața să-mi oprească ;
S-o oprească-n cale,
S-o ducă la vale,
Azi să nu-mi sosească,
Să nu mi-o zidească.
Și da Domn pe lume
O ploaie cu spume
Și curgeau șiroaie,
Și curgeau pîraie,
Apele creșteau,
Soața nu-i opreau.
Soața de cădea,
Iute se scula
Și venea, venea.
Manea se-ntrista,
În genunchi cădea
Și iar se ruga :

— Dă, Doamne, un vînt,
 Un vînt pe pămînt,
 Paltinii să-ndoaie,
 Sălcii să-mi despoaie,
 Soața să-mi oprească,
 Acas' să-mi pornească,
 Pruncul să mi-l crească,
 Să mă fericească.
 Domnul îi ascultă
 Ruga lui adîncă,
 Și porni să bată
 Vînt ca niciodată,
 Paltinii să-ndoaie,
 Sălcii să-mi despoaie,
 Dar soața grăbește,
 Vîntul biruiește ;
 Grăbește, grăbește,
 La Manea sosește.
 Meșterii zîmbesc,
 În șoaptă vorbesc.
 — Tu, soția mea,
 Manea îi vorbea,
 Și mi-o mîngîia,
 În brațe-o lua,
 Pe zid mi-o urca,
 Inima-i plîngea
 Și-așa cuvînta :
 — Stai, soția mea,
 Stai, nu te mișca,
 Că vreau să glumesc
 Și să te zidesc.
 Sfînta mînăstire
 Te cere pe tine
 Chip ș-asemănare
 Fără de hotare.
 Soața udă leaoarcă
 Crede că e joacă
 Și rîde, sărmana,
 Nimic nu ia seama.
 Zidul crește-crește,
 Manea o zidește
 Pîn' la gleznișoară,
 Pîn' la pulpișoare.
 Soața-l dojenește,
 Dulce îi șoptește :

— Înceteaz-odată,
 Gluma altădată,
 Nu vezi că sînt learcă ?
 Mănîncă odată !
 Dar Manea zidește,
 Nimic nu vorbește,
 Parcă nebun este,
 Soața mi-o strivește
 În zidul ce crește.
 — Manole , Manole,
 Dragul meu Manole,
 Înceteaz-odată
 Prea e gluma proastă,
 Pieptul greu mă strînge,
 Țîțisoara-mi curge,
 Copilașu-mi plînge,
 Viața mi se stinge.
 Ajunge, ajunge,
 Manole, ajunge !
 Dar Manea zidește,
 Nimic nu vorbește,
 Zidul se mărește,
 Soața-acoperește,
 Nu se mai zărește
 Și din zid vorbește :
 — Manole, Manole,
 Încetează-odată,
 Prea e gluma proastă,
 Pieptul greu mă strînge,
 Țîțisoara-mi curge,
 Viața mi se stinge,
 Copilașu-mi plînge :
 Copilașul meu,
 Copilașul tău,
 Ajunge, ajunge,
 Manole, ajunge !
 Dar Manea zidește,
 Nimic nu vorbește
 Zidul se sfîrșește,
 Coperișul crește
 Și cum strălucește
 Mînăstirea-i naltă,
 Vodă vine-ndată
 Ca să mi se-ncchine
 Și cu vorbe bune

Începe a spune :
 — Pare o minune !
 Nouă meșteri mari
 Și calfe zidari,
 Cu Manolea zece,
 Care vă întrece,
 Spuneți-mi cu drept,
 Cu mâna la piept,
 Dacă voi puteți
 Alta să-mi faceți.
 Altă mînăstire
 Fără-asemuire,
 Mult mai strălucită
 Și mult mai slăvită ?
 Nouă meșteri mari,
 Calfe și zidari,
 Cum îl auzeau,
 Așa răspundeau,
 Cu mâna pe piept,
 De sus de pe deft,
 Să pară deștept
 Cuvîntul lor sterp :
 — Noi, măria-ta,
 Putem ridica
 Altă mînăstire
 Fără-asemuire,
 Mult mai strălucită
 Și mult mai slăvită.
 Și Manole tace,
 Și inima lui coace,
 Coace și frămîntă
 Vorbirea lor strîmbă.
 Vodă cum aude
 Pe loc le răspunde :
 — Dacă voi puteți
 Alta să-mi faceți,
 Altă mînăstire
 Fără-asemuire,
 Mult mai strălucită
 Și mult mai slăvită,
 Voi m-ați înșelat
 Cînd vorba v-ați dat.
 Nu-i lucru curat,
 Rămîneți pe șat.
 Slujitorii sau,

Schelele le iau,
Schelele și scară,
Jos să nu coboară,
Sus pe șat să moară,
Că spun vorbă goală.
Nouă meșteri mari,
Calfe și zidari,
Și Manolea zece,
Care-i și întrece,
Stau și se gîndesc,
Aripi plănuiesc,
Aripi de șindrilă
Jos iarăși să vină.
Ș-aripi făuriră,
Aripi de șindrilă
Și cînd s-avîntară
În aer să zboară,
Dete Domnul sfînt
Aripe s-au frînt
Și s-au năruit,
Și s-au prăbușit,
Pămîntul i-nghit'
Cu cîte-au făcut.
Și cînd Manea zboară,
Glas de soțioară
Ba geme, ba-l cheamă,
Manea se prăvală,
Pămîntul se crapă,
Din el ies bulboacă,
Lacrimi și dor
Pentru pruncul lor.

66

Aga Bălăceanu

Deasupra canalelor,
Jețu măgurenilor,
Să vezi, frate, trei oștiri,
Ele, frate, se certa,
Da p-alume cum se cheamă ?
Să vezi, aga Bălăceanu,
Și Costandin Brîncoveanu,
Și cu Bucur Ungureanu.

Ei, frate, că se certa
 Pe București ca să-i așeze.
 Dar aga ce mi-și făcea ?
 Cu Bucur că se certa,
 Că el vrea, vezi, la Balaci,
 Și Bucur la București.
 Ei, frate, că se lua,
 La bătaie se lua.
 Dar, vezi, aga ce-mi făcea ?
 Mîna pe arc că punea,
 Avea arcul
 cît martacul,
 Cîteodată-l flușturește,
 Cîte-o mie pologeste
 Și pe Bucur mi-l răzbește.
 Da Bucur ce mi-și făcea ?
 Pe Costin că mi-l chema,
 Și cu Costin se vorbea.
 Și-i da bani cu miile
 Să-i scurteze zilele.
 Dar Costin ce mi-și făcea ?
 La aga că mi-și sosea :
 — Nașule, nașicule,
 Să-ți dau mîna d-ajutor,
 Nașule, la cîte-un zor.
 — Ia, fugi, fine, d-acolea,
 Că sînt 'părații prea mari
 Și dau bani cu miile
 Să-mi scurteze zilele.
 Frunză verde-o catifea,
 Și pe Costin că-l chema
 Și Costin ce mi-și făcea ?
 Jos brînci de pe pod că-i da
 Și-n mocirlă că-l băga.
 Dar Costin ce mi-și făcea ?
 Și pe Bucur că-l chema.
 Atunci la el iar striga :
 — Măi fine, vezi dumneata,
 Vin' de-mi scapă viața.
 Da Bucur ce mi-și făcea ?
 Începea puțin de zîmbea
 Și la Costea că striga,
 Paloșul că mi-l scotea
 Și-i da capul cît colea :
 Umbla cap bolborosind,

Trupul mătăniei făcînd.
Capul, frate, că-l lua
Pe farfurie-l punea,
La cocoane că-l ducea,
Cucoanele că plîngea,
Unde pe aga-l vedea.
Să vezi, aga Bălăceanu
Avea arcul
 cît martacul,
Cîteodată-l fluştiurea,
Cîte-o mie pologea.
Dar, vezi, Bucur ce-mi făcea ?
Şi pe Costin că-l chema,
Frumos, frate, că-l tăia,
P-amîndoi că-i îngropa
La Biserica Domnească,
Lăutari să-i pomenească.

FAMILIALE

67

Iencea Săbienea

Foaie verde-a bobului,
Prin tîrgul Ogrigului.
Şi p-al Ogriguţului,
Plimbă-mi-se,
 poartă-mi-se,
Săvai, Iencea Săbienea
Cu saia sumeasă-n brîu
Cu murguleţul de frîu,
Cu tichie de frînghiu,
Se plimba ce se plimba,
La cafenea că trăgea,
Unde bea turcii cafea.
Şi pe scaun s-aşeza,
Şi-o ţigară răsucea,
Şi-o cafea că porunca,
Către turci se lăuda :
— Frunzuliţă matostat,
Cîte fete mari în sat
Şi neveste cu bărbat
În Țaligrad
 şi-n Beligrad,

Pe papucel le-am călcat,
 Pe toate le-am sărutat,
 Cîte-un bogasîm le-am dat,
 Numai Stanca mi-a scăpat,
 Fătă de creştin bogat,
 Nepoţică de-mpărat.
 Dară turcii că zicea :
 — Aba, Ienceo,
 Săbienceo,
 Cin' pe Stanca o săruta,
 Cinci pungi de galbeni i-om da.
 Cine nu mi-o săruta,
 Frumos capul i-om tăia,
 De s-o duce pomila
 Că s-a răpus d-un voinic
 Pentr-un lucru de nimic. z
 Dară Iencea ce-mi făcea ?
 Mare prinsoare-mi făcea
 Cu turcul, cu Mustafa,
 Mustafa de la Baba,
 Car' le poartă leşceaua.
 Din cafenea că ieşea
 Şi pe Murgu-ncălica
 Şi-acas', frate, că-mi pleca.
 Mergea Murgul buieştrînd,
 Iară Iencea suspinînd,
 De la inimă oftînd.
 Dară mă-sa că-i zicea :
 — Aba, Ienceo, maică Ienceo,
 Eu te-aştept să vii rîzînd
 Şi tu vii, maică, plîngînd,
 De la inimă oftînd,
 Din ochi negri lăcrămînd.
 Dară Iencea că zicea :
 — Mamă, măicuţa mea,
 Eu, mamă, m-am împlimbat
 Prin tîrg pe la Țaligrad,
 Către turci m-am lăudat :
 Cîte fete mari în sat
 Şi neveste cu bărbat
 În Țaligrad,
 şi-n Beligrad,
 Pe papucel le-am călcat,
 Pe toate le-am sărutat,
 Cîte-un bogasîm le-am dat,

Numai Stanca mi-a scăpat,
 Fată de creștin bogat,
 Nepoțică de-mpărat.
 Mare prinsoare-am făcut
 Cu turcul, cu Mustafa,
 Cin' pe Stanc-o săruta
 Cinci pungi de galbeni i-o da,
 Cine nu mi-o săruta
 Frumos capul i-o tăia,
 De s-o duce pomila
 Că s-a răpus d-un voinic,
 Pentru-un lucru de nimic.
 Dară mă-sa că-i zicea :
 — Ienceo, nu te speria,
 Că mai trăiește mă-ta
 Și-oi să te-nvețe ceva.
 'Nntr-o odaie că-l băga,
 Femeiește l-îmbrăca,
 Din guriță l-învăța :
 — Foaie verde trei lăptuci,
 Tu, Ienceo, ca să te duci,
 La poarta cu trei bășici
 Și din gură ca să-mi strigi :
 — Stanco, surățica mea,
 Scoal' de-mi descuie ușa,
 Că eu sînt surata ta,
 Scoală, Stanco, nu mai sta.
 Că mi-a venit puștiu beat
 Și mi-a dat goana prin sat
 Și mi-e frică de-mpușcat.
 Iară Iencea că pleca,
 Foaie verde trei lăptuci,
 La poarta cu trei bășici
 Și din gură că striga :
 — Stanco, surățica mea,
 Scoal' de-mi descuie ușa,
 Că eu sînt surata ta,
 Scoală, Stanco, nu mai sta.
 Că mi-a venit puștiu beat,
 Și mi-a dat goana prin sat,
 Și mi-e frică de-mpușcat.
 Dară Stanca că zicea :
 — Fuci, surată, d-acolea
 Că nu ești surata mea,
 Că nu-ți înțeleg gura.

Nu ți-e glasul femeiesc
 Și ți-e glasul haiducesc,
 Mi-e să nu mă prăpădesc.
 Dară Iencea că zicea :
 — De nu-mi înțelegi gura,
 Bagă mîna pe fereastră,
 Dă de spilce și de ace.
 Dară Stanca ce-mi făcea ?
 Fereastră c-o deschidea,
 De spilce, de ace da ;
 Băga mîna pe fereastră,
 Da de spilce și de ace.
 Atunci Stanca se-ncredea
 C-are să fie surata.
 Atunci ușa-i descuia,
 Iencea-năuntru intra.
 Dară Stanca ce-mi făcea ?
 Ea la foc că-i așternea.
 Dară Iencea că nu vrea
 Și din gură că-i zicea :
 — Stanco, surățica mea,
 Nu-mi așterne acoloa,
 Că sînt lemnele de plop,
 Sare foc și arde tot,
 Geaba de pomana ta
 Car' cu mine ți-oi făcea.
 Să vezi, Stanca ce-mi făcea ?
 În braț la ea că-i așternea.
 Cînd fu pe la miez de noapte,
 Stăncuța-n sudori de moarte ;
 Cînd fu pe la cîntători,
 Stăncuța-mi vărsa sudori.
 Dacă ziua se făcea,
 Să vezi, Iencea ce-mi făcea ?
 Inelușul i-l lua,
 Năvală pe ușă da,
 Inelușul de argint
 Amanetul de la turci.
 Dară Stanca-l cunoștea :
 — O, Ienceo, că nu-i așa,
 Stăi de pune-mi o cîrpă-n cap,
 Să mă tem că te-am bărbat.
 Dară Iencea ce-mi făcea ?
 O trăsură că-mi lua
 Și-n trăsură se suia,

Și cu Stanca-alătura,
Prin Țaligrad se plimba.
Cînd turcii că mi-l vedea
Unul pe altul se tăia,
Alții-n Dunăre sărea,
Cinci pungi de galbeni făcea
Și lui Iencea i le da,
C-a sărutat pe Stanca.
Mă plătii cu cîntecul,
Ca cal bun cu umbletul
Și ca lupul cu crîngul,
Pînă pușca mi-l sosește,
El dă pielea și plătește.

68

Milea

Foaie verde matostat,
La cel păr mare, rotat,
Cu creștetul nărîmzat,
E un pat mare-ncheiat
Cu scîndurile de brad,
Cu picioarele de fag,
Șade Milea răsturnat.
Țipă Milea dintre lunci,
Dintre lunci,
 din văi adînci.
El țipa,
 se văicărea.
De trei zile și trei noți,
Țipa și se văicărea.
Cin' pe Milea l-auzea ?
Dar mă-sa că-l auzea,
Dosu la Milea că da
Și din gură l-întreba :
— Aba, maică, Mileo dumneata,
De ce plîngi, te văicărești
De trei zile și trei noți ?
— Maică, mă vezi că nu poci !
— Or din chelciug c-ai firșit,
Or porcii că i-ai pierdut,
Sau haine c-ai ponosit,
Ori vremea că ți-a venit,
Maică, de căsătorit ?

— Mamă, măicuțița mea,
 Mai nimica n-am pierdut.
 Asară, de la o vreme,
 În pat eu m-am răsturnat
 La cel păr mare, rotat,
 Crivățul c-a adiat,
 Frunzele le-a scuturat
 Și din frunze s-a iscat
 Un șarpe balaur
 Cu capul ca de taur,
 Cu trei coade de aur.
 Când se-ntinde,
 mă cuprinde,
 Se zgîrcește,
 mă topește.
 Dacă ești tu mama mea,
 Văluie mîna-n basma
 Bag-o-n sîn
 pe sub zăbun,
 Scoate-mi șarpele din sîn.
 D-ale, mă-sa răspundea :
 — Ce-ai spus, maică, Mileo dumneata,
 Să-nvălui mîna-n basma ?
 Decît, maică, fără mîină,
 Mai bine eu fără tine,
 Că cît oi trăi pe lume,
 Mulți voinici fac, vezi, ca tine.
 Să vezi, mă-sa că-mi pleca,
 Iar Milea se văicărea.
 Vreo trei zile și trei nopți
 Plîngea și se văicărea.
 Ta-su, frate, l-auzea
 Și la el dosu că da.
 — De ce plîngi, taică, Mileo dumneata,
 Ce plîngi și te văicărești ?
 — Taică, mă vezi că nu pociu !
 — Or dinchelciug c-ai fîrșit,
 Or porcii că i-ai pierdut,
 Sau haine c-ai ponosit,
 Ori vremea că ți-a venit,
 Taică, de căsătorit ?
 — Nici de chelciug n-am fîrșit,
 Nici porcii nu i-am pierdut,
 Nici haine n-am ponosit,

Nici vremea nu mi-a venit,
 Taică, de căsătorit.
 Da eu asară pe-nsărat,
 Eu în pat m-am răsturnat
 La cel păr mare, rotat,
 Crivățul mi-a adiat,
 Frunzele le-a scuturat
 Și din frunze s-a iscat
 D-un șarpe, vezi, balaur
 Cu capul ca de taur,
 Cu trei coade de aur.
 Când se-ntinde,
 mă cuprinde ;
 Se zgîrcește,
 mă topește.
 Dacă ești tu tatăl meu,
 Văluie mîna-n bazma,
 Bag-o-n sîn
 pe sub zăbun,
 Scoate-mi șarpele din sîn.
 Dară ta-su răspundea :
 — Decît, taică, fără mînă,
 Mai bine eu fără tine,
 Că cît oi trăi pe lume,
 Mulți voinici, vezi, fac ca tine.
 Ta-su drumu că-și lua.
 Iar Milea se văicărea
 Tot trei zile și trei noți.
 Ibonnica l-auzea,
 Dosu la Milea că da
 Și din gură-l întreba :
 — D-aba, Mileo, dragă Mileo,
 De ce plîngi, te văicărești,
 De trei zile și trei noți,
 Ori dinchelciug c-ai fîrșit,
 Ori haine c-ai ponosit,
 Sau porcii că i-ai pierdut,
 Sau vremea că ți-a venit,
 Frate, de căsătorit ?
 — Ba, neică, nu mi-a venit
 Vremea de căsătorit,
 Da eu asară m-am culcat
 La cel păr mare, rotat,
 Crivățul c-a adiat,
 Frunzele le-a scuturat

Și din frunze s-a iscat
 D-un șarpe, vezi, balaur,
 Cu capul ca de taur
 Și cu trei coade de aur.
 Când se-ntinde
 mă cuprinde ;
 Se zgîrcește,
 mă topește.
 Dacă vrei matale-așa,
 Văluie mîna-n basma,
 Bag-o-n sîn
 pe sub zăbun,
 Scoate-mi șarpele din sîn,
 Că se-ntinde,
 mă cuprinde ;
 Se zgîrcește,
 mă topește.

Cine mîna-n sîn o băga,
 Mîna din cot i-o cădea,
 Da ea, frate, ce-mi făcea ?
 Nici mîna n-o-nvăluia,
 La el că se repezea
 Și-n brațe că mi-l lua,
 Mîna liberă băga,
 Aur d-azvîrlita da.
 Ala șarpe nu era,
 Numai aur că găsea.
 D-azvîrlita, frate,-l da.
 Dar Milea ce mi-și făcea ?
 Pe ea că mi-o săruta,
 De soție mi-o lua
 Și-acasă că mi-și pleca,
 Frumoasă nuntă-mi făcea,
 De-mi pomenea, vezi, lumea.

69

Cîntec pescăresc

Foaie verde și iar verde,
 Sub poale de codru verde
 Mititel focșor se vede,
 Mititel și potolit.

Da nu mi-e foc potolit,
 Și-i de voinici ocolit :
 O ceată de coticeri,
 Una de undiceri
 Și alta de nevodari,
 Tot feciori de boieri mari.
 Dar vorba ¹ de ce le-era ?
 De ostrețe,
 de cotețe,
 De privale curgătoare, ²
 C-acolo-i crapul mai mare.
 Dar vâtaf de nevodari,
 Săvai, Zvîrlă
 de pe gîrlă,
 Cu șalvari de rogojină,
 Cu căciula de brădiș,
 Cu brîul de mogodici,
 Cu călțuni de coji de rac.
 Potcoviți cu dinți de crap,
 Că se plimbă prin ostrețe,
 Prin ostrețe, prin cotețe,
 Ca zapciul prin județe.
 Și judecă știucile
 Ca zapeii slugile,
 Și judecă ghibanii
 Ca Băleanu țigani.
 Dar vâtaf de nevodari,
 Că el mi-are un fecior
 Și umblă să mi-l însoare.
 Da fata de unde-o ia ?
 Tot din vad din Stelnica,
 Fata lui chir Marincea,
 Cu cercei
 de ghiocei,
 Cu salbă de nouă lei.
 Bună masă că-ntindea,
 Bună nuntă că-mi făcea.
 Și pe masă ce punea ?
 Un codru de mămligă
 Și-o căpățînă de știucă
 Și ciorbă de roșioară,
 Că e dulce la mîncare.
 Veniră vremea la dar,
 Nunu-ăl mare dăruia.

Dăruia, ce-mi dăruia ?
 Minciogu-n mînă-i punea.
 Dar măsași ce-mi dăruia ?
 Cîte doi p-o undicioară,
 Cîte trei p-un cîrligel.
 Socru-ăl mare dăruia :
 Un cinuleț zugrăvit
 Și pe fund mi-este pîrlit,
 Tot tărîndu-l peste grind,
 Peste grind pe la privale,
 Peste apa curgătoare,
 Unde e crapul mai mare.
 Doi ghibani opăcinari
 Și-o plătică jugănită,
 Că ține cîrma de frică.

Gligore Savu, țăran, 56 ani, c. Vlădeni, în 1933, mi-a spus acest
 cîntec cu următoarele schimbări : 1. *Sfatul*, 2. adaugă versul : *c-a*
venit zăporul mare, iar la adresa vîtafului adaugă versurile :

Unde-i moare d-un baboi,
 Parcă-i moare patru boi ;
 Unde-i moare-o roșioară,
 Parcă-i moare-o surioară ;
 Unde-i moare d-un biborț,
 Parcă-i mor copiii toți.

70

Ghiță Cătănuță

Foaie verde-a bobului,
 Pe culmița dealului,
 Dealului, Ardealului.
 Foaie verde peliniță,
 Pe cel deal, pe cea culmiță,
 Plimbă-mi-să, poartă-mi-să,
 Săvai, Ghiță Cătănuță,
 Fecioraș de Iabrămiță,
 Cu trei flori la chivăluță,
 Cu-a lui dalbă de mîndruță,
 Cu doisprece călușei,
 Vineți, neică, porumbei,
 Săxănați de gălbinei,
 Plimbă mîndra printre ei,

Cu tacîm de lăutari,
 Cu parale-n buzunari.
 D-ale, Ghiță ce-mi făcea ?
 El p-un munte se suia,
 Frumoasă masă-ntindea,
 De mînca zapcii la ea.
 Lăutarii că cînta
 Și lui Ghiță nu-i plăcea,
 La a lui mîndră că striga :
 — Alelei, mîndruța mea !
 Frunză verde matostat,
 De cînd, mîndro, te-am luat
 Nici un cîntec n-ai cîntat.
 Ia, să-mi faci d-un cîntecel,
 Fie cît de mititel,
 Numai două vorbe-n el,
 Să-mi ascult cu drag la el.
 Dară mîndra că-i zicea :
 --- Alei, Ghiță Cătănuță,
 Fecioraș de Iabrămiță,
 Cu trei flori la chivăluță,
 Cînd oi sta de ți-oi cînta,
 Livezi verzi s-or încurca,
 Ape reci s-or turbura,
 Maluri mari că s-or surpa,
 Glasul meu s-o ridica
 Tocmai sus la Bedriga,
 Pe un' se ține Gruia,
 Să vezi Gruia, Bazagruia,
 Și cu Pană Roșioară,
 Voinicel dintr-altă țară,
 Mi-i arambașa de voinici
 Peste patruzeci și cincî,
 Cincizeci, neică, făr' de cincî.
 Ghiță, la tine-or veni
 Și pe tine te-or tăia
 Și pe mine m-or lua,
 De s-o duce pomina
 Că i-am fost ibomnicea
 De cînd eram mititea,
 Din braț de la maică-mea ;
 Și mi-a fost ibomnicel
 De cînd era mititel,
 Din braț, de la legănel.
 Dară Ghiță că-i zicea :

— Cîntă-ți, mîndro, cîntecul,
 Că mi-e drag ca sufletul,
 Că aste mîini albe, curmate,
 De la dește pîn' la coate
 Sînt cu sîrmă-nfășurate
 Și n-au cu cine se bate
 De străinătate.
 'Cepea mîndra de-a cînta,
 Livezi verzi că se-ncurca,
 Ape reci se turbura,
 Maluri mari că se surpa.
 Glasul ei se ridica
 Tocmai sus la Bedriga,
 Pe un' se ține Gruia,
 Să vezi Gruia, Bazagruia,
 Și cu Pană Roșioară,
 Voinicel dintr-altă țară,
 Mi-i arambașa de voinici,
 Peste patruzeci și cinci,
 Cincizeci, neică, fără cinci.
 Cînd Gruia că-mi auzea,
 Așa din gură zicea :
 — Raita basa m-alerga,
 Ia-auzi, mîndrulița mea,
 Cari mi-a fost ibomnicea
 De cînd era mititea,
 Din braț de la maică-sa
 Și i-am fost ibomnicel
 De cînd eram mititel,
 Din braț, de la legănel.
 După mîndra că pleca
 Și la Ghiță se ducea
 Și din gură că-i zicea :
 — Alei, Ghiță Cătănuță,
 Fecioraș de Iabrămiță,
 Cu trei flori la chivăluță,
 Cine naiba te-a-nvățat
 De-ai pus mîndra de-a cîntat ?
 Să vezi, mîndrulița ta
 A fost ibomnica mea,
 De cînd a fost mititea,
 Din braț de la maică-sa.
 Acu să-mi dai mîndra ta
 Ca să nu-ți răpui viața.
 Dară Ghiță că zicea :

— Ale, Gruio dumneata,
Cum să-ți dau eu pe mîndra ?
Aia nu mi-a dat-o soacră-mea
Să fac căsuță cu ea
Și eu ca toată lumea ?

— Bine, măi Ghiță, atunci să-mi dai paloșul tău !

— Bine, mă Gruio, cum să-ți dau paloșul meu ?

Ăla nu mi l-a dat socru-meu
Să apere capul meu,
Capul meu și-al mîndrei mele ?

— Bine, mă Ghiță, atunci să-mi dai pe Murgul tău !

— Cum să-ți dau pe Murgul meu ? !

Nu mi l-a dat cumnatul meu
Să poarte trupșorul meu,
Trupul meu și-al mîndrei mele,
Să mă port eu cu plăcere ?

Atunci Gruia că-i zicea :

— Alei, Ghiță Cătănuță,

! Fecioraș de Iabrămiță,
Nu-mi dai nici pe mîndra ta,

Nici paloșul tău,
Nici pe Murgul tău,
La ce vrei să ne luptăm :

La luptă să ne luăm,

Sau în săbii să ne tăiem ?

Atunci Ghiță că-i zicea :

— Alei, Gruio dumneata,
În săbii să nu ne tăiem,
La luptă să ne luptăm,
Luptă dreaptă și-nțeleaptă,
De la Dumnezeu lăsată,
Că și nouă ne este dată ;
Să lăpădăm sabia drăcească,
Luăm lupta romînească.

Săbii la pămînt trîntea

Si la luptă se lua

Zi de vară

pîină-n seară,

Făr' de pic de nădușeală.

A doua zi iar,

A treia zi iar,

Nici nu se trîntea,

Nici nu se lăsa,

Mai rău se zobeia.

Cînd fu soarele la prînz,
Să vezi luptă cam cu rîs ;
Cînd fu soarele-n nimiaz,
Să vezi luptă cu necaz ;
Cînd fu soarele-n chindie,
Să vezi luptă cu mînie ;
Cînd fu soarele-n deseară,
Să vezi luptă, nene, cu omoară.
D-alei, Ghiță ce-mi făcea ?

De șarlatan ce era,
Brînețul că-l deznoda,
Șalvarii-n jos că-i lăsa
Și pe mîndra c-o-ncerca,
Și la mîndra că striga :

— Sai, mîndruțo,

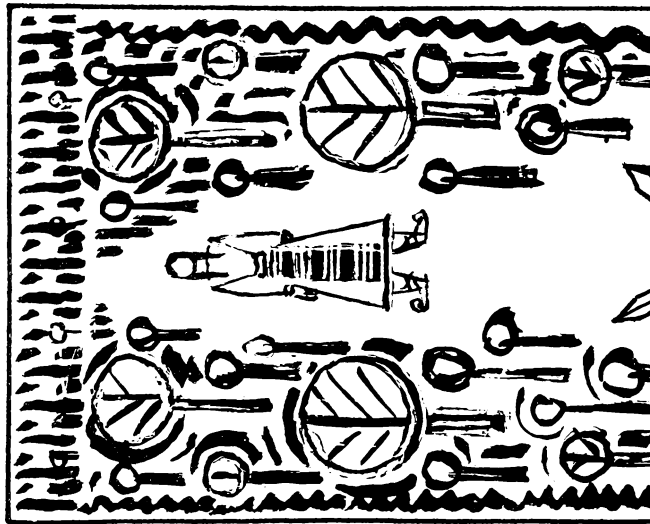
sai, drăguțo,

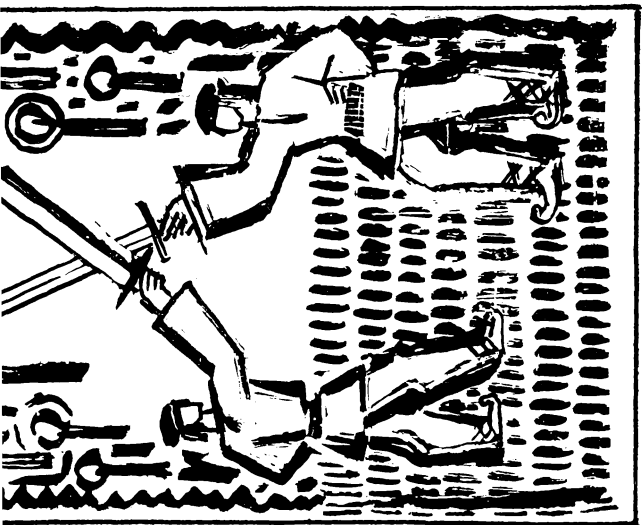
Sai de-mi înnoadă brînețul
Că mă trîntește lotrul
Și-mi pune lotrul capul !
Dară mîndra că-i zicea :
— Alei, Ghiță Cătănuță,
Fecioraș de Iabrămiță,
Car' pe care v-oți trînti,
Tot un bărbățel mi-oți fi.
Ea vedea pe Gruia mai gros,
Pe Ghiță mai copilos,
Gîndea că l-o pune jos.
Iară Ghiță mai striga :

— Sai, mîndruțo,

sai, drăguțo,

Sai de-mi 'noadă brînețul,
Că mă trîntește lotrul
Și-mi pune lotrul capul !
— Păi, nu ți-am spus, mă Ghiță, adevărat
Car' pe care v-oți trînti,
Tot un bărbățel mi-oți fi ?
Ea vedea pe Gruia mai gros,
Pe Ghiță mai copilos,
Gîndea că l-o pune jos.
D-alei, Ghiță ce-mi făcea ?
De șarlatan ce era,
Din picioare azvîrlea,
Șalvarii că-i lăpăda
Și pe Gruia l-aducea,

Cu el în pămînt că da,
 Pîn' la brîu că-l îngropa,
 Paloş din teacă trăgea
 Şi capul că-i fluşturea,
 Îi da capul cît colea.
 Mergea cap bolborosind,
 Corpul mătăniei făcînd,
 Nu-ş' ce mă-sa tot zicînd
 Şi tot pe Ghiţă-njurînd.
 Atunci Ghiţă ce-mi făcea ?
 La-a lui mîndră că striga :
 — Alelei, mîndruţa mea,
 Tu-mi cei moarte luminoasă,
 Sau cei moarte-ntunecoasă ?
 Ea cerea moarte luminoasă,
 Socotea să mai trăiască,
 Cu Ghiţă să facă casă.
 Şi pe mîndra c-o lua
 'Ntr-o cîrcimă că intra,
 Şi-i da vinişor de bea,
 Şi din gură că-i zicea :
 — Ia, mîndruţo, vin de bea,
 De la mînuşiţa mea ;
 Ori oi bea,
 ori n-oi mai bea,
 C-asta ți-e grijania.
 Şi pe mîndra c-o lua,
 Din cîrciumă că ieşea
 Şi din gură că-i zicea :
 — Mai saltă-ți bărbiile,
 Să-ți mai văz sprîncenile,
 Gîtul cu mărgelile,
 Că mi-a uscat zilele.
 Din cîrciumă că ieşea,
 P-aci prin tîrg cu ea da,
 O rogojină cumpăra,
 Catran de trei lei lua,
 Pe mîndra o-nfăşura,
 Foc de la poale că-i da.
 Arde mîndra, se scredeşte,
 Ghiţă bea, se-nveseleşte
 Şi de mîndra nu gîndeşte.
 La ea că se repezea,
 Odor de la ea lua.

Dar ce odor că lua ?
Cositele că-i tăia
Și-n buzunar le băga ;
Țița dreaptă că-i tăia
Și-n desagi mi-o arunca
Și pe cal că mi-o punea,
La soacră-sa se ducea.
Soacră-sa când îl vedea,
Să vezi, pe Ghiță-l certa :
— Alei, Ghiță Cătănuță,
Fecioraș de iabrămiță,
Bine, mă, tu pe fie-mea când ai luat-o.
Cu mine că te-ai legat
Să mi-o aduci iarna de nouă ori
Că sînt mai multe sărbători
Și puține lucrători,
Și vara, vezi, de trei ori,
Că sînt mai multe lucrători
Și puține sărbători.
Atunci Ghiță că zicea :
— Alelei, socrița mea !
Frunzuliță mărgărit,
Astă-vară ce-a trecut,
Nouă livezi am cosit,
Nouă clăi am copițit,
La toate vîrf le-am făcut
Și la una nu mi-a ajuns să-i fac vîrf.
Capul mîndrei am tăiat,
Vîrf la claie de mi-am fapt.
Dacă nu crezi cuvîntul,
Poftim, frate, odorul.
Mîna-n buzunar băga,
Cositele le scotea
Și-n poală i le-arunca.
Și-n desagi el căuta,
Țițișoara o scotea
Și din gură că zicea :
— Poftim, frate, țiță grasă
De la fie-ta cea frumoasă,
De bagă și tu cu varză,
Dacă i-a fost mintea proastă.

Ghiță Cătănuță

Foaie verde peliniță,
 Pe cel deal, pe cea culmiță,
 Pe culmița dealului,
 Dealului, Ardealului,
 Plimbă-mi-se,
 poartă-mi-se
 Săvai, Ghiță Cătănuță,
 Cu a lui dalba-i mîndruță,
 Cu doisprece călușei,
 Sălsănași de gălbenei.
 Plimba mîndra printre ei.
 O împlimba cît o împlimba,
 Da să vezi unde trăgea ?
 La cel cioplan dărămat,
 De scumpe arme-ncărcat
 Și de crăci mi-e pologat.
 D-ale, Ghiță ce făcea ?
 Frumoasă masă-ntindea,
 Lăutarii că-i cînta,
 Cu mîndra de gît ședea.
 El, frate, se chefua,
 Frumos mîndrii că-i spunea :
 — Alelei, mîndruța mea,
 De cînd, mîndro, te-am luat,
 Nici un cîntec n-ai cîntat.
 Ia, să-mi cînți d-un cîntecel,
 Fie cît de scurticel,
 Să mi-ascult cu drag la el.
 D-ale, mîndra că-i spunea :
 — De ce zici tu, Ghiță, așa ?
 Eu, frate, cînd oi cînta,
 Munți cu brazi s-or dărîma,
 Podurile s-or surpa,
 De nu mai trec carele,
 Cealea cu podvarele ;
 Și pe noi ne-ar auzi,
 Să vezi, Gruia, Bazagrauia,
 Și cu Pană Roșioară,
 Și cu Petrea Spînului
 Din satul Tecuciului,
 Temeiul războiului.

Și pe mine m-o auzi,
 Și la noi că mi-o veni,
 Și pe tine te-o tăia,
 Și pe mine m-or lua,
 Că i-am fost ibomnicea
 Din braț de la maică-mea !
 D-ale, Ghiță ce-mi făcea ?
 Cu pumnii-n masă bătea,
 El, frate, că s-enerva
 Și la mîndra că striga :
 — Cîntă-ți, mîndră, cîntecul
 Că mi-e drag ca sufletul ;
 Nu ți-oi cînta cîntecul,
 Urîță ca pămîntul !
 'Ncepea mîndra d-a cînta,
 De mi-amortiza lumea :
 Munți cu brazi se dărîma,
 Poduri mari că se surpa
 De nu mai trec carele,
 Cealea cu podvarele,
 Și-ncurca livezile,
 Și turbura apele.
 Cînd glasul că-l glăsuia,
 Gruia lîngă el mi-era.
 Dar Ghiță cînd mi-l vedea :
 — Ce vrei, Gruio dumneata ?
 Și Gruia că-i răspundea :
 --- De ce ți-ai pus mîndra ta,
 Mi-a-ncurcat livezile,
 Mi-a turburat apele.
 D-ale, Ghiță l-întreba :
 --- Ori în săbii ne tăiem,
 Ori în luptă ne luptăm ?
 --- Ai la luptă dreaptă
 și-nțeleaptă,
 Nu-i ca sabia spurcată !
 Ei la luptă se lua,
 Se lupta cît se lupta,
 Dete soarele-n diseară,
 Să vezi luptă cu omoară ;
 Veni soarele-n chindie,
 Să vezi luptă cu mînie !
 D-ale, Ghiță ce-mi făcea ?

Şalvarii jos că lăsa,
 În alţii strimţi că rămînea
 Şi la mîndra că striga :
 — Alelei, mîndruţa mea,
 Mîncă-ţi-ar neica gura,
 Sara şi dimineaţa,
 Peste zi-ntotdeauna,
 C-aşa-mi cere inima,
 Vin, ridică curaua,
 Că mă răpune Gruia.
 Dar femeia ce credea ?
 Vedea pe Ghiţă copilos
 Şi pe Gruia voinicos,
 Credea c-o să-l puie jos.
 Şi mîndruţa răspundea :
 — Care pe care-o trînti,
 Ala bărbăţel mi-o fi ;
 Care pe care-o tăia,
 Ala bărbat l-oi lua !
 D-ale, Ghiţă c-auzea,
 Mîna stîngă-o-nfurişa,
 El de fapt stîngaci mi-era,
 Şi-n curea că se strîngea,
 Cu Gruia-n pămînt că da,
 Jumătate că-l băga ;
 Al doilea că-l trîntea,
 Pîn' la subţiori mi-l băga,
 Paloşul că mi-l lua,
 Paloşul că-l repezea,
 Îi da capul cît colea,
 Şi la mîndruţa mergea :
 — Alelei, mîndruţa mea,
 Mîncă-ţi-ar neica gura,
 Că mi-ai fost soţia mea.
 Toată vara mi-am cosit,
 Nouă clăi că mi-am făcut,
 La una n-a ajuns vîrful.
 Am să fac vîrful şi eu,
 Vezi, mîndro, cu capul tău.
 D-ale, mîndra că striga :
 — Iartă-mi, Ghiţă, greşala,
 Că n-oi mai face alta !
 — Bată-te legea, căţea,
 Ce să-ţi iert eu greşala !

Și de mîna că o lua,
 Și la claie o ducea,
 Sus pe claie o urca,
 Și paloșul că-l scotea,
 Și pe mischiu că-l trăgea
 Și pe mîndra c-o-ntreba :
 — Să vezi, tu, mîndruța mea,
 Ce fel de moarte poștești :
 Poștești moarte-ntunecoasă,
 Sau vrei moarte luminoasă ?
 Poștea moarte luminoasă,
 Credea c-o să mai trăiască !
 D-ale, Ghiță ce-mi făcea ?
 Paloșul și-l rezezea
 Și capul i-l fluștiurea,
 Îi da capul cît coala,
 Umbla cap bolborosind,
 Trupul mătăniei făcînd,
 Nu știu ce mă-sa zicînd.
 Și din gură că-i spunea :
 — Zaci aci, burdof de cîine,
 Dacă n-ai ținut cu mine !
 Coadă dreaptă i-o tăia,
 La restu focu că da.
 Ardea mîndra cît ardea,
 Ghiță bea, se-nveselea.
 El pe cal încălica,
 La soacrî-sa că pleca
 Soacrî-sa că mi-l vedea,
 Găinile că chema :
 — Piri, piri, cocoșel,
 Că-mi vine d-un ginerel.
 Da el, frate, c-ajungea,
 Cu bună ziua că-i da
 Și soacrî-sa-i mulțumea,
 Și iar Ghiță că vorbea :
 — Ia, să cați tu soacră-mea,
 Ia, să cați tu varză acră,
 Să băgăm cu carne grasă,
 D-aici de la voi din casă.
 Dar soacră-sa se gîndea :
 — De ce zici tu, Ghiță, așa;
 Tu ai tăiat pe fie-mea ! ?
 — Da, eu am tăiat pe fie-ta,
 Uite-i și coada coala.

Dar soacră-sa c-auzea,
Păr galben că jumulea
Și d-azvîrlita mi-l da
Pe loc că se prăpădea.
D-ale, Ghiță ce-mi făcea ?
Foc la case el le da,
Ardea soacră-sa și-ardea,
D-ale, Ghiță ce-mi făcea ?
La drumu-ăl mare ieșea
Și cînta cu tambura,
De răzbuna inima,
Altă soție-și lua.

72

Nidelea

Ș-am zis verde de madem,
Picături de untdelemn,
Nidelea din Măldăieni
Cu Ion de la Săceni
Și Oprea din Guruieni,
Ș-am zis verde ș-o lalea,
Cîte trei schimbași mi-erea,
Cîte trei că se vorbea
Să ducă la Lisandra,
La Lisandra din Piatra ;
De frumoasă ce erea,
Murea lumea dîpă ea,
Nidelea se prăpădea.
Cîte floricele-n coastă,
Nu-s ca Lisandra frumoasă ;
Cîte flori pe Ialomiță,
La Lisandra pe rochiță.
Cîte trei că se vorbea,
Șăile pe cai punea

O variantă din comuna Seaca, satul Cioara, aproape de Turnu-Măgurele, notată în Roșiori, la 18-XI-1964, de la Dumitra Mihalache, 30 ani, colectivistă, spune că Nidelea a furat pe Lisandra de la horă ; a doua zi i-a venit ordin de chemare la manevra mare ; merge la armată și căpitanul, căruia Lisandra îi era fină, îl învoiește acasă. Nerăbdător, N. trece de-a dreptul prin Olt. Calul se duce singur acasă. Lisandra înțelege ce s-a întîmplat, îl caută cu năvoadele și-l înmormîntează.

Și la Piatra că pornea.
Acolo cînd ajungea,
Nunta în fapt că mi-erea,
Ei acolo se ducea,
Pe Lisandra mi-o vedea.
Dar Nidelea ce-mi făcea ?
La Lisandra se ducea
Și din gură așa-i grăia :
— Măi Lisandro dumneata,
Vrei să fii nevasta mea ?
Dar Lisandra ce-i spunea ?
— Măi Nidele dumneata,
Așteaptă pîn' s-o-nsera,
Lumea acasă c-or pleca
Și eu pe tine te-oi lua.
Dar Nidelea ce-mi făcea ?
Aștepta pîn' să-nsera,
Pe Lisandra mi-o lua,
Cu ea acasă pornea.
Acasă cînd ajungea,
La maică-sa că striga :
— Maică, măicuțița mea,
Scoală de dăscuie poarta
C-am venit cu Lisandra,
Cu Lisandra din Piatra,
Mîncă-i-aș limbulița,
Mîncă-i-aș limba din gură,
Tocmai de la rădăcină.
Maică-sa cînd mi-auzea,
Iute poarta-i deschua.
Dar Lisandra ce-mi făcea ?
Mîna că i-o săruta.
Iar ea, măre,-i dăruia,
O salbă că-i dăruia
Și la gît că i-o punea.
Lele, lele, și-o lălea,
Trei zile nu zăbovea
Și ordinul că-i pica,
Ordinul de concentrare,
Cine îl aude moare !
Nidelea cînd auzea,
Inima i se-ntrista,
Începea a suspina,
De armată se gătea.

Trei zile că-ntârzia,
 Iar la urmă ce-mi făcea ?
 Şaua pe Murgu punea,
 Ziua bună că-şi lua,
 La regiment că pleca.
 Acolo cînd ajungea,
 La-nchisoare mi-l băga
 Şi trei luni mi-l pedepsea.
 Da Nidelea ce-mi făcea ?
 La căpitan se ducea
 Şi din gură așa-i zicea :
 — Trăiți, dom'le căpitane,
 Să am puțină iertare,
 Că și eu m-am însurat
 Şi d-aia am întîrziat.
 Ordinul cînd mi-a venit,
 Taman eram logodit
 Cu Lisandra din Piatra,
 Mîncă-i-aş limbulița,
 Mîncă-i-aş limba din gură,
 Tocmai de la rădăcină.
 Căpitanul de-auzea,
 La-nchisoare mi-l ținea
 Pîn' pedeapsa și-o făcea.
 Dar Nidelea ce-mi făcea ?
 Dor de Lisandra-i venea,
 Mereu la raport ieșea
 Drumul acasă să-i dea ;
 Nimenea nu-l asculta.
 Pedeapsa și-o termina,
 Drumul acasă că-i da,
 Şaua pe Mugu punea
 Şi-nspre casă mi-o lua.
 La o cîrciumă ajungea,
 O vadră de vin cerea,
 De-a-ncălare că mi-o bea.
 Cîrciumaru ce-i spunea ?
 — Măi Nideleo dumneata,
 Stai aici și nu pleca,
 Vine Călmățuiul mare
 Şi-ai să te-neci, frăţioare !
 — Nu mi-e frică că mă-nec,
 C-am pe Murgu prea deştept.
 Şi Nidelea ce-mi făcea ?
 De cîrciumar n-asculta,

Pinteni calului că-i da,
La Călmățui mi-ajungea
Și adevărat că mi-erea :
Apa mare că venea.
Dar Nidelea ce-mi făcea ?
Cruce cu dreapta-și făcea,
Pinteni calului că-i da
Și-n Călmățui că intra,
Apa mare că-mi venea,
Valurile mi-l lua
Și-n apă se scufunda
Calul afar' că-mi ieșea,
Înapoi că se uita,
Necheza și spumega,
Pe Nidelea nu-l vedea ;
Spre casă că mi-o lua.
Acasă de mi-ajungea,
De la poartă necheza,
Lisandra mi-l auzea :
— Maică, măicuțița mea,
Mi-a venit și Nidelea.
Iute-afară că-mi ieșea,
Dar afară ce vedea ?
Numai calul necheza,
Necheza și spumega,
Dar Nidelea nu era.
— Maică, măicuțița mea,
Mi s-a-necat Nidelea !
Trei zile nu zăbovea,
Apa că se retrăgea,
Pe Nidelea mi-l găsea
Oamenii ce pescuia,
Între sălcii agățat,
Mort și de apă umflat.

73

Voinicel Oleac

Verde bob negară,
Sus la Inișoară,
Jos la Scărișoară,
Voinicel se-nsoară,
Voinicel Oleac
De blagă bogat,

De părinți sărac,
 De mamă prădat.
 Dumnezeu i-a dat,
 Mîndra și-a luat,
 Mîndră ca a lui
 Nu-i a nimănui !
 Dumnezeu i-a dat
 Ca la un sărac,
 Ce blagă i-a dat ?
 Nouă mori în vînt,
 Nouă sub pămînt,
 Macină argint.
 Mi-avea jgheaburi
 La ferastră,
 De-i curgea
 Argintu-n casă ;
 Nouă mori pe mare,
 Macină la sare,
 Nouă mori la un zăgaz,
 Nouă vii la un pîrleaz,
 Cu aracii obli,
 Cu strugurii negri,
 Cu aracii spârți,
 Cu strugurii crăpați ;
 Cu aracii-n dungi,
 Cu strugurii dulci.
 Pe el că-l aflară
 Cîinii de săteni
 Și de neșloveni,
 La bir l-așezară,
 La raj l-încurcară.
 Dar el nu plătea
 Ca lumea, nerodul,
 Și plătea pe ani
 Care de bani,
 Și pe lună
 Punga plină,
 Și-un sac de făină
 Și-un pui de găină,
 Străinul de mine !
 Oleac ce-mi făcea ?
 Ce blagă mi-avea,
 Toată că mi-o da,
 De bir nu scăpa !
 Sta și se gîndea

Și se ciumăra,
 Din gură zicea :
 — Bre, să-mi vînz pe taica,
 Taica mi-e bătrîn,
 Dă la preț puțin.
 Ce-oi să iau pe el ?
 Cinci sute de lei !
 Ce-oi să fac cu ei ? !
 Birul nu-l plătesc,
 Nu-l cortoroșăsc,
 Cu frați nu-mi trăiesc.
 Să-mi vînz pe maica,
 Mi-e că mi-e păcat,
 Că mi-a picotat
 Și m-a legănat,
 Pe foc nu m-a dat,
 Mi-e cu greu păcat !
 Să-mi vînz pe Murgul,
 Îmi seacă sufletul !
 Mai bine să-mi vînz pe mîndra :
 Galbeni ce-oi lua,
 Birul să-l plătesc,
 Să-l cortorășăsc,
 Cu frați să-mi trăiesc.
 La mîndra striga :
 — Mîndrulița mea,
 Scoal' de te gătește,
 Te sulimenește :
 Bagă fața albă
 La nălbeală,
 Buze moi la rumeneală,
 Sprîncene negre-n cerneală,
 Că avem să mergem
 La tîrgul de flori,
 La cei negustori,
 Luăm gălbeori.
 Mîndra se scula,
 Frumos se gătea,
 Se sulemenea :
 Băga fața albă
 La nălbeală,
 Buze moi la rumeneală,
 Sprîncene negre-n cerneală.
 Oleac ce-mi făcea ?
 De mînă o lua,

La târg că pleca,
La târgul de flori,
La cei negustori
Să ia gălbeori.
În târg ajungea,
Trei zile striga :
Trei zile de vară,
Trei de primăvară.
Verde bob negară,
Haida lume, țară,
La robi de vânzare,
Unde s-o afla,
Și s-o devăra
Să-mi vînz pe mîndra :
Galben ce-oi lua,
Birul să plăteșc,
Să-l cortorășăsc,
Cu frați să-mi trăiesc ;
Că eu mi-am avut
Nouă mori în vînt,
Nouă sub pămînt,
Macină argint.
Mi-avea jghiaburi
La fereastră,
De-i curgea
Argintu-n casă ;
Nouă mori pe mare
Macină la sare,
Nouă mori la un zăgaz,
Nouă vii la un pîrleaz
Cu aracii obli,
Cu strugurii negri,
Cu aracii sparți,
Cu strugurii crăpați ;
Cu aracii-n dungi,
Cu strugurii dulci.
P-alea că le-am dat,
De bir n-am scăpat.
Nimenea nu s-alegea
Să-mi cumpere pe mîndra.
Dar cam la spartul târgului,
La ușa oborului,
La cel cap mi-e d-un dughian,
Șade turcu Bărzăghian,
Cu mîna că-i face,

Cu ochiul că-l trage :
 — Vino, Olece,-ncoace,
 Mie mîndra-mi place.
 Galbeni ce ți-oi da,
 Birul să-l plătești,
 Să-l cortorosești,
 Cu frați să-mi trăiești.
 Turcul ce-mi făcea ?
 De mîna-i lua,
 Acas' că-i ducea,
 În casă-i băga,
 Desagi cu galbeni le umplea.
 Oleac ce-mi făcea ?
 Pe cal că-i punea,
 Acas' că pleca.
 Turcul ce-mi făcea ?
 Cu mîndra rămînea,
 Frumos c-o săruta,
 Frumos c-o frămînta.
 Mîndra că-i zicea :
 — Turculețule,
 Ibriorule,
 Frumușelule,
 Gengășelule,
 Stai să ne-ntrebăm
 Din ce neam sîntem,
 Că prea semănăm.
 Eu sînt fata popii Oprii
 Din Țara Moldovii,
 Oleac m-a luat,
 Ție că m-a dat.
 — Păi și eu sînt băiat al popii Oprii
 Din Țara Moldovii,
 Turcii m-a robit
 De cînd am fost mic,
 Galbeni de mi-am fapt,
 De te-am cumpărat,
 Nimic nu ți-am fapt,
 Dor te-am sărutat,
 Mi-e cu greu păcat !
 Frați că se găsea !
 Turcul ce-mi făcea ?
 În grajd că intra,
 Pe Murgu-l scotea,
 Pe el încăleca,

După Oleac se lua,
Din gură striga :
— Olece, Olece,
Olece, sfârtece,
Al meu bun cumnate,
Mîndrulița ta,
Surioara mea,
Vino de ți-o ia.
Galbeni ce ți-am dat,
Eu te-am înzestrat
Ca pe-un bun cumnat.
Oleac auzea,
Mai rău că-mi fugea.
Turcul ce-mi făcea ?
El se necăjea,
Drumu lui Murgu că-i da,
Pe Oleac de spate l-apuca, ~
Acas' că-l ducea,
Pe mîndra i-o da.
Oleac ce-mi făcea ?
Pe mîndra o lua,
Acas' că pleca,
Birul de-l plătea,
De-l cortorosea,
Cu frați de-mi trăia.

74

Oleacul bogat

Foaie de secară,
Sus la Inindioară,
Jos la Scărișoară,
Voinicel se-nsoară,
Voinicel Oleac,
De blagă bogat,
De părinți sărac,
De tată prădat,
De mamă sărac,
El mi s-a-nsurat,
Mîndră și-a luat.
Mîndră ca a lui
Nu-i a nimănui ;
Mîndră ca a sa
N-are niminea.

Zestre ce mi-a luat ?
 Nouă mori în vînt,
 Macină argint,
 Piscoaia-n fereastră,
 Cură argintu-n casă.
 Nouă mori într-un zăgaz,
 Nouă vii într-un pîrleaz
 Cu aracii-n dungî,
 Cu strugurii dulci ;
 Cu aracii sparți,
 Cu strugurii lați.
 Hoții de săteni
 Și de nadoleni,
 Ei mi se strîngea
 Și se sfătuia,
 La bir l-așeza.
 Nu-l puneam ca p-un sărac,
 Și-l puneam ca p-un bogat :
 Tot pe an
 un car de bani,
 Și pe lună
 o pungă plină;
 Și-un sac de făină,
 Și-un pui de găină.
 Bani ce-am avut
 I-am cortorosit,
 Bir tot n-am plătit.
 Birul să-l plătesc,
 Să-l cortorosăsc,
 Cu frați să trăiesc,
 Ce-aș putea eu vinde ?
 D-aș vinde pe taică-meu,
 Taică meu e om bătrîn,
 E bătrîn și de demult,
 N-o să-l poci scoate la tîrg.
 Pe el ce-o să iau ?
 Vreo cincizeci de lei.
 Ce-o să fac cu ei ?
 D-aș vinde pe maică-mea,
 Maica m-a făcut,
 Tîța că i-am supt.
 Maică-mea d-o sta
 Și m-o blestema
 Două-n tei n-oi mai lega.

Blestemul de tată,
 Ca stană de piatră ;
 Blestemul de mumă,
 Ca rana de ciumă.
 Da să-mi vînz mîndra,
 Că mîndră ca a mea
 N-are niminea.
 — Nică, mîndra mea,
 Vin te primenește,
 Te găitânește,
 Că eu oi să te scoț
 Peste munțișori
 La tîrgul de flori,
 Că sînt dughenele
 De șed turci-n ele.
 Nică, mîndra mea,
 Intră-ntr-o chilie
 Și-ți ia ie
 dintr-o mie
 Și rochiță de cunie
 Și cicic din Țarigrad
 De la cel ovrei bogat,
 Cotul cinci galbeni luat,
 Cam cu japca l-am luat.
 Și mai intră-ntr-o cămară,
 Bagă fața la nălbeală,
 Sprincene la cătăneală,
 Buze moi la rumeneală.
 Mîndra că-mi intra
 Și mi se gătea,
 Și se-mpodobeia,
 Se găitănea,
 Afară-mi ieșea,
 Cu ea că-mi pleca
 Peste munțișori,
 La tîrgul de flori ;
 La jupînul Ene,
 Că e dughenele,
 De șed turci-n ele.
 Pristav că puneia,
 Tobile bătea,
 Trei zile striga,
 Trei zile de vară,
 Trei de primăvară.
 La cel cap de tîrg,

Este-un dughenel,
Şade-un turc în el,
Mic şi gengăşel,
Ciupiţal

de vărsăţel.

Pe Oleac îl vede,
Cu mîna că-i face,
Cu ochiu că-l trage.
— Vin, Oleac, încoace,
Mîndra ta că-mi place !
Oleac ce-mi făcea ?
Pe mîndra şi-o lua,
La turc o ducea.
Turcul ce zicea :
— Măi Olece, dumneata,
Ia, aşterne tu ceva,
C-o să-ţi plătesc pe mîndra.
Oleac ce-mi făcea ?
Ipîngeaua aşternea,
Pe mîndra jos o punea.
Turcul ce făcea ?
În casă că intra,
Gălbeori lua,
Pe mîndra jos o punea,
Cu gălbeori c-o scovîrşea ;
De trei ori c-o scovîrşea,
Pîn' pe mîndra c-o plătea.
Oleac ce făcea ?
Gălbeori strîngea,
În traistă că-i băga,
Acasă pleca,
Birul să-l plătească,
Să-l cortorosească.
Turcul ce-mi făcea ?
Pe mîndra mi-o lua,
În casă mi-o băga
Şi mi-o săruta
Şi mi-o frămînta.
Mîndra ce făcea ?
Din ochi lăcrăma,
Din gură-i zicea :
— Turculeţule,
Mititelule,
Ibriorule,
Gengăşelule,

Noi, frate, ne-am luat,
 Nu ne-am întrebat,
 Car' de un' sîntem,
 Din ce sat sîntem,
 Că prea semănăm.
 Turcul că-i zicea :
 — Eu, mîndro, că sînt
 Din Țara Moldovei,
 Fecior popii Oprii.
 O sor' am avut,
 Turcii mi-a robit-o ;
 De cînd a fost mică,
 Nici n-am mai văzut-o.
 Mîndra c-auzea,
 Din ochi lăcrăma,
 Din gură-i spunea :
 — Eu, turcule, sînt
 Din Țara Moldovei,
 Fata popii Oprii.
 Și-un frate am avut,
 Turcii l-au robit
 De cînd a fost mic ;
 Nu l-am mai văzut.
 Turcul c-auzea,
 Afară ieșea,
 La Oleac striga :
 — Vin', Olece,-ncoa,
 Că mîndruța ta,
 Surioara mea.
 Galbeni ce ți-am dat,
 Eu te-am înzestrat
 Ca p-un bun cumnat.
 Oleac auzea,
 Din ochi lăcrăma,
 Înapoi venea,
 Din gură striga :
 — Vin', mîndruțo,-ncoa,
 Că tu ești a mea !

75

Moșneagul

Iară cel moșneag bătrîn,
 Cu barba pînă la brîu,

Când fuse la tinerețe,
 Nici un fiu n-a dobândit.
 Când fuse la bătrînețe,
 D-un fiu mic c-a dobândit,
 Când cade copil urît.
 De șapte ani că mi-l făcea,
 La bun dascăl că mi-l da,
 Bună carte-l învăța.
 Și iar, mări, că-mi venea,
 Anii de căsătorit că-l ajungea
 Și ei, mări, că-l logodea.
 Sîmbătă, bradu-i făcea,
 Duminică se cununa,
 Luni uncropu că-i juca.
 Și iar, mări, că-mi venea
 Firman de la-mpărăție
 Și mi-l luară-n cătănie,
 Nouă ani și jumătate.
 Și el, mări, ce zicea ?
 — Rămîi, taică, sănătos,
 Că nu ți-am fost de folos,
 Și tu, dalbă de mireasă,
 Rămîi, dragă, sănătoasă,
 Ca o garoafă frumoasă.
 Și-așteptați nouă ani și jumătate ;
 Când o povîrni pe zece,
 Să știți, mări, c-am pierit.
 Logoditori de ți-o veni,
 Mări, tu să te măriți,
 Pe mine să nu mai m-aștepți.
 Și iar, mări, s-a logodit.
 Iară cel moșneag bătrîn
 Cu barba pînă la brîu,
 Când a văzut că are nunta,
 El, mări, ce-mi făcea ?
 Lua sapa la spinare,
 Tîrnăcopu-n suptioară,
 La vie că se ducea,
 Vița din rădăcini mi-o scotea,
 Peste gard mi-o arunca.
 Nu'ș' cum ochi-și-arunca
 Și pe drum, mări, zărea,
 D-un voinic, mări, venea.
 Voinic negru de gînduri,

Calul negru de drumuri.

— Bună ziua, măi moșneag bătrîn,
De ce scoți vița din rădăcină
Și-o arunci peste grădină ?

— De ciuda noră-mi
Și de necazul lui fi-meu,
Că el s-a dus în cătănie
Nouă ani și jumătate,
Și-acum nor' mea s-a măritat,
Chiar astăzi are nuntă.

— Măi moșneag bătrîn, nu mergi să-mi arăți casa cu
nuntă ? Și a plecat moșul cu el și i-a arătat casa cu nunta.

Cînd acolo că-mi sosea,
În coada mesei se punea.
Tocmai era la dăruială :
Alții dăruiau moșii, =
Alții dăruiau la vîi
Și el, mări, ce-mi făcea ?
Inel din deget scotea,
În pahar miresei că i-l punea.
Iar mireasa ce-mi făcea ?
Vinul din pahar că-l bea,
Inelul de buze-i da.
Și ea puțină carte știa,
La inel că se uita
Și ea, mări, că-l cunoștea.
Din guriță ce zicea ?
— Beți, mîncăți și ospătați
Și de drum să vă cătați,
Căci voinicul mi-a venit.

76

Dumitrașcu Cazacu

Foaie verde flori domnești,
Din oraș, din București,
L-ale case mari domnești,
Care se văd în București,
În curte, vere, în curte, dragă,
În curte la domn Dumitrașcu,
Dumitrașcu Cazacu,
Frumoasă masă mi-i-ntinsă,
De mulți boieri mi-e cuprinsă.

Dar la masă cine-mi şade ?
Vreo şaisprece priotese,
Patruzeci de diaconese,
Toate sînt căimăcănese.
Dar în capul mesiei
Şade-m', vere, şade-m', dragă,
Şade doamna Ileana.
Nici nu bea, nici nu mănîncă,
Numai cu ochii se uită.
Şi naintea ei era :

O tipsie

cu iagnie

Două-trei gutui,
Trei-patru lămîi,
Cinci-şase năramze
Dulci şi mîngîioase,
Domnul să ne crează.
Dar pe ea cine-o vedea ?
Domn Dumitraşcu c-o vedea
Şi din gură că-i zicea :
— Doamnă Ileano dumneata,
De ce nu bei, nu mănînci,
Numai cu ochii te uiţi ?
Or bucatele nu-ţi plac,
Sau de noi nu-ţi este drag ?
Văd naintea ta că este
O tipsie

cu iagnie,

Două-trei gutui,
Trei-patru lămîi,
Cinci-şase năramze
Dulci şi mîngîioase,
Domnul să ne crează.
Doamna Ileana că-i zicea :
— Doamne Dumitraşcule dumneata,
Ba bucatele că-mi plac,
Şi de voi că-mi este drag,
Da eu asară m-am culcat,
Şi bolnăvioară m-am sculat,
Şi d-un vis că mi-am visat.
'Ce : — ce-ai visat ?
— Să te duci în vînătoare
După păsări gălbeoare
Că sînt dulce la mîncare
Şi uşoare la purtare,

Ca să mă scol după boală.
 Pleca domnu-n vînătoare,
 Sărea domnița-n picioare ;
 Venea domn din vînătoare,
 Cădea domnița la boală.
 Domn Dumitrașcu că-i zicea :
 — Doamnă Ileano dumneata,
 Ia, să-mi dai tu chieriu
 Să-mi descui vistieriu !
 Doamna Ileana că-i zicea :
 — Doamne Dumitrașcule dumneata,
 Ia, nu mai mă sudui,
 Că, cît sînt de suduită,
 Atît sînt de pedepsită.
 Nu știi că ai copilașii făr' de minte
 Și chieriu mi-au luat,
 Nu știu în puț l-au aruncat,
 Sau în leșteu l-a-necat !
 Domnu Dumitrașcu că-i zicea :
 — Doamnă Ileano dumneata,
 Tu ai pierdut chieriu,
 Da eu mai ții buzduganu.
 Buzduganu că-l scotea
 Și-n spre ea l-amelița.
 Doamna Ileana se spăimînta,
 Mîna sub brîu că băga
 Și chieriu că-l scotea
 Și lu domnu că i-l da.
 Dară domnu ce-mi făcea ?
 Prin odăi că se-mplimba.
 Se uita-n sus, se uita-n jos,
 Mai nimic că nu vedea.
 Cînd la odaia din mijloc,
 Acolo era băgat
 Ivășcuță mic, ăl prunc.
 Seda-n plapumă băgat,
 Parcă-era un diamant,
 Ocolit cu stebles de busuioc,
 Ardea ca văpaia de foc.
 Dumitrașcu că zicea :
 — Măi Ivășcuță mic al prunc,
 Aici de unde-ai picat,
 Și-aicea cin' te-a băgat,
 De stai în plapumă băgat,
 Parcă ești un diamant ;

Ocolit cu stebile de busuioc,
 Arzi ca văpaia de foc ?
 Ivășcuță că-i zicea :
 — Doamne Dumitrașcule dumneata,
 Ia, nu mai mă sudui,
 Că, cât sînt de suduit,
 Atît sînt de pedepsit.
 Nu știi cînd treceam pe uliță cîntînd,
 Vin din ocăluță bînd
 Și din pistoale trăznind,
 Doamna Ileana că m-a luat
 Și aicea că m-a băgat.
 De nouă ani și jumătate
 De cînd stau aicea, frate,
 Cu gură de sărutare,
 Cu trupșorel desmierdare.
 Desmierdarea trupului,
 Secarea sufletului.
 Dumitrașcu ce-mi făcea ?
 El prin curte se-mplimba,
 Mîna pe sapă puneă,
 La Ivășcuță mergea,
 Și cu sapa că-i trăgea,
 Căpățîna că-i tăia
 Și-n basma c-o-nfășura,
 La doamna Ileana c-o ducea
 Și din gură că-i zicea :
 — Poftim, doamnă Ileano,
 Țst cap rece
 de berbece,
 Arînit din munca noastră.
 De nouă ani și jumătate,
 De cînd l-arănești tu, frate,
 Cu gură de sărutare,
 Cu trupșorel desmierdare.
 Desmierdarea trupului,
 Secarea sufletului.
 D-aia erai bolnăvioară,
 De mă trimeteai în vînătoare
 După păsări galbioare
 Că sînt dulce la mîncare,
 Ușurele la purtare,
 Ca să te scoli după boală !
 Frunzuliță mărgărit,
 Astă-vară ce-a trecut

Nouă livezi c-am cosit,
 Nouă clăi c-am copițit,
 La toate vîrf le-am făcut
 Și la una nu mi-a ajuns să-i fac vîrf.
 Și-am pus gînd cu gîndul meu
 Să-i fac vîrf cu capul tău.
 Și pe mîndra c-o lua,
 Steajă verde că-i bătea,
 Cu trei ștreanguri c-o lega,
 Cu trei ștreanguri de mătase
 De mi-o cruntase la oase.
 Foc de la poale că-i da.
 Arde mîndra, se scredește,
 Domnii bea, se-nveselește,
 Și la mîndra nu gîndește. 2
 La ea că se repezea,
 Odor de la ea lua.
 Dar ce odor că lua ?
 Cosițele că-i tăia
 Și-n buzunar le băga ;
 Și țîțșoara că-i tăia
 Și-n desagi că mi-o-arunca
 Și pe cal că mi-o punea,
 La soacră-sa se ducea.
 Soacră-sa, cînd îl vedea,
 Să vezi, pe domnu-l certa :
 — Doamne Dumitrașcule dumneata,
 Tu pe fie-mea cînd ai luat-o,
 Cu mine că te-ai legat
 Să mi-o aduci iarna de nouă ori,
 Că sînt mai multe sărbători
 Și puține lucrători ;
 Și vara, vezi, de trei ori,
 Că sînt mai multe lucrători
 Și puține sărbători.
 Domnu Dumitrașcu că-i zicea :
 — Alelei, socrîța mea,
 Astă-vară ce-a trecut,
 Nouă livezi am cosit,
 Nouă clăi am copițit,
 La toate vîrf le-am făcut
 Și la una nu mi-a ajuns să-i fac vîrf.
 Capul mîndrii c-am tăiat,
 Vîrf la claie că i-am fapt.
 Dacă nu crezi cuvîntul,

Poftim, frate, odorul.
Mîna-n buzunar băga,
Cosîtele le scotea
Și-n poală i le-arunca.
Și-n desagi că căuta,
Țîțișoare că scotea
Și din gură că zicea :
— Poftim, frate, țîță grasă,
De la fie-ta cea frumoasă,
Dacă i-a fost mintea proastă,
De bagă și tu cu varză !

77

Oancea

Foaie verde usturoi,
Ce război
 în sat la noi !
Ce gîlceavă
 'n cea dumbravă !
Da gîlceava cine-o face ?
Se bate Vlaicu cu Oance.
Se bătea,
 se gîlcevea,
Pe Neguța se-nvrăjbea.
Foaie verde d-asomie,
Pleacă Oance în chirie
Cu doisprece cai la car,
Tot cîrlani și armăsari
Și jugani de cîte-un an
Care se țin după car ;
Cu cinci flori la pălărte :
Una ție
 și-alta mie,
Una albă colelie,
Și-alta verde nărămzie,
Și-alta pusă-n codirie.
Bate vîntul, mi le-adie,
Mi-aduce mirosul mie.
Iară Oancea că-mi pleca,
Iară Neaga ce-mi făcea ?
Ea frumos mi se gătea,
Dosul la moașă-sa da,

Cu ziua bună că-i da,
 Moașă-sa că-i mulțumea.
 — Fa moșică, dumneata,
 Mi s-a dus Oancea-n chirie,
 Eu voiesc să nu mai vie ;
 Carul și caii să-mi vie,
 Da Oance să nu mai vie,
 Să-mi rămîie Vlaicu mie.
 Da moașă-sa că-i zicea :
 — Fa Neguțo dumneata,
 La ce-ți omori soțîia
 Să-ți văduvești căscioara,
 Casa și bătătura,
 Să rîză mahalaua,
 Priprejur cine-o afla ?
 Că s-a dus Oance-n chirie
 Să-ți mărească salba ție.
 Ce Oance c-o cîștiga
 În mîna Neagăi o da ;
 Oance este tinerel,
 Cu cojocelul de miel,
 Ochii-n cap ca de șoimel,
 Mor copilele de el !
 Da Vlaicu e pîrcălab,
 La un sat băgat argat,
 De toți cîinii i-alătrat,
 Da mi-e-nalt și subțirel,
 Moare Neaga după el.
 — Fa moșică dumneata,
 La ce, soro, zici așa ?
 Ia, vezi că mi-oi ști ceva
 Să dau lu Oancea să bea,
 Să mă curăț de belea.
 — Fa Neguțo dumneata,
 Dacă ți-este ție așa,
 Ca să-ți omori soțîia,
 Du-te-n vale la Dracea,
 La Gherghina țiganca,
 Ceaia curva și hoța,
 Ceaia fermecătoarea,
 Mîncă-i-ar cîinii carnea,
 C-aia, frate, o ști ceva
 Să dai lui Oancea să bea,
 Să te cureți de belea.

Iară Neaga c-auzea,
 Dosu la Gherghina-mi da,
 Cū bună ziua că-i da
 Şi Gherghina-i mulţumea.
 — Fa Gherghino dumneata,
 Ia, vezi, soro,-oi şti ceva,
 Să dau lui Oance să bea,
 Să mă curăţ de belea,
 Că s-a dus Oance-n chirie
 Şi eu voiesc să nu mai vie,
 Să-mi rămîie Vlaicu mie ;
 Carul şi caii să vie,
 Da Oance să nu mai vie.
 — Fa Neguţo dumneata,
 La ce, frate, faci așa
 Ca să-ţi omori soţia ?
 Şi iubeşte cît oi vrea.
 — Fa Gherghino dumneata,
 La ce, soro, zici așa ?
 Ia, vezi că mi-oi şti ceva
 Să dau lui Oance să bea,
 Să mă curăţ de belea.
 — Fa Neguţo dumneata,
 Dacă este vorba așa,
 Colea seara la chindie,
 Să dai dosu-n prăvălie,
 Colea la jupîn Ilie
 Şi să cumperi şorecie,
 Şorecie d-o para,
 Argint viu d-altă para
 Şi săricică d-alta.
 Iară Neaga c-auzea,
 Dosu-acasă că mi-şi da.
 Foaie verde salbă moale,
 Cît este ziua de mare,
 Şade Neaga pe coşare
 Cu ochi negri după soare.
 Veni soarele-n chindie,
 Dete dosu-n prăvălie,
 Colea la jupîn Ilie,
 De cumpără şorecie ;
 Şorecie d-o para,
 Argint viu d-altă para,
 Şi săricică d-alta.

De trei neamuri cumpăra.
 Dosu la Gherghina-mi da,
 Gherghinii-n mîna le da,
 De trei ori le descînta
 Şi-n pahar le plămădea,
 Cu vin roşu le-mplinea,
 'N mîna Neagăi că le da.
 Iară Neaga ce făcea ?
 Mîna-n pozînar băga
 Şi-o sfînţoaică că scotea
 Şi Gherghinii că-i plătea,
 Şi-acasă că mi-şi pleca,
 Pahar în ladă băga.
 Foaie verde d-asomie,
 Vine Oance din chirie,
 Cu cinci flori pe pălărie,
 Bate vîntu', mi le-adie,
 Mi-aduce mirosul mie.
 Iară Oance că sosea,
 Nici caii nu-i da'ama,
 Numai la sfanţi găurea,
 Şapte sălbuţe făcea,
 Pentru Neaga le gătea.
 — Fa Neguţo dumneata,
 Vin de-ţi ia tu asnaua,
 Bate-o-ar pîrdalnica !
 Iară Neaga ce-mi făcea ?
 Asnaua că mi-o lua,
 La perete mi-o răsma,
 Masa-n pat că mi-o punea.
 Din ochi negri lăcrăma,
 Pe Oance-n braţe că-l lua
 Şi la masă că-l punea
 Şi din gură că spunea :
 — Oance, de cînd ai plecat,
 N-am băut, nici n-am mîncat,
 Numa-n cale-ţi m-am uitat.
 Vinul ce mi l-ai lăsat,
 Pentru tine l-am păstrat.
 Mîna-n lădiţă băga,
 Păhărelul că-l lua :
 — Ține, Oance, vin de bea
 De la mînuşiţa mea,
 Că or oi bea, or n-oi mai bea.

Iară Oance ce zicea :
 — Fa Neguṭo dumneata,
 Ia gustă tu d-acolea,
 Că tu mi-ai făcut ceva.
 Se făcea curva de-a bea.
 Noroc cu Oance zicea,
 Pahar la gură punea,
 Nici în gură nu lua,
 Se făcea curva de-a bea.
 Oance sama nu-i lua,
 Pahar din mîină că-i lua,
 Cruce la piept că făcea,
 Pahar la gură punea,
 De trei ori se orîndea,
 Pîină-n fund că-i ajungea,
 De pămînt că mi-l trîntea,
 Sloi de gheață se făcea.
 Mai ședea ce mai ședea,
 Sîngele mi-l podidea.
 Ea cu brațele că-l lua,
 După buți că-l arunca.
 În cea tină,
 'n cea mocirlă,
 Zace Oance într-o rîină,
 Otrava din gură-i cură.
 Avea Neaga cocoșei
 De tot da pe la ciocoi,
 Ca s-o scape de nevoi ;
 Avea Neaga rățișoare
 De tot da pe la cocoane,
 Ca s-o scape, frățișoare.
 Ea frumos mi se gătea,
 După Vlaicu că pleca
 Căta ici, căta colea,
 Într-o cîrciumă-l găsea.
 Cu bună ziua că-i da.
 — Măi Vlaicule dumneata,
 Mi-am omorît soțîia
 Să te iau pe dumneata,
 C-așa mi-a fost prinsoarea,
 Toată rămășania,
 Să fii soțioara mea.
 Iară Vlaicu că-i striga :
 — Sitir, curvă, d-acolea,

Că tu dac-oi ști ceva,
Mi-oi face și mie așa.
Trece astăzi, trece mâine,
Trece mâine și poimâine,
Vine rîndul și la mine.
Iară Vlaicu ce făcea ?
Pîn' afară că ieșea,
D-o nuielușe căta
Și de vîrf c-o apuca,
Pe Neaga-n lungă că mi-o lua,
Cu cotoru-o tăbăra.
Iară Neaga ce făcea ?
La pîrloage se trăgea,
Din ochi negri lăcrăma,
Drumu-acasă că și-l lua
Și din gură că striga :
— Ei, moșică dumneata,
Am venit la vorba ta,
Mi-am omorît soțîia,
Mi-am văduvit căscioara,
Mă rîde mahalaua.
Neaga acas' se ducea
Și la Oance că trăgea,
D-acolo că mi-l scotea,
Tron de ceară că-i făcea,
La mănăstire-l ducea.
Cînd în groapă că-l băga,
Neaga la el se uita.
Un cuțit în mîină-avea
Și-n fिकाți că și-l băga,
Peste Oance că cădea.
Să vezi, moarte peste moarte,
Ca la ei nu se mai poate !

78

Tudor, Tudorel

Pe dincolo de decindea.
La cel sat mare turcesc,
Jumătate mi-e turcesc,
Jumătate-i bulgăresc
Și-a treia parte-i rumânesc,

D-un tinerel că s-afla
 Și pe lume mi-l chema
 Tudorel, Tudor,
 Sarigean Tudor,
 Dobrogean Tudor
 Și cavaler Tudor.
 Nu știu cine-l îndemna,
 Sau vre-un păcat că-l gonea,
 De tinerel se-nsura,
 Tînără nevestă-și lua,
 Dar pe lume mi-o chema
 Vochița, Vochița.
 D-o cîrciumă că punea,
 De frumoasă ce-mi era
 Bea turcii cealmalele,
 Lăutarii vioarele
 Și cobzarii cobzele,
 Și plugarii plugur'le,
 Rămînea cu bicele ;
 Și ciobanii oițele,
 Rămînea cu bîtele ;
 Și torbașii torbele,
 Rămînea cu metrele.
 Tare Tudor se-mbogătea,
 Că el, frate, mi-și făcea
 Nouă mori de vînt
 Și nouă pe su' pămînt,
 De macină la argint,
 La argint de-l mărunțel,
 Murea turcii după el.
 La mare bir mi-l punea,
 Că el, frate, mi-și plătea :
 Da de lună
 o pungă plină
 Și pe an,
 duble cu bani,
 Nu se putea el plăti,
 Să se vază mîntuit
 Și cu puica lui de gît.
 El, frate, că-mi sărăcea,
 De n-avea ce mai mînca,
 Pe gînduri rele se punea.
 Da-ntr-o zi ce mi-și făcea ?
 La Vochița se ducea
 Și din gură că-i zicea :

— Vochiță, Vochiță,
 Mătură ambarele,
 Răzuie capisterele
 Și tu, frate, făină să-mi aduni,
 D-o turtișoară să-mi faci
 Și-n traistă să mi-o pui
 Și eu, frate, am să plec
 Tot din sat în sat,
 Și din vad în vad,
 Să iau lumea-n cap
 Pîn' la Țarigrad,
 La lumitul de-mpărat,
 Să văz, frate, ce-o fi asta !
 Vochița că se scula,
 Mătura ambarele,
 Răzuia capisterele
 Și d-o turtă ea făcea,
 'N lăcrămioare-o frămînta
 Și-n sînișor o cocea,
 'N sînișor la țîțișoară,
 Cu foc de la inimioară
 Și în traistă i-o punea
 Și din gură că-i zicea :
 — Tu te duci, Tudorel, duci,
 Da eu am să-ți mor de dor,
 În luna lui cuptor
 La cîmp pe răzor.
 Ziua bună că și-o lua
 Și Tudorel că-mi pleca
 Tot din sat în sat
 Și din vad în vad,
 Pînă-n Țarigrad.
 Cînd acolo mi-ajungea,
 Astăzi mi-este sîmbătă,
 Mîine este duminică.
 Duminică-a fost la loc,
 La lumitul de soroc,
 La poarta-mpăratului.
 Împăratul că-mi ieșea,
 Pe Tudorel că-l vedea
 Și-mpăratu-l cunoștea
 Și din gură că-i zicea :
 — Tudorel, Tudore,
 Sarigean Tudore,

Dobrogean Tudore,
 Cavaler Tudore,
 Ce vînt a bătut,
 P-aici d-ai venit ?
 Ori tare te-ai pricopsit,
 Ori tare c-ai sărăcit ?
 Tudorel în genuchi că-mi cădea
 Și din gură-mi cuvînta :
 — Împărate măria-ta,
 Eu tare n-am sărăcit
 Și nici nu m-am pricopsit :
 Haraci turcesc m-a dobîndit,
 La mare bir că m-a pus
 Și eu, frate, c-am plătit :
 Dam pe lună
 o dublă plină
 Și pe an,
 duble cu bani
 Și nu m-am putut plăti,
 Să mă văz și eu plătit
 Și cu puica mea de gît.
 Împăratul ce zicea ?
 El din gură că-i zicea :
 — Tudorel, Tudore,
 Ce ceri tu de la mine :
 Ori cu bani să te plătesc,
 Ori răvaș la mîna să-ți dau
 Și-n țară să te-ndreptezi ?
 Răvaș la mîna că-i da
 Și din gură-i porunca :
 --- Du-te-n țara mea
 Și unde-i găsi turmă rumînească,
 Să iei din zece
 un berbece,
 Dintr-o sută să iei zece.
 Unde-i găsi turmă turcească,
 S-o scrii, că-i împărătească !
 Tudorel ziua bună și-o lua,
 Și el în țară pleca,
 Și-avere că aduna,
 Și acasă că-mi pleca.
 Mergea turmele zbierînd,
 Servitorii fluierînd.
 Dar la cel plop mare-nflorit,

Pe ei masul i-apuca
Ei acoloa-mi conăcea.
Tudorel puțin dormea,
Mare semn i se făcea :
Mîna stîngă i se clătea
Și toată partea asemenea.
Oamenii acoloa-i lăsa,
Și acasă că-mi pornea,
Să-și măture ambarele,
Ca să bage averile.
El acasă mi-ajungea
În revărsat de zori,
În glas de cîntători.
El acasă că-mi striga
Și nimeni nu-i descuia.
Dar nevasta l-auzia,
Se temea de soacră-sa.
Dar Tudorel ce mi-și făcea ?
Prin dos el că se ducea,
La pimniță că trăgea,
Deștiu-ăl mic cheie-l făcea,
Și ușa o descuia,
Și năuntru că-mi intra,
La curul buții trăgea,
Gura la cep o punea
Și el, frate, că mi-și bea,
Săvai, vin le-ăl hărănit
Și pe loc că mi-a adormit.
Și mă-sa că se scula,
Și Vochiței-i poruncea,
Și din gură că-i zicea :
— Vochiță, Vochiță,
De cînd Tudor a pornit
Eu vinul nu l-am gustat.
Du-te de-mi adu o cupă de vin.
Dar Vochița se scula,
În pimniță că-mi intra
Peste Tudorel că-mi da,
Și de el se-mpiedica,
Și lamba că mi-o spârgea,
Si-ndărăt că se-ntorcea,
Și soacră-sei că-i spunea,
Soacră-sa de păr o lua.

Dacă mi-o lăsa, s-a pus și a cătat un ștreang și s-a dus amîndouă :

Pe-ntuneric se ducea
Și ștreangu-n gît i-l punea.
Voica trăgea, nu trăgea,
Cu gîndul că se muncea,
Dar mă-sa moarte-și făcea,
Trăgea pînă-l omora
Și-acolo că mi-l lăsa.
În revărsat de zori,
În glas de cîntători,
Averile că-i sosea
Și ele că mi-i primea.
Frumoasă masă le-ntindea.
Dar Vochița ce făcea ?
Ea curajul și-l ținea.
Ea d-un om că mi-alegea,
Un om nalt și tinerel,
Semăna cu Tudorel.
Ea de bărbat că-l lua
Și pe Tudorel l-uita.

CİNTECE DE SĂRĂCIE ȘI REVOLTA

79

Foaie verde, foaie lată,
 De la munte pîn' la baltă, ≠
 Tot țăranu mi să vaită,
 Că nu mai poa' să trăiască
 În țara lor rumînească,
 C-a pus taxe peste taxe
 Și-a pus taxe și pe cal
 Și pă noi ne-a da' la mal,
 De la spirt pîn' la chibrit,
 Să facă la stat venit.
 Mai era ceva dă taxat,
 Că guvernul a uitat,
 Să puie bir pă muieri
 Cum a pus pă lumînări.
 Toți țărani grei muncesc
 La ogoru boieresc.
 Unde-auz iarna că vine,
 N-am ce face, vai dă mine,
 Că n-am iarna ce mînca,
 Geaba e dă munca mea,
 Intră-n punga altuia.
 Porumbu boabe cînd face,
 Coace-oi vrunu sau n-oi coace,
 Cinci coșuri cîn' dijmuieste
 Cocăritul ți-l oprește ;
 Din fasole-ț' ia-ntreit,
 Finc-ai fost nedijmuit.
 La guvern mă dusei, frate,
 Doar dă mi-ar face dreptate.
 Că nu dusesem ploconu,
 N-avea vreme nici coconu ;

C-o găscă și c-o găină,
 Parcă fusei eu dă vină.
 Dacă văzui și văzui,
 Mă dusei la vornicie,
 Acolo credeam să fie
 Oameni mai de omenie.
 Când acolo, la palat,
 Găsii un ciocoi gulerat :
 — Ce cauți tu, măi țărane ?
 — Vreau dreptate, boieri mari !
 — Ai siptir, pleacă d-aici,
 Vodă nu-i pentru mojici,
 Că-i boierii la mîncare,
 Nu vorbes' cu opincarii.
 Iar țaranu ce-m' făcea ?
 Mai tare să-necăjea
 Și dîn gură-așa-m' grăia :
 — Am să mă iau dă hoție,
 Prin păduri și prin pustie.
 Când-oi prinde vrun ciocoi
 De șapte piei să-l despoi,
 Și d-oi prinde vreo ciocoaică
 S-o jupoi ca p-o șărpoaică.

80

Foaie verde murele,
 Mi se măresc zilele,
 Se topesc zăpezile,
 O să-mi vină berzile,
 Să pornească plugurile,
 Să-nverzească Meile,
 Să-mi crească bucatele,
 Să-mi stîmpăr nevoile,
 Să-mi ușurez zilele,
 Zilele, pîrlitele,
 Că de scap d-un năcaz mic,
 Vine altul mai voinic,
 Mai voinic, mai uriaș
 Și mă prinde de vrăjmaș.
 Și așa o-ndrug mereu,
 Când mai bine, când mai rău.

M-a trimes tata la plug,
 Nu ştiu boii să-i-njug,
 Nici să-i-njug,
 nici să-i dăjug.
 Eu îi dau cu coadele,
 Ei să dau cu coarneau,
 Să mă-mpungăm, boalele !
 Ş-apăi plugu-i goangă rea,
 Merge d-a-ndaratelea,
 Cu coarnile-n burta mea.
 Nişte vite
 ostenite,
 Şi sămînţă risipită ;
 Or s-o face,
 or nu s-o face,
 Mai mare foamite-om trage !
 M-a trimis tata la sapă,
 Bat-o vina, nu mi-e dragă :
 Sapa-i lată, coada-i lungă,
 Nu mai văz parale-n pungă.
 Ziua mare,
 locu tare
 Şi-m' dă şaizeci dă parale.
 Şi eu sînt voinic şi nalt
 Şi-m' şade rău cocoşat,
 Zice lumea că-s argat !

CINTECE DE HAIDUCIE

82

Lăsai plugul şi cavatul,
 Şi luai flinta şi calul,
 Şi plecai în haiducie
 Ca să scap de sărăcie.
 O fi bine, o fi rău,
 M-o judeca Dumnezeu.
 O fi rău sau o fi bine,
 Nu mai vreau viaţă de cîine.
 Decît să trăiesc ani mulţi
 Şi să merg pe drum descult,

Mai bine trăiesc o vară,
Dar să mă ştie o țară.

83

Foaie verde bob năut,
Cînd aud pe cer tunînd,
Jos la baltă fulgerînd,
Ploaia-n codru răpăind,
Mă fac broască pe pămînt,
Tocmai ca un pui de lup,
Să mă trag în așternut.
Ș-altă dată mărgărit,
Șapte ani fusei haiduc
Și la vară iar mă duc,
Măcar pămînt să mănînc.
Nu mă las de haiducit,
Pînă m-o băga-n pămînt.
De mă duc, de nu mă duc
'Mi-merge nume de haiduc,
De unde iau nu mai duc.
Îndărăt dac-aș ducea,
Cade vina tot a mea.
Deci cine-a furat să fure,
Pe păgubaș să-l spînzure ;
Cine-a furat să trăiască,
Pe păgubaș să-l trăsnească.

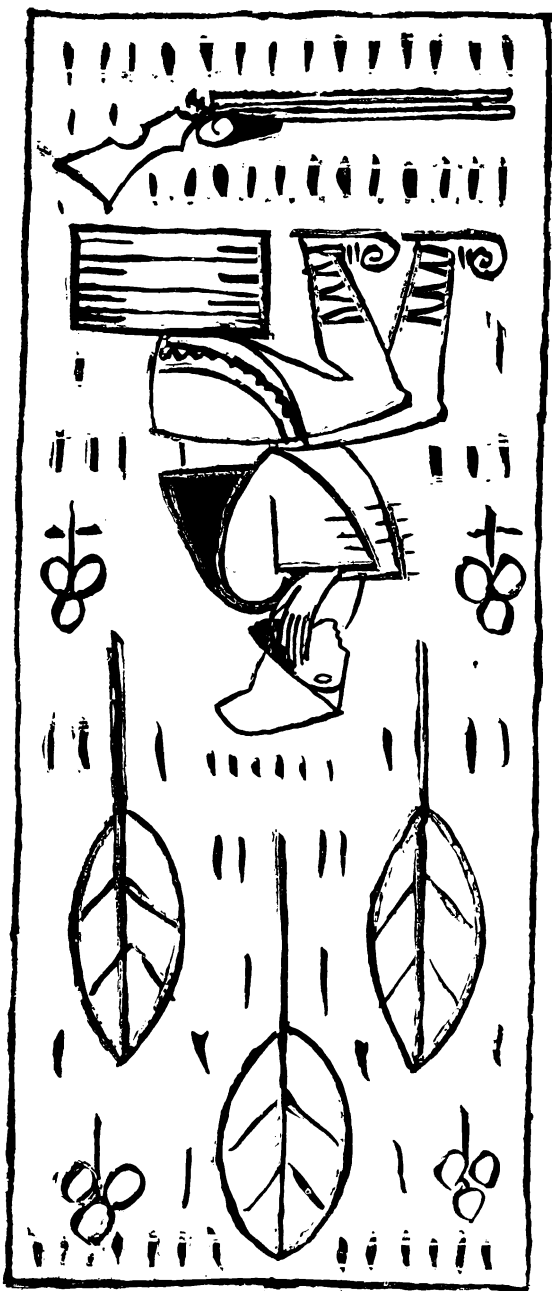
84

Foaie verde bob năut,
Măicuță de m-ai făcut
Și moașă de m-ai moșit,
Trei zile-ai proorocit ;
De ce nu m-ai strîns de gît,
Să nu trăiesc amărît,
Amărît și necăjit
Cu purcelu-n disagi fript,
Vinu-n ploscă netrezit,
Cu talerul pe glind,
Ting în sare și mănînc,
Dau călcîie și mă duc.

Mă dălungesc drumului
Ca și Roșul cîmpului.
Foaie verde de-o alună,
Cînd eram copil de-o lună,
Mă ridicam într-o mîină,
Scoteam fagii din tulpină,
Și nucii din rădăcină,
Și pe loc făceam fîntînă.
Spălam arme de rugină
Cu untură de găină,
La zor să n-aibe pricină ;
Untură de căprioară,
Cînd l-oi lovi să și moară.
Picături de untdelemn,
Să mi-l iau bine la semn,
Cu cartușe de argint,
Să mi-l iau de pe pămînt,
La inimă m-a topit.
Foaie verde matostat,
Măicuța mea cînd m-a fapt,
În lapte dulce m-a scăldat,
În foi de varză m-a-nfășat,
De fașă m-a apucat,
Codrului m-a lepădat.
Eu, vere, m-am alinat,
Să vezi, de-o cracă de fag,
La toată lumea sînt drag.

85

Foaie verde trei lămîi,
Din palate și domnii,
Plugul mi-e coroană-ntîi.
Și-acî-m' zice de doi sfați,
Sînt parte de prin bărbați,
De băuturi nestricați,
De femei neamestecați.
Duminică cam pe seară,
Pune boii la tînjală,
Pune plugu-n cărucioară
Și iese din sat afară ;
Dă de vale-n dumbrăvioară,
Grămădește focul mare,
Boii paște pe poiană.

Frunză verde-o izmă creață,
 Cînd fu luni de dimineață,
 El pornea plugul pe brazdă.
 Boii trag, plugul brăzdează,
 Neica fluieră pe brazdă
 Ca căpitanii prin leasă.
 Mergea brazda fișîind,
 Iară neica fluierînd
 Și din biciuleț trosnind,
 Și boii la plug mînînd.
 Cîte păsări sînt pe cîmp,
 Toate mînîncă din plug ;
 Cîte păsări sînt pe lume,
 Tot din brazda lui se ține.
 Mai sînt parte din bărbați,
 Sînt de băuturi stricați,
 Și de femei fermecați.
 Dumenica cam pe seară,
 El bea vin la cîrciumioară
 Și boii moare de foame,
 N-are nici apă-n căldare.
 Foaie verde foi de prun,
 O duse pîn' la Crăciun
 Și, cînd fuse la Crăciun,
 Îi mor vitele, leșin'.
 Se duse pe la vecini :
 — Aoleo, vere, vecine,
 Să-mi dai o pală de fîn,
 Că-mi mor vitele, leșin'.
 — Nu-ți dau o pală de fîn,
 De te-aș vedea mort în drum !
 Cît fu vara de văroasă,
 Tu cu mîndra cea frumoasă,
 Cu ea te cinsteai la masă,
 Te trăgeai la umbra groasă.
 Eu c-o coasă ruginoasă,
 Eu coseam fînul pe coastă ;
 Cam pe coastă, cam pe drum,
 Duceam sear'-un car de fîn.
 Cu el acas' se ducea,
 Dar nevasta că-i zicea :
 — Măi bărbate, dumneata,
 Frunzuliță bob negară,
 Cînd o fi la primăvară
 Să ias' oameni la ogoară,

Foaie verde trei masline,
Să pui plugul pe rotile,
Să sui în deal la pădure,
Un' se fac bucate bune,
Să mire lumea de tine ;
Să tragi brazda plugului
Prin ușa bogatului ;
Unde-oi vedea om bogat,
Să-i dai măciuci după cap
Și să-l iei la plug legat.

*

Foaie verde bob năut,
Cine e voinic, voinic,
Acu-i vremea de câștig,
Mi-iese seara la colnic,
Făr' de băț, făr' de nimic,
Singur cu palmele goale,
La brîu cu șapte pistoale,
Patru pline și trei goale :
Ale goale
 sînt marghioale,
Ale pline
 sînt seine.
Ține, vere, nu da-n mine,
Că sînt voinic ca și tine.
Să mă dau după lăstare,
Să-mi iau flinta la cătare,
Să mi-l lovesc unde-l doare :
La gura zăbunului,
La casa sufletului,
Unde-i păs voinicului ;
Să mi-l iau de chiotoare,
Să-l tîrăsc coala la vale,
Să-l scotocesc de parale.
Ține-mi-l, Doamne, cu zile,
Pîn' mi-o da punga pe mînă,
D-aci moară ca un cîine.

*

Foaie verde mărăcine,
Mai dă, Doamne, bine-n lume,
Asupra Tării Române,

Că s-a iscat fudulia
Și pe urmă sărăcia.
Foaie verde matostat,
De cînd beau la basamac,
Nu mai am căciulă-n cap ;
De cînd beau rachiul de prună,
Nu mai am căciulă bună ;
De cînd beau la vinișor,
Văz că-mi e mai binișor ;
Cînd îi mai pun și sifon,
Se pare mai dulcișor,
Foaie verde bob năut,
F...-i crucea lui să-i f...
Cui a pus prunu-n pămînt,
C-a făcut rachiul mult,
Dă litra cu gîtul strîmt
Și cîte belele se fac
Tot din craca lui se trag.
F...-i crucea și lumina
Cui a pus vița cu mîna,
De cură vinul ca gîrla.
N-a pus-o cu tîrnăcopul,
Să cure vinul ca Oltul,
Să se sature bondocul
Și să bea și protopopul.

*

M-a făcut maica pe mine
Un calic și-un porc de cîine,
Nu-și aude nici un bine.
Dar ce bine să-și auză,
Că trag creștinii prin spuză
Și babele prin cenușă.
Să fi făcut maica doi,
Se temea lumea de noi ;
Sau să fi făcut mai mulți,
La tot fagul cîte cinci,
Gemea codrul de haiduci.

*

Și-aci-mi zice dalii verde,
Sub poală de codru verde,
Mititel focșor se vede,

Mititel și potolit,
De mulți voinici ocolit.
Mi-era zece sau doisprezece,
Sau peste-o sută mai trece.
Și mi-și frige d-un berbece,
Da nu-l frige cum se frige
Și mi-l frige prin cârlige
Și-l întoarce prin belciuge
Și-l stropea și cu vin dulce
Ca să-i fie carnea dulce.
Și-l bătea cu saramură
S-aibă chef la băutură,
Cu voinici de-adunătură,
Care le place băutură.

86

Un haiduc urcă-n pădure,
O fată culege mure ;
Haiducul urcă tăcut,
Fata cîntă de urît.
— Măi voinice, vin' la mure !
— N-am, fetițo, timp de mure,
Mă gîndesc că n-am secure
Și e potera-n pădure.
— Măi, voinice, vin' cu tine,
Că ți-s zilele puține
Și-ți voi purta grijă bine.
— N-am, fetițo, timp de fel,
Port cu mine greu blestem.
Îl port singur pe pămînt,
Îl port după legămînt.

87

Verde foaie ș-o lalea,
Maică, măicuța mea,
Cînd erai cu mine grea,
Toți ciocoi te iubea.
De cîn', maică, m-ai făcut,
Toți ciocoi te-a urît,
C-ai făcut un pui de lup
Ș-ai crescut un pui de drac,
De vin la ciocoi de hac.

Decît slugă la ciocoi,
Mai bine cioban la oi
Cu capu pe muşuroi
Şi cu ochii după oi.
Foaie verde sămurastră,
Cînd ciocoi stau la masă,
Stancu Lupu la fereastră.
Stancu Lupu cînd vedea,
Geamu-n braţe că-l lua
Şi-n patru că mi-l făcea
Şi la boieri că-mi intra.
Boieru, cînd îl vedea,
El pe loc încremenea,
La coconiţă striga :
— Coconiţă, dumneata,
Adu cheiţele-ncoa,
Să dăscui lădiţili,
Să-mi iau părăluţili.
Poli şi rîle alegea,
Hîrtille le lua
Şi-n două că le frîngea,
Şi-n chimir că le băga.

88

Foaie verde leuştean,
Trecui Oltul pe buştean
Să mă duc la neica Stan,
Ca să-i mai fur d-un cîrlan.
O furai pe cea bătrînă,
Cîrlanul vine pe urmă,
Vine-ncet şi nechezînd
Şi pe neica Stan trezînd.
— Stai în loc, măi porc de cîine !
Zice neica Stan la mine,
Că de nu, trag şi te-mpuşc
Şi-ţi mănînc colacii-acuşi.
Eu apuc un retevei,
Retevei, cracă de tei,
Şi-i croiesc vreo două-trei.
Îi croiesc cum se croieşte,
Mai în glumă, mai prosteşte.
— Nene Stane, nene Stane,
Nu sînt prost cum ţi se pare.

Ți-am fost slugă ani în șir
Și mi-ai dat cu ai sictir.
Acum roata se-nvârtește :
Mănîncă și prostul pește.

89

— Foaie verde foi de prun
Spune, spune, moș bătrîn,
Spune caili cînd se fură,
De vreme sau mai tîrziu ?
— Cînd e nor, cînd e furtună,
Atuncea caili se fură ;
Cînd e negură și ceață,
Atuncea caili se-nhață.
— Căpitane de județ,
De ce mă ții la arest
Pentr-un pui de mînzuleț ?
Că nu l-am vîndut cu preț,
Și l-am vîndut în cinci mii
Să iau pîine la copii.
Dă-mi drumul pînă la prînz
Să-l aduc, fir-ar de mînz,
S-aduc muma cailor,
Și tatăl cîrlanilor,
Și cu păzitorul lor.

90

Verde foaie ș-un brodete,
Căpitane Filarete,
Scoboară dîn deal încet,
De ne dă cîti-un bilet
Să trecem Oltu-ndărăt,
C-avem vii, ș-avem moșii,
Și neveste cu copii.
De nevestă nu prea-m' pasă,
De copii inima-i arsă ;
De nevestă dor nu duc,
De copii, vai, mă usuc ;
De nevestă nu doresc,
De copii mă prăpădesc.

D-o hi doru de nevastă,
 Să las calu să mai pască ;
 D-o hi doru de copii,
 Să pui şaua şi să mîi ;
 D-o hi doru de la mumă,
 Să fa' calu tot o spumă ;
 Şi d-o hi doru de tată,
 Să fa' calu numai apă.
 C-apîi, undi văz mîndrili-n Jii,
 Cu cercei portocalii,
 Aici, Murgule, rămîi.
 Eu te beau şi te mănînc
 Şi-ndărăt nu te mai duc.
 Verde foaie bob de linte,
 Mă uitai dîn deal în luncă,
 Toati plugurile umblă,
 Numai pluguleţu meu
 L-a-nţelenit Dumnezeu.
 Da dac-o vrea Dumnezeu
 Să umble şi plugu meu,
 C-o să-njug pistoalili,
 Să bat cu vergelili.
 Pitulicea-i fată mare,
 Aduce la plug dă mîncare,
 Numa-n fustă şi-n paftale.

91

Ş-am zis verde foi de nuc,
 De cîn' n-am mai fost haiduc,
 Lemnele-n codru mă plîng.
 Să mi-aleg un cal porumb,
 Lung în trup şi scurt în gît,
 C-aşa-i calu de haiduc.
 Cine m-o vedea călare
 Toţ să-m' zică : căpitane !
 Coborîi călare-n vale,
 Văd un turculeţ în cale,
 Cu dăsagi plin de parale.
 Pusei mîna-n ciobîrtac
 Şi-i dădui vreo şapte-n cap.
 El zicea : amet, amet !
 Îi dădui vreo şapte-n piept.
 El zicea : aman, aman !

Eu mă-ntorceam și-i mai dam,
Părăluțele-i luam.
Ș-am zis verde și-o sipică,
Coborâi din deal în luncă
Și îmi croi d-o măciucă,
Nici mai scurtă, nici mai lungă,
Numai cât încape-n glugă,
Să păzesc la cotituri,
Unde trece negustori,
Ca să le iau gălbiori,
Că sînt cam greu la purtat,
Da-s ușor la numărât.
Cînd eram de șapte luni,
Furam iapa dîn grădini ;
Cînd eram abia d-un an,
Furam calu dîn arman.
Legea ta de codru des,
Că mie mi s-a ales
Ca dîn tine să nu ies,
C-am intrat în tine tînăr
Și-acuma sînt om bătrîn
Și cu barba pîn' la brîu,
De haiduc nu mai sîn' bun !

CINTECE ISTORICE

92

Tudor, Tudor, Tudorel

— Tudor, Tudor, Tudorel,
Dragul mamei voinicel,
De cînd mama te-a făcut,
Ca azi trist nu te-am văzut.
Spune-i mamei ce te doare,
Că m-oi face ghicitoare.
— Mamă, pistoalele mele
Le-am visat făr' de oțele ;
Mamă, pușculița mea
Intrase rugina-n ea ;
Mamă, săbioara mea
Mi-o furase cineva.
— Tudor, Tudor, Tudorel,
Dragul mamei voinicel,

Cînd pe buruiian zăceam,
 Ursitoarea o-auzeam
 Că vei fi, mamă, voinic,
 Spaimă pentru venetic ;
 Că vei fi, mamă, om drept
 Ca inima mea din piept ;
 Și vei fi, mamă, om mare,
 Cum n-a fost nimeni sub soare,
 Dar ursita mai spunea
 Că te paște piaza rea,
 Firul vieții ți-o curma,
 Cerul s-o cutremura,
 Pămîntul cu stelele,
 Gura cu blestemele.
 — Maică, măicuțița mea,
 Nu plîngea, nu supina,
 C-asta e ursita mea
 Și n-o pot de loc schimba.
 De cît, mamă, un calic,
 Doresc moarte de voinic.

93

 Cît a fost Cuza-mpărat,
 Săracul s-a bucurat,
 Ciocoi au înjurat
 Și poporul a sperat.
 Cuza domnu de-ar trăi,
 Ciocoi i-ar gîtui,
 Inima mi-ar răcori,
 Iarăși m-aș gospodări.
 Cuza-vodă d-ar mai fi,
 Urzica n-aș mai simți ;
 La conac cînd sînt chemat,
 Aș vorbi mai răspicat.

94

Cuza-vodă

 A trăit omu-n năcaz
 Și cu lacrimi pe obraz ;
 A trăit cît a trăit,
 Pînă Cuza a venit.

Pe om mi l-a fericit,
Plug și brazdă i-a pornit,
L-a făcut stăpîn pe casă,
Pe copii și pe nevestă,
Pe speranțe, pe cuvînt
Și pe florile din cîmp.
Cerul lumina mai bine,
Și era mai multă pîine,
Și era dorul mai mult,
Cuvîntul era cuvînt.
Dară hoțul de ciocoi
Întoarse roata-napoi,
Pe Cuza mi-l alungă
Și pe țară-ncălecă.

95

Foaie verde de ghizdei,
La anu cincizeci și trei
Puneai plugu unde vrei
Și arai cît mai puteai.
Pe unde mergea plugu,
Cura mierea, cura untu,
Că-așa producea pămîntu.
Unde vedeai cîte-o babă,
Mai săracă și mai slabă,
Avea și ea cîte-o vacă
Și o mulgea cîte-o dată
Și lua cîte-o găleată.
Veni vremea lui Știrbei,
Făceai clacă la ciocoi,
Toată vara îi munceai,
Cînd toamna la socoteală,
Te scotea dator o vară
Și-ți mai da și-o răfuială.
Apoi, vere,
Biru este de plătit,
Caraulă de păzit
Și femeie de ținut.
Păi, femeia, vere,-ți cere
Batistă cu bagatele
Și ciorapi cu găurele.
Și mai cere, vere, cere,

Îți mai cere ghetete-nalte,
Cum a văzut la alelalte.
Păi, iarna grea,
femeia rea,
Vai de măicuțița mea,
Căci țaranu, el, săracu,
N-are unde-și pleca capu.
De se duce să reclame,
Nimenea nu-l ia în seamă.
Și-am zis verde foi trifoi,
Fire-ați să fiți de ciocoi,
N-o veni vremea d-apoi
Să punem șaua pe voi,
Să vă judecăm și noi,
Cum ne-ați judecat și voi !
Foaie verde trei foi late,
Nu trecu timpul departe,
În anul nouă sute șapte,
Plîng boierii, se omoară,
C-a intrat răscoala-n țară,
Căci țaranii, frățioare,
Cu săcuri și cu topoare,
Umblă ca să mi-i omoare.
Plîng boierii și se bate
Că le-a pus foc la bucate,
Le-a ars magaziiile toate.
Multă vreme nu trecea
Și armata cît venea,
Percheziții le făcea.
La care găsea ceva,
Îl lua și mi-l lega.
La bătaie că-i lua,
La-nchisoare că-i ducea.

96

1907

Foaie verde trandafiri,
Trandafiri cu ghimpi subțiri,
Unii încasează bir,
Alții umblă după știr ;
Unii, Doamne, chefuiesc,
Alții soarta și-o jelesc.

Foaie verde, foaie lată,
Să fii, soartă, blestemată,
Că pe unul îl faci om,
Îl faci om și îl faci domn,
Iar pe alții, pe cei mulți,
Îi porți prin viață desculți ;
Desculți și cu burta goală,
Cu averea-n subțioară.
Spune-mi, Doamne, ori nu vrei,
Ce pârținești pe mișei,
Pe mișei și derbedei,
Ce n-au sfânt nimic în ei ?
Foaie verde trei granate,
Anul nouă sute șapte,
La nouă ale lui marte,
A pornit revolta-n sate,
Pentru pâine și dreptate.
Și-am zis verde usturoi,
Fu revoltă-n sat la noi
Să omoare pe ciocoi,
Ciocoi trîntor, ferfelic,
Cu priviri de om calic,
Că-i muncirăm zi și noapte,
Bată-te de strîmbătate !
Iar când fu la dijmuit,
Zise s-așteptăm un pic,
Pînă vine din străini,
Unde-și bea cupa de vin ;
Pînă vine cu calici,
Să se fălească p-aici,
C-are robi cu capu-n jug
Și cu pielea tăvălug,
C-are pătulele pline,
Doamne, nu știu ce-i ou tine !
Și iar verde de pelin,
Viața noastră e un chin,
C-așteptarăm toamna toată,
Trecu iarna blestemată,
Iar porumbu, greu muncit,
Putrezi nedijmuit.
Foaie verde salbă moale,
Nu ne vezi din ceruri, Doamne ?
Nu ne vezi că noi muncim,
De foame ne prăpădim ?

De foame ne revoltăm
 Și de rele să scăpăm.
 Foaie lată, foi coceni,
 La conacul din Crîngeni,
 Arde casa, ard pătule
 Și s-aud împușcături,
 Ard și șirele de paie
 Și răchita din zăvoaie
 Și durerile din noi,
 Bate-l, Doamne, pe ciocoi !
 Foaie verde-o micșonea,
 Și ciocoiul ce-mi făcea ?
 Poruncă la slugă da,
 Căii de mi-i înhăma
 Și la gară că pornea,
 Și cu trenul se grăbea,
 Tocmai la măriia-sa,
 Cu bani, galbeni, firfirica,
 Ca să-i dea armata sa.
 Foaie verde de mohor,
 Trage armata de zor.
 — Măi soldate, nu trăgea,
 Nedreptatea e și-a ta :
 Astăzi tragi cu pușca-n mine
 Pentru un codru de pîine ;
 Mîine vii în locul meu
 Să trăiești cum trăiesc eu.
 Foaie verde leuștean,
 A căzut un flăcăian,
 A căzut cum nu se cade,
 Cerînd mai multă dreptate
 Pentru frați, pentru părinți,
 Pentru cei flămînzi și mulți
 Căci dreptatea, zicea el,
 O fi, fraților, din cer,
 Să fie și pe pămînt,
 Că e lucrul cel mai sfînt,
 Să crească din răni și sînge
 Și din ochiul care plînge.
 Oftează-n gîrligi bătrînul,
 Că și-a îngropat copilul ;
 Și jelește și bătrîna,
 De-ți sfîșie inima ;
 Plîng și frați, plîng surioare :
 Pentru ce-om trăi sub soare ?!

Măi bătrîne Călmățui,
Moise cu Mitrana lui
Au crescut voinici flăcăi
Să bage groaza-n ciocoi
Și să știe și neica
Că ciocoiul știe frica.
Foaie verde și-o lălea,
Ciocoiule, dumneata,
Împușcași un om cuminte
Și-ndurerași un părinte,
Da nu uita, măi ciocoi,
Că moș Moise e cît doi
Și ne are și pe noi.
Foaie verde de stejar,
Ne zorește un tîlhar
Să ridicăm noi conace
Și ne crede dobitoace,
Că ne bate cu ciomage,
Ne muncește nemîncați,
Nemîncați și dezbrăcați,
Să clădim la case noi
Pentru venetici ciocoi.
Aoleo, ciocoi, ciocoi,
Ridicați la case noi,
C-o să treacă-un an sau doi
Și iar venim pe la voi !

97

Anul nouă sute șapte,
La nouă ale lui marte,
A pornit revolta-n sate
Pentru pîine și dreptate.
În comuna — nu ți-o spui —
Moise cu Mitrana lui
A crescut voinici flăcăi
Să bage groaza-n ciocoi
Și să scape pe țărani
De porecla de golani.
Că sînt ca albinele,
Nu-i apucă zilele
Sub cergă, pe rogojină,
Că nu știu ce e odină,
Că muncesc din răputeri
Pentru-un trîntor de boier.

Aoleo, ce s-a-ntîmplat,
Fire-ai, ciocoi, blestemat,
Că-mpuşcaşi pe nea Lisandru,
Ce n-avea decît ciomagu
Şi-i lăsaşi pe-ai lui părinţi
Să se roage pe la sfinţi.
S-o ruga, nu s-o ruga,
Nea Lisandru n-o-nvia ;
Şi-o lăsaşi pe-a lui muiere
Cu oftat şi cu durere.
Dar nu uita, măi ciocoi,
Că moş Moise e cît doi
Şi ne are şi pe noi.

98

12

Foaie verde şi-o lalea,
Toamna, cînd te dijmuia,
Să te miri ce-ţi rămînea.
Ciocoiul socotea toate,
Şi pămîntul de pe roate,
Ce se lua cînd treceai
Pe moşia ce-i munceai.
Foaie verde, foi trifoi,
A venit vremea d-apoi,
Să ne răsculăm şi noi.
Boierul înspăimîntat
Fugi de la noi din sat.
Foaie verde micşunea,
Două-trei zile trecea
Şi armata că-mi venea
Şi pe ţărani mi-i lega,
La margine îi ducea,
Acolo îi împuşca.

99

Aurel Vlaicu

Ş-am zis verde frunză rară,
— Vlaicule, ce jale-n ţară !
Cînd vruseşi să treci Carpaţii,
Să dai mîna cu toţi fraţii,

Aripile ți-au căzut
Și țărîna te-ai făcut.
Frățioare, frățioare,
Plînge inima-mi de jale,
Spune-mi cine te-a jelit ?
— Pasărea de-a ciripit.
— Lumînare cin' ți-a pus ?
— Stelele din cer de sus.
— Preot cine ți-a citit ?
— Vîntul cînd m-a prohodit.
— Pe tine cin' te-a-ngropat ?
— Cerul cînd s-a înnorat,
Ploile s-au scuturat,
Durerile mi-au spălat.
Foaie verde d-avrămeasă,
Vlaicule, fire aleasă,
De cînd, Vlaicule,-ai căzut
Ochii-n gene n-am avut,
Ochii-n gene n-oi avea
Pentru zilișoara ta.

CINTECE DE CĂTĂNIE ȘI RĂZBOI

100

— Plînge-mă, mamă, cu dor,
Că ți-am fost voinic fecior,
Și ți-am luat boul de corn,
Și ți l-am dus la ogor.
Cînd ogorul s-a gătat,
A trăsnit și-a fulgerat,
Cătană că m-a luat,
Pușcă, sabie mi-a dat
Și părul mi l-a tăiat.
— Hai, mîndruțo, pîn-afară,
Că ne-așteaptă trenu-n gară
Și nu poate de povară.
Trenul pleacă șuierînd,
Mîndra rămîne plîngînd.

101

Foaie verde de pelin,
Să vezi, mamă, ce mai chin

Că plecai să-mi fac armata
Ș-ajunsei să-mi blestem soarta.
Să ne vezi, mamă, pe noi
Cum ne tunde ca pe oi
Și ne bate ca pe boi,
Lacrimi ai vărsa șiroi.
Foaie verde trei smicele,
Sărman de zilele mele,
Că mi-e dor, mi-e dor de casă,
De copii și de nevestă.
Și mi-e dor de tată, mamă,
Și de lumea mea d-o seamă,
Și mi-e dor de frați, de soră,
De cîntecele de la oră.
Și mi-e dor, mi-e dor nebun,
Că-mi vine s-o iau la drum.

102

Eu mă duc, mămico,-n lume,
Inima pe loc rămîne.
S-o iei, mamă, s-o pui bine
Și s-o legi în batișcioară,
Și s-o pui la inimioară,
Și să-i dai drumul pe apă.
Și de-i vedea că plutește,
Mamă, să mai tragi nădejde ;
Iar de n-o pluti de loc,
Să știi, mamă, că sînt mort ;
Iar dac-o ieși la mal,
Să m-aștepți, mamă, un an.
Fire-ai, mamă, blestemată,
Că nu m-ai făcut o fată
Să-ți aduc apă-n găleată
Și să stau cu tin' pe vatră,
M-ai făcut mărgăritar,
Mă ia statu militar.
Militar la roșiori,
Să dau țărilor ocol
Și rușilor ajutor.

103

Of, mamă, cînd m-ai făcut,
Tare bine ți-a părut.

Pe mine când m-ai făcut,
Cu troaca m-ai legănat,
Din guriță mi-ai cântat ;
Mi-ai cântat, măicuță, rău,
Să plec de la sînul tău ;
Mi-ai oîntat, măicuță, luna,
Prin străini să-mi mănînc pîinea ;
Mi-ai cântat, măicuță, marțea,
Prin străini să-mi petrec viața.
— De ce stai trist, măi băiete,
Ori ți-e foame, ori ți-e sete ?
— Nu mi-e foame, nu mi-e sete,
Dar mi-e dor de-acas', de fete.
Și-am zis verde și-o lămîie,
Să-i spui, mamă, lui Maria
Să nu se mărite-acuma,
La toamnă când o da bruma,
Că e frumoasă, nebuna.
Să mai stea, măicuță, fată,
Pînă vin eu din armată.
Cînd plecai eu la armată,
Lăsaî pietricica-n poartă,
Și cînd venii din armată,
Găsii piatra ridicată
Și fetița măritată.

104

Fire-ai, mamă, blestemată,
Că nu m-ai făcut o fată
Și m-ai făcut un băiat
Să stau pe armă răzmat,
Că de-acas' cînd am plecat,
Mîna cu nimeni n-am dat.
Am crezut că plec la joc,
N-am știut că intru-n foc ;
Am crezut că plec la bal,
N-am știut că militar.
De-ai ști, mamă, traiul meu,
N-ai mai dormi somnul greu,
Te-ai scula din miez de noapte
Și mi-ai ruga ceas de moarte.
Mamă, rău m-ai blestemat
Să umblu din sat în sat,

Nebăut și nemîncat,
De toți cîinii alătrat.
De acas' cînd am plecat,
N-am dormit o noapte-n pat,
Numai pe pămînt culcat,
Cu arma zebeu la cap.
Zebeu unu, zebeu doi,
Să facem pace și noi.

105

Foaie verde nucă seacă,
Deseară recruții pleacă
Și mama o să-i petreacă ;
Dar pe mine
 n-are cine,
Că sînt strinicele pe lume,
Ca o floare din grădină.
Dar nici floarea nu e strină,
C-are și ea rădăcină,
Cînd o pui într-o grădină,
Prinde și ea dor și milă.

106

— Spală, mamă, rufele,
Că pleacă răcutele.
— Le-am spălat, nu s-au uscat,
Toate trupele-au plecat.
— Lasă-le, mamă, și ude,
C-așa-i viața de recute.
Unde-oi sta de oi mînca,
Acolo le-oi îmbrăca ;
Unde-oi sta de-oi hodini,
Acolo m-oi primeni.
Rămîi, satule, cu bine,
C-acum nu mai stau în tine.
Rămîi, mîndro, sănătoasă
Ca o garoafă frumoasă.
— Du-te, neică, sănătos
Ca un trandafir frumos,
Cînd pleacă poalele-n jos
Și te sature de miros.

De-ar fi pușca iarbă verde,
Și-o companie de fete,
Și-un regiment de neveste,
Neica sublocotenent
Să comand stînga-n făget,
Să plesnească țîța-n piept !
Nu mă mai văd liberat,
De pe potecele luat,
De sub ordine scăpat,
Să mă văd liber în sat,
Să iubesc ce am lăsat.

107

Foaie verde ca grenata,
Drag mi-a fost să-mi fac armata,
Dar mi se mărită fata.
Las', neică, să se mărite,
Că sînt în sat fete multe.
Că și eu m-oi însura
Mai la deal de casa ta,
Să pui casa la sosea
Și fereastra la dreapta.
Vino, cere-mă la tata.
De-o vrea tata, de n-o vrea,
Eu pe tine te-oi lua.
Mi-aș lua coală și-un timbru,
Să fac armata cu schimbu ;
Mi-aș lua coală timbrată,
Mi-aș făcea armata toată ;
Și-aș vorbi cu colonelul
Să nu-mi bată puișorul,
Să nu-l puie de plantoane
Că e mititel și-adoarme.
Adoarme cu arma-n mîină,
Vine neamțu și i-o fură ;
Adoarme cu arma-n spate,
Vine neamțu și i-o trage.

108

Foaie verde de-avrămeasă,
De la mine pîn-acasă
Sînt păduri cu frunza deasă,

Și prin pomi, prin rămurele,
Cîntă jalnic păsărele ;
Tot a jale cîntă toate,
Că mă aflu prea departe.
— Foaie verde trei migdale,
De ce plîngi, soldat, a jale ?
Ori ți-e grea arma-n spinare,
Ori ți-e dor de-acasă tare ?
— Nu mi-e grea arma-n spinare,
Dar mi-e dor de-acasă tare,
C-am lăsat trei surori,
O nevastă ca o floare
Și-un copilaș ca un soare.
La nevastă mă gîndesc,
De copil mă prăpădesc ;
De nevastă dor eu duc,
De copilaș mă usuc.
Cînd să vie vremea iară,
Să m-adun eu prin a țară,
Să mă văd la casa mea,
Cu copil și cu nevasta ?

109

Foaie verde mărăcine,
Toți răcuții-acasă vine,
Numai puișorul meu
Nu-l aduce Dumnezeu.
Foaie verde matostat,
Și mi-au spus adevărat
Că l-au lăsat înpropat
La cimitir într-un sat.
Mă dusei la cimitir,
C-un buchet de trandafir,
Găsii crucea răsturnată,
Mă pusei pe plîns îndată.
Crucea era iscălită :
„Mîndrulița mea iubită,
Du-te-acas' și te mărită,
Și blesteamă și tu statul,
Țara și cu comandantul,
Că-ăia ți-au făcut păcatul
Să mor eu, să iei tu altul.

Foaie verde siminoc,
 Tot oraşul cu noroc,
 Numa Plevna ardi-n foc.
 Hozman Paşa la mijloc
 Şi strigă în gura mare :
 — Săriţi, turci, săriţi, agale,
 Că ne-au conjurat moscalii,
 România ne omoară.
 Foaie verde salbă moale,
 Vin românii pe dă vale
 Cu tunuri, cu bumbardale,
 Ca pe turci să ne omoare.
 Foaie verde lemn pelin,
 Trec moscalii la Vidin
 Şi rumânii îi suptin.
 Foaie verde sămurastră,
 Săraca Plevna noastră,
 Cine-oi să te stăpînească :
 Rusu din ţara rusească
 Şi rumân din românească.

111

Frunză verde de pelin,
 Amară viaţă trăim !
 De doi ani ducem război,
 Tifosul muşcă din noi,
 Duşmanul vine puhoi.
 Noi luptăm flămânzi şi goi,
 Duşmanul trage cu tunul,
 Noi ne apărăm cu pumnul ;
 Trage neamţul cu grenata,
 Noi răspundem cu lopata.
 Trage cu mitraliera,
 Noi ne apărăm cu pielea.

112

Foaie verde bob năut,
 Măicuţă, când m-ai făcut,
 Tare bine ţi-a părut.

Pe picior m-ai legănat,
Din gură m-ai blestemat.
M-ai blestemat, mamă, luna,
Prin străini să mănînc pîinea ;
M-ai blestemat, mamă, marțea,
Prin străini să petrec viața ;
Și m-ai blestemat miercuri,
Să iau parte la focuri ;
Și m-ai blestemat joia,
Să fiu pe linia întîia ;
M-ai blestemat vinerea,
Să mor prin Ungaria ;
M-ai blestemat sîmbăta,
Să mor prin Germania.
Foaie verde matostat,
Rău, mamă, m-ai mai ursat,
Să umblu din sat în sat,
Nebăut și nemîncat,
Să stau pe muntele nalt,
Cu piciorul retezat,
Să fiu invalid în sat.

113

Săraca România,
Cum intrară nemții-n ea
Și ne luară pîinea !
— Foaie verde trei măslina,
Mamă, tata cînd mai vine ?
— Ș-am zis verde ca năutul,
Știe numai Dumnezeu Sfîntul
De mai vine, ori nu vine,
Ori trăiește ca un cîine.
— Foaie verde trei spanace,
Altul tată eu voi face.
— Fie, mamă, tați o mie,
Dar ca tata n-o să fie
Să ne puie pe genunche,
Să ne mîngîie pe frunte.

114

Foaie verde abanos,
Munte, munte, bread stufos,
Apleacă-ți crăcile-n jos,

Să mă urc în vîrf la tine,
 Să mă uit în sat la mine,
 Să-m' văz nevestica mea
 Cu copiii lîngă ea
 D-o duce bine sau rău.
 Copiii-ntreabă mereu :
 — Ş-am zis verde, mă răcine,
 Mămică, tata cînd vine ?
 Vine azi, vine şi mîine,
 Şi tăticu nu mai vine.
 Da mamă-sa le zicea :
 — Lasă, mamă, fi-ţ' pe pace,
 Căci altu tată voi face.
 Şi copiii răspundea :
 — Să ții, mamă, tați o mie,
 Ca tăticu nostru nu e,
 Căci ne punea pe genuche
 Şi ne săruta pe frunte,
 Ne-nvăța să fim cuminte,
 Cum am fost și mai nainte.
 Ş-am zis verde flori mărunte,
 În via lui Negru Punte,
 Milioane de morminte.
 A murit suflete multe
 De ştramele și granate
 To' dî la neamț aruncate.
 Da și eu știu să răspunz
 Cu arma și ranița
 Să-m' apăr patria mea,
 Să nu între neamțu-n ea.
 Fir-ai al dracu de neamț,
 Că stai băgat la stufiș,
 Dai cu arma pe furiș
 Şi ne băteai cu ştramele,
 Cu gloanțe de mitraliere,
 Cu tunuri trei sute unu,
 Să nu rămînă nici unu.
 Ş-am zis verde trei migdale,
 Cine trece pe dă vale ?
 Trece Oprescu călare
 Şi ține d-o cuvîntare :
 — Înainte, măi băieți,
 S-apărăm țara de hoți ;

Înainte, să lom stîlpu,
Sau aici ne-o fi mormîntu !
La Siret, la Nămoloasa,
Era noroiu cît casa,
Caii nemților a stat,
Tunurile le-a-ngropat,
Nemții draculi a plecat.

115

Ș-am zis verde grîu frumos,
Rămîi, Ardeal, sănătos
Și tu, mîndruliță țară,
D-oi trăi, te-oi vedea iară,
Iar io de m-oi prăpădi
Te-o vedea oine-o trăi.
Ș-am zis verde ș-o alună,
Mamă, mumușoară bună,
Fie-ți milă și de mine,
Că sînt în spital d-o lună
Și mi-a pus picior de gumă.
Cine te vede-n picere
Zice că mai ai putere,
Dar puterea d-o aveam
Am lăsat-o la Predeal,
La unguri și la bulgari,
Și la hoțul de german.
Ș-am zis verde măr frumos,
Breadule mare, crăngos,
Apleacă-te de vîrf în jos,
Să mă urc în vîrf tîu
Să mă uit în satul meu,
Să-m' văz nevestica-n casă
Cu copilașii la masă.
Iar copiii-m' zic mereu :
— Mamă, tata undi iesti ?
— Tat-tu-i dus la bătălie,
E-mposibil să nu vie,
Da v-oi face d-altu tată.
— Po' să ne faci și d-o mie,
Ca al nostru tată nu e,
Că ne punea pe genuche
Și ne săruta pe frunte.

Foaie verde trei smochine,
 Moldovo, rămii cu bine,
 Căci aproape trei ani vine
 De cînd pribegesc prin tine.
 Pe Trotușul tău bogat,
 Cît în rezervă am stat,
 Multe fete-am sărutat,
 Dar acum le părăsesc,
 Nu că nu le mai iubesc,
 Da-așa-i traiul ostășesc.
 Ș-acum mă simt mai ușor,
 Înspre casa mea că zbor,
 Că m-așteaptă cu mul' dor
 Părinții ce i-am lăsat
 Ș-alte fete de prin sat,
 Care-au plîns cînd am plecat.
 Moldovo, te rog cu dor,
 Fă-ți pămîntu mai ușor,
 Fă-l mai mic, mai mititel,
 Fă-l ca fulgul ușurel,
 C-am un frate-nchis în el,
 Mort în vale la Oituz,
 Mort de-o schijă de obuz.
 Acuma-ți zic bun rămas,
 Moldovo, plec și te las.

Foaie verde și-un dudău,
 Rău noroc am avut eu,
 De tînăr prin țări străine
 Să petrec ca vai de mine.
 Rabd foame și rabd necaz,
 Tot cu lacrimi pe obraz.
 De n-ar plînge inima,
 Nici ochii n-ar lăcrăma,
 Dar inima-ncepe a plînge,
 Cu ochii nu pot învinge.
 Pe obrazii amîndoi
 Curg lacrămile pîraie,
 Dar nu curge de durere,
 Numai de foc și de jele,

Căci m-ajunge un dor de-acasă,
 De copii și de nevestă.
 Și m-ajunge-un dor și-o jale
 D-ai mei frați și surioare,
 Și de-ai mei iubiți părinți.
 Mă plîng cu lacrimi fierbinți,
 Căci li-e jale despre mine,
 Că-s singur prin țări străine.
 Nu sînt viu, nici nu sînt mort,
 De-abia suflețelu-mi port.
 Doamne, multe ți-am greșit,
 Dar și rău m-ai pedepsit
 Să stau prin tranșei pitit,
 În dreptu tranșeilor,
 De frica germanilor.
 Crapă lemnele de ger, ~
 Eu adăst ceasul să mor.
 Toată lumea este acasă,
 Dar eu prin pădurea deasă.
 Eu am casa cucului
 Și odihna vîntului,
 Căci nici oucul n-are casă,
 Nici vîntul țară aleasă.
 Tot mă-ntorc și mă-nvîrtesc
 Ca peștile-n apă lină,
 Ca omu-n țară streină ;
 Unde-apuc, n-am nici o milă.
 Nimeni
 Nu zice vin' de mănîncă
 Și-apoi du-te de te culcă,
 Nu te-ntreabă ce-ai mîncat,
 Te-ntreabă ce-ai împușcat.
 Stau gata cu pușca plină
 Și-adăst germanii să vină ;
 Dar germanii nu veneau,
 Numai gloanțe trimeteau.
 Vijîia plumburi mereu,
 Vijîia cu glas de zmeu.
 Veneau gloanțe și stramele,
 De gîndeai că lumea piere.
 Și cînd venea și granatu
 Se cutremura pămîntu,
 Că unde granada pică,
 Piatra-n munte o despică,

Și unde stramela cade,
Piatra și pământul arde ;
Cad soldații cu grămada,
Cum cade iarna zăpada.
Stă soldații morți pe jos,
Ca snopii de grâu frumos ;
Stă soldații morți grămadă,
Cum stau bivolii în baltă ;
Alții morți, alții răniți,
Stau prin tufe toți brîngiți.
Maică, măicuțița mea,
Cînd ai veni de-ai vedea
Cum îmi petrec eu viața,
P-aici prin Galiția,
Mult ai plînge și-ai ofta,
Măicuță, de jalea mea.
Că oriunde eu apuc
Sînt străin ca un pui de cuc,
N-am milă unde mă duc.
Nu e mamă, nu e tată,
Nu e frați, nu e surori,
Eu p-aicea am să mor,
Fără pic de ajutor.

118

Ș-am zis verde doi bujori,
Măi soldate roșior,
Un' ți-a fost soarta să mori ?
— În vîrfu Carpaților,
În desimea brazilor,
În bătaia gloanților !
— Măi soldat, cînd ai murit,
Lumînarea cin' ți-a pus ?
— Luna galbină de sus
Am văzut cîn' s-a aprins,
Lumînarea mi-a ținut !
-- De scăldat, cin' te-a scăldat ?
— Norii cîn' s-a scuturat !
— De-mpînzit, cin' te-a-mpînzit ?
— Frunza cînd s-a risipit,
— De-ngropat, cin' te-a-ngropat ?
— Tunu, cînd a explodat,

Munți de piatră-au dărîmat
Și pe mine m-a-ngropat.
— De jălit, cin' te-a jălit ?
— Păsările ciripind,
Ghiulelele chiuind.
Veniț', mamă, veniț', tată,
Să-m' puneți pe mormînt piatră ;
Veniț', frați, veniț', surori,
De-m' puneți pe mormînt flori :
De la cap pîn' la mijloc,
Voi să-m puneți bisioac ;
De la mijloc la picioare,
Voi să-mi puneți lăcrămioare.

119

Bat ghiulele puhoi,
Moartea zboară printre noi.
Cîți am fost, azi nu sîntem !
Mîine cîți mai rămînem ?
Cine ne-a trimis în foc,
N-aibă liniște de loc,
Cum n-am liniște nici eu,
Pămîntul mă duce greu.
Doamne, cer milă,-ndurare
Și te rog dă-mi ascultare !
Fă din tunuri pluguri, grape,
Și din carabine sape,
Din tancuri secerători,
Din catiușa să faci școli,
Din branduri să faci spitale
Și case pentru orfane.
Ad-o, Doamne, pacea-n lume,
Inimile fă-le bune...

120

Foaie verde trei granate,
Hitlere, n-ai avea parte
De lumînare la moarte,
Nici colaci, nici lumînare,
C-ai pus țările-n mișcare ;

De la mic și pîn' la mare,
 Toți cu trăistile-n spinare.
 — Unde mergeți, frățioare ?
 — Noi mergem la concentrare,
 Concentrare, vai de noi,
 C-a-nceput crîncen război,
 Războiul din patru' ș-unu,
 Să nu rămînă nici unul.
 Ne-a luat Hitler la război,
 Lua-i-ar ochii amîndoi,
 Să meargă din poartă-n poartă
 Să-și cerșească de hrană ;
 Să vie să-i dăm pomană,
 Să-i dăm praful drumului
 Și tîrîșul șarpelui.
 Ne-a dus la luptă nebunii,
 Să ne luptăm cu vecinii.
 Fire-ai fi fost, de nazist,
 Că țara ne-ai pustiit,
 Pe flăcăi i-ai omorît.
 Ne-ai scos boii de la jug
 Și feciorii de la plug
 Și i-ai dus în bătălie,
 Numai Dumnezeu îi știe.
 Hitlere, arde-ți-ar țara,
 Cum mi-ai ars tu inimioara,
 Cum mi-ai pustiit tu țara.
 Foaie verde amurele,
 Hitlere, nebunule,
 Cînd ți-a fi mai dor de soare,
 Să te vîd la închisoare,
 Fiare-n mîină și-n picioare ;
 Fiarele să-ți ruginească,
 Oasele să-ți putrezească.
 Iar de-o fi și s-a-ndura
 Dumnezeu de te-a ierta,
 Să-ți răsară soarele,
 Să-ți usuce rănile,
 Să se-adune ciorile
 De prin toate țările,
 Să-ți strîngă oscioarele,
 Să-ți cînte prohoadele
 La toate răscrucile,
 Cum ai pustiit tu țările,
 Găsi-te-ar bătăile !

De ți-e dor, mîndro, de mine,
 Urcă-n tren și vin' la mine.
 De ți-o părea prea departe,
 Dă-te jos și scrie-mi carte.
 Și pune cartea pe mare,
 Să se ducă-n depărtare.
 De-o merge cartea la mal,
 Să știi că sînt în Ardeal ;
 De-o merge cartea la fund,
 Să știi că sînt mort de mult.
 Foaie verde și-o sipică,
 În munții din Tatra Mică
 Acolo mi-a căzut Gică,
 Lîngă-o pădure de brad,
 Lovit de schije de brand.
 N-a avut la moarte flori,
 Nici pe dragii frățiori.
 De ți-e dor, maică, de mine
 Pune caii la trăsură
 Și vino pe vreme bună,
 Fără ploaie, fără vînt,
 Hai la mine la mormînt.
 De-ai vedea morminte mari,
 Acolo-ș frații tunari ;
 De-ai vedea morminte-n flori.
 Acolo-s aviatori.
 Vei merge mereu, mereu,
 Vei găsi mormîntul meu
 La picioare cu o floare,
 Iar la cap o cruce mare.

CINTECE DE INSTRĂINARE

122

Foaie verde de pelin
 Și de rozmalin,
 Voinicu străin,
 Ca măr dulce-n drum.

Care pe drum trece
 Mi-l zburătorește
 Cu lemne, cu pietre.
 Crăcile că-i frîngo,
 Merile că-i curge,
 Tulpinița-i plînge,
 Cu lăcrămi de sînge.
 D-ale vîrfu ce-mi grăiară ?
 — Taci, tulpină, taci,
 Că to' tu le faci
 Și bune și rele,
 Voie, de plăcere.
 Taci, tulpină, taci,
 Că nu-i vina mea,
 Și-i a cui te-a sădit
 Și nu te-a-ngrădit.
 Iar foaie de pelin
 Și de rozmalin,
 Voinicu străin,
 Străin și sărac,
 Intră seara-n sat,
 De toți cîinii lătrat,
 De babe muștrat.
 D-ale, unde-mi poposește,
 Gazdă nu găsește,
 Ușcioara mi-e-nchisă,
 Lumînarea stinsă
 Și mescioara strînsă.
 Iar foaie de pelin
 Și de rozmalin,
 Voinicu străin,
 Străin și bogat,
 Intră seara-n sat,
 De nici un cîine lătrat,
 De babe-i chemat.
 Ale, unde-mi poposește,
 Gazda că găsește,
 Ușcioara dășchisă,
 Lumînarea aprinsă
 Și mescioara-ntinsă.
 Inimă ursuză,
 Cîinii să te-ntinză,
 Cîinii și cloncanii,
 Și carnea ogarii,
 C-așa vor dujmanii.

Foaie verde trei smicele,
 Colea-n deal la Măgurele
 Arde două focșorele,
 Șade două surățele :
 Una plînge
 și mi-l stinge,
 Alta rîde
 și-l aprinde :
 — De ce plîngi tu, fa surată ?
 — Cum să nu plîng eu, surată,
 Că n-am mamă și nici tată.
 Dar tu de ce rîzi, surată ?
 — Cum să nu rîz eu, surată,
 Că am mamă și am tată
 Și mai mi-am d-un frățior
 La ministru scriitor,
 Pe lună cincizeci de poli !

Foaie verde grîu pîrlit,
 Dealul de la răsărit
 Să-l văd, maică, înflorit,
 C-acela m-a-mbătrînit.
 Nu mă plîng că sînt bătrîn,
 Dar mă plîng că sînt străin :
 Străin și fără de tată,
 Ca și vița făr' de roadă ;
 Străin și fără de mamă,
 Ca și vița făr' de poamă ;
 Străin și fără de frați,
 Ca pădurea făr' de brazi ;
 Străin și făr' de surori,
 Ca și cîmpul făr' de flori.
 Că-s mîncat eu de străini,
 Ca iarba de boi bătrîni.
 Și-s mîncat eu de noahală,
 Ca hîrtia de cerneală.
 Mă uitai pe munți de piatră
 Să văd mamă, să văd tată ;
 Nu văd mamă, nu văd tată,
 Parcă sînt născut din piatră.

Mă uitai pe munți cu flori
Să văd frați, să văd surori ;
Nu văd frați, nu văd surori,
Parcă sînt născut din flori.

125

Am auzit din bătrîni
Că e rea pîinea-n străini.
Am auzit, n-am crezut,
Am fost singur ș-am văzut.
Pîinea-i bună și gustoasă,
Lumea-i rea și dujmănoasă.
De străin, străin ce sînt,
Lacrimile-mi dau și-mi curg.
Pui batista să le-astup,
Ele fac pîrîu și curg ;
Pui batista să le șterg,
Ele fac pîrîu și trec.
De străinătate multă,
Îmi pare lumea urîță.
— Femeie cu doi bărbați,
Ia cuțitu dîn ficați,
Nu-l lăsa să ruginească,
Ficații să-mi putrezească,
Că și piatra de e piatră
Și ea la o vreme crapă.
Inimi-mi vede și rabdă,
Inima mea multe știe,
Dar n-are cui să le spuie :
Rabdă, rabdă, sufletele,
Acel foc ș-acea durere,
Fii voinic, nu te lăsa,
Să nu te rîză lumea.

126

Foaie verde și-o alună,
Ia-ț', băiete, ziua bună
De la tată, de la mamă,
De la frați, de la surori,
De la grădină cu flori.

Sărmanu copil străin,
De mic intră la stăpîn
Și muncește în dreptate
Și ia leafa jumătate
Și mîncare-a treia parte,
Bată-te, străinătate !
D-atîta străinătate,
Mi-a crăpat cămașa-n spate,
Că străinu-i to' străin,
De i-ai face apa vin,
De i-ai face apa bere,
To' nu-i intri la plăcere.
Dar săracu tata meu,
De i-aș face cît de rău,
To' zice : „copilu meu !“

127

Mierlița cînd e bolnavă,
Vine oucu și o-ntreabă :
— Ce-ai tu, surioară dragă ?
— Sînt bolnavă, surioară,
Și mi-e teamă c-oi muri,
N-are cine mă jeli.
— Taci tu, surioară, bine
C-am să vin și eu la tine,
Să te jelesc cu focșor,
Că mi-ai fost, puiule, dor
Ș-o să zbor din loc în loc,
Să te jelesc mai cu foc.

128

Cucule, de ce mă-ngîni ?
Inimă, de ce suspini ?
Cucule, nu mai cînta,
Că plînge inima mea.
Tu cînți vara c-a sosit,
Eu de mîndra-s părăsit.
Mîndra mi s-a măritat,
Eu aștept că sînt sărac.

Cîntă păsările-n luncă,
 Mie-mi vine dor de ducă,
 Să mă duc, să mă tot duc,
 Înapoi să nu mă uit,
 Că n-am pe nimeni cu drag,
 Să mă mai aștepte-n prag ;
 Că n-am pe nimeni cu jele,
 Să plîngă urmele mele.

Foaie verde peliniță,
 Mă dusei să dorm sub viță,
 Unde doarme turturica,
 S-o aștept pe Măriuca.
 — Du-te, turturico,-n zbor,
 Du-te la ea pe răzor
 Și spune-i că mă însor.
 Turturica a zburat
 Și răspunsul mi l-a dat :
 — Însoară-te sănătos,
 Între noi atît a fost.
 Eu, neică, nu mă mărit,
 Căci mai am de suferit,
 Sînt de mama blestemată
 Să rămîn nemăritată,
 Să rămîn la mama-acasă,
 Să nu mai mă fac mireasă ;
 Să n-am masă, să n-am pat,
 Să n-am parte de bărbat ;
 Să n-am masă, să n-am casă,
 Să nu mai mă fac mireasă.

Aoleo, brădet, brădet,
 Anii trec încet, încet.
 Tu crești mare și fălos
 Și eu moș cu capu-n jos ;
 Tu crești mare și-ndrăgit,
 Eu de lume părăsit.

132

Firulețele de pir,
 Cu rădăcine subțiri,
 Crești pe drum și-n mărăcini.
 Crești pe arșițe și vînt,
 Neputincios la pămînt,
 Neptuincios ca și mine
 C-am crescut pe drumuri strine,
 Fără doruri, fără mile.
 M-am săturat de suspine
 Și m-am săturat de zile.

133

Firulețele de iarbă,
 Toată lumea mă întrebă
 De ce port cămașa neagră.
 Nu mi-e femeia de treabă ?
 Eu îi spun că de calic,
 Ea mă crede de nimic ;
 Eu îi spun de lenevie,
 Ea-mi spune :
 — La pușcărie.
 Nu mă-ntrebă ce-am mîncat,
 Pe ce drumuri m-am culcat,
 Pe muncă ce-am cîștigat,
 Cîți copii mi-am îngropat.

134

Verde, verde ș-o alună,
 Sună, sună și răsună,
 Sună petricica-n gîrlă,
 Puica mă plînge cu milă.
 Sună, sună și răsună,
 Sună petricica-n vale,
 Puica mă plînge cu jale,
 Căci dîncotro vîntu mă bate,
 Tot mă frige și mă arde
 D-atîta străinătate.

Bate vîntu de la munți,
Vine dor de la părinți ;
Bate vîntu de la baltă,
Vine dor de la nevestă.

135

Mamă, mamă, dor de mamă,
Nici o frunză nu-i amară
Ca mama d-a doua oară —
Ne culcă pe prispă-afară.
Mamă, mamă, dor de mamă,
De cînd zic să zic, să zic,
Să merg, mamă, la mormînt,
Să-ți dau pînza la o parte,
Să-ți văd fața luminoasă,
Care ne privea prin casă.
Și mîinile cele moi,
Care ne-a crescut pe noi.

136

Peste deal, în Valea Mare,
Mi-au ieșit doi lupi în cale.
— Veniți, lupilor, la mine
Și săturați-vă bine.
Hai veniți, veniți mai tare,
Că mi-e inima a jale.
Lupii fug din drumul meu,
Și nici lupii nu mă vreau.

137

Ș-altă dată bob năut,
Pe uliță cînd apuc,
Cale n-am și drum îmi fac
Să-mi iubesc pe cin' mi-e drag.
Ce-i frumos eu îl iubesc,
Ce-i urît îl oropsesc.
Fugi, urîtule, din prag
Să vie cine mi-e drag.

Frumosu fuge de mine
Și urîtu calea-m ține.
Ce-i frumos eu l-am iubit,
Ce-i urît l-am părăsit,
Să ducă naiba-n pământ !
Cu urîtu n-am ce face,
Cu frumosu fac ce-mi place ;
Cu urîtu nu țiu casă,
Cu frumosu stau la masă.
Fugi, urîtule, din prag
Să vie cine mi-e drag !

138

Foaie verde mă răcine,
Cît trăiește omu-n lume
Cu toți să se aibă bine,
Că nu știi moartea cîn' vine
Și te ia de lîngă mine,
Te duce la mănăstire
Și pune pământ pe tine.
Pământu-i pământ uscat,
Trece lumea, te-a uitat ;
Pe mormînt crește iarbă verde,
Trece lumea, nu te vede.
De ar trăi omu cît,
To' trebuie să meargă la rînd ;
De s-ar ține omu floare,
Cînd i-o veni ceasul, moare.
Cînd iei pătărel de moarte,
Într-un ceas le-ai uitat toate.

139

Foaie verde și-o lalea,
Doamne, ursitoarea mea,
Nu te-aș prinde undeva,
Căci cu mîna te-aș lua,
Și pe foc te-aș arunca,
Și ochii ți i-aș scotea,
De s-ar duce pomina,
Căci tu noroc nu mi-ai dat.

Văd toate mucoasele,
Și-așteaptă noroacele,
Numai norocelul meu
L-au băut boii-n pîrău.
Nu știi boii l-au băut
Sau eu noroc n-am avut.
Dorule, tu ca un câine
Pînă cînd te ții de mine ?
Du-te iar la mîndra-n prag,
Spune-i chinul care-l trag,
Că eu n-am noroc pe lume
Să rîd și să trăiesc bine.

140

Foaie verde leuștean,
A trecut d-atunci un an,
M-am gîndit, m-am răzgîndit
Cum e bine de trăit.
Să trăiesc cu capu-n jug
Și cu pielea tăvălug ;
Să trăiesc cu fața-n soare
Și cu mîna pe pistoale ?
Inima mi-e simțitoare,
Fire-i să fii, ursitoare,
Fire-i să fii de noroc,
Că nu te mai văd de loc.

141

Arză-te focu de ursitoare,
Care m-ai ursit pe mine
De n-am ochișori pe lume,
Mul' sîn' negru-ntunecat
Și nu văz lume pîn sat ;
Mul' sîn' negru amărît,
Nu văz lumea pe pămînt,
Nici păsări pe cer zburînd,
Nici soarele strălucind ;
Mul' sîn' negru și supus
Și nu văz stele pe sus ;

Mul' sîn' negru-ntunecelu
Și nu văz luna pă ceru ;
Mul' sîn' negru de dogoare
Și nu văz pe sfîntu soare,
De unde el mai răsare.
Frunză verde de trei boghi,
Tudore, nu mai ai ochi.
Frunză verde matustatu,
'N pădure la Babadagu,
Creierii s-a turburatu,
Ochii s-a-npăienjenatu
Și mult timp n-a mai trecut,
Pînă ochii i-am pierdut.
Frunză verde odolean,
Am rămas negru buștean.
Frunză verde foi de nuc,
Și nu știu un' să mă duc.
Ș-am zis verde de măr dulce
Și m-aș duce-n deal la cruce.
Frunză verde ș-o mărulă,
Cu soția d-împreună,
Ș-am zis verde foi de macu,
Unde-i vecia de vacu.
Acolo să veciuiască
Și-n pămînt să putrezească.

142

Foaie verde salbă moale,
Zestrea mea de fată mare
Să mi-o-ncărce-n nouă care,
Să mi-o ducă la otare,
Că n-am avut ursitoare.
Ursitoarea mi-a fost bună,
Da mintea mi-a fos nebună,
C-am culcat băieți pe mînă.
Mi-a venit băieți din sat
Și măicuța nu m-a dat.
Foaie verde trei alune,
Mi-a venit unu din lume,
Nevăzut, necunoscut,
Ala mamei i-a plăcut.

Mersei vreo doi ani de zile,
Intră uscătura-n mine,
Că eu nu sînt învățată
Să șez cu ușa-ncuiată,
Cu perdeaua-n jos lăsată
De neagră străinătate ;
M-a dat la oți de pădure
Să taie lemne pe mine.

143

Foaie verde, foaie fragă,
Răσαι, lună, răσαι, dragă,
Răσαι noaptea prin livadă
Să cosesc d-un braț de iarbă,
Să-i dau lui Murgu să roadă.
Murgul paște și rîncează,
Neicuța din greu oftează.
— Oftează, mîndro, cu foc,
Că noi n-am avut noroc
Ca să trăim într-un loc.
Norocul de l-am avut,
S-a dus și n-a mai venit ;
Cine naiba ne-a pîrît,
N-ar avea loc în mormînt !

144

— Spune, măiculiță, spune,
De mai am noroc pe lume.
Eu ți-am spus și ți-oi mai spune
Că nu am noroc pe lume.
Foaie verde matostat,
Mi-au trimis băieți din sat
Și măicuța nu m-a dat.
Mi-au trimis din altul sat,
Nevăzut, necunoscut,
Mamei ăla i-a plăcut.
Nu trecu două-trei zile,
Veni mama pe la mine,
Mă găsi culcată-n pat
Și bătută de bărbat.
Mă-ntrebă dac-o duc bine.

— Leano, tu de o duci bine,
Unde-i carnea de pe tine ?
— Carnea și oscioarele
Le-au mâncat cumnatele ;
Inima și ficățelul
Mi-a mâncat-o bărbățelul.
Foaie verde ș-o lalea,
Mamă, tu la moartea mea
Să mă plîngi cît-oi putea.
Să mă plîngi, să mă jelești,
Că mai mult n-ai să mă vezi.
Zestrea mea de fată mare,
Să mi-o pui în nouă care
Și să mi-o duci la hotare,
Să-i dai foc să ard-a jale.
Ursitoarea mi-a fost bună,
Mintea mamei a fost nebună.

145

Ș-a cincizecea d-un susai,
Mamă, șapte fete ai,
Prin străini să nu le dai,
Ș-a cincizecea mărăcine,
Căci destul m-ai dat pe mine.
Ș-a cincizecea d-un susai,
Decît, mamă, mă făceai,
Mai bine mă omorai.
Ș-a cincizecea busuioc,
M-arunca mai bine-n foc,
Mi-ardeai trupușorul tot
Și mîinile pînă-n cot.
Ș-a cincizecea d-un susai,
De vrei, mamă, să mă ai,
Să-mi dai carul cu doi cai,
Și carul cu patru boi,
Să mi-aduc zestrea-napoi.
Ș-a cincizecea murele,
Să se mire gările,
Ce noroc au fetele.
Ș-a cincizecea de galani,
Să se mire bolovanii,
Ce noroc au băiețanii.

146

Ce ramăt s-aude-n codru ?
 Se ceartă cucul și corbul
 Care să rămîie-n codru :
 Ori cuculețu, ori corbu.
 Foaie verde și-o mălură,
 Cîntă cucu pe fîntînă,
 Vine corbu și-l îngîină.
 — Fugi, corbule, nu mă-ngîina,
 Că nu ești de legea mea,
 Tu ești pasăre mai mare,
 Te duci ziua-n vînătoare,
 Mănînci vită nejungheată
 Și bei apă tulburată ;
 Eu sînt pasăre curată,
 Mănînc muguri dintr-un fag
 Și beau apă dintr-un lac
 Și cînd la mîndra cu drag.
 — Spune, cuce, pop-al tău,
 Să mă spovedesc și eu.
 — Pop-al meu e vînător,
 Cînd te-i spovedi și mori.
 Vine postu lui Sînpetru,
 Năpusti cucu bungetu,
 Pitulicea vîlcea
 Și cucu potecea.

CINTECE DE DRAGOSTE

147

Foaie verde și-o lalea,
 Mai încet cu dragostea
 Că s-aprinde braniștea
 Și ne-aude cineva
 Și ne trece Dunărea.

Dragostea să ardă-ncet
 Ca jărăgaiul din țest ;

Să nu ardă vâlvătaie,
Cum arde focul de paie.
Cum a ars — cum s-a topit
Și nimic n-ai folosit.

148

Foaie verde solzi de pește,
Pe mine ce mă topește ?
Colțu ierbii când plesnește,
Răchita ce-mbobocește,
Mîndra când se primenește.
Și-o foiță sălcioară,
Pe mine cin' mă omoară,
Brebenei de primăvară,
Pieptișor cu țîțșoare,
Cîntecel de fată mare.
Foaie verde de urzică,
Pe mine cin' mă usucă ?
Brebeneii de pe luncă,
Dragostea de ibomnică.
Și-o foiță-a murele,
Dragi îmi sînt fetițele
Cînd le crește țîțele
Și sînt tari ca pietrele,
Mă usuc ca lemnele.
Foaie verde mărăcine,
Vino, neică, prin grădină,
Alungînd cîte-o găină,
Smulgînd cîte-o bolbotină,
Să mi-ți cate mă-ta vin,
Vin din bolobocul plin.
Dragul țății fii băiat,
Vin pe unde-ai învățat,
Cîinele eu l-am legat,
Ușa eu am descuiat,
Vino, zău, că nu-i păcat,
Păcatu l-oi trage eu.
Pe brațele cui știu eu.
Foaie verde viorea,
Mută-ți, neică, poteca
De pe la portița mea.

Ori ți-o mută, ori ți-o strică,
Că nu-ți mai sînt ibomnică.
Ibovnică ți-am fost eu,
Dar n-ai fost voinicul meu.
Și-o foiță trei măslina,
Mai afurisit ca mine
Cred că n-a fost altu-n lume,
Fetițele m-au pus bine,
Dar eu nu mă las nici mort ;
Și tinere și bătrîne
Le fac de se țin de mine,
Dau încălțate prin gîrlă,
Cu tulpănașul pe mîna,
Să-mi iasă la cotitură,
Să-i dea neicuțului gură.
Foaie verde bob năut,
Nu-ș' ce dracu mi-ai făcut
Din ceasul cînd te-am văzut,
La inimă mi-ai căzut.
Umblu ziua rătăcit,
De dragoste podidit.
Și-o foiță ca bujorul,
Ziua o mai duc cu dorul,
Noaptea o mai duc cu somnul.
Cînd în vis eu te zăresc,
Pun mîna, nu te găsesc
Și mai rău mă prăpădesc.
Foaie verde sămulastră,
Și cînd văd cîte-o nevestă,
Mai tînără, mai frumoasă,
Stă sufletul că să-mi iasă.
Stai, suflete, nu ieși,
C-om găsi de-om mai iubi.
Foaie verde bob năut,
Știi, puică, ce-am socotit,
Zău, stînd la foc de urît,
Cu nevasta tăinuind ?
C-o să mă las de iubit
Și-o să m-apuc de furat
La neveste cu bărbat.
Să le fur noaptea din pat,
Să le trag noaptea la crîng,
Mijlocelul să li-l strîng,
Să las bărbații oftînd,
Tot de mine pomenind.

Foaie verde mărăcine,
 Ce mi-e mie drag pe lume ?
 Calul negru plin de spume
 Și cu șaua de meșine,
 Și cu plosca la ciochină,
 Plină cu rachiu de prună
 De la mîndra din grădină,
 Căci mult-îi dulce și bună.
 Ce mi-e drag pe lumea asta ?
 Calul, pușca și nevasta.
 Calul mă călătorește,
 Pușca de hoț mă păzește,
 Nevasta mă premenește,
 Mîndra din prag mă privește.
 Foaie verde mărăcine,
 Ce mi-e mie drag pe lume ?
 Poteceaua din pădure,
 Pardosită cu alune,
 Cu alune mari și mici,
 Mi-a trecut mîndra pe-aici.
 Și mîndra cînd a trecut,
 Sfîrcul țîții i-am văzut,
 Am leșinat și-am căzut.
 Dar dacă-l vedeam pe tot,
 Cădeam și muream de tot.

150

Frunzuliță ș-o alună,
 De-ar fi mîndra fată bună,
 Aș face pat în grădină.
 Patul i l-aș legăna,
 Orice-ar cere eu i-aș da,
 Gurița i-aș săruta.
 Mi-ar cere faguri de miere,
 Eu i-aș da buzele mele.

151

Lună, lună, ești nebună,
 Luminezi noaptea pe brumă,
 Luminezi ca o nebună.

Eu cu mîndra stau în casă,
Tu luminezi pe fereastră ;
Eu cu mîndra stau la poartă,
Tu luminezi strada toată ;
Eu cu mîndra în zăvoi,
Tu luminezi peste noi ;
Eu cu mîndra-n aluniş,
Tu luminezi pe furiş.
Lună, lună, duce-te-ai,
Lumină să nu mai ai,
Că la luminiţa ta
Mă prinseră cu mîndra,
Amîndoi cu dragostea,
of, of !

152

Foaie verde mărăcine,
Ce mi-e mie drag pe lume :
Poteceaua din pădure
Pardosită cu alune,
Cu alune mărunţele,
De trosneşte sub picere,
Cînd calcă mîndra pe ele.
Şi iar verde mărăcine,
Ce mi-e mie drag pe lume :
Calul negru şi pletos,
Neica tînăr şi frumos ;
Calul negru, armăsar,
Neica tînăr şi curvar.
Ce mi-e drag pe lumea asta :
Calul, puşca şi nevasta.
Calul mă călătoreşte,
Puşculiţa mă păzeşte,
Nevasta mă primeneşte,
Ibomnica mă priveşte.

153

— Ieşi, Lenuşo, la portiţă
De dă-i lui neica guriţă.
— Nu pot, nu pot, neiculiţă,
Că-i noroi şi lapoviţă

Și mă umplu pe rochiță
Și mă bate a măiculiță.
— De câte ori am venit,
Tot așa m-ai păcălit.
De când sînt pe lumea asta,
Nu m-a păcălit nevasta ;
Dar de vreo două-trei zile,
M-a păcălit și pe mine.

154

Nu ți s-a urît, Marine,
Umblînd noaptea prin pădure ?
Cămașa-i neagră pe tine,
Nespălată de trei zile,
Vin la daica s-o spăl eu
Cu apă din eleșteu,
Cu săpun din sînul meu.

155

Foaie verde salbă moale,
Iorgule, gura matale
Face-un pol și cinci parale
Și-o litră de scorțișoare.
Pe malul Siretului,
Paște calul Iorgului,
Paște calul și rîncează,
Doarme Iorgu și-mi visează.
Ce folos de visul lui
Dacă nu-i și nu-i și nu-i
Amuru la timpul lui.
Strigă Iorgu-n gura mare :
Cui să-i dau două parale,
Să taie plopul din vale,
Să scoată de-o așchioară,
Să facă punte pe mare,
Să treacă Iorgu călare,
Cu cămașa albă floare,
Cu șiret negru pe poale,
Spălată de-o fată mare,
Cu apă din eleșteu,
Cu săpun din sînul meu.

Frunză verde-o viorea,
 Ce credea Manioara,
 Că-mi face mie boala.
 Boala nu mi-o poate face,
 Căci iubesc pe cine-mi place.
 Iubesc fete și neveste,
 O sută și paisprezece.
 Foaie verde bob năut,
 Mai am cinci ani de iubit
 Și mă duc la spovedit.
 Da n-o fi popa Dumnezeu
 Să știe ce-am iubit eu ;
 Căci și popa este hoț,
 Iubește mai mult ca toți ;
 Prioteasa e mai hoată,
 Iubește cu toți de față ;
 Potropopu-i potropop,
 Iubește cât șapte-opt.

Foaie verde ca trifoiul,
 Auzi, lele, pițigoiiul,
 Mai lasă naibii războiul
 Și vin să-nfundăm zăvoiul,
 Unde cîntă pițigoiiul.
 Foaie verde bob năut,
 Cîte mîndre am iubit
 La toate le-am dăruit
 Cîte-o mamudea la gît,
 De la boier omorît ;
 Cîte-o toartă de argint,
 De la boieri ce-au fugit.
 Iubii una, iubii două,
 Iubii patruzeci și nouă ;
 Iubii una, iubii zece,
 O sută și paisprezece.
 Foaie verde armă veche,
 Cît mi-e inima de rece
 C-o fi altul și m-o-ntrece.
 De m-o-ntrece la iubit,
 Eu îmi pun lațul de gît.

Fire-ai a naibii de lele,
Cu papucii tăi de piele,
Mă faci să mă țin de rele.
Foaie verde viorea,
Ce-am iubit în viața mea,
Doi ochi negri ca mura
Și să mor de i-aș lăsa,
Doi ochi negri ca mura,
De te-mbată ca țuica ;
Doi ochi negri ca seninul,
De te-mbată ca și vinul.
Hai, Leana mea, măi !

158

Foaie verde bob areu,
Căci n-a lăsat Dumnezeu
Ce-oi iubi să fie-al meu
Și să mor când oi vrea eu.
Eu n-aș muri niciodată,
Pînă-aș iubi lumea toată,
Și tînără și bătrînă
Să ție toate de mînă,
Să-m' vie la cotitură
Toate cu oglinda-n mînă.
A tînără nu e bună,
A tînără cere șorț ;
A bătrînă-așteaptă-n colț ;
Tot mai bună-i a bătrînă,
Te culcă seara pe mînă,
Îți face ciorapi de lînă
Și-ți bagă țîțica-n gură.
Cînd iași bonț de țîță-n gură,
Parcă beai rachiul de prună
Și iubirea e mai bună.

159

Ș-altă dată bob năut,
Toate vin, toate se duc,
Toate rămîn la pămînt ;
Tinerețele se duc,
Bătrînețele m-ajung
Și-s nesătul de iubit.

Cît fuse vara de lungă,
Nu iubii ca să mi-ajungă,
Dar acum că intru-n iarnă
Ce-oi să mă fac pîn' la vară.
Vară, vară, primăvară,
Ia, mai fă-te-o dată vară,
Să culce fetele-afară,
Să culce pe prispă-afară
Desbrăcate-n pielea goală,
Să mă tîrăsc binișor,
Să mă culc la pieptul lor,
Să mă dau d-a rostogolu
Ca ariciul pe ogoru,
Să mă joc cu țîțele,
Pîn-o pieri stelele.

160

Foaie verde iasomie,
Maria nenii, Marie,
Cît de dragă mi-ești tu mie,
Nimeni pe lume nu știe,
Cînd vii seara de la vie,
Îmbrăcată numa-n ie,
Cu pantofiori de cutie,
Maria nenii, Marie !
Cînd vii seara de la luncă
Cu fuiorul prins în furcă,
Eu m-aș face-un fus și-o furcă
Ca să stau la brîu în luncă.
Și-aș da încă și-o căciulă,
Să te văd pe bătătură ;
Aș da încă și-o cămașă,
Să te văd la mine-acasă ;
Și-aș da încă și-o moșie
Ca să te am de soție.

161

Salcîmaș de lîngă drum,
Te-aș tăia dar nu mă-ndur,
Căci la umbrulița ta
Mi-am petrecut dragostea

Cu flori albe de salcîm
Și mirosul de parfum.

162

Foaie verde rugi de mure,
Pădure verde, pădure,
Frumos cîntă cucu-n tine
Și pe gros și pe subțire,
Cum îi stă codrului bine.
Eu spui cucului să tacă,
El zboară pe altă cracă,
Cîntă hoțul de m-atacă !
Eu spui cucului : taci, taci !
El zboară pe alți copaci,
Cîntă de te bagă-n draci !
Cucule cu pene lungi,
Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mănînci ?
— Mănînc putregai de fag
Și beau apă dintr-un lac
Și cînt codrului de drag.
— Pădure verde, pădure,
De ce tu mă spui la lume
C-am intrat cu mîndra-n tine ?
De ce tu și nu iarba,
C-o tăvălii cu mîndra ?
— Eu te spui că e păcat,
Căci de cîn' tu ai intrat
Toată frunza mi-a picat,
N-are cucu ce-a mîncat.
— Cucule, pană albastră,
Ce to' cînți pă la fereastră,
Mai bine p-un mă răcine
Și cîntă frumos și bine,
S-asculte mama la tine.
Nu cînta pă arătură,
Că-ț-intră țărîna-n gură.
Foaie verde siminic,
Femeia cu copil mic
Nu e bună dă nimic.
Ia copilul dăsfășat
Și pleacă cu el pîn sat,
Spune că s-a dăocheat.

A dracul nevasta mea,
Intră-n cârciumă și bea
Căci ea mie nu mi-a spus,
Că la cârcimă s-a dus :
Trei fire pă fus a pus
Și la beție s-a dus.

163

Foaie verde sălcioară,
Măriuță, Mărioară,
În credință de știam
Ce-o să pățesc într-un an
Nu mă mai amorezam,
Rămîneam singur buștean ;
Căci dragostea de la tine
M-a prăpădit, vai de mine,
M-a făcut din om neom
Și m-a uscat ca pe-un pom,
Ca pe-un pom dintr-o grădină,
Fără soare și lumină.
Foaie verde sălcioară,
— Măriuță, Mărioară,
Ce strîngi tu la inimioară ?
— Mărgărit și tămîioară.
— Dă-i și neichii mărgărit,
Ca să-i treacă de iubit ;
Dă-i și neichii tămîioară
Să puie la inimioară,
Căci dragostea de la tine
M-a prăpădit, vai de mine !

164

Foaie verde de sulcină,
Rădina neichii, Rădină,
I-o lună și-o săptămînă
De cînd bat calea la tine.
Fă, Rădină dumneata,
De-aș avea fo folosire,
Ar fi ferice de mine.
Dar n-am nici-o folosire,
Se uscă inima-n mine.

Fă, Rădină dumneata,
Murgul meu apă nu bea
Decît din vedrița ta.
Potcovii calul cu rîla,
Să trec la lelița gîrla ;
Potcovii calul cu banul,
Să trec la lelița dealul.
Urcai dealul jumătate,
Se despotcovi de toate.

165

Foaie verde bob năut,
Mamă, tu cînd m-ai făcut,
Mai bine să fi făcut
Două fîntînele reci
Între două dealuri seci ;
Și din mîna mea cea dreaptă
O cană de băut apă ;
Iar din mîna mea cea stîngă
Un stejar de făcut umbră ;
Din piciorușele mele
Să fi făcut scăunele ;
Să șadă mîndra pe ele,
Să șadă să odihnească
Și cu cana să bea apă,
La umbră să se umbrească,
La mine să se gîndească.

166

Stea, stea,
logostea,
Toate stelele să stea,
Numai a mea să nu stea ;
Să umble în lung și-n lat,
Pînă la mîndruța-n sat.
De-oi găsi-o cum gîndesc,
Spune-i că mă logodesc,
Cu ea mă căsătoresc
Și doresc s-o fericesc.

Foaie verde sălcioară,
 Nu așeară, alaltăseară,
 M-a centat măicuța iară
 C-am stat mult cu Gheorghe-afară,
 Răzimați d-o sălcioară.
 Sălcioara s-a uscat,
 Dragostea ni s-a schimbat.
 — Lasă, mîndro, lasă zău,
 Că mie nu-mi pare rău ;
 Nici bine, nici rău nu-mi pare,
 Doar la inimă mă doare,
 C-am iubit boboc de floare.
 Floare mîndră de grădină,
 O să-mi fii nevastă bună !

Foaie verde de susai,
 De trei ori mă însurai
 Și trei Marioare luai.
 Mă-nsurai și-a patra oară
 Și luai tot Marioară.
 Marioară, Marioară !
 Și-am zis al dracu'i să fie
 Cine-o mai lua Marie,
 Marioară, Marioară !
 Marioară, pentru tine,
 Vin jandarmii după mine,
 Marioară, Marioară !
 Vinde, Marie, boii tăi
 Și mă scapă de la răi,
 Marioară, viață amară !
 Inimă, de ce nu mori,
 Ți-e necaz de multe ori !
 Marioară, Marioară !

Să nu-mi fluieri pe la poartă
 Că eu sînt fată săracă,
 Stau cu mama mea pe vatră
 Ca să toarcem noaptea toată.

Toarcem noaptea la bogat,
Ziua lucrăm la conac,
Dragoste cînd să mai fac,
Necazul cu cin' să-mpart ?
Dacă ochii mei îți plac,
Vin la mama să-ți dea sfat.

170

Foaie verde de cucută,
Mă-nsură mama c-o slută,
C-are car cu patru boi
Și cîteva zeci de oi ;
C-are pogoane la cîmp
Ș-o gură de mă-nspăimînt.
Cînd e timp să merg acasă,
Mă gîndesc și la nevestă
Și-mi vine s-o iau de-a drept,
Să mă duc și să mă pierd.
Nu nevestă cu avere,
Să mănînc fără plăcere ;
Mai bine săracă, zău,
Să fie-a lui Dumnezeu.

171

Uite Ghiță suie dealul,
Că-i cunoaște neica calul.
Îl cunosc, lovi-l-ar boala,
Că-i dam grăunțe cu poala ;
Îl cunosc, lovi-l-ar dracii,
Că-i dam grăunțe cu sacii,
Și-i dam apă strecurată,
De la țata din găleată
Și fînul cu subțioara,
Pe prispă la Marioara.
Foaie verde de-un mohor,
Mi-a zis tata să mă-nsor,
Să iau mamei ajutor.
Foaie verde d-avrămeasă,
Dar mămica nu mă lasă
Ca să iau fată frumoasă ;

Și să iau fată urîță,
 Să aibă avere multă.
 Ce să fac, mamă, cu-avere,
 Să trăiesc cu neplăcere,
 Căci averea șade-n coastă,
 Iar eu șed cu toanta-n casă.
 Foaie verde matostat,
 Mai bine să dorm pe prag,
 Să trăiesc cu cin' mi-e drag.
 Foaie verde foi-trifoi,
 I-a dat toantei și doi boi
 Și o scroafă cu purcei,
 Și i-a dat și-o capră stearpă,
 Să-mplinească dota toată.
 Foaie verde d-avrameasă,
 Măine merg să ar în coastă
 Cu boii de la nevastă.
 Așa, pe la prînzul mare,
 Vine toanta cu mîncare,
 Cu mămăliguța-n poală
 Și cu brînză-n subțioară.
 Foaie verde foi și-o nucă,
 — Vin, bărbate, de mănîncă
 Și dejugă boii-n luncă.
 Foaie verde matostat,
 — Nu mănînc, că am mîncat,
 Cînd te văd, m-am săturat.
 Foaie verde și-o găleată,
 Mă răstii la ea o dată,
 Mîncă mămăliga toată.
 Și cînd o făcui să rîză,
 Mă lăsă și fără brînză.
 Foaie verde viorea,
 Eu cu ochii la toanta,
 Cotiră boii brazda.
 Și cînd mă răstii la boi,
 Ea se culcă la butoi.

172

Foaie verde mărăcine,
 Zice mama către mine :
 — Însoară-te, măi copile !
 Și-am plecat după-nsurat,

Și-am urcat în deal la vie,
Și mi-a dat pe Tanța mie.
Fată de chiabur, bogată,
Și urîță, și spurcată,
Bat-o, Dumnezeu, s-o bată,
Căci am luat-o cu doi boi,
Mănince cîinii din ei
Și pe Tanța lîngă ei.
Pusei boii să-i înjug
Și urcai în deal la plug.
Cînd fuse la prînzu-ăl mare,
Vine Tanța cu mîncare.
Spun Tanții că am mîncat ;
Cînd o văd, m-am săturat.
Lăsai pe Tanța în vie
Și luai fată ca o floare,
Harnică și muncitoare.
Să muncim un an sau doi,
Să ne facem car și boi ;
Să muncim o lună, două,
Să ne facem casă nouă.

173

Foaie verde viorea,
Aseară vîntul bătea
Și bătea vîntu mai tare,
Hoața vrea să mă omoare ;
Și bătea vîntu, bătea,
Hoața-n brațe mă strîngea ;
Și bătea vîntul mai rece,
Hoața nu mai vrea să plece ;
Și bătea mai binișor,
Vino, vino, puișor,
Vin la gaica să te-adorm.
Să te culci pe braț la mine
Ca pe așternut la tine ;
Să te culc pe mîna mea
Ca pe perioara ta.
Bătea vîntu și mai rece,
Hoața nu mai vrea să plece.
Aștept să răsaie luna
Și n-a mai plecat nebuna.

Răsai, soare, tu răsai,
Și tu, lună, duce-te-ai.
Că de la lumina ta
Mă prinseră cu mîndra.
Mă prinseră, mă legară,
Satul tot mă împlimbară.
Mă legară cot la cot
Și-m' dădură drumu-n Olt,
Ca să nu mai viu nici mort.

174

Foaie verde trei stejari,
Pe drumu dî la Cegani,
Vine-o fată ș-un jandar.
Jandaru vine călare,
Dar fetița pe picioare.
— Te rog, jandare călare,
Ia-mă și pe mine călare
La spatili dumitale,
Căci mi-e drumu ars de soare
Și mă frige la picioare.
Dar jandaru-i răspundea :
— Nu poci, dragă, să te pui,
Căci mi-e Murgu boieresc
Și m-apucă de-l plătesc ;
Și mi-e Murgu fătat joi,
Nu ne duce p-amîndoi
Și mi-e Murgu mititel,
Nu poci pune doi pe el.
Dar fetița-i răspundea :
— Murgu duce și-o căruță,
Dar pe mine-o porumbiță ?
Murgu duce-un car și boi,
Dar pe noi doi porumbei ?
Dar-ar Dumnezeu să dea :
Murgu să se potignească,
Drept în gît să te trîntească,
Mîna stîngă
să ți-o frîngă,
A dreaptă să ți-o scrîntească,
Să ții dîrlogii ou dînții
Și să mîi caii ca sluții.

Mă dusei să ar pe coastă,
 Cu boii de la nevestă,
 Dar pe la prînzul ăl mare
 Vine mîndra cu mîncare.
 — Ia, bărbate, de mănîncă
 Și dă-o încolo de muncă.
 Ieri mînie, azi mînie,
 Dragoste cînd să mai fie ?

Foaie verde matostat,
 Ce stai, neică, supărat,
 Ce-ai cerut și nu ți-am dat ?
 Ți-am dat fagure de miere
 Și guriță la plăcere ;
 Ți-am dat dulceață cu miere,
 Nu otravă pusă-n fiere ;
 Ți-am dat fața ca și cașul,
 Gura ca trandafirașul ;
 Ți-am dat ruja din obraz,
 Mă mir de ce-ai prins necaz.
 Vino, neică, pînă-n seară
 Să-ncepem dragostea iară
 Și pe lună și pe stele,
 Cu necaz și cu oftat
 Și c-un dulce sărutat.

Foaie verde mărgărit,
 Fusei pe unde-am iubit
 Și găsiu locul pîrlit,
 Iarba verde suspinînd,
 Tot de neicuța-ntrebînd.
 Mă culcai să dorm nițel,
 Nu putui să dorm de fel
 De cîntecu cucului,
 De rîncezu murgului.
 — Cucule, nu mai cînta
 C-am dat de inimă rea,

Mi-a pierdut Murgu şaua,
Şaua şi ipingeaua,
Şi le-a găsit mîndra mea.
Eu mă rog să mi le dea
Şi ea nu vrea, hoţoaica.
Ia, mai cîntă, cucule !
— Nu mai poci, voinicule,
C-am iernat la Calafat
Într-un bordei surupat,
Făr, de uşă, făr' de pat,
Toată iarna mi-a picat,
Picioruş mi-a degerat,
Limba-n gură mi-a-nghetat.

178

Foaie verde matostat,
Ionele, pui băiat,
Coboară devreme-n sat,
Că mie mi s-a urît
Singurică pe pămînt ;
Singurică, singurea,
Milă de la nimenea,
Căci mila care-am avut
S-a dus şi n-a mai venit.
Foaie verde viorea,
Dac-aş şti c-ar fi așa,
M-aş duce, m-aş spînzura
De craca pelinului,
La marginea drumului.
Cine-o trece să se mire
Ce focşor a fost în mine ;
Ce focşor şi ce amar,
Ce mai dragoste-n zadar.

179

Dragostea de un' să-ncepe ?
Vara dîn bisioc verde,
Iarna dîn flori dî la geam
Şi dîn sîn dî la fete.
Dragostea ce-aveam noi, frate,
Credeam moartea ne-o desparte.

Da moartea nu ne-a sosit,
Dușmanii ne-au despărțit.
Dușmanii, dușmancili,
Că nu-și păzes' casili
Și-mi strica dragostili.
Nici cu par, nici cu nuiele,
Numai trei cuvinte rele.
Cuvintile le-a vorbit,
Pe mine m-a despărțit.
Am făcut cum am putut,
Dragostea mi-am întărit.

180

Foaie verde d-un mohor,
Să mori, puiule, să mori !
Mă iubeai ca pe-o copilă,
M-ai lăsat ca pe-o străină :
Sînt de rîsul fetelor,
Batjocura băieților.
Și-am să mă duc să te blestem
La mănăstirea de lemn :
Și să-mi faci nouă feciori,
Iar pe-a zecea o fetiță
Să te tragă de mîniță
Pe la mine pe uliță.
Ș-am să mă duc să te blestem
La mănăstirea de lemn :
Și nu te blestem să te-nsori,
Ci te blestem ca să mori,
Și să mori pe o ninsoare
Fără pic de lumînare.
Și să-ți aduc eu busuioc,
Ca să te usuci de tot.

181

Ș-am zis verde ș-un dudău,
I-auzi, mîndră, ce-auz eu,
Că te țin părinții rău.
De te-o ține tot așa,
Cărăruia mi-oî muta
Mai în sus de casa ta.

Cînd oi trece și-o cînta
Inimioara și-o seca
Și ție și alteia.
Ș-am zis verde viorea,
Di ce, Doamne, nu muream
Cînd eram copil d-un an ?
Dar acum di ce să mor,
Căci mi-aduc fetile flori
Și-mi dă flori și ochii lor.
Rămîi, mîndră, sănătoasă,
Tu mi-ai băgat boala-n oase.
Fă-mi, măicuță, patul meu,
Căci mă doare capul rău.
Maică-sa patu-i făcea,
El pe pernă se-ntindea.
Cînd a fost la miezul nopții,
Ion se zbătea cu morții ;
Cînd a fost coala în zori
Mi-l plîngea două surori ;
Două surori și-o cumnată,
Ș-o drăguță de hamantă.

182

Foaie verde viorea,
De ce nu pot eu cînta ?
De ce nu pot eu cînta
Să răsune satu-ăsta ?
Să m-audă maica mea,
Maica mea și-o surioară,
Care e mai străioară.
Foaie verde și-o cicoare,
Mamă, inima mă doare,
C-am un iubit ca o floare
Ș-am auzit că el moare.
Nu știu, mamă, cum aș face
Să mă duc să-l văd cum zace.
Zace cu fața la perete,
Cu gura friptă de sete.
Eu mă duc ca să-i dau apă,
Lacrimile mi-l adapă.
Foaie verde d-un bujor,
— Zaci, Gheorghită, ori te scoli,
Mie-mi vin logoditori.

— Mîndrulița mea iubită,
Dacă nu ești mulțumită,
Du-te acas' și te mărită,
Că și eu m-oi însura
În ziua de Paști a mea
Și-oi lua fata nu știu cui
Din fundul pămîntului.

CINTECE DE DOR

183

Dorul meu e numai dor,
Nu-l pot spune tuturor,
Foaie verde !
De-ar fi dorul vînzător,
M-aș face neguțător,
Foaie verde !
Dragoste și-a trei-aș face
Ș-aș vinde-o la cine-mi place,
Foaie verde !
Dar dorul e jale lungă,
Dar-ar Domnul să-l ajungă,
Foaie verde !
Să zacă cum zac și eu,
Așa să dea Dumnezeu !

184

Bată-te toaca de dor
Și pe tine, puișor,
De te-oi prinde la izvor
Să te strîng, să te omor ;
De te-oi prinde la fîntînă,
Să te strîng la piept c-o mînă.

185

Frunză verde foi de fag,
Mîndro, te-am cătat cu drag
Toată vara prin zăvoi,
Doar de-om da ochii amîndoi.
of, of, of !

Doar de-om da ochii amîndoi !
Vara însă a trecut
Și noi nu ne-am mai văzut.
Berze vin, berze se duc,
Eu de doru-ți mă usuc.
of, of, of !
Eu de doru-ți mă usuc !
Face-m-aș o frunză-n vînt,
Pîn' la ea s-ajung să-i cînt.
Să-i cînt doina cea de dor,
Pe brațele ei să mor.
of, of, of !
Pe brațele ei să mor !

186

— Dorule, de unde vii ?
— De prin niște vii pustii.
— Dar de mîndra ce mai știi ?
— Știu bine că-i sănătoasă,
Șade la masă și coasă
Pe pînză rară și deasă
Cu arnici și cu mătasă.
Iar din gură cuvînta,
Pe cînd ochii-i lăcrăma :
Ochilor, nu-mi lăcrămați,
Că voi sînteți vinovați,
Ce vedeți nu mai lăsați,
Ce iubiți nu mai uitați !

187

Foaie verde ca bujorul,
Sus e lumina cu norul,
Departe-i mîndra cu dorul.
Departe-i și nu-i departe,
Două dealuri ne desparte,
Două dealuri și-o pădure,
Și-o grădiniță cu mure.
Hai, pădurea s-o tăiem,
Murele să le mîncăm,
Deal cu deal să-mpreunăm.

Foaie verde de-un areu,
 Mori, mîndro, să mor și eu,
 Să ne-ngroape într-o lădiță,
 Guriță lîngă guriță,
 La mijloc o foaie-n fir
 Și la cap un trandafir.
 Foaia firului să-ntindă,
 Pe-amîndoi să ne cuprîndă,
 Și pe mine și pe tine,
 C-amîndoi ne-am avut bine.

188

Foaie verde bob năut, =
 Cînd aud pe cer tunînd,
 Ploaia-n codru răpăind,
 Mă fac broască la pămînt,
 Ca un pușor de lup
 Cînd așteaptă noaptea-n crîng.
 Foaie verde d-un areu,
 Bătută de Dumnezeu,
 Mai fă bine, nu tot rău,
 Căci cu răul de la tine
 M-am ofticat, vai de mine,
 M-am ofticat și-am să mor
 Pentru-al dumitale dor.
 Didă, de oftatul tău
 S-a mîniat Dumnezeu :
 Nici nu ninge, nici nu plouă,
 Nici noaptea nu cade rouă,
 Să văd roua pe opinci
 Și pe mîndruța-n papuci.
 În papuci și-ndicoltată,
 Să mi-o mai sărut o dată ;
 O dată, de două ori,
 Că-mi vine leșin să mor.
 Foaie verde izmă creață,
 Dumnezeu să te ferească
 De dragostea femeiască,
 Te bagă-n boală cîinească,
 Te usucă ca pe iască,
 Te scoate la primăvară
 Galben ca turta de ceară.

Patru boi cu lanțu-n coarne,
 Ține-mi pe mîndruța, Doamne ;
 Patru boi trage la jug,
 Mîndra-mi pune la porumb.
 Cum aș face ca să-i zîc
 Să dea cu parul adînc ;
 Să crească porumbul bine,
 Cum crește dorul în mine.

Foaie verde ș-o lalea,
 Mîndro, hai la casa mea
 Ca să semeni busuioc,
 Eu să te iubesc cu foc.
 Foaie verde ș-un dudău,
 Să iubești e lucru greu.
 Eu sînt suflet iubitor,
 Mi-e că mor arzînd de dor.
 La poarta inimii mele,
 Vin în stoluri doruri grele,
 Iar un dor mai tinerel,
 Mi-aduce veste prin el
 Că mîndruța-i sănătoasă,
 Pentru nuntă țese, coasă
 Și m-așteaptă să mă duc,
 Să-mi dea dorul împrumut.

Măi băiete, măi băiete,
 Nu te mai gîndi la fete,
 Că fetele te-au uitat
 Din seara care-ai plecat ;
 Numai singurică eu
 Oftez după dorul tău.

Foaie verde trei migdale,
 De la Băcălești la vale,

Vine un voinic călare
Cu cămașa albă floare,
Cu piepții cu rîurele,
În suflet cu doruri grele,
Cu cizme cu ciucurei,
Nu privește-n ochii mei.
Foaie verde trei migdale,
S-a dus voinicul călare.
Unde s-o fi dus cu zor ?
Unde-i dorul călător ?

193

Patru boi cu lanțu-n coarne
Intră-n codru morți de foame,
Morți de foame și de sete,
Că n-are cin' să-i adăpe,
Că cine i-a adăpat
L-a luat statul soldat.
Frunzuliță de lămîi,
Pupa-l-ar țata de pui,
Ca mă prindea de mijloc,
Ochișorii i-ardeau foc.
Fetele mă pizmuiau
Și babele mă bîrfeau.
De cînd puiul mi s-a dus,
Ulița nimic n-a spus ;
Dar mai bine m-ar bîrfi
Și cu puiul m-aș iubi.
Cine-n lume nu iubește,
La ce naiba mai trăiești !
Eu iubesc pe puiul meu
Ș-altceva nimic nu vreau.
Tacă-ți, lume, melița,
Eu ascult inima mea ;
Eu ascult de dorul meu,
Ce mi l-a dat Dumnezeu.

194

Afară plouă și tună
C-a mea inimă nu-i bună...
— Auzit-am, maică, eu
Că se-nsoară neica-al meu.

Auzit-am, măicuțiță,
Că mi se-nsoară Gheorghită.
Plîng, măicuță, și suspin,
La inimă am venin.
Plîng florile din grădină,
Că și lor le este milă.
De la ele d-oi pleca,
N-are cine le uda.
— Le-oi uda, măicuță, eu
Tot plîngînd de dorul tău.
M-oi duce și le-oi săpa
Și cu lacrimi le-oi uda.
Lacrimile-or fi sărate,
S-or usca florile toate.

195

Foaie verde-a bobului,
La urechea podului,
 Leano, neică,
Găsii casa dorului
Și urma papucului,
 Leano, neică,
Uite-i dîra, uite-i urma,
Uite-i și tăvălitura,
Unde-mi da Lenuța gura ;
Uite și gropițele,
Unde-am pus genuchele.
Ș-altă dată trei masline,
Rămîi, satule, cu bine,
Căci eu am plecat din tine.
Cînd plec, satule, din tine,
La dușmani le pare bine,
Numai mie-mi pare rău,
Mă despart de puiul meu.
Cînd plec, satule, din tine,
Suspină Murgu sub mine.
Suspină Murgul din greu,
Mă despart de puiul meu.

196

Lasă-mă să pățimesc
Că n-am știut să iubesc...

Am avut un pui pe lume,
Nu știi bine a-l ține.
Dar acum de l-aș avea,
Numa-n brațe l-aș ținea,
Priponit de dorul meu ;
Fără el mi-e tare greu.
Priponit și zi și noapte,
Nu m-aș gândi la păcate.
M-am gândit și pățimesc,
Nu-i tot una cînd iubesc.

CINTECE DE LUME ȘI SATIRICE

197

Foaie verde mă răcine, =

Lume, lume și iar lume,
Cîn' să mă satur de tine ?
Cîn' s-o lăsa sec de pîine.
Atuncea m-oi sătura,
Cîn' mi-o suna scîndura
Popa cu cădelnița,
Baba cu tămîioara,
Atuncea m-oi sătura !
Mă duce la mănăstire
Și trage pămînt pe mine ;
Pămîntu-i cu iarba verde,
Trece puica, nu mă vede.
Pămînte, făcea-te-ai tină,
Multă lume intră-n tine
Și tînără și bătrînă,
Și copii de cîte-o lună.
De cît să-ți moară nevasta,
Mai bine să-ți arză casa :
Casa să mai îngrădește,
Nevestica-ți putrezește,
Copiii se răspîndește,
Casili se dăslipește !
Așa-i lumea, ce să-i faci,
Rabdă inimă și taci :
Tu le faci,
 tu să le tragi.
Pămînte, lacăte multe,
Unde-ncui,
 nu mai descui.

C-aşa-i lumea trecătoare,
Ca şi apa curgătoare,
Unu naşte şi-altu moare.
Cel ce naşte, mai trăieşte,
Cel ce moare, putrezeşte,
La lume nu se gîndeşte.

198

Foaie verde, foaie lată,
Bat-o Dumnezeu, s-o bată
Pe Oprina sprîncenată,
Că mi-a pus cîrciuma-n baltă
Ş-a sărăcit lumea toată ;
Ş-a pus cîrciuma la drum,
D-a sărăcit un cătun.
Vine om cu patru boi,
Dimineaţa-njugă doi
Şi-şi tîrăşte roatili,
Să-şi vază păcatili.
Vine voinicu călare,
Pleacă ziua-n prînzul mare
Şi-şi ia şaua la spinare
Şi pleacă pe drum la vale,
Că-n pungă n-are parale.

199

Foaie verde maghiran,
M-a făcut mama oltean,
Puişor de craiovean.
Oltean mîndru şi frumos
Şi la fete drăgăstos ;
M-a scăldat în Jiuleţ
Şi-am rămas oltean isteţ.
Foaie verde maghiran,
M-a făcut mama oltean,
Port căciulă d-astrăgan,
Cojocel de miel bîrsan
Şi creionul de tufan,
Cînd scriu, mă gîndesc un an.
Şi iar verde maghiran,
M-a făcut mama oltean,
De trec Oltul pe buştean.

Cin' se ia cu mine bine,
Îi dau haina de pe mine ;
Cin' se ia cu mine rău,
Să-l păzească Dumnezeu,
Că sînt șarpe de dudău
D-ăla care mușcă rău.

200

Foaie verde foi ca rugu,
'Mbrăcai cămașă ca fulgu,
Și pusei șaua pe Murgu,
Și mi-l închingai cu gîndul, =
Și luai cîmpu de-a lungu,
Să vedem cum merge timpu.
Timpul, cîmpul merge bine,
Averea mea cui rămîne ?
Să rămîie la feciori,
Feciorii sînt negustori
Și bea toți cu capul gol,
Și de mine n-are zor.
Voi, voi, voi, copiii mei,
Eu v-am făcut car și boi
Și v-am făcut ca și noi,
Să vedeți și voi de noi,
Cum am văzut noi de voi.
Vai de mama cu copii !
Ce pățește
Pînă-i naște, pînă-i crește !
De părinți nu mai gîndește !
Foaie verde mărăcine,
Averea mea cui rămîne ?
Să rămîie la vreo noră,
Dar nurora nu e bună,
Că-mi face turtică-n spuză,
Și-o aruncă pe mărăcine
Și-o întinde ca la un cîine ;
Să rămînă la vreo fată,
Să-mi dea vreo cană de apă
Și cîte-un colac vreodată
Să-mi zică și mie tată
Și să-mi dea din lună-n lună,
Să dea cu ciobul de tămîie.

Verde, verde ca năutu,
 Ies afară, bate vîntu.
 Auzi, mîndro, cîntă cucu
 Să las munca, să iau cîmpu.
 Cîmpu merge foarte bine,
 Ce mai veselie-n lume !
 Mă rog, Doamne, mai dă-m' zile
 Să nasc un fecior dîn mine.
 Averea mea cui rămîne ?
 Să rămîie cui e bine,
 Să mai vorbească de mine,
 C-am fost și eu om pă lume
 Ș-a rămas ceva din mine.
 Foaie verde măr creșesc,
 Ce s-apuc, ce să muncesc,
 Copilașii să mi-i cresc,
 Nevasta să mi-o hrănesc ?
 Foaie verde matostat,
 Să m-apuc, vezi, dă furat,
 Cît dă rău e spînzurat ;
 Să m-apuc dă secerat,
 Cît de rău e cocoșat
 Și pă polog aplecat !
 Să m-apuc, vezi, dă cosit
 Cît dă rău e nădușit !
 Dacă văzui și văzui,
 Luai coasa la spinare,
 Fedeleșu cu apșoară,
 Mămăliga-n trăistioară.
 Cosii pînă-n păducel,
 Frînsei coasa din cățel,
 Mai mă hodinii nițel.
 Foaie verde salbă moale,
 Duminică cam pă seară
 Pusei plugu-n cărucioară,
 Mersei în livadea mare.
 Foaie verde izmă creață,
 Cînd fu luni dă dimineață,
 Neica cu plugu pă brazdă.
 Boii trag, plugu brăzdează,
 Neica fluieră pă brazdă
 Ca căpitanii pîn leasă.

Tot plugaru că zicea :
— Cată, tu-i mumă-sa,
Cîte păsări sînt pã lume,
Tot dîn brazda mea să ține,
Cîte păsări sînt în crîng,
Tot dîn brazda mea mănînc !

202

Foaie verde trei smicele,
— Ioană dîn Ionele,
Cu părul făcut inele,
Cu batista pe sprîncene,
Cu gîtul plin de mărgele,
Cu ia cu bagadele, z
Dă-mi și mie floricele
Din colțul grădinii tăle.
— N-am cu daica flori de dat,
C-am plătit de le-am udat
Cu bani după sărutat ;
Și-am plătit de le-am sădit,
Cu banii după iubit.
— Ioană, m-ai omorît !
Foaie verde bob sipică,
La luncă, Ioană, la luncă
Să-ți tai rășchitori și furcă
Și neichii baston de luncă.
Iar pe la mijlocul luncii,
Să te-apuc de plata furcii ;
La coada zăvoiului,
Plata rișchitorului ;
Și-aba fa, Ioană, nică,
Dragostea noastră se strică
Pentru-o vorbuțiță mică.
Foaie verde matostat,
— Măi Georgică-amurezat,
Ce stai în poartă răzmat
Și de ce ești supărat ?
Or grîul nu ți-ai cărat,
Sau car ți s-a fărîmat,
Sau cu Ioana te-ai certat ?

-- Eu grîul mi l-am cărat,
 Caru nu s-a fărîmat,
 Dar cu Ioana sînt certat,
 Şi d-aia sînt supărat.
 De car şi de boi nu-mi pasă,
 C-am pe Ioana frumoasă
 Şi mi-e drag cu ea la masă
 Cu ocaua plină rasă,
 Cu găina friptă, grasă.
 Foaie verde de-anason,
 M-aş culca că-mi vine somn,
 Dar n-am unde să-mi adorm,
 Că lămpile-s toate stinse
 Şi porţile toate-nchise.
 Mă dusei la mîndra mea
 Ca să-i clatin fereastra.
 Nu ştiu fost-am eu cam beat
 Că prea tare-am clătinat
 Şi bărbatu m-a aflat,
 Muierea şi-a întrebat :
 — Făi muiere, făi nevestă,
 Cine bate la fereastră ?
 — Omule, pisica noastră.
 Taci, bărbate, şi te culcă
 Nu-ţi face singur nălucă,
 Nu sînt hoţ să haiducesc
 Şi sînt mîndră să iubesc.
 — Făi muiere, făi urgie
 Mîţa nu-i cu pălărie ;
 Cînd mergea la deal pe drum,
 Din gură slobozea fum.
 — Măi bărbate dumneata,
 Uite perina colea ;
 Uite perna, uite patul,
 Să te culci că te ia dracu.
 Foaie verde mărăcine,
 — Spune, mîndruliţo, bine
 Cîţi hamanţi ai tu pe lume ?
 — Mai am unu, mai am doi,
 Cu'neatale se fac trei,
 Cu bărbatu se fac patru.
 Pă-l de-al patru să-l ia dracu !

203

Mult îmi place horile
 Și să-nvîrtesc fetele ;
 Fetele, nevestele
 Îmi însoresc zilele.

204

Mult îmi place ca să joc
 Și să-nvîrtesc hora-n loc.
 Mult îmi place viața mie,
 Întîrziî să-mi iau soție.

205

Ușurel și legănat,
 Precum moșii ne-a-nvățat ;
 Ușurel și mărunțel,
 Ca frunza de pătrunjel.

206

Uite dura, nu e dura.
 Să punem la dură una.
 Firicel de iarbă nouă,
 Să punem la dură două :
 Ții una,
 Ții două.
 Firicelul de ardei,
 Să punem la dură trei :
 Ții una,
 Ții două,
 Ții trei
 Și la stînga dacă vrei.
 Și să spui lu nenea Bratu
 Să punem la dură patru :
 Ții una,
 Ții două,
 Ții trei,
 Ții patru.

Firicelul de arnici,
Să punem la dură cinci :

Ții una,
Ții două,
Ții trei,
Ții patru,
Ții cinci

Dreapta ca la Licurici.

Firicelul de mătase,
Să punem la dură șase :

Ții una,
Ții două,
Ții trei,
Ții patru,
Ții cinci,
Ții șase.

S-a muiat pisica-n lapte !

Să punem la dură șapte :

Ții una,
Ții două,
Ții trei,
Ții patru,
Ții cinci,
Ții șase,
Ții șapte.

Și cotocul pînă-n bot !

Să punem la dură opt :

Ții una,
Ții două,
Ții trei,
Ții patru,
Ții cinci,
Ții șase,
Ții șapte,
Ții opt.

Ciobuleț de oală nouă,

Să punem la dură nouă :

Ții una,
Ții două,
Ții trei,
Ții patru,
Ții cinci,
Ții șase,
Ții șapte,

Ții opt,
Ții nouă,
Fetițo cu gura rece,
Să punem la dură zece :
Ții una,
Ții două,
Ții trei,
Ții patru,
Ții cinci,
Ții șase,
Ții șapte,
Ții opt,
Ții nouă,
Ții zece.
(Se repetă de la zece la una.)

207

Zi, băiete, zi să joc,
Că-n mine s-a-ncins un foc.
Zi să joc nainte, zi,
Pînă cînd oi obosi,
Că destul m-oi odihni
În mormînt, cînd oi muri.

208

Horă mare,
băieți n-are,
C-a murit de gălbenare.
Aști cîțiva care-a rămas
Poartă căciula pe nas,
Face fetelor necaz.

209

Cine joacă hora-n drum ?
Două fete și-un nebun !
Hora mare, băieți n-are,
C-a murit de gălbenare.

Foaie verde spic de grâu,
 Hai la brîu, la brîu, la brîu.
 Hai la brîu cin' n-o juca
 Să-i moară ibomnica ;
 Cine-n dragoste nu crede,
 Nu mai calce iarbă verde,
 Nici verde și nici uscată,
 Numai tot în pat să zacă.

211

De-ar fi gurița izvor,
 Eu m-aș face băutor ;
 Gura-i izvor cu lipici,
 Arde și face bășici.

212

Ce mi-i drag mie pe lume,
 Omul nalt și făcut bine ;
 Ce mi-i drag mie pe țară,
 Mîndra naltă și ușoară

213

Hii, dreapta p-un picior,
 Să miroasă gura flori
 Și buzele-a micșunele,
 Mă muște neica din ele.

214

Hai, mîndro, să ne iubim,
 Că amîndoi noi ne brodim
 Și la vîrstă, și la stat,
 Și la mers, și la purtat.

215

M-a făcut mama voinic
Și nu-mi pasă de nimic,
Numai pentru mîndra mea
Ceartă-mă și mamă-mea.

216

Foaie verde de năgară,
Te-așteptai, Ioane,-aseară ;
Te-așteptai și n-ai venit,
Între noi s-a isprăvit.

217

Geaba ai sprîncene multe
Și le ții posomorîte ;
Mai bine mai puținele
Și să cați frumos cu ele.

218

Astă-noapte n-am dormit,
Am avut de drăgostit.
Nici la noapte n-am să dorm,
Ce s-o face bietul somn !

219

Cînd cu mîndra m-am luat,
Opt ibomnici au oftat
Și cinci fete din alt sat.

220

Fată mare cît oi sta,
La băbări nu m-oi uita.

221

Fetele ce se ridică,
Nu plătesc o mămăligă ;
Ș-ale de s-au ridicat,
Nu plătesc cît au mîncat.

222

Foaie verde trei coceni,
Fetele de la Crîngeni
Vin la poartă cînd le chemi
Și nu-ntîrzie de fel.

223

Foaie verde solzi de pești,
Fetele de la Băsești
Vin la poartă parfumate,
Nu se lasă așteptate.

224

Și iar verde solzi de pești,
Fetele din Băcălești
Poartă paltoane și băști
Și la poartă le găsești.

225

Fetele din Dorobanț
Le găsești seara pe șanț ;
Le găsești cu mîna-n poală
Și cu cearcăne de boală.

226

Peste dealuri, peste văi,
Sînt fel de fel de flăcăi.
Flăcăii din satul meu
Dorm adînc, cînd le e greu.

227

Ține stînga, măi băiete,
Nu cu ochii după fete,
Că fata e-afurisită
Și dă cu făină multă,
Bate vîntul și i-o suflă
Și rămîne tot urîță.

228

Fata care-mi place mie,
De frumoasă satu-o știe ;
Dar cea care mă vrea,
E urîță ca noaptea.

229

Fata cu păru-ncrețit
Face mălaiul lățit ;
Cînd îl scoate din cuptor,
Cheamă satu-n ajutor.

230

Am nevastă-alergătoare :
Cînd îi pomenești de muncă,
Intră-n casă și se culcă,
Și se-nvăluie cu sacul,
Și doarme pîn-o ia dracul.

231

Aș juca, jucar-aș foc,
Dar treanța mă ține-n loc.
Ocolii biserica
Și furca-mi puse piedica.

232

Dragă-mi ești, mîndruța mea,
De nevastă te-aș lua,

Dar mi-a spus o vară-a ta
Că te culci vara cu soare
Și te scoli în prînzul mare
La băut și la mîncare,
Dar și-atunci ești otrăvită,
Că te-ai sculat nedormită.

233

Harnic e bărbatul meu,
Se scoală de dimineață,
Pîn' la prînz abia se-ncaleță
Și ia coasa la spinare
Și adoarme pe cărare.

234

Și-am zis verde solz de pește,
Apa-n vale clocotește,
Omul prost nu-mbătrînește ;
Înălbește cel cu fire,
Bunăoară ca și mine.

A

aba, interj. cu care se atrage atenția celui a căruia i se vorbește.

Nu se folosește în vorbirea curentă, 28, 38, 42, 51, 68, 202.

alcaz = „cruce de *alcaz*“, 15.

alaltu, pron. demonstrativ = celălalt, 23.

ălătra, v. = a lătra, 33, 77, 104.

ălăciugă, s. f. = hălăciugă, desiş, 53.

albiu, s. n. = „un pustiu de albiu / şade-n gură ca un frîu“, armă albă. 23.

alina, v. = a anina, 84.

aline, adj. = „cele pline / stau aline“, derivat din adv. lin, 34.

alume, s. n. = nume, 28, 51.

alunit, ă, adj. = „meri *aluniți*“, 10.

amelița, v. = a amenința, 76.

aminuna, v. = a (se) minuna, 55.

amortiza, v. = a amuți, 71.

amur, s. n. = amor, 155.

amuța, v. = a îndemna un câine să sară asupra cuiva, 21.

anger, s. n. = hanger, 36.

aramă, s. f. = vas de aramă mai mare de un litru, se folosea ca unitate de măsură, se mai numea și *arămeasă*, 27, 60.

arambașă, s. m. = harambașă, conducător de haiduci, 70.

argea, s. f. = groapă în care se așeza înainte vreme războiul de țesut ; război de țesut, 15, 50.

arîni, v. = a hărăni, a hrăni, 45, 76.

arman, s. n. = curte boierească (a stăpînului sau arendașului de moșie), 91.

arvune, s. m. = copac, 44.

asna, *azna*, s. f. = hazna, comoară, venit mare, 51, 77.

asomie, s. f. = iasomie, 77.

așteamă, adv. = pe furiș, pe neobservate, 33.

aște zău, expresie de urare adresată celor care lucrează la câmp sau la războiul de țesut, 42.

averi, v. = a face avere, a îmbogăți pe cineva, 50.

avîsli, v. = a vîsli, 40.

- bacom, bacom* = cuvinte turcești, 37.
- baci*, s. m. = „*baci de căpitan*“, = căpitan vestit, renumit, 56, 61.
- balton*, s. n. = *palton*, 51.
- barbafir*, s. n. = în loc de „*baibafir*“ = fir de aur, 9, 42.
- bașmarghiol*, s. n. = „*bașmarghiol de codru*“, („de orîng“), „*fecioraș de bașmarghiol*“, șef de ceată de haiduci ; voinic, 37, 38, 50, 56.
- batara*, s. f. = „nici rachiu la *batara*/ să-și mai ude *gurița*“, 59.
- Bazagruiia*, s. m. = „*Gruia Bazagruiia*“, nume repetat însoțit de particula întăritoare *baza* — 70, 71.
- bazebe*, s. f. = „de umplea *bazebele*/ pe toate ulițele“, 38.
- băbar*, s. m. = tînăr care a fost însurat și și-a lăsat nevasta, 156.
- bălbătaie*, s. f. = vîlvătaie, 30.
- bălitireasă*, s. f. = „chip de *bălitireasă*“, 38.
- băutura*, s. f. = băătură, 49.
- bejleagă*, s. f. = societate de turci (?), mediu turcesc (?), 41.
- belnic*, adj. = „la roșul, la *belnicul*“, 45.
- bindisi*, v. = (folosit greșit) în loc de *chindisi* = a coase cu flori, a înflora, a broda, 7, 9.
- bisioc*, s. n. = busuioc, 118.
- blagă*, s. f. = bogăție, avere, 73, 74.
- boată*, s. f. = botă, vas de lemn pentru ținut apa de băut la câmp, 52.
- bobelnic*, adj. = ? 50.
- bogasîm*, s. n. = bogasiu, țesătură de bumbac colorată și lustruită întrebuințată mai ales pentru căptușit, 67.
- bognișa*, s. f. = botniță, 44.
- boierit*, s. n. = boierie, 56.
- bolbotină*, s. f. = buruiană, 148.
- bolun*, adj. = nebun, 35.
- boșogi*, s. m. = bojoci, plămîni, 60.
- botezat*, s. n. = acțiunea de a boteza, botez, 30.
- brădiș* = plantă de apă adîncă, stagnantă sau lin curgătoare, 69.
- bread*, s. m. = brad, 114.
- brîngiți*, adj. = (așezați) pe brînci, pe coate, 117.
- brodete*, s. m. = ? 90.
- buhal, buhaz*, s. n. = „pe buhal (*buhaz*) de mare“, 15, 16.
- bulugene*, s. f. = butii mari, 38.
- buslăgele*, s. f. = butii mari, 44.
- bușni*, v. = a lovi cu putere, 59.

- canarale*, s. f. pl. = șiruri, mulți ; rînduri, rînduri, 46.
- călăraș* : „pui cavalu călăraș/ și beau apă din văgaș” = pune cavatul jos pentru a se sprijini cu genunchii pe el ca să se aplece să bea apă din făgaș, fără să se murdărească de noroi, 51.
- căpricea*, s. f. = capră, 51, 52, 63.
- cărlăon și cîrlăior*, s. m. = cal tînăr (1, 2 ani), 49, 64.
- cărticea*, s. f. = carte, 51, 52.
- căstori*, v. = a (se) căsători, 30, 50.
- cătăneală*, s. f. = negreală, 74.
- cerni*, v. refl. = a se înnegri, 37.
- cerșui*, v. = a cerși, 42.
- cetățieri*, text, nr. 28.
- cherchezește*, adv. = la fel ca cerchezii, 45, 46, 47.
- chelciug*, s. n. = ceea ce ai de cheltuit, chelșug, 28.
- chieriu*, s. n. = legătura cu choile, 76.
- chilă, chile*, s. f. = kilogram, 27.
- chivăluță*, s. f. = chivăruță, 70.
- cicic*, s. = „cicic din Țaligrad”, 74.
- cinuleț*, s. n. = diminutiv din *cin*, 69.
- ciobîrtac*, s. n. = 91.
- ciovîrți*, s. f. = sferturi de miel, 61.
- ciricăi*, v. = a ciripi, formație onomatopeică din *ciric*, *ciric !*, 15.
- ciumări*, v. refl. = a se necăji, a se amărî, a se supăra, 48, 49, 73.
- ciuntăvi*, v. = a ciumpăvi, 15.
- cîrpă*, s. f. = basma, învelitoare a capului : *a pune cîrpa-n cap* (vorbind de femei) = a trece din rîndul fetelor în rîndul nevestelor, 67.
- cîrti*, v. = a certa, 27, 38.
- clăiește*, adv. = ca pe clăi, grămezi, 44.
- clăpus, clăpuți, clăpuz*, s. n. = cobuz, 40, 50.
- cocon, coconel*, s. m. = copil mic al domnului, 45.
- codirie*, s. f. = codiriște, coadă de bici, 77.
- colan*, s. n. = brîu, cingătoare, 42 (vezi și 46).
- căpiți*, v. = a face căpițe de fîn, 70, 76.
- corcan, corcani*, s. m. = corb, 50.
- cortorosi*, v. = a isprăvi (banii), a termina de plătit birul, 73, 74.
- costori*, v. = a cositori, 51, 52.
- coșare*, s. n. (sing.) = adăpost pentru vite, coșar, 77.
- coticer*, s. m. = cel care prinde pește cu *cotețul*, 69.
- Crin* : „tătărimea *Crinului*” = Crîmului, 44.
- cucie*, s. f. = trăsură, 45.
- cu cît, cu cît*, locuț. adv. = gata, gata, 23.

- cucon*, s. m. = copil mic al domnului, 47.
cumnate, s. m. = cumnat, 3, 73.
cumpeioară, cumpeoară, s. f. = diminutiv din cumpănă, 46, 51.
cumpiș, s. n. = „cumpișu citurii“, 64.
cunie, s. f. = cutnie, 74.
cura, v. = a curge, 33, 74, 85, 95.
cușman, s. n. = formă contaminată din *cușmă* + *gugiuman*, 46.

D

- dadă*, s. f. = termen de respect față de o femeie mai în vârstă, 22.
d-afundelea, loc. adv. = la fund, 26.
daică, s. f. = sinonim cu *dadă*, 28, 154, 202.
dat, adj. = căruia, după moarte, i s-a dat din mîină, i s-a dat de pomană, i s-a împărțit ceva, 30.
d-azvîrlita da, locuțiune verbală = azvîrlea, 68.
dămîncăriță, s. f. = dim. de la dămîncare, mîncare, 42.
dărămat, adj. = fără ramuri, 71.
dărăpăna, v. = a smulge părul de necaz, 27.
decindea, adv. = de partea cealaltă, 78.
dedejos, adv. = dedesupt, 51.
deft, s. n. = acoperiș, 65.
deliește, adv. = ca pe delii, voinicește, 28, 45, 46.
derea, derele, s. f. = vale, vîlcea, 48, 51, 52.
desfăimat, adj. = defăimat, 50.
devăra, v. = a adevăra, a dovedi, 8, 73.
didă, s. f. = sinonim cu *dadă, daică*, 188.
dinapost, = „și voi trage dinapost“, 55.
dirjală, s. f. = băț lung, ciomag, 52.
doaie (să nu-l...), = să nu-l doară, 48, 49.
dor, adv. = doar, numai, 15, 26, 28, 29, 33, 45, 51, 59.

E

- erchen*, s. n. = „taie *erchenul* să stea catargul“, 39.
esploza, v. = a exploda, 118.

F

- fapt* (am), v. = am făcut, 70, 76.
felă, fele, s. f. = „dă-mi o *felă* de vin), măsură de capacitate de o jumătate de litru, 38.

ferfelic, adj. = om de nimic, 96.

fermean, s. n. = firman, 28.

feşnic, s. m. = sfetnic, 51.

firosit, *ă*, adj. = menit, ursit, dăruit, 30.

fluştura, v. = a învîrta (arcu, paloşul) ameninţător, a-i lua (zbură) capul cuiva cu arcu (paloşul), 50, 66, 70, 71.

foaie-n fir, s. f. = plantă numită şi saschiu (vinca herbacea ; vinca minor), 187.

frînge, v. = a întoarce îndărăt, 28.

frunt, s. n. = front, 28.

G

gaică, s. f. = termen de adresare către o femeie mai în vîrstă şi cu care ea însăşi se numeşte, dîndu-i un sens afectiv, 27, 173.

galani, s. m. = „şi-a cincizecea de galani“, 145.

galaoane şi *galioane*, s. n. = corăbii, 39, 40.

gălbinet, s. colectiv = galbeni mulţi, 47.

găvănat, *ă*, adj. = scobit ca găvanul, 46.

gheorghilie, adj. = ca gheorghina, 10.

ghiban, s. m. = biban (peşte), 69.

gîlvi, v. = a sătura peste măsură, a îndestula din mîncare, 32.

gîrligi, s. n. = gîrlici, intrare în bordei, în pivniţă, 96.

glind, s. n. = „cu talerul pe glind“, 84.

glojdori, v. = a mînce cu greu (din cauza bătrîneţii sau pentru că nu-i place mîncarea, ori nu-i e foame), 33.

gonac, s. m. = om sau cal în stare de a goni şi a prinde pe cineva, 45.

granavdu murgului = ?, 7.

grîneşte, adv. = a tăia (a doborî) ca pe grîu, 44.

H

hac, s. m. = *hat*, cal, armăsar, 62.

hamant, s. m. = amant, 202.

hart (a da hart) = a abate caii din drum, dîndu-i de la dreapta spre stînga, 63.

hazna, s. f. = comoară, bogăţie mare, cîştig mare, 40.

I

iabrămiţă, s. f. = „fecioraş de iabrămiţă“, 70.

ialomiţă, s. f. = formă coruptă pentru *ialoviţă*, 38.

ibomnicea, s. f. = ibovnică, 70, 71.

ibomnicel, s. m. = ibovnic, 70.

ibrior, = ?, 18, 73, 74.

icușar, s. m. = icusar (monedă turcească), 56.

inși, v. = (tu) intri (în casă), 28.

iscoșit, adj. = iscusit, 51.

I

îmbăjăna, v. = a sili lumea să băjănească, 61.

îmboltit, ă adj. = boltit, 50.

împlimba = a se plimba, 50, 61, 64, 71, 83.

împlimbare, s. f. = plimbare, 51.

împremeni, *împrimeni*, v. = a primeni, 15, 23.

împrunjește, v. = a pruji, a glumi, 6.

încegătură, s. f. = acțiunea de închegare a laptelui pentru a face brînză, 33.

îndicoltată, adj. = decoltată, 188.

înflămînzi, v. = a flămînzi, 45.

înfurișă, v. = a furișă, 71.

înghindosi, v. = a închindosi, în loc de *a chindisi*, a broda, 4.

învrteajă, s. f. = un fel de a lega priponul și coada de căpăstru de un inel de fier prin grosimea căruia, lățită într-un loc, trece un cârlig cu floare la un cap ca să nu poată ieși; acest sistem face ca să nu se răsucescă și, deci, să nu se scurteze priponul (coada de căpăstru), 48.

înzăvorî, v. = a zăvorî, 45.

J

jdreI, s. m. = jder, 56.

L

lambă, s. f. = lampă, 78.

lănțui, v. = a lăntui (o casă), a bate paiante la o casă pentru a-i face zidul, 26.

lebedence = „trei fete lebedence“, 37.

legăior, s. n. = diminutiv de la leagăn, 30.

legumea, s. f. = legumă, 34.

lemnele, (-n codru mă plîng), s. n. = copacii, 91.

leșcea, s. f. = „Mustafa de la Baba car' le poartă leșceana“, 37,

67

leșteu, s. n. = eleșteu, 76.

lumăr (să-l), v. = să număr, 56.

lume, s. n. = nume, 51, 78.

lumi, v. = a închina, a ura, 42, 51.

lumiț, adj. = numit, 78.

lustrită, adj. = „rochiță lustrită“, 9.

M

mamudea, s. f. = mahmudea, monetă turcească de aur, purtată de femeile de la țară ca podoabă, singură sau în salbă, 157

marghioale, adj. = mîndre, 85.

măricea, adj. f. = (fata) mare, cea mai în vîrstă, 28, cf. mijlocea.

mărulă, s. f. = lăptucă, salată creastă, 141.

măsaș, s. m. = mesean, care ia parte la masa de nuntă, 69.

măscărei, s. m. = formă coruptă de la mascur (*porc*), 38.

medinți, adj. = „voinicii medinți/ străini de părinți“, 50.

Meile, nume topic în com. Crîngeni, loc de arătură, 80.

merean, s. m. = mirean, om din popor, 7.

mijlocea, adj. = mijlocie, 28.

mişchie, s. f. = „sabie de *mişchie*“, oțel tare (de Damasc), 25.

mogodici, /cu căoiulă de brădiș,/ cu briul de mogodici“, 69.

N

nadoleni, s. m. = turci din *Nadolie* (= Anatolia), 74.

Nadolie, s. f. = Anatolia, (loc îndepărtat și înstrăinat), 30.

năbăit, ă, adj. = puhoiți, îngrămădiți și mulți, ca aduși de puhoi. 44.

năfra, art. *năfrana*, s. f. = năframă, 3.

năsăut, s. m. = un fel de pește, 27.

nesfătate, adj. = sate „neîntrebate, nesfătate“, 44.

neșloveni, s. m. = neșloveni, oameni din Neajlov (?!) ; din context reiese sensul de oameni de departe, străini, turci, 73.

nevedere, s. f. = acțiunea de a nu vedea (avînd soarele în față). 23.

nică, s. m. = termen afectiv folosit între tineri, 74, 202.

nimerea, pron. neg. = nimenea, 62.

nisipie, adj. = de culoarea nisipului, 10.

noahală, s. f. = mîncat de „*noahală*“, 124.

nunti, v. = a face nuntă, 26, 27.

O

oar, conj. = ori, 31.

obigni, v. = a suporta, a răbda, 45, 47.

odor, s. n. = semn (de recunoaștere), amintire, 70, 76.

op. s. n. = hop, 50.

opăcinar, s. n. = om care vîslește cu opăcinile, 69.

oră, s. f. = horă, 101.

orîndi, v. = a se orîndui, a face un lucru în mai multe rînduri, etape, 77.

otar, s. n. = hotar, 142.

otărî, v. = a hotărî, a face hotar, 30.

oț, s. m. = hoț, 65, 142.

P

pegii, adj. m. pl. = cai cu pete albe, 42.

peguleț, adj. m. = diminutiv al unui singular refăcut din pl. *pegii* (v. c.), 61.

perdea, s. f. adăpost pentru oi făcut din peręți înalți de trestie, 33.

perioară, s. f. = diminutiv de la *pernă*, 40, 173.

picere, s. n. pl. = picioare, 48.

pieie (să), v. = să piară, 51.

piri, piri! interj. folosită pentru a striga găinile, 71.

pieriș, s. n. = momentul în care cineva trebuie să piară, 48, 49.

piscoaiie, s. f. = prelungirea (jghiabul) pe care curge făina la moară, 65.

piscup, s. m. = episcop, 52.

plaiurea, s. n. = plaiuri, cîmpii, 38.

plăvișă, s. f. = diminutiv de la *plavie*, 3.

pletiiți, adj. = împletiiți, 3.

ploscea, s. f. = ploscă (mică), 48.

pomila, s. f. = pomina, veștea, amintirea, 35, 49, 51, 67, (vezi și 38; 70, 139).

populnic, s. m. = populnic (*asarum europaeum*), 53.

posmoli, v. = a umple de noroi și a împiedica în mișcări, 46.

posoacă, s. f. = otravă, venin (de șarpe), 22.

pochinzeri, s. m. = muntași cu anumit rost în desfășurarea datinelor nunții, 29.

podvarele, s. f. pl. = poverile, 71.

poci (eu, tu), v. = pot, poți, 49, 62, 68.

pologește, adv. = cu grămada, ca iarba sau grîul la coasă, 44.

porni, v. = a duce oile la păscut, 32.

porumb, adj. = vînat, 91.

porțieri = „să slujească *porțieri*“ = porții, 28.

postavuri, s. n. = alpii, 64.

postrungă, s. f. = păstrugă, 26, 51 (vezi și 27; 52).

poternică, adj. = puternică, 15.

- potigni*, v. = a (se) poticni, împiedica și a cădea, 2, 50, 174.
potîrnicie, adj. = potrivită, 16.
povirni, v. = a porni, a pleca (vorbind de vârsta cuiva), 23, 75.
pozînar, s. n. = buzunar, 45, 77.
pribidi, v. = formă coruptă a verbului prididi, 8.
prigini, *prijini*, v. = a sprijini, a prinde, a opri, 28, 60.
pușlăței, s. m. = câini tineri, cățelandri, 33.
puști, s. m. = iubit, bărbat, 67.

R

- raita basa* = „*raita basa m-alerga*“, 70.
raj, s. n. = taxă, haraci (explicație dată de informator), 73.
ramăt, s. n. = zgomot, vuiet, 47, 146.
răcute, s. m. sing. = recrut, 106.
răcutele, s. pl. = recruții, 106.
răcuții, s. m. pl. = reoruții, 109.
Rădina, s. f. = diminutiv de la numele propriu Rada, 164.
rămășanie, s. f. = rămășag, prinsoare, 77.
răsai, *răsaie*, (să...), v. = răsari (imperativ), să răsără, 173.
răsfrînge, v. = a se întoarce din drum, 28.
răsma, *răzma*, *răzmat*, v. = a rezema, 45, 77, 104, 202.
răspăraș, s. m. = diminutiv de la răspar, pește de Dunăre, 37.
rășchitori și rișchitor, s. n. = răschitori, 202.
rîlă, pl. *rîle și rîle*, s. f. = liră (monedă), lire, 60, 87, 164.
rînchez, s. n. = faptul de a rîncheza, 177.

S

- saia*, s. f. = îmbrăcămintă (din saia), 7, 67.
saidale, *sandale*, s. n. pl. = luntre de transportat mărfuri, 39, 40.
saidate = ?, 23.
sambriu = ?, 37.
sandal = text 37.
sarigean = 78.
satara belea = greutate, năpaste, 37.
sau, v. = sar (ei), 65.
săcănele, s. f. = ?, 42.
sălindare, s. n. = sărindare, 60.
sălsănași, *săxănași*, adj. = însărcinați, încărcăți, împovărați (de la *saxana* = povară, sarcină), 70, 71.
sămulastră, *sămurăstră*, s. f. = plante răsărite din sămînța scuturată la strînsul recoltei, 87, 110, 148.

- săvai*, cuvînt des folosit în oîntelele bătrînești; uneori e înlocuit cu *să vezi*, 22, 26, 38, 42, 70.
- scrădi, scredi*, v. = „arde mîndra (casa), *se scrădește*“, 38, 70, 76.
cu *să vezi*, 22, 26, 38, 42, 70.
- scărdăși*, v. = „și-i tăia de-i *scărdășa*“, 37.
- sclipiți, stîlpiți*, adj. = pironiți, îndreptați, 34.
- scovîrși*, v. = a covîrși, a copleși, a acoperi, 74.
- scrădi, scredi*, v = „arde mîndra (casa), *se scrădește*“, 38, 70, 76.
- seine*, adj. = „cele pline stau *seine*“, 85.
- sfîrtece*, s. m. = poate forma coruptă pornind de la *fîrtate*, 73.
- sichirași*, s. m. = slugi, servitori, 29.
- singhiosi*, v. refl. = a se împodobi (?), 15.
- sîntabăra*, s. f. = forma din „Sînt Agora“, „sveti Agora“, 44.
- sitir*, interj. = pleacă, du-te (turcescul *sictir*), 42, 77.
- siunigie*, s. = ?, 25.
- smată*, adj. = smeadă, 37.
- sorești*, adj. = „ferestre *sorești*“, derivat din *soare*, 52.
- sosea*, s. f. = șosea, 107.
- spilce*, s. f. = ace de cap (de prins părul), 67.
- spojar*, (verde de pe baltă) = ?, 44.
- steajă*, s. f. = steajăr, lemn îngropat în pămînt ou un cap și de care se leagă ceva, lemnul din mijlocul ariei, 76.
- stebă, stebă*, s. f. = plantă cu tulpina înmănușcheată, mai ales despre busuioc, 76.
- steblos*, adj. = derivat de la *stebă*, cu referire tot la busuioc, 28.
- strănuți*, adj. = ?, 64.
- stoler*, s. n. = ?, 27.
- stramele*, s. f. = formă coruptă din *șrapnele*, 114, 117.
- străioară*, adj. = diminutiv al lui *străin*, 182.
- strină, strinicele*, adj. = străină, străin, 105.
- strufă* = ?, 50.
- strung* = ?, 54.
- sugurele*, adj. = (miel) care suge, 2.
- surupat*, adj. = surpat, 177.
- svanți*, s. m. = sfanți, monezi, 60.
- șat*, s. n. = ?, 65.
- știme*, s. f. = fire, scame, 52.
- șucuit*, adj. = „caic cam *șucuit*“, 37.

T

- tacîm*, s. n. = taraf, 70.
- tagă*, s. f. = opunere, oprire, interzicere, „a pune *tagă*“ = a nu mai vrea să facă ceva, 58.

- tainiță*, s. f. = groapă, mormînt, 49.
tancturi, s. n. = tafturi, chingi, 43.
tăoc, tuhoc, s. n. = gunoaie, mărunțișuri, gozuri, 48, 49.
tecșilă, s. f. = sac, traistă, pungă, 32.
ting, v. = înting (în sare și mănînc), 84.
tîrsînă, s. f. = fir răsucit din păr de coamă sau coadă de cal sau de capră, 64.
toc, tocuri, s. n. = top, pachet de bumbac, 40.
toma, adv. = tocmai, 28.
tomai, adv. = tocmai, 48.
tomite, adv. = tocmai (+ mite), 29.
tomnă, adv. = tocmai, 30.
torbă, s. f. = tolbă, cutie, lădiță a negustorilor ambulănți, 78.
torbaș, s. m. = negustor ambulant, cu torbă, 78.
toriște, s. f. = loc de popas (al hoților), 60.
tracă, s. f. = un clopot de aramă mai mic, 63.
trăzvie, s. f. = trezie (din beție), 52. =
trepezuleț, adj. = trăpaș, 61.
tron, s. n. = cosciug, 51, 77.
tronuleț, s. n. = diminutiv al lui *tron*, 30.
tuhoc, = vezi *tăoc*, 48.
tuma, adv. = tocmai, 53.
țurui, v. = a curge, a șurui (lacrimi), 30.

U

- umplutura* (pungilor), s. f. = venit mare, folos (care umple pungile) 33.
ursa, v. = a ursi, a meni, 112.
urduit, adj. = făcut urdă, stricat (vorbind despre lapte), 53.
uscătură, s. f. = tuberculoză, 142.

V

- valmeș*, s. m. = vameș, 51.
varvalic, varvarichi, varvalici, varvalic, în expresia „cu mustața varvalici” = răsucită (ca la haiduci), 28, 45, 46, 53.
vălui, v. = a învălui, 68.
văluit, ă, adj. = învăluit, 53.
vătăji, v. = a fi vătăf, a conduce ca un vătăf, 50.
vinetici, adj. = de Veneția, 40.
visteriu, s. n. = vistierie, 76.
vîrcol, în „pușul vîrcolului”, 24.

vîrzob, s. n. = hîrzob, 60.
urenic, adj. = vrednic, 45.

Z

zbor, s. n. = adunare de lume multă, 44.
zburături, v. = a arunca (cu lemne, cu pietre) într-un pom,
pasăre, 18, 122.
zburătură, s. f. = distanță cât azvîrli cu ceva, 18.
zgîrbaci, diminutiv *zgîrbăcel*, s. n. = bici împletit și plumbuit la
cap, 22, 23, 45.
zgîrma, v. = a scîrma, a zgormoni, a scormoni, 27.
zobi, v. refl. = a se frămînta, a se obosi, 70.
zopor, s. n. = zăpor ; a pune *zăpor* = a se opri, 51.
zornac, s. n. = 63.
zotoanele, s. n. = vîrfurile țîțelor, 24.
zuralici, adj. = „parale *zuralici*“, 53.

INDICE DE INFORMATORI

(Cifrele din paranteze indică anul culegerii, iar celelalte arată textele)

Județul Argeș

Miroși

Bîrleanu Dumitru (1948), (notate de Stănculescu Cornelia, elevă de liceu), 217, 230.

Sat Surdulești, com. Miroși

Tîrțău Niță, lăutar, 62 ani, (1950), 16.

Județul Ialomița

Amara

Măiță Ichim, 37 ani, 7 clase primare, (1963), 4, 5.

Bejgani, com. Grădiștea

Lazăr Ion, 61 ani, lăutar, (1932), 39, 47.

Bordușani

Avramescu Elena, 17 ani, (1933), 181.

Dinu Christache, 45 ani, (1933), 79.

Călărași-vechi, com. Cuza-vodă

Ion Ganea, 37 ani, (1933), 114, 126, 162, 174, 197.

Vasile Năță Baicu, 29 ani, 6 clase elementare, (1963), 6, 7, 8, 9.

Cegani, com. Bordușani

Tache Badea, 79 ani, (1933), 69, 198.

Ciocănești

Buzoianu Vasile, 78 ani, (1932), 110.

Coslogeni, com. Dichiseni

Zamfira Moeanca, 56 ani, (1932), 31.

Cunești, com. Grădiștea

Ion Bucălău, 52 ani, lăutar, (1932), 55.

Cuza-Vodă

Buzoianu Gheorghe, 53 ani, 4 clase primare, (1963), 2

Dorobanțu

Negoită Panait, 75 ani, (1932), 17, 62.

Fetești

Coman Iana, 60 ani, (1933), 87, 90.

Gildău

Iacovache Marin, 68 ani, (1933), 21, 22, 78.

Sîrbu Gh. Ion, 63 ani, (1933), 36, 75, 138.

Lunca

Mitrea V. Gheorghe, 31 ani, (1933), 81, 91.

Pietroiu, com. Borcea

Andreescu Vasile, 33 ani, (1933), 116.

Pavel Tinca, 74 ani, (1932), 179.

Petcu Anica, 35 ani, (1932), 115.

Ştefan Tudor, zis Jugănar, 79 ani, (1932), 32, 141.

Sat-Noieni, com. Dichiseni

Georgescu Chirea, 56 ani, (1933), 41, 125.

Stelnică

Dobre Tudor, 76 ani, (1933), 134.

Unirea

Deacu M. Nicolae, 70 ani, (1933), 122.

Vaidomir, com. Grădiştea

Nicu Cioacă, 28 ani, (1933), 118.

Vlădeni

Roşu Gheorghe, 46 ani, (1933), 53.

Judeţul Ilfov

Drăgoieşti

Pălăngeanu Răducanu, 77 ani, (1963), 1, 3.

Simion G. Nae, 73 ani, (1963), 10.

Judeţul Olt

Bărcăneşti, com. Vîlcele

Păunescu Radu, elev clasa a III-a liceu, (1946), 120, 121,

Comani

Ioana Calciu, (1948), notat de Cantîli Aurora, elevă clasa a VIII-a liceu, 199.

Mihăieştii-de-Sus

Conea Ionel, (1952), (notat de Conea Vasile, elev de liceu), 212.

Geambaşu Marin, (1952), (notat de Conea Vasile), 184.

Seaca

(1949), comunicate de elevi, 229, 231, 232.

Văleni

Ion Bolovan, 75 ani, (1949), (notat de Pîrvu M. Theodora, elevă de liceu), 165.

Județul Teleorman

Băcălești (com. Călmățui)

Chivu Sevastița, 20 ani, (1957), absolventă de liceu, 191.

Glință Ioana, 51 ani, (1941), 58, 127, 129, 135, 144, 175.

Mitroi Ion, 38 ani, 4 clase primare, (1942), 196.

Stoica O. Ion, elev de liceu, (1949), 213, 214.

Băduleasa, com. Putineiu

Caravețeanu Dumitru, 22 ani, (notat de Barbu Ioana, elevă clasa a IV-a liceu), 163.

Nicolae Bălcescu

Gică Țambalagiul, lăutar, 36 ani, (1947), 201.

Pantea Dumitru, lăutar, (culese de Florea Drăghici), 29, 30.

Brebina

Andrei C. Ilie, 51 ani, (1962), 83, 137, 158, 159, 173, 195.

Buzescu

Roșu Anton, 70 ani, (1957), 54, 63.

Călinești

Niculae Bulibașa, 72 ani, (culese de Stănescu Nifon Leonte), 152, 188, 200.

Călmățui

Iordache Radu, 61 ani, (1942), 189.

Crîngeni

Costache M. Gheorghe, 20 ani, (1963), 82, 119, 203, 204, 222, 223, 224, 225.

Costache Marin Moise, 61 ani, (1945), 96, 97, 101.

Costache M. Alexandru, 49 ani, 4 clase primare, (1963), 130, 154.

Crețu Ion Ioana, 39 ani, (1942), 193.

Floarea Ion Petcu Zane, 51 ani, (1942) 167.

Lazăr Viorica, elevă clasa a VI-a, (1963), 194.

Macavei Elena, 37 ani, 5 clase primare, (1963), 12, 170, 190, 226.

Macavei Mitrache, 52 ani, 4 clase primare, (1942), 113.

Mandache Ion Toma, 64 ani, 4 clase primare, (1946), 38, 40, 52.

Matei Oprica, 35 ani, 7 clase primare, (1963), 145.

Mitrache Ilie Toma, 38 ani, 5 clase primare, (1942), 166.

Moise Marin, 46 ani, 4 clase elementare, (1932), 80, 94, 111, 131, 140.

Moș Maria, 31 ani, 161.

Nelcu Tudor, 27 ani, 7 clase elementare, (1963), 89.

Pascu C. Marin, lăutar, 36 ani, 6 clase primare, (1963), 57.

Pavel Gh. Constantin, 42 ani, viorist, (1963), 60, 202.

Petcuța Maria, 20 ani, 4 clase primare, (1942), 150.

- Pîrlogea Elena, 43 ani, 2 clase primare, (1942), 143, 153.
- Smaranda Anghel, 61 ani, 4 clase primare, (1964), 25, 46.
- Spînu M. Olguța Florica, 17 ani, 6 clase elementare, (1963), 13.
- Tîrnă Matei, 39 ani, (1929), 99.
- Țelea Florea, 54 ani, (1942), 149.
- Vasilache Nicolae, 33 ani, 4 clase primare, (1942), 93, 216.
- Vîjiială Florea Dan, 72 ani, (1931), 88.
- Vîjiială Florea Dan Ioana, 55 ani, 3 clase primare, (1941), 11, 14, 65, 86, 92, 128, 132, 133, 136, 147, 169, 192, 215.
- Cucuieti, com. Scrioaștea*
- Stancu I. Mircea, lăutar, 75 ani, (1946), 19, 28, 48, 59, 74, 77.
- Didești*
- Cartof Mitică, lăutar, 43 ani, (1946), 15, 23, 26, 33, 43, 64, 66, 68, 71.
- Dobrotești*
- (1950), (notate de Drăoman I. Fluieraș, elev de liceu), 207, 219, 221.
- Izvoarele*
- Petra lui Paraschiv Mîrtîcu, 76 ani, (culese de Stănescu Nifon Leonte, elev clasa a VI-a liceu), 123, 146, 155.
- Măldăieni*
- Ion Marin Anghel Dușan, lăutar, 26 ani, (1946), 18, 20, 27, 35, 37, 42, 45, 49, 50, 51, 56, 61, 67, 70, 73, 76, 85.
- Mustăța Florea, 22 ani, (1948), (notate de Nedeloaia Gh., elev de liceu), 156.
- (1946), notate de Nedeloaia Gh., 102, 180.
- Stîngă Costică, lăutar, 47 ani, (1948), 44.
- Măgureni, com. Măldăieni*
- Oprea Tudică, 59 ani, (1948), 24.
- Odobeasca, com. Drăcșenei*
- Ion Mihai Dumitru, 67 ani, (1942), notat de Popescu P. Pandele, elev clasa a V-a liceu, 117.
- Olteni*
- Albu Costandina, 78 ani, (1962), 142, 177.
- Voiculescu Gh., 39 ani, 7 clase primare, (1962), 72.
- Peretu*
- Băltărețu Stela, 27 ani, (1952), (notate de Ghicolescu Cezar, elev clasa a VIII-a liceu), 104, 151, 168.
- Manea Aurica, 19 ani, (1952), (notate de Ghicolescu Cezar, elev, clasa a VIII-a), 157, 171.
- Manea Marin, 17 ani, (1948), (notate de Georgescu Liliana), 178, 218.

Nedelea Hristache, 22 ani, (1948), (notat de Georgescu Liliana), 185.

Sisu Tănase, 18 ani, (1948), (notat de Georgescu Liliana), 182.

Stăvărache Fănică, 17 ani, (1948), (notat de Georgescu Liliana), 183.

Plosca

(1957), notate în com. Plosca, 95, 98.

(1944), comunicat de Grigorescu Gh., elev clasa a VI-a liceu, 100.

Roșiori-de-Vede

Bouleanu Maria, 72 ani, (1958), (notat de Ristache Ana), 233.

Scrioaștea

Dicu Stancu, (1948), (notate de Popescu I. Stela, elevă de liceu), 205, 234.

Milostivu Maria, 87 ani, (1949), (notate de Drăghici Iulia, elevă clasa a VIII-a), 108, 227.

Popa Dumitru, 24 ani, (1947), (notat de Manolache Valeria, elevă de liceu), 210.

Sfintești

Barac Aurica, 14 ani, (1945), (notat de Ingineru Angela, elevă clasa a VII-a liceu), 107.

Siliștea

Rusea Trifan, 70 ani, (notat de Trifan Apolon, elev clasa a VIII-a liceu), 164.

Socetu, com. Stejarul

Mărușă Costică, lăutar, 36 ani, (1946), 34.

(1946), (notate de Pecie Dumitru, elev de liceu), 148, 208, 220.

Tigănești

(1944), comunicat de Neagu F. Nicolae, elev clasa a VIII-a liceu, 105.

Troianul

Boerașu Ecaterina, 19 ani, (1948), (notate de Boerașu Dumitru, elev clasa a VIII-a liceu), 112, 206.

Udupu, com. Tătăreștii-de-Sus

Dinu Gheorghe, (1944), (cules de Brezoianu Mihai, elev clasa a VII-a), 109.

Notat de Miu N. Florian, elev clasa a V-a liceu, 84.

Urluiul, com. Bogdana

Stancu Gîlcă, 35 ani, (1949), (notat de Cristescu D. Amelia, elevă de liceu), 228.

Virtoapele

Stoica Mihail, (1951), (notate de Șerbulescu Angela, elevă clasa a VIII-a de liceu), 172, 211.

Zimbreasca

Bibelea Maria, 17 ani, 1952, (notate de Dobre Antonica), 139, 186.

Dobre Petre, 32 ani, (1952), (culese de Dobre Antonica, elevă de liceu), 124, 160, 187.

Drăgoi Elena, 18 ani, (1952), (notat de Dobre Antonica), 176.

Mițoc Voica, 19 ani, (1952), (cules de Petre I. Gheorghică, elev), 103, 106.

Zlotești

Stroică Mița, 31 ani, (notat de Popescu Constanța, elevă de liceu), 209.

Notă

Prof. Florea M. Costache a contribuit la această colecție cu următoarele piese : 4 *cîntece de nuntă* (11—14), 8 *balade* (25, 38, 40, 46, 52, 58, 60, 65), 47 *doine și cîntece* (80, 82, 86, 88, 89, 92, 93, 94, 96, 97, 99, 101, 111, 113, 119, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 135, 136, 140, 143, 144, 145, 147, 149, 150, 153, 154, 161, 166, 167, 169, 170, 175, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 196, 202) și 9 *strigături* (203, 204, 215, 216, 222, 223, 224, 225, 226).

ION NIJLOVEANU

Poezii populare de pe Argeș și Olt

11

I

M

M

A doua parte a acestui volum cuprinde culegerea prof. Ion Nijloveanu, *Poezii populare de pe Argeș și Olt*.

Față de culegerea *Folclor din Cîmpia Dunării* a lui Gh. I. Neagu, culegerea profesorului Ion Nijloveanu este mai recentă; cu excepția a două balade notate de informatorul Dumitrescu Iacob (Radomirești, județul Olt) în anul 1914, piesele culegerii au fost înregistrate între anii 1957—1962.

Aria folclorică cercetată este marcată de centrele Costești, Drăgănești-Olt, Drăgășani, Găești, Muscel, Rîmnicu-Vîlcea, Slatina și Vedeia. Dintre toate centrele, cel care este mai bine reprezentat este Slatina. Astfel, trei pătrimi din volumul culegerii, respectiv 326 de piese, sînt culese de la 103 informatori din 24 comune.

Prima parte a culegerii este alcătuită dintr-un număr de 58 balade reprezentînd bine următoarele tipuri: fantastice, păstorești, vitejești, haiducești, familiale. Această parte conține variante la tipurile de balade cunoscute, variante caracterizate prin cuprinderea unor episoade și elemente noi. Pe lîngă tipurile clasice, colecția aduce un număr însemnat de tipuri noi sau mai puțin frecvente, de balade, din care cităm următoarele: *Stan al lui Stăvrui*, *Barbă haiducul*, *Cîntecul lui Albu-*

lescu, Cîntecul lui Niță al Lupului, Cîntecul lui Angealiu, Cîntecul lui Platu, Cîntecul lui Caliță.

Frecvența în zona folclorică cercetată și valoarea artistică a unor balade au determinat cuprinderea lor în culegere cu două sau trei variante. Balada *Corbea* este reprezentată prin trei variante, dintre care ultima are mai mult aspectul unui fragment destinat înfățișării răzbunării lui Corbea.

Dintre baladele reprezentate prin două variante cităm : *Cîntecul șarpelui, Cîntecul lui Letin bogat, Cîntecul ciobanului, Gruia, Badu, Chira Chiralina, Toma Dalimoș, Iancu Jianu, Radu din Greci, Milea, Ghiță Cătănuță, Oleac.*

Diferențele dintre variante sînt uneori sensibile în ceea ce privește structura, firul epic. A doua variantă la balada *Miu haiducul* aduce ca noutate modul cum este configurat finalul.

Fiind culese acum 5—6 ani, unele balade se resimt de influențe cărturărești ; datorită însă faptului că n-au fost viciate structural au fost reținute în culegere, pentru a nu ocoli acest aspect grăitor în anumită privință.

Din această categorie semnalăm următoarele balade : *Stan al lui Stăvrui, Barbă haiducul, Corbea* (varianta a 3-a), *Cîntec haiducesc, Radu și mama lui.*

Exceptînd două balade culese de la două eleve, restul baladelor sînt culese de la oameni în vîrstă, între 46 și 97 de ani. Acest fapt ne conduce la constatarea că în zona cercetată de I. Nijloveanu baladele sînt cîntate mai mult de vîrstnici, tinerii cîntînd, în majoritatea lor, repertoriul liric.

O ultimă constatare vrem să mai însemnăm în rîndul acestor probleme generale privind culegerea lui Ion Nijloveanu. Este vorba de bogăția baladelor din ciclul haiducesc, culegerea cuprinzînd în acest sens balade necunoscute sau mai puțin cunoscute în culegerile anterioare.

Cea de a doua parte a culegerii, cîntece și doine populare, este astfel alcătuită (îndicăm și nr. pieselor) : cîntece de leagăn (17) ; cîntece de nuntă (5) ; paparude (2) ; cîntece de sărăcie și revoltă împotriva nedreptăților sociale (20) ; cîntece de haiducie (22) ; cîntece istorice (4) ; răscoale (4) ; cîntece de cătănie (19) ; cîntece de război (11) ; cîntece de jale și noroc (16) ; cîntece de ciobănie și natură (6) ; cîntece de dragoste (136) ; cîntece de dor (33) ; cîntece de lume (4) ; satirice (8) ; strigături (44) ; cîntece noi (14) ; strigături noi (2).

Secțiunea liricii se deschide cu cîntece de leagăn, expresii delicate ale năzuințelor mamei, legate de viitorul noilor-născuți. Unele atestă proveniența lor păstorească :

Culcă-mi-te mititel
Și te scoală măricel,
Și te du cu oile,
Pe cîmpul cu florile.

Noului-născut i se urează să fie frumos, să se bucure de noroc, să-i fie viața luminoasă. Într-un cîntec de leagăn, exemplu de putere este luat Ștefan cel Mare :

Să crești mare,
Să fii tare
Ca domnul Ștefan cel Mare.

În afară de sentimente duioase, exprimate în versuri de puritate cristalină, în cîntecele

de leagăn se întîlnesc adesea intense accente de patriotism și de ură împotriva exploata-
torilor din trecut.

Un cîntec de leagăn (67) conține o conta-
minare cu o piesă din repertoriul liricii de
haiducie :

Nani, nani, pui pitic,
Să te faci mare voinic,
Să ieși noaptea la colnic,
Fără par, fără nimic,
Fără paloș și pistoale,
Numai cu mîinile goale.

Un alt cîntec de leagăn conține viguroase
versuri patriotice :

Nani, nani, puiul mamei,
Că n-o fi cum vor dușmanii.
Că dușmanii s-au vorbit
Să saie cu mic cu mare,
România s-o doboare.
Dar n-au putut-o s-o ia,
S-au găsit viteji în ea. (72)

Cînteele de nuntă se referă la condițiile
înjositoare de căsătorie întocmită pe conside-
rente materiale. Metafora florilor care înflo-
resc zadarnic luminează condiția fetei neferi-
cite în dragoste :

Mă dusei să mă cunun,
Florile picau pe drum.
Cu piciorul le călcai,
După ușă le-aruncaii.

Viguroase, clocotind de ură, împrecații la
adresa exploataților, cînteele de sărăcie și
revoltă se disting prin economia mijloacelor
puse în slujba exprimării mesajului.

În cîntecul nr. 85, eroul popular își ex-
primă speranța că mergînd cu jalba „la palat“
la „cinstiții miniștri“ va reuși să-și ușureze
amarul ; el își dă seama că asemenea cute-

zanță se va sfârși cu temniță „ori c-un glonț răcit în piept“.

Cîntecele răscoalei din 1907 evidențiază hotărîrea maselor țărănești de a scutura jugul boieresc și ciocoiesc. Cîntecele fixează cadrul și subliniază ura împotriva negrei asuprii, setea de viață a țăranilor, panica boierilor și represiunea sîngeroasă.

Un cîntec are darul de a nota comunele în care s-a aprins focul răscoalei. Se referă la comune din județele Olt și Teleorman.

Cîntecele de cătănie, bogat capitol al liricii din trecut, bine reprezentat și în colecția I. Nijloveanu, sînt creații reflectînd fie viața cătănei care se sufocă în închisoarea cazărmii, știind că a lăsat în sat părinții neajutorați și iubita, fie viața acestora din urmă.

Adesea năduful celui plecat la armată se revarsă asupra trenului, considerat complice la depărtarea cătănei de meleagurile dragi.

Cîntecele de jale și noroc, de „inimă tristă și amară“, reflectă durerea pierderii celor dragi, condițiile inumane de trai în societatea nedreaptă, presimțirea morții. Adesea este angajat un colocviu cu destinul, cu moartea. Un cîntec aduce reproșuri lui Dumnezeu că nu e darnic cu toți.

Față de cîntecele de dragoste și dor, față de cîntecele voinicești și haiducești, cîntecele de jale și noroc aduc uneori reflecții asupra vieții și morții, aspect care acordă liricii populare un spor de profunzime. Uneori se desprinde constatarea că „omul e vis trecător“. Totuși, nota dominantă a liricii oltenești este acordată de un viguros optimism.

Cîntecele de dragoste și dor alcătuiesc un capitol amplu, peste 160 de cîntece.

Dragostea este văzută ca o lege a firii, cea care nu i se supun sînt în înțelegerea poporului, nedemni :

Cine-n codru n-a iubit,
Nici nu știe c-a trăit ;
Cine la iubit nu crede,
N-ar mai călca iarba verde.

Cîntecele de dragoste apreciază frumusețea morală și fizică a iubiților, conțin accente satirice la adresa ușurătății în dragoste a unora, apreciază tăria sentimentului :

S-or opri apele toate,
Dar dragostea nu se poate ;
S-o opri și Tîrnava,
Dar dragostea știu că ba ;
S-o opri și Mureșu,
Dar dragostea știu că nu (190).

Încă o precizare în legătură cu această culegere. În comparație cu celelalte, culese fără mijloace moderne, aceasta a beneficiat într-o bună parte de înregistrări pe bandă de magnetofon, autorul culegerii năzuind pe bună dreptate ca în viitor să le publice cu notele muzicale.

FANTASTICE

1

Cîntecul soarelui

Verde de-o cicoare,
 Pe buhaz de mare.
 P-a gură de vale,
 Mie mi se pare
 Soarele răsare.
 Verde trei zmicele,
 Colea-n răchițale
 Sînt nouă argele
 Mici și mititele.
 La mijloc d-argea,
 Mică argelușe
 Cu ferești de sticlă,
 Cu uși de sipică,
 Inima-ți despică.
 'N ea cine ședea ?
 Iana Sînzîiana,
 Doamna florilor
 Și-a garoafelor.
 Iana că-mi țesea
 În mic războiaș,
 Spata de alamă,
 Nu se bage seamă ;
 Stîlpîi de tămîie,
 Să nu se-mlădie.
 Iana că-mi țesea,
 Soarele-mi venea
 La gură d-argea,
 Ienii că-i zicea :

— Țese, Iano, țese
 Și tu te gătește,
 Și te chindisește,
 Mîine-n zori de zi,
 Mireasă vei fi.
 Că eu am căutat
 Și mi-am colindat
 Nouă ani
 Pe nouă cai,
 N-am găsit în lume
 Samene cu tine,
 S-o iau de soție
 Pîn' la despărțire.
 Iana c-auzea,
 Lu Soare-i zîcea :
 — Soare luminate,
 Trup făr' de păcate,
 Dumnezeu te-ar bate !
 Finc-ai cășunat,
 Voia să ți-o fac,
 Atunci,
 Nici atunci,
 Dar tu să te duci
 Nouă ani pe nouă cai,
 Trei să-i ciumpăvești,
 Trei să-i ologești
 Și trei să-i orbești.
 Soare ca un sfînt,
 Înger pe pămînt,
 Cu gîndu-mi gîndea,
 Toate le făcea,
 Trei că-i ciumpăvea,
 Trei că-i ologea,
 Trei că mi-i orbia,
 'Ndărăt să-ntorcea,
 La gură d-arcea,
 Ieni că-i zicea :
 — Țese, Iano, țese
 Și tu te gătește
 Și te chindisește
 Că ce-ai poruncit,
 Voia ți-am făcut.
 Nu vrei ca să-mi crezi,
 Ieși-afar' și vezi.

Iana-i răspundea :
 — Soare luminate,
 Trup făr' de păcate,
 Dumnezeu te-ar bate !
 Finc-ai cășunat,
 Voia să ți-o fac,
 Atunci,
 Nici atunci.
 Dar tu să te duci
 Tot la Moș Crăciun
 Că e mai bătrîn
 Și la moș Adam,
 Și la moașa Eva,
 'N istoave să-ți cate
 Dacă mi se poate
 Să-mi ia sor' pe frate
 Și frate pe sor'
 Să-mi facă feciori,
 N-aibă-n lume dor.
 El că se ducea,
 'N istoave-i căta,
 Lui că mi-i spunea :
 — Tu că mi-oi lua
 Tot pe sora ta,
 Viermii te-or mânca,
 Viermii neadormiți,
 Capete de os.
 Soare ce-mi făcea ?
 Îndărăt venea
 La gură d-argea,
 Ienii că-i zîcea :
 — Țese, Iano, țese
 Și tu te gătește
 Și te chindisește,
 Fir și ibrișin,
 Jugastru d-ăl bun,
 Lui Soare zăbun ;
 Fir și cu mătase,
 Lu Soare cămașe,
 Că ce-ai poruncit,
 Eu că ți-am făcut.
 Nu vrei ca să crezi,
 Ieși afar' și vezi.

Iana-i răspundea :
— Soare luminate,
Trup făr' de păcate,
Dumnezău te-ar bate !
Finc-ai cășunat,
Voia să ți-o fac
Atunci,
Nici atunci.
Da tu să te duci
Și mie să-mi faci
D-o scară de fier,
Cuie de oțal
Pîn' la-naltu cer.
Soare, ca un sfînt,
Înger pe pămînt,
Cu gîndu-mi gîndea,
Ienii că-i făcea
D-o scară de fier,
Cuie de oțal,
Pîn' la-naltu cer.
'Ndărăt să-ntorcea
La gură d-arcea,
Ienii că-i spunea :
— Țese, Iano, țese
Și tu te gătește
Că ce-ai poruncit,
Eu că ți-am făcut.
Nu vrei ca să crezi,
Ieși afar' și vezi.
Iana că-mi ișea
Și ea că-mi vedea,
Lui Soare-i zîcea :
— Soare luminate,
Trup făr' de păcate,
Dumnezău te-ar bate !
Finc-ai cășunat,
Voia să ți-o fac
Atunci,
Nici atunci.
Soare, ca un sfînt,
Înger pe pămînt,
Cu gîndu-mi gîndea,
Toate le făcea,
'Ndărăt se-ntorcea
La gură d-arcea,

Ianii că-i spunea :
 — Țese, Iano, țese
 Și tu te gătește
 Că ce-ai poruncit,
 Eu că ți-am făcut.
 Nu vrei ca să-mi crezi,
 Ieși-afar' și vezi.
 Iana că-mi ișea
 Și ea că-mi vedea,
 Lui Soare-i zîcea :
 — Soare luminate,
 Trup făr' de păcate.
 Dumnezeu te-ar bate !
 Finc-ai cășunat,
 Voia să ți-o fac ≠
 Atunci,
 Nici atunci.
 Dar mie să-mi faci
 D-un pod peste mare,
 Cu blana de ceară,
 Stîlpii de tămîie
 Să nu să-mlădie,
 Și la capu podului
 D-o mînăstioară,
 Și aia tot de ceară ;
 Popi și cu vlădici,
 Patruzăci și cinci,
 Cinzăci fără cinci,
 Tot d-ăi glămădici.
 Soare, ca un sfînt,
 Înger pe pămînt,
 Cu gîndu-mi gîndea,
 Toate le făcea
 Și el să-ntorcea
 La gură d-arcea,
 Ienii că-i zîcea :
 — Țese, Iano, țese
 Și te chindisește,
 Și mi te gătește
 Că ce-ai poruncit,
 Eu că ți-am făcut.
 Nu vrei ca să-mi crezi,
 Ieși afar' și vezi.

Iana ce-mi făcea ?
Afară ișea,
Cu Soare-mi pleca,
Lui Soare-i zîcea :
— Une s-a văzut
Și s-a pomenit
Femeia-nainte,
Bărbatu pe urmă ?
Soare c-auzea,
'Nainte-o lua,
Pe pod că-mi intra,
Iana că-mi zîcea :
— Soare luminate,
Trup făr' de păcate,
Ia lasă-ți raza
Să-ți văz puterea.
Soare ce-mi făcea ?
Raza și-o lăsa,
Blana se topea,
Stîlpii se-nmuia,
Apele fierbea
Și ei să-neca,
Și să blestema :
— Cînd tu-n răsărit,
Eu la scăpătat,
Noi să ne-ntîlnim
Tot de Sînvăsîi,
Cînd fac babele piftii.

2

Cîntecul gerului

Iese Geru din fîntînă
C-un toiag de gheață-n mîină,
Cu mustățile de brumă.
Iară Geru ce făcea ?
Cu Iarna că se bătea
Și din gură că-i zicea :
— Or tu, surioara mea,
Oi fi mai tare ceva ?

Că eu dacă oi sufla,
 Pe tine te-oi îngheța.
 Atunci Iarna ce-i spunea ?
 — Frate, nu m-oi speria,
 C-am mai făcut de astea.
 Iară Geru ce făcea ?
 Cu toiagu-amenința
 Și toate că îngheța.
 Ia vezi, frate, ce făcea ?
 Cu Culcea că se bătea,
 La săbii că se lua.
 Se bătea cît se bătea,
 Oștirea că-și aducea
 Și pe Ger că mi-l prindea.
 Iar Geru cînd se uita,
 Oștirea că mi-o vedea
 Și pe ei că-i întreba :
 — Ce vreți, pentru ce-ați sosit ?
 — Să ne luptăm am venit !
 Geru că se-nfuria
 Și din gură le spunea :
 — Cu mine vreți a lupta ?
 Cînd pe nări că sforăia,
 Mîinile că le-amorța.
 Atunci iar că-i întreba :
 — Mai vreți iar a ne bătea ?
 Oștirea cînd răspundea,
 Cînd pe gură că sufla,
 Odată că-mi îngheța.
 Și Geru că vezi pleca
 Și oștirea rămînea,
 Focurile că-mi făcea,
 Iar Geriu dacă vedea,
 De-o ploaie că-mi începea,
 Focurile că le stingea,
 Pe nări iar că sforăi
 Pîn' ce ploaia îngheța.
 Și oștirea ce făcea ?
 Caii toți că mi-i tăia,
 La burtă că-i spinteca,
 Mațele că le scotea
 Și-n coșuri că se băga
 De ger mare ce era,
 Tot acolo să-ngheța.

Iară Geru cînd venea,
Oștirea n-o mai vedea,
Caii tăiați că era,
Oștirea toată murea
Și Geru că-mi rămînea,
Cu nimeni nu se bătea.

3

Trei surori la flori

Verde izmă creață,
Joi de dimineată,
Pe rouă, pe ceață,
Ele trei surori
Au plecat la flori,
Flori ca să-și culeagă,
Să se-mpodobească,
La zurbal să-mi iasă,
Lumea le privească.
Verde d-o sipică,
Fata cea mai mică
Rătăcea-ntr-o luncă ;
Verde iasomie,
Fata-a mijlocie,
Rătăcea-ntr-o vie.
Verde salbă moale,
Fata cea mai mare
Rătăcea-ntr-o vale
Cu fața la soare.
Ea nici n-auza
Nici cocoș cîntînd,
Nici oameni hăind,
Nici cîini alătrînd,
Numa-un glas de cuc,
Într-un vîrf de nuc.
Fata se ruga,
Din gură-mi zîcea :
— Cuculețule,
Gingășelule,
Frumușelule,
Porumbacule,

Mînca-ți-aș limba
 A dă-mi cînți cu ea,
 'Mi secași inima.
 Lasă-te la vale,
 Ia-mă-n aripioare,
 Scoate-mă la țară,
 Ți-oi fi verișoară
 De la inimioară.
 Cucu-i răspundea :
 — Ba, fetișo, ba.
 Că eu mi-am la vere
 Cît mi-e vara pere,
 Pere și cu mere,
 Atîta avere.
 Cucu că-mi cînta,
 Fata se ruga,
 Din gură-i zicea : ≠
 — Cuculețule,
 Gingășelule,
 Frumușelule,
 Porumbacule,
 Pană roșioară,
 Lasă-te la vale,
 Ia-mă-n aripioare,
 Mînca-ți-aș limba
 A de cînți cu ea.
 Scoate-mă la țară,
 Ți-oi fi surioară
 De la inimioară.
 Cucu-i răspundea :
 — Ba, fetișo, ba,
 Căci eu am surori
 Cît mi-e vara flori,
 Atîtea surori ;
 Atîtea surori,
 Cît mi-e vara flori.
 Cucu că-mi cînta,
 Fata se ruga :
 — Cuculețule,
 Gingășelule,
 Frumușelule,
 Porumbacule,
 Mînca-ți-aș limba
 A de cînți cu ea.

Lasă-te la vale,
Ia-mă-n aripioare,
Scoate-mă la țară,
Ți-oi fi soțioară
De la inimioară.
Cucu ce-mi făcea ?
Jos că se lăsa,
Tot din treaptă-n treaptă
Pîn stană de piatră.
Jos că se lăsa,
Pe fată o lua,
Din aripi bătea,
La țară o scotea,
Drumu nu-i mai da.
Cine-i cununa ?
Sturzu cu mierla,
De se pomenea.
Fata că zicea :
— Cuculețule,
Gingășelule,
Frumușelule,
Porumbacule,
Mînca-ți-aș limba
A de cînți cu ea,
Secași inima.

4

Iovan Iorgovan

Foaie de urmuz,
Sus, pe Cerna-n sus
Mulți voinici s-au dus
Și toți s-au răpus.
Și numai mi-a rămas
Iovan Iorgovan,
Fecior de mocan,
Singur el pe cal,
Pe cal, pe cîrlan,
Călușel d-un an.
Șeulița lui,
Țasta zmeului ;
Chingulița lui,

Tot năpîrci de luncă,
 Să ție la fugă ;
 Frîulețu lui,
 Doi bălăurei
 În coade-nodați,
 La gură-nceștați.
 Foaie viorea,
 Iovan ce făcea ?
 La Cernea mergea,
 La Cernea striga :
 — Cerneo, Cernișoară,
 Apă curgătoare,
 Cum ești curgătoare,
 Fii și vorbitoare
 Și-nțelegătoare. =
 Arată-mi vadul
 Să trec cu murgul,
 Că eu mi-am aflat
 În muntele cel nalt
 De-o fată sălbatică,
 Măre, năpraznică.
 Tîrăște pămîntul
 Perișorul ei
 Și descurcă crîngul ;
 Ochișorii ei,
 Două mure-n cîmp,
 Coapte la pămînt,
 Neatinse la vînt,
 Coapte la răcoare,
 Neatinse de soare.
 Cernea ce-i spunea ?
 — Iovane, Iovane,
 La vale, la vale,
 La coadile mele
 Că sînt răvărsele,
 Că sînt pietricele
 Și treci pe piciere.
 Iovan ce făcea ?
 La vale-apuca,
 Piste-a fată da.
 Rîul cînd trecea,
 Iovan ce-i zicea ?
 — Fată de birău,
 Ce stai la pîrîu,

Rogi pe Dumnezeu
Ca să te iau eu ?
Eu că mi te-oi lua,
Eu când mi-oi vedea
Ursul cu nădragi,
Umblînd după fragi,
Lupul cu cimpoi,
Cioban după oi
Și vulpea cu papuci,
Ublînd după curci.
Atunci, nici atunci,
Nici astăzi, nici mâine,
Niciodată-n lume.
Iovan ce făcea ?
Cernea că trecea,
Fata-l blestema.
Cernea când trecea,
Calul poticnea
La mijloc de apă,
Și-l ajunge-ndată
Blestemul de fată,
De fată curată.
— Dea, murgule, dea,
Lupii mînca-te-ar,
Cum te poticniși,
Doar nu mă trîntiși.
— Stăpîne, stăpîne,
Săracul de mine,
Știi tu, ori nu știi
Eu că mi-am călcat
Pe coadă de mreană
Și-am alunecat
Și m-a-mpiedecat.
Blestemul de fată,
De fată curată
Te-a ajuns îndată
La mijloc de apă.
Iovan că trecea
Și-n munți se ducea,
Mîndra de și-o lua,
Mîndră frumușea,
Mîndră tinerea,
Nu era ca ea.

Cîntecul șarpelui

Dăparte, vere, dăparte,
 La luncie, la cîmpie
 Unde fir de iarbă nu e,
 Numai flori și lilichie,
 Țîpă-mi, puică, țîpă, dragă,
 Țîpă fiu din maică-sa.
 El atuncea că-mi năștea,
 Da maică-sa ce-mi făcea ?
 În scutece-l înfășa,
 În leagăn mi-l arunca,
 Țîța-n gură i-o punea =
 Și copilul tot țîpa,
 Cu picioru-l legăna,
 Din gură mi-l blestema :
 — Suge, maică, țîța mea,
 Sugă șerpilor carnea ta,
 Suge-te-ar un pui de șarpe
 De sub talpa casei noastre !
 Șarpele așa c-auza,
 De trei palme să-ngroșă
 Și de patru să lungea,
 Și băietul mi-l zărea,
 Și mai rău, frate, țîpa.
 Copil crește, șarpe crește.
 Cînd copil de două luni,
 Șarpele de patru luni ;
 Cînd copil de patru luni,
 Șarpile de șase luni ;
 Cînd copil de patru luni,
 Șarpile-mi este de opt,
 Ridică talpa de tot.
 Și copilul ce-mi făcea,
 Cînd procletele-l vedea ?
 Din leagăn, frate, sărea
 Și la mă-sa să ducea.
 — D-ale, măicuța mea,
 Tu merinde ca să-mi faci
 Căci eu, maică, să mă duc
 Unde tu m-ai rînduit
 Dă cînd eram copil mic.

Mă-sa așa când l-auza,
 Lacrimili-o podidea
 Și merindea i-o făcea,
 La disăgei i-o așeza.
 Și băiatu ce-mi făcea ?
 În cameră că-mi intra,
 În haine că să-mbrăca,
 Cu arme că se-narma,
 Chiar cu arme-ncruciate
 Peste piept și peste spate,
 Să se lupte pîn' la moarte.
 Disăgii că și-i lua,
 Pe drum la vale pleca.
 Da șarpele ce-mi făcea ?
 De supt talpă să trăgea,
 Pe dăparte, frate, da
 Și-nainte-i că ișea.
 Năcăjit pe cum era,
 O dată că-l înghița,
 Da-l-nghițea jumătate ;
 Jumătate nu mi-l poate
 Tot de arme-ncruciate
 Peste piept și peste spate.
 Tare-mi venea și-mi sosea
 D-un voinic înfipt în șa,
 Să vezi, voinic ortoman
 Pe-un cal galben dobrogean,
 Din copite scăpărînd
 Și pe nări văpăi vârsînd.
 Acilea cum ajungea,
 În loc, frate, se oprea,
 'Ncremenit că rămînea.
 Da băiatul ce-i grăia ?
 — D-ale, frate ortomane,
 Nu te face a mă trece,
 Scapă-mă dî la proclete
 Că-s și eu voinic ca tine,
 Și-uite patimă pă mine.
 Dar șarpele ce-i grăia ?
 — Ortomane, dumneata,
 Bate calul, ține-ți drumu,
 C-ăsta mi-este rînduit
 De cînd mă-sa l-a făcut.
 Că d-oi sta, m-oi supăra,
 P-acest băiat l-oi lăsa,

După tine că m-oi lua
 Și te-nghit cu cal cu tot,
 Zici că n-ai avut noroc.
 Ortomanu așa auza,
 Pinteni calului că-i da.
 Mai mergea ce mai mergea
 Și în loc, frate, se oprea,
 Puținel că să gîndea :
 „Da ce să fie asta ?“
 Înapoi că să-ntorcea,
 Paloșu că și-l scotea,
 Pe deștu-ăl mic că-l punea,
 În sus, frate,-l arunca,
 La o oră că venea,
 În țasta șarpelui cădea
 Și pe șarpe-l ameța,
 Și pe băiat mi-l scăpa,
 Și pe cal că-ncăleca,
 Și pe drum, frate, pleca.
 Da șarpele ce-mi făcea ?
 Mult se lungea drumului
 Ca iarba pămîntului.
 După ei că să uita,
 P-amîndoi, frate,-i vedea
 Și după ei că se lua.
 Ortomanu ce-mi făcea ?
 Înapoi cînd se uita,
 Vede capul șarpelui
 La chișița calului.
 Mîna-n buzunar băga,
 Amnaru că și-l scotea,
 Amnaru și cremenea.
 De trei ori cînd scăpăra,
 Flăcări de foc că-mi făcea
 Dî la jos pămîntului,
 Pîn' la-naltu cerului.
 Și pe șarpe-mpiedica,
 Și ei drumu, frate,-și lua,
 La o fîntînă mergea.
 Acolo descăleca
 Și calul că și-l spăla
 De balele șarpelui
 Și d-ale proclerului.
 Da șarpele ce-mi făcea ?
 Cu codița cînd plesnea,

Zîdurile le surpa,
Drum deschis, frate, făcea
Și după ei că se lua,
La fîntînă-i ajungea,
Cu codița-i învălea
Și-ncepea d-a mi-i strîngea.
Ortomanu ce-mi făcea ?
Paloș din teacă trăgea,
Și băiatu asemenea,
Și capu că-i reteza
Cîteșitrei, frate, murea,
Nene, de să pomenea.

6

Cîntecul șarpelui

La mijlocul cîmpului,
La vîntra pămîntului,
Nu știu, ochii șarpelui,
Sau e mura cîmpului ?
Este-un șarpe mare-nflorit,
Ce un voinic a înghițit ;
Jumătate l-a-nghițit,
Jumătate nu-l mai poate
Tot de arme ferecate.
Sufletul nu i-a ieșit
Și trupu i-a putrezit.
El pe cîmp că se uita
Și-un voinic că mi-ș' vedea,
Și din gură așa-i zicea :
-- Măi voinice, dumneata,
Bagă mîna sub manta
Și scoate sabia mea,
Și-mi taie balaura,
Și-mi mai lungeste viața.
Cel voinic îi răspundea :
— Că sabia e a ta,
Poate este și a mea,
Poate mai bună ceva.
Dar șarpele ce-mi zicea ?
— Măi voinice ortomane,
Bate murgu,
Ține drumu

Căci d-oi sta,
 M-oi mînia
 Iar p-ăsta că l-oi mînca,
 După tine că m-oi lua,
 Zi de vară
 Pînă-n sară,
 Că ăsta mi-a fost rînduit
 De cînd era copil mic.
 Mumă-sa l-a legănat,
 Din gură l-a blestemat :
 — Suge, maică, țîțele,
 Sugă-ți șarpe sîngele.
 Dar voinicu ce-mi făcea ?
 Cu sabia-n șarpe da,
 Șarpele se mînia,
 P-ăl din gură-l străfiga, ʒ
 După voinic că se lua,
 Iar el murgului zicea :
 --- Murgule, de cînd te-am luat
 De cal bun și lăudat,
 Ce-ai cerut, eu mi ți-am dat,
 La fugă nu te-am certat.
 Putea-oi tu ca s-alergi
 Trei zile și nopți întregi ?
 Murgul din copite da
 Și stăpînului zicea :
 — Nu e voia murgului,
 E voia stăpînului.
 Strînge-mă în chingă bine,
 Sui și-ncalecă pe mine
 Să te port puțin și bine.
 El pe cal încăleca
 Și la fugă că mi-o lua.
 Îndărăt cînd se uita,
 La chișița murgului,
 Vedea capul șarpelui.
 Dar voinicu-așa-mi zicea :
 — Mai știi, murgule, ceva ?
 Ne-ajunge balaura.
 Iară murgu-i răspundea :
 — Bagă mîna-n pozînar,
 Scoate iasca și amnar
 Și dă foc cîmpului :
 Din trei părți
 Cu lemne verzi

Și de-o parte
 Cu uscate,
 Să ardă cele verzi toate,
 Să-i sară ochii îndată.
 Voinicul îl asculta,
 De-o trestie că vedea,
 La cea trestie mergea,
 Foc în trestie punea,
 Ochii șarpelui sărea,
 Pîn-a trece Dunărea,
 Măre, și de-al doilea,
 Voinic la șarpe mergea.
 Odată murgu repezea,
 Mîna la spate punea,
 Frumos paloș că scotea,
 Pe mișchiu că mi-l trăgea,
 Frumos ca laptele-l făcea,
 Capul șarpelui tăia.
 Dar ăl voinic ce mi-ș' făcea ?
 Îndărăt că se-ntorcea,
 P-ăl din gura șarpelui
 El frumos că mi-l lua,
 La o fîntînă mergea
 Și de bale că-l spăla,
 Săbiile le-ncrușișă,
 Frați de cruce se prindea
 Și pe cal încălica,
 Drumu la mă-sa-l lua,
 La maică-sa că mergea.
 El din gură c-o-ntreba :
 Frunzuliță siminic,
 — Avut-ai un copil mic ?
 — Am avut și l-am pierdut
 De cînd era copil mic.
 Dar voinicul ce zicea ?
 — Maică, măicuțița mea,
 Eu te văd cam tinerea,
 Dar nu este bine-așa,
 Să naști alt voinic din tine,
 Să pătimească ca mine !
 Voinicul ce mai făcea ?
 Mîna la spate punea,
 Paloșul că mi-l scotea,
 Capul maică-si că-l lua,

Mergea trupul șovăind
Și capul bolborosind,
Nu știu ce dracu zicînd.

7

Antofiță

Foaie verde sălcioară,
Din oraș în Slătioară,
La casele lui Vioară,
Lu Vioară, vătaf mare,
Vătaful pă pescărie
Și peste-nalta domnie,
Mare masă mi-era-ntinsă, [≠]
De mari boieri mi-e cuprinsă,
Toți, frate, de ciocodari
Și de mai mari năvodari.
Toți bea, frate, și mînca,
Și pe masă ce-ș' avea ?
Numa cegă și postrungă
Și galbenă caracudă,
Și ibrișin d-ăl mărunt
Că s-aflase pustiu mult.
Numa Antofiță sta,
Antofiță-al lui Vioară,
Cu mîna la inimioară.
El nu bea, nu mi-ș' mînca,
Numai trist, frate,-mi ședea.
Pînă ta-său mi-l vedea
Și la el că se ducea.
— Antofiță, fiul meu,
De cînd taica te-a făcut,
Așa trist nu te-am văzut.
Da el, frate, ce-i grăia ?
— D-ale, tată, tată-al meu,
Cum făcuși de mă-ntrebași ?
Adevăru spune-ț-aș :
Nici aseară, alaltieri seară,
Mi-a pica un răvășel
Ca să-mi prinzi de-un peștișor,
Nici mai mare, nici mai mic,
Cum l-oi prinde de voinic.

De patruzeci pași de lung
 Și de patruzeci de lat,
 Cu el o casă să-mi fac.
 Dar Vioară ce-i spunea ?
 — Antofiță, fiul meu,
 Cîte ape mari și late,
 Așa pește nu se poate,
 Tot de mine sînt vîinate.
 Numa-n apa lu Vidros,
 Dar Vidros e apa-adîncă,
 Pe cine-l prinde-l mănîncă.
 Antofiță așa auza,
 Lui atîta-i trebuia,
 La masă că se ducea
 Și mi-ș' bea și mi-ș' mîncă,
 Și frumos să-nveselea.
 Peste noapte se scula,
 La năvodari se ducea,
 Cîte-o palmă le trăgea,
 În picioare mi-i punea
 Și după el că mi-i lua,
 La Vidros că mi-i ducea.
 Acolo ce le spunea ?
 — Ia băgați năvoadele,
 Așezați matițele
 Și bateți marginile,
 Să bat eu mijloacele
 Că mai știu soroacele.
 Matițele le-așeza
 La salcia cocoșată,
 Cu mustăți date din apă.
 Bătea ici, bătea colea,
 Nimic, frate, nu prindea.
 A doua oară băga,
 Puiu Vidrii mi-l scotea.
 Antofiță ce-mi făcea ?
 Mîna pe el că-mi punea,
 Cu betele mi-l lega,
 Cu nuiava mi-l bătea,
 'Cepea puiul de-a țipa,
 Pînă mă-sa l-auza.
 Capul pe mal că-l scotea,
 Din guriță că-mi grăia :
 — Antofiță, frate-meu,

Ce-mi bați pui și-l chinuiești
 Și de mumă-l suduiești ?
 Ori ce-ai cerut nu ți-am dat,
 Ori ce-ai zis nu ți-am făcut ?
 — D-ale, Vidră, sora mea,
 Dacă ești tu sora mea,
 Spune-mi scocu somnilor,
 Somnilor, morunilor,
 Așa puiu că ți-oi da,
 Dacă nu, cap i-oi tăia.
 Și Vidra ce îi spunea ?
 — Du-te, frate, nu mai sta,
 Și du-te la orășel,
 Ia cincizeci oca de fier,
 La fierar să mergi cu el
 Să-ți facă de-un cârligel,
 P-acasă să dai cu el.
 Și să iai de-un mălăcel,
 Să iese tomna de-un vițel
 Și să vii încoa cu el.
 Antofiță că-mi pleca,
 Cincizeci oca de fier lua,
 Un cârligel că făcea,
 P-acasă cu el că da
 Și îmi lua de-un mălăcel,
 Ișea tomna de-un vițel,
 La Vidra mergea cu el.
 Dar Vidra ce mi-ș' făcea ?
 Peste morun se ducea,
 Ciupea ici, ciupea colea,
 Pînă, frate,-i necăjea,
 Și morunul se scula,
 După Vidră că să lua,
 Vidra hoată că era,
 Pe lîngă cârlig că-l da.
 Da morunu ce-mi făcea,
 Cînd malacu mi-l zărea ?
 Mălăcelu-l înghița,
 Gușa-n cârlig rămînea
 Și-ncepea d-a se bătea,
 Talaz în cer că-mi sărea.
 Și Vidra ce mi-ș' făcea ?
 Capul pe mal că-l scotea,
 Lu Antofiță-i spunea :

— Du-te, frate, nu mai sta
 Și ado-mi cincizeci de cară,
 Că-l vezi cât este de mare.
 Antofiță când pleca,
 Cincizeci de care aducea,
 În cară că mi-l punea
 Și coada tot se tîra ;
 Așa dă grozav era
 Că-i venea căpățîna
 O sută cincizeci oca
 Și coada să-i vie o mie,
 Da trupu ? Nu se mai știe.
 Acas' cu el că-mi pleca,
 Și tat-său când îl vedea,
 Încremenit rămînea.
 Antofiță ce-mi făcea ?
 Bun meșter că mi-ș' găsa,
 Frumos peștele-l tăia
 Și de casă s-apuca.
 Cu oasele mi-o-nșira,
 Cu carnea că mi-o lipea,
 Cu solzii că mi-o-nvălea,
 Cu sîngele o zugrăvea,
 Toată casa c-o făcea,
 Oameni, de se pomenea.

8

Cîntecul lui Letin bogat

Foițică flori domnești,
 Din orași, din București,
 La ăle case mari domnești
 Ce se văd în București,
 Nu știu soare a răsărit
 Sau carete-a jugrăvit.
 Firicel de lobodă,
 'N curte la Ștefan-vodă.
 Multe carete sînt strînse.
 Multe, multe
 Și mărunte
 Tot de nuntă sînt gătite,
 Cu postav verde-nvălite,

Pîn' năuntru jugrăvite
 Și p-afară poleite.
 Foițică viorea,
 La nuntă cine-mi sosea ?
 Tot feciori de ginărali,
 Tot feciori de boieri mari.
 Foițică sălcioară,
 De-nsurat cine se-nsoară ?
 Mi se-nsoară Mircea-vodă
 Și-l cunună Iancu-vodă.
 Mireasa de une-o ia ?
 Din oraș din Dobrogea.
 Pleca de la Bobotează,
 Avai popii cînd botează,
 Și mi-ajungea la Sînpietru.
 Foițică viorea,
 Conacu une-l făcea ?
 La Lacul Cocorului,
 La Puțul Porumbului,
 'N vederea Letinului.
 Vezi Letinul că-mi zîcea :
 Dimineața se scula,
 Ochean la ochi că-mi punea,
 Avai nunta năzărea,
 Vezi Letinul ce-mi zîcea :
 — Cată... mumă-sa,
 C-are să-mi ia pe fie-mea !
 Să vezi nunta că-mi sosa,
 Jos din foișor se da,
 Porțile le-nzăvora
 Tot cu fierul plugului,
 Inima pămîntului,
 Tot în pizma nunului.
 După ce le-nzăvora,
 El din gură că striga :
 — Care este mirele ?
 Foițică foaie fragă,
 Și el, frate, să s-aleagă
 Din nuntași,
 Din coconași
 Și din negri țigănași,
 Porțile să-mi saie,
 Lacăte-mi descuie.
 Dacă nu s-o pricepea,
 Frumos capul i-oi tăia.

Să vezi nunul cel mai mare,
 Cu toată grija-n spinare,
 Ține-l, Doamne, ca și-o floare,
 Garoafă mirositoare,
 De miroase-n prânzu-al mare,
 Ca și al nostru d-astă-seară.
 Să vezi nunu ce-mi făcea.
 El din gură că zicea :
 — Măi finule, dumneata,
 Să-mi dai tu căluțul tău
 Că e mai bun ca și-al meu,
 Să mă ierte Dumnezeu,
 Mă fac mire-n locul tău
 Și tu nun în locul meu.
 Să vezi nunul ce-mi făcea,
 Pe cal negru-ncălica,
 Alb de spumă că-l făcea,
 Peste porți, frate,-mi sărea,
 Lacătele dăscuia,
 Cu nunta-n curte intra,
 Pe cum era datina.
 Iar Letinul ce-mi făcea ?
 Nici p-aia nu se lăsa,
 El din gură că striga :
 — Care este mirele
 Dă-nalță umerile !
 Foițică foaie fragă,
 Și el, frate, să s-aleagă
 Din nuntași,
 Din coconași
 Și din negri țigănași,
 Buțile să le saie,
 Cercurile să le taie.
 Dacă nu s-o pricepea,
 Frumos capul i-oi tăia.
 Ia vezi nunul cel mai mare,
 Cu toată grija-n spinare,
 Ține-l, Doamne, ca o floare,
 Garoafă mirositoare
 Dă miroase-n prânzu-ăl mare,
 Ca și al nostru d-astă-seară,
 Să vezi numai ce-mi făcea.
 Pe cal negru-ncălica,
 Alb de spume că-l făcea,

Peste butii că-mi sărea,
 Cercurile le tăia.
 Nunta caili-și adăpa.
 Vezi Letinul ce-mi făcea.
 Nici p-aia nu se lăsa,
 Trei fete că-mi aducea.
 De-mbrăcat că le-mbrăca
 Tot un port, tot o făptură,
 Paică-s făcute d-o mumă.
 Foițică viorea,
 El din gură că striga :
 — Care este mirele
 De-nălță umerile !
 Și el, frate, să s-aleagă
 Dîn nuntași,
 Dîn coconași
 Și din negri țigănași,
 Foițică viorea.
 Să-și aleagă mireasa.
 Dacă n-o va alegea,
 Frumos capul i-oi tăia,
 Iar nașe-sa ce-mi făcea ?
 Hora mare când juca
 'N mijlocul horii intra
 Și din gură că striga :
 — Care este mireasa ?
 Și ea, frate, să s-aleagă
 Din nuntași,
 Din coconași,
 Și din negri țigănași.
 C-am o spată
 Cam colțată
 Și caută cap de fată
 Iar mireasa c-auza,
 La o parte să trăgea,
 Iar nașe-sa ce-mi făcea ?
 Mîna pe dînsa-mi punea
 Și-n caretă-o arunca.
 Ei cu nunta că-mi pleca,
 Pochinzări că-mi trimetea,
 Pe cum era datina.
 Ia vezi nașu ce-mi făcea :
 'Ntr-o odaie că-i băga,
 Fum de ardei că le da,

Dîn genunchi că-i jupuia
Și pe cai că mi-i suia :
— Mi-ați făcut-o afînată,
Și eu cu vîrf și-ndesată.

9

*Cîntecul nașului
sau cîntecul lui Letin bogat*

Cînd oi zice de lobodă,
În curte la Ștefan-vodă
Multe carîte sînt strînse,
Multe sînt și jugrăvite,
Pentru nuntă sînt gătite,
Că să-nsoară Milea-vodă
Și-l cunună Iancu-vodă.
Mireasă de unde-o ia ?
Tot din tîrg din Dobrogea.
Fata lui Letin bogat
Și de miere și de unt,
Dulceața după pămînt.
Și cu nunta că-mi pleca,
Că pleca de la Sînpietru
Și-ajungea la Bobotează,
Cînd popii boieri botează.
Nunta une-o conăcea ?
La mijlocu drumului,
La Puțu Porumbului,
La Leasa Cocorului.
Iar Letinu ce făcea ?
Prin salon că se-mplimba,
Ochean la ochi c-așeza,
Nunta că mi-o năzărea
Nici aproape, nici departe,
Tocmai calea jumătate.
Iar Letinu ce făcea ?
Porțile le zăvorea
Tot cu fieru plugului,
Tot în pizma nunului.
Nunta cînd s-apropia,
El din gură că zîcea :
— Care mi-este ginerli ?
Nalță cu umerili

Ca șoimu cu-aripili,
 Ca să-mi saie porțili,
 Să bage carîtili,
 Celea cu cocoanili !
 Cine porți că n-o sărea,
 Frumos capu i-oi tăia,
 P-al lui și p-al nașului,
 Tutulor nuntașilor.
 Iară nașu că zicea :
 — Fine, nu te-nspăimînta
 Că-ți poartă nașu grija,
 Că ne-o ierta Dumnezeu.
 Fiu eu mire-n locu tău
 Și tu naș în locu meu.
 Și la murgu că merega,
 Frumușel l-imbuiestra,
 Numai spumă că-l făcea,
 Lua spuma cu mîna,
 La pămînt că mi-o trîntea,
 Sloi de gheață să făcea.
 Cînd o dată sumuța,
 Pe sus porțili sărea
 Și trăgea zăvoarili,
 Și băga caretîli,
 Celea cu cocoanili.
 Dar Letinu ce făcea ?
 Nici p-aia nu să lăsa.
 Striga o dată letinește,
 De trei ori dobroginește,
 Însă ca Doamne ferește :
 — Care mi-e ginerili ?
 Naltă cu umerili
 Ca șoimu cu-aripili,
 Să-mi saie buțiili,
 Să dea cu iatanili,
 Să-mi taie cercurili
 Să curgă vinurili !
 Ia vezi, nașu ce făcea ?
 Buțiili le sărea,
 Cercurile le tăia,
 Vinurile că curgea.
 Iar birjarii ce făcea ?
 Cu caii că se ducea
 Ca la apă să mi-i dea,

Iar nașu că le spunea
Că mi-e vinu otrăvit.
De otrăvit ce era
Ca piftia se-nchea.
Iar Letinu ce făcea ?
Înc-o dată că striga :
— Care mi-e ginerili
Să-și aleagă mireasa,
Bage-o-n ochii maică-sa,
Să plece d-aci cu ea !
Iară nuna ce făcea ?
Drept la fină-sa mergea
Și de mîna că mi-o lua,
Și-n carîte să suia.
Iar Letinu ce făcea ?
Nici p-aia că mi-i lăsa :
Pochinzări că trimetea,
Foc în cizmă le băga,
Caii că li-i jupuia.
Iar Letinu ce făcea ?
Benog la ochi așeza
Și nepoții-i năzărea :
— Săracii nepoții mei,
Că s-au dus ca fluturii
Și vin ca călugării,
Mi-au sumes izmenili
Ca să-mi treacă gîrlili.

PĂSTOREȘTI

10

Costea

Azi e luni, mîine e marți,
Pleacă Costea la Galați,
Cu măgarii-nsămărați,
La opinci pentru ciobani,
Tărîțe pentru mînzări,
Drobioare
La mioare.
Iară Fulga ce-mi făcea ?
Lu Costea că-i porunca,

Oile-n strung' le trăgea,
 La mulsoare că le lua,
 Lapte-n puțină băga,
 Să iasă lapte la măsură
 Și brînză la-nchegătură.
 Și lu Costea că-i zîcea :
 — Să-mi dai un miel de frigare,
 Pastramă de perpeleală,
 Brînză dulce din comanic.
 Iar Fulga ce mai făcea ?
 După ce Costea pleca,
 Pe măgură se suia
 Și începea d-a urla,
 Lua fruntea oilor,
 Fala negustorilor,
 Umplutura pungilor.
 Ia vezi, Costea ce-mi făcea ?
 Înapoi cînd se-ntorcea,
 La ciobani că-mi poruncea,
 Oile că le mulgea,
 Lapte, frate, nu ieșea
 Că din oi că mai lipsea.
 Și-atunci, frate, că-mi lovea
 Patruzeci de cîini bătrîni,
 Care păzesc pe la stîni,
 Și mai bătea și bătea
 Patruzeci de cățălandri,
 Care păzesc pe la Mandi.
 Și mai bătea pe Tugan,
 Pe Tugan, cîine dușman,
 Cu capu ca de cîrlan,
 Care șade noaptea-n jur
 Și dă ocol împrejur.
 Și mai bătea ce bătea
 Pe Dolfa, căța bătrînă,
 Ce știe sama la stînă.
 De bătrînă ce era
 Numai pielea-i flencănea,
 Cu cîrligu mi-o lungea.
 Lua dîra oilor
 Și mersul haiducilor.
 Într-un crîng că mi-ș' intra,
 Drept la Fulga că trăgea,
 Dinții-n brîu că-i înfigea
 Și pe loc că mi-l ținea,

Pînă Costea că venea,
Oile de mi le lua,
Și din gură că-i zicea :
— D-alei, Fulga, Fulga bătrîn,
Ce mi-ai fost așa hain ?
Tu spre cioban te-ai lăsat,
Oile mi le-ai furat
Și cu ele c-ai plecat,
Iar ciobanii mi-au rămas
Și năcazu mi l-a tras.
Dar dodată s-auzea,
Tare venea și sosa
O cucie verde
Cu opt telegari
Și sînt armăsari.
Caii cine-i mîna ?
Tot d-un mocănaș
Cu gluga-ntre spete,
Cu băieri de bete,
Mîna, nu se vede.
Dar în cucie cine șade ?
O mamă călugăriță,
Neagră la hăinuță,
Albă la pieleță,
E lu Costea măiculiță.
Atunci Costea ce făcea ?
Cu Fulga frați se găsea.

11

Cîntecul ciobanului

Foaie verde de mărar,
Colea-n vale la stejar
S-aolește d-un cioban,
Din fluier și din caval.
S-aolea cît s-aolea,
Pînă bine somnu-l lua,
Cu capu pe mușuroi,
Cu ochii sclipiți la oi.
Iar ciobanul ce făcea ?
Trei zile, trei nopți dormea,
De-o bură de ploaie da,

Ciobanu se deșteptă,
Ochii-n tîrlă arunca,
Picior de oaie nu vedea.
Mai la vale se lăsa
Și cu lupu se-ntîlnea,
Și din gură că-i zicea :
— Măi lupule, dumneata,
N-ai văzut oițele ?
— Le-am văzut
Și le-am păscut.
Pe costițe
Stau cornițe,
Pe pîrloage
Stau pîrloage,
Pe la fîntîni,
Căpățîni,
Pîn livezi
Stau mațe verzi,
Iar la capu jghiabului,
Căpățîna țapului.
Pe vâlcele
Stau piciere,
Vai de păcatele mele,
Ce mai m-am luptat cu ele.
Ciobanu cînd auza,
Ce fel de bine-i părea.
El la lup se repeza,
Cu cuțitu că-l tăia,
De piele că-l jupuia
Și la tîrg că se ducea,
Și pielea că o vindea.
Unde-o oaie cumpăra
Și din una făcea două,
Și din două făcea patru,
Și din patru făcea opt,
Ică turmița la loc.
Iar ciobanu ce făcea ?
Doar vâtafu că-i lipsa
Și pe ala-l cumpăra,
Și în oi că mi-l băga.
Și cînd el, frate, zbiera,
Oile se risipea,
Drept în lume se oprea,
Rămînea ciobanu-așa.

*Cîntecul ciobanului
care și-a pierdut oile*

Foaie verde fir mărar,
La fîntîna din stejar
S-aolește d-un cioban,
Din fluier și din caval.
S-aolea ce s-aolea,
Pînă somnul mi-l prindea
Cu capul pe mușuroi,
Cu ochii sclipiți la oi.
Dimineața se scula,
În tîrlioară se uita,
Se uita prin tîrlișoară,
Nu-mi văzu nici o mioară ;
Se uită prin tîrliuță,
Nu-mi văzu nici o mieiță.
Iar ciobanul se scula,
Căciulița o scutura,
Du-du-du și na-na-na,
S-a ales de mine-așa.
Mîna pe caval punea,
Cavalul că-i muceza.
Du-du-du și na-na-na,
S-a ales de mine-așa.
Cavalul în mîna lua
Și la vale mi-apuca,
El cu un neamț că se-ntîlnea :
— Măi neamțule, dumneata,
Tu să-mi faci d-un cîntecel
Să-mi treacă dorul cu el,
Nu dă altceva,
De inimă rea
C-am pierdut oițele,
Rău îmi uscă zilele.
Ia vezi neamțul că-ncepea,
El un vals, frate, cînta,
Iar ciobanul răspundea :
— Măi, dar-ar naiba-n tambura ta,
Ăsta nu-i cîntec ca la țara mea !
La poiana lui Spiru,
Zdranc opinca și galbenul.

Iar ciobanul ce-mi făcea ?
 Mai la vale mi-apuca,
 C-un lăutar se-ntîlnea
 Și din gură așa-i zicea :
 — Tu să-mi faci d-un cîntecel
 Să-mi treacă dorul cu el,
 Nu de alceva,
 De inimă rea.
 C-am pierdut oițele,
 Rău îmi uscă zilele.
 Lăutarul că-ncepea,
 Țigăneasca că-i cînta,
 Iar ciobanul răspundea :
 — Măi, dar-ar naiba-n tambura ta,
 Țasta nu-i cîntec ca la țara mea !
 La poiana lui Spiru,
 Zdrane opinca și galbenu. ≠
 Mai la vale mi-apuca,
 C-un ungurean se-ntîlnea,
 Iar ciobanul că-i zicea :
 — Ungurene, vreme rea,
 Tu să-mi faci d-un cîntecel
 Să-mi alin dorul cu el ;
 Nu de alceva,
 De inimă rea
 C-am pierdut oițele,
 Rău îmi uscă zilele.
 Ungureanu că-ncepea
 Ungureasca c-o cînta,
 Iar ciobanul răspundea :
 — Ungurene, vreme rea,
 Dar-ar naiba-n tambura ta.
 Țasta nu-i cîntec ca la țara mea !
 La poiana lui Spiru,
 Zdrane opinca și galbenu.
 Mai la vale mi-apuca,
 C-un lup, frate, se-ntîlnea,
 Iar ciobanu-l întreba :
 — Ia ascultă, lupule,
 N-ai văzut oițele ?
 — Le-am văzut
 Și le-am păscut,
 Toată noaptea le-am znojit :
 Pe costițe
 Stau cornițe,

Pe pîrloagë
Stau plotoage,
Prin livezi
Stau mațe verzi
Și la capul jghiabului,
Căpățîna țapului ;
Sus, în vîrful dealului,
Samarul măgarului.

VITEJEȘTI

13

Cîntecul lui Gruia

Frunzuliță matostat,
Vine turcul cel bogat,
Suliman din Calafat,
Cu treizeci de brăileni
Și cu-o sută de moșneni,
Care au pe cap turbane
Și la șolduri iatagane.
Tot în susu rîului,
Tot pe malu Oltului.
Colo unde-i Oltu lin
Și de sălcii țarmu plin,
Vede-o salcie plecată
Și o luntre ancorată.
Iar în luntre cin-era ?
Gruia lui Novac dormea
Cu paloșul pus pe piept,
Ca și cînd ar fi fost dăștept.
Turcii-n luntre dă-l vedea,
Doamne, bine le părea.
Ei ca șerpîi se tîra
Și ca broaștele sărea.
Gruia singur nu era.
Pandelaș îl străjuia,
Pandelaș, un grec voinic,
Cu pistoale supt ilic.
El dodată că-i soma
Și din gură le zîcea :
— Cine-aicea v-a mînat,
Capul vostru l-a mîncat.

Atunci turcii ce-mi făcea ?
 Gălbenei că-i arăta,
 Mințili i le fura,
 Pe Gruia legat îl da.
 După ce mi l-a legat,
 Măre, toți s-a strîns la sfat :
 — De-n apă l-om răsturna,
 Atunci el s-o dăștepta.
 Turcii-atuncia ce-mi făcea ?
 Mai la vale că-mi mergea.
 La o moară părăsită
 Văd o piatră ponosită
 Și la ea toți se-nhama,
 Și la Gruia mi-o ducea,
 Și de gît că i-o lega
 Și-n apă mi-l răsturna.
 Gruia-nainte dormea.
 Da un rac că ce-mi făcea ?
 De un deget îl mușea
 Și atunci se deștepta.
 Cînd Gruia s-a deșteptat,
 A văzut că e legat
 Și în apă aruncat,
 Iar pe gîtul lui ceva
 Tot mereu îl apăsa.
 Atuncea s-a încordat,
 Piatra-n spinare mi-a luat
 Și cu piatra ridicată,
 Înota pe rîu, măi frate,
 Mai la vale cin-erea ?
 Ilenuța Sandului,
 Iar ei mici cînd îmi era,
 Amîndoi bine s-avea.
 El pe dînsa mi-o ura,
 Dînsa la el tot ținea.
 Cînd cu ochii de ea da,
 El dîn gură așa-i zîcea :
 — Ai, Ileană, tu grăbește !
 Funiili d-oi tăia
 Și d-aicea d-oi scăpa,
 Eu pe tine te-oi lua.
 Dar Ileana ce-mi făcea ?
 Înot în apă intra
 Și funiile le tăia
 Și pe mal cînd îmi ișea,

Amîndoi se-mbrățișă
 Și din gură așa-i zicea :
 — Du-te, Ileano, acasă,
 Fă-ți găteala de mireasă,
 Că poimîine este joi,
 Voi veni-mpețit la voi.
 Atunci el că ce-mi făcea ?
 Înspre cîrciumă pornea
 Și acolo ce-mi găsa ?
 Turcii toți la chef era,
 Iar la chef era cu ei
 Și Pandelea grecotei.
 Cînd pe Gruia mi-l vedea,
 Ei atuncea ce zicea ?
 — Nici acuma n-am scăpat,
 Uite dracu-mpelițat !
 D-ale, Gruia ce-mi făcea ?
 Cînd înăuntru-mi intra,
 El pe toți că mi-i tăia
 Și pe grec mi-l judeca :
 — Cît ai fost argat cu plată,
 Ț-a lipsit ceva vreodată ?
 Sîmbrioara Ț-o plăteam,
 La mîncare te poșteam,
 Ca pe-un om te-am omenit,
 Și tu, cîine, m-ai vîndut !
 Atunci paloșul sălta,
 Una grecului că-i da
 Și la pămînt mi-l culca.
 Apoi acasă mergea
 Și o boală-l cuprindea,
 Tot o boală nemiloasă,
 Nu-i poate ieși din oase.
 Ilenuța de-a văzut
 Că ș-acu s-a înșelat,
 A căzut bolnavă-n pat.
 Trei zile la rînd zăcea
 Și pe mă-sa o chema :
 — Mamă, scoate scaldătoarea !
 — Soră,-aprinde-mi lumînarea !
 Mă-sa cînd a auzit
 Că pe fiică mi-a pierdut,
 Îndată mi-a-nebunit.
 Cînd lumînarea aprindea,
 Iată Gruia că-mi venea.

Ilenuța ce-mi zîcea ?
— Soră, stinge-mi lumînarea,
— Mamă,-aruncă scaldătoarea !
Că cine m-a-mbolnăvit
Este în prag aici venit.
Mă-sa-n minți că își venea,
Lumînarea o stingea,
Scaldătoarea-o-arunca
Și nunta că mi-o pornea.

14

Gruia la arat

Foaie verde ca lipanu, ≠
Sus în deal, la crîșma Stanii,
Unde bea drumeții banii,
Șade Gruia, bea vin rece
Și cu lăutari petrece.
Mama lui de veste-a prins
Și la el aleargă-ntins :
— D-alei, Gruio, fătul meu,
Ce faci ? Pentru Dumnezeu,
Timpul nu-i de chefuit,
Timpul mi-e de plugărit.
Iar Gruia de mi-auzea,
Crîșma că și-o părăsea
Și la tîrg apoi pleca.
Vindea calul pe doi boi,
Armile pe alții doi,
Numai paloșul și-l țasă,
Vine-apoi din tîrg acasă :
— Uite, mamă, boi pe-ales,
Dar la plug cu cine ies ?
— Du-te, zice maică-sa.
Cu Vochița, sora ta.
Sora de boi îngrijea,
Gruia plugu-și pregătea,
Ies în țarină-amîndoi,
La arat cu patru boi.
Ară pîn' la prînz, muncesc
Și pe urmă ei prînzesc.
Iar Vochița stă dodată,
Cu ochii spre zare cată

Și la Gruia se ducea,
 Și din gură povestea :
 — D-alei, frate, frățioare,
 Dă-i din brazdă boii-afară,
 Vine ploaie și e sară.
 — Soră, dar copilă ești,
 Nu e ploaie ce zărești ;
 Nu e ploaie, turci păgîni,
 Ce-mi au ură pe rumâni.
 Vin cu toții, vin săgeată,
 Chiar pe mine că mă cată.
 Venea turcii d-aiurea,
 D-aiurea prin plaiurea,
 Pe cai iuți ca rîndunele,
 Fără frîni, fără șele.
 De el cînd s-apropia,
 Din gură așa grăia :
 — Măi plugare, te-aș ruga,
 Spune, n-a trecut cumva,
 N-a trecut p-aicea oare
 Gruia lui Novac călare ?
 — Uite-ncoa, cu coama-n sus
 Ca și vîntul mi s-a dus,
 Colo-n deal la crîșma Stanii,
 Unde bea drumeții banii,
 Acolo el bea vin rece
 Și cu dușmanii petrece.
 Dar un turc micuț de stat,
 Gras în ceafă, le-a strigat :
 — Țsta-i Gruia ! Puneți, frați,
 Puneți, frați, și mi-l legați,
 Puneți toți că el trăznește
 Și pe toți ne prăpădește !
 Turcii dacă mi-auziră,
 La el se repeziră,
 Cu opt funii mi-l legară ;
 Cu opt funii de mătase
 Ca să-l pătrundă la oase.
 El legat cînd se vedea,
 De turci că mi se ruga.
 Mîna dreaptă i-o legară
 Și pe stînga mi-o lăsară.
 El, văzînd, se bucura,
 Că de fel stîngaci mi-era ;

N-a dus mîna-n pălărie
 După coală de hîrtie
 Ca să-i scrie mă-si carte,
 Să nu-l mai aștepte-acasă
 Masa-ntînsă, masa gata.
 Pe sub subțioară-o duse
 Și pe săbioară-o puse,
 Scoase sabia-ascuțită,
 La tăiuș cam repezită,
 Și sărind la turci cu ea,
 Doamne, cum îi mai tăia !
 Cum prășesc plugarii vara,
 Cad palana ca secara ;
 Pînă la apus de soare,
 N-a rămas turc în picioare.
 Doar pe unul l-a iertat,
 De-a dus vestea la-mpărat.
 La soru-sa că-mi pleca
 Și din gură că-i zicea :
 — Soră, surioara mea,
 Dă boii-afar' de pe brazdă ;
 Am arat, l-am sămănat,
 S-a făcut de secerat.

15

Cîntecul lui Doicin bolnavu

Foaie verde matostat,
 Din orași, din Țarigrad,
 Mare urgie-a venit.
 Ia vezi, frate, mi-a sosit
 D-un arap mare, buzat,
 Mi-era cu solzu pe cap,
 Cu mustăți de rac,
 Parc-ar fi un drac.
 Mîinile,
 tînjelile ;
 Deștele,
 resteiele.
 Dar movila capului ?
 Cît rotila plugului.

'Mpăratu de e-mpărat
 Și-a luat fesul din cap
 'Naintea ăstui arap.
 El de prînz ce popota ?
 La cine rîndu-mi venea,
 Nouă cuptoare de pîini
 Și nouă buții de vin ;
 Nouă bioli, bine grași
 Sînt la masă nerămași,
 Și de nimiaz
 Un bou breaz,
 Iar de cina cea de seară
 Nouă vaci bune, frumoase,
 Ce e mai bune și grase,
 Foaie verde și-o sipică,
 Și-un butoi mare de țuică.
 Cîte fete-mi este-n sat,
 Toate că l-au blestemat.
 La cine rîndu-mi venea,
 Dimineața mi-o-ngropa,
 Tot cu brad alătura.
 Cîte fete-a fost în sat,
 Nici una nu i-a scăpat.
 Foaie verde mărăcine,
 Al cui o fi rîndul mîine ?
 Foaie verde foi de prun,
 Surioarii lui Doicin.
 Foaie verde viorea,
 Dar cu Doicin ce-mi era ?
 Foaie verde trei spanace,
 Nouă ani și jumătate,
 De cînd, frate, Doicin zace,
 Cînd pe-o parte,
 Cînd pe spate,
 Pe d-o parte viermii-l roade.
 Rîndul ei cînd îi venea,
 Lacrimi din ochi că-i pica,
 Iar Doicin cînd mi-o vedea,
 Cuteza a o-ntreba :
 — Ce ți-e, surioara mea,
 De-mi plîngi tu cu jale-așa ?
 Ori ție ți s-a urît
 Perioarele mutînd,
 Cînd la umbră, cînd la soare,
 De la soare la răcoare ?

— Dar eu, neică,-am auzit,
 Mare urgie-a venit.
 Ia vezi, frate, ne-a sosit
 D-un arap mare buzat,
 Mi-e cu solzu după cap,
 Cu mustăți de rac,
 Parc-ar fi un drac.
 Mîinile,
 tînjelile ;
 Deștele,
 reșteiele.
 Dar movila capului ?
 Cît rotila plugului.
 'Mpăratu de e-mpărat,
 Și-a luat fesul din cap
 'Naintea ăstui arap. ≠
 El, de prînz, cînd prînzuieste,
 Nouă bioli pregătește,
 Nouă bioli bine grași
 Sînt la masă nerămași,
 Nouă cuptoare de pîini
 Și nouă buții de vin,
 Iar de nimiaz,
 Un bou breaz
 Și de cina cea de seară,
 Nouă vaci bune, frumoase,
 Ce e mai bune și grase,
 Foaie verde și-o sipică
 Și-un butoi mare de țuică.
 Cîte fete-a fost în sat,
 Nici una nu i-a scăpat.
 Foaie verde iasomie,
 Mîine-mi vine rîndul mie.
 Foaie verde mărăcine,
 Și-ai să rămîi făr' de mine.
 Iar Doicin cînd auzea,
 Surioarii că-i spunea :
 — Soro, surioara mea,
 Nu plînge cu jale-așa
 Și tu, soră, să te duci,
 Nouă iepe tu să mulgi,
 Să le pui în scaldătoare,
 Tot nevăzute de soare,
 Tot cu fir de busuioc,
 Ca să-ți fie cu noroc.

Că eu dacă m-oi scâlda,
 Eu bine că m-oi făcea,
 Pe tine că te-oi scăpa.
 Ia vezi, sora ce-mi făcea ?
 Nouă iepe că-mi mulgea,
 Lui baie că mi-i făcea,
 Tot cu fir de busuioc,
 Ca să-i fie cu noroc.
 După ce că mi-l scâlda,
 Soru-si că-i porunca :
 — Foițică viorea,
 S-aduci săbioara mea ;
 Foițică dedețel,
 De când eram tinerel ;
 Tu la grajdi ca să te duci,
 Calul meu să mi-l aduci,
 Frumușel să mi-l închini.
 Și iar soru-si-i zicea :
 — Soro, surioara mea,
 De-te mai aproape-ncoa.
 Ea, frate, s-apropia
 Și de brațe mi-l lua,
 Ajutor că mi-i dădea,
 El pe cal de-ncălica.
 Pleca negru-nbuiestrînd,
 Flăcări pe nări tot vărsînd.
 La cerdac cînd ajungea,
 Săbioara și-o scotea,
 Iar arapu că-mi dormea,
 Frumos capul că-i tăia,
 Pe soru-sa c-o scăpa.
 Înapoi cînd se-ntorcea,
 Tare vesel că-mi era,
 El din gură că-mi zicea :
 — Anicuțo, sora mea,
 Frunză verde matostat,
 Surioară, te-am scăpat !

16

Cîntecul lui Tanislav

Frunzuliță-a strugurii,
 Pe liciu Dunării

Tare vine și-mi sosește
 Un caic verde-nvelit,
 Pîn-năuntru jugrăvit,
 Pe d-afară poleit,
 Ce n-am văzut de cînd sînt !
 Dar în el cine ședea ?
 Patruzeci de turci bătrîni
 Și cu barba pîn' la brîu.
 Frunzuliță viorea,
 Și cu Osman tot pașa.
 Foaie verde-a dudului,
 Împăratul turcului,
 Care cu caic venea,
 La margină că-l trăgea
 Cu lăntușul de argint,
 Că de fier n-a mai găsit.
 La margină ce-mi vedea ?
 Vreo trei fete lebedence,
 Care nălbeau pînzele
 Și-și spăla picioarele.
 Cu bună ziua că da :
 — Bună ziua la trei fete,
 La trei fete lebedence !
 El din gură le-ntreba :
 — Voi trei fete lebedence,
 De n-oți spune cu dreptate,
 Și-oți spune cu strîmbătate,
 Pînzele să se cernească,
 Ca cerneala să se facă.
 El, frate, le ispitea
 Și din gură le-ntreba :
 — N-ați văzut, n-ați auzit
 De Tanislav copilu,
 De-ncinge barba cu brîu ?
 Ce mai om era baliu !
 Nu-l căutăm cu răutate,
 Și-l căutăm cu bunătate,
 Că ne-a fost al nostru frate.
 Iar fetele răspundea :
 — Cînd oț' afla de la noi,
 Atunci să mai aflați voi.
 Atunci turcii ce-mi făcea ?
 Mai la vale se lăsa,
 De-o bătrînă că găsa.
 Bătrîna cine-mi era ?

Mama lui Tanislav era.
Vezi bătrîna ce-mi făcea ?
Nește haine că-mi spăla,
De pietroaie le trîntea,
Tot de sînge le spăla.
Nu mi-e sînge românesc,
Și mi-e sînge păgînesc.
Pe bătrîna c-o-ntreba :
— Bună ziua, babă slabă !
Dacă ești cu mintea-ntreagă,
Dă-ne nouă bună samă :
Ai auzît, n-ai auzît
De Tanislav copilu,
De-ncingea barba cu brîu ?
Nu-l căutăm cu răutate,
Și-l căutăm cu bunătate,
Că ne-a fost al nostru frate.
Iar baba le răspundea :
— N-am văzut, n-am auzît,
Nici p-acolo n-am trecut.
Iară turcii ce-mi făcea ?
Mai la vale se lăsa,
Ei dăparte că-mi vedea,
La cea salcie aplecată,
Cu mustați dalbe pe apă,
Un caic tot priponit
Cu lăntușu de argint.
Acolo cine-mi era ?
Că Tanislav că-mi dormea.
Dă trei zile că-mi dormea,
Din somn nu se deștepta,
Căci obosît că-mi era.
Foaie verde d-un jerfet,
Tot cu paloșu pe piept.
De păzît cine-l păza ?
Grecoteiu Pandelea.
Iară turcii ce-mi făcea ?
În caic că se suia,
Dincolo, frate, trecea,
La Tanislav se ducea,
Iar ei, frate, că-mi țipa,
Pe Tanislav că-l vedea,
Vîntul, frate, că-mi bătea
Și barba i-o răsfira,
Iară turcii ce-mi făcea ?

De el că se spăimînta.
 Iară grecu că-i vedea,
 El din gură le zîcea :
 — Turcilor,
 Agalelor,
 Ca toate șoimanelor,
 Ce țîpați și orăcăiți,
 Ca femeile răgniți ?
 Nu vă teamă de nimic,
 Că Tanislav a adormit.
 Foaie verde de doi sfați,
 Dă vreți să-l vedeți predat,
 Nouă pungi de bani să-mi dați.
 Dar turcii tot nu-ndrăznea
 De el a s-apropia.
 Din ei, frate, se găsa
 Un turculeț mai bătrîn,
 Cu barba pînă la brîu.
 Cu ei, frate, se certa,
 La Tanislav se ducea,
 Pe Tanislav că-l lega
 Cu nouă funii de mătăasă,
 Dă-i treceau toate pîn'oase ;
 Cu nouă dă inișor,
 De-l seca la suflețal.
 Iar ei că se sfătuia
 Ce moarte poate să-i dea.
 Alții că se sfătuia
 Și din gură că-mi zîcea :
 Să-i dea moarte sus în țapă.
 Da unu din ei zîcea :
 Altă moarte ca să-i dea.
 Iară grecu răspundea :
 — Turcilor,
 Agalelor,
 Ca toate șoimanelor,
 Nu știți ce moarte să-i daț' ?
 La o moară părăsîță,
 De stăpînu-meu clădită,
 Două pietre c-a rămas ;
 În spate să le legați,
 Buzna-n Dunăre să-i dați.
 Cu toți că să sfătuia
 Și ei, frate, se ducea,
 Pietrele că le lua,

În spinare le lega,
 Buzna-n Dunăre că-i da,
 La fundul apei cădea.
 Cînd la fund că să ducea,
 Peștii, frate, mi-l pișca,
 Un rac, frate, se găsa,
 Cinci oca poate avea,
 Cu cleștele că mi-l lua,
 Tot de nas, frate,-l strîngea,
 Pe el că mi-l dăștepta.
 Iar Tanislav ce-mi făcea,
 Cînd la fund că se vedea ?
 Cu capul se răsucea,
 Funiile le tăia,
 Drumul pietrelor le da.
 Cînd deasupra că-mi ieșea,
 El, frate, se văicărea
 Și din gură că-mi vorbea :
 — Aoleo, amar de mine,
 Cîtă rău străin pe lume !
 Cînd el că se răzbătea,
 D-o fetiță că-l vedea.
 Iar fetița cin' era ?
 Foaie verde o viorea,
 Ibomnica lui era,
 Ibomnica lui știută,
 Ce-o lăsase părăsită.
 Ea din gură că-i striga :
 — Taci, voinice, nu plîngea,
 Că-ndată oi alerga,
 Foaie verde viorea,
 Și viața că ți-oi scăpa.
 Vezi fetița ce-mi făcea.
 Într-o luntre se suia,
 Fuga la el că fugea
 Și cu luntrea se ducea,
 Pînă la el ajungea,
 În luntre că se urca
 Și pe el că mi-l scăpa.
 El, frate, cînd o vedea,
 În brațe că mi-o lua,
 Pe obraz mi-o săruta
 Și din gură că-i zicea :
 — Tu mi-ai fost a mea ursită
 Și de mine părăsită.

Du-te-acasă, te gătește,
 Și du dă te premenește,
 De nuntă mi te gătește,
 D-o vrea Dumnezeu cu mine,
 Ca să rămîn p-astă lume.
 Și el, frate, că-mi pleca,
 Cîrciumile-n lung le lua,
 Pîn toate că căuta
 Și pe grec că mi-l găsea,
 Într-o cîrciumă-mi era.
 Tocmai în fund să vedea,
 Iară grecu beat era.
 Paloș în mînă avea
 Și el, frate, să căia
 Că se ținea înșelat,
 De cîți bani pe el a dat. ~
 Dar Tanislav ce-mi făcea ?
 La grec că mi să ducea,
 Pe el că nu-l cunoștea,
 Că-n haine schimbat mi-era.
 Și din gură așa zicea,
 Cînd cu grecu că-mi vorbea :
 — Măi Pandele, Pandelea,
 Nu te ține tu căit
 De banii ce i-ai plătit.
 Dă-mi-l mie să mi-l văd
 Și atunci ți-oi spune drept,
 Dacă tu mi-ești înșelat
 De banii care i-ai dat.
 Iară grecu ce-mi făcea ?
 Paloșu, frate, că-i da.
 Cînd Tanislav că-l vedea,
 Mîna pe paloș punea,
 El din gură că-i zicea,
 Pe el de mi-l judeca :
 — Măi Pandele, Pandelaș,
 Nu te ține înșelat
 De banii care i-ai dat,
 Și te ține înșelat,
 Într-a cui mînă l-ai dat.
 Iar grecu cînd auzea,
 Atunci el că se trăzvea.
 Tanislav că-l judeca
 Și din gură așa-i zicea :

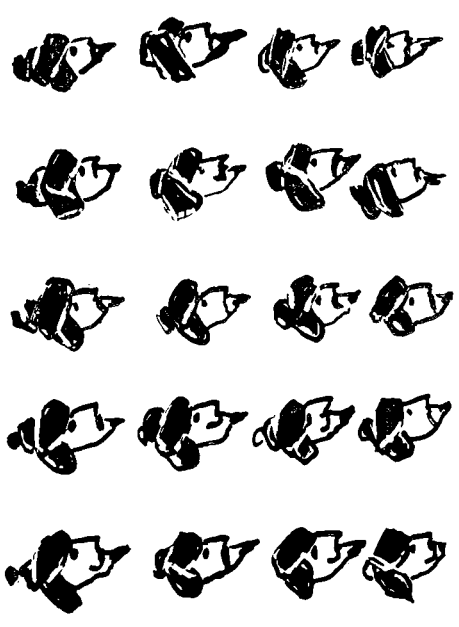
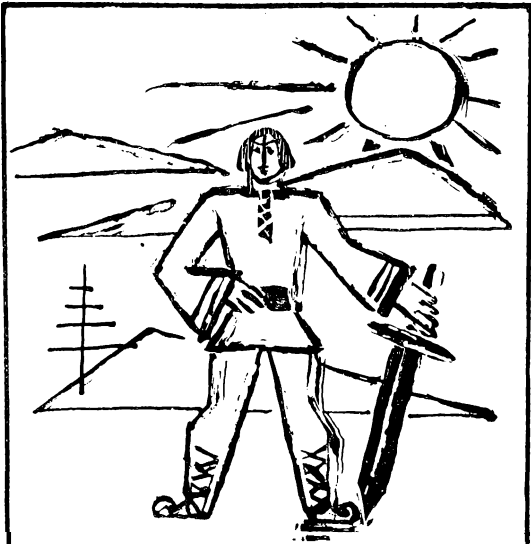
— La mine ce n-ai avut,
De mîncat și de băut,
Sau parale de chelșug,
Pe mine de m-ai vîndut ?
M-ai vîndut și m-ai legat,
În mîna turcilor m-ai dat.
Tanislav ce îmi făcea ?
Mîna pe paloș punea,
Cînd o dată-l învîrtea,
Frumos gîtu că-i tăia,
Căpățîna că-i cădea.
Tanislav ce mi-ș' făcea ?
Îndărăt că să ducea,
La ibovnică ajungea,
Nuntă, frate, că pornea.
Să vezi nuntă ce-mi făcea,
În lume de se pomenea.
Și mai dați cu băutura,
Să ne udăm și noi gura,
Să-mi dați un pahar de vin,
Să vă cînt altu mai bun.

17

Cîntecul lui Badu

Foaie verde și-o cicoare,
Dinspre răsărit de soare,
Dincotro soare răsare,
În cel sat mare sîrbesc,
Jumătate românesc,
Pe dincolo, pe dincoa,
Umblă turcii d-aiurea,
D-aiurea,
Pîn plaiurea.
Tot de Badu că-ntreba,
Tot de Badu cîrciumaru.
Ziua că-mi cîrciumărește,
Noaptea că-mi măcelărește ;
Ziua cîrciumar de buți,
Noaptea măcelar de turci.
Într-o bună zi mi-era,
Să vezi turcii că-mi venea,

Ca frunza și ca iarba,
 Buzna-n casă că dădea,
 Peste Badu că-mi intra,
 Vezi culcat că mi-l găsa.
 Băduleasa că-mi zîcea :
 — Scoal', bădiță, nu mai sta,
 Că te-a sosit oștirea.
 Doarme Badu-nchis în casă
 Și cu paloșu pe masă.
 Cînd el, frate, să trezea,
 Turcii-n casă năvălea.
 Să vezi Badu ce-mi făcea.
 Mîna pe paloș punea,
 Une-ncepea d-a tăia,
 Pînă purcoaie-i făcea.
 Rămînea cîți rămînea, 2
 Iar unu mai mititel,
 Paică fu cu dracu-n el.
 Mîna pe Badu-mi punea,
 Frumușel că mi-l lega,
 Cu nouă frînghii de mătase,
 De-i trecea toată pîn oase ;
 Cu una de inișor,
 Îl seca la suflețal.
 La hornu casii-l suia,
 Unde fumu l-afuma,
 În bătaia fumului,
 Unde-i păs voinicului.
 Și ei, frate,-l chinuia
 Tot cu fieru plugului,
 Pe fața obrazului.
 Atunci Badu că-mi striga :
 — Sărăcuț de maica mea,
 Cît eu n-am pe nimenea
 De-mi răpun turcii viața !
 La Băduleasa-mi striga :
 — Băduleaso cea frumoasă,
 Cu ochii de puică-aleasă,
 Ce tot stai și tot privești
 Și la mine nu gîndești ?
 Dacă tu-mi ești credicioasă,
 Tu să te duci în cămară,
 Să-mi pui fața la ghileală,
 Sprîncenele la cerneală,
 Buze moi la rumeneală,

Foaie verde meri domnești,
 În bățatură să ieși,
 Să te faci a-mpiedica,
 Gălbiorii a vărsa,
 Turcii năvală c-or da,
 Pe mine că m-or lăsa.
 Băduleasa ce-mi făcea ?
 În cămară că-mi intra,
 Se gătea, se premenea,
 Poala de galbeni umplea
 Și afară că-mi ișea,
 Se făcea a-mpiedica,
 Toți galbenii că-i vărsa,
 Iar turcii că mi-o vedea,
 Nici un habar nu-mi avea.
 Altă dată-i mai zicea :
 — Băduleasa cea frumoasă,
 Ochi în cap de puică-aleasă,
 Dacă tu mi-ești credincioasă,
 Ce tot stai și tot privești
 Unde turci mă chinuiesc ?
 Foaie verde fir vizdei,
 Vadra-n cap tu să mi-o iei,
 Foiță foi de fagi,
 Și la apă să te faci,
 Iai cârciumile d-a rîndu
 Și ulițele d-a lungu,
 Foaie verde foi dă nuci,
 Și tu, frate, să te duci,
 Foaie verde viorea,
 La frati-meu Niculcea.
 Băduleasa ce-mi făcea ?
 Vadra-n cap că mi-o lua,
 Nu-i bage nimeni sama,
 La apă că se făcea,
 După Niculcea-mi pleca.
 Lua ulițele d-a lungu
 Și cârciumile d-a rîndu.
 Foaie verde viorea,
 Pe Niculcea mi-l găsa,
 Foaie verde și-o sipică,
 Într-o cârciumioară mică,
 Vezi, Niculcea chefuia,
 Nici o grijă nu-mi avea.

Băduleasa c-ajungea,
 Ea din gură că-i zicea :
 — Măi Niculceo, dumneata,
 Ce tot beai și chefuiști
 Și la Badu nu gîndești
 Une turci mi-l chinuiesc.
 Buzna-n casă că mi-a dat
 Și pe el că l-a legat
 Tot la hornu coșului,
 În bătaia fumului,
 Une-i păs voinicului.
 Iar Niculcea c-auza,
 El din gură că-i zicea :
 — Du-te acas', cumnata mea,
 Că i-oi purta eu grija,
 Acum la el m-oi afla.
 Și cînd turcii te-o-ntreba :
 „Dar cine este ala ?“
 Tu să le răspunzi așa :
 „E un negustor de boi
 Și vine-n gazdă la noi
 C-avem și noi patru boi
 Și din patru vindem doi“.
 Cinci minute nu-mi trecea
 Și Niculcea că-mi sosea,
 Pari dî la garduri rupea,
 Cu alai mare venea.
 Cînd Niculcea c-ajungea,
 Turcii toți că mi-o-ntreba :
 — Dar cine este ala ?
 Băduleasa le spunea :
 — E un negustor de boi
 Și șade-n gazdă la noi,
 C-avem și noi patru boi
 Și din patru vindem doi.
 Iar Niculcea c-ajungea,
 Paloș în mîină că lua,
 Frînghiile le tăia,
 Drumu la Badu că-i da ;
 Altu paloș îmi scotea
 Și lu Badu că i-l da
 Și din gură așa-i zicea :
 — Să-mi bați tu mărginile,
 Să bat eu mijloacele,
 Că le știu soroacele.

Pînă ziuă se făcea,
N-avea ou cin' să bătea,
Toți turcii că mi-i tăia
Pînă unu rămînea,
Vezi scăpat că mi-l făcea,
Tot ca să-mi ducă vestea.
Pe toți turcii că-i strîngea,
În podu casii-i suia,
Foc la case că-mi dădea.
Oameni care cum trecea,
Pe Badu că-l văieta :
— Vai, săracu, Badule,
Cum îți arde casele !
-- Las' să arză că nu-mi pasă,
Că fac alta mai frumoasă.

18

Cîntecul lui Badu

Foaie verde mărăcine,
Și-ascultați, băieți, la mine
Da-v-ar Dumnezeu d-un bine
Și mie de-o sănătate,
Ca să vi le spun pe toate.
Foaie verde ca nalba,
Pe colea, pe dincolea,
Vin turcii d-aiurea,
Tot vorbind și sfătuind
Și de Badu întrebînd.
Băduleasa mi-i vedea,
Se făcea a nucela,
Porțile le-mpăvora.
Turcii iată că-mi sosea,
Dar nici unul nu-ndrăznea
Spre porți a s-apropia.
Veni unul mititel,
Cu un cojoc negru pe el,
Cu căciula-n cap de jdrel,
Parcă fu cu dracu-n el.
Dete cu picioru-ăl stîng,
Doborî poarta și-un stîlp ;
Cînd dete și cu ăl'lant,

Doborî porțile-n lat
 Și în curte mi-au intrat,
 Tot de Badu mi-a-ntrebat :
 — Bado, Bado, Băduleaso,
 Cu ochi ca de diconeasă,
 Cu fața de puică-aleasă,
 Spune Badu unde este ?
 De-o fi Badu-n deal la vie,
 Să-i trimeți vorbă să vie ;
 De-o fi Badu-n sat la sfat,
 Să trimeți să vie-acas' .
 — Nu mi-e Badu-n sat la sfat,
 Nu-i trimeț' să vie-acas' ;
 Nu mi-e Badu-n deal la vie,
 Nu-i trimeț' vorbă să vie
 Și mi-e Badu-n pat culcat.
 Dar Badu mi s-a jurat
 Și pe pîine și pe sare,
 Și pe-un cot de lumînare,
 Că cine le-o deștepta,
 Singur capul i-o tăia.
 Turcii-așa dac-auza,
 Deodată se supăra,
 Șapte camere spărgea
 Și la Badu că-mi intra,
 Mi-l bătea, mi-l chinuia,
 Cu cuțite-l înțepa,
 Tot de bani mi-l apuca ;
 Mi-l bătea, mi-l chinuia
 Și pe coș mi-l spînzura,
 În dogoarea focului,
 În bătaia fumului,
 Unde-i păs voinicului.
 Dar Badu ce îmi zicea ?
 — Bado, Bado, Băduleasă,
 Cu ochi ca de diconeasă,
 Cu fața de puică-aleasă,
 Ieși afară-n bătătură
 Și fă-te-a te-mpiedica,
 Galbenii că a-i vărsa.
 Băduleasa ce-mi făcea ?
 O poală de galbeni lua,
 În bătătură ieșea,
 Se făcea a-mpiedica,
 Galbenii că a-i vărsa.

Turcii tot nu se uita,
 Tot de bani mi-l apuca,
 Mi-l bătea, mi-l chinuia.
 Dară Badu ce zicea ?
 — Bado, Bado, Băduleasă,
 Cu ochi ca de diconeasă,
 Cu fața de puică-aleasă,
 Ia tu o cofă pe mână
 Și du-te pîn' la fîntînă.
 Ia fîntînele de-a lungu
 Și cîrciumile de-a rîndu,
 Pe Neculcea să-l găsești,
 De mine să-i povestești.
 Băduleasa ce-mi făcea ?
 O cofă pe mână lua,
 Lua fîntînele de-a lungu
 Și cîrciumile de-a rîndu,
 Pe Neculcea mi-l găsea,
 La cîrciumă că-mi erea,
 Tocma-n fundu cîrciumii,
 În mijlocul satului.
 — Beai, Neculceo,-nveselești,
 De Badu nici nu gîndești
 Că turcii mi l-a legat,
 L-a legat, l-a spîrzurat,
 În dogoarea focului,
 În batăia fumului,
 Unde-i păs voinicului.
 Neculcea cînd auzea,
 De la cîrciumă-mi pleca
 Și din pistoale-mi trosnea,
 Și din garduri pari trăgea,
 Și acasă cînd sosa,
 Și în casă cînd intra,
 Și pragul cînd mi-l pășea,
 Deodată că-mi răcnea.
 Turcii toți se spăimînta,
 Frînghiile-și rupea,
 Badu de pe coș cădea.
 Atunci Badu ce-mi zicea ?
 — Lasă-i tu pe mîna mea,
 Ca să mi-i tai ciobănește,
 Să-i porcoiesc voinicește !
 Dară Badu ce-mi făcea ?

Un cuțit mare că lua
Și toți turcii mi-i tăia
Și în pod mi-i arunca,
Foc la case le punea
Și în cârciumă intra.
Bea Badu și chefuia
Și din gură tot cânta,
De casă nici nu gîndea.
Dară lumea cînd vedea :
— Beai Badu și chefuești,
Casele ard și plesnesc !
— Las' să arză, că nu-mi pasă,
Dar mi-e d-astă carne grasă,
C-arde-n foc fără pedeapsă.

19

Cîntecul Chirii Chiralina

Foaie trei migdale,
La vale, la vale,
La vale, la Schilă,
Din jos de Brăila,
'Carcă-mi-să,-ncarcă,
Șapte-opt rangale,
Șapte galoane,
Adică vagoane.
Da cine le-ncarcă ?
Harapul buzat,
Negru și ciudat,
Cu solzi după cap,
Cu mustăți de rac,
Cu chipu de drac.
Und'te uiți la dînsul,
Nu poți să ții rîsul.
Foaie viorea,
Harapul ce făcea ?
La marfă striga,
Lumea c-auzea,
Acolo mergea.
Ce marfă vindea ?
Fir și ibrișin,
Bogăsîm d-ăl bun,

Sculuri de mătase,
 Că sînt mai bănoase
 Și sînt mai frumoase.
 Turcul ce făcea ?
 Pe Chira o vedea,
 Frumoasă era,
 Din gură-i zicea :
 — Chiro Chiralină,
 Frumușică zîină,
 Foaie din grădină,
 Ruptă din măzlină,
 Ia-mă tu pe mine
 Că la mine sînt multe
 Parale mărunte,
 Pe sîrmă țasute ;
 Așternutul tău
 Ți l-oi face eu.
 Marfă Chirii-i da,
 Cît îi trebuia,
 De miști că mi-o lua,
 Din gură-i zicea :
 — Chiro Chiralină,
 Frumușică zîină,
 Foaie din grădină
 Ruptă din măzlină.
 Foaie viorea,
 Și-al doilea-i zicea :
 — Ia-mă tu pe mine
 Că mult ți-o fi bine.
 Chira-i răspundea :
 — Cum să te iau pe tine ?
 Unde s-a văzut
 Și s-a pomenit
 Arăpeasă albă
 În arăpese negre ?
 Surorile tele,
 Ele m-or vedea
 Și m-or otrăvi
 Și m-or omorî.
 Foaie viorea,
 Harapul ce făcea ?
 Un caic că lua,
 De marfă-l umplea,
 Pe Dunăre umbla,

La marfă striga,
Chira l-auza.
Cînd harap venea,
Ea-nainte că-i ieșea.
Harap ce făcea ?
Marfă că mi-i da,
De mi-o-ndăstula
Și în caic că mi-o punea,
Marfă ca să-și ia,
Cît ei i-o plăcea.
Harap ce făcea ?
De mînți că mi-o lua,
Caicul pornea
Pe Dunăre-n jos,
Mergera de folos.
Chira ce făcea ?
Ea că mi-ș' țipa
Și să aolea.
Harapul ce făcea ?
Cozile că i le lua,
Cu ele că se-ncingea.
Foaie viorea,
Chira ce făcea ?
Pe plîns se punea.
Chira trei frați îmi avea :
Din și Costandin,
Hoțu de Marin,
Hoții Brăilii.
La mă-sa venea,
Pe Chira o striga,
Chira nu răspunde
Că n-are de unde.
Mă-sa ce făcea ?
Cu mîna arăta
Încotro a luat-o Chira.
Și ei că pornea
Pe Dunăre-n jos,
Că e dă folos.
Caicul că-l lua,
Caicul pornea,
Caicul harapului îl prindea :
— Chiro Chiralină,
Frumușică zîină,
Foaie din grădină,
Ruptă din măzlină,

Apleacă tu capu
Ca să tai harapu.
— Nu pot să plec capu
Că coadile mele
E-ncins harapu cu ele.
Din și Costantin,
Hoțu de Marin,
Hoții Brăilii,
Șerpil Dunării,
Ei ce mi-ș' făcea ?
Cozi că-i reteza,
Pe harap îl tăia,
În Dunăre că-l lăpăda,
Caicul că-l lua,
Cu Chira venea,
Acas'o aducea,
Pe ea o judeca :
— Chiro Chiralină,
Sora noastră bună,
Cînd te-ai logodit,
Cu cine-ai vorbit ?
Cînd te-ai măritat,
Pă noi ne-ai întrebat ?
Din gură c-o judeca,
Cu paloșul c-o cioplea,
Bucățele c-o făcea,
La puțină c-o băga,
Un praf de sare că-i da,
Pe Chira c-o termina.

20

Chera Cheralina

La vale, la vale,
Pe buhaz de mare
Încarcă, să-ncarcă,
Ce că mi-se-ncarcă ?
Două-trei sandale,
Nouă galoane,
In și ibrișin,
Bogajin d-ăl bun,

Sculuri de mătase,
Lucru femeiesc,
Că e mai bănos
Și e mai frumos.
Să-ncarcă, să-ncarcă,
Cine mi le-ncarcă ?
Arapul sangeac,
Negru și buzat,
Cu solzii pe cap,
Parc-ar fi un crap.
Cînd te uiți la dînsu,
Nu poți ține rîsu.
Pe Chera o vedea
Din gură-i zicea :
— Chero Cheralină,
Frumușică zîină,
Tînră copilă,
Ruptă din măzlină,
Ia-mă tu pă mine
Că mult ți-o fi bine.
Ea că-i răspundea :
— Arape sangeac,
Negru și buzat,
Nu te iau pe tine
De urîtul tău
Și de-al tată-tău,
Și de mama ta.
Ce-am să mă fac eu ?
Frățiorii tăi,
Cumnățăii mei ;
Surorile tăle,
Cumnatele mele,
Ele cînd m-or vede,
Pe mine m-or pierde.
Arapu ce făcea ?
Cange-o arunca,
Pe Chera-o prindea.
'N sardar o băga,
Sardaru pornea
Pe Dunăre-n jos,
Mergea cu folos.
Pî la miez de noapte,
Cînd dorm ape toate
Și lume culcate,

Din și Costandin,
 Romanu copil,
 Frățiorii Cherii,
 La poartă bătea,
 Pe Chera o striga :
 — Chero Cheralino,
 Deschide poarta,
 Băgăm asnaua,
 C-am spart Brăila.
 Mă-sa că ieșea.
 — Din și Costandin,
 Romanu copil,
 Pe Chera a luat-o
 Arapu sangeac,
 Negru și buzat !
 Ei că-i răspundea :
 — Mamă, mama mea,
 Arată cu mîna,
 Nu spune cu gura,
 Încotro-a luat-o Chera ?
 Cu mîna-i făcea.
 — La vale, la vale,
 Pe buhazi de mare !
 Ei că mi-ș' gătea
 Un caic de os,
 Pe Dunăre-n jos.
 Sandalu-i prindea
 Și ei că striga :
 — Chero Cheralino,
 Pe cine-ai-ntrebat,
 Cînd te-ai măritat ?
 Cu cine-ai vorbit,
 Cînd te-ai logodit ?
 Ea că-i răspundea :
 — Din și Costandin,
 Romanu copil,
 Arapu m-a apucat,
 Cu cangea m-a luat,
 'N sardar m-a băgat.
 — Dar apleacă capu,
 Să tăiem arapu !
 Ea că răspundea :
 — Nu pot s-aplec capu
 Ca să tai arapu.

Codițele mele,
E-ncins el cu ele.
Ei că răspundea :
— Fă cum oi putea
De-ți apleacă capu
Să tăiem arapu.
Ea că să sucea,
Capul apleca,
Cu iataganul da,
Pe arap tăia,
Sardaru-l oprea
Și cu ei îl lua,
Cu tot ce erea.

21

Stan al lui Stăvrui

Foaie verde lemn gutui,
Auzit-ați de-un Stăvrui,
De un pui de bulgărui
Ce-mi scria pe Călmățui,
Spre pădurea adâncată,
Dor de pasăre umblată,
Și-mi venea cu cetili
Pîn' să-mi treacă iernili ?
Foaie verde-o micșunea,
Mugurel de rămurea,
Își lua ceata și pleca,
Dunărea înot trecea,
Taman la Vidin oprea,
Armili și le-ascunza,
Straili asemenea.
Și-mi lua alte ostoite,
Plouate și prăhuite,
Iar de gât își atârna
Coșu cu cobilița,
Coșuri pline din grădină,
Să se ducă să le vînză.
Foaie verde-a lemnului,
Treceau poarta străjului
Și ei nici că-mi ocolea,
La saraiul pașii da,

Ducea roșii de cuhnie,
S-aibe pașa la chindie.
De-și lăsa încercătura,
Umplea la o slugă gura
C-o pungă de gălbiori,
Să mi-i bage slujitori.
Foaie verde-o sulfinea,
Ziua când trebăluia,
La toate sama o lua
Și striga cum s-așeza.
Foaie verde-a bobului,
Cînd oiștea carului
Stă în vîrful cerului,
Stan și ceata se gătea
Pe pașă a mi-l călca.
Pe sluga ce-mi mitui,
De parte-i și-o pilui,
Că-mi era tot bulgărui.
Îi puse paloșu-n mîini
Și-i băgă cuțitu-n sîn,
Mi-l porni la straja ușii,
Ca să mi-l facă cu dușii,
Iară ei cu fieru scos,
Mi se da de după dos.
Măre, straja s-auza
Cum cădea și cum pica,
Iară Stan se repeza,
După el juma de ceată ;
Altă parte din jumate
A lăsat-o straja-n spate,
Să-i apere dac-o fi,
Turcii dacă i-or sîmți.
Și spre casă s-avînta
Ca să-l prindă pe pașa,
Că dup-aia-a-l judeca,
C-avea a-i spune ceva
Dăspre sate jefuite,
Dăspre fete necinstite,
Dăspre surioara lui,
Moartă-n jurul lațului,
În casa haremului.
Mergea Stan al lui Stăvrui,
Puiuleț de bulgărui,

Cu pistoalili gătite
Și cu pala ascuțită,
Și trecu la uși vreo trei ;
Cînd s-o treacă și p-a patra,
Pașa întărise straja.
Stau la cumpăt cumpătat,
Pe loc p-unu l-a crestat,
Iară p-altul îl împunse,
Al d-al treilea mai iute,
Apăsă-n fugă pe flinte.
Flinta zarvă că-mi făcea,
Plumbii că și-i repeza
Și pe Stan unu-l lovea,
Drept în vîna brațului,
Tăria voinicului.
Dară Stan nu să pierdea,
Cămașa ș-o sfîșia,
Rana strîns și-o oblojea,
Și pe turc mi-l ajungea,
Turcu ca iarba pica,
Și iar Stan se răpeza
În odaie la pașa,
Iar pe pașa mi-l opri
Din odaie a fugi.
Mi-l lega,
Mi-l priponea,
Cu capu-n sac îl băga,
La spinare mi-l lua,
Dar d-afar' fuga venea
Un haiduc și îi zîcea
C-afar' turcii se strîngea,
Pe haiduci mi-i copleșea.
Stan, fecioru lui Stăvrui,
Mare hoț de bulgărui,
Pe pașa mi-l dezlega,
Pe loc a mi-l judeca.
Judecata-mi termina,
Pe pașe mi-l fulgera,
Afară năvală da
Și prin turci roată făcea,
Drumu spre poartă căta,
Zidu cetății-mi sărea,
Poala codrului că-mi lua,
Valea spre Rusciuc ținea,

C-avea și-acolo ceva
Și c-un pașă și c-un bei,
Să mi-i lege cu curmei,
De poarta cetăților,
Tot în spaima turcilor.

22

Ilincuța Șandrului

Pe din susul Dunării,
Pe marginea Giurgiului,
La casele Șandrului,
Mi-avea Șandru-o fată mare =
Și frumoasă ca o floare.
Și frumoasă că era,
Ilincuța mi-o chema,
Murea turcii după ea.
Și-ntr-o joi de dimineață,
Ilincuța se scula,
Bătătura-și mătura
Și-ncepea de mi-ș'cînta :
— Săraca bătătura,
Cine mi te-o mătura ?
Ciocîrlanul cu coada
Și mierla cu aripa.
Ea mă-si că îi spunea :
— Vine turcii să mă ia !
Foaie verde-o viorea,
Dară mă-sa ce-mi făcea ?
La doi săpători plătea,
Un chip de mormînt făcea,
Dar în mormînt ce punea ?
Numai pietre și chituci,
S-aibe crezămînt la turci.
Foaie verde-o viorea,
Iată turcii că venea,
La Șendruleasa-mi intra,
Cu bună ziua că-i da,
Ea frumos le mulțumea :
— Turcilor, agalilor,
Mai ședeți pe canapea,
Să vă fac cîte-o cafea.

— Nu şedem pe canapea
 Să ne faci câte-o cafea,
 Să ne dai pe Ilinca !
 — Ilinca mea a murit,
 Ieri şase săptămîni a-mplinit
 Şi pomană i-am făcut.
 Dacă nu-mi credeţi cuvîntul,
 Haide să vedeţi mormîntul.
 Dar un turc mai mărunţel,
 Parcă da dracu din el :
 — Puneţi mîna pe lopată
 Şi pe-o sapă mai curată !
 La mormînt îmi dezgropară,
 Pe Ilinca n-o aflară.
 Îndărăt că se-ntorcea,
 La Şendruleasa-mi intra,
 Mîna pe ea că punea
 Şi-ncepea a mi-o bătea,
 Dar ea nici pis nu zicea,
 Să n-audă Ilinca.
 Dar turcii ce-mi făcea ?
 Pe ţiţe o spinteca,
 Cu sare o presăra,
 La dogoare mi-o punea.
 Ea nu mai putea răbda
 Şi-ncepea de mi-ş' ţipa.
 Ilinca mi-o auzea,
 Jos din pod că se lăsa,
 'N mîna turcilor se da,
 Turcii-ndată mi-o prindea,
 Mi-o lega, mi-o fereca,
 La Dunăre mi-o ducea
 Şi-n caic că mi-o punea,
 'N susul Dunării pornea,
 Dar Ilinca le zicea :
 — Daţi-mi drumul, frăţioare,
 Şi de mîini şi de picioare
 Sînt legată,
 Ferecată,
 Am ajuns poamnă uscată,
 Buzele mi s-a pîrlit,
 Faţa mi s-a ofilit.
 Binişor se dezlega
 Şi-n Dunăre că-mi sărea
 Şi din gură că zicea :

— Decît roaba turcilor,
Mai bine a apelor,
Să fiu masă șerpilor,
Jucăria melcilor
Și de rîsul broaștelor.

23

Barbă haiducul

Foicica fagului,
Foicica bradului,
În negura muntelui,
Șade fiul cîmpului,
Fratele săracului.
Pe marginea Oltului,
Cin' păduri cutriera,
Pe ciocoi îi spînzura
Și pe turci îi ciopîrtea,
Pe tătari îi alunga,
Pe săraci îi ocrotea ?
Este Barbă hoțoman,
Tată-său era tatar,
Erea mare căpitan,
În urdia hanului
Și oastea sultanului,
Căpitan de turci haini
Ce tăiau cu mult canun.
Pe români îi omora,
Avuția le-o lua.
Barbă, fiu de căpitan,
Nu semăna a tatar.
Ziua toată-și petrecea
Și multe ocale bea,
Și cafeaua nu-i plăcea,
Tot vinu îl atrăgea.
Hanul vrea ca să-l omoare
Fiindcă-i călca în picioare
Legea lui cea păgînească,
Dîndu-se în cea creștinească.
În tabăra tătarască
Șade hanul tot la masă
Pe covoare de mătasă,
Și strigă la căpitan :

— Ala-i pui de hoțoman,
 Grijă n-ai de băiețan,
 El vrea să se creștinească,
 Nu vrea legea păgânească.
 Alei, voi tătarilor,
 Oamenii pustiilor
 Și glasul stihiilor,
 Voi încălecați pe cai,
 Aduceți cu chiu cu vai
 Pe Barbu cel hoțoman,
 Fiu de mare căpitan,
 Trebuie să-l potolim,
 Furcile i le gătim
 Și ștreangul i-l făurim.
 Un mîrzac, un drac bătrîn,
 Șade-n genunchi blestemînd :
 — Auleo, mărite han,
 Acel pui de hoțoman
 Nu se teme de arcan
 Și chiar nici de buzdugan ;
 E puternic cel tătar
 Cînd este pe armăsar,
 Armăsar și bidiviu
 Prins atunci de prin pustiu.
 Să ne ierți, mărite han,
 Nu-l prindem noi pe oștean ;
 Cheamă-l ici între mîrzaci
 Și-l apucă de nădragi.
 Atunci hanul se gîndea,
 Un călăreț trimetea,
 Călărețu-ncăleca
 Și spre Barbă purcedea
 Să-l poftasă la domnie,
 Bucuros ca el să vie.
 — Alei, bune călăreț,
 Ce te-arăți așa semeț ?
 Sai tu jos de pe cal murg
 Și grăiește mai cu sîrg,
 Ce s-a întîmplat în tîrg ?
 — Barbă, fiu de căpitan,
 M-a trimes slăvitul han
 Ca să-ți spui că te așteaptă
 Ca să-ți găsească mireasă ;
 Vino mîine pîn'la tîrg,
 Repede și mai cu sîrg.

Frunzuliță viorea,
Lui Barbă în gînd îi da,
Paloșul și-l ascuțea,
Pistoalele-și înarma
Și arcanu-și pregătea.
Dimineața se scula,
Straie scumpe-și îmbrăca,
Apoi iute ~~purceda~~ ॥
Și pe murg încăleca,
Și iute se-ncumeta
În inima tîrgului,
La palatul hanului.
Atunci hanul îl vedea
Și scurtă poruncă da,
Slujitorilor striga,
Masă mare așternea,
Masă mare-mbleșugată,
Cu mătase îmbrăcată.
— Bine veniși tu, tătare,
La această masă mare !
Află, Barbă hoțoman,
Mare fiu de căpitan,
Că vrem să te cumișim
Și să te căpătuim.
Atunci hanu se-ncrunta
Și altă poruncă da
Ca să prindă hoțomanul
Și să-l lege cu arcanul:
— Alei, luminate han,
Eu nu sînt nici hoțoman
Și nici fiu de căpitan.
Căpitanul, tatăl meu,
Își doarme somnul cel greu
În mijlocul cîmpului,
În umbra mormîntului.
Alei, hane, să-ți plătesc
Cu paloș persienesc,
Cu pistoalele turcești.
Atunci Barbă hoțoman
De barbă îl ia pe han,
Cu paloșul dă cu sete,
Capul zboară la perete,
Apoi repede-l așează
Pe masa cea de mătășă.

Barbă iute-ncăleca,
Tîrgul tot îl străbătea,
Alte drumuri alegea,
Drumuri lungi și-mpărătești,
Spre meleaguri românești
Și spre codrii muntenești.
El se ducea într-un sat,
Îmbrăcat în strai curat.
Era zi de sărbătoare,
Clopotele băteau tare.
Barbă iute purceda,
În biserică intra
Și-acolo se creștina
Și lua calea codrului
Sus pe apa Oltului.
Și de-atunci Barbă haiduc
Omoară liftă de turc,
El împușcă pe răcoare
Grecotei cu burta mare.
În sara cu lună plină,
Iese lîngă o fîntînă
Și cîntă pînă spre ziua.

HAIDUCEȘTI

24

Corbea

Foaie verde foi ce-ar fi.
La hotarul Moldovii,
Unde-a fost șopt a vorbi,
Mare masă mi-era-ntinsă,
De mari boieri mi-e cuprinsă,
Toți, frate, de boieri mari,
Toți, frate, de ciocodari.
Toți bea, frate, și mînca,
Și frumos se-nveselea,
Dar stăpîn cine-i stăpînea ?
Să vezi, frate, tot Corbea,
El din gură le spunea :
— Beți, boieri, vă ospățați,
Care din voi vă aflați,

Voi mie ca să-mi furați
 Ceva de la-mpărăție :
 Caftanu-împăratului,
 Bazmaua tîrziului,
 Paloșul vizirului,
 Căci cîtestrele sînt mai mari,
 Sînt mai mari de judecată,
 De-mi judecă lumea toată,
 Cred, din munte pînă-n baltă
 Și-a turcească jumătate.
 Nimenea nu se afla,
 Decît singurul Corbea.
 Dar el, frate, că pleca,
 Cînd împăratu să culca,
 Negru șarpe să făcea,
 Pă cheia broaștii intra. z
 Înăuntru cînd intra,
 Cu aburu că-mi sufla,
 Lumînările stîngea,
 Ochean la ochi că punea,
 Caftanu că mi-l vedea,
 Cu el învelit era.
 Punea mîna și mi-l lua,
 Frumușel că mi-l chitea,
 În pozînar mi-l băga ;
 A doua oară vedea,
 Bazmaua că mi-o vedea,
 Pă genunche-i că era,
 Punea mîna și mi-o lua,
 Frumușel că mi-o chitea
 În pozînar mi-l băga.
 A treia oară vedea,
 Paloșul că mi-l vedea,
 În cui atîrnat era,
 Punea mîna și mi-l lua.
 Cîtetrele le-apuca,
 Afar' cu ele ieșea.
 Nimeni seamă nu băga,
 Și la mă-sa le ducea,
 În poala mă-si le trîntea.
 Dar mă-sa ce mi-i grăia ?
 — D-ale, maică, Corbea, maică,
 Cin', maică, te-a-ndemnat,
 Tu p-astea de le-ai furat ?
 Singur capu ți-ai mîncat !

Dar Corbea ce mi-ș' grăia ?
— D-alei, maică, maica mea,
Dacă este, mamă,-așa,
Tu d-un plocon ca să faci.
Cu ploconu m-oi făcea
Și-ndărăt că le-oi ducea,
Nimeni seamă n-or băga.
Mă-sa așa cum auzea,
Plocon bun că mi-i făcea,
La disăgi îl punea
Și Corbea că mi-ș' pleca,
La-mpărăție ajungea.
Acolo ce mi-ș' era ?
Lumea-n poartă că ședea,
D-a-mpăratu ce făcea ?
N-avea cu ce-a judeca.
Cînd pă Corbea mi-l vedea,
Cu muzica că-l primea,
Toată lumea-o judeca.
Toată lumea că pleca,
Rămînea numai Corbea.
Da pă Corbea că mi-l lua,
Lui Gheorghită-i poruncea,
Să vezi, frate, lu Gheorghită,
Care e peste temniță
Și, frate, de temniceri,
Frate, peste mari boieri.
Și pe Corbea că mi-l lua,
Nouă ani că rînduia
Și-n temniță l-așeza
Și nouă ani și jumătate
De cînd zace tot pe-o parte
Și carnea i-a putrezit,
Oasele i-a mucezit.
Dar maică-sa ce-mi făcea ?
Nouă ani că-mi aștepta,
P-îl de zece povîrnea,
La un fierar se ducea,
Opinci de fier că-și făcea
Și nojițe de oțal
Să țină bini la zbor.
După Corbea că-mi pleca,
Din vinerca oaalelor
În sîmbăta Paștilor,

Cu trei ouă roșioare,
 Ducea Corbii dămîncare.
 La împărăție-ajungea,
 Trei zile în poartă-mi ședea
 Nebăută, nemîncată,
 Dă niminea nentrebată.
 Da-mpăratu ce-mi făcea ?
 La plimbare că-mi ișea.
 Cînd pă babă c-o vedea,
 Din guriță mi-o-ntreba :
 — D-ale, babă, babă slabă,
 Babă slabă și-nfocată
 Ori ai tu fo judecată ?
 Da baba ce mi-ș' grăia ?
 — Împărate luminate,
 Voinic ești cu lumea toată,
 Voinic ești cu capul meu, ?
 Ce-o vrea sfîntul Dumnezeu,
 Eu n-am nici o judecată,
 Dar am pe Corbea la-nchisoare.
 Corbea-mi este logodit,
 Bună fată i-am găsit !
 Da-mpăratu ce grăia ?
 — Și de mine-i logodit.
 Bună fată i-am găsit !
 Să vezi, maică,-o stejerică,
 De bardă mi-e bårduită,
 De săcure mi-e cioplită
 Și la vîrf e ascuțită,
 Cu patru boi mi-este adușă,
 Pentru Corbea-i pregătită.
 Dar baba ce mi-și grăia
 Cu coraju care-l avea ?
 Voie la-mpărat cerea,
 La temniță să ducea,
 Dă trei ori ocol că-i da,
 La o fereastră să da
 Și din gură că-mi striga :
 — D-ale, Corbeo, Corbeo, maică,
 Ca să te știu de ești viu :
 De ești mort să te jelesc,
 Sărindare să-ți plătesc.
 Da Corbea de-mi auza,
 Glasu mă-si-nțelegea,

La fereastră că se da
Și din gură că-mi grăia :
— D-ale, măicuța mea,
Nu sînt mort să mă jelești,
Pă la popi mă pomenești,
Și sînt viu ca să mă știi.
Da tu, maică, să te duci,
Să te duci și să-mi aduci
Patruzeci de săpători,
Nouăzeci de lopețari,
Și tu, maică, ca să-mi sapi
În mijlocul oilor,
Unde-i jocul mieilor,
Și-mi scoți tu pe Roșu,
C-am să-i sac suflețalu.
Și mă-sa că mi-și găsa
Săpători asemenea,
Lopețari asemenea.
Trei zile, trei nopți săpa,
Peste-o ușă, frate, da.
Toți, frate, că mi-ș' fugea,
Rămînea numai baba.
Deștiu-ăl mic cheie-l făcea,
Lăcățalu-l descuia,
Ușa la perete-o da,
Peste Roșu, frate, da.
Dar Roșu cum mi-ș' era ?
El de sete, bale-și bea,
De foame, băligi mînca.
Cînd pă babă c-o vedea,
Odată că necheza,
Dar baba ce mi-ș' făcea ?
Jeratic de foc că-i da,
Cu ghebreaua mi-l ștergea
Și-i mai da c-un praf de miere,
De-i făcea păru inele.
Și de căpăstru mi-l lua,
La-mpărăție-l ducea,
Dar Roșu cînd necheza,
Casele cutremura.
Dar împăratul ce grăia ?
Da ce-s să fie asta ?
Cînd afară că-mi ieșea,
Pă băbacă mi-o vedea :

— D-ale, babă, babă slabă,
 Dă ți-e Roșu de vînzare,
 Să-ți dau galbeni și parale ;
 Dă ți-e Roșu de schimbare,
 Să-ți dau unul, să-ți dau doi,
 Să-ți dau, babo, chiar și trei,
 Erghelia jumătate,
 Că ca Roșu nu se poate.
 Dar baba ce mi-ș' grăia ?
 — Împărate luminate,
 Voinic ești cu lumea toată,
 Voinic ești cu capul meu,
 Ce-a vrea sfîntul Dumnezeu.
 Nu vreau Roșu de schimbare,
 Roșu mi-e dă dăruială,
 Ca să-mi dai pe Corbea-afară.
 Da-mpăratu ce făcea ?
 Mult sta, frate, se gîndea :
 Haidi, o s-o fac eu și p-asta.
 La Gheorghită că-mi striga,
 Să vezi, nene, lui Gheorghită,
 Care e peste temniță,
 Lui Gheorghită-i porunca
 Ca s-aducă pă Corbea.
 Da Corbea ce mi-ș' grăia ?
 «Să vie și mama mea
 Să-mi vază situația.»
 Cînd mă-sa că să ducea,
 Iar la geam, frate, să da :
 — Maică, măicuța mea,
 Ți-a făcut Roșu ceva ?
 Că pă mine să mă vezi,
 Maica mea, nu mă cunoști,
 C-aicea cînd m-a băgat,
 Aici mamă ce erea ?
 Șerpi erau ca paele,
 Năpîrci ca undrelele,
 Broaștile ca nucile.
 Dar acum, maică, să-mi vezi,
 Șerpîi sînt ca grinzile,
 Năpîrci ca uleile,
 Broaștile ca țestele.
 Cu ce, maică, că-mi creștea ?
 Tot cu sînge din Corbea.

Și-o drăcoaică dă șerpoaică
 În barbă că mi-a-mpuiat.
 Când se-ntinde,
 Mă cuprinde,
 Se zgîrcește,
 Mă sfîrșește,
 Inimioara mi-o topește.
 Atunce-afar' că-mi ișea
 Și Gheorghită că mi-l lua,
 La-mpărat că mi-l ducea
 Și mă-sa că mi-i spunea :
 — Asta nu este Corbea !
 Da-mpăratu ce-mi făcea ?
 Bărbier că-mi aducea,
 Frumușel că mi-l tundeă,
 Frumușel că mi-l rădea,
 Genele i le tăia,
 Unghiile asemenea.
 Atunci mă-sa-l cunoștea
 Și pe Roșu-l dăruia.
 Da-mpăratu ce făcea ?
 Mîna pe Roșu punea,
 Și el, frate, că-mi vroia,
 Pe el a se-ncăleca,
 Roșu, voie că nu-i da.
 Da Corbea ce mi-ș' grăia,
 Cu curaju car' l-avea ?
 — Împărate luminate,
 Dă-mi mie hainele tele,
 Să-nvețe Roșu cu ele.
 Da-mpăratu ce făcea ?
 În cameră că-mi intra,
 Haine mai bune că lua,
 Frumos Corbea se-mbrăca
 Și pe cal se-ncăleca.
 Plimba ici, plimba colea,
 Pînă spumă mi-l făcea.
 Spuma cu mîna i-o lua,
 Dă pămînt că mi-o trîntea.
 Sloi de gheață să făcea,
 Așa dă grozav era.
 Și Corbea ce mi-ș' făcea ?
 Pe lîngă mă-sa să da,
 Mîna-n brîu că i-o-nfigea.
 După el c-o arunca.

Da-mpăratu că striga :
 — Ia-nzăvorați porțili
 Chiar cu fieru plugului,
 Puterea pământului,
 Să-i vedem puterile.
 Corbea-așa cum l-auzea,
 Pinteni lui Roșu că-i da.
 Peste porți, frate, sărea
 Și din gură că-mi grăia :
 — Rămii, împărate, sănătos.
 Că la mîna mea ai fost
 Și harnicu nu ți-am fost.
 Și Corbea că mi-ș' pleca
 În munții Cotrinului,
 Unde-i floarea crinului,
 Un bordei, frate,-și făcea
 Și cu mă-sa să vorbea :
 — Ce rău, maică, eu să-i fac ?
 Ca să-i fur telegarii,
 Mîine-și cumpără alții ;
 Ca să-i surp eu casele,
 Mîine-și face altele ;
 Ca să-i fur eu cucoana,
 Se-nsoară și ia alta.
 Da să-i tai eu coconu,
 Ca să-i sec sufletelu ?
 Și el, frate, că-mi pleca,
 Din venitul vacilor,
 La cina boierilor,
 Negru șarpe se făcea
 Și su scară să băga,
 Pînă ce întîrzia,
 Cînd împăratul se culca,
 Și peste cocon că intra.
 Da coconu cum era ?
 Nouă armence mi-l păzea.
 Și Corbea, frate, intra,
 Cu aburii cînd sufla,
 Pe cîte nouă-adormea
 Și coconu că mi-l lua.
 Afar' cu el că-mi ieșea,
 Paloș din teacă trăgea,
 Și capul i-l reteza,
 Sus în țapă mi-l punea,
 Chiar în țapa lui Corbea.

Și la fereastră mi-o punca
Și p-aci drum, frate,-și lua.
Da-mpăratu ce făcea ?
El de obicei avea,
Dimineața se scula,
Întîi la cocon mergea,
Da-n leagăn că nu-l vedea,
Pă fereastră se uita,
Sus în țapă mi-l vedea.
— Cată, s-a-ntîmplat ceva ?
Asta mi-a făcut Corbea !

25

Cîntecul lui Corbea

— Nu sînt mort, nu sînt nici viu,
Numai sufletul îmi țiu.
Maică,-aici cînd m-a băgat
Ștefan-vodă cel spurcat,
Șerpi erau ca acele,
Astăzi sînt ca grinzile ;
Broaștele ca nucele,
Astăzi sînt ca ploștele.
De cînd, maică, am intrat,
Geană cu geană n-am dat,
Carne-n gură n-am băgat,
Buze cu vin n-am udat,
Dar pe toate le-am răbdat
Și tot încă aș mai răbda
Și-aș duce-o cum aș putea,
Dacă n-ar fi o broșcoaică
Și-o pustie de șerpoaică,
Care, maică, a ouat,
A ouat, a împuiat
În poala caftanului,
Gura buzduganului.
Una, maică, cînd se-ntinde,
Mijlocelu mi-l cuprinde,
Trupușorul amar mi-l strînge
Și oșoarele îmi frînge,
Sîngele din vine-mi suge.
Copilașii și-i adapă
Și la inimă mă seacă.

— D-aoleo, maică, măicuță,
 D-aoleo, dragă, drăguță,
 Scoală-mi-te în picioare
 Ca să te gădesc la soare.
 De ești viu,
 Apoi să știi
 Și în fire să-mi mai viu ;
 De ești mort, să te jelesc,
 La morți să te pomenesc.
 — Maică, măiculița mea,
 Liniștește-ți inima,
 Că nu-s mort să mă jelești,
 Nici viu să te-nveselești ;
 Nu sînt mort, nu sînt nici viu,
 Numai sufletul îmi țiiu.
 Maică, de-ai făcut vreun bine,
 Fă-ți pomană și cu mine.
 Du-te, dacă mă iubești,
 Pe vodă să mi-l găsești,
 Să-i săruți poala de-aproape,
 Să-i îngenunchi de departe
 Și să-l rogi drumul să-mi dea,
 Că mult bine o vedea.
 Dacă mi-o da drumul mie,
 Eu mă las de haiducie.
 — Babă slabă și uscată,
 Și de Dumnezeu uitată,
 Eu pe Corbea l-aș ierta
 Și drumulețul i-aș da,
 Dar după cum mă gîndesc,
 Vreau ca să-l căsătoresc.
 Chiar nevastă i-am găsit,
 Tocmai bună de iubit,
 Frumoasă cum nu e-n lume
 Și-o cheamă, babo, pe nume
 Jupîneasa Carpena,
 Adusă din Slatina.
 Nici din bardă bărduită,
 Nici din teslă tesluită,
 Numai din topor cioplită,
 La tulpină văruiță
 Și la vîrf cam ascuțită.
 I-am tocmiț și lăutari,
 Doi balauri de scripcari
 Cu ciacicii roșiori,

Cu papucii gălbiori,
 Când îi vezi, te înfiori,
 Te simți cuprins de fiori
 Și joci, mare, pînă mori.
 — Maică, măicuța mea,
 Jupîneasa Carpina
 Nu e logodnica mea.
 Ci e țapa pustia ;
 Iară cei doi lăutari,
 Doi balauri de scripcari
 Cu ciacicii roșiori,
 Cu papucii gălbiori,
 Când îi vezi te înfiori,
 Și joci, mare, pînă mori,
 Sînt, maică, găzi spurcați
 Și în sînge încruntați.
 Maică, d-ai făcut vreun bine,
 Fă-ți pomana și cu mine.
 Înapoi drumul s-apuci,
 La vodă iar să te duci,
 Drumul de aici să-mi dea,
 Îi dau în schimb gălbenet,
 Cît se umple un sipet.
 — D-aoleo, măria-ta,
 Nu ne da pe Carpena,
 Adusă din Slatina,
 Că e țeapa pustia.
 — Dacă fiul tău nu vrea
 Ca să ia pe Carpena,
 Iată-i dau pe Cînepa
 Adusă din Cîmpina,
 Nici din teslă tesluită,
 Nici din bardă bårduită,
 Numai din apă topită,
 Cu vîrteju răsucită,
 Cusăpun însăpunată
 Și de grindă atîrnată.
 Și să-i pui și lăutari,
 Două cioare de scripcari
 Și-alte două de cobzari,
 Cu giubeaua fumurie,
 Ermeteaua tuciurie,
 Cu șalvarii roșiori
 Și codrii tot roșiori,

Când îi vezi te înfiori
 Și joci, mare, pînă mori.
 — Maică, măicuța mea,
 Păcat de viața mea
 Și de tinerețea mea
 Ca să mor nevăcuit
 Și de lume urgisit.
 Măicuță, vodă nu vrea
 Ca să fiu cu-casa mea ;
 El nu vrea ca să mă crească,
 Și vrea ca să mă omoare.
 Iar mi-a făcut cu cel soare.
 Căci, măicuță, Cînepa
 Adusă din Cîmpina
 Nu e jupîneasa mea,
 Ci e spînzurătoarea ;
 Iar, maică, cei lăutari,
 Doi scripcari și doi cobzari
 Sînt șoimii și vulturii,
 Ciubucarii și cu corbii.
 Cam pe sus se ciocnesc,
 După stîrvuri se rotesc,
 Cu aripile fumurii,
 Cu burțile tuciurii,
 Cu picioare jupuite,
 În sînge de stîrv roșite.
 Maică, de-ai făcut vreun bine,
 Fă-ți pomană și cu mine.
 Lasă, maică, plînsetu,
 Și îți ține cumpătu
 Că vezi că nu vrea domnul
 Ca să scap pe murgul meu,
 Birnicul, șoimuleanu
 Care fuge cu anul
 Și să răsuflă cu ceasul ;
 Zboară iute ca și vîntu
 Și sosește ca și gîndu.
 Toți din curte cum vedea,
 Roată-n juru-i se făcea,
 La murgu-i că se uita,
 De-așa cal se minuna.
 Se mira slugărimea,
 Se mira ostășimea,
 Se minuna ciocoimea,
 Ba se mira și boierimea

C-aşa cal n-a mai văzut
 De cînd mă-sa i-a făcut.
 Iară vodă auzea,
 Pe fereastră se uita,
 Obrazul pe geam lipea,
 Barba-n gură sumeşa,
 La boieri că le-arăta,
 Rană-n suflet că-i intra.
 Din cameră că ieşea,
 Pe scară se scobora,
 Jos în curte mi se da,
 Ochii roată că făcea
 Şi la cal mi se uita.
 Rotogoale că îi da,
 Pe coamă îl netezea,
 Pe frunte îl săruta,
 În gură că-l căuta
 Şi-apoi din gură grăia :
 — Babo slabo şi uscato,
 De ţi-e murgul de vînzare,
 Îţi dau galbeni şi parale,
 Îţi dau galbeni turale,
 Mahmudele,
 Junghiorele
 Să le măsoari ou merţa,
 Cu merţa, cu banişa.
 Baba cum îl auza,
 Iute din gură grăia :
 — Să trăieşti, doamne Ştefane,
 Nu mi-e murgul de vînzare !
 — Să-ţi fie dar de schimbare !
 — Iată, îţi dau pe Birnicu,
 Birnicu, şoimuleanu,
 Care fuge cu anul
 Şi răsuflă cu ceasu,
 Zboară iute ca vîntu
 Şi soseşte ca gîndu.
 Nu mi-e, doamne, de schimbare
 Căci murgul meu seamă n-are,
 Îmi este de dăruială,
 Cine-o sta pe el călare
 Şi-o fi zdravăn la umblare.
 Trînti unul, trînti doi,
 Trînti, măre, pînă-n trei.
 Orişicare jos cădea,

Fierea-ntrînsul că plesnea,
 Mort la pămînt rămînea.
 Orișicare-ncăleca,
 Jos la pămînt că cădea,
 Fierea-ntrînsul că plesnea,
 În sus nu se mai scula.
 Trînti unul, trînti doi,
 Trînti douăzece și doi.
 Orișicare jos cădea,
 Jos la pămînt rămînea.
 Vodă de ciudă plesnea,
 Mîinile și le frîngea,
 Spumă la gură făcea,
 Dar nimic nu folosea.
 Dacă vedea și vedea,
 Milă babii se făcea.
 De vorbă s-apropia
 Și din gură că-i zicea :
 — Aoleo, domnu Ștefane,
 Fie-ți milă de catane,
 Nu-ț' fărîma oștile,
 Nu-ți ucide slugile,
 Că de-i chemi cu miile,
 Tot le mănînci zilele.
 Că murgul este vrăjit
 Și de ursitori ursit
 Ca pe el nimeni să poată
 Ca să-ncalece vreodată ;
 Numai decît Corbea
 Și cine dînsul o vrea.
 Doamne, numai într-o încercare
 Scoate-mi-l de la-nchisoare
 Ca să-ncalece și el,
 Să facă pe murgul miel.
 Tot e dînsul osîndit
 Și la moarte rînduit ;
 CERCĂ-l, zău, mĂRIA-ta,
 CHIAMĂ-l a ÎNCĂLECA
 Să v-arate umbletul,
 Cum n-a mai văzut omul.
 Boierii cum îl vedea,
 De frică încremenea,
 Fața li se-ngălbenea,
 Buza li se-nvineța
 Și-ncepea a tremura,

Slugile cruce-ș' făcea,
 Oștile-n sîn își scuipa.
 Doamne și cucoanele,
 Ce umpleau ferestrele,
 Foarte rău se spăimînta
 Și ca varga tremura.
 Ștefan-vodă cel voinic,
 Fără teamă de nimic,
 Înconjurat de soldați,
 De levriți nenumărați,
 Cum îl văzu că sosește,
 Pe dată se zăpăcește,
 Începu a se-ngălbeni,
 Dinții-n gură-a-i clănțâni,
 Mîinile a-i tremura,
 Ochii a i se turbura.
 Dar Corbea ce mi-ș' făcea ?
 Nici de loc se sinchisea,
 Făcea numai ochii roată
 Să cuprindă lumea toată.
 Se uita la ostășime,
 Se uita la slugărie,
 Se uita la boierie,
 Se uita și la domnie,
 Și-apoi șuira o dată,
 Lumea să se îngrozească.
 Murgul cum îl auzea,
 Coama tare-și scutura
 Și ca varga tremura,
 Prin nări flăcări că scotea,
 Din copită azvîrlea,
 Bulgări în sus că sărea,
 Apoi trei pași că-mi făcea,
 De Corbea s-apropia
 Și groaznic că necheza.
 Corbea-ndată că-l vedea,
 Lacrimile-l podidea,
 Oftat lung din piept scotea
 Și din gură că grăia :
 — Să trăiești, măria ta !
 Să-ți trăiască și domnia !
 D-ai făcut vreodată bine,
 Fă-ți pomană și cu mine.
 Dacă-ți place murgul meu
 Și vrei să-l încalec eu,

Nițeluș să-l nădușesc,
 Ca mielu să-l îmblînzesc,
 Poruncește slugilor
 Să-mi dezlege mâinile
 Ca să-i apuc frînele ;
 Iar de-ai frică c-oi scăpa,
 Zi să-mi lege pe dreapta,
 Să-mi dezlege pe stînga.
 Și-i legă pe dreapta.
 Scăpat dacă se vedea,
 Corbea pe stînga-ntindea,
 Pe murgul își mîngîia,
 Coama că i-o netezea,
 Pe frunte că-l săruta,
 Pe ochi cu bazmaua-l ștergea,
 Și iar lung oftat scotea,
 Și din gură că grăia :
 — Să trăiești, măria-ta !
 Să-ți trăiască și domnia !
 Eu să-ncalec mult aș vrea,
 Dar păcat că n-oi putea
 Cu dreapta cum sînt legat,
 La picioare-ncătușat,
 La mijloc pecetuit
 Cu litere de argint,
 De la piept și pîn' la gît,
 Cum stă la om mai urît ;
 N-oi putea să stau pe șa
 Și la pămînt oi cădea.
 D-ai făcut vreodată bine,
 Fă-ți pomană și cu mine :
 Dezleagă și pe dreapta,
 Cum ai dezlegat pe stînga ;
 Dezleagă-mi picioarele,
 Să încalec cu dînsule.
 Și scoate pecetiile,
 Să-mi vie puterile
 Și să poci să înstrunez,
 Pe murgul să-l potolesc.
 Dar de-ai teamă de ceva
 Și-ai frică că voi scăpa,
 Zi să-nouie porțile,
 Să tragă zăvoarele,
 Ridică podurile
 Și-ndoieste strejile.

Vodă dacă auzia,
Numaidecît poruncea,
Cătușele deschidea,
Mîna dreaptă-i dezlega,
Picioarele descătușă,
Pecetiile sfărîma
Și la slugi că le zicea
Să se-nouie porțile,
Să îndoiască strejile.
Corbea cum mi se vedea
Că pecete nu mai avea,
Ci la mîini e dezlegat,
La picioare descătușat,
De murgu se-apropia,
Pe spate mi-l neteza
Și-apoi, măre, cît clipești,
Mai iute de cum gîndești,
Pe el hoțește sărea,
Cu călcîile-l îmboldea,
În frîu mi-l înstruna
Și în loc mi-l răsucea.
Murgu-ndată ce simțea,
În picioare că-mîi sărea,
Din copită c-azvîrlea,
Furios se poticnea.
Tot trupșoru-ș' scutura
Și furios necheza.
Dar de grabă ce grăbea,
Pe șea țeapăn rămînea,
În scări mi se-nțepenea,
Cu zăbala-l înstruna,
Cu călcîile-l gîdila,
Din gît un țipăt scotea
Și în fugă mi-l pornea,
Toată curtea ocolea,
Ocolea de vreo trei ori
Și pînă-n a nouă ori,
Și ca săgeata zbura.
Toți boierii murmurau,
Soldații cruce-și făceau,
Vodă din palme bătea.
Dacă vedea și vedea
Că murgul se domolea,
Numai apă se făcea
Și la frîu se supunea,

Corbea din strună-l strîngea,
 Goana să mai potolea,
 Numai la pas îl lăsa,
 Încetinel îl primba,
 Lui vodă se închina
 Și apoi lîngă scară sta,
 Lîngă scara cea domnească
 Lîngă curtea boierească.
 Apoi după cal sărea,
 În trei chingi că îl strîngea
 Și lui vodă că-i grăia :
 — Să trăiești, măria-ta.
 Iată-ț' murgul înstrunat
 Și la zăbală plecat ;
 Iată-ț' murgul domolit,
 Cum e bun de călărit,
 Dar încă nu-i biruit
 Și la umblet domolit.
 Dacă vrei, măria-ta,
 Pe el a încăleca
 Și să-ți meargă liniștit,
 Cum e bun de călărit,
 Ia să-mi dai mantaua ta
 Să se dea murgul cu ea,
 Mă știe-mbrăcat hoțește,
 Lasă să mă-mbrac domnește,
 Să se-nvețe ca cu mine,
 Cînd o fi singur cu tine.
 Iar de-ai frică și bănat
 Că mă gîndesc la scăpat,
 Îndoiește strejile,
 Ridică-ți podurile,
 Închide zăbrelele,
 Zăvorește porțile
 Cu fiarele plugului,
 Puterea pămîntului,
 Mai armează slugile
 Și-ntărește strejile,
 Și să-ți ascuți furcile,
 Pune, doamne, dorobanți,
 Mai mărunți și mai înalți,
 Unii tot cu pușca plină,
 Alții cu sabia-n mîină,
 Să dea-n cine s-o-ncerca
 Fără voie a scăpa.

Dacă îți place murgul,
Lasă-mă să-i dau drumul
Ca să zboare ca vîntul,
Să-ți arăte umbletul,
Cum ți-e drag ca sufletul.
Vodă-mbrăcat ca un domn,
Nu avea minte de loc.
El cum era fermecat
După-așa cal minunat,
Care fuge, știi, ca vîntul
Și sosește ca și gîndul,
Spre boieri se întorcea,
Cu boieri se sfătuia
Și boierii că-i zicea :
— Dac-oi face, doamne,-așa,
N-are pe unde scăpa
Că nu-i ucigă-l crucea.
Porțile că zăvorea
Cu fiarele plugului,
Puterea pămîntului,
Gărzile că le-ndoia,
Ferentari că-ngrămădea
Și aducea dorobanți,
Mai mărunți și mai înalți,
Unii tot cu pușca plină,
Alții cu sabia-n mînă.
Apoi la slugi porunceă,
Haine domnești aducea,
Lui Corbea i le dedea,
Cu ele se îmbrăca,
Doamne, ce mîndru-mi era !
Luceafăru întuneca,
Ca un soare strălucea,
Toată lumea o uimea.
Dacă-mbrăcat se vedea,
Corbea-n pene se umfla,
Mustața și-o ridica,
De murgu s-apropia,
Picioru-n scară puneă,
Murgu strașnic necheza,
Din picioare că dedea,
Brazdă neagră se făcea,
Cu copita cînd lovea,
Pietrele că scăpăra,
Brazde roze că vărsa.

Cît e brazda murgului,
 Atîta și-a plugului.
 Corbea nu se speria,
 Că seama lui o știa ;
 Ci-l mîngîia-ncetișor,
 Ci îi vorbea binișor,
 Încet din leu cum era,
 Murgu miel mi se făcea.
 El încet că îl lăsa
 Și încetinel pornea,
 În trap curtea ocolea,
 Ca la plimbare-mi umbla.
 Plimbă-l ici, plimbă-l colea,
 Din nou curtea ocolea,
 Umbletul că mi-l iuța
 Și fugea, măre, fugea,
 Ca o nălucă fugea,
 Mai că nu se mai vedea.
 Și-așa iute cam fugea,
 Toată curtea ocolea
 Ba o dată, ba de două,
 Ba de trei și pînă-n nouă.
 Dar cînd fu al noulea,
 Printre lume se băga,
 De mă-sa s-apropia,
 Pe lîngă dînsa se da,
 Mîna-n brîu că i-o-nfigea,
 Ca pe-un pui mi-o ridica,
 Pe murgul mi-o azvîrlea,
 De-a călare-o arunca,
 Lîngă el o așeza.
 Din piept un ciot scotea
 Și-m' pornea, măre,-m' pornea,
 Ca fulgeru că-mi fugea,
 Curtea, măre, ocolea,
 Pînă la al zecelea.
 Zău că nici se mai vedea,
 Ca și săgeata fugea,
 Care pe cînd se-nvîrtea,
 Ochi negri că arunca,
 La zid înalt se uita,
 Zid de-a curmezișu sta,
 Dar cînd bine îi venea,
 Unde zid mai nalt era,
 Pe murgu se sprijinea,

Pe murgul că-l repezca,
 Drept spre el că mi-l pornea,
 Murgu-n drum că mi-l zărea,
 Din nări scînteii că scotea,
 Spre zid că se repeza.
 Dincolo de zid sărea
 Cu Corbea și mumă-sa,
 Peste zid și peste poduri,
 Peste porți și peste șanțuri,
 Că-mi rămînea toți uimiți
 Și în locuri împietriți.
 Dacă vedea și vedea
 Că Corbea în slavă zbura,
 Toată curtea mărmurea.
 Ștefan-vodă-ngălbenea,
 Nimenea nu îndrăznea
 După el ca să se ia
 D-acolo dacă sărea,
 Corbea pe loc nu fugea,
 Ci pe loc mi se oprea
 Și din gură că grăia :
 — Rămîi, doamne, sănătos
 Ca un trandafir frumos,
 La bună mîină ți-am fost,
 Vrednic de mine n-ai fost ;
 Să rămîi, doamne, cu bine
 Și să n-ai grije de mine
 Că dac-o vrea Dumnezeu
 Să fie pe gîndul meu,
 Noi ne vom mai întîlni
 Și atuncea vom vorbi,
 De mine oi pomeni,
 Numai să mi-ți gădesc,
 Astfel pruncul ce doresc.
 Vodă dacă auzea,
 Din dinți tare că strîngea,
 Mîinile și le frîngea
 Și ca varga tremura,
 Și din gură că grăia :
 — Du-te, Corbeo, sănătos
 Ca un trandafir frumos.
 La mîină bună mi-ai fost,
 Vrenic de tine n-am fost.
 Du-te, Corbeo, liniștit
 Și de nimeni bănuț !

Du-mi-te în voinicie,
 Că pe deget m-ai jucat
 Și din mână mi-ai scăpat,
 Și eu, nărodul de mine,
 Am vrut să-mi bat joc de tine.
 Și am vrut să-ți iau murgul
 Și apoi și sufletul,
 Și-apoi să te însoțesc
 Cu jupîneasa Carpena,
 Adusă din Slatina.
 Nici din bardă bărduită,
 Nici din teslă tesluită,
 Numai din topor cioplită,
 Pe la vîrf cam ascuțită,
 La tulpină văruiată.
 Du-mi-te, Corbea, cu bine
 Și să n-ai habar de mine.
 Și cînd Corbea se ducea,
 Din gură, măre, zicea :
 — D-aoleo, Ștefane-vodă,
 D-o da bunul Dumnezeu
 Să facă pe gîndul meu,
 Știi ce bine ar mai fi
 Și de bine-ai pomeni,
 Numai eu să mi te-apuc
 La vreo doi-trei pași la cîmp !
 Corbea, măre, ce-mi făcea ?
 El pătat nu se lăsa,
 La temniță se ducea,
 O oca de vin umplea,
 Pe vătaf că mi-l chema
 Și din gură că zicea :
 — Poftim, vere, vin de bea,
 Pînă ce te-oi îmbăta ;
 Că și eu m-am îmbătat,
 Că vodă azi m-a iertat.
 Vătaful cum auzea,
 Voiros mi se bucura,
 Oala din mână-i lua
 Și la gură o ducea.
 O ducea, ori n-o ducea,
 Că Corbea nu-i adăsta,
 Mîna-n păr că i-o punea,
 Cu pumnu în spate-i da,
 Cu gura mi-l judeca :

— Nu ți-a fost milă și păcat
Că de viu tu m-ai mâncat ?
Douăzeci și șapte ani,
Știi tu cum mă chinuiai !
Cum din gură-l judeca,
Paloșul domnesc scotea,
Șapte bucăți mi-l făcea
Și de păr mi-l apuca,
Capu-n temniță zvîrlea,
Trupul afar' rămînea
Și la cîini, măre, că-l da,
Iar din gură mai zicea :
— Măi, fir-ar, minte să ții
Și-altui de hac să nu-i fii,
Și să învețe de la mine
Cine-o mai face ca tine.
Iar de-aci dacă pornea
Și pe murgu-ncăleca,
Tot la curte se-ntorcea,
Drept la poartă că intra,
Că nimeni nu-l aștepta.
Ștefan-vodă ce făcea ?
Cu boieri se sfătuia
Și la masă ospăta.
Corbea dacă mi-ajungea,
De pe cal descăleca,
În casă că îmi intra,
Ștefan-vodă tremura,
Boierii că-noremenea
De frică ce le era.
El la masă că-l poștea,
Dar Corbea ce mi-ș' făcea ?
El la masă nu îmi sta,
În pragul ușii se punea,
Paloșul în mîină lua,
Mînecile sumețea,
Pe boieri că mi-i tăia,
Sîngele din trup țîșnea,
Pîină-n glezne se umplea.
Apoi Corbea se scula,
Din palat se repezea
Și apuca de-și mergea
Tot în Țara Ungurească,
Acolo să-mi haiducească.

Răzbunarea lui Corbea

Iar Corbea dacă scăpa,
 Călcîi murgului că da,
 Ca săgeata că zbura,
 Din oraş iute că ieşea,
 Ca vîntul pe cîmp fugea.
 Merse o zi, merse două,
 Merse, mare, pînă-n nouă,
 Şi în codru cum intra,
 Pe maică-sa jos lăsa,
 La gazdă, la leica-naltă,
 La Stăncuța sprîncenată.
 Şi apoi mi se învîrtea,
 Spre oraş se întorcea
 Şi după ce merse o zi,
 Stătu-n loc şi se gîndi.
 Şi din gură că grăi :
 — Ştefan-vodă m-a iertat,
 Iar eu deloc n-am uitat
 Temnița întunecoasă,
 Gratia groasă şi deasă,
 Cătuşele de oţel
 Şi zbanţurile de fier.
 A, şi-o hoată de broskoaică
 Şi-o pustie de şerpoaică !
 Că am zăcut părăsit
 Şi de lume urgisit
 Nouă ani şi jumătate,
 De trei ori tot cîte nouă,
 Şi încă zile vreo nouă,
 Face douăzeci şi şapte.
 Numai cît am haiducit
 Şi în codru-am voinicit,
 Am jefuit pe neferi,
 Am ucis pe ieniceri
 Şi hoţilor de ciochini
 Le-am rupt gîtleju şi dinţii.
 Ce rău mare eu să fac
 Ca să-i pot veni de hac ?
 Să-i fur oare pe doamna ?
 El se-nsoară, ia pe alta
 Mai frumoasă decît ea ;

Să-i ard palatele,
El zidește altele
Mai mîndre ca dînsele ;
Iar dacă-i fur coconu,
Coconu cu leagănu,
Lui îi seacă sufletu !
Aste vorbe cum zicea,
Spre oraș se întorcea,
În loc dosnic s-ascundea.
Îndată ce înopta,
Peste ziduri s-arunca
Și în palat că-mi intra,
Seama totul că știa,
Ușile le deschidea,
În cameră că-mi intra.
Pe-ntuneric scotocea,
Pînă de leagăn că da
Și îndată că-l găsea.
Leagănul în brațe lua,
Afară că îmi ieșea,
Nimeni nu se deștepta,
Nici slujnici, nici slugile,
Nici oaste, nici strejile,
Căci toți cu toții durmeau,
Visuri mîndre că visau.
Afară cum se vedea,
Pruncul din leagăn lua,
Gîtișor îi răsucea,
Trupu-n poartă-i țintuia
Și p-aci-ncolo fugea.
Ziua cînd se deștepta,
Vodă obicei avea,
Mîna-n leagăn că băga,
Coconașul mîngîia,
Își dezmierda coconul
Că-l iubea ca sufletul.
Ștefan-vodă a doua zi,
Din ostași cum nu-i intra,
Mîna-n leagăn că băga,
Pe cocon că mîngîia,
Coconul nicăierea.
Cată-l ici, cată-l colea,
Cată-l pretutindenea,
În zadar el scotocea,
Că-n palat el nu-l găsea.

Vodă astfel cum vedea,
 Foarte rău se turbura,
 Pe fereastră se uita,
 Ochii roată că făcea
 Și spre poartă-i pironea.
 Oh, săracul, ce vedea,
 Vai de măicuța sa,
 Vede pruncul vinețit
 Și de poartă țintuit ;
 Vedea copilașul său,
 Vedea sufletelul său,
 Întins, rece, fără viață,
 Ca un bulgăre de gheață.
 Și îndată ce-l vedea,
 Părul din cap și-l rupea,
 Mîndră barbă și-o smulgea, =
 Obrazul și-l zgîria,
 Cu foc mare se jelea,
 Încît pietrele plîngea,
 De milă ce le era.
 Și-apoi din gură striga :
 — Asta-i fapta lui Corbea !
 Slugilor, oștenilor,
 Strejerilor, boierilor,
 Iute cu toți alergați,
 Toată Țara Românească
 Și Țara Moldovenească,
 Ba și pe-a Ardelenească,
 Pe Corbea mîna puneți
 Și aici mi-l aduceți.
 Slugile și străjile,
 Boierii și oștile,
 De Corbea cum auzea,
 Din loc nici că se mișca
 Și cu toții pe loc sta,
 Și în genunchi că-mi cădea
 Și din gură că grăia :
 — Ah, aman, măria-ta,
 Scapă-ne de-astă belea !
 Că niciunul nu-ndrăznea
 Cu Corbea ochii să dea.
 Toată astea cum vedea,
 Mîinile și le frîngea,
 Spume la gură făcea,
 Dar nimic nu folosea.

Că nimenea nu putea,
 Vrînd ca să grăiască,
 Mai rău să se înăcăjască,
 Oștile să ocărăscă.
 Iată, mare, deodată,
 Corbea înainte-i s-arată,
 Numai singur, singurel
 Și cu Roșu-i tinerel.
 Slugile și oștile,
 Boierii și strejile,
 Cum îl văd cu ochii roată,
 Cade la pămînt deodată,
 Îndoiesc genunchile
 Și își pleacă frunțile,
 Lăcrămînd și tremurînd
 Și iertarea lui cerînd.
 Vodă asta cum vedea,
 În camera lui intra,
 Înăuntru se-nchidea,
 Pahar de otravă bea
 Și la minut că murea.
 Îndată ce se afla
 Că-i văduvă domnia,
 Că Ștefan-vodă a murit,
 De dureri mari chinuit,
 Slugile și oștile,
 Boierii și strejile
 La Corbea au alergat,
 În brațe că l-au luat,
 În palat că mi l-a dus
 Și pe tron că mi l-a pus.
 Cu conteșu-l îmbrăca,
 Paloșiu în mîna-i da,
 Cu sabia-l-nceingea
 Și pe cal că mi-l punea,
 Cu gugiū mîndru domnesc
 Și-n mîini steag împărătesc.
 Apoi mîna-i săruta,
 Ca la un domn se-nchina.
 Corbea, domn cum se vedea,
 Chema iute pe doamna
 Și din gură că-i grăia :
 — Ascultă, măria-ta,
 Vreai să gemi în mănîstire
 Și să pici în chinuire,

Sau vrei să-mi fii doamnă mic,
Să trăiești în bogăție ?
Doamna, minte femeiască,
Fără să se mai gîndească,
Pe cei morți că mi-i uita,
Mîna spre hoț întindea,
De barbă că mi-l lua,
Cu Corbea se cununa,
Mulți ani cu dînsul trăia,
Frumoși coconi că făcea.
Asemeni domniavoastră,
Boieri de la astă masă,
Veseli să chefuiți
Și mulți ani cu sănătate,
Domnul să vă facă parte.

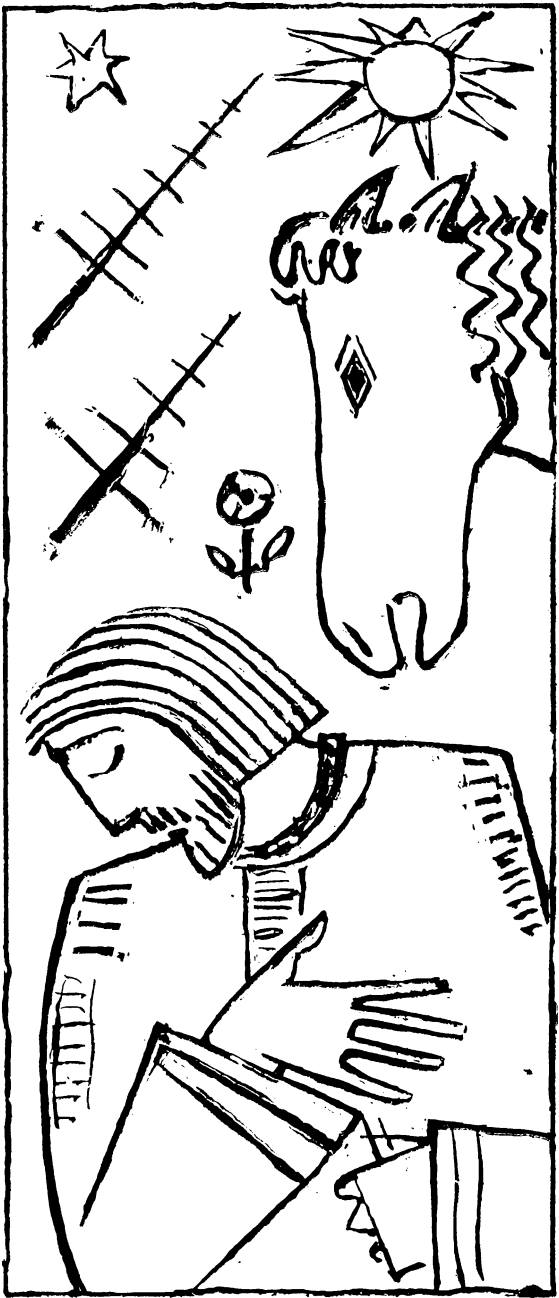
27

Toma Dalimoș

Foaie verde trei grante,
Dăparte, nene, dăparte,
Nici dăparte, nici aproape,
Unde ăl voinic nu poate,
Une calea valea-mi trece
Și dumbrava se rărește
Și tufele se-ndesește,
La cîmp, nene, la cîmpie,
Unde fir de iarbă nu e,
Numai dalba-i colilie,
Coaptă-ntre Sîntămărie,
Bate vîntul și mi-adie,
Mi-aduce mirosu-n vie,
Unde iarba se clătește,
De vîrf se găitănește,
Cînd oi zice trei căpșuni,
La trupina cu cinci ulmi,
Cu cinci ulmi dintr-o trupină,
Ca cinci dește la o mîină,
Ca cinci frați făcuți d-o mumă,
Nimerit,
Mi-a tăbărît,
Să vezi, Toma Dalimoș,
Boier din Țara de Jos.

Să vezi, Toma nemerea,
 După cal descăleca,
 Murgulețul priponea,
 Frumoasă masă-ntindea,
 Dar n-avea cui d-a-nchina.
 El din gură așa-mi zicea :
 — Închinare-aș și n-am cui !
 Închinare-aș murgului,
 Murgului, voinicului,
 Dar murgul mi-e vită mută,
 Urechi mi-are să m-auză,
 Gură n-are să-mi răspunză !
 Închinare-aș câmpului,
 Câmpului, întinsului.
 Câmpul mi-are iarbă verde,
 Eu ce spui, el nu mă crede !
 Închinare-aș armelor,
 Armelor, surorilor.
 Armele sînt fiare reci
 Băgate pîn lemne seci,
 Lemne seci, oțele reci.
 Închinare-aș ulmilor,
 Ulmilor ca fraților.
 Une vînt c-o adii,
 De poale s-o ploconi,
 Tot paică mi-ar mulțumi.
 Bine vorba nu sfîrșea,
 Cînd ochi negri mi-arunca,
 Cam pe câmpul florilor
 Venea Manea-al câmpilor,
 Drăgăstosul fetelor,
 Iubețul nevestelor,
 Tot răgnind, frate,-mi venea
 Și din pistoale trosnea,
 Drept la Toma că-mi trăgea,
 Cu bună ziua că-i da
 Și din gură așa-i zicea :
 — Cum, Tomo. de mi-ai venit,
 Aici iar de-ai tăbărît,
 Pajiștea de mi-ai stricat,
 Fînețe mi-ai încurcat,
 Izvoare mi-ai turburat ?
 Să vezi, Toma-i răspundea :
 — Ia vezi, Maneo, tu, măi frate,
 Dă-ți mînia după spate

Căci pămîntul nu e-al tău,
 Nu e-al tău și nu e-al meu,
 Și l-a lăsat Dumnezeu.
 Stai la masă să mîncăm,
 Să mîncăm, să ospătăm,
 Pe urmă să ne-ntrebăm
 Care dincotro sîntem.
 Și la masă s-așeza
 Și mînca, frate, și bea,
 Din pistoale că trosnea,
 Că, vezi, Toma că-mi avea
 O ploscă de cinci oca,
 Plosca Țarigradului,
 Ocaua-mpăratului.
 Să vezi Manea ce-mi făcea :
 Gîndul dracului l-avea. ≠
 După ce că petrecea,
 În picioare se scula,
 Mîna supt mondir băga,
 Frumos paloșul scotea,
 'N burtă Tomii că-l băga
 Și pe cal încăleca,
 Drumulețul și-apuca,
 Da fugea,
 Da nu glumea
 Și da vînt
 Pe supt oblînc
 Și negară
 Pe su'scară
 Ca să-l dea pe d-altă țară.
 Să vezi Toma ce-mi făcea :
 La trei zile se scula,
 Mațele mi le-aduna,
 Cam cu paie,
 Cu gunoaie ;
 Cam cu paie, cu tuhoc,
 Băga mațele la loc.
 În brîu, nene, se strîngea,
 Să vezi brîu ce mi-ș' avea,
 Să vezi brîu lat,
 Cinci coturi cu galbeni luat
 De la cinstitu-mpărat.
 El la murgu se ducea
 Și din gură așa-i zicea :

— Ai să poți la bătrînețe,
 Cum puteai la tinerețe ?
 Iar murgu că necheza,
 El ceva că-nțelegea :
 — Ce-am putut la tinerețe,
 Și mai mult la bătrînețe.
 Căci atunci la tinerețe
 Mi-era carnea ca roua
 Și vîna ca undreaua ;
 Dar acu, la bătrînețe
 Mi-e carnea ca vînju
 Și vîna ca oțelu.
 Să vezi Toma ce-mi făcea :
 El pe murgu-ncăleca,
 Să vezi, șaua numai tuluri
 Pofilași, numai fluturi, z
 Fluturi tot d-ăi mărunțai.
 De cîte treizeci de lei,
 N-ai mai muri-n tîrg cu ei.
 Dar să ai mai multicei.
 El pe murgu-ncăleca,
 Cruce-n piept își ridica,
 După Manea se lua,
 Gonea ici, gonea colea,
 Pîn' pe Manea-l năzărea,
 Năzărea și mai trecea.
 Sta în loc de s-odihnea,
 Pînă Manea că-mi venea,
 Amîndoi s-alătura.
 Pusă scară lîngă scară,
 Amîndoi că se-ntrebară,
 Amîndoi că se-njurară,
 Și oblînc lîngă oblînc,
 Se-njurară de mormînt
 Să vezi, Toma-l întreba :
 — Să vezi, Maneo, dumneata,
 Ce fapt mare de ți-am fapt,
 Mațele de mi-ai vărsat ?
 Că cocoana nu ți-am luat,
 Căci cocoană ca a mea
 Nu mai e-n lume ca ea ;
 Eu telegari nu ți-am luat,
 Căci telegari ca ai mei
 Nu sînt în lume ca ei,

Și moșii ca ale mele
 Nu sînt în lume ca ele.
 Bine vorba n-o sfîrșea,
 Una cu paloșu da,
 Îi lua mîna cu spata
 Și oblîncu de la șa
 Și-i da capul cît colea.
 Să repezi paloșu-n pămînt,
 Scoase brazdă ca de plug,
 Ce n-am văzut de cînd sînt !
 Și din gură așa-i zîcea :
 — Dacă-ai fi voinic ca mine,
 Ia-te și tu după mine,
 Cum m-am luat eu după tine.
 Pleca murgu-mbuiestrînd,
 Voinicel sînge scuișînd.
 Mergea, frate, ce mergea,
 Cînd el că s-apropia,
 De une, frate,-mi pleca,
 El cu murgu că-mi vorbea :
 — Murgule,
 Voinicule,
 Tu d-oi vedea c-o să mor,
 Cu picioarele să-mi bați,
 Mare tainiță să-mi faci,
 Cu dinți de brîu să m-apuci
 Și-n tainiță să m-arunci,
 Din picioare să lovești,
 Cu pămînt să mă-nvelești.
 Mergea, frate, ce mergea,
 La trupină mi-ajungea,
 De une, frate,-mi pleca,
 La trupina cu cinci ulmi,
 Cu cinci ulmi dintr-o trupină,
 Ca cinci dește la o mînă,
 Ca cinci frați făcuți d-o mumă.
 Să vezi Toma ce-mi făcea.
 După murgu că-mi cădea,
 Ochii i-i păienjenea,
 Suflețalu că-i ieșea.
 Iară murgu ce-mi făcea ?
 Cu picioarele-mi bătea,
 Mare tainiță-i făcea,
 Cu dinții de brîu mi-l lua
 Și-n tainiță îl-arunca,

Cu picioarele-mi bătea,
Nene, de-l acoperea.
Și fugea,
Da nu glumea.
După ce mi-l mormînta,
Vezi, tătarii că-mi ieșea,
Ca frunza și ca iarba,
Vezi, tătarii Crinului
Și ai rozmalinului.
Iar murgu ce mi-ș' făcea ?
Cu dinții că mi-i mușca,
Cu picioarele-i bătea,
Nimeni nu s-apropia,
Pînă unu că-mi venea,
Frate cu Toma era,
Cu trei fire-n barbă,
Cu trei în mustață,
Al năibii, n-avea față.
El la murgu că-mi trăgea,
Iar murgu că-l cunoștea,
Mîna pe el că punea,
Pe murgu încăleca.
Să vezi, murgu că-l ducea,
De une, frate,-mi pleca,
La trupină mi-ajungea,
Acolo că se oprea,
După murgu jos se da.
Cînd mormîntu că-l vedea,
Frati-so că-mi leșina,
El pe murg încăleca
Și acasă că-mi pleca,
Veste maică-si ducea.
Mai urmați cu băutura,
Să-și ude și Mărin gura ;
Dă-mi dați un pahar de vin,
Eu vă fac altu mai bun.

28

Cîntecul lui Toma Dalimoș

Foaie verde d-asomie,
La cîmp, nene, la cîmpie,
Unde fir de iarbă nu e,

Numai d-alba-i coelie,
 Coaptă-ntre Sfântă Mărie,
 Bate vîntu și-o adie,
 Mi-aduce mirosu mie.
 Dăparte, nene, dăparte,
 Nici dăparte, nici aproape,
 Unde-i cale jumătate,
 La trupina cu cinci ulmi,
 Cu cinci ulmi dintr-o trupină,
 Ca cinci frați buni dintr-o mumă,
 Ca cinci dește la o mîină.
 Da la masă cine-mi șade ?
 Șade Toma Dalimoș,
 Boier din Țăra-de-jos,
 Și mi-ș' bea și mi-ș' mînca.
 Mult cu drag că-mi petrecea,
 Nu știa de ce-o să dea,
 Sărăcuț de maica mea.
 Foaie verde trei migdale,
 Cam dinspre drumu cel mare,
 Dincotro soare răsare,
 Vine tare,
 Fuga mare.
 Vine Manea-al cîmpilor,
 Drăgălașul fetelor,
 Iubețul nevestelor,
 Șelătoarea doamnelor.
 Foaie verde bob năut,
 — Bine, frate, c-ai venit,
 Paică eu ți-am poruncit.
 Stai colea ca să prînzim,
 Cu vin bun să ne cinstim
 Și la urmă să vorbim.
 — Fugi, d-acilea, piază rea !
 Ce stai înaintea mea ?
 Bucatele cele făcute,
 Ca la domnie gătite,
 O să le vezi pîngărite.
 Nici vorba nu isprăvea,
 Paloș din teacă scotea.
 Cînd o dată-amelița,
 'N burta Tomii că-l băga,
 Mațele i le vărsa,
 Și-atunci Manea că fugea.

Și-o foiță viorea,
 Să vezi Toma ce făcea,
 Mîna grapă că-mi făcea,
 Mațele că le strîngea
 Și la loc că le băga
 Și cu șalu le-ncingea.
 — Sărăcuț de maica mea,
 Nu mai sînt bun de nimica !
 Îl pofii la masa mea
 Și mă dete de belea.
 Din ochi negri lăcrima
 Și la negru că-mi pleca :
 — D-alei Negru, negura,
 Mîncă-ți-ar neica gura,
 O să poți la bătrînețe,
 Cum puteai la tinerețe ?
 — Foaie verde viorea,
 Stăpîne, nu zice-așa,
 Că nu știi puterea mea.
 Cînd eram la tinerețe,
 Mi-era carnea ca roua,
 Nu eram bun de nimica ;
 Dar acum la bătrînețe
 Mi-e carnea ca vînju,
 Măduva ca oțalu.
 Ce gîndești,
 Să izbîndești,
 Pe lume să văcuiești.
 Nici vorbă c-o isprăvea,
 Să vezi Toma ce-mi făcea.
 El pe Negru că-l lua,
 În raza soarelui mi-l da,
 Cu undelemn că-l ungea,
 De ce soarele pripea,
 Numai inele se făcea.
 Punea șa moldovenească
 Și ciucurii auriți,
 Făcea rază pe pămînt,
 Ce n-am văzut de cînd sînt !
 Dar Negru ce mi-ș' făcea ?
 Din genunche-ngenunchea,
 Pînă Toma-ncăleca.
 — Ajută-mă, Doamne, cu bine
 Să-mi izbîndesc p-astă lume,
 C-acu sînt voinic în fire.

După Manea se lua,
 L-ajungea și-l întrecea,
 Sta în loc, îl adăsta :
 — Bine, Manea, dumneata,
 Te poftii la masa mea
 Și mă deteși de belea.
 Tu m-ai tăiat femeiește,
 Eu pe tine voinicește.
 Nici vorba nu isprăvea,
 Paloș din teacă scotea,
 Pe zmichin că mi-l trăgea.
 Când o dată-amelița,
 Mîna și-o spată-i lua
 Și oblîncu dî la șa,
 Brazdă de plug că rupea
 Și cu Negru rămînea :
 — D-ale, Negru, negurici,
 De-oî vedea că mor p-aici,
 Dinții-n brîu să mi-i înfigi
 Și pe tine să m-arunci
 Și la ulm ca să mă duci.
 Din copită ca să-mi bați,
 Mare tainiță să-mi faci,
 Cu dinții să mă apuci
 Și-acolo să mă arunci.
 După ce Toma murea,
 Să vezi Negru ce-mi făcea.
 Pe stăpînu-său lua,
 Din copită că bătea,
 Mare tainiță făcea,
 Dinții-n brîu îi înfigea
 Și-acolo îl arunca
 Și el, frate, rămînea.
 Singurel că mi-ș' păștea,
 Singurel că s-adăpa.
 Vită mută,
 Urechi are de-mi ascultă,
 Gură n-are să-mi răspună.
 Frații Tomii ce-mi făcea ?
 'N vînătoare că-mi venea,
 Vîna ici, vîna colea,
 Vîna păsări gălbioare,
 Că-s gustoase la mîncare ;
 Vîna ici, vîna coloa,
 Peste Negru că mi-ș' da.

Foaie verde trei aglici,
 — D-ale, Negru, negurici,
 Foaie verde bob năut,
 Fratele ne-ai omorît,
 De nu mai e pe pămînt ?
 Și-am zis verde viorea,
 Să vezi Negru ce-mi făcea.
 Cu urechi că asculta,
 Cu gura nu răspundea,
 Că el, frate, nu putea.
 Dindărăt că mi-i lua
 Și la ulm că mi-i ducea,
 Frunza cu gura rupea
 Și pe Toma-l arăta.
 Frații Tomii ce-mi făcea ?
 Într-o caretă-l punea, ≠
 La mînăstire-l ducea,
 La mînăstirea domnească,
 Aibă să se pomenească
 La cinstiți ca dumneavoastră ;
 Și, frate, s-o pomeni
 Cît soare pe cer o fi.

29

Miu Haiducu

Foaie verde flori domnești,
 În oraș la București,
 La-ăle case mari domnești,
 Cînd oi zice lobodă,
 La curte la Ștefan-vodă,
 Mulți boieri s-au strîns la vorbă.
 Toți boierii țării,
 Caimacanii tîrgului,
 Ca stîlpii pămîntului.
 Mare masă mi-este-ntinsă,
 De mulți boieri mi-e cuprinsă.
 Și pe masă ce-mi avea ?
 Numai cegă și păstrugă,
 Galbenă de caracudă,
 † Nisetru, pește mărunt,
 Ce n-am văzut de cînd sînt,

Cu șoricel pe purcel,
De trecea deștu prin el,
Și cu vin de orădel,
Rău trăiește, vai de el !
Toți mi-ș' bea și mi-ș' mînca,
Numai Ștefan-vodă sta
Cu dalbe coate pe masă,
Cu palmele la obraz.
Cînd oi zicea viorea,
Ștefan-vodă ce zicea ?
— Beți, boieri, și ospătați,
Mîine-n ziua să vă aflați
Care cu puști, cu pistoale,
Pe la șale buzdugane,
La spinare flintă mare,
Să facem d-o vînătoare
După păsări gâlbeoare,
Că sînt bune la mîncare
Și ușoare la purtare,
Pîn' la fagul Miului,
Miului haiducului,
Care e frate cu dracu
Și mi-a spart tot Țarigradu
Și mi-a-nviat idivanu.
Cînd oi zice viorea,
De servit cine-i servea ?
Cînd oi zice-a bobului,
Surioara Miului,
Paharnica domnului,
Și mi-i servea cu dreptate,
Să se-mbete toți odată.
Le da vin tot armiziu,
Mestecat tot cu rachiu,
Iar boierii se-mbăta
Și pe-acasă că pleca.
Să vezi Calea ce-mi făcea.
Urciorul în mînă lua,
La apă că se făcea,
Nu-i bage nimeni seama,
În valea Cobii că intra,
Frunză din fag că rupea,
Frunza-n gură o punea,
Unde-ncepe-a șuiera,

Iar Miu c-o auzea
 Și la ea că se ducea
 Și din gură-așa-i zîcea :
 — Ce ț-ă ție, fa cătea ?
 Să nu-mi fii cu cineva
 Să-mi mănînci mie viața !
 — Iar Calea că-i răspundea :
 — Zău, neică, pe legea mea,
 Dac-oi fi cu cineva
 Să-ți mănînc ție viața.
 Dă-te-ncoa să-ți spui ceva :
 Aseară, la Ștefan-vodă,
 Mulți boieri s-a strîns la vorbă.
 Toți boierii țării,
 Caimacanii tîrgului,
 Ca stîlpii pămîntului.
 Sfatu de tine și-l da,
 Mai nimic nu ți-o făcea,
 Decît la tîrgu de-afară,
 Unde trec mocani cu sare,
 Să-ți faci d-o cumpeioară,
 Să fii, neică, de mirare.
 Iară Miu-i răspundea :
 — Fugi d-acilea, fa cătea,
 Nu-mi purta mie grija,
 Eu dă mine mi-oi purta.
 Eu sînt peliță de drac,
 De dau domnilor de cap.
 Ei aseară vorbea-n casă,
 Eu ascultam la fereastră.
 Foitică viorea,
 Ia vezi, sora ce-mi făcea ?
 Urcior în mîină că lua
 Și spre casă că pornea,
 Apă rece c-aducea,
 Nu-i bage nimeni seama.
 Ia vezi, Calea cînd sosea,
 Și boierii s-aduna,
 Apă rece le-aducea,
 Pe față de se spăla.
 După ce că se spăla,
 Armele că le-ncingea,
 Buzduganele le lua,
 La vînătoare pleca,
 În valea Cobii că intra.

Vîna ici, vîna colea,
 Iar Miu că-i auzea,
 Într-un fag că se suia.
 Făcu ochișorii roată,
 Se uita pe lumea toată,
 Se uita, frate, la munte,
 Vedea oițe cam multe.
 Din fag jos că mi se da,
 Înspre munte mi-apuca,
 El de-un cioban că dădea.
 Cînd acolo mi-ajungea,
 Cu bună ziua că-i da :
 — Bună ziua, măi ciobane !
 -- Trăiți, domne căpitane !
 — Ia ascultă, măi ciobane,
 Nu-mi mai zîce „căpitane“
 Că eu voi să-mi zîci „ciobane“.
 El din gură-i mai zîcea :
 — Măi ciobane, dumneata,
 Nu-mi dai cinci oi ale tele,
 Să-ți dau cinci sute pe ele ?
 Iar ciobanu c-auzea,
 Mustăcioara că-i rîdea.
 Iară Miu ce-mi făcea ?
 Mîna-n buzunar băga,
 Cinci sute de lei scotea,
 De pămînt că le trîntea.
 Vezi, ciobanu le lua,
 Iară Miu că-i zîcea :
 — Măi ciobane, dumneata,
 Făcurăm cu oile,
 Facem și cu țoalele.
 Altă dată-i mai zîcea :
 — Măi ciobane, dumneata,
 Să-mi dai tu cavalul tău,
 Să-ți dau eu paloșul meu.
 Altă dată-i mai zîcea :
 — Să-mi dai tu căciula ta
 De țap bălțat,
 Care o porți hop în cap,
 Să-ți dau verde comănac,
 Să mi-l porți vara cu drag.
 Altă dată-i mai zîcea :
 — Măi ciobane, dumneata,

Să-mi dai jocul zbilțos,
 De mi-l porți vară pe dos,
 Să-ți dau ăst mondir frumos.
 Altă dată-i mai zîcea :
 — Măi ciobane, dumneata,
 Să-mi dai tu pîlvării tăi,
 Să-ți dau eu botenii mei.
 Altă dată-i mai zîcea :
 — Să-mi dai bîta bîntuită,
 Numai din topor cioplită,
 Să-ți dau pușcă ghintuită,
 De nouă ani neslobozîță,
 Numai de Miu știută,
 Tot de putere gătită.
 Să vezi, Miu ce-mi făcea ?
 În toate că să schimba,
 Și ciobanu că-mi pleca.
 Iar Miu ce mai făcea ?
 Mîna pe caval puneă,
 Une-ncepe d-a cînta
 De te lua, vezi, groaza.
 Oile-n păștere lua,
 După oi, frate,-mi cînta.
 Ia vezi potera-mi sosea,
 Drept la cioban că-mi trăgea,
 Cu bună ziua că-i da :
 — Bună ziua, măi ciobane !
 — Trăiți, doamne Ștefan-vodă !
 Ștefan-vodă c-auzea,
 El din gură-așa-i zîcea :
 — Măi, al dracului fuseși,
 Tu pe nume de-mi zîseși !
 Iară Miu-i răspundea :
 — Să trăiești, măria-ta !
 Am o mamă cam bătrîină,
 Te strigă popii pe nume
 Pî la potropie pe dăvale.
 Ștefan-vodă că-i zîcea :
 — Ia ascultă, măi ciobane,
 De ce ești tu frumos și gras ?
 — Ia ascultă, domnu Ștefan-vodă,
 Cum să nu fiu frumos și gras ?
 Mănînc mămăligă cu caș
 Și beau apă din văgaș,
 D-aia sînt frumos și gras.

Ștefan-vodă-l întreba :

— Ia ascultă, măi ciobane,
De cînd tu că ciobănești,
Tu n-ai auzît de fagul Miului,
Miului haiducului,
Care e frate cu draou
Și mi-a spart tot Țarigradu,
Și mi-a-nviat idivanu ?

Iar ciobanu-i răspundea :

— Ascultă, măria-ta,
Uite-l, este cît colea,
Cît ai da cu zburătura.
Ștefan-vodă că-i zîcea,
Tot pe cioban mi-l cerea :

Să meargă cu oștirea.

Iar ciobanu-i răspundea :

— Doamne Ștefan-vodă,
Să-mi lași tu oștirea ta
Să-mi păzească turma mea.
Mi-o pieri d-un mielușel,
Să-mi slujești doi ani pe el ;
De mi-o pieri vro mieiță,
Mă pune să-i dau leiță.
Ștefan-vodă cum făcea ?

Așa minte de-mi avea,
Tot cu Miu că-mi pleca
Pe potecuța strîmtă,
Strîmtă și-mboltită,
Cu alune pardosită,
Tot de Miu mi-e știută.

Pîn' la fag că-mi ajungea,
'N dosul fagului să da,
În țoale că să schimba,
La Ștefan-vodă că ieșea
Și din gură-așa zîcea :

— Sumete-ți, cîine, scările,

Piară-ți lumînările,
Că sînt în țoale schimbat;

Vița rău că ți-am secăt.

Aseară vorbeai în casă,

Eu ascultam la fereastră ;

Aseară vorbeai de mine,

Și-acum ce cați după mine ?

După fag, frate, se da,

Frunza-n gură că-și punea,

Une-ncepe-a şuiera,
Vreo cinci cete că-mi venea,
Tot de-a lu Miu mi-eră.
Cînd voinicii că sosea,
Hohotea şi chiotea,
Crîngurile răsuna.
Iar Miu cînd îi vedea,
El din gură aşa zicea :
— Mai nimic să nu-i făceţi,
Dar prin strungă să mi-l daţi,
Că de mine-i judecat.
Apoi din gură-i zicea :
— Du-te, doamne, la domnie,
Că n-ai fost harnic de mine.

30

Miu Haiducu

Foaie verde lobodă,
La curte la Ştefan-vodă,
În ale case mari domneşti,
Ce se văd din Bucureşti,
Şi-n ale curţi boiereşti,
Foaie verde foi de tisă,
Mare masă-mi este-ntinsă
Şi de boieraşi cuprinsă,
Boierii divanului,
Caimacanii târgului,
Sfetnicii-mpăratului.
Şi pe masă ce-mi avea ?
Numai peşte şi păstrugă,
Numai dalba-i caracudă.
Şi cu vin negru-nfundat,
Ce este la boieri dat.
Surioara Miului
Paharili le strîngea
Şi cu spint mi le stropea
Şi da la boieri să bea,
Cu pahare măsurate,
Să-i îmbete toţi odată.
Că ei, mare, se vorbea
Tot pe Miu că să-l ia,

Că nu știe de domnie
 Și el șade-n haiducie.
 După ce mi-i îmbăta,
 La camere mi-i ducea,
 Pe vodă de braț îl lua
 Și să vezi unde-l ducea.
 Foaie verde foi respect,
 Tocma sus la cabinet.
 Ș-acolo pe ce-l culca ?
 Îl culca pe-o canapea,
 Cismili i le trăgea,
 La capu patului le punea.
 Ea papucii-n dește-i lua,
 Peste gard mi s-azvîrlea,
 Ca o minge mi-ș' sărea,
 Drept în codru că intra.
 Dește-n buze că-mi punea,
 D-un șuier lung că scotea
 Și Miu o auzea
 Și pe loc îi răspundea :
 — Ce-i cu tine, soru-mea ?
 Or haine mi-ai ponosît,
 Sau papucii ți s-au rupt,
 De la mine mi-ai sosît ?
 — Nici haine n-am ponosît,
 Papucii nu mi s-a rupt,
 Da asară pî la o vreme,
 În curtea lui Ștefan-vodă
 S-a strîns boierii la vorbă.
 Mîine-n zori de zi te-or lua,
 La temniță te-or ducea.
 — Fugi de-acilea, fugi, cățea !
 Bată-l crucea mumă-sa,
 N-o-ncăpea în mîna mea
 Că pe dracu l-o videa !
 Iară Miu ce făcea ?
 La fag că mi se ducea,
 Haiducii lui și-i chema :
 — Ascultați, haiduci, încoa !
 Mîine armată veți vedea,
 Armili vi le-ncărcați,
 Vin în bidoane să luați
 Și pîn crînguri să intrați,
 Pe poalili crîngului,
 Și voi să vă așezați,

Unul ici, unul colea.
 Armată dacă-ți vedea,
 Cîte-un foc voi oți trăgea.
 Miu dor le poruncea
 Și el singur rămînea,
 Bani în geantă că-și băga.
 Dimineață se scula,
 Pe ochi negri se spăla,
 Geanta-n mîină că și-o lua
 Și din crîng afar' ișea
 Și la un cioban mergea :
 — Măi ciobane, dumneata,
 Nu ț-ă turma dă vînzare,
 Să-ți dau galbeni și parale ?
 — Da, da, da, domnule, da.
 De mi-ai da banii pe ea, ≠
 Să rămîie-n mîina ta.
 Iară Miu ce zîcea ?
 — Șezi, ciobane, jos colea,
 Să-ți număr galbeni pe ea.
 Șervetu că-l așternea,
 Parale pe ea că-i da
 Și ciobanu se scula :
 — Băi ciobane, ascultă-ncoa :
 Făcurăm cu oili,
 Schimbăm și cu hainili.
 Să îți dau eu haina mea,
 Să-mi dai tu cojoaca ta ;
 Cojocu tău ăl lățos
 Să-l port cu lîna pe dos.
 Făcurăm cu oili,
 Făcurăm cu hainili,
 Schimbăm și cu ghioacili.
 'Mi dai tu mie ghioaca ta,
 Dîn trupină dăspicată,
 Din săcurică lăsată,
 S-o port în mîină o dată,
 Și-ți dau baston poleit,
 Ce nu s-a mai pomenit.
 Făcurăm cu oili,
 Schimbarăm cu hainili,
 Schimbarăm cu ghioacili,
 Schimbăm și căciulili.

'Mi dai mie căciula ta,
 Strîmtă-n gură, largă-n fund,
 Pe capu meu ăl rotund ;
 Îți dau eu căciula mea,
 Căciula mea d-astrăgan
 S-o porți tu atîția ani.
 Acu ei se despărțea,
 Iară Miu ce făcea ?
 Goarnili că le-auzea,
 Oili le apăra,
 La un colț de drum le da,
 Unde armata mergea.
 El în ghioacă se răzima,
 Vodă-nainte era,
 Iară Miu-l saluta :
 — Să trăiești, măria-ta !
 Și atunci vodă se oprea.
 — Băi ciobane, tu cu haina de dimie
 Și cu fața de domnie,
 Cum spusăși pe nume mie ?
 — Păi la școală mergeam
 Și-n carte cînd mă uitam,
 Pe dumneata te vedeam.
 — Ascultă, ciobane,-ncoa,
 Știi tu fagu Miului,
 Miului haiducului ?
 — Ba da, domnule, îl știu,
 Că p-acolo am trecut
 Și șapte oi mi-a pierit.
 — Mă, da nu mergi cu mine pînă-acolo ?
 — Ba da, domnule,-aș mergea,
 Da n-am cui lăsa turma.
 Că sînt băgat la stăpîn
 Și dacă-i pierde vreo mia,
 Slujesc șapte ani pă ea,
 Vai de măiculița mea !
 Dar, vezi, domnu ce făcea ?
 El avea haine de domn
 Și n-avea minte de om.
 — Da să las eu armata mea,
 Să păzască turma ta ?
 — Da, da, da, domnule, da.
 Eu atuncea voi mergea.

Acu a plecat cu el.
 Ștefan mergea înainte
 Și Miu mergea pe urmă.
 — Ia-o, domnule, mai încoa.
 Ca să-ți arăt poteca.
 Asta e poteca deasă,
 Numai de Miu aleasă.
 Pîn mijlocul crîngului,
 Miu din urmă-i spunea :
 — Mai ridică scările,
 Că lovești smicelili
 Și te-aud poterili.
 Cînd la fag sosea
 Și pe fag se uita,
 Ședea armili-atîrnate
 Și răvolvere-ncărcate,
 Și Miu se repeza,
 Cojocul și-l lepăda,
 De dîrlog calul i-l lua,
 Dește-n buze că punea
 Și-un țignal lung că mi-ș' da,
 Poterili l-auza
 Și pe fugă mi-ș' venea.
 Îmi venea unii din sus,
 Cu căciulili de urs ;
 Îmi venea unii dî la vale,
 Cu căciuli mai stogoșate,
 Cu opinci de capră stearpă,
 De șapte ani nefătată.
 Și vodă cînd îi vedea,
 Începea a tremura,
 Miu jos după cal îl da,
 Cizmili i le trăgea
 Și pe el mi-l încălța
 Cu papuci de parangol,
 Cu călcîiașu tot gol.
 Cu sabia mi-l bătea,
 Peste buze că mi-i da,
 Sînge negru că-i pica
 Și soru-sa că sosa.
 — Ascultă, Miule,-ncoa,
 Nu omorî domnia,
 Foaie verde foi de pom,
 Să lași țara fără domn.

Îl făcu Miu scăpat.
Să vezi vodă cum fugea...
Barba grapă mi-o făcea
Și la miriști când ișea
Și la față să uita,
Să văzu vodă belit,
Știi, ca un iepure fript.
Cînd la armată sosea :
— Ascultați, voinici, încoa,
Cît oi sta eu în domnie,
Miu șade-n haiducie.

31

Bogatul și săracul

Cînd oi zîce ca spanacu,
La cîrciuma dîn Cenatu
Bea săracu cu bogatu
Dă se minună tot satu.
Săracu bea cu vadra,
Iar bogatu cu litra,
Frică-i e că sărăcea.
— Măi sărace, piază rea,
Ce beai împotriva mea ?
Că n-ai care ferecate,
Nici pătule cu bucate,
Nici turme de oi la munte,
Nici cirezi de vaci la curte.
Iar săracu-i răspundea :
— Măi bogate, piază rea,
Fieru după caru tău
N-am să-mbrac bastonu meu.
Mi-e bastonu plumbuit
Cu cinci litre de argint ;
Cînd l-oi ridica la vînt,
Dau pă bogați la pămînt.
Piei după vacile tăle
N-am să-mbrac armili mele,
Arme bune de pandur,
Cu aur jur-împrejur,
Să trag brazda plugului
La ușa bogatului.

Une-oi vedea om bogat,
Să-l aduc la plug legat,
Să-i dau măciuci după cap,
Să vază pe cel sărac.

32

Cîntecul lui Stancu Haiducul

Foaie verde și-o crăiță,
Și-o cracă de aluniță,
O, săracă Dîmboviță,
Mi-o pradă Stancu și Niță
Și cu soru-sa Vochiță.
Și-o frunziță salbă moale, z
Și mai are Stancu, are,
Și mai are o soră mică,
Acu se-nvață la furcă,
Dă cu flinta de usucă.
Păsărica zburătoare,
Dă cu flinta, mi-o omoară,
Ca să aibă de gustare,
Pîn-o veni prînzul mare ;
S-aruncă pe cal călare,
Presurată de pistoale ;
D-ale sfinte iatagane,
Strălucind ca sfîntul soare.
Și-o foiță a bradului,
La cerdacul Stancului
Bea feciorii Bratului
Cu Niță-al Șelarului,
Cu Dobre-al Ploscarului.
Bea, nene, și-mi chiuia,
Văile că-mi răsuna,
De poteră nici gîndea.
Dar Vochița sta afară,
Rezemată-n flintioară.
Puțin somn o apuca
Și un vis frumos visa,
În urmă se deștepta
Și Stancului îi zicea :
— D-alei, nene Stancule,
Tu bei și te veselești,
De poteră nici gîndești.

Că-i acas' pe băătură,
 Umblă cu maica de mînă,
 Prinde la pui de găină.
 D-alu Stancu ce zicea ?
 — Lasă, fa Voichița, fa,
 Las' să vie potera,
 Că de-o fi de București,
 Tu mi-o bați de mi-o topești ;
 D-o fi potera de Iași,
 Mi-o trimeți la Făgăraș ;
 D-o fi poteră de Dii,
 Mi-o trimiți tocma-n Sibii ;
 D-o fi poteră de baltă,
 Frică mi-e c-o să mă bată,
 Că-i cu turci amestecată...
 Nici cuvîntul isprăvea,
 Cine, mare, că-mi sosea ?
 Căpitan Balaura,
 Cu potera alătura.
 Dar Stancu cum mi-l vedea,
 Proșticel că se făcea,
 Un surcel în mînă lua,
 În cenușă scormonea,
 Și Voichița tot așa.
 Mîna-n șolduri că punea...
 Căpitan că mai zicea :
 — Dă-te, Stancule, legat,
 Să nu te dau spînzurat.
 Dar Voichița ce zicea ?
 — Bată ceru mîna ta,
 De ce să se dea legat
 Ca un mare vinovat ?
 Hasnaua nu ți-a furat,
 Bănișori nu ți-a mîncat,
 Nici caii nu ți-a luat,
 Nimica nu ți-a stricat...
 Mîna pe durdă punea,
 Și mi-i tăia secerește
 Și mi-i așeza snopește...
 Dacă vedea și vedea,
 Căpitan ce mai făcea ?
 La Stancu că se ducea,
 Cu cuvînt blînd îl ruga,
 — D-alei, nene Stancule,
 Stancule, viteazule,

Mai ceartă-ți pe Voichița,
 Mi-a prăpădit potera.
 Stancu că mi-l asculta,
 La Voichița se ducea
 Și din gură cuvînta :
 — D-alei, soru-mea Voichița,
 Mai lasă-ți vitejia,
 Că ia ți-ai prăpădit,
 Opincile ți-ai tocit,
 Și haide cu mine-n sat,
 Să te dau după bărbat...
 — Nu vreau eu să merg în sat,
 Să mă dai după bărbat,
 Să-mi fie ciocan în cap ;
 Mai bine-n codru cu drag,
 Să beau vin din burdujel,
 Să mănînc carne de miel.

33

Cîntecul lui Iancu Jianu

Foaie verde dedețel,
 Colea-n vale-n făgețel,
 Sub umbră de păducel,
 Frumos doarme-un voinicel
 Cu căciulița de jdrel,
 Cu itari, cu cojocel,
 Și cu flinta lîngă el.
 — Mă duc, mamă, după el.
 — Nu te duce, fata mea.
 C-ala e om cu belea,
 Ala muiere nu-și ia ;
 Ala e Iancu Jianu,
 E vestitu căpitanu,
 Care bate cu tufanu,
 Duce mînia cu anu.
 — Fie, mamă, cine-o fi,
 Eu mă duc că e voinic,
 N-are teamă de nimic.
 — Iancule,
 Jianule,
 Ce-ai făcut paralele ?
 — Le-am băut cu mîndrele,

Mîndrele,
 Oltencoile,
 Mi-au mîncat paralele.
 — Iancule, de unde vii ?
 — De la tîrg de peste Jii
 — Iancule, ce-ai tîrguit ?
 — Cînd oi căta, mai nimic,
 Cinci oca de plumb mărunt
 Să duc la băieți în crîng,
 Căoi băieții fără minte
 Prăpădesc la gloanțe multe ;
 Bagă iarba cu mîna,
 Alice cu chivăra,
 De se duce pomina,
 Pînă sus în Moldova.
 Nici vorba c-o isprăvia
 Și la vale mi-o lua
 Și c-un pașă se-ntîlnea.
 Iară pașă-l cunoștea
 Și pe Iancu l-întreba :
 — Iancule, ciocoi turcit,
 Ce te porți așa urît,
 Din creștet pînă-n pămînt
 Numai aur și argint ?
 Iară Iancu-i răspundea :
 — Dară, pașă, dumneata,
 Cine mi te-a scos în cale,
 Tocmai în drumul cel mare ?
 Dară pașă ce-mi făcea ?
 Iataganul mi-l scotea,
 La Iancu se repezea.
 Dară Iancu ce făcea ?
 De mînă mi-l apuca,
 Iataganul i-l smulgea,
 De haine mi-l dezbrăca
 Și de cal că mi-l lega.
 Calul la fugă-o lua
 Și pe pașă mi-l ducea
 În mijlocul tîrgului.
 Dar ai lui că mi-l vedea,
 După cal mi-l dezlega
 Și turcii mi-l întreba :
 — Cine, pașă, mi-a-ndrăznit.
 Toc de tine și-a bătut ?
 Iară pașă ce-i spunea ?

— Uite, aici, în drumul mare
 Mi-a ieșit Iancu în cale.
 Era îmbrăcat turcește,
 Tocmai ca Doamne ferește,
 Numai aur și argint
 Din creștet pînă-n pămînt.
 La mine s-a repezit,
 Iataganul mi l-a smuls,
 De haine m-a dezbrăcat
 Și de cal el m-a legat.
 Să vezi Iancu ce făcea :
 Haine de pașă-mbrăca
 Și la turci mi se ducea
 Și potera mi-o lua,
 Spre pădure mi-o ducea
 Ca să prindă pe Jianu,
 Pe vestitu căpitanu. z
 La pădure mi-ajungea,
 Pădurea mi-o-nconjura,
 Turcilor că le zicea :
 — După tufe vă pitulați
 Si aici să așteptați.
 Eu în codru m-oi ducea,
 Cu Iancu mă voi vedea
 Si lui Iancu m-oi preda
 Si la vale l-oi lua,
 Pe drum greșit l-oi ducea,
 Pîn-afară l-oi scotea,
 De haiduci l-oi depărta.
 La un șuierat istet,
 Voi cu toții vă strîngeți
 La marginea drumului,
 La fîntîna Neagului.
 Pe Iancu l-înconjurăți,
 Cu funii să mi-l legați,
 De haine să-l dezbrăcați,
 Hainele să le-mbrăcați,
 De haiduci v-apropiați,
 Ordine greșite dați,
 Din spate să-i atăcați.
 Iancu-atuncea ce-mi făcea,
 Cînd în codru s-afunda ?
 Hainele le dezbrăca,
 P-ale lui le îmbrăca,

Pe-un haiduc mi-l îmbrăca
 Cu hainele lui paşa ;
 P-altu Iancu mi-l făcea,
 Voinicii mi-i aranja
 Şi comanda mi-o lua,
 Pe cei doi îi trimetea
 La marginea drumului,
 La fântîna Neagului,
 Şi d-un şuierat dădea.
 Turcii cînd mi-l auzea,
 Pe cei doi îi conjura.
 Iancu-atuncea ce făcea ?
 Cu voinicii-i ocolea
 Şi-n capcană mi-i prindea
 Şi pe toţi îi dezarma,
 Côt la cöt că mi-i lega
 Şi la paşa-i trimetea
 Şi-un răvaş că le dădea
 Să lase-n pacea ţara.
 Dară paşa ce-mi făcea ?
 La domnitor se ducea,
 Sfat cu boierii ţinea,
 Cú toţii se sfătua,
 Poteră mare făcea,
 După Iancu că-mi pornea.
 Foaie verde şi-o lălea,
 Ei pe Iancu-l urmărea
 Pe marginea Oltului,
 În desişul codrului.
 Dară Iancu ce făcea ?
 Drumul mare mi-l lua,
 C-un rachier se-ntîlnea,
 Bea Iancu de se-mbăta,
 În drum mare mi-adormia,
 Potera l-nconjura
 Şi pe Iancu mi-l lega.
 Dară Iancu se trezea
 Şi legat mi se vedea.
 Iancu-atuncea ce zicea ?
 — Căpitane, dumneata,
 Dezleagă puţin mîna
 Ca să-mi fac rugăciunea.
 Căpitanu ordin da
 Mîna de i-o dezlega.

Dară Iancu ce-mi făcea ?
 Mîna-n gură mi-o băga,
 Din dește că-mi şuiera,
 Băieţii mi-l auzea
 Şi pe cai încăleca,
 Potera mi-o-nconjura
 Şi la luptă se lua,
 Şi pe Iancu mi-l scăpa.
 Foaie verde şi-o lalea,
 Altă poteră sosea,
 Iară Iancu ce zicea ?
 Ordin la băieţi dădea,
 În codru că s-ascundea,
 El pe murgu-ncăleca,
 În gura mare că striga :
 — Eu sînt Iancu Jianu,
 Vestitu căpitanu !
 Potera cînd îl vedea,
 Şi după el se lua,
 Iară Iancu că fugea,
 Drumu la Olt că lua,
 Iar la Olt cînd ajungea,
 Drept la pod mi se ducea.
 Podu peste Olt era,
 Iară Iancu că striga :
 — Măi podare, măi podar,
 Trage podu la liman
 Ca să treacă d-un Jian,
 D-un Jian, d-un căpitan,
 Şi d-un hoţ, d-un hoţoman !
 Podarul cînd auzea,
 Tot la fugă mi-o lua
 Şi prin tufe se pitea,
 Rupînd haine de aba.
 Iancu atunci cînd vedea,
 Murgului că îi zicea :
 — Fă-te, murgule, nebun
 Şi dă prin Olt ca pe drum ;
 Fă-te, murgule, nărod.
 Şi treci prin Olt ca pe pod.
 Iară la mijloc de Olt
 Dădea Iancu cîte-un foc.
 Trecut Iancu se vedea,
 Pe podar mi-l urmărea,

Pe podar mi-l ajungea
Și de tufe mi-l lega,
Ca să nu poată să dea
Poterii pod cînd sosea.

34

Cîntecu lui Iancu Jianu

Foaie verde bob fasui,
În noaptea lu Sînvăsui
S-a iscat vreo trei copii,
Care-mi intră-n codru-ntîi.
Eu p-anume să vi-i spui :
Unul mi-e Iancu Jianu,
Care bate cu tufanul
Și ține pizma cu anul,
Și cu Nică Ungureanu
Și cu Dumitru țiganu.
Foaie verde trei lămîi,
— Iancule, de unde vii ?
— De la tîrg du peste Jii.
— Iancule, ce-ai tîrguit ?
— Mai nimic n-am tîrguit,
Cinci-șase oca de plumb,
Trei-patru de praf mărunt,
Să-mi duc la băieți în crîng.
Sînt băieții fără minte,
Prăpădesc la gloanțe multe,
Nu știe sama-nainte.
Bagă gloanțe cu mîna
Și iarbă cu chivăra,
De mi-i blestema lumea.
Foaie verde dedițel,
Colea-n vale-n făgețel,
Frumos doarme-un voinicel,
C-un cal vînat porumbiel.
Foaie verde d-un jerfet,
— Mă duc, mamă, să-l dăștept.
— Nu te duce, fata mea,
La ăst voinic cu belea.
Ala e Iancu Jianu
Care-mi bate cu tufanul
Și-mi ține pizma cu anul.

Cîte fete le-a iubit,
 Pe toate le-a părăsit ;
 Cîte-a iubit peste Olt,
 Le-a lăsat oftînd cu foc ;
 Le-a iubit la Valea Mare,
 Le-a lăsat cu burta mare.
 Jianu se dăştepta
 Şi din gură aşa zîcea :
 — Tu-ţi crucea ta de prun,
 C-ai făcut rachiul bun,
 Adormişi pe Iancu-n drum ,
 Arde-te-ar focul, căldare,
 C-ai făcut rachiul tare,
 Adormişi pe Iancu-n cale.
 Iar Jianu ce-mi făcea ?
 Urmărit cînd se vedea,
 Pe căluţ încăleca,
 El la Olt, frate,-mi pleca
 Şi la Olt cînd ajungea,
 Oltul mare că-mi era.
 Ei la podar că striga :
 — Măi podiţă, măi podar,
 Trage podiţa la mal
 Ca să treacă de-un Jian ;
 Trage podul mai d-a drept,
 Că-ţi răcesc un glonţ în piept.
 Iar podarul c-auzea,
 El de lene să-ntindea,
 Iar Jianu ce-mi zîcea ?
 — Decît să mă căciulesc
 Ca să-mi dea podul pe rost,
 Fii haiduc pe cum ai fost.
 Cinci minute nu trecea
 Şi potera că-mi sosea,
 El cu murgu că-mi vorbea
 Şi cu murgu-not că da.
 Înota murgu,-nota,
 Pîna dincolo-mi ieşea,
 C-un boier că se-ntîlnea,
 Tot prefectul că-mi era.
 El din gură-l întreba :
 — Iancule, boier turcit.
 Numai ochii Ț-am văzut.
 Din aur și din argint.

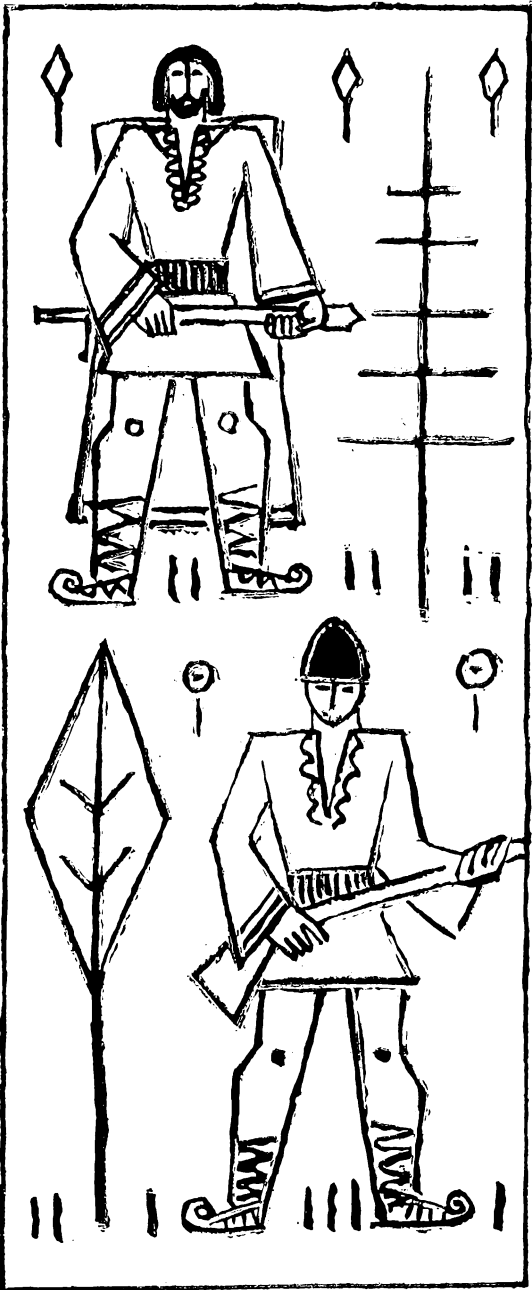
Iancule,
 Haiducule,
 Lasă-ți haiduciile,
 Să-ți dăm boieriile.
 — Nu vreau boieria ta,
 Eu vreau haiducia mea.
 Decît în tîrg cu papuci,
 Mai bine-n crîng cu opinci.
 Ia vezi, Iancu ce-mi făcea ?
 El cu murgu că-mi vorbea :
 — Nu-ți mai face păru creț,
 Hai la Slatina-n județ,
 La Măria crîșmărița,
 Căci ne-mbată cu gurița.
 Cînd la gazdă mi-ajungea,
 Și potera că sosea,
 Iar Jianu că zicea .
 — Hai, murgule, hai, hai, hai,
 Hai la munte, sus la plai
 Să scăpăm de chin și vai.
 Mîna pe durdă punea,
 Une-ncepea a trăgea,
 Ca secerea-i secera.
 El din gură că-mi zîcea :
 — N-ați auzit d-un Jian
 Și d-un hoț de căpitan,
 De ia miei de la ciobani,
 Armăsari de la mocani
 Și bea vinul fără bani ?
 Dacă eu aș mai plăti,
 Ce naiba aș mai haiduci ?

35

Cîntecul lui Radu din Greci

Foaie verde-a bobilor,
 Deasupra Dobreștilor,
 Puterea pădurilor,
 E starostea hoșilor.
 Frunză verde d-avrumeasă,
 La fagul cu frunza deasă
 Și cu umbra răcoroasă,

Şade Radu-ntins la masă
 C-o oaţă de prioteasă
 Şi c-o oaţă de nevastă,
 De usucă floarea-n glastră.
 Ziua, bea şi chefuieste,
 Noaptea, popi măcelăreşte.
 Frunzuliţă viorea,
 Dară Radu ce-mi făcea ?
 Deşte-n gură că-mi băga
 Şi-ncepea d-a şuiera,
 Pădurea de-a răsuna.
 Şapte potiri că-mi venea.
 Dară Radu ce-mi zicea ?
 El pe toţi îi întreba :
 Foiţică foi de crin,
 — Măi, dăseară und' izbim ?
 Să mergem la popa Stan,
 ...Tu-mi-l de hoţoman,
 Că mai ţine cîte-un ban
 Şi cîte-un pui de cîrlan,
 De cîrlan d-ăi gălbeori,
 De intri-n codru cu el,
 Scurt în gît şi lung în trup,
 Făcut, neică, pe fugit,
 Cum e bun de haiducit.
 Foiţică viorea,
 Dară Radu ce făcea ?
 O ploschiţă că scotea,
 Mititică, mititea,
 De-o vadră şi cinci oca,
 Şi da la băieţi de bea
 Ţuică de Podgoria,
 De li s-aprindea gura.
 Băieţii s-amegia,
 Toţi prin frunze se culca.
 Iată timpul că venea,
 Dară Radu ce-mi făcea ?
 Deştu-n gură că băga
 Şi-ncepea d-a şuiera,
 Pădurea d-a răsuna,
 Nimeni nu se deştepta.
 El atuncea ce-mi făcea ?
 Mîna pe durdă punea,
 Durda era ruginită,
 De cinci ani neslobozită.

Drumul prin pădure-i da,
Crăcile că le rupea
Și pe voinici cînd cădea,
Voinicii se deștepta
Și la Radu alerga.
Radu-n față de-i vedea,
Pe toți la rînd îi punea,
Cîte-o palmă le trăgea
Și poteca le-arăta,
Numai trei și-i alegea.
Cînd oi zice foi gutui,
Chiar pe nume poci să-i spui :
Este Vulpe din Vulpești
Și cu Iarbă din Ierbești,
Și cu Radu de la Greci,
Hoți ca ăștia nu găsești, =
Dai cu pușca, nu-i lovești.
Foicică viorea,
Dară Radu ce-mi făcea ?
Un cortel rupt pe el lua
Și la popă că mergea.
La popă cînd ajungea,
Sentinela îl oprea,
Dară Radu ce-i zicea ?
— Slugă bună și vicleană.
Lasă-mă la popa Stan,
Să-i mătur bătătura,
Să-mi cîștig și eu pîinea.
Santinelă că-l oprea,
Altă slugă că-mi chema
Și la popa-o trimetea,
C-a sosit un cerșetor
Și de este-ndurător,
Vrea să s-angajeze la el.
Să-i măture bătătura,
Să-și cîștige și el pîinea.
Popa cînd mi-l auzea,
Slugă nu-i mai trebuia.
Prioteasa se gîndea,
Slugă la găini n-avea,
Ei că Radu-i trebuia
Să-ngrijească de găini,
Să mănînce firmituri.

Frunzuliță viorea,
 Ea drumul că îi dădea,
 Radu-năuntru intra.
 Înăuntru cînd mergea,
 Cortelu că-l lepăda,
 Căpitan că rămînea,
 Dar popa cînd îl vedea,
 El din gură așa-i zicea :
 — Să trăiești, domn căpitane !
 — Nu-mi mai zice „căpitane“,
 ...Tu-ți crucea, popa Stane,
 Și te cată de parale !
 — Eu zic zău, pe barba mea,
 Că n-am chioară de para !
 Dară Radu ce-mi făcea ?
 Buzduganul că-l scotea,
 Una-n burtă că-i dădea,
 Alta-n spate-l îndrepta.
 — Scoate banii ici-colea,
 ...Tu-ți crucea mumă-ta !
 Dară popa ce zîcea ?
 — Stai, Radule, nu mai da
 Că Ț-oi spune blaga mea
 Și toată avuția
 Ia cată colea sub pat,
 C-am un borcan îngropat.
 În borcan e gălbenei.
 Care să trăiești cu ei.
 Borcanul că mi-l scotea.
 Alta-n spate că-i trăgea.
 — Stai, Radule, nu mai da
 Că Ți-oi spune blaga mea.
 Ai cu mine-n băligar
 Că mai am înc-un borcan.
 Îl păstrez de-acu un an,
 Te-am știut că-mi ești dușman.
 Hai cu mine-n deal la vie.
 Banii după liturghie.
 Atunci Radu ce-mi făcea ?
 Pe popă că mi-l slăbea,
 Preoteasa că mi-o lua
 Și de coade mi-o tîra.
 — Spune și tu blaga ta !
 — Ia cată sus pe poliță,

E o mică săbuliță
 Ce-o păstrez pentru fetiță,
 Care-acuma sugă țîță.
 Dară Radu ce zicea ?
 La fată că se gîndea
 C-o să-l blesteme fata
 Și-o să-i scurteze viața.
 Sălbile că nu le lua,
 Afară că îmi ieșea,
 Poterili că-l prindea,
 Toți cu armele trăgea.
 Dară Radu ce-mi făcea ?
 Gloanțele-n mîină le prindea
 Și-ndărăt le arunca,
 Și din gură așa zicea :
 — Țineți, băieți, gloanțili
 De vă umpleți flintili,
 V-apucă vo vreme rea,
 N-aveți cu ce le-ncărca,
 După mine cu ce da.
 Puteți să dați cît de deș,
 Voi nu știți că eu sînt dres ?
 Dar un hoț de dorobant,
 Care prost toți îl credea,
 Dară el prost nu era,
 Un franc de argint scotea
 Și-n patru că mi-l tăia ;
 Punea iarba cu mîina,
 Gloanțili cu chivăra,
 Le-atingea cu vergeaua,
 Pîn' s-așeza iarba-n ea.
 După Radu se lua
 Și din gură-așa zicea :
 — Ntoarce-ți, Radule, fața
 Să-ți mai văz mustăcioara,
 Galbenă ca lămîioara.
 Dar atuncea ce făcea ?
 Arma-n el o potrivea,
 În susul buricului,
 Unde-i greu voinicului.
 Una-n piept că îi trăgea
 Și la pămînt mi-l trîntea.
 Dară Radu ce-mi zicea ?
 — Să vă cînt un cîntecel
 De cînd eram mititel :

Foaie verde trei aglici,
Dintr-o sută de voinici
Am rămas singur p-aici.
Foicică mărăcine,
Bucură-te, mînăstire,
Că vine Radu la tine ;
Nu vine ca să-nflorească
Și vine să putrezească.

36

Radu cel din crîng

Foaie verde d-avrămeasă,
La fagul cu frunza deasă
Șade Radu ca-ntr-o casă.
Afară plouă și varsă
Și lui Radu nici nu-i pasă ;
Afară plouă și ninge
Si de Radu nu s-atinge.
Șade Radu ca-ntr-o casă,
Cu ocaua plină rasă,
Cu carabina pe masă.
Nu știu-i plină sau e goală,
Șapte poteri bagă-n boală ;
Nu știu-i goală sau e plină,
Bagă potera-n izîină.
Pe creci și pe rămurele,
Cuțite și rivolvere ;
Livorvere-automate,
De te ia fiori de moarte ;
Livorvere și pistoale,
De te bagă-n grele boale.
La scorbura fagului,
Carabina Radului,
Cu moartea ciocoiului.
Paică naiba-l învăța,
De ghetе se descălța,
Cu opinci că să-ncălța,
Cu opinci cu cătaramă,
Lumea să nu-i bage samă.
Ia banii de la bogați,
El împarte la săraci,
Să-și cumpere boi și vaci.

Frunza-n gură că puneă,
 Une-ncepe-a şuiera,
 Voinicii că şi-i strîngea
 Ca frunza şi ca iarba.
 Şaisprezece mi-alegea,
 Drumul la ceilanţi că da,
 Pe cei şaispe mi-i lua,
 La croitor că-i ducea,
 'I-mbrăca milităreşte,
 Iar Radu căpităneşte.
 Frumoasă comandă da
 Şi-şi lua drumul pe vâlcea,
 La popa Stan că-i ducea,
 La popa din Salcia.
 Acolo cum ajungea,
 Cu bună seara că-i da :
 — Bună seara, popă Stane !
 — Trăiţi, domne căpitane !
 — Bună sara, părintele !
 — Mulţumesc, căpitănele !
 — Nu-mi mai zice „căpitane“,
 Zi-mi pe nume : Răducane.
 Căpitanii sînt la tîrg,
 Eu sînt Radu cel din crîng,
 Care la parale strîng ;
 Iau banii de la bogaţi
 Şi-i împart pe la săraci,
 Să-şi cumpere boi şi vaci.
 Să vezi, popa răspundea :
 — Zău, tată, pe barba mea,
 De am luce de para.
 Ia vezi, Radu-i cuvînta :
 — Caută, părinte, bine,
 Că-m' pun băieţii pe tine
 Şi te-ntinde ca pe-un cîine,
 De rîde lumea de tine.
 Ia vezi, Radu ce-mi făcea ?
 Frumos timpul nu-l pierdea,
 La băieţi că comanda,
 Şapte popii că-i trăgea,
 Patru-n piept de-l îndrepta
 Prioteasa că-mi zicea :
 — Mă Radule, dumneata,
 Nu omorîţi pe popa,
 Că voi da din ce-om avea.

Băgați mîna su' saltea,
 Luați parale cît oți vrea.
 Ia vezi, Radu ce-mi făcea ?
 La băieți că comanda,
 Sub saltea că-mi căuta,
 Toți banii că mi-i lua,
 De bani nu se sătura
 Căci nu-și făcuse suma.
 Ia vezi, Radu ce-mi făcea ?
 El la popa se ducea,
 De barbă că mi-l lua,
 Pîn casă că mi-l snopea,
 Ca p-un hoț că mi-l trîntea.
 Ia vezi, popa răspundea :
 — Mă Radule, dumneata,
 Nu omorîți pe popa,
 Că ți-oi da din ce-oi avea.
 — Cată, tată,-n băligar,
 Mai e un borcan cu bani ;
 Cată, tată,-n putinei,
 Mai e o mie de lei
 Și-mi bea cu băieții tăi ;
 Cătați, tată, după ușă
 Că mai e d-o gălătușe,
 Și-aia e cu părălușe.
 Ia vezi, Radu ce-mi făcea ?
 La băieți că-mi comanda,
 Toți banii de mi-i strîngea,
 D-un cîntar, frate, găsea
 Și banii că-i cîntărea,
 Treizeci oca găsea.
 Ia vezi, Radu ce-mi făcea ?
 De bani nu se sătura,
 Căci nu-și făcuse suma.
 Ia vezi, Radu ce-mi făcea ?
 La prioteasă se ducea,
 Două palme că-i trăgea,
 Prioteasa-i răspundea :
 — Nu da, Radule, nu da,
 Că ți-oi da din ce-oi avea.
 Cînd oi zice peliniță,
 Cată, mamă, pe poliță
 Că mai e de-o sălbuliță,
 Ce-o păstram pentru-o fetiță,
 Să i-o dau la nuntuliță.

Ia vezi, Radu ce-mi făcea ?
 Sălbulița c-o lua,
 După gît mi-o atîrna,
 La călcîi că-i ajungea,
 Așa de mică era.
 Înc-o dată mi-o-ndoia,
 La genunchi că-i rămînea.
 Ia vezi, Radu ce-mi făcea ?
 Cu băieții că-mi pornea
 Și din gură așa-mi zicea :
 — Să vă lăsăm sănătoși
 Și la punguliță groși,
 Și să munciți și pe vară,
 Că la toamnă venim iară.
 Ia vezi, popa răspundea :
 — Măi Radule, dumneata, =
 Nu e, tată, vezi, păcat
 Și frică de blestemat,
 De m-ați lăsat om sărac ?
 Ia vezi, Radu răspundea :
 — Las', părinte, nu-i păcat,
 Nu e bani după săpat,
 Și e bani după tocat.
 D-ai tocat, de n-ai tocat,
 Bani săracul tot ți-a dat ;
 D-ai citit, de n-ai citit,
 Bani săracu ți-a plătit,
 Plata popii s-a știut.

37

Pătru haiducu

D-ale, Pătru ce-mi făcea ?
 Armele și le-ngropa
 La o buturugă de fag,
 Unde trage Pătru cu drag.
 Și la el ce îș' oprea ?
 Oprea o luce săbioară,
 Ghemuită,
 Ghem făcută,
 De la vîrf puțin adusă.
 D-ale, Pătru ce-mi făcea ?
 La-mpăratu că pleca,

Pe poartă, neică, intra,
 Împăratu că-l vedea,
 Buza-n patru că-i plesnea,
 Sînge negru că-i pica,
 Pe caftan că să slăia.
 — Luminat de-mpărat,
 Trupșorel făr' de păcat,
 Leagă-mi mîinile la spate
 Cu trei frînghii de mătase
 Și cu trei de ibrișin,
 Aleasă din Sighidin,
 Și dă-mi drumu-n oastea ta,
 Scăpat să fiu, de-oi scăpa.
 Mîini îndărăt că-i lega
 Cu trei frînghii de mătase
 Aleasă din Sighidin.
 Da la el ce mi-și oprea ?
 Oprea o luce săbioară
 Ghemuită,
 Ghem făcută,
 De la vîrf puțin adusă.
 La-mpăratu că-mi pleca,
 Împăratu că-l vedea.
 D-ale, Pătru ce-mi făcea ?
 O dată că-mi chiotea,
 Văi adînci că răsuna,
 Toate sforile-i plesnea,
 Drumu-n oastea lui că-i da.
 D-ale, Pătru ce-mi făcea ?
 Scotea luce săbioară
 Și de-un zid că mi-o trîntea,
 De rugină o scutura,
 Sus la cer că-mi fulgera
 Și prin turci că s-abătea
 Ca un vînt înviforît
 Pint-un pomăt înflorit,
 Și cum cade florile,
 Așa cădea celmelele.
 Și cînd fu soarele-n chindie,
 Tăie Pătru șapte mii ;
 Și cînd fu soarele-a scăpăta,
 N-avea Pătru ce lucra,
 Numai sta de-i buldușa,
 Și mult-puțin ce scofelea,
 Trei catîri că-mpovăra,

La-mpăratu că pleca.
Da-mpăratu ce-mi zicea ?
— Du-te, Petru,-n haiducie,
Fost-au dăruiță ție.
Cît oi sta eu în domnie,
Să stai și tu-n haiducie

38

Sub poale de codru verde

Sub poale de codru verde,
Mititel foc mi se vede,
Mititel și potolit,
Tot de voinici ocolit.
Nu știu zece ori cincisprezece,
Că mi-și frige un berbece,
Un berbece-berbecel,
Sugător și mititel.
Sub umbră de păducel.
Voinicii mănîncă miel
Și beau vin din burdușel,
Cîntînd și grăind astfel :
— Codrule, codre-nfrunzit,
Codre frumos înverzit,
Ține-mă-n tine ferit,
Cu frunză acoperit.
Codrule, i-avea păcat
De m-ai da acum legat,
Că nimic nu ți-am stricat,
Nu mă știu de vinovat
Că-n ține de cînd intrai,
Numai o cracă tăiai,
Armele de-mi atîrnai
Și la umbră-ți m-șezai.
Le-aș fi pus toate și jos,
Dar pămîntu-i umedos
Și fierul e ruginos,
Își pierde lustrul frumos.
Închina-m-aș și n-am cui
Pășurile ca să-mi spui ;
Închina-m-aș brazilor,
Brazilor și fagilor,

Dar sînt fagii depărtați,
 Brazii-n multe ridicăți.
 Închina-m-aș ulmilor,
 Ulmilor, stejarilor,
 Că sînt ulmii mai stufoși
 Și stejarii mai umbroși.
 Ulmu-mi este verișor,
 Iar stejarul frățior,
 Că la vreme și la zor,
 Mult mi-a fost dăruitor.
 Mi-a dat ulmul roate mici
 Și măciuci pe la voinici,
 Iar stejarul mi-a tot dat
 Fus de moară, stîlp de vad
 Și vreo patruzeci de pari,
 Pentru spete de tîlhari.
 Frunzuliță de pe baltă,
 — Nu mă mai blestema, tată,
 Că m-ai blestemat odată,
 De-am zăcut o vară toată
 Și iarna pe jumătate,
 Cu armele neferecate,
 Neferecate, nespălate.
 Lasă-mă ca să mă duc,
 Cărăruia să-mi apuc,
 Cărăruia codrului
 Tot cu voia Domnului,
 Că de n-oi fi-n haiducie,
 Tot ți-oi semăna eu ție.
 Frunzuliță lămîiță,
 — Nu mai plînge, Măriuță,
 Vezi de Ion și de căsuță
 Și de bieteile copile,
 C-am ajuns în bune zile.
 Uite, mergem să arăm,
 Țelina să despicăm.
 A dat bunul Dumnezeu
 Să umble și plugul meu !
 Să trag brazda dracului
 La ușa bogatului,
 O brăzduță d-alea sfinte,
 Să ție ciocoiul minte ;
 Să-i arunc un semănat,
 Cu sînge negru udat,

Semănat de poterași,
Să răsaie românași.
Mi-am vîndut și cămășioara
Ca să-mi cumpăr săbioara.
Plugulețul meu nebun,
Cum te prefăcuși în tun !
Vezi așa mai poți ara,
Să mai scapi de angara.
Frunză verde usturoi,
Tu n-ai lege, măi ciocoi,
De te-aș prinde în război,
Cu măciuca să te moi,
Să te moi, să te jupoi,
Că cu pielea de ciocoi
Am să-mi fac opinca mea,
Mai frumoasă ca floarea.

39

Cîntec haiducesc

Azi de beau și chefuiesc,
Dar bani de un' să plătesc ?
Dar și mîine dacă beau,
Bani de unde să mai iau ?
Căci nu stau ca să muncesc,
Și boierii căsăpesc,
Ei pier și eu chefuiesc,
Și am bani ca să plătesc.
Ziua beau cu fetele,
Noaptea calc conacele,
Să scot banii ce-am pierdut
Pe mîndre și pe băut.
Frunză verde foi de fag,
Pe lume ce am mai drag ?
Decît hanul din pădure,
Făcut într-un crîng de mure ;
Să beau mult, să mănînc bine
Cu drăguța lîngă mine ;
Să beau bine, să mănînc mult
Și pe mîndra s-o sărut.
Foaie verde matostat,
Nu beau la cîrciumă-n sat,

Căci dacă mă amețesc,
 Nevestele mă gonesc
 Și mă rîd, mă ponegresc,
 Zilele mi se urăsc.
 Tot mai bine-i în pădure,
 Sub umbrarul des de mure ;
 Cînd cumva de m-amețesc,
 Doar florile mă privesc.
 Frunză verde pene sure,
 La lacul cel din pădure,
 Stau voiniciei-n bătătură,
 Chefuiesc cu băătură.
 Ziua ploscile golesc,
 Noaptea boieri jefuiesc,
 Apoi vin și beau din plin
 Numai țuică și pelin,
 Duc paharele la gură,
 Drag le e la băătură.
 — Beți, fraților, și mîncăți,
 Vreau să vă văd săturați !
 La noapte fiți pregătiți,
 Un păgîn să jefuiți,
 În oraș la Țeligrad,
 La un turculeț bogat,
 Turc hapsîn, avut cu stare,
 Mii de rubiele are.
 Haiducii de auzeau,
 Băutura o lăsau,
 După scaune se sculau
 Și la drum lung purcedeau.
 Se duceau la Țeligrad,
 La boierul cel bogat
 Și deloc nu s-au oprit,
 Pîn' ce la el n-au sosit.
 Căpitanul că intra,
 Pe boier unde-l găsea ?
 La masă că ospăta,
 Pe un jeț se lăfăia ;
 Cum cu ochii cu el da,
 Astfel că se ploconeia :
 — Bună vreme, măi păgîne !
 — Mulțumescu-ți, măi române !
 — Măi boiere, am venit.
 Am venit și-am socotit

Ca să-mi dai ceva parale
 Pentru vin și demîncare ;
 Și-am venit ca să mi-i dai,
 Știu dară că din gros ai.
 — Alei, de, de, căpitane,
 Mă jur, zău, că n-am parale !
 — Nu vrei ca să dai, cocoane ?
 — N-am de unde, căpitane !
 — Dac-așa e voia ta,
 N-am, păgîne, ce făcea,
 Ești om rău de fel și soi,
 Nu ne păcălești pe noi.
 Și de nu vrei să mă crezi,
 Așteaptă, măre, și vezi
 Cum am să te pedepsesc,
 Cîine rău și ciocoiesc.
 Aste vorbe cum a spus,
 Mîna pe paloș a pus,
 Spre boier s-a repezit
 Și o dată a lovit,
 Încît jos mi-l l-a trîntit.
 Boierul că se temea,
 Cu glas tare că striga :
 — Stai, voinice, nu mai da
 Că-ți dau toată-averea mea !
 Haiducul de auzea,
 Pe boier îl slobozea,
 Liber de tot că-l lăsa
 Să-și înșire averea.
 Boierul însă, om hoț,
 Nu scotea el banii toți,
 Ci din ladă că scotea
 Aur cam vreo cinci oca,
 Numai aur scump, turcesc,
 Ca un dar împărătesc.
 Căpitanul însă, el,
 Nu se mulțumea de fel,
 Ci paloșul scutura
 Și boierului striga :
 — Dă, păgîne, dă din gros,
 De nu dai, te și pun jos,
 Te ucid, te sfredelesc,
 Mie bani îmi trebuiesc.
 Boiereasa se speria,
 Astfel că se milogea :

— Căpitane, păcat faci,
 Că sîntem oameni săraci,
 Dar îți dăm tot ce avem,
 Cu viața ca să scăpăm.
 Caută pe poliță sus,
 O salbă colo am pus
 Ca s-o dau la fata mea,
 Dar de la mamița sa.
 Ia-o, căpitane, na,
 Și pleacă de ici cu ea !
 Căpitanul asculta,
 Sălbulița că mi-o lua,
 În șerpar o îndesa,
 Fluiera haiducii săi
 Și încălecau pe cai.
 Apoi la drum că porneau
 Și la han că chefuiau.
 Frunză verde bob năut,
 Toată luna au băut,
 Au băut pîn-au secat
 Și mai rău s-au însetat.
 Am băut, tot am băut
 Pîn' și calul l-am vîndut,
 Beau tot pînă mă topesc
 Și simt bine că trăiesc.
 M-am amețit cum am vrut,
 Nu mai puteam să sărut.
 În trei zile m-am trezit
 Și iarăși m-am chefuit.
 Cînd eram ca omul treaz,
 Beau vinul de necaz ;
 Cînd de tot mă amețeam,
 Beau pînă mă dregeam ;
 Îmi vindeam și hainele
 Și-ndrăgeam copilele.
 Băui preț de zece cai,
 Apoi banii mai dihai
 Și trei iepe și-un cîrlan,
 Rămăsei fără un ban.
 Cînd pe murgul l-am vîndut,
 Din băut am cam stătut.
 Atunci bine m-am trezit,
 Jalea că m-a prididit,
 După scaun m-am sculat
 Și astfel am blestemat :

— Fire-ai, leică sprîncenată,
 Mi-ai dat țuică, mi-ai dat vin,
 Sufletul mi-e plin de chin.
 M-am jurat atunci pe loc,
 Să nu mă îmbăt de loc.
 Bătu-l-ar potca de vin,
 Ce jurai n-a fost să ții
 Căci urît s-a potrivit
 Astfel jurămînt broclit.
 Țuica să n-o beau cu țoiul,
 Și cu vadra și butoiul.
 Să nu pun gura pe vin,
 Dacă nu-i paharul plin.
 Ist jurămînt l-am ținut,
 Am dus-o tot în băut,
 Am secat toate vedrele
 Și-am căutat fetele.

40

Radu și mama lui

La tulpina fagului
 Șade mama Radului
 Și plîngea, se văieta
 Și de Radu că-ntreba :
 — N-ați văzut pe Radu mami ?
 — L-am văzut la crîșma Stanii,
 Unde beau drumeții banii
 Și haiducii gologanii.
 — Radule, al meu fecior.
 Lasă drumul codrilor,
 Vin oșteni călare, mulți,
 Ai s-o pați de nu m-ascuți !
 Dînsul, crunt la uitătură,
 Zice : — Mamă, taci din gură !
 Pentru ce nu mă-nfrînai,
 Cînd în brațe mă purtai ?
 Cînd eram copil de-un an,
 Începui să fur juncani,
 Furam boi și furam cai,
 Tu o vorbă nu-mi ziceai.
 Azi degeaba-mi dai povață.
 Codru frate mi-e pe viață !

Iară Radu ce făcea ?
 Pe murgu că se urca
 Și la crîșmă se oprea.
 Crîșmărița, cînd îl vede,
 Știe că-i din codru verde.
 Vin pe masă-i pune-n grabă
 Și de bani nici că-l întreabă.
 Iară Radu ce făcea ?
 Un urcior întreg lua
 Și pe murgu se urca,
 Și cu murgu-n nori se pierde,
 După deal, în codru verde
 Bine-n codru n-a pătruns,
 Călărașii l-au ajuns ;
 — Stai, păgîne, stai pe loc,
 Nu-ți băga sufletu-n foc !
 Iară Radu ce zicea,
 Urmărit de se vedea ?
 — Cît m-oi clătina de beat,
 Cu optzeci ca voi mă bat.
 Dar acuma, la trezie,
 Nu mi-e frică nici de-o mie.
 Stai, căpitane, pe loc,
 Nu-ți băga oștirea-n foc !
 Iară Radu ce făcea ?
 Pușca și pistol scotea,
 Trasă-n căpitan un foc
 Și-l urni din șea pe loc.

41

Fulga și Budac

Un haiduc era,
 Fulga se numea,
 Fulga și Budac,
 Unu și alt burlac.
 Care cînd călca,
 Care cînd prăda,
 Pustiu rămînea,
 Popa tămîia,
 Bogatul murea.
 Bogatul fugea
 Și se ascundea,

De Fulga fugea
Și de durda sa,
Care cînd trăznea
Șapte doboră,
Șapte boieri mari
Și șapte primari,
Care jecmăneau
Și ca hoți furau.
De sabia lui
Ca de argint viu
Ei se speriau
Și, măre, fugeau
Și se asoundeau.
Armata puneau,
Averea păzeau,
Dar Fulga venea,
Prin pază trecea,
Fulga și Budac,
Unu și-alt burlac.
Și pardaf făcea,
Totul că fura,
La săraci că da ;
La săracii mulți,
Chinuiți, bătuți,
De popi și primari,
De boierii mari.
Iar el că le da
Tot ce el prăda.
Boierii că-ncrunta,
Primari se zbătea,
Poteri trimetea
Sus în Valea Rea,
Pe Dîmbovița.
Dară nu-i prindea.
Glont nu-i atingea,
Săbii nu-i tăia
Pentru că avea
Iarba fiarelor,
Puterea haiducilor.
Ei, măre, mergea
În Dîmbovicioara,
Pe Dîmbovița-n sus,
La bîrlog de urs,
În peștera neagră
Stăteau ziua-ntreagă

Fulga și Budac,
Unu și alt burlac.
Și se sfătuiau
Și se întrebau
Unde să atace,
Ce zaraf să calce.
Dară nu trecea
O oră așa,
Potera venea
Și-n Dîmbovița,
Și îi căuta,
Pădurea scula,
Pămînt scormonea,
Dară nu-i găsea.
Dar ei ce făcea ?
La peșteră era,
La Dîmbovicioara,
Unde ei stătea.
Culcuș că avea
Și o găurea,
Unde se suia,
Pe unde fugea,
De poteri scăpa
Fulga și Budac,
Unu și-alt burlac.
Măre, că mergea
Și iar că prăda,
La săraci că da,
La cei mulți și goi,
Bătuți de nevoi.
Azi așa, mîine așa,
Fulga și Budac făcea,
Case mari ei că spărgea,
Muscelul se-nfiora,
Boierii că tremura,
Cu pistol la cap dormea,
Iară paza o-nzăcea,
Averea că și-o păzea.
La biserică se ducea,
Miercuri, vinerea postea,
Dumnezeu ca să-i ferească
Și de hoți ca să-i păzească,
Numai bine să trăiască.
Fulga și Budac spărgea,
Cînd bine lor le venea.

Dară, mare, se-ntîmpla
Într-un sat,
La un bogat,
Pacostea că i-a ajuns,
Poterașii că i-au prins.
I-au prins, frate, i-au întors
De la Cîmpulung în jos,
Cu fiare la mîini legate,
Cu poterașii la spate.
Și i-au oprit la Pitești,
Unde pe om îl spetești,
La-nchisoare i-au băgat
Ca să moară cu păcat.
Dară Fulga ce făcea ?
El o dat' se scutura,
Lanțurile jos cădea,
Pe Budac el îl striga,
La ușă că se ducea,
Mîna pe lacăt punea,
Lacātu-n șase sărea,
Și afară că ieșea,
Fără nimeni a-i vedea.
Și din nou se apuca
Pe bogați a-i prăda,
Pe săraci a-ndestula,
Durerea l-o alina,
Frică-n boieri că băga
Fulga și Budac,
Unu și alt burlac.
Într-o zi de vară,
Cu soare afară,
Mai pe înserat,
Cu cer înstelat,
Plecară în sate,
Iarăși să mai prade
Pe cei bogătani
Și pe cei primari.
Dară ceasul rău
I-a urmat mereu
Și pe Runc în jos,
Într-un sat frumos,
A căzut în gheară
Și i-a pus în fiară.
La Pitești i-a dus,

Iar acolo, frate,
Mai pe înserate,
La umbră de stele,
Pe stele dernute,
Și mult mai mărunte,
Măre, i-a-mpușcat
Și i-a îngropat
Sub poala de codru,
Să audă cornu.

42

Cîntecul lui Albulescu

Foaie verde de lipan,
Cine suie deal cu deal ?
E un hoț de craiovean,
Treancă și cu Urezean,
Și mai au pe Albulescu,
Care-a speriat județu.
El este ca căpitan,
Ia de la boieri cîte-un ban
Și mai ia și cîte-un cal,
De la cucoane sălbiță,
Ce să-i faci, măi neiculiță ?
Mi se duce la Știrbei,
Lua haiducii cîte trei
Și spunea mai cu blîndețe,
Cu blîndețe și cu glume,
Să-i dea hainele-ăle bune ;
Să scoată aurul tot,
Să-nzestreze un nepot,
La cocoană o sălbuță
Ca să dea la o fetiță,
Care umbla tot dăsculță.
Și să-i dea și-o malotea,
Să i-o dea nepoată-sa,
Să se cunune cu ea.
Foaie verde și-o lalea,
Albulescu ce făcea ?
În deal la Saru suia,
Cu haiducii se vorbea,
Se vorbea, se sfătuia,
Delegența de oprea.

În Bîrlici că scobora,
 Nuiiele de ulm tăia,
 Un foc mare că făcea,
 Nuiielele le pîrlea
 Și un lan gros că făcea,
 Un berbec gras că frigea.
 Albulescu ce făcea ?
 Plosca sub ipingea lua,
 Da ce ploscă îmi avea ?
 De-o vadră și cincii oca.
 La căsoi că se ducea
 Și cu vin că mi-o umplea,
 La băieți că le-aducea
 Și din gură le spunea :
 — Luați, mîncăți și beți, băieți,
 Ca la luptă să țineți ;
 Mîncăți și vă săturați,
 Frumos banii să mi-i luați.
 Beți, băieți, vă-nveseliți,
 Delegența s-o opriți,
 De nimic nu vă temeți,
 Că sînt niște pufuleți.
 Și la șosea se ducea,
 Bariera că punea,
 Delegența cînd venea ;
 Carii mi se-mpiedeca
 Și jos repede cădea.
 Călărașii ce făcea ?
 Foc de armă că trăgea,
 Pînă cînd le termina.
 Albulescu ce făcea ?
 Cu focuri el se punea,
 Pînă cînd pe toți gonea,
 La delegență mergea
 Și casete că-mi scotea,
 Pînă cînd se sătura,
 Pîn pădure le băga.
 Călărașii ce făcea ?
 La Balși iute se ducea,
 Armata de-o înștiința,
 După haiduci se ducea,
 Prin pădure că-i căta,
 Pînă cînd, frate,-i găsea
 Și casetele le lua,
 Pe toate nu le găsea.

Cîntecul lui Niță al Lupului

Foițică flori domnești,
 Pe vale la Ipotești
 S-a iscat niște băieți,
 De n-ai cap să mai trăiești.
 Foițică d-o sipică,
 Unu mi-este Mărin Dincă,
 Foițică foi dă coarnă,
 Și cu Badea a lu Gornoavă.
 Ei se face tertecuță,
 Se bagă pe sub căruță.
 Cînd oi zîce-a bobului,
 Și cu Niță-al Lupului.
 Foaie verde viorea,
 Altu mi-e din Coteana,
 Care chei că-mi aducea.
 Tot la Prințu de spârgea.
 Foaie verde-a bobului,
 Mi-este Niță-al Lupului,
 Știe sama Oltului
 Și mai mult p-a codrului,
 Cînd cîntă cocoșii o dată,
 Niță vine dî la baltă ;
 Cînd cîntă de două ori,
 Mi-e cu caii-n Roșiori,
 Numără la gălbiori ;
 Cînd îngheață apa-n troc,
 Niță-aduce caii-not ;
 Aduce caii ca noru,
 Iepele cu postomolu.
 Foaie verde foi de vrej,
 Mai e doi din Ordorești,
 De n-ai cap să mai trăiești.
 Foițică foi de prun,
 / Eu p-anume să vi-i spun :
 Mi-e Ilie-al lui Bojin,
 De-ți ia calu tot dîn drum,
 Și cu Ion Calibarte,
 Altu-n lume nu să poate.
 Furau ziua ce furau,
 Iar noaptea nu să știau.

Cînd oi zîce-a bobului,
Sus pe malu Oltului,
La cerdacu Stanciului
Bea voinici d-ai codrului.
Cînd oi zîce lin-pelin,
Aideți, frați, să ne vorbim
Pe une să mai izbim.
Să izbim în Cîrligați,
Că sînt oameni mai bogați ;
Ziua numără la sfanți,
La sfanți și la părălute,
Să plătim la scăluțe.
Az să beau, mîine să beau,
Mă mir bani de un' să iau,
Tot du pî la care au.
Cînd oi zîce de trei zloți,
...Copii morți,
De păgîni și de nătoți
Cui mă face că sînt hoț,
Că le-am furat caii toț'.
Nu sînt oț și sînt aiduc,
De une fur nu mai duc.
Le-am lăsat cîte-o iepșoară,
Ducă-și tăgîrța la moară ;
Dar oi sta, m-oi mînia,
Nici p-aia nu i-oi lăsa,
Oi să-i las tot cu crozna
Ca să-și vază osînda.

FAMILIALE

44

Cîntecul lui Văleanu

Foaie verde trei cireși,
Colea-n vale la Costești,
Foaie verde-o viorea,
Mare ramet s-auzea.
Rametul cine-l făcea ?
Văleanu cu cocoana,
Că-î spusă slujnica
Că-l înșală cocoana,

Foițică fir susai,
 Cu Ioniță de la cai.
 L-a pus cucoana pe trai,
 Pe turtă și pe mălai.
 Și-n cămașa de noaptea,
 De dormea Văleanu-n ea,
 Dormea Ioniță-n ea,
 Cu cocoana-alătura,
 Că le-a plăcut dragostea.
 Într-o bună zi-mi era.
 Vezi Văleanu ce-mi făcea.
 Mîna pe armă-mi punea,
 La vînătoare-mi pleca
 Și cocoana rămînea.
 Ea la grajd că să ducea.
 Pe Ioniță-l vedea,
 Cu mîna, frate,-i făcea,
 Înăuntru că-l poftea,
 Frumoasă masă-ntindea
 Și mînca și petrecea,
 Nici o teamă nu-mi avea,
 Iar slujnica că-i vedea,
 Cu palmele se bătea.
 Ceasul doișpe venea
 Și Văleanu că-mi sosea.
 Iar slujnica ce-mi făcea ?
 Înaintea lui ieșea
 Și din gură așa-i zicea :
 — Măi Vălene, dumneata,
 Tale nu ți-i nimica
 Că te-nșală cocoana ?
 Pe Ioniță de la cai
 L-a pus cocoana pe trai,
 Pe turtă și pe mălai.
 Și-n cămașa de noaptea,
 De dormeai tălică-n ea,
 Dormea Ioniță-n ea,
 Cu cucoana alătura,
 Căci le place dragostea.
 Iar Văleanu c-auzea,
 Foarte rău să supăra,
 Două palme că-i trăgea,
 Sîngele mi-o podidea,
 Foițică bob aglas,
 Și pe gură și pe nas.

Că vezi, frate, nu-mi credea
 Ce-i spusăslujnica.
 Și din gură-așa-i zicea :
 — Sitir d-aci, fa cățea,
 Nu-mi sparge mie casa !
 Iar Văleanu ce-mi făcea ?
 În casă, frate, intra
 Și p-un scaun că ședea,
 La gânduri că să lua,
 Ce-i spusăslujnica.
 Vezi, cocoana că-l ruga
 Ca să-i așeze masa.
 Iar Văleanu nu venea,
 Mîna-n buzunar băga
 Și de-un plic, frate, scotea
 Și s-apuca de-o scria,
 La feciori mi-o trimetea.
 Frunză verde matostat,
 Trimite l-al lui băiat
 În șicoli, frate, intrat ;
 Cînd oi zice flori domnești,
 'N șicoală la București.
 Și-n scrisoare ce-i scria ?
 «Află, tăticule,-așa
 Că mă înșeală mă-ta
 Și ne-a mîncat averea.
 Pe Ioniță de la cai
 Mi l-a pus mă-ta pe trai,
 Pe turtă și pe mălai,
 Și-n cămașa de noaptea
 Doarme Ioniță-n ea,
 Tot cu mă-ta alătura.»
 Iar băiatul c-o primea.
 Cînd s-apuca și citea,
 Lacrimile-l podidea,
 La gânduri că se lua,
 Altă scrisoare-mi făcea.
 Și-n scrisoare ce-mi scria ?
 «Află, tăticule,-așa
 Dacă e așa cu mama
 Și ne-a pătat onoarea
 Și ne-a mîncat averea,
 Să mi-o-mpuști ca pe cățea»
 Iar Văleanu c-o primea,
 S-apuca și mi-o citea,

El la gânduri se lua,
Cu cocoana că-mi vorbea :
— Nu știi tu, frate, ceva,
Foițică bob năut,
Nu știi, frate,-o să mă duc.
Foițică matostat,
Mă duc pe la ăl băiat.
Cu Ioniță că-mi vorbea
Să-l ducă cu trăsura,
Nu-i bage nimeni sama.
Pe Ioniță mi-l lua,
De-l ducea cu trăsura.
El la gară mi-l ducea,
În gară, frate,-l lăsa
Și Ioniță se-ntorcea.
Cînd acasă că pica,
Căii-n grajd că mi-i băga,
Vezi, cocoana că-l vedea,
Cu mîna, frate,-i făcea,
În casă că mi-l chema,
Frumoasă masă-ntindea
Și mînca și petrecea,
Nici o teamă nu-mi avea.
Foițică matostat,
Căci Văleanu mi-a plecat.
După ce bea și mînca,
Cîte-o cafea că-mi făcea,
După ce bea cafeaua,
Vezi cocoana ce-mi făcea.
Frumos patul l-arănjea,
Pe Ioniță-l îmbrăca
În cămașa de noaptea,
De dormea Văleanu-n ea.
Frumușel că se culca
Cu cucoana-alătura,
Căci le plăcea dragostea.
Cînd ei, frate, se culca,
Și Văleanu ce-mi pica.
Vezi Văleanu ce-mi făcea.
La fereastră drept trăgea,
Pe fereastră se uita,
Pe cucoană c-o vedea
Cu Ioniță alătura.
Niște fiori că-l lua,
Picioarele nu-l ținea

Și la ușă că-mi pleca,
 Și din gură că-mi striga :
 — Dăscuie-mi, frate, ușa !
 Iar cocoana l-auzea,
 Pe gură-l înțelegea,
 Frumos lampa că stingea,
 Semn lui Ioniță-i făcea
 Și su' pat că mi-l băga.
 Nu-i bage nimeni sama.
 Fuga la ușă că da,
 Frumos ușa-mi descuia.
 Când Văleanu că-mi intra,
 Vezi, cucoana-l întreba :
 — Dar ce-mi e cu dumneata
 Pe putere de noaptea ?
 Vezi, Văleanu-mi răspundea :
 Și din gură ce-mi spunea ?
 Când oi zice ca pelinul,
 — Nu știu, frate,-am pierdut trinul.
 Ia aprinde lămpuța,
 Că vreau ca să-ți spun ceva.
 Ce-mi este cu dumneata,
 Pe putere de noaptea ?
 Vezi, cocoana răspundea :
 — Nu știu unde-i cutia !
 Vezi Văleanu ce-mi făcea :
 Frumos ușa că-ncuia,
 Mîna-n buzunar băga,
 D-o cutie că-mi scotea,
 Frumos lampa o aprindea,
 Pe cucoană mi-o trăgea
 Și-năuntru c-o băga,
 La judecată o lua
 Și din gură așa-i zicea :
 — Ce-mi este cu dumneata,
 Pe putere de noaptea ?
 Iar cocoana-mi răspundea :
 — Măi Vălene, dumneata,
 Vreu să-mi ierți tu greșala,
 Dă-mi drumu ca la o căța,
 Fincă mi-a fost minte-așa !
 Iar Văleanu că-i zicea :
 — Să-ți iert eu greșala ta ?
 Să te-mpușc ca pe-o căța,
 Fincă ți-a fost minte-așa !

Mîna-n buzunar băga,
 Livorvelul că-l scotea,
 'N pieptul cucoanii-l punea.
 Foițică peliniță,
 Vine rîndul lui Ioniță.
 Vezi, Văleanu ce-mi făcea ?
 La pat, nene, se trăgea,
 Frumos capul-apleca
 Și su' pat că se uita,
 Pe Ioniță mi-l vedea
 În cămașa de noaptea,
 De dormea Văleanu-n ea,
 Și din gură-l întreba :
 — Dar ce-mi e cu dumneata,
 În cămașa de noaptea ?
 Vezi, Ioniță răspundea
 Și-n genunchi, frate, cădea,
 Și din gură răspundea :
 — Sărut mîna lui mata,
 Eu nu stric tot nimica,
 Frunză verde matostat,
 Căci cucoana m-a chemat !
 Iar Văleanu l-întreba
 Și din gură-așa-i zicea :
 — Vezi, cucoana te-a chemat,
 Dar tu ce mi-ai căutat ?
 De su' pat afară-l da,
 Livorverul că scotea,
 Pe Ioniță l-împușca,
 Cu cucoana-alătura.
 După ce îl împușca,
 Pe Ioniță mi-l trăgea,
 Lîngă cocoană-l punea,
 Căci le-a plăcut dragostea
 Iar Văleanu ce-mi făcea ?
 În pimniță că-mi intra,
 Frumușel că să-mbăta
 Și afară că-mi ieșea,
 În ziua mare că-mi striga :
 — Mi-am omorît cocoana,
 Cu Ioniță alătura,
 Vreau să-mi iau eu pedeapsa.
 Poliția-l auzea
 Și-năuntru că-mi intra.

Pe el, frate, mi-l credea,
Pe cucoană c-o vedea,
Cu Ioniță alătura.
Pe Văleanu l-aresta,
Pe cucoană c-o-ngropa,
Cu Ioniță alătura,
Într-o groapă că-i băga
Căci le-a plăcut dragostea.
Pe Văleanu l-aresta,
Cinspre'zile mi-l ținea,
La judecată-l scotea.
Vezi, Văleanu ce-mi făcea,
D-un avocat că-mi băga,
Cînd oi zice matostat,
Tot pe Belu avocat,
Că el judecă la stat.
La judecată-l scotea,
Nici o pedeapsă nu-i da,
Procesul mi-l achita.
Iar Văleanu ce-mi făcea ?
De bucurie ce-avea,
Scotea bere cu lada
Și da la lume de bea,
Ca să ducă pomila
Și p-aici și-n Dobrogea.

45

Cîntecul lui Milea

Foaie verde de trei rugi,
De trei rugi, de trei alunci,
Strigă Milea dintre lunci,
Dintre lunci, din văi adînci ;
De trei zile de cînd strigă,
Taică-său să mi-l auză.
Taică-său mi-l auzea,
El la Milea că venea
Și din gură-l întreba :
— Ce ț-ă, ce ț-ă, Mileo, taică ?
Or oile le-ai pierdut,
Or mîncarea mi-ai fîrșit ?
— Oile nu le-am pierdut,
Nici mîncarea n-am fîrșit ;

La ăst paltin înflorit,
 M-a-nșelat ș-am adormit.
 Vînt de vară mi-adia,
 Paltinul se scutura,
 Pui de șarpe că-mi pica,
 La inimioară-mi intra.
 Cînd se-ntinde,
 Mă cuprinde,
 Inimioara-mi varsă sînge.
 Taică, tăicușoru meu,
 Învăluie mîna-n basma,
 Bagă mîna su zăbun,
 Scoate șarpili din sîn.
 Căci e, taică, șarpele balaur
 Ș-are toți solzii de aur.
 Ta-său atunci cînd auza,
 El din gură că-i spunea :
 — Decît, taică, far' de mînă,
 Mai bine eu fără tine,
 Că mai am copii ca tine
 Și rămîn ca vai de lume.
 Atunci Milea mi-auza
 Și mai tare că-mi țîpa.
 Maică-sa mi-l auza,
 Fugă la luncă venea
 Și lui Mihai că-i spunea :
 — Ce ț-ă, ce ț-ă, Mileo, maică ?
 Or oile le-ai pierdut,
 Or mîncarea mi-ai fîrșit ?
 — Maică, măiculița mea,
 Oile nu le-am pierdut,
 Nici mîncarea n-am fîrșit ;
 La ăst paltin înflorit,
 M-a-nșelat ș-am adormit.
 Vînt de vară mi-adia,
 Paltinul se scutura,
 Pui de șarpe îmi pica,
 La inimioară-mi intra.
 Învăluie, mamă, mîna-n basma,
 Bagă mîna su zăpun,
 Scoate-mi șarpele din sîn,
 Căci e șarpele balaur
 Ș-are solzii toți de aur.
 — Decît, maică, făr' de mînă,
 Mai bine eu fără tine,

Că mai am copii ca tine
 Și rămîn ca vai de lume.
 Iar Milea cînd auza
 Că mă-sa mi-l părăsa,
 Și mai tare că-mi zbiera.
 Frati-său mi-l auza,
 Fuga la Milea venea
 Și din gură-l întreba :
 — Ce ț-ă, ce ț-ă, Mileo, neică,
 Or oile le-ai pierdut,
 Or mîncarea mi-ai fîrșit ?
 — Nene, nenișoru meu,
 Oile nu le-am pierdut,
 Nici mîncarea n-am fîrșit.
 La așa paltin înflorit,
 M-a-nșelat ș-am adormit. z
 Vînt de vară mi-adia,
 Paltinul se scutura,
 Pui de șarpe că-mi pica,
 La inimioară-mi intra.
 Cînd să-ntinde,
 Mă cuprinde,
 Inimioara-mi varsă sînge.
 Nene, nenișorul meu,
 Învăluie mîna-n basma,
 Bagă mîna su zăbun,
 Scoate șarpele dîn sîn.
 Căci e șarpele balaur
 Ș-are solzii toți de aur.
 — Decît miea făr' de mîină,
 Mai bine noi fără tine,
 Că mai avem frați ca tine,
 Și rămîn ca vai de lume.
 Mile-atunci cînd auza,
 Tot mai tare că-mi țîpa.
 Soru-sa mi-l auza,
 După glas mi-l cunoștea,
 Ci la Milea că-mi venea
 Și dîn gură-l întreba :
 — Ce ț-ă, ce ț-ă, Milea, daică ?
 Or oile le-ai pierdut,
 Ori mîncarea mi-ai fîrșit ?
 — Dodă, dodișoara mea,
 Oile nu le-am pierdut,
 Nici mîncarea n-am fîrșit.

La ăst paltin înflorit,
 M-a-nșelat ș-am adormit.
 Vînt de vară mi-adia,
 Paltinu se scutura,
 Pui de șarpe că-mi pica,
 La inimioară mi-intra.
 Și e șarpele balaur,
 Ș-are solzii toți de aur.
 Dodă, dodișoara mea,
 Învăluie mîna-n basma,
 Bagă mîna su zăbun,
 Scoate-mi șarpele din sîn.
 Ea atunci cînd auza,
 Ea din gură că-i spunea :
 — Decît daica făr' dă mînă,
 Mai bine noi făr' de tine,
 Că mai avem frați ca tine
 Și rămîn ca vai de lume.
 Iar Milea cînd auza,
 Tot mai tare că-mi plîngea :
 Mîndrulița-l auza,
 După glas mi-l cunoștea
 Că Milea se jeluia.
 Ea la luncă că-mi venea
 Și din gură-l întreba :
 — Ce ț-ă, ce ț-ă, Mileo, ce ț-ă ?
 Or oile le-ai pierdut,
 Or mîncarea mi-ai fîrșit,
 De tare te-ai jeluit ?
 Milea atunci că răspundea :
 — Mîndro, mîndrulița mea,
 Oile nu le-am pierdut,
 Nici mîncarea n-am fîrșit.
 La ăst paltin înflorit,
 M-a-nșelat ș-am adormit.
 Vînt de vară mi-adia,
 Paltinu se scutura,
 Pui de șarpe că-mi pica
 La inimioară-mi intra.
 Cînd să-ntinde,
 Mă cuprinde,
 Inimioara-mi varsă sînge.
 Mîndro, mîndrulița mea,
 Învăluie mîna-n basma,

Bagă mîna su zăbun,
 Scoate-mi șarpele din sîn,
 Căci e șarpele balaur
 Ș-are toți solzii de aur.
 Mîndra atunci cînd auza,
 Mîna-n sîn că i-o băga,
 Numai pungi cu bani scotea.
 Iară maică-sa-i zîcea :
 — De ce faci tu, Mile,-așa ?
 — Eu pe voi v-am încercat,
 Iară voi m-ați depărtat.
 Decît un tată și-o mumă,
 Mai bine o mîndră bună ;
 Să fie cît de străină,
 Prinde dor și prinde milă,
 Ca pomu cu rădăcină.
 Decît frați, decît surori,
 Mai bine-o mîndră cu dor,
 C-ar fi oricît de străină,
 Prinde dor și prinde milă.

46

Cîntecul lui Milea

La un pom mare, rotat,
 Aseară, pe înserat,
 Am pus capul, m-am culcat.
 Sub cel păr mare, rotat,
 Frunzele s-au scuturat,
 Un șarpe-n sîn mi-a intrat.
 Cînd se-ntinde,
 Mă cuprinde,
 Inimioara mi-o pătrunde.
 Dar Milea ce mi-ș' făcea ?
 Frunza-n buze că punea
 Și la tac-so fluiera,
 Iar tac-so că venea
 Și pe Milea-l-ntreba :
 — Mile-al taichii, Mile, Mile,
 De cînd taica te-a făcut,
 Nu te-am auzit răgnind.

Ori banii ai cheltuit,
 Ori haine mi-ai ponosit,
 Ori murgu ți-a-mbolnăvit ?
 — Nici banii n-am cheltuit,
 Haine noi n-am ponosit,
 Nici murgu n-a-mbolnăvit,
 Și-aseară eu m-am culcat
 La un păr mare, rotat,
 Frunzele s-au scuturat,
 Șarpele-n sîn mi-a intrat.
 Când se-ntinde,
 Mă cuprinde,
 Inimioara mi-o pătrunde.
 De-mi ești tată în dreptate,
 Infășură mâna-n bazma,
 Bagă mâna și mi-l ia.
 Și tac-so că îi spunea :
 — Mile-al taichii, Mile, Mile,
 Decît taica făr' de mîna,
 Mai bine taica făr' de tine.
 Și iar Mile ce-mi făcea ?
 Frunza-n buze o punea
 Și la mă-sa fluiera,
 Și mă-sa că îmi venea,
 Și pe Mile-l întreba :
 — Mile-al maichii, Mile, Mile,
 De cînd mă-ta te-a făcut,
 Nu te-am auzit răgnind.
 Ori murgu ți-a-mbătrînit,
 Ori banii ai cheltuit,
 Sau haine mi-ai ponosit ?
 — Nici murgu n-a-mbătrînit,
 Nici haine n-am ponosit
 Și nici bani n-am cheltuit,
 Și-aseară eu m-am culcat
 Sub cel păr mare, rotat ;
 Frunzele s-au scuturat,
 Un șarpe-n sîn mi-a intrat.
 Când se-ntinde,
 Mă cuprinde,
 Inimioara mi-o pătrunde.
 De-mi ești, mamă, în dreptate,
 Infășură mâna-n bazma,
 Bagă mâna și mi-l ia.

Iar mă-sa ce îi spunea ?
 — Mile-al maichii, Mile, Mile,
 Decît maica fără mîină,
 Mai bine eu fără tine.
 Iar Mile ce îmi făcea ?
 Frunza-n buze o punea,
 La soru-sa fluiera
 Și soru-sa că venea.
 — Mile-al țații, Mile, Mile,
 De cînd mama te-a făcut,
 Nu te-am auzit răgnind.
 Ori murgul ți-a-mbolnăvit,
 Ori haine mi-ai ponosit,
 Sau banii i-ai cheltuit ?
 — Eu nimica n-am pierdut
 Și-aseară eu m-am culcat
 Sub ăl păr mare, rotat ;
 Frunzele s-au scuturat,
 Un șarpe-n sîn mi-a intrat.
 Cînd se-ntinde,
 Mă cuprinde,
 Inimioara mi-o pătrunde.
 De-mi ești, soră, în dreptate,
 Înfășură mîna-n bazma,
 Bagă mîna și îl ia.
 Și soru-sa ce-i spunea ?
 — Mile-al țații, Mile, Mile,
 Decît țața făr' de mîină,
 Mai bine noi fără tine ;
 Că de-o fi lumea în pace,
 Mama ca tine o face.
 Și iar Mile ce-mi făcea ?
 Frunza-n buze o punea
 Și-ncepea a fluiera,
 Și mîndra că-l auzea,
 Și la Mile că venea,
 Și pe Mile-l întreba :
 — Mile-al țații, Mile, Mile,
 De cînd mă-ta te-a făcut
 Și de cînd noi ne-am iubit,
 Nu te-am auzit răgnind.
 Ori murgul ți-a-mbolnăvit,
 Ori banii ai cheltuit,
 Sau haine ai ponosit ?

— Nici banii n-am cheltuit,
Haine noi n-am ponosit,
Ș-aseară eu m-am culcat
Sub ăl păr mare, rotat,
Frunzele s-au scuturat,
Șarpele în sân mi-a intrat.
Cînd se-ntinde,
Mă cuprinde,
Inimioara mi-o pătrunde.
De-mi ești, mîndră, în dreptate,
Înfășură mîna-n bazma,
Bagă mîna și mi-l ia.
Să vezi, mare, ce făcea.
Nici vorba n-o isprăvea
Și mîna-n sân o băga,
Și-un șarpe mare scotea.
Și cu ea se logodea,
Nuntă mare că făcea,
Împreună că trăia.

47

Doi tineri ce se iubeau

Foaie verde fir mărar,
Doi tineri ce se iubeau,
Se iubeau de mititei,
Nimeni nu știa de ei.
Și cînd fu la cununat,
Părinții nu i-au lăsat ;
Și cînd fu la logodit,
Părinții nu i-au voit.
Tinerii se supărară,
Către mare că plecară.
Se luară, se sărutară
Și în valuri se-aruncară ;
La plopul cu frunză-n dungă,
Unde-i apa mai adîncă ;
La plopul cu frunza lată,
Unde-i apa turburată.
Părinții cînd auziră,
La marinari că porniră :
— Vă dau o sută de mii,
Scoateți-mi tinerii vii !

Marinarii, oameni hoți,
 Apucară banii toți
 Și scoaseră tinerii morți.
 Îi luară, îi îngropară ;
 Pe Ileana lângă rîu,
 Pe Ionel lângă pîrîu.
 Pe băiat creștea un brad,
 Pe fetiță-un pui de viță.
 Vița mare că creștea
 Și pe brad că-l cuprindea.
 Lumea toată cînd trecea,
 Cîte-un bob de strugur lua
 Și din gură blestema :
 — Bate, Doamne, doi părinți,
 Ce-au despărțit doi iubiți ;
 Doi iubiți ca niște frați,
 Ce trăiau necununați.

48

Cîntecul lui Ghiță Cătănuță

Foaie verde gutuiță,
 Pe cel deal, pe cea culmiță,
 Plimbă-mi-se Cătănuță.
 Pe culmița dealului,
 Dealului Ardealului,
 Ghiță că să împlimba
 Cu doisprezece călușei,
 Tineri, neică, porumbei,
 Cu disagii gălbenei,
 Cu mîndruța printre ei.
 D-alei, Ghiță ce zicea ?
 — Le-le-lea, mîndruța mea,
 De cînd pe tine te-am luat,
 Nici un cîntec n-ai cîntat ;
 Dar acu să-mi faci d-un cîntecel,
 Fie cît de scurticel,
 Să-mi ascult cu drag la el.
 Dar mîndruța-i răspundea :
 — Hei, măi Ghiță, dumneata,
 Eu, neică, cînd oi cînta
 Cu glasul ce l-oi avea,
 Livezi verzi s-or încurca,

Ape mari s-or tulbura,
 Și pe noi că ne-o auzi
 Harmanghiolii codrului,
 Păunașii crîngului,
 Savai Matei Livezeanul
 Și cu Gruia căpitanul.
 Ei pe mine că m-or lua
 Și pe tine te-or tăia,
 Ce folos de viața mea ?
 Ghiță că mi-i răspundea :
 — Cîntă-ți, mîndro, cîntecul,
 Că mi-e drag ca sufletul ;
 Fie cît de scurticel,
 Să-mi ascult cu drag la el.
 Începe mîndra a cînta
 Cu pustiu de glas ce avea,
 Ea cu glasul femeiesc,
 Cuvintili haiducești.
 Ape mari se tulburau,
 Livezile se-ncurcau
 Și Gruia că-mi auzea
 Și-nainte că ișea
 Și pe Ghiță să răstea :
 — Hei, mă Ghiță, dumneata,
 De ce ți-ai pus mîndruța
 De mi-a-ncurcat livada
 Și mi-a tulburat apa ?
 Da Ghiță că răspundea :
 — Hei, mă Gruia, dumneata,
 Vreai la luptă să ne luăm
 Ori în săbii ne tăiem ?
 Ce cei ? Moarte-ntunecoasă,
 Ori mi-i viața luminoasă ?
 Dar Gruia că răspundea :
 — Vreau la luptă să ne luăm,
 Că e dreaptă
 Și-nțeleaptă,
 Și de Dumnezeu lăsată.
 Și la luptă că se lua
 Și ei, neică, se lupta,
 Zi de vară,
 Pînă-n seară,
 Fără pic de nădușeală.
 Cînd e soarele-n chindie,
 Gruia luptă cu mînie.

D-alei, Ghiță ce făcea ?
 Brîuleț că dezlega,
 Mîndruța de și-o-ncerca,
 Și la mîndra că striga :
 — Mîndro, mîndrulița mea,
 Sai de sumete brînețu,
 Că mă răpune Gruiețu !
 Dar femeia ca femeia,
 Poale lungi și minte scurtă,
 Femeie nepricepută.
 — Care pe care v-ați trînti,
 Tot un bărbățel mi-oți fi.
 Și care o rămînea,
 Eu p-ala, neică, l-oi lua.
 Ghiță așa de-mi auzea,
 Dracu-n el că mi-ș' intra
 Și-odată se înăcăjea.
 Cît era de mititel
 Și intra dracuțu-n el.
 Și Gruia ce mi-ș' făcea ?
 Și-odată că sumuța
 Și el că se opintea,
 Pe Ghiță că-l aducea
 Și-n pămînt că-l repezea,
 Pînă-n glezne că-l băga.
 Atunci Ghiță ce făcea ?
 Și mai rău se înăcăjea,
 Pe Gruia că-l aducea
 Și-n pămînt că-l repezea,
 Pînă-n spete că-l băga,
 Paloș cu dinții trăgea,
 Gîtul lui Gruia-l tăia,
 Căpățîna cît colea.
 Nu știu, dracu, ce zicea
 Și pe cal că-ncălica
 Și mîndruța că și-o lua,
 La o cîrciumă mergea
 Și mîndruța și-o cinstea :
 — Ține, mîndro, vin de bea
 De la mînușița mea,
 C-oi mai bea ori n-oi mai bea,
 De azi, mîine, încolea,
 Dacă ți-a fost minte-așa.
 Foaie verde mărgărit,
 Astă-vară mi-am cosit,

Nouă clăi fin am făcut,
 La una vîrf n-a ajuns.
 Și-am pus gînd la gîndul meu
 Și la bunul Dumnezeu
 Să-i fac vîrf cu capul tău.
 Cînd paharul la gură punea,
 Ghiță, neică, ce făcea ?
 Mîna pe paloș punea
 Și capu că-i reteza.
 Țîța, cosița că-i lua,
 La disăgior o băga
 Și la socri că pleca,
 Bună ziua că mi-i da,
 Soacră-sa că-i răspundea :
 — Hei, măi Ghiță, dumneata,
 Unde-ți este mîndruța ?
 Ce bine ți-ar sta cu ea !
 — Uite-o și ea, zău, colea,
 Scobeă o cioară din ea;
 Dacă i-a fost minte-așa.
 Le-lea-lea, soacră-mea,
 N-ai nițică varză acră,
 Să băgăm cu carne grasă
 Din fica ta cea frumoasă,
 Dacă i-a fost mintea proastă ?
 Soacră-sa să întrista :
 — Ei, măi Ghiță, dumneata,
 Și să-ți dau pe soru-sa,
 Mai frumoasă, nu ca ea.
 Și Ghiță ce mi-ș' făcea ?
 El p-afară cînd ieșea,
 Țîța, cosița c-o lua
 Și-n oală, neică-o băga,
 Și cu varză-o-amesteca,
 Și prînzul cînd mi-ș' sosea,
 Ghiță bolnav se făcea.
 — Poftim, Ghiță, să mîncăm,
 Să ne veselim, să bem
 Și să-ți dau pe soru-sa,
 Mai frumoasă, nu ca ea.
 — D-alei, Ghiță ce-i zicea ?
 — Ce mai trăii de văzui,
 Mîncînd părinții copii !
 Oameni, să se pomenească
 La unii ca dumneavoastră.

Mă plătii cu cîntecul
Ca lupul cu urletul,
Cînd, neică, mi-l huiduiește
Cu prada nu să plătește.
Dați-mi un pahar cu vin,
Să vă cînt altul mai bun.

49

Cîntecul lui Ghiță Cătănuță

Frunză verde peliniță,
Pe cel deal, pe cea culmiță,
Mi să-mplimbă Cătănuță
Cu a lui dalbă mîndruță
Și cu chei la chebuliță,
Cu doi bani în buzunari,
Doisprezece lăutari,
De-mi făcea la hore mari.
Cine-mi merge printre văi,
Cu cotiga cu doi boi ?
Cine-mi merge printre munți,
De să duce la părinți ?
'Mi-este Ghiță Cătănuță,
Cu a lui dalbă mîndruță.
Cînd la prînz că-mi poposa,
El mîndruții că-i zicea :
— Mîndro, mîndruliță mea,
De cînd, mîndro, te-am luat
Nici un cîntec n-ai cîntat,
Dar acum să-mi cînți cu drag
Doină dulce românească,
Doină dulce haiducească.
Iar mîndruța că-i zicea :
— Taci, Ghiță, nu zice-așa,
Că eu d-oi sta și-oi cînta,
Apele s-or turbura,
Livezi verzi s-or încurca,
Iar paltinii s-o-ndoi
Și la noi că s-o ivi,
Să-mi vezi, Pană Roșiană,
Voinicel dintr-altă țară,

Pe tine că te-o tăia,
 Pe mine că m-o lua,
 Păcat de cîntarea mea.
 Iară Ghiță că-i zîcea :
 — Cîntă-ți, mîndro, cîntecu,
 Căci mi-e drag ca sufletu,
 Că ale mîini nencormate
 Mi-e cu sîrmă-nfășurate,
 Dî la palme pîn' la coate,
 N-are cu cine să bate,
 De neagra străinătate.
 Vezi mîndruța că-ncepea,
 Frunza-n gură c-o punea,
 Une-ncepea-a șuiera,
 La ei, frate, să ivea,
 Să vezi, Pană Roșiană,
 Voinicel dîintr-altă țară.
 La Ghiță cînd ajungea,
 Altă vorbă nu-mi avea :
 — Ia ascultă, Ghiță,-ncoa,
 Ce te-ai lăsat de popie
 Și de sfînta liturghie,
 Și-ai venit în haiducie ?
 Ia să-mi dai tu pe mîndra,
 Că mi-a secat inima.
 — Pe mîndruța nu ți-oi da,
 Că mi-a dat-o soacră-mea
 Ca să-mi țin casă cu ea.
 — Să ne dai pe Galbenu,
 Că mi-e drag ca sufletu !
 — Pă Galbenu nu l-oi da,
 Că mi l-a dat socru-mea
 Să-mi poarte pe mîndruța,
 Trupu meu și-al mîndrii mele,
 Amîndouă doruri grele.
 — Să-mi dai baltagul de vamă
 Și-apoi tu să-ți cați de samă !
 — Eu baltagul nu ți-oi da,
 Pînă cap nu mi-oi tăia !
 Foaie verde viorea,
 Ei la luptă s-apuca.
 Să luptară pînă-n prînz,
 Li s-a părut lupta-n rîs ;
 S-a luptat pîn' la nimiaz,
 Tot în luptă cu năcaz ;

S-a luptat pîn' la chindie,
 Să-mi vezi luptă cu mînie.
 Să vezi Gruia ce-mi făcea :
 O dată să opintea,
 Pîn' la genunchi că-l băga.
 Iară Ghiță ce-mi făcea ?
 O dată să opintea,
 Pîn' la gît că mi-l băga.
 Iar Ghiță ce mai făcea ?
 El brînețu și-l lăsa,
 Ca să-ncerce pe mîndra,
 Brîu i să sloboza,
 La mîndruța că-mi striga :
 — Alelei, mîndruța mea,
 Vin dă-mi ridică brînețu,
 Că mă răpune Gruiețu ;
 Cînd oi zîce ca bobu, =

Mă răpune olteanu.
 Iar mîndruța-i răspundea :
 — Taci, Ghiță, nu zîce-așa.
 Care din voi v-ați răzbi,
 Tot d-un bărbățel mi-oți fi.
 Iar Ghiță cînd auza,
 Tare rău să mînia.
 Cînd la luptă să luptară,
 Cînd în săbii să luară,
 Ghiță sabia scotea,
 O dată să opintea,
 Frumos capul că-i tăia,
 La mîndruța să-ntorcea,
 Și din gură că-i zicea :
 — Știi tu, mîndro, ce-am gîndit,
 Știi tu ce m-am socotit ?
 Toată vara mi-am cosît,
 Vîrf unei clăi n-am făcut.
 D-o vrea bunul Dumnezeu,
 Să-i fac vîrf cu capul tău.
 Frunzuliță viorea,
 Cu mîndra că să ducea,
 D-o claie s-apropia,
 Săbioara c-o scotea,
 Îndată să mînia,
 Frumos capu că-i tăia,
 Căpățîna c-o lua,

Căpățîna, țîțele,
D-a fost cu dragostele.
În disagi că le băga,
La soacră-sa că-mi pornea.
Acolo cînd ajungea,
Cu bună ziua că-i da :
— Bună ziua, mamă soacră,
N-oi avea o varză acră,
Să băgăm cu carne grasă
Din mîndruța cea frumoasă,
Dacă i-a fost mintea proastă ?
Soacră-sa cînd auza,
În disagi că-mi căuta,
Căpățîna i-o vedea,
De trei ori că-mi leșina.
Frunzuliță viorea,
Atunci Ghiță ce zicea ?
— Am zis-o și iar o zic,
Mi-e drag de cine-i voinic.

50

Oancea, chirigiu domnesc

Foaie verde flori domnești,
Oancea, chirigiu domnesc,
Duce buți la București,
Cu peceti împărătești,
De n-ai cap să mai trăiești.
Foaie verde iasomie,
Pleacă Oancea în chirie,
Cu trei flori la pălărie,
Una-i galbenă lămîie,
Alta-i verde vișinie,
Una-i roșie făclie,
Bate vîntu și le-adie,
Mi-aduce mirosu-n vie.
Să vezi Oancea ce-mi făcea.
La căruță mi-așeza
Numai cai și armăsari
Și jugani de cîte-un an,
Ce se țîne după cal.
El de-acasă că-mi pleca,
Cu Neguța că-mi vorbea :

— Neguțo, soția mea,
 Tu să-mi înțelegi vorba.
 Să vezi Oancea că-mi pleca,
 Din negustorie,
 Peste Nadolie,
 În țara pustie.
 Și el că-mi pleca,
 Neaga-mi rămînea.
 Să vezi Neaga ce-mi făcea.
 Așa minte de-mi avea,
 Și ea, frate, se ducea,
 Cu Vlaicu că se lua,
 Vlaicu, pîrcălab în sat,
 E băiețel ne-nsurat.
 Cu Vlaicu că se iubea,
 Să vezi Neaga ce-mi făcea,
 Că ea, frate, se ducea
 La Gherghina țiganca :
 — Gherghina, surata mea,
 Oare nu știi tu ceva
 Ca să-mi omori pe Oancea,
 Eu să-mi iau pe Vlaicu ?
 Rău mi-a secăt sufletu !
 Iar Gherghina că-i zicea :
 — Neguțo, surata mea,
 Oare ce ți-a mai venit
 Asta lucru d-ai făcut ?
 Căci avere ca la tine
 Nu e nici la-mpărăție,
 Toată mierea și cu unt
 Pe fața-acestui pămînt,
 La tine s-a-ngrămădit.
 Iar Neguța n-o lăsa,
 Ea dă ea că să ruga
 Că-i dă bani cu banița
 Să-mi omoare pe Oancea,
 Ca să-și ia ea pe Vlaicu,
 Rău i-a secăt sufletu.
 Dacă vedea și vedea
 Că scăpare nu-mi avea,
 Ea din gură că-i zicea :
 — La Ilie
 'N prăvălie,
 Șioricică d-o para
 Și otravă de alta,

Să mi le aduci încoa,
 Să le plămădesc ceva.
 Iar Neguța c-auza,
 'N fuga mare se ducea
 La Ilie
 'N prăvălie,
 Șoricică cumpăra,
 Șoricică d-o para
 Și otravă de alta.
 După ce le cumpăra,
 Ea Gherghinii le-aducea,
 Iar Gherghina ce-mi făcea ?
 Într-o sticlă le punea,
 Le punea,
 Se plămădea.
 Cît mi-este zîua de vară
 Și noaptea de primăvară,
 Șade Neaga pe coșare,
 Să uită la Oancea-n cale,
 Ca să-l omoare mai tare.
 În casă, frate,-mi intra,
 Pîine caldă că-mi făcea,
 Masa-n pat că mi-așeza,
 Pe Oancea de-l aștepta.
 Să vezi Oancea că-mi sosea,
 Neguța afară ișea,
 Iute cu vorba mi-l lua.
 Dacă vedea și vedea
 Că răbdare nu-mi avea,
 Mîna pe cuțit punea,
 Șleaurile de le tăia,
 Căii-n grajduri că-mi intra
 Că ei îmi știa sama.
 Ea de gît că mi-l lua,
 În casă cu el intra
 Și din gură-așa-i zicea :
 — De cînd, Oancea, mi-ai plecat,
 Bucătura n-am mîncat,
 Dar acu mănînc cu drag.
 Ei la masă s-așeza,
 Ea, frate, mi-l sîluia ;
 Paharu-n mîină că-i da,
 Paharu cu otrava,
 Une-ncepea-a noroceă,
 Bea Oancea de se-mbăta.

Cinci minute nu trecea,
 După scaun că-mi cădea.
 Vezi Neguța ce-mi făcea.
 O dată să opintea,
 Ea pe brațe că mi-l lua,
 În pimniță l-arunca,
 După butoaie-l băga
 Și afară că-mi ișea,
 La Vlaicu că să ducea,
 La fereastră că-i bătea :
 — Măi Vlaicule, dumneata,
 Mi-am omorît pe Oancea,
 Să te iau pe dumneata,
 Rău mi-ai secat inima !
 Ia vezi Vlaicu ce-mi făcea.
 Pe Neguța n-o credea, ≠
 El afară că-mi ișea,
 Cu Neguța că-mi pleca.
 Când în casă că-mi intra,
 'N pimniță că-mi scobora,
 El pe Oancea că-l vedea.
 Ședea Oancea într-o rînă
 Și-i curgea venin pe gură.
 Iară Vlaicu ce-mi făcea ?
 Palma bici că mi-o făcea,
 Peste față c-o lovea
 Și din gură că-i zîcea :
 — Fugi d-acilea, fa căța,
 Mîine-mi faci și mie-așa.
 Din pimniță că-mi ieșea,
 Pe Neaga o părăsea.
 Iar Neguța ce-mi făcea ?
 La Oancea că se ducea,
 La spinare că mi-l lua,
 În casă că-l aducea,
 Pe perne ea-l așeza,
 Păr din cap, frate,-și rupea.

51

Cîntecul lui Oleac

Frunză trei migdale,
 La vale, la mare,

La vale, la baltă,
La trestia-naltă,
La crucea de piatră,
Ceartă-mi, mi se ceartă
Două surățele
Ca două cățele.
Cine se certa
Și se sfătoșa ?
Stanca moldoveanca
Cu Ioana munteanca.
Ele se certa
Și se sfătoșa
Pe Oleac să-l ia.
Oleac e băiat,
Dumnezeu i-a dat,
De l-a-ndestulat,
Șapte mori în vînt,
Șapte supt pămînt,
Macină aur și argint,
Una la fereastră
Îi toarnă argint în casă.
Cine se certa
Și se sfătoșa ?
Ioana și Stanca,
Stanca moldoveanca
Cu Ioana munteanca.
Ioana ce-i zicea ?
— Fugi, bia Stanco, fugi,
Nu te ia pe tine,
Și mă ia pe mine
Că tata-mi dă mie
O mare moșie,
Turme de berbeci
Cu coarnele blegi,
Cu stelute-n frunte,
Cum erau-nainte.
— Fugi, bia Ioană, fugi,
Că nu te ia pe tine,
Și mă ia pe mine,
Că toată blaga ta
O plătesc cu fața mea.
Oleac se gîndea,
Pe cine să ia.
Și iată că-mi zicea :

— Am eu blaga mea,
 Pe Stanca mi-oi lua.
 Când nuntă făcea,
 Pe cine chema ?
 Pașa din Rusciuc,
 Natal brăilean,
 Și turcul Obștean
 La nuntă venea,
 Morile vedea,
 La bir îl punea.
 Nu-l punea ca pe-un copil,
 Și-l punea ca pe-un mazel,
 De plătea pe lună
 Cîte-o pungă plină,
 Și din an în an
 Cîte-un car de bani.
 Oleac sărăcea,
 Pe gânduri se punea :
 — Să-l vînz pe tata ?
 Tata mi-e bătrîn,
 Dă la preț puțin,
 Cinci sute de lei,
 Ce să fac cu ei ?
 Să vînz pe mama,
 Măre, o fi păcat
 Că m-a legănat
 Și țîța mi-a dat,
 Mult a dormitat,
 E mare păcat.
 La mîndra venea :
 — Mîndro, mîndra mea,
 Ascultă-mi vorba !
 Mîine este joi,
 Este tîrg la noi,
 Este tîrg de flori
 Și-mi vin negustori,
 De mîndre cumpărători.
 Pune fața la albeală
 Și buze la rumeneală
 Că mîine e joi,
 Să mergem și noi.
 Frunză viorea,
 La tîrg că-mi pornea,
 În tîrg mi-ajungea,
 Negustori venea,

Nimeni nù-ndrăzneă,
 Nimeni bani n-avea
 Pe Stanca s-o ia.
 Un turc mititel,
 Cu mîna de fier,
 C-un picior de lemn,
 Stătea pe lighean,
 Număra la bani.
 Cu mîna-i făcea,
 La el îl chema,
 Din gură-l întreba :
 — Ce cei, mă, pă ea ?
 — Mia și suta,
 Chilogramul și litra,
 Că-i frumoasă, sărmana.
 Îndată se învoia,
 La cîntar o punea
 Și-așa o plătea.
 După ce-o plătea,
 De gît mi-o lua,
 Amîndoi pleca.
 Fata ce făcea ?
 Odată se oprea,
 Din gură-i zicea :
 — Turcușorule,
 Ibrîșorule,
 Frumușelule,
 Să stai să vedem
 Și să ne-ntrebăm
 Din ce neam sîntem,
 Că prea semănăm !
 Eu sînt fata popii Oprii,
 Din Țara Moldovii.
 — Și eu sînt băiatul popii Oprii,
 Din Țara Moldovii.
 Turcii m-a răpit,
 De cînd eram mic,
 M-a crescut în legea lor,
 Turc dușman creștinilor.
 Fata ce zîcea ?
 — Dacă este-așa,
 Saltă fesulețu,
 Să-ți văd semnulețu.
 Noi mici cînd eram,
 Cu mingea ne jucam,

Eu m-am supărat,
Cu mingea am dat,
Capul ți l-am spart.
Turcul fesul îl sălta,
Semnul îl vedea,
Frați că se găsea.
— Olece, Olece,
'... Tu-mi-te-n lege,
Bani ce ți-am dat,
Eu te-am înviestrat,
Ca pe-un bun cumnat.
Oleac ce-mi făcea ?
Mîndra că și-o lua
Acasă venea,
Birul mi-l plătea,
Morile pornea
Și-amîndoi trăia.

52

Cîntecul lui Oleac

Sus la Scărișoară,
Jos la Indioară,
Voinicul să-nsoară,
Voinicul Oleac,
De blagă bogat,
De părinți sărac.
Dumnezău i-a dat
Ca unui bogat,
Nouă mori în vînt,
Nouă su' pămînt
Macină argint ;
Alta la fereastră,
De-mi băga argintu-n casă
Și tot mai îmi are
Nouă vii dîntr-un pîrleaz,
Nouă dîn zăgaz.
El că se-nsura,
Nuntă că-mi făcea,
Ca el nimenea.
Și pe cine-mi lua ?
Fata popii Oprii,
Din țara Moldovii.

Mîndră ca a lui
Nu-i a nimănui.
La nuntă-mi venea
Turcii ca frunza.
Ei că să vorbea
Și să sfătuia,
La bir că-l punea,
De mi-l sărăcea.
Tot din an în an,
Nouă pungi de bani
Și din lună-n lună,
Cîte-o pungă plină,
Cinci saci de făină,
Cîte-un porc slănină.
Plătea ce plătea,
Pînă sărăcea.
Oleac se gîndea
Și se sfătuia :
Să vînz pe mama,
Să plătesc datoria ?
Mama e bătrînă
Și m-o blestema
Că m-a creștinat
Și m-a legănat.
Să vînz pe taica ?
Taica e bătrîn
Și o fi păcat
Că l-am străinat.
Să vînz pe mîndra,
Să iau bani pe ea,
Plătesc dajdia.
Pe mîndra-mi chema,
Mîndrii că-i zicea :
— Mîndro, mîndra mea,
Tu să te gătești,
Să te premenești,
Să-mi intri în cămară,
Să pui fața la ghileală,
Sprîncenele la cerneală,
Buze moi la rumeneală,
Că te scot la tîrg afară,
La tîrgu dă flori,
Că-mi vin negustori.
Mîndra c-auza,
'N cămară intra,

Plîngea cît plîngea
 Și să pregătea,
 Cu Oleac pleca,
 La tîrg ajungea,
 Un turc mi-o vedea,
 Tare că-i plăcea.
 Turcu Ibrior
 Șade-n dughenel,
 Dă-i murea de dor.
 Cu el să tomnea,
 Galbeni că-i dădea,
 Nouă pungi de bani,
 Nouă firfirici,
 Saci de grîu mărunț
 Și de arnăut.
 Pe mîndra vindea,
 Oleac că-mi pleca.
 Cînd se dăpărta,
 Turcu ce-mi făcea ?
 Mîndra și-o lua,
 De ea s-apropia,
 Mîndre flori mărunte,
 Vrînd să mi-o sărute.
 Mîndra că-i spunea :
 — Turculețule,
 Gingășelule,
 Întîi să ne-ntrebăm
 De unde sîntem,
 Că prea sămănăm !
 — Sînt băiatu popii Oprii,
 Din țara Moldovii.
 Turcii m-a răpit,
 De cînd am fost mic.
 — Și eu sînt fata popii Oprii,
 Din țara Moldovii.
 Frați că se găsa,
 La Oleac striga :
 — Olace, Olace,
 De-te mai încoace.
 Mîndrulița ta,
 Surioara mea.
 Banii ce ți-am dat,
 Eu te-am înzestrat,
 Ca pe-un bun cumnat.

Stanca cu Tudor

Verde mărgărit
 Și de bob năut,
 S-au legătuit,
 Verde d-un bujor,
 Stanca cu Tudor.
 Ei se rămășea.
 Se legătuiă,
 Tudor că zîcea :
 — Stăncuțo, Stăncuțo,
 P-anume drăguțo,
 Să-nțălegi vorba
 Și-nțălegerea.
 Tu să nu te duci
 La târgul de flori,
 Că-ntre negustori
 Turcu Ibrior
 Șade-n dughinel,
 Dă-ț' moare de dor.
 El că te-o vedea
 Că ești frumușea.
 Țiie ce Ț-o da ?
 Pită și măslina,
 Ce e bun în lume,
 Rachiū d-anason,
 Dă-mi omoară om,
 În brațe te-o culca
 Și te-o săruta.
 Ei să rămășea,
 Să legătuiă :
 — Stăncuțo, Stăncuțo,
 P-anume drăguțo,
 Eu o să mă duc
 În negustorie,
 Peste Nadolie ;
 Iar tu să m-aștepți
 Nouă ani și nouă luni,
 Fo cîteva săptămîni.
 Tudor că-mi pleca,
 Stanca rămînea.
 Să vezi Stanca ce-mi făcea.
 Nouă ani că-l aștepta.

Când pornea p-al zecelea,
 Ea răbdare nu-mi avea
 Și ea, frate, ce-mi făcea ?
 Frumușel că să gătea,
 Batistă-n mână-și lua
 Și-n spre târg că să trăgea,
 Turcu c-o vedea,
 Turcu Ibrior
 Ședea-n dughinel,
 Dă-i murea de dor.
 Cu mâna-i făcea
 Și el c-o trăgea
 'N dughian c-o băga.
 Să vezi Stancî ce mi-i da :
 Pită și măslina,
 Ce e bun în lume ;
 Rachiu d-anason,
 Dă-mi omoară om.
 'N brațe mi-o culca
 Și mi-o săruta.
 Când Stanca pleca,
 Tudor că-mi pica,
 P-anume-o striga :
 — Stăncuțo, Stăncuțo,
 P-anume, drăguțo !
 Stanca nu răspunde,
 Că n-are de unde.
 Să vezi Tudor ce-mi făcea.
 Foarte rău se năcăjea,
 Cu picioru-n ușă da,
 Ușa-n patru mi-o făcea,
 Asnaua-n casă-și băga.
 Să vezi Tudor ce-mi făcea.
 Cuțit la briu că-mi băga,
 După Stanca îmi pleca.
 Peste Stanca îmi da,
 Vezi, cu turcu-mbrățoșati,
 Dîn picioare-amestecați.
 Tudor ce-mi făcea ?
 La Stanca-mi trăgea,
 Pe Stanca o lua
 Și mi-o judeca :
 — Stăncuțo, Stăncuțo,
 P-anume, drăguțo,
 Eu când am plecat,
 Țiie ț-am lăsat

Sacii cu mălai,
 Sacii cu făină,
 Putină cu brînză.
 Tu ce-ai căutat,
 Frate, d-ai plecat ?
 Verde viorea,
 Tudor ce-mi făcea ?
 Căta-n sacii cu mălai
 Mi-i găsa verzi, putregai,
 Sacii cu făină,
 Ia-n gură țărînă,
 Putină cu brînză,
 Paic-ai lua frunză.
 Tudor ce-mi făcea ?
 Afară-mi ișea,
 Steajer verde că tăia,
 Pe Stanca o lua,
 La stejer pleca,
 De steajer că mi-o lega,
 Cu catran o cătrănea,
 Stancî foc că-i da.
 Glas că s-auza,
 Stanca se ruga :
 — Tudorică-al daicî,
 Ia apă-n guriță
 Dă-mi stropește a ta țîță !
 Tudor răspundea :
 — Nu e țîța mea,
 Și mi-e țîță de căța,
 C-a mușcat păgîni dîn ea.
 Ardea Stanca, se scredește,
 Bea Tudor, se-nveselește ;
 Ardea,
 Se scredea,
 Oase-i rămînea.
 Să vezi Tudor ce-mi făcea.
 Nici p-aia nu să lăsa,
 Pe lopată le punea
 Și dîn gură că-mi zîcea :
 — Ce-o alege și vîntu,
 Să mănînce pămîntu.
 Primăvara că-mi venea,
 Oameni la pluguri ișea,
 Iară Stanca ce făcea ?
 Rugi că răsărea,

De picioare că mi-i lua,
La pământ că mi-i trîntea,
Iar oamenii că-mi zicea :
— Fir-ar Stanca-afurisîță,
De cînd Stanca mi-a murit,
Și rugii că s-au prăsit.

54

Sabalaș Tudore

Săbălaș Tudore,
Săbălaș, Tudore,
Mititel fusăși,
Parte-n lume n-avusăși !
Frunză micșunea,
Șapte frați-mi-era,
Ta-său că murea,
Mici că rămînea,
Verde și-o lalea,
Iară mă-sa ce-mi făcea ?
La boier mi se ducea,
Slugă mi-l băga
Pe mălăiaș și pe sare,
Să dea frații-afar' din foame.
Sabalaș Tudore,
Sabalaș Tudore,
Mititel fusăși,
Parte-n lume n-avusăși !
Verde dedețal,
Cît fu Tudor mititel,
Drăgăstos boierilor.
Verde micșunea,
Tudor se mărea,
Frumos că-mi era,
Cocoanele l-ndrăgea,
Boierii că mi-l ura.
Verde și-o lalea,
Socoteala că i-o da,
Și Tudor, frate,-mi pleca.
Sabalaș Tudore,
Sabalaș Tudore,
Mititel fusăși,
Parte-n lume n-avusăși !

Verde viorea,
 El că se-nsura,
 Nevastă frumoasă-și lua,
 Turcii mi-auzea,
 Pizmă că-mi prindea,
 La dări că-l punea
 Pînă Tudor sărăcea.
 El în lume că pleca,
 Nevestii-i spunea,
 Mă-sii tot așa :
 — Verde siminoc,
 Pe vatră de foc
 Să-mi sămănați busuioc.
 D-o ieși verde steblos,
 Să știți că sînt sănătos ;
 Dac-o răsări pîrlit,
 Să știți că m-am prăpădit.
 Sabalaș Tudore,
 Sabalaș Tudore,
 Mititel fuseși,
 Parte-n lume n-avusăși !
 Verde viorea,
 În lume pleca,
 Ciobănaș că se băga,
 Din zeciuiială că lua.
 Pînă turmă că-și făcea,
 Ciobani la ea că-și băga,
 La nouă ani să-ntorcea,
 Turma-n urmă o lăsa
 Și-nainte că venea,
 Și-n pivniță că intra.
 Nevastă-sa că-l sîmța.
 Pe soacră-sa o scula :
 — Mamă, hoții a venit
 Și la vin că mi s-a dus.
 Verde micșunea,
 Mă-sa ce-mi făcea ?
 Cu noru-sa fuga da,
 La pimniță oblon sălta,
 Laș de gît îi arunca
 Și pe el îl omora
 Și la vin drumu eă-i da,
 Pînă el în vin plutea.
 Sabalaș Tudore,
 Sabalaș Tudore,

Mititel fusăși,
 Parte-n lume n-avusăși.
 Și-atunci turma că-mi sosa
 Și-n curte frații intra,
 Nevastă-sa ce făcea ?
 La baci că se repeza
 Și-n brațe că mi-l lua
 Și-ncepea și-l săruta.
 Baci mi se-nspăimînta
 Și din gură că zîcea :
 — Nu sînt eu stăpînul lor,
 Și sînt baci u oilor.
 Verde micșunea,
 Ea că se ducea,
 La vatra de foc se uita.
 Văzu busuioc pălit,
 Știu că Tudor a murit. =

Verde micșunea,
 Fuga la beci se ducea,
 Pe Tudor mort îl vedea,
 Tot în vin că mi-ș' plutea
 Ele ce făcea ?
 Mi se omora.
 Să vezi moarte peste moarte,
 Care-n lume nu se poate.
 Sabalaș Tudore,
 Sabalaș Tudore,
 Mititel fusăși,
 Parte-n lume n-avusăși !

55

Cîntecul lui Mogoș

Frunzuliță foi de praz,
 La umbră la șapte brazi,
 Un' se cinstesc șapte frați,
 Șapte frați, șapte cumnați,
 Ei cu toții se cinstea,
 Iacă Mogoș că-mi sosea
 Și din gură-așa zicea :
 — Șapte frați, șapte cumnați.
 Ce cu Stanca sînteți frați
 Și cu mine buni cumnați,

Cum mai beați și chefuiți
Și de Stanca nici nu știți
Că pe drum când am venit,
Turcii, mare, mi-o-a răpit !
Dară frații ce-mi făcea ?
La Mogoș să repezea,
În săbii că mi-l tăia.
Iată Stanca că-mi sosea
Cu șapte cai încărcați.
Și cu galbeni ferecați.
Când acolo ea sosea,
Nici bună masa nu da
Și de Mogoș întreba.
Dară frații ce-i spunea ?
— Mogoș aici n-a venit,
Poate cineva l-a omorât.
Atunci Stanca ce zicea ?
— Voi singuri l-ați omorât,
Că el aici a venit.
Ei atuncea se jura,
Iară Stanca ce făcea ?
Jandarii că mi-i chema
Și la chin că mi-i punea,
Cu ghetete roșii-i-ncălța,
Și atuncea ei spunea
Că pe Mogoș l-a tăiat
Și la brazi l-a îngropat.
Stanca-așa de auzea,
Lacrimile-o podidea,
Cu ei împreună mergea,
Pe Mogoș îl dezgropa,
Cu lacrimile-l uda,
Pînă când îl învia,
Și atuncea ce-mi făcea ?
Ea singură se jura
Că pe la frați n-o mai da.

JURNAL—ORALE

56

Cîntecul lui Angealiu

Foaie verde măr mustos,
Angealiu, om frumos,

A fost domn și n-a mai fost.
 Frunzuliță micșunea,
 Toți boierii se strîngea,
 La cameră se ducea,
 D-un ierbărit ca să-mi dea,
 Ca să-mi dea d-un ierbărit,
 De-un pustiu de văcărit.
 Angealiu cînd venea,
 Boierii mi-l prijonea :
 — Să trăiești, măria-ta...
 Ca să dăm de-un ierbărit,
 D-un pustiu de văcărit.
 Și iar verde micșunea,
 Angealiu le spunea :
 — Ierbăritu mi-e jurat,
 Nu trebuie-n țară dat ;
 Cine-o da ierbăritu, ≠
 I se taie și gîtu.
 Foaie verde micșunea,
 Să-ntreb și eu domnița.
 Acasă mi se ducea
 Și domnița o-ntreba.
 Da domnița ce-i spunea ?
 — Ia cată-ți, frate, treaba,
 Starea ta și cu a mea
 N-are tot cui rămînea,
 S-o mîncăm cu lingura,
 Cîtă viață om avea.
 Foaie verde matostat,
 Ierbăritu e jurat,
 Nu trebuie-n țară dat ;
 Dacă dai ierbăritu,
 Ți se taie și gîtu.
 Foaie verde micșunea,
 Angealiu n-asculta,
 În birou el că intra,
 Mîna pe pană punea
 Și d-un zapis că scria
 Și-n țară mi-l risipea.
 Foaie verde foaie lată,
 La fîntînița de piatră
 Se strîngea fetele roată,
 Să-ntreba fată pe fată :
 — Ce să ne facem, surată ?

C-am dat banii de la gît,
 Să plătim la ierbărit
 Și-un pusti de văcărit.
 Nu l-ar mai răbda sfîntu,
 Cui a dat ierbăritu.
 Foaie verde micșunea,
 Toți oamenii se strîngea,
 La Țaligrad că-mi pleca
 'Mpăratului se plîngea.
 Pe-mpărat cînd îl vedea,
 Dă dăparte-ngenunchea
 Și din gură că zicea :
 — Să trăiești, măria-ta,
 La mulți ani cu sănătate !
 Ce să ne facem noi, frate ?
 Că ne-a dat d-un ierbărit,
 D-un pusti de văcărit.
 Foaie verde micșunea,
 Împăratu le spunea :
 — Cine-a dat ierbăritu,
 I se taie și gîtu.
 Împăratul ordin da
 Și gealapii mi-i chema.
 — De mi l-oți găsi în Țoale,
 Să mi-l lăsați să se scoale ;
 Mai nimic să nu-i făceți,
 Numai capul să-i tăieți.
 Dar gealapii ce făcea ?
 La Angealîu că venea
 Și capu că i-l tăia.
 Nici p-asta nu se lăsa,
 Joc de domnița-și bătea.
 Iar domnița ce-mi făcea ?
 La-mpărat, frate,-mi pleca
 Și din gură-așa-i spunea :
 — Să trăiești, măria-ta,
 Angealîu a stricat,
 Ierbăritu de l-a dat.
 Și-am zis verde bob năut,
 Da cu mine ce-a avut,
 Joc de mine și-au bătut ?
 'Mpăratu cînd auza,
 Foarte rău să supăra,
 Ordin, frate, că-mi dădea,
 Capetele le tăia.

Cîntecul lui Platu

Foaie verde iasomie,
 Vine Platu din Grecie,
 'Dministrator pe moșie.
 Ca măraru și lipanu,
 'Dministrat la Brîncoveanu.
 Cînd oi zice viorea,
 Să vezi Platu ce făcea.
 La Coteana că-mi trăgea,
 O lună de zile-mi sta,
 La o lună se gîndea,
 Cu Ion, frate, vorbea,
 El din gură că-i spunea,
 Șase cai că-mi așeza,
 Clopotele răsuna,
 La Ipotești scobora,
 El la Itu că-mi trăgea,
 C-atunci cărciumă mi-avea,
 Lăutarii că-i strîngea,
 O mie de lei le da,
 Lăutarii că-mi cînta,
 Hora mare se făcea,
 Iară Platu ce-mi făcea ?
 'N mijlocul horii intra,
 Unde-ncepea și privea,
 Nici o fată nu-i plăcea,
 Pînă-mi venea Ilinca.
 Pe Ilinca c-o vedea,
 El la dînsa se uita,
 Așa frumoasă-mi era,
 'N lume nu să pomenea,
 De-i seca inimioara.
 Iară Platu ce-mi făcea ?
 La Ilinca se ducea,
 La o parte c-o trăgea,
 Cu dînsa, frate, vorbea,
 La Chile c-o ducea,
 Mare dragoste-mi făcea,
 'N lume de se pomenea.
 Mărin Dobre c-auzea,
 Cu Lisandru se vorbea.

Ei din gură că-mi zicea :
 — Cată, mumă-sa,
 Să ne dea de vreo belea.
 Iară Platu ce-mi făcea ?
 Dacă vedea și vedea,
 De soție mi-o lua,
 Ia vezi prințu c-auzea,
 Telegramă-mi trimetea,
 Tot pe Platu mi-l chema,
 Ca să-i dea socoteala.
 Să vezi Platu ce-mi făcea,
 Lu Ion că-i porunceă.
 Iară Ion ce-mi făcea ?
 Șase cai că-mi așeza,
 Clopotele răsuna,
 La București că-mi pleca,
 El la gară mi-l ducea
 Și Ion să-napoia.
 Iară Platu ce-mi făcea ?
 Lua trenul de seara,
 La București că-mi pleca,
 Dimineța mi-ajungea,
 Drept la palat să ducea
 Și din gură-așa zicea :
 — Să trăiești, măria-ta !...
 Fo trei zile că-mi ședea,
 Ilinca să-mbolnăvea,
 De foc, de inimă rea,
 La grea boală că-mi cădea,
 Telegramă că-mi făcea,
 După Platu trimetea.
 'N telegramă ce-mi scria ?
 „Fă-mă, Doamne,-un porumbel,
 La Platu pe umerel,
 Să-l ciugulesc de cercel
 Foițică viorea,
 Platu să mă ușuiască,
 Inimioara să-i topească,
 Foițică viorea.
 Cum mi-a topit el p-a mea.
 Fă-mă, Doamne, lipitoare,
 La Platu pe legătoare.
 Foaie verde-o viorea.
 Telegrama se ducea,
 Ia Platu că-mi ajungea.
 Ia vezi Platu c-o citea,

Lacrimile-l podidea.
 Ia vezi, Platu ce-mi făcea ?
 Drept la prințu că-mi intra,
 D-un genunche-ngenunchea
 Și din gură așa zicea :
 — Să trăiți, măria-ta,
 Cată, dă-m' socoteala,
 Mi-am bolnăvit soția.
 Iară prințu' c-auza,
 La gânduri că se lua,
 Socoteala nu i-o da,
 O mie de lei că-i da.
 Ia vezi, Platu ce-mi făcea ?
 El acasă că pleca,
 Drept la gară se ducea,
 O telegramă făcea,
 Lu Ion o trimetea,
 Să-mi vină cu trăsura,
 De la gară ca să-l ia.
 Ia vezi, Platu ce-mi făcea ?
 Lua trenul de seara,
 Dimineța mi-ajungea
 În gară la Slatina.
 Două ore nu-mi trecea
 Și Ion, nene, pica,
 Tot pe Platu ca să-l ia,
 Iară Platu că-l vedea,
 Altă vorbă nu-mi avea.
 El din gură că-mi vorbea :
 — Măi Ioane, dumneata,
 Mi-a-mbolnăvit soția.
 Iar Ion, frate,-i spunea :
 — E bolnavă, sărmana !
 Ia vezi, Platu ce-mi făcea ?
 În trăsură să suia
 Și din gură că-i zicea :
 — Ia mîna, frate, ceva,
 Mi s-aprinde inima.
 Iară Ion ce-mi făcea ?
 Bice la cai că-mi dădea,
 Pe la Puturoasa-mi da,
 C-atunci drum că nu-mi era.
 De ce goană că-mi mîna,
 Fo doi cai, frate, cădea,
 Iară Platu că-i zicea
 La o parte ca să-i dea.

Și cu patru că-mi pornea.
Și în sat cînd ajungea,
Clopotele zornăia,
Toată lumea să strîngea,
La mirare să lua.
Cînd la poartă mi-ajungea,
Ia vezi Platu-mi leșina.
Cînd lumea, frate,-o vedea,
Lumînările-i ținea,
Pe Platu pe brațe-l lua,
Înăuntru că-l băga,
Iară Platu ce-mi făcea ?
După ce că-și revenea,
La capul ei că-mi trăgea
Pe ea de mi-o săruta,
Lumînarea i-o ținea,
Suflețalul că-i ieșea.
Ia vezi, Platu ce făcea ?
El de nuntă se gătea
Așa moartă cum era,
La Slatina că-mi pleca
Și el, frate, tîrguia,
Vezi mireasă c-o făcea,
În lume de se pomenea.
Nouă popi că-mi aducea
Pe ei dă mi-i cununa,
Așa moartă cum era.
Lăutarii că-i strîngea
La groapă de mi-o ducea,
În lume de se pomenea.
Iară Platu ce-mi făcea ?
Nici p-aia nu se lăsa,
El d-o cruce cumpăra,
La capul ei c-o punea,
În lume de se pomenea,
De se ține și-acuma.

58

Cîntecul lui Caliță

Foaie verde și-o lalea,
Vezi, Caliță ce-mi făcea ?
Băiat tînăr că-mi era,
Douăzeci de ani avea,

La boier el slugărea
Pentru el și maică-sa,
Că el tată nu avea.
La boierul Comăneanu,
El a slugărit tot anul,
Dezbrăcat și nemîncat,
Toată iarna-a alergat,
Pînă cînd a degerat,
I-a degerat un picior
Tinerelului fecior.
Cînd venea primăvara,
Caliță se bolnăvea
De picior și de ficat,
De nimeni necăutat,
L-ar fi căutat mă-sa
La doftor pe undeva, =
Dar ea săracă era,
N-avea bani de unde lua.
Frunză verde și-o lalea,
Caliță ce mai făcea ?
Pe boier mi-l blestema :
— Fire-ai, boier, blestemat,
Pentru tine-am degerat !
Credeam că am să muncesc,
Pînă mă căsătoresc,
Și-acu o să putrezesc.
Frunză verde și-o lalea,
Lui Caliță rău-i era,
Pe maică-sa o striga
Și din gură că-i zicea :
— Ascultă, măicuța mea,
Eu am să-mi pierd viața
Și-o să rămîi singurea !
Frunză verde și-o lalea,
Cheam-o, mamă, pe Leana
Că e ibovnica mea,
Să vorbesc ceva cu ea.
Frunză verde de trei flori,
— Leano, tu de sărbători
Să-mi prefaci bradu cu flori.
Singură cu mîna ta,
C-ai fost ibovnica mea.
Frunză verde trei alune,
Și la iarna care vine,

Să nu te gîndești la mine
Și să te căsătorești
C-un flăcău care-l cunoști.
La mine de te gîndești,
La boier să nu muncești,
Și s-aștepti, mîndruța mea,
Pînă o veni ziua,
Ziua sfîntă-a răzbunării
Pe boierii trădători,
Că ei ne-au trădat țara
Și ne-au mîncat viața.
Frunză verde trei smicele,
Ș-acu-ți spun : la revedere.
Și te rog, Lenuța mea,
Lacrimi multe nu vărsa,
Rochie neagră nu purta,
Că ești, Leano, tinerea
Și n-a fost să fii a mea !

DE LEAGĂN

59

Nani, nani,
 Puiul mamei,
 Ferici-te-ar Dumnezeu
 Ca să crești pe gândul meu ;
 Să fii oacheș și frumos
 Ca un soare luminos ;
 Fetele să te-ndrăgească,
 Flori în calea ta să crească.

60

Nani, nani,
 Puiul mamei,
 Cine mi te-a lăluit ?
 Fetele de la iubit,
 Băieții de la cosit.
 Și cine te-a mîngîiat ?
 Mama cînd te-a legănat.
 Și cine te-a sărutat ?
 Tatăl tău cînd te-a aflat.
 Nani, nani,
 Puiul mamei,
 Mi te culcă mititel
 Și te scoală măricel
 Și te du cu oile,
 Pe cîmpul cu florile,
 Să te vadă fetele.

Nani, nani,
 Puiul mării,
 Că mama te-o legăna
 Și din gură ți-o cânta.
 Culcă-mi-te mititel
 Și te scoală măricel,
 Să te duci cu vacile,
 Pe câmpul cu fragile ;
 Și să te duci cu vițeii,
 Pe câmpul cu brîndușeii ;
 Să te duci cu oile,
 Pe câmpul cu florile ;
 Să te plouă ploile,
 Să te bată vînturile,
 Să te ningă iernile,
 Iernile, ninsorile ;
 Să crești mare,
 Să fii tare
 Ca domnul Ștefan cel Mare.

Nani, nani,
 Puiul mării,
 Nani, nani, puișor,
 Culcă-mi-te mititel
 Și te scoală măricel,
 Să te duci cu oile,
 Pe câmpul cu florile ;
 Să te duci cu mielușeii,
 Pe câmpul cu brebeneii,
 Că eu te culc copil mic,
 Să te scoli băiat voinic.
 Mama te leagăna cu piciorul
 Și din brîu toarce fuiorul.
 Nani, nani, puișor,
 Vin tu, somn,
 De mi-l adormi
 Și tu, pește,
 De mi-l crește
 Și tu, fiță, de-i dă țîță.

Nani, nani,
 Puiu mamei,
 Culcă-mi-te mititel
 Ca să te scoli măricel,
 Să te duci cu oili,
 Pă câmpu cu florili,
 Să te plouă ploile,
 Să te bată vînturli,
 Să te arză soarili ;
 Cînd o fi geru-ăl mai mare,
 Să stai la oi în picioare ;
 Cînd o fi vremea mai bună,
 Să mîi oile la stîină ;
 Cînd o fi vremea mai rea, =
 Să bagi oili-n vâlcea.

Nani, nani,
 Puiu mamei,
 Culcă-mi-te mititel
 Și te scoală măricel,
 Și te du cu oili,
 Pe câmpu cu florili.
 Pierdui călimării,
 Le găsiră fetili.
 Eu le ceu să mi le dea,
 Ele zîc că să mă ia.
 Maica vrea, taica nu vrea,
 Vin cu sîlă și mă ia.

Nani, nani,
 Puiul mamei,
 Vino, cuce, de mi-i cîntă
 Și tu, grangur, de-i descîntă.
 Vino, floarea macului,
 De pe malul lacului,
 Ca s-adoarmă-un băiețel
 Și să-mi crească măricel.

Drag îmi e cât e de mic
Că mi-e cruce de voinic.
Nani, nani,
Puiul mamei.

66

Haida, nani,
Hai, nani, nani, nani, na, măi,
Puiul mamei,
Că mama te-o legăna
Și din gură ți-o cânta :
„Cucule, pană galbenă,
Eu mă culc, tu mă leagăna ;
Și mă leagăna frumos,
Să nu cad din leagăn jos ;
Și mă leagăna încet,
Mîine-n zori să mă dăștept“.

67

Nani, nani,
Puiu mamei,
Culcă-mi-te mititel
Și te scoală voinicel.
Vino, fiță,
Și-i dă țîță.
Nani, nani, pui pitic,
Să te faci mare voinic,
Să te duci cu vitele
În codru cu florile,
Să te vadă mîndrele.
Nani, nani, puișoru,
Te-am legănat cu picioru,
Ți-am dat apă cu paharu
Să ai gura ca zaharu ;
Să ai gura ca mierea,
Să te iubească lumea.
Nani, nani, pui pitic,
Să te faci mare voinic,
Să ieși noaptea la colnic,
Fără par, fără nimic,

Fără paloș și pistoale,
Numai cu mâinile goale

68

Nani, nani,
Puiul mamei,
Vino, vino, somn ușor,
De-mi adormi ăst puișor,
Și mi-l fă mai mărișor,
Tot ca tat-său voinișor ;
Și te scoală măricel,
Și te fă mai voinicel,
Că tat-tău e-n București,
Călărește cai domnești,
Să-l vezi, maică, nu-l cunoști.

69

Eu-lu-lu-lu, lu-lu-lea,
Vino, soamne, și mi-l ia,
Vino, soamne,
De-l adoarme ;
Vino, pește,
De mi-l crește ;
Vino, somn, și vino, știucă,
Vino-ncoace și-l îmbucă.

70

Leagănă-te, leagănu,
Să-mi adoarmă voinicu.
Hai liu, liu, pui de om,
Culcă-mi-te să te-adorm.
Să te-adorm cu leagănu,
Să te scol cu cîntecu.
Hai, liu, liu și-oi adormi
Că măicuța te-o păzi,
Visuri blînde să-ți urzești,
Calea vieții s-o-mplinești,
Hai, liu, liu.

Nani, nani,
 Puiul mamei,
 Nani, nani, puișor,
 Vin' la mama să te-adorm,
 Să te-alinte Moș-cuminte,
 Să te mîngîie pe frunte.
 Nani, nani,
 Puiul mamei,
 Că n-o fi cum vor dușmanii ;
 Și-o vrea bunul Dumnezeu
 Să vie și tatăl tău.
 Nani, nani,
 Puiul mamei,
 Eu muncesc și te cresc mare,
 Tat-tău grijă nu mai are.
 Acasă cînd va veni,
 El mare te va găsi
 Și mult mi s-o bucura
 Puiul lui cînd l-o vedea.
 Nani, nani,
 Puiul mamei,
 Că n-o fi cum vor dușmanii ;
 C-o vrea bunul Dumnezeu
 Să vie și tatăl tău.

Nani, nani, puiul mamei,
 Că n-o fi cum vor dușmanii.
 Că dușmanii s-au vorbit
 Să saie cu mic, cu mare,
 România s-o doboare.
 Dar n-au putut-o s-o ia,
 S-au găsit viteji în ea.

Puiu mamei, nani, nani,
 Că n-o fi cum vor dușmanii.

C-aşa vor duşmanii mei
Să mă bag slugă la ei,
Şi eu şi copiii mei.
Oi munci cum oi putea,
La ei slugă n-oi intra.
Frunzuliţă salbă moale,
Cine mi-are noroc, mi-are.
Samănă-n piatră, răsare ;
Dar eu samăn busuioc
Şi n-a răsarit dă loc.

74

Nani, nani, copil mic,
Dormi, odor, să creşti voinic.^z
Să pui mîna pe otic
Şi să mi-i atingi la chică
P-ăi care avem noi pică ;
Că noi sîntem fripţi şi arşi,
Ei sînt ghiftuiţi şi graşi.

75

Nani, nani,
Puiu mami,
Culcă-mi-te mititel
Şi te scoală măricel.
Vin tu, fiţă,
De-i dă ţiţă
Şi tu, peşte.
De mi-l creşte
Şi tu, somn,
De mi-l adormi.
Nani, nani cu maica,
Că maica te-a legănat
Şi din gură ţi-a cîntat.
Dormi acuma cît eşti mic,
Să creşti mîndru şi voinic ;
Să creşti mîndru, să creşti tare,
Pentru-a ţării apărare.

Nani, nani,
 Puiu mami,
 Pînă-o veni maică-ta
 Cu doi pui de turturea,
 Unu ție,
 Unu mie
 Și-unu cucului din vie.
 Uite mă-sa că-mi venea
 Și la piept că mi-l punca,
 Țițîșoară că mi-i da,
 Copilașu-l împăca.

DE NUNTA

77

Busuioc verde, stiblos.
 Rămii, taică, sănătos ;
 Foaie verde avrămeasă,
 Rămii, maică sănătoasă,
 Că eu mă duc să-mi fac casă,
 Să mă-nsor, să-mi iau nevastă.

78

Foaie verde sămulastră,
 Se mărită Leana noastră.
 Se mărită și ne lasă
 Cu inima friptă arsă.
 — Leano, nu te mărita
 C-a-nflorit puroinica
 Și n-are cine-o purta.
 — Las-o, daică, să-nflorească,
 C-oi purta-o și nevastă.

79

Copiliță cu părinți,
 La ce focu te măriți ?

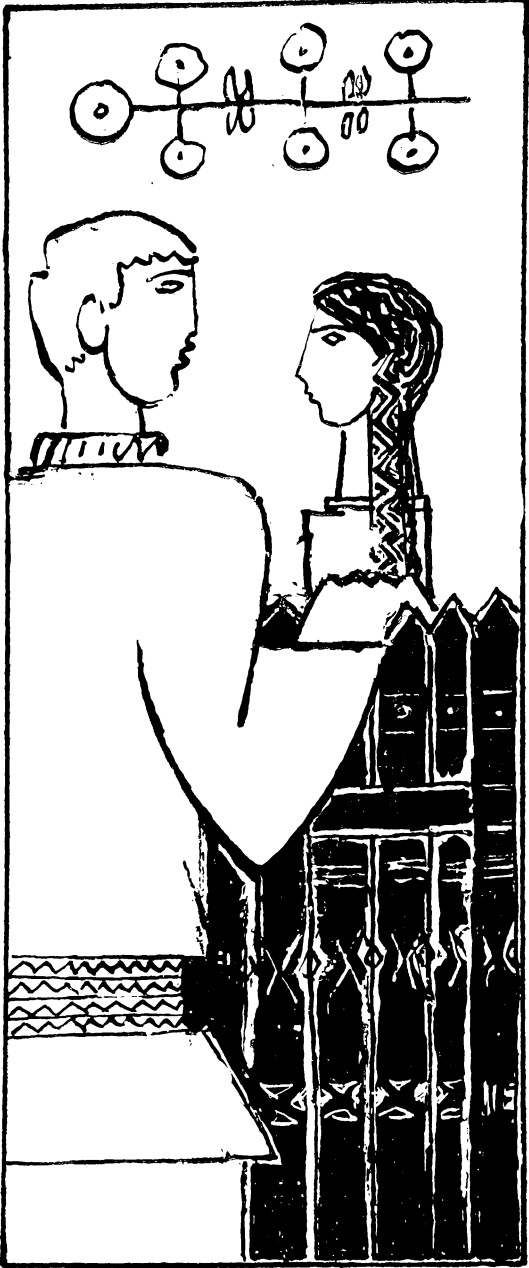
Că mila de la părinți
Niciodată n-ai s-o uiți,
Iar mila de la bărbat,
Ca frunza de păr uscat.
'Floriți, flori, și-mbobociți
Că mie nu-mi trebuiți ;
Iar când mie-mi trebuiați,
Atunci voi nu-mboboceți.
'Floriți, flori, și stați ca macul
Că mie mi-a trecut vacul.
Ies din rîndul fetelor,
Iau rîndul nevestelor.

80

Taci, mireasă, nu mai plînge
Că la mă-ta mi te-i duce
Cînd o face jugul mere
Și tînjala mere, pere.
Copiliță cu părinți,
La ce focu te măriți ?
Că mila de la părinți,
Anevoie s-o mai uiți ;
Și mila de la bărbat,
Ca umbra de păr uscat.
Înfloriți, flori, înfloriți,
Că mie nu-mi trebuiți ;
Mie cînd îmi trebuiați,
Voi atuncea-mboboceți.
Cînd fusei la maica fată,
Știam floarea cum se poartă,
Dar dacă mă măritai,
De la ureche o luai,
După ușă-o aruncași,
Cu piciorul mi-o călcai.

81

Mireșică, mireșea,
Rogu-te de nașa ta
Să-ți mai lase codița,
Codița a gălbeoară,
Care-o-mpleteai tu asară.

Înfloriți, flori, și plîngi, perete,
Că tu o să ieși din fete
Și-o să intri-ntră neveste ;
Înfloriți, flori, dacă-nfloriți,
Că mie nu-mi trebuiți ;
Mie cînd îmi trebuiați,
Voi atunci îmboboceați.
Mă dusei să mă cunun,
Florile picau pe drum.
Pusei mîna și le luai,
Cu piciorul le călcai,
După ușe le-arancai.

DE MUNCA

82

Paparude

Deschideți porțile
Să intre ploștile.
Paparudă-rudă,
Ieși afar' de udă
Cu găleata nouă,
Dumnezău să plouă,
De marți pînă marți,
Să vă săturați ;
De joi pînă joi,
Să dea nouă ploi.
Unde dai cu sapa,
Ca să curgă apa ;
Unde dai cu ciuru,
Să umpli pătului ;
Unde dai cu maiu,
Să curgă mălaiu,
Drugili porumbului,
Ca coarnili plugului.

83

Paparudă-rudă,
Ieși afar' de udă
Cu găleata-leata
Să nu bată piatra,

Cu găleata nouă,
Dumnezău să plouă.
Cînd oi da cu sapa,
Să țîșnească apa ;
Cînd oi da cu maiu,
Să iasă mălaiu.
Toarne cu găleata,
Să nu bată piatra.
Să crească bucatele,
Să sature satele.

84

La anu cincizăci și trei,
 Cînd s-a-ncoronat Știrbei,
 Puneai plugu unde vrei
 Și cosai unde puteai.
 Dar acuma ce-am ajuns ?
 Să fim la ciocoi supuși.
 Toată vara, hăi și hăi
 La pogoane la ciocoi.
 Avea o babă de-o vacă,
 Toată vara făcu clacă
 Și cînd fu la socoteală,
 Rămase baba datoare.
 Vîndu vaca,
 Plăti claca.
 Fir-ar să fiți dă ciocoi,
 O veni vremea d-apoi,
 Văz cocoanele cu furci
 Și boierii cu opinci.

85

Frunză verde de susai,
 Cîntă cucu sus la plai,
 Jos la plasă e puhai
 De agenți și de slujbași,
 C-aia sînt și păgubași,
 C-au porunci de la divan
 Să dăspoaie pe țaran,
 C-au plătit și-au tot plătit
 Pînă cînd s-a isprăvit.

Biru-i greu, țăranu n-are
Nici porumb de demîncare,
Dar boierilor ce le pasă ?
Nici cămașa nu le-o lasă.
— Boieri mari, boieri de sus,
Spuneți une v-ați născut,
În ce zmîrcuri ați crescut ?
Cine, fir-ar, v-a adus
Și v-a pus așa de sus ?
Banii țării i-ați tocat,
I-ați băut și i-ați mîncat
Cu lingăii de la vot,
Tot lingîndu-se pe bot.
Acum dac-ați isprăvit,
Tot pe noi ați năvălit ?
Mai slăbiți-ne, boieri,
De atîtea dăspoieri !
Frunză verde de pelin,
Mi-a venit din chiar senin
Să trec Oltul la Pitești,
Să mă duc la București,
Să dau jalbă la palat
Să mă plîng că sînt prădat ;
Să mă duc și la boieri
La cinstiții ministeri,
Să-i întreb pe dumnealor,
De la mine ce mai vor.
Să-i întreb ce să mai fac,
Nu mă văd că sînt sărac ?
Frunză verde de trei pești,
Iar cei mari din București
Nu-ți dă voie să vorbești.
Că chiar dac-ai îndrăzni,
Înainte de-a-i vorbi,
Nu știi unde te-ai trezi,
Or în temniță d-a drept,
Or c-un glonț răcit în piept.

86

De ce au boierii bani, măi vere,
Că și eu muncesc prea bine,
Și n-am pantaloni pe mine ;

Că și eu muncesc destul,
Și n-am porumbi în pătul.
Eu mănînc ciorbă de știr,
Perceptorii-mi cere bir.
N-oi prinde un perceptor ?
Iau toporul și-l omor.
Boierii poartă galoși
Și tot ei sînt friguroși,
Dar eu umblu prin noroi
Și n-am nevoie de ei.

87

Pe uliță cînd apuc,
Se uită dușmanii crunt.
Nu știu, Doamne, ce-am făcut,
De le-am căzut cu urît.
La masă nu le-am șezut,
Din pahar nu le-am băut.
Ce credeau dușmanii mei,
Că mă văd slugă la ei,
Și cu și copiii mei ?
Az-noapte, la ora trei,
Trăsăi pătura pă ei
Să se facă măricei,
Dea cu barda-n dușmănei.

88

Amară străinătate,
Mult ești tu fără dreptate.
Colindai țările toate
Și de bine n-avui parte.
Așa-mi vine uneori
Să mă sui pe munți cu flori,
Să-mi văd frați, să-mi văd surori ;
Nu văd frați, nu văd surori,
Paică sînt născut din flori.
Și-așa-mi vine cîteodată
Să mă sui pe stînci de piatră ;
Nu văd mamă, nu văd tată,
Paică sînt născut din piatră.
Jelui-m-aș, vai de mine,
Jelui-m-aș, n-am la cine ;
Jelui-m-aș munților

De dorul părinților ;
Jelui-m-aș brazilor
Tot de dorul fraților ;
Jelui-m-aș florilor
De dragul surorilor.
Și-așa-mi vine câteodată
Să mă sui pe munți de piatră,
Să mă uit la răsărit,
Să văd de unde-am venit,
Că sînt tare amărît
Și prin lume rătăcit.
Foaie verde ruguleț,
Alelei, frate răzleț,
De cînd mi te-ai răzlițit,
Surori n-ai mai întîlnit.
Cum te plîng surorile,
Pe toate cărările !

89

Foaie verde trei granate,
Străină străinătate,
Tot de tine-am avut parte.
Străin sînt, străin îmi zice,
Străin sînt unde m-oi duce ;
Străin sînt și-n altă parte,
Căci n-am mamă să mă cate.
Toată lumea e pe lume,
Numai eu străin în lume.
Străinor ca mine nu-i
Decît puiul cucului,
Din mijlocul codrului ;
Dar și cucul scoate pui
Și-și face vecini destui.
Și-am să calc din piatră-n piatră,
Să-mi fac din străini un tată ;
Și-am să calc din urmă-n urmă,
Să-mi fac din străini o mumă.

90

Rău e, Doamne, pîn străini,
Ca gardu dă mărăcini.
Străin sînt, străin, măi frate,
De neagra străinătate.

De unde vîntul mă bate,
Tot mă frige și mă arde,
Nimenea nu-mi ține parte,
Rău e, Doamne,-n străinătate.

91

Foaie verde mă răcine,
Plînge pămîntul sub mine
Ca copilul de trei zile.
Copilul plînge și tace,
C-are mamă să-l împace ;
Iar pe mine n-are cine,
Că sînt străinor pe lume.

92

Și-aș mai zîce bob năut,
Mamă, care m-ai făcut,
Decît să mă fi făcut,
Mai bine să fi zăcut,
Ori un pom să fi sădit,
Mai bine-ai fi folosit.
Mamă, dacă-mbătrîneai,
Tu la umbra lui că stai,
Îl tăiai și te-ncâlzeai.
De mine ce folos ai ?
De străini, arză-i-ar focu,
Mi-am lăsat casa și locu,
Și m-a-ngălbinit cu totu ;
De străini, lovi-i-ar boala,
Mi-am lăsat locul și țara,
Și m-a-ngălbinit ca ceara.
D-alelei, frate peline,
Amară e frunza-n tine,
Știi, ca inimioara-n mine.
Sara pe pelin mă culc,
Dimineța, cînd mă scol,
Cu pelin pe ochi mă spăl ;
Eu d-aș mînca și zahar,
Sufletul mi-e tot amar.

Foaie verde-a murili,
 Bate vîntul vîrfurili
 Și apa malurili,
 Și pe mine gîndurili
 Să-mi apuc drumurili,
 Să-mi iau drumul să mă duc
 Unde trăiam mai de mult.
 Tată, mamă n-am avut,
 Copil străin m-am născut.
 Străin sînt, străin îmi zice,
 Străin sînt pă un' m-oi duce.
 Foaie verde rozmalin,
 Am auzit din bătrîni
 Că-i grea pîinea prin străini ;
 Am auzit, n-am crezut,
 M-a dus vremea și-am văzut.
 Decît să crești un copil,
 Mai bine sădești un prun.
 Căci de la prun mănînci prune,
 Copilul se duce-n lume
 Și tu rămîi amărît
 Ca nimeni de pe pămînt ;
 Și rămîi cu doru-n oase
 Și cu inimoara arsă.
 Foaie verde rozmalin,
 Vai de copilul străin
 Cînd ajunge la stăpîn.
 El muncește în dreptate,
 La sîmbrie n-are parte,
 La sîmbrie cu dreptate,
 Dar bătaie cît se poate.
 Căci străinu-i tot străin.
 De i-oi face apa-n vin,
 Tot nu-i faci voia deplin ;
 De i-ai face apa-n bere,
 Nu-i faci gusturi, nici plăcere.
 Dar săracul tatăl meu,
 De-i fac bine, de-i fac rău,
 El strigă : — „copilul meu“ .
 Dar săraca mama mea,
 Chiar de i-am călca vorba,
 Tot pe mine mă striga.

Rău e, Doamne, fără mumă,
Ca desculț toamna prin brumă ;
Rău e, Doamne, fără tată,
Ca desculț iarna-n zăpadă.
Bate vîntul printre spini,
Eu mă lovesc de străini,
Ca gardul de măracini.

94

Foaie verde-a murili,
Bate vîntu vîrfuli,
Și apa malurili
Și pe neica gîndurili
Să-mi apuc drumurili
Pe toate vîlcelili.
Foaie verde matostat,
Eu de-acas' cînd am plecat,
Ziua bună nu mi-am luat
De la vecinii din sat.
De la tată, de la mumă,
De la frați, de la surori,
De la grădina cu flori.
Și călcai din urmă-n urmă
Să-mi fac pe străina mumă.
Urmili mi s-a-nvălit
Și mumă n-am mai găsit,
Rămăsăi pe drum plîngînd,
De la inimă oftînd,
Din ochi negri lăcrimînd.
Nici un nume nu-i mai mare
Tot ca numele de mamă.
Vai, muma cu doi copii,
Ce pățește pînă-i crește !
Și dacă mi-i face mari,
Mi-i ia statu militari.
Vine-acasă și se-nsoară,
Se-nsoară și-și ia nevastă,
Mama rămîne tot arsă.
Foaie verde lin pelin,
Vai de copilul străin,
Cînd se bagă la stăpîn
Și nu-i dă leafa deplin.

El muncește în dreptate,
'I dă leafa pe jumătate,
Mîncare a treia parte,
Cămășuța ruptă-n spate.
Ce să mă mai fac, măi frate,
De neagra străinătate ?
Că străinu-i tot străin,
Poți să-i faci din apă vin,
Nu-i faci voile deplin.
Săracu, tătîcul meu,
De-i fac bine, de-i fac rău,
Tot zice : „copilul meu“...
Și mă mîngie mereu.
Am să plec dup-acest loc
Că e loc făr' de noroc
Și-o siliștre fără triste,
Și-un pămînt făr' de venit.
Să plec de unde-am sosit,
Că norocu dac-ar vrea,
Nu m-ar lăsa-n stare grea.
Nu petrec o supărare
Și vine alta mai mare.
Ce-o să mă fac, frățioare ?

95

De străin, străin fusăi,
Parte-n lume n-avusăi
Nici de tată nici de mumă,
Nici de soțioară bună ;
Nici de frați, nici de surori,
Parc-aș fi născut din flori.
Bate vîntul printre munți,
Cu milă de la părinți ;
Bate vîntul printre brazi,
Mi-aduce dor de la frați
Și milă de la cumnați.
Strugurel bătut de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă !
Nu e tată, nu e mumă,
Parc-aș fi născut din brumă.
D-aș trăi ca brazii-n munte,
N-aș avea supărări multe ;

Dar trăiesc ca brazii-n vale,
Supărarea mea e mare.
Nu trece o supărare
Și vine alta mai mare,
Nu e ceas, nu e minut
Ca să nu fiu necăjit.
Binili de mine fuge,
Răul din urmă m-ajunge.
Nu e minut, nu e ceas
Să n-am lacrimi pe obraz ;
Dar de lacrimi nu țin samă,
Că le șterg cu orice stramă ;
Și mi-e milă de obraz,
Că rămîne fript și ars.
Și-am zis verde iasomie,
Așa-mi vor dușmanii mie
Să mă vază-n pușcărie,
Nevestica-n văduvie,
Copilașii-n slugărie.

96

Foaie verde solz de pește,
Cine-a pomenit și este,
Un părinte poate crește
Șapte-opt copii sau zece,
Și-un copil crescut cuminte
Nu poate ține-un părinte.
Decît să-mi crești la copii,
Mai bine să-mi pui la pruni ;
Decît să-mi crești un copil,
Mai bine sădești un prun,
Că din prun mănânci la prune,
Iar copilul pleacă-n lume,
Pleacă-n lume și te lasă
Cu inima friptă, arsă.

97

Frunzuliță foi de nuc,
Mai am o zi și mă duc.
Eu mă duc, codrul rămîne,
Plînge frunza după mine.

Plînge frunza și iarba,
Și sărmana măicuța.
Plînge muma și suspină
C-are-o fată mai străină.
Străină și singurea,
Milă de la nimenea.
Străina mării, străină
Ca garoafa din grădină,
Dar nici ea nu e străină
C-are vîrf și rădăcină
Și mai face vara flori
Și-are destule surori.
Pune, mamă, perna-n pat.
De străini m-am săturat,
Că străinul ca străinu,
Și-i amar ca și veninul.
Plînge-mă, mamă, cu milă,
Că și eu ți-am fost copilă ;
Plînge-mă, mamă, cu dor,
Că eu ți-am fost de-ajutor ;
Plînge-mă, mamă, cu milă,
Că eu ți-am fost mai străină.

98.

Foaie verde foi de nuc,
Mai am o zi și mă duc.
Eu mă duc, codrul rămîne,
Plînge frunza după mine,
Plînge frunza și iarba,
Vai, sărmana mămica !
Mamă, cînd ți-e dor de mine,
Ia mașina-automată
Și vino cu ea la poartă.
Și-acolo cînd oi ajunge,
Să-ncepi, măicuțiță,-a plînge,
Și să plîngi și să suspini,
C-ai o fată prin străini.
Mamă, dintr-o casă plină
Numai eu ți-am fost străină.
Străina maichii, străină
Ca garoafa din grădină ;
Nici garoafa nu-i străină
C-are pămînt la tulpină ;

Vara înflorește flori
Și-are dăstule surori.
Scrie, maică, coală-albastră
Și mi-o pune la fereastră,
Cine-o trece s-o citească,
Lăcrămile să-l pornească,
Cum m-a pornit și pe mine,
Cînd m-am despărțit de tine.
Și ia-m' o batistă mare,
De mă șterge de sudoare ;
Batista este cu flori,
De mă șterge de sudori.

99

Foaie verde mărgărit,
Cînd auz oucul cîntînd,
Ploaia-n codru răpănind,
Mă fac broască pe pămînt,
Numai cucul să-l aud.
— Cîntă, cuce, limba-ți pice,
S-o ia neica s-o mănînce,
S-o pui pe coș s-o usuc,
Șapte ani să mi-o usuc,
La ăl dă opt s-o mănînc,
Ca tine să pot să cînt.
Că la toți le-ai cîntat tu,
Numai mie nu, nu, nu ;
La toți le-a cîntat cucul,
Numai mie grangurul
Ca să-mi părăsesc satul
Și să mă mut într-altul ;
La toți le-a cîntat cucui,
Numai mie cinteza
Ca să-mi părăsesc casa
Și să mă mut într-alta.

100

La toți le-a cîntat cucu,
Numai mie granguru
Ca să-mi părăsesc satu ;
La toți le-a cîntat mierla,

Numai mie cînteza
Ca să-mi părăsesc casa,
Casa și bătătura,
Pîn-prejur ce-oi mai avea.
Lăsaî casă,
Lăsaî masă,
Lăsaî nevestă frumoasă
Și-apucaî cu alta-n leasă,
Să-i fac dragoste aleasă,
La mine să se gîndească.
— Desfă, neică, ce-ai făcut
Și dă-mi drumu să mă duc,
Nu mă ține zălogit.
— N-am făcut ca să-mi desfac,
Și-am făcut că mi-ai fost drag.

101

Frunzuliță fir mohor,
Colea-n vale, la izvor,
Plînge-o copilă de dor
Și mi-o-ntreabă maică-sa :
— De ce plîngi, copila mea ?
— Măicuță, nu mă-ntreba,
Rău mă doare inima.
Nu mă doare de durere,
Mă doare de dor și jele ;
Nu mă doare de dor mare,
Mă doare de-nstrăinare.
Că mi-am pus aseară-n gînd
Să-mi iau drumul cel mai lung,
Să mă duc, să mă tot duc
După dor să mi-l aduc.
Lung e drumul și cotit,
Mă dor ochii de privit ;
Lung e drumul și-asfaltat,
Mă dor ochii de uitat.

102

Frunzuliță sălcioară,
Dă-mi gurița d-astă-seară.
Dragă Marioară,

Te-am iubit doi ani și-o vară,
Și m-așteaptă trenu-n gară.
Dragă Marioară,
Te-am iubit doi ani și-o vară,
Nu m-așteaptă nici un bine
Și mă ia de lîngă tine.
Dragă Marioară,
Te-am iubit doi ani și-o vară.
Și mă duce-n țări străine,
Unde nu cunosc pe nimeni.
Dragă Marioară,
Te-am iubit doi ani și-o vară
Numai frunza plopului,
De la malul Oltului.
Dragă Marioară,
Te-am iubit doi ani și-o vară,
Numai frunza richișii,
De pe malul Dunării.
Dragă Marioară,
Te-am iubit doi ani și-o vară.
Nici o boală nu-i mai grea
Ca dorul și dragostea.
Dragă Marioară,
Te-am iubit doi ani și-o vară.
Nici o boală nu te-apasă
Ca mîndruța cînd te lasă.
Dragă Marioară,
Te-am iubit doi ani și-o vară.

103

Trenule, să nu ai parte
De șurupurile toate
Și de șina de sub roate,
Prea m-ai străinat departe
Și n-am mamă să mă cate,
Tata e bătrîn, nu poate.
Foaie verde de măr dulce,
Strein sînt, strein îmi zice,
Strein sînt pe un' m-oi duce.
Căci ca mine strein nu-i
Decît puiul cucului
Cînd îl lasă mama lui
În mijlocul codrului,
Fără aripi, fără pene,

Ar zbură, n-are putere,
Ajutor de unde cere.
Strein sînt, strein mă cheamă,
Strein sînt de bună seamă.

104

Foaie verde lin-pelin,
Vai de copilul străin,
Ce slujește la stăpîn,
Că el slujește-n dreptate,
Leafă ia pe jumătate,
Din mîncare-a treia parte
Și bătaie cît se poate.
Sărăcuț de taica-al meu,
De-i fac bine, de-i fac rău,
Tot zice : „copilul meu“.
Dar străinu-i tot străin,
De i-ai face apa vin,
Tot nu-i faci voia deplin ;
De i-ai face apa bere
Ți tot nu-i faci pe plăcere.
Struguraș bătut de piatră,
Rău e, Doamne, făr' de mumă.
Struguraș bătut de brumă,
Rău e, doamne, făr' de mumă.
De-ai călca din piatră-n piatră,
Din străini tot nu-ți faci tată ;
De-ai călca din urmă-n urmă,
Din străini tot nu-ți faci mumă.
Bate vîntul printre munți,
Îmi vine dor de la părinți ;
Bate vîntul printre flori,
Îmi vine vînt de la surori.

CINTECE DE HAIIDUCIE

105

Foaie verde bob năut,
Mă uitai la răsărit,
Văzui primăvară viind,
Colțul la iarbă crescînd,
Iar pe mîndruța plîngînd.

Să mă duc să-i spun lui tata
Să-mi dea la dracu sapa
Și să-mi ia d-un cal mărunț,
Scurt la gât și lung la trup,
Cu piciorul subțirel,
Să intru-n codru cu el.
Foaie verde bob năuț,
De când zic mă duc, mă duc,
Mîndrele se fac buluc
Și mă-ntreabă un' mă duc,
Eu le spui : la Cîmpulung.
Foaie verde bob năuț,
Și băgai cu cucu-n plug,
Cucu cîntă și eu mîi,
Și doru-mi ține de coarne,
Iar mîndruța-mi pune boabe.
Ce mai fericire, Doamne !

106

Frunză verde mărgărit,
Mă uitai la răsărit,
Văzui primăvara viind,
Colțul la iarbă ieșind,
Murgu-n grajd mi-a-nebunit
Tot la grăunțe mîncînd.
Și-am să pui șaua pă murgu,
Să dau ocol la tot cîmpu,
Să vedem cum să ia timpu.
Văd că timpu să ia bine,
Să pui plugul pe cobile,
Ipingeaua-ntre rotile,
Să-mi iau copilaș cu mine,
Pă su poale dă pădure,
Unde cîntă cucu bine.
Oîntă cucu, bate vîntu,
Și pă neica-l bate gîndu
Ca să las la naiba plugu.
Să las plugu, să-mi iau crîngu,
Că plugu mă-mbătrînește,
Dar codru mă-ntinerește.
Tot iubind pe la neveste,
La neveste tinerele,
Drag mi-i să trăiesc cu ele.

Cine e plugar bărbat,
De cîrciumă nestrîcat,
De femei nefermecat,
Nu doarme cu mîndra-n pat,
Cu boii legați la gard.
Cînd cîntă cocoșii-ntîi,
El e cu boii sătui ;
Cînd în zori se luminează,
El fluieră și brăzdează.
Frunză verde mărgărit,
Vara care a trecut,
Ce mai bine-am plugărit !
Mi-am băgat cu cucu-n plug,
Cucu cîntă, eu împung,
Mîndra-mi pune la porumbi.
Cum oi face ca să-i zic
Să-nfigă paru-n pămînt,
Să dea dăvare la crîng,
Să mi-o pup, să mi-o sărut,
Mijlocul să i-l frîng.
...tu-mi-te-n... de plug,
Că tu m-ai îmbătrînit !
Decît să mă duc la plug,
Mai bine mă duc la tîrg
Cu mîndrușii de gît,
Că toată vara-s boboc,
Toamna n-am porumb să coc.
Nu știu lumea cum muncește,
Neică, de se pricopsește,
Că și eu muncesc,
Din cîrciumă nu lipsesc.

107

Ș-aoleo, soare rotund,
Vin dăvare mai curînd,
Că mie mi s-a urît.
Cînd aud pe cer tunînd,
Jos la baltă fulgerînd,
Pui dă lupi chilălăind,
Iarba prin poini crescînd.
— Codrule, de ce nu spui
Cînd îți dă muguru-ntîi,

Să-mi iau armele din cui
Și să mă pornesc peste Jii ?
Su poale dă codru verde,
Mititel focșor se vede,
Mititel și potolit,
De haiduci mi-e ocolit.
Nu știu zece-doisprezece,
Peste sută tot mai trece,
Că-mi frige d-un berbece,
Berbecelu măricel,
Ce-n turmă nu e ca el.
Și mi-l frige, mi-l răsfrînge,
Să mi-l aibă la colnice,
La colnice, la strîmtori,
Unde trece negustori,
Negustori bucureșteni,
De la târg la Rîureni
Să cumpere cîrlăiori,
Numai d-aia cu zăbale,
În buiestru fuga-mare,
Cu parale turlungii
Luata du pî la beșlii.

108

Cînd era Oltul turcesc,
Puteam să mă arănesc.
Dă omoram cîte-un turc,
Nu puteam banii să-i duc.
El striga : „roman, roman“,
Mă-ntorceam și-i tot mai dam.
De cînd Oltul mi-e nemțesc,
Jumătate românesc,
Nu pot să mă arănesc.
De omor un general
Și-l caut în buzunar,
Doar cremene și-un amnar,
Și-un pustiu de crețar.
La ce focu-l omoram ?
Taica, maica, mă întreabă
Ce munculiță mi-e dragă.
Mama mă mîină la sapă.
— Dă-o năibii, nu mi-e dragă !

Sapa-i lată, coada-i lungă,
Nu mai văd para în pungă,
Coadă-i lungă, sapa-i lată,
Mi-a mâncat virtutea toată.
Locul tare,
Ziua mare,
Tot cu ochii după soare,
Că nu se mai face seară.
Taica mă mîină la plug,
Boii nu știu să-i înjug.
Eu i-njug cu coadele,
Ei se-ntorc cu coarneaue,
Să mă spargă, boalele.
Plugul e o goangă rea,
Merge de-a-nderetelea,
Cu coarneaue-n burta mea.
Niște vite omorîte
Și bucate risipite.
Nu știu dacă se vor coace,
Sau mai rea foamete-oi trage.
Băgai capu-n hălăciucă
Să pui coadă la măciucă,
Că mi-a dat frunza de fag,
Să-mi intru-n codru cu drag.
Unde-aud cucul cîntînd
Și mierlița șuierînd,
Carele pe drum trecînd,
Boi bătrîni în jug trăgînd,
Ploaia-n codru răpănînd,
Mă fac broască pe pămînt,
Numai cît un pui de lup,
Mă pitesc după butuc,
Stau aici ca să vă-mbuc,
Să iau pușca să te-mpușc,
Dau în fruntea pieptului,
La casa sufletului.

109

Foaie verde bob susai,
Toată iarna mi-așteptai
Să vie luna lui mai,
Să pun șaua pe doi cai,
Să mă urc din deal în plai,

Să văd cîmpul ca un rai,
 Plugulețul cu opt cai,
 De la inimă oftai.
 Cînd văd mugurii de la roată,
 C-aia-mi duc povara toată,
 Și vineții de la roți,
 C-aia sînt buni pentru hoți,
 Și cu murgu de la șa,
 Oi muri de nu i-oi lua.
 Și-am zis verde viorea,
 — Spune-mi, pui de turturea,
 Spune-mi, caii cînd se ia ?
 — Se iau noaptea după cîmp,
 Cînd stăpînu e-n așternut.
 Foaie verde foi de nuc,
 — Spune-mi, neică, pui de cuc,
 Spune-mi, caii und' se duc ?
 — Se duc noaptea prin vâlcele,
 Ziua cu mîndrele mele,
 Pîn' la tîrg, la Rîurele.
 Foaie verde trei gheorghine,
 Înfrunzești, codrurile, mai bine,
 Să intru cu drag în tine.
 Cînd ți-o fi iarba ca acul,
 Frunzulița ca pătacul,
 Aruncă-ți sapa la dracu
 Și haide-n codru cu drag.
 Soră, soră, căprioară,
 Nalță-te-n două picioare
 Și rozi poala codrului,
 Să văd matca Oltului.
 — Oltule, nebunule,
 Ce-mi vîi așa tulbure ?
 Ce-mi vîi așa tulbure
 Și cu sînge-amestecat ?
 Ori la coadă te-a plouat,
 Ori vreun mal ți s-a surpat ?
 — La coadă nu m-a plouat,
 Nici malul nu s-a surpat,
 Potera m-a tulburat,
 Să te caute pe tine,
 Ce-ai căutat după mine.

Frunză verde mărăcine,
 Mă uitai la vale bine,
 Pricepui vara că vine,
 Pe muște și pe albine,
 Pe frunza de mărăcinc.
 Pusăi plugul pe rotile,
 Ipingeaua pe cobile,
 Mi-apucaii la deal, vecine,
 Unde cîntă cucul bine,
 Samăn linte și fasule
 Să trăiesc cu mîndra bine.

111

Frunză verde mărgărit,
 Mă uitai la răsărit,
 Văzui primăvara vind,
 Cîte o floare ivind,
 Pe sub zăpadă ieșind,
 Și neica cu mîndra-n crîng,
 Să mi-o strîng, să mi-o sărut,
 Că sînt călător, mă duc.
 Eu, mîndro, mă duc, mă duc,
 Eu mă duc la Cîmpulung,
 La grajdul unui avut,
 Să măsur grajdul de-i lung,
 De la ușă pîn' la fund,
 Să-mi aleg un cal porumb,
 Scurt în gît și lung în trup,
 Cum e bun de haiducit.

112

Foaie verde-a murele,
 Oltule, Oltețule,
 Seca-ți-ar izvoarele
 Și toate pîraiele,
 Să rămîină pietrele,
 Să-mi crească dudaietele,
 Să mă duc cu mîndrele,
 Să-mi văd surioarele.

Soro, soro, căprioară,
Nalță-te-n două picioare
Și-mi roade codrul pe poale,
Roade matca Oltului,
Chivăra voinicului.

113

Frunză verde de trei zloți,
....copiii morți,
De păgîni și de nătoți,
Cui mă face că sînt hoț.
Nu sînt hoț și sînt haiduc,
De unde fur nu mai duc.
Că le-am furat caii toți,
Le-am lăsat cîte-o iepșoară,
Ducă-și tăgîrța la moară.
Dar oi sta, m-oi mînia,
Nici p-aia nu i-oi lăsa,
I-oi lăsa tot cu crozna
Ca să-și vază patima.

114

Foaie verde mărgărit,
De cînd maica m-a făcut,
Din cîrciumă n-am ieșit,
Bani din pungă n-am fîrșit.
Azi să beau, mîine să beau,
Mă mir bani dă un' să iau,
Tot du pe la care au.
Unii muncesc, se trudesc,
Alții bea și chefuiesc ;
Unii sapă pînă mor,
Desculți de cîte-un picior,
Și-alții bea cu capu gol ;
Unii muncesc viili
Ș-alții bea vinurili.

115

Foaie verde fir costrei,
Pe anul cincizeci și trei,
Cînd s-a-ncoronat Știrbei,

Puneai plugul unde vrei
Și-mi arai pe cât puteai.
Cînd veni și domnul Ghica,
Moșnegii răsuceau chica ;
Cînd veni și domnul Cuza,
La ciocoi le plesnea buza.
Iartă-i, Doamne, păcatu,
Ușurează-i mormîntu,
Căci el ne-a dat pămîntu,
Să arănește omu,
Cîte șapte-opt pogoane,
Nu mai mor săraci de foame.
Foaie verde-un usturoi,
...n lege ciocoi,
V-a veni vremea d-apoi
Să vă-njugăm noi pe voi,
Să-njugăm cucoanele,
Să arăm pogoanele,
Toate porumbiștele.
Hăis, cucoană, cea, cucoană,
Ține brazda, domnișoară.
Foaie verde trei zmicele,
Al iadului, Brîncovene,
Că ne dai pogoane grele,
Ne dijmuiai una și-una,
De tot pogonul găina,
Ba și mușchiul porcului,
Să-i dai pămînt omului.
Foaie verde foi de-o fragă,
O babă mi-avea d-o vacă,
Toată vara sta de clacă,
Iar cînd fu la socoteală,
Mi-ați dat-o pe ușe-afară.
Pentru-o groapă de urzici
I-a luat vaca din gîrlici.

116

Foaie verde foi de mure,
Pe sub deal, pe sub pădure,
Trece-o nevestică-n lume,
Fugită de la bărbat.
Cu pruncul nebotezat.

În pădure c-a intrat,
 Pe sub umbra brazilor,
 La tulpina fagilor.
 Pruncu-n brațe că-i plîngea,
 Dar mă-sa că îi zicea :
 — Taci, pruncule, nu mai plînge,
 C-aici e pădure deasă,
 Hoții-nainte ne iasă.
 Bine vorba n-o fîrșa
 Și hoții că se ivea :
 — Tinerico,-ngroapă-ți pruncu
 Și mergi cu noi la iubit.
 — Pruncul nu l-oi lepăda,
 Că mă doare inima ;
 Și-i păcat de Dumnezeu,
 Că-i născut din trupul meu.
 Hoții nici nu asculta,
 Pruncul din brațe îl lua,
 Iar sărmana vai de ea,
 Dacă vedea și vedea,
 Din inimă se ruga :
 — Foaie verde bumbăcel,
 Mai lăsați-mă nițel
 Ca să fac un legănuș,
 Într-un vîrf de păltiniș.
 Ploaia caldă mi-o ploua,
 Pe dînsul că l-o scâlta ;
 Vînt de vară mi-o sufla,
 Pe dînsul l-o legăna ;
 Păsările-or ciripi,
 Pe copil l-o adormi ;
 Și mîncare că i-o da
 Numai Maica Precesta.

117

Ce mi-e mie drag pe lume ?
 Calul negru plin de spume
 Și cu șaua de meșină,
 Și cu plosca la ciochină,
 Plină cu rachiu de prună,
 De la mîndra din grădină,
 Cine bea de dor i-alină.

Ca mătasea, ca mătasea,
Ce mi-e drag pe lumea asta ?
Calul, pușca și nevasta.
Calul mă călătorește,
Pușca capul mi-l păzește,
Nevasta mă primenește,
Ibovnica mă privește.
Ce mi-e mie drag pe lume ?
Poteceaua din pădure,
Pardosită cu alune,
Cu alune mărunțele,
De dragu mîndruții mele.

118

Foaie verde matostat,
Leagănă-te, vîrf de brad,
Că și eu m-am legănat
După cine mi-a fost drag ;
Leagănă-te tu, făgui,
Că-n tine-a dat frunza-ntîi
Și tu n-ai venit să-mi spui,
Să-mi iau armele din cui ;
Să-mi iau arma și vergeaua,
Și la răvolver cureaua,
Și să-mi apuc poteceaua,
Unde cîntă turtureaua.
Stam cu capul pe fîntînă,
Cu căpestrele pe mîină,
Număram căpestrele,
De m-a lăsat mîndrele.
La fîntîna din făget
Mă oprii să plîng încet
De traiul care-l trăiesc.
Foaie verde matostat,
C-așa am fost blestemat
Să adorm nelegănat,
Pe brațele cui mi-e drag.

119

Frunză verde foi rogoz,
— Spune, neică mîngîios,
De ce ești așa frumos ?

Ce mi-ești așa frumușel,
Parcă mi-ești tras prin inel ?
Spune-mi, neică, ce mănînci ?
— Mănînc bobocel de rață
Și-mi beau apă de la gheață,
Și-mi stau pe la umbruliță,
Și-mi petrec cu mîndrulițe.
La fîntîna Aninoasa,
Așteptai pe bătăioasa.
Bătăioasa nu veni,
Șezui de mă odinii,
Pușculița mi-o umplui,
Bătăioasa n-o văzui
Și-mi luai pușca și vergeaua,
Și-mi apucaii poteceaua.

120

Frunzuliță bob năut,
De cînd nu mai sînt haiduc,
Și lemnele-n codru plîng,
Din jumătate se frîng.
Să știu că mănînc pămînt,
Și la vară iar mă duc.
Păi nu mă duc de sărăcie,
Nici de mare bogăție,
Și mă duc că-mi place mie.
C-așa sînt eu rînduit,
Tot pe drum călătorind,
Cu vinu-n ploscă trăzvit,
Cu șapte mîndre de gît.
Ș-am o ploscă de nuc verde,
Ține nouăsprece vedre,
Torn din ea și nu se vede.
Și-am alta mai mititea,
De-o vadră și cinci oca,
Mi-o port pe sub ipingea.
Cînd mă-ntîlnesc cu mîndra,
Îi dau o dată să bea
Că și ea-mi dă gurița,
Seara și dimineața,
Peste zi-ntotdeauna,
C-așa-mi cere inima.

Foaie verde d-un măr dulce,
 Doină, doină, mult m-aș duce.
 Une-auz doina cîntînd,
 Ploaia-n codru răpăind,
 Broască mă fac pã pãmînt,
 Ca un puișor de lup,
 Și țîn calea la colnic
 Fără băț, fără nimic,
 Numai cu palmele goale,
 La brîu cu șapte pistoale,
 Patru pline și trei goale.
 Și sînt pline dă rugină,
 De bag potera-n izîină,
 Potera din Valea-Rea,
 Bat-o Maica Precesta !
 Une-auz cucu cîntînd
 Și mierlița șuierînd,
 Broască mă fac pe pãmînt.
 Dete frunza ca paraua,
 Lăstărașu ca undreaua,
 Luai pușca și vergeaua
 Și mi-apucați poteceaua,
 Une cîntă turtureaua.
 Mie-mi cîntă-o turturică :
 „Cine strînge, nu mănîncă“ .

Foaie verde maghiran,
 M-a făcut maica oltean,
 Puișor de craiovean.
 Port căciulă de-astrăgan,
 Cojocel de miel bîrsan
 Și cămașă de tulpan.
 Pantalonași cu găitan,
 De nimenea n-am habar.
 Frunzuliță mărăcine,
 Cin' se ia cu mine bine
 Îi dau haina după mine
 Și portofelul cu rile ;
 Cin' se ia cu mine rău,
 Să-l ferească Dumnezeu.

Că sînt șarpe de dudău,
De-ăl negru de mușcă rău ;
Eu sînt șarpe lat pe spate,
Șapte creste într-o parte.
Doamne, dușmăneii mei
Fă-i, Doamne, bolovănei
Să trec cu gheata pe ei,
Să plesnească fierea-n ei.
Doamne, dușmancele mele
Fă-le, Doamne, pietricele
Să trec cu gheata pe ele,
Să plesnească fierea-n ele.
Foaie verde mărăcine,
M-a făcut maica pe mine,
Nu-și aude nici un bine.
Dar ce bine să-și auză,
C-am tras doi voinici prin șșuză :
Dar ce bine și noroc,
C-am tras mulți voinici prin foc.

123

Cînd văzui că nu mai ninge,
Prinsei armele a strînge
Și pistoalele a unge.
Văzui frunza fagului,
Am pus gîndul dracului
Asupra bogatului.

124

Cînd mi-e frunza-n patru dungi,
Codru mi-e plin de haiduci,
De haiduci cu chica deasă.
'M-ia boieri de la masă
Și mi-i ia și-i bagă-n casă,
Mi-i așează la fereastră,
Pune paloșul pe masă,
Cere salba cea mai deasă
Și salbe de galbeni mici,
Făcute de doi voinici ;
Să dea salba a mai deasă,
A mai deasă,-a mai frumoasă,

Și salba de galbeni mari,
Făcută de doi primari,
Colea-n crîng lîngă-un stejari.

125

Luniță, luniță,
Fă-mi d-o luminiță,
Sara pe uliță,
Că mi-am însărat
Lîngă-un colț dă gard,
Cu doi călușei,
Vineți porumbei,
Fug norii pă ei.
Nu sînt dă furat,
Sînt dă cumpărat
Dî la popa Zlat.
Banii că i-am dat
La lumina lunii,
Vizdura fîntîinii.
Dovezi i-am lăsat
Stîlpii grajdurilor,
Ieslea cailor.
Scoboară, scoboară,
P-o gură dă vale,
Un car mocănie,
Sună-n străgălie.
De mînat cine-l mîna ?
Un arap buzat,
Cu gluga-ntre spete,
Cu băieri de bete,
Mîna nu se vede.

126

Foaie verde-o viorea,
Spune-mi, pui de turturea,
Înghețată-i Dunărea,
Să treacă badea pe ea,
Cu trei cai alătura ?
Unu-i negru cum îi corbu,
Altu-i roșu cum îi focu
Și-ăl care-i badea călare,
Pintenog la trei picioare,
E frumos nevoie mare.

Rău, maică, m-ai blestemat
 Să stau în pușcă răzmat
 Și să mănînc dă furat.
 M-ai făcut, mamă, voinic
 Să păzesc pe la colnic.
 La brîu cu șapte pistoale,
 Patru pline și trei goale ;
 Ale goale sînt marghiole
 Și-ăle pline sînt cadîne.

CINTECE ISTORICE

128

Tudor, Tudor, Tudorel,
 Dragul mamei voinicel,
 Mult la față te-ai schimbat
 Și mi te-ai întunecat.
 Spune-i maichii ce te doare
 Că m-oi face vrăjitoare.
 Sabia cea bună, nouă,
 Am visat-o ruptă-n două ;
 Pușca ta cea ghintuită
 Am visat-o ruginită,
 Revolverul de oțel,
 Atîrnat în cuișor,
 Ruginit și nespălat,
 De nimenea nefrecat.
 — Maică, măicuțița mea,
 Nu știu ce mai m-o durea
 Și nu știu ce am de spus
 Că durerile m-au răpus
 Și nu poci ca să-ți răspunz.

129

Foaie verde magheran,
 Vlaicule, fiu de țăran,
 Ți-a dat Dumnezeu de-un plan
 Ca să-ți faci de-un aeroplan,

Să umbli din sat în sat,
Să-ți vezi casa și nevasta.
Copilașii îți sînt bine,
Beau la vin, mănîncă pîine,
Că mi-au scăpat de suspine.
Frunzuliță bob năut,
Vlaicule, cînd te-am născut,
Bucurie mi-am avut,
Și de cînd te-am crescut mare,
Boierul odină n-are ;
De cînd te-am făcut pe lume,
Deștept și frumos ca mine,
Foaie verde bob areu,
Chinuiesc boierii rău
Să-ți răpuie capul tău
Că s-așteaptă la vreun rău.
Cînd vrusăși să treci Balcanii,
Se speriară bulgarii ;
Cînd vrusăși să treci Carpații,
Te-ntovărășiși cu frații.

130

Vlaicule, pui de țaran,
Ți-a dat Dumnezeu de-un plan
Ca să-ți faci un 'eroplan,
Să treci în Ardeal cu el,
Că sînt frați de-ai noștri-n el.
Vlaicule, Vlăicuțu mamei,
Ți-a trimis tat-tău scrisoare
Să vii acas' să te-nsoare ;
Tu acasă n-ai venit
Și-ai căzut și-ai putrezit.

131

Vlaicule, Vlăicuțu maichi,
Ești băiat transilvănean,
Porți căciulă de-astrăgan,
Cojocul de miel bîrsan
Și nădrăgei cu găitan,
Ți-a dat Dumnezeu un plan
Și-ai făcut aeroplan.

Aeroplanu se-avîntește,
Mama pe Vlaicu-l jelește ;
— Vlaicule, Vlăicuțu mării,
Cînd ai vrut să treci Balcanii,
S-au înpăimîntat bulgarii,
Iar Danef cînd te-a văzut,
A rămas încremenit.
Cînd ai vrut să treci Carpații,
Să dai mîna cu-ai tăi frați,
Benzina s-a isprăvit,
Vlaicu-a căzut și-a murit
Pe marginea Dunării.
— Vlaicule, Vlăicuțu mării.
Lumînarea cin' ți-a pus ?
— Soarele cînd a apus !
Pe tine cin' te-a scăldat ?
— Dunărea cînd s-a umflat !
— Pe tine cin' te-a jelit ?
Păsării ciripind !
A venit din București
Toate oștile domnești,
Acăs' cu sicriu l-a dus.
Și-l jelește sora mare,
Cu păr galben pe spinare ;
Și-l jelește-a mijlocie,
Cu păru pînă-n călcîie ;
Cînd jelește sora mică,
Păru-n patru se despică.

CINTECE DE RĂSCOALĂ

132

1907

Anul nouă sute șapte,
Este țara revoltată,
De la mic și pîn' la mare,
Cu securi și cu topoare.
Arde focu ! Ce-mi ardea ?
Sadina și Podina.
Pădurea Crîngenilor,
Dealul Măldăienilor
Și satul Scioștenilor,

Pădurea Bălțașilor
Și satul Negerilor,
Cîmpul Vălenarilor,
Dealul Tituleștilor,
Palanga Ghiocanilor,
Linia Vătașilor
Și satul Butenilor,
Cîmpul Șerbăneștilor.
Trei copaci
de la Balaci,
Totdeauna îmi sînt dragi.

133

1907

Anul nouă sute șapte,
S-a dat țara în revolte,
Cu securi și cu topoare,
Cu chibrite-n buzunare.
Să dea foc pe la conace,
La pătule cu bucate,
La magazii încărcate.
Veni vremea de apoi,
Să jupuim pe ciocoi.

134

1907

Foaie verde foi trifoi,
Țineți-vă, măi ciocoi,
C-a venit vremea de-apoi
Să arăm și noi cu voi,
Să-nhămăm cucoanele,
Să arăm pogoanele.
Cîți mușuroi pe pogoane,
Atîția draci în cucoane ;
Pe pogoni cîți mușuroi,
Atîția draci în ciocoi.
Foaie verde de trifoi,
Țineți-vă, măi ciocoi,
C-a venit vremea de-apoi,
Vă terneți și voi de noi.

Cîntecul revoltei din 1907

(fragment)

Foaie verde și-o lalea,
 De la trei zile calea,
 Armata că mi-ș venea,
 La primărie că chema,
 Cap de revoltă-i chema,
 În genunche că-i punea,
 Isprăvniceii că-i chema,
 Listili-n mîină că-i da.
 Colonelul ce-mi făcea ?
 În picioare se scula,
 După listă că-i striga.
 În rînd toți, frate, venea,
 Care pe listă era.
 Colonelul ordin că da,
 Soldații că mi-ș venea,
 La bătaie că mi-i lua.
 Dar cu ce că mi-i bătea ?
 Cu trăgătoarea calului.
 Foaie verde micșunea,
 Că da, frate, nu glumea,
 Sînge-n sus că azvîrlea,
 Ei, frate, nu mai simțea.
 Marin Roșu ce-mi făcea ?
 Sîngele i se-nchega,
 Acasă că ajungea,
 Frumos sufletul și-l da.
 La-nchisoare că-i ducea,
 Dar unde că-i închidea ?
 Tot la Giurgiu că-i închidea,
 La temniță că-i ducea.

CINTECE DE CĂTĂNIE ȘI RĂZBOI

136

Fire-ai, maică, blestemată,
 Că nu m-ai făcut o fată
 Să-ți aduc apșoară-n vadră,
 Să stau cu tine pe vatră ;

M-ai făcut mărgăritar,
Ca să mă duc militar ;
M-ai făcut voinic fecior,
Să dau țarilor ocol,
Să stau în pușcă răzmat,
Nebăut și nemîncat,
De curele-ncrucișat.

137

Foaie verde de-o cicoare,
Cît e Banatul de mare,
Numai două drumuri mi-are ;
Două drumuri și-o cărare,
Și o apă curgătoare.
Apa curge, valuri face,
Cine bea copii nu face.
De știa măicuța mea,
Se ducea și ea și bea,
Pe mine nu mă făcea,
Militar ca să mă ia.
Mititel fără mustață,
Mi-a dat pușculița-n brațe,
La picioare moletieră
Și la piept cartușieră.
Foaie verde bob uscat,
Rău, maică, m-ai blestemat
Să fac armata-n Banat ;
M-ai blestemat doar la stele,
Fac armata la artilerie,
La cai mari și tunuri grele,
De trag șase cai de ele.
Sună trompeta de ceai,
Eu fac cismili-ntre cai ;
Sună trompeta de masă,
Țeava tunului-i neștearsă ;
Aș lăsa-o și neștearsă,
Dar mi-e frică de pedeapsă,
Că pedeapsa cea mai grea
E-arestu și carcera.
Sună trompeta de zor,
Eu dau pas alergător ;
Sună trompeta mai tare,
Dau fuga la adunare.

Foaie verde magheran,
 Eu mai am, mîndro, mai am
 Şapte zile dintr-un an
 Şi plec, mîndro, militar.
 — Militar, milităraşi,
 Dar pe mine cui mă laşi ?
 — Rămîi, Leano, cui oi vrea,
 Pîn' la liberarea mea.
 — Foaie verde fir mohor,
 Căpitane de vapor,
 Deschide uşa că mor,
 Uşa şi cu fereastra,
 Să privesc în țara mea
 Şi să văd pe măicuța
 Şi sărmana mîndruța. =
 Foaie verde şi-o muşcată,
 Fire-ai, mamă, blestemată,
 Că nu m-ai făcut o fată,
 Să-ți aduc apă-n găleată,
 Şi m-ai făcut un băiat,
 Să fac armata-n Banat.
 Foaie verde trei zmicele,
 Deasupra cazărmii mele,
 Trec în stoluri rîndunele.
 Alea nu sînt rîndunele,
 Şi sînt dragostele mele :
 Două vin, două se duc,
 Două la pămînt rămîn,
 Două flutură din pene
 Ca mîndruța din sprincene,
 Două fluștură din cioc
 Ca mîndruța din mijloc.

Foaie verde foi de nuc,
 Mai am trei luni şi mă duc,
 Tu, mîndro, nu m-ai crezut.
 Foaie verde foi de dres,
 Dar acum ai să mă crezi
 Că trei ani nu mă mai vezi.
 Şi trei ani e-o vreme lungă,
 Bade, dorul să te-ajungă.

Ajungă-te dorul meu
Un' ți-o fi drumul mai greu ;
Ajungă-te mila mea,
Unde-o fi calea mai grea.

140

— Foaie verde murele,
Spală, mamă, rufele
Că vin mîine trupele.
— Măicuță, ți le-am spălat,
Dar bine nu s-au uscat.
— Lasă-le și-așa udate
Că le iau și neuscate.
Unde-oi sta și-oi ospăta,
Acolo mi le-oi usca,
C-așa-i viața de răcute,
Umblă cu țoalele ude.
Nici un trai nu-i mai amar
Ca traiul de militar ;
Că de cînd l-încorporează,
Pînă cînd mi-l liberează,
El tot plînge și oftează.
Cînd îi vine dor și dor,
Dă cazărmilor ocol.
Cînd e zi de sărbătoare,
Atunci e corvoada mare.
Ne dă drumul la plimbare
Cu biletul iscălit,
Două ceasuri mai pe scurt,
Să nu zică c-am fugit.
În dosul biletului,
Marca regimentului,
Și care o-ntîrzia
Îi mai dă și carcera.
Or zice că nu e-așa ?
Comandantul cu blîndețe :
— Zece zile garda pieții !
Vino, maică, pîn' la gară
Să vezi trenul cum ne cară.
Ne duce din gară-n gară
Și ne dă pîine amară ;
Să vezi, maică, să ne cați
Între munți și-ntre Carpați
C-acolo sîntem chemați,

C-am fost, Doamne, blestemat !
De cînd ne-a mobilizat,
N-am dormit o noapte-n pat,
Decît pe pămînt uscat.
Foaie verde de mohor,
Plînge-mă, maică, cu dor
Că și eu ți-am fost fecior ;
Plînge-mă, maică, cu jale,
C-am rămas fără picioare ;
Plînge-mă, maică, cu milă,
C-am rămas fără de mîină ;
Nu mai plînge, maică, tare,
Că mă doare între șale.

141

Foaie verde nucă seacă,
Mîine toți răcuții pleacă,
Cu părinții să-i petreacă,
Cu mumili după ei
Ca oița după miei.
Dar pe mine n-are cine,
Că sînt strîinor pe lume ;
C-am avut un pui pe lume,
Dar acum nu e cu mine.
Să vii, mamă,-n deal la gară,
Să vezi trinul cum ne cară
Și ne duce-n altă țară,
Și ne cară ca pe boi,
Și ne duce-n Dorohoi.
Fire-al naibii tu de trin
Cu roțile de te țîn,
Cu aburii de te mîină,
Cu frînarii de te-nfrîină,
Cum ne duci în țara strîină,
Unde nu e dor și milă.

142

Mamă, inimă de piatră,
Mai cobori din cer o dată
Să vezi traiul din armată :
O zi bună, două rele,
C-așa trec zilele mele.

Sună gornistul de ceai,
Eu fac cismele-ntr' cai ;
Sună gornistul de masă,
Teava tunului neștearsă.
Dumineca-i sărbătoare,
Toată lumea la plimbare,
Numai eu stau la-nchisoare,
Desculț și cu capul gol,
Dau cazărmilor ocol.
Fă-mă, Doamne,-o porumbiță,
La regiment, la portiță,
Să vorbesc cu colonelu
Să nu-mi bată puișoru,
Să nu-l pună de plantoane,
Că e mititel și-adoarme.

143

Foaie verde foi ghizdei,
Voi, voi, voi, copiii mei,
Cînd erați voi mititei,
Îngrija tata de voi.
Vă crescui, vă făcui mari,
Vă luă statu militari,
Purtați ranița la spate,
Cu curele-ncrucisate
Peste piept și peste spate,
Și la piept numai coloantre.
Mai aveți și-o armă grea,
De păziți țara cu ea.
Ș-am rămas moșneag bătrîn,
Nu mai poci merge la drum ;
N-are cine-mi măcina,
Nici lemne cine-mi tăia,
Sărăcuț de maica mea !

144

Mai am, mîndruțo, mai am
Șapte zile dintr-un an,
Și plec, mîndro, militar,
Murgul rămîne-n coșar.
Să-l îngrijești, mîndro, bine,
Cum ai îngrijit de mine,

Să-i dai fîn din fînărie,
Cum mi-ai dat guriță mie ;
Să-i dai apă ca să bea,
Mîndro, din gurița ta.
Uite, Leano, trenul vine,
Să-nvîrte gara cu mine
Căci mă ia de lîngă tine
Și mă duce-n țări străine,
Unde nu cunosc pe nimeni,
Decît arma de la mine
Și batista de la tine.
Nu știu poșta s-a schimbat,
Sau tu, dragă, m-ai uitat.
Frunză verde de-o lalea,
Ofițerul ce făcea ?
El la cai că mă dădea. =
Sună goarna, treci la ceai,
Eu cu peria pă cai ;
Sună goarna, treci la masă,
Țava tunului e neștearsă.
Eu la masă să mă duc,
Sau de șters să mă apuc ?

145

Și-am zis verde grîu mărunț,
Mai am o zi și mă duc.
Ține-mă, mîndro, pe mîină,
Căci mai am o săptămîină ;
Ține-mă, mîndro, pe brațe,
Căci plec mîine la armată.
Diseară, la ora zece,
N-are cine mă petrece.
Surorile sînt departe,
Mama e pe pat de moarte,
Tata din mormînt nu poate.

146

Frunzuliță trei granate,
Trenule, n-ai avea parte
De șurupurile toate
Și de șina de sub roate,

Că m-ai dus cale departe
Și n-are cin' să mă cate :
Surorile-s mițitele,
Nu știi cărările mele ;
Tata e bătrîn, nu poate,
Mama e pe pat de moarte.

147

Auzi, mîndră, trenu-n gară
Cum fluieră și mă cheamă ;
Nu fluieră de altceva,
Fluieră plecarea mea.
Nu trecu două-trei zile,
O tristă scrisoare-mi vine,
Scrisă de la maica mea,
Că se mărită Leana.
Iar atunci cînd am aflat,
La maior am raportat.
Iar maiorul, băiat bun,
Mi-a făcut foaie de drum.
Nu trecui un deal și-o vale,
Mă-nîlnii c-un moș în cale :
— Bună-ziua, moș bătrîn !
— Mulțumesc, ostaș român !
— Moșule, te-aș întreba
Cînd are nunta Leana ?
Nu trecui un deal și-o vale
Mă-nîlnii cu Leana-n cale :
— Hai, Gheorghică, ai acasă,
Căci eu mîine sînt mireasă.
— Te jurai pe cer cu stele
Că de altu n-ai plăcere.

148

Foaie verde de negară,
A sosit trenu la gară ;
N-a sosit ca să mai stea,
Și-a sosit ca să mă ia,
Să mă ducă ioi, colea,
Să mă treacă Dunărea.

Dunărea lată și mare
Face-s-ar neagră cerneală,
Ca să pui în călimară
Și să scriu o hîrtioară,
S-o trimet la puica-n țară.
De cînd, badeo, tu te-ai dus,
Negura-n curte s-a pus
Și pe parii din grădină
Și la mine la inimă.

149

Foaie verde și-o castană,
Trenule, vagon de blană,
Toată lumea te blestemă
Și te-am blestemat și eu
Că prea m-ai depărtat rău,
Străinat de dorul meu.
Foaie verde magheran,
Suie-te, mîndruțo,-n deal
Și privește spre Ardeal
Să vezi steagu militar.
De-o fi steagul cenușiu,
Să ții minte c-am să viu ;
De-o fi steagul trei culori,
Să ții minte că nu mori ;
De-o fi steagu roșu-nchis,
Să ții minte c-am învins.

150

— Foaie verde salbă moale,
Ce fluieri, soldat, a jale ?
Or ți-e grea arma-n spinare ?
— Nu mi-e grea arma-n spinare,
Dar mă plînge sora-a mare,
C-o codiță pe spinare.
Foaie verde iasomie,
Și mă plînge-a mijlocie,
Cu păru pînă-n călcîie ;
Foaie verde și-o sipică,
Și mă plînge-a mititică,
Frunza-n codru se despică.

În grădina cu flori multe,
 Frunză foi mărunte,
 Se ștergea mîndra pe frunte.
 Frunză foi mărunte,
 Nu se ștergea de-asudată,
 Frunză și-o granată,
 Se ștergea de supărată,
 Frunză și-o granată,
 Că pleacă Ion la armată,
 Frunză și-o granată.
 — Ia-mă, Ioane, și pe mine,
 Frunză trei masline,
 Să fac armata cu tine,
 Frunză trei masline.
 — Eu te-aș, mîndro, te-aș lua,
 Frunză și-o lalea,
 Dar armata este grea,
 Frunză și-o lalea,
 Și tunurile sînt grele,
 Frunză trei zmicele,
 Și nu poți să tragi cu ele,
 Frunză trei zmicele.

Fă-mă, Doamne, glonț de-argint
 La Gheorghită-n așternut,
 Și pe el să mi-l glodească,
 La mine să se gîndească.
 Fă-mă, Doamne,-o rîndunică
 La Gheorghe pe pușculiță,
 Și el să mă ușuiască,
 La mine să se gîndească.
 Fă-mă, Doamne-un pui de nor,
 Deasupra cazărmilor,
 Ca să văd pe Gheorghisor,
 Dînd cazărmilor ocol
 Cu arma lîngă picior,
 Cu arma pentru onor.
 Foaie verde de-o mușcată,
 Liberează, Doamne,-odată
 Pe Gheorghită din armată.

Foaie verde foaie lată,
 Trandafir crescut la poartă.
 Plecai, mîndro, în armată
 Și rămîi nesărutată.
 Foaie verde și-un dudău,
 Prutule, pe malul tău
 Crește iarbă și-un dudău.
 Iarba crește, eu o smulg,
 La mîndruța tot mă duc.
 Sui în deal și dau în vale,
 Tot cu ranița-n spinare,
 Cu curele-ncruciate,
 Cu carabina la spate.
 Foaie verde-a bobului, z
 În vîrful Banatului
 Ștergeam țava tunului
 Și căpiciul murgului,
 Dar o schijă a venit,
 Pe murgu l-a omorît
 Și pe mine m-a rănit.
 Foaie verde mărăcine,
 Mămă, de ți-e dor de mine,
 Să nu mai îmi scrii scrisori,
 Și să sameni rînd de flori,
 Cu trei fire de bujori,
 Să mi-i uzi cu lăcrămioare
 Și să mi-i crești cu sudoare.
 De-o crește verde frumos,
 Să știi că sînt sănătos ;
 De-o crește verde pălit,
 Să știi, mamă, că-s rănit ;
 Iar de s-o usca de tot,
 Să știi, mamă, că sînt mort.

Pe șoseaua de la vale,
 Trece-un regiment călare.
 Comandanții comanda
 Și soldații fluiera,
 Numai Ionel plîngea.

— De ce plîngi, măi militare,
Ori ți-e grea arma-n spinare,
Ori ți-e dor de-acasă tare ?
— Nu mi-e grea arma-n spinare,
Dar mi-e dor de-acasă tare
C-am lăsat trei surioare
Și-o mîndruță ca o floare.
Surorile m-au uitat,
Mîndruța s-a măritat.

155

Foaie verde de-o granată,
Cînd am plecat în armată,
Lăsați mămă, lăsați tată,
Pe mîndra nemăritată
Și-o piatră mare la poartă.
Cătănii doi ani și-o vară,
Mă-ntorsei acasă iară,
Acasă cînd am venit,
Găsiți piatra răsturnată
Mamă, tată n-am găsit.
Și pe mîndra măritată,
Măritată cu bărbat
Și pe mine m-a uitat ;
Măritată cu copii
Și de mine nu mai știe.

156

Munte, munte, brad stufos,
Apleacă-ți poalele-n jos
Să mă iau de craca ta,
Să mă uit în țara mea
Să-mi văz copilașii mei,
Cine e stăpîn la ei.
Copilașii o duc bine,
Da este mai greu de mine
Că eu sînt pîn țări străine.
Mamă, mamă, mamă bună,
D-ai ști, mamă, păsul meu,
N-ai mai dormi noaptea greu.

Mamă, mamă, mamă bună,
Eu stau în spital de-o lună
Și mi-a pus picior de gumă.
Decît cu picior de gumă,
Mai bine-n pămînt țărînă.

157

Mîndro, dorul meu și-al tău
Face-l-aș d-un fierăstrău,
Fierăstrău cu dinți mărunți,
Să tai brazde după munți ;
Fierăstrău cu frunza veche,
Să tai muntele pe zece,
Să văz mîndra cum petrece.
Mîndra mea petrece bine,
Bea la vin, mănîncă pîine.
Dar la mine, mîndro, rău,
C-aicea unde sînt eu
Nu e pîine, nu e grîu,
Numai sînge pîn' la briu.
Foaie verde foi trifoi,
Ne-om mai vedea amîndoi ?

158

— Pășărică, pășărea,
N-ai văzut pe mama mea ?
— Am văzut-o la cișmea,
Scotea apă și plîngea.
— De ce plîngi, mămica mea ?
— Plîng de mine și de voi
C-a murit tac-to-n război !
— Scoal', tăticule, din groapă
De ne-ncață, de ne-mbracă,
Că mămica e săracă
Și n-are ce să ne facă.

159

Foaie verde de-un bujor,
Măi soldat din Roșiori,
Un' ți-a fost moartea să mori ?

— În vârful Carpaților
În desimea brazilor.
— Măi soldat, cînd ai murit,
Pe tine cin' te-a jelit ?
— Mama și surorile,
Grădina cu florile.
— Pe tine cin' te-o-ngropa ?
— Munții cînd s-or răsturna.
— Pe tine cin' te-o scâlda ?
— Ploile cînd or ploua
Și vîntul cînd o bătea.

160

Soro, soro, surioară,
Ți-am trimes, soro, scrisori
Să-mi faci un buchet de flori.
Pîn-a face buchetul,
Să plîngi să te doară pieptul,
Părul să ți-l despletești
Și la drum ca să-mi pornești.
Tu, soro, să nu mă cați
Prin locuri și prin ogoare,
Și tu, soro, să mă cați
Sus în vârful muntelui,
Jos, su' roata tunului
C-acolo sînt rău zdrobit,
D-un obuz în piept lovit,
Și să-mi cumperi d-o năframă,
Să mă șterg cu ea la rană.
Soro, să mă pînzuiești
Cu pînză de catifea,
Neagră ca inima mea.

161

Frunză verde trei bujori, măi, măi,
Mămică cu trei feciori,
I-auzi tu, i-auzi tu, Lenuțo, (refren)
Mai ai grije de nurori, măi, măi.
Căci feciorul cel mai mare
E-n spital făr' de picioare ;

Și feciorul mijlociu
E-n spital la Tîrgu-Jiu ;
Și feciorul cel mai mic
E-n spital la Siminic.

162

De la Agiu mai de vale,
Trece-un regiment călare.
Comandanții sînt călare,
Iar ostașii pe picioare ;
Comandanții fluierau,
Iar ostașii toți oftau.
— Ce oftați voi, militari,
Ori vi-e frică dă germani ?
— Nu n-e frică dă germani,
Nu n-e teamă dă maghiari,
Dar cade cu supărare
C-am lăsat boii-njugăți
Și pe părinți întristați ;
Am lăsat tată bătrîn,
Grămădind la clăi de fîn ;
Am lăsat mamă bătrînă,
Torcînd la fuior de lînă.
Și mă plînge sora-a mare,
Cu păr galben pe spinare ;
Și mă plînge-a mijlocie,
Cu păru pînă-n calcîie ;
Și mă plînge sora-a mică,
Obrazu mi se despică
Ca limba de păsărică ;
Și mă plînge mama mea,
Frunza-n codru se usca
Ca limba de turturea.
— Taci, maică, nu mai plîngea
Și spală-mi cămășuța.
— Cămășile le-am spălat,
Cu busuioc le-am frecat,
Dar uscate nu ți-am dat.
— Lasă-le, maică, și ude
C-așa-i viața de recrute,
Să umble cu ele ude.

Frunză verde trei migdale,
 Cît e pămîntu de mare,
 Numai foc, potop și jale.
 S-a oprit luna din cale
 Și-ntreabă pe sfîntu soare :
 Ce ne facem, frățioare ?
 Că războiul se-ntetește
 Și nu se mai isprăvește.
 Ah, Doamne, ce mai păcat !
 Caizerul cel îngîmfat
 Pe opt zile hran-a luat ;
 Îmi stau nemții rezimați,
 De opt zile nemîncăți.
 Îmi stau soldații-n tranșei
 Ca albinele-n ulei.
 Lupte ca la Mărășești
 Să nu vezi, să nu gîndești ;
 Așa iad, așa și fum
 N-a fost decît la Verdun.

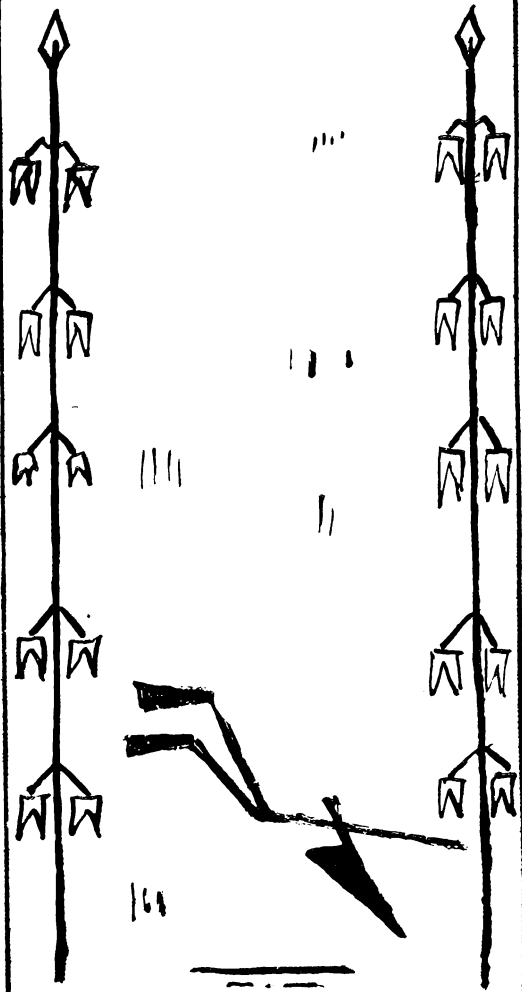
Foaie verde lin pelin,
 Hai, mîndro, la Severin
 Să ținem calea la trin.
 Cînd o fluiera mașina,
 Să vii, mîndro, să-ți dau gura ;
 Cînd o fluiera vaporul,
 Să vii, mîndro, să-ți dau dorul.
 Căpitane de vapor,
 Lasă vaporul ușor
 Că mă cuprinde un dor ;
 Deschide ușa că mor,
 Ușa și cu fereastra
 Să mă uit în țara mea
 C-am lăsat părinți în ea,
 Părinții și c-o cumnată
 Și-o drăguță de nevastă.
 La părinți mă tot gîndesc,
 De copii mă prăpădesc.

Cum n-a plesnit fierea-n el
Cui a declarat răzbel ?
Ne-a luat toți oamenii-n el,
Reformați și dispensați,
N-a rămas nimeni în sat.
Ne-au rămas femeile,
De-și blestemă zilele.

165

Sus pe casă la mîndra
Cîntă cucul și mierla.
Cucu cîntă, vara trece,
Dar n-am cu cine petrece,
Căci cu cine-am petrecut
S-a dus și n-a mai venit,
S-a făcut negru pămînt,
La Ungaria-n mormînt.
Cobori, Doamne, pe pămînt
Să vezi ce jale-ai făcut.
La picioru-ăl stîng, rănit,
Dintr-un al năibii de-obuz,
Mi-a rupt piciorul de sus ;
Și-o pîrlită de grenadă
Mi-a rupt mînușita toată.
De-ai ști, mamă, traiu meu,
N-ai mai dormi noaptea greu.
Te-ai scula la miezul nopții
Și mi-ai ruga ceasul morții.
Nistrul mare valuri face,
Cine bea, copiii nu face.
De știa și mama mea,
Bea și nu mă mai făcea.
Și-a făcut măicuța doi
Și-a umplut țara cu noi.
Ne ia, mamă, de lîngă tine,
Ne duce prin țări străine
I-auzi, mamă, trenul vine.
Și ne ia și ne ducea,
În Ungaria ne oprea.
M-ai blestemat, mamă, luna,
Pîn străini să-mi mănînc pîinea ;
M-ai blestemat, mamă, marțea,
Pîn străini să-mi petrec viața.

De la douăşdouă iune
 S-a aprins focu pă lume.
 Ofiţerii supăraţi
 Dau cartuşe la soldaţi.
 Cum încarcă armele,
 Blestemîndu-şi mamele !
 Cine i-a făcut pe ei
 Aşa-nalţi şi suptărei,
 Dă trecea glonţu pîn ei ?
 Dă-i făcea mai mărunţei,
 Trecea glonţu peste ei.
 De la Ungaria mai la vale,
 Cîmîtare vezi în cale
 Şi răniţii pe-o cărare.
 Pică unu şi cu doi,
 Şi o mie dintre noi ;
 Pică unu-ntr-o cărare
 Şi mi-l vede-o fată mare.
 Căpitanul strigă tare :
 — Fugi de-acolo, fată mare,
 Lasă soldatu să moară,
 Căci el a fost blestemat
 Ca să moară împuşcat.
 Măicuţo cu trei feciori,
 Să ai grijă de nurori,
 Căci feciorul cel mai mare
 A rămas făr' de picioare ;
 Căci fecioru-ăl mijlociu
 E-n spital la Tîrgu-Jiu ;
 Căci feciorul cel mai mic
 Zace-n mormînt la Dulnic.
 Foaie verde şi-o mălură,
 Măi frate, de lîngă mine.
 Mai ia tu sama de mine.
 Dac-oi trăi pînă mîne,
 Oi avea şi eu de tine,
 Iar dac-o fi ca să mor,
 Tu să-i scrii mamei scrisori.
 Să nu-i scrii că sînt împuşcat,
 Să-i scrii că m-am însurat
 C-o fetiţă de-mpărat,

168

Ț-aia a fost nunta mea,
Cînd a picat ghiuleaua.
Și cine m-a cununat ?
Bomba cînd a explodat.
Eu mă ridic să-mi fac cruce,
Mîna din cot n-o pot duce ;
Eu mă ridic să mă-nchin,
Picioarele nu mă țin.
Decît cu picior de gumă,
Mai bine o moarte bună ;
Decît cu picior făr' de os,
Mai bine-n sicriu frumos.

CINTECE DE JALE ȘI NOROC

167

Ici în vale,-n valea-adîncă,
Stau doi pui de rîndunică.
Unul zboară și se duce,
Altul rămîne și plînge.
— Nu mai plînge, frățioare,
Că ți-or crește aripioare,
Aripioare de argint
Ca să zbori pe sub pămînt,
Să iai sapa și lopata,
Să-i desfaci măicuții groapa,
Să-i văd mînuțele moi,
Care ne-ngrijea pe noi.
Căci mama de-ntîia oară
Ne culca pe pernișoară,
Iar mama de-a doua oară
Ne culcă pe blana goală.
Fie tata cît de bun,
Toți copiii sînt pe drum ;
Fie mama cît de rea,
Toți copiii după ea.
Amară-i frunza de nuc,
Amară-i viața ce-o duc ;
Amară-i frunza de fag,
Amară-i viața ce-o trag !

Frunzuliță de mohor,
 La porțița din obor,
 Mamă, mamă, dor de mamă,
 Bate murgu din picior.
 Și nu bate ca s-adorm
 Ci bate ca să mă scol,
 Să-i dau fîn și orzișor,
 Să-i pui șaua binișor,
 Să mă duc pe sub pământ,
 La măicuța la mormînt,
 Să văd dac-a putrezit
 Gîtul și măргеlele,
 Deștul și inelele.
 Scoal', mămicule, din groapă =
 Să vezi tata cum ne poartă
 Cu cămașa nespălată.
 Mama mea de-a-ntîia oară
 Mă culca pe plăpumioară ;
 Mama mea de-a doua oară
 Mă culca pe prispă-afară ;
 Mama mea de-a treia oară
 Mă culca-n cenușe-afară.
 Strugurel bătut de piatră,
 Rău e, Doamne, fără tată,
 Tată, tată, dor de tată ;
 Strugurel bătut de brumă,
 Rău e, Doamne, fără mumă,
 Mumă, mumă, dor de mumă.
 Să dau cu cuțitu-n piatră
 Să-mi fac mamă, să-mi fac tată,
 Mamă, mamă, dor de mamă,
 Să dau cu cuțitu-n fier
 Să-mi fac frați, să-mi fac surori.
 Mamă, mamă, dor de mamă.

Foaie verde viorea,
 De s-ar găsi cineva
 Să-mi citească inima,
 Ar citi pîn-ar muri
 Și nu le-ar mai isprăvi ;

Ar citi pînă la moarte,
Nu le-ar termina pe toate.
Numai mîndra mea citea
Cînd venea de mă iubea.
Inimioară, inimioară,
Ce stai tristă și amară ?
Ești neagră ca și-un cărbune,
Și mai mult d-amarăciune.

170

Amărît ca mine nu-i,
Măi doruleț, măi,
Numai puiul cucului,
Cînd îl lasă mama lui,
Fără aripi, fără pene,
Ar zbura, n-are putere
Și-i tare necăjit la vreme,
Ar cînta, n-are putere.
Cîntă, cuce, numai mie
Că la vară, cine știe.
Poate trăiesc, poate mor,
Omul e vis trecător.

171

Foaie verde fir mohor,
La fereastra din obor
Bate murgul din picior,
Mamă, mamă, dor de mamă.
Și nu bate ca să dorm,
Și bate ca să mă scol,
Să-i dau fîn și orzișor,
Să mă duc unde mi-e dor,
Mamă, mamă, dor de mamă.
Să mă duc pe sub pămînt
La măicuța la mormînt,
Mamă, mamă, dor de mamă
Și să mă așez la picioare,
Să-i spun totul ce mă doare,
Mamă, mamă, dor de mamă.

Mamă, de cînd ai murit,
Tatăl nostru s-a logodit,
Mamă, mamă, dor de mamă.
Mamă, de cînd ai plecat,
Tatăl nostru s-a-nsurat,
Mamă, mamă, dor de mamă.
Struguraș bătut de brumă,
Rău e, Doamne, fără mumă,
Mamă, mamă, dor de mamă.
Nici o viață nu-i mai grea
Ca mama de al doilea,
Mamă, mamă, dor de mamă.
Nici o viață nu-i amară
Ca mama de a treia oară,
Mamă, mamă, dor de mamă.
Te scoate pe prispă afară,
Te culcă pe blana goală,
Mamă, mamă, dor de mamă.
Struguraș bătut de piatră,
Rău e, Doamne, făr' de tată,
Tată, tată, dor de tată.

172

Mai dă omu de belele,
De belele d-ăstea grele,
Nu ca ăstea ale mele.
Nu-s sărac, nici pricopsît,
Da de ce sînt amărît,
Amărît și necăjit ?
Dac-aș mai fi și bogat,
M-ar da lumea-afar' din sat.
De străin ce sînt pe lume,
Mi-aș face-o casă-n pădure,
Învălită cu tufan,
Ca să nu mai am dușmani ;
Învălită cu pămînt,
Cînd oi intra-n ea să plîng
Că prea am fost amărît,
Amărît și de pribeag,
De n-am noaptea un' să trag.
Aș trage la o vecină,
Dar și-aia mi-e tot străină ;
Mai bine lîngă un gard,
Dar și-ala e fărîmat.

Frunzuliță măturică,
 Mă duseși și eu pe luncă,
 Mă-ntîlnii cu moartea furcă.
 — Fugi, moarte, nu mai mă lua
 Că sînt fată tinerea,
 Măritată de vara,
 Logodită de iarna,
 Și-am o spuză de copii
 Și-o sumă de datorii.
 Lasă-mă copiii să-i cresc
 Și din bani să mai plătesc,
 Și atuncea mă gătesc.
 Dară moartea ce zîcea ?
 — Gătește-te, fata mea,
 Ți-a sosit ursitoarea.

Foaie verde măr creșesc,
 Lasă-mă să pățimesc
 Că n-am știut să iubesc.
 C-am avut un pui pe lume,
 Și n-am știut cum se ține,
 Iar acum de l-aș avea,
 Numa-n brațe l-aș ținea.
 Foaie verde și-un areu,
 Între Mureș și Bacău,
 Mi-ard trei lumînări de seu.
 Ziua plouă, noapte ninge,
 Nimeni nu le poate stinge,
 Numai mîndra cînd o plînge
 Cu lacrimioare de sînge.
 Cînd o plînge mi le stinge,
 Cînd o rîde mi le-aprinde.
 Cine-o zice puiul vine,
 Are-un galben de la mine ;
 Cine-o zice c-a venit,
 Îi dau salba de la gît,
 Inelul din deștiul mic.
 Foaie verde și-un areu,
 Să dea bunul Dumnezeu
 Să mori tu, să mor și eu,

Să ne-ngroape pe-amîndoi
Sub aninii din zăvoi,
Să cînte cucii pe noi.
Cucii și privighetoarea,
C-așa ne-a fost ursitoarea.

175

Boala-i boală de e boală,
Zace omul și se scoală ;
Dar eu zac de-un an de zile,
Și nu mai m-am făcut bine.
Boala pe care o zac eu,
Nu e de la Dumnezeu,
Singur mi-am făcut-o eu.
Foaie verde matostat,
Vine anul de cînd zac
Și eu bine nu mă fac.
Zac cu ligheanul la pat
Și vârs la sînge-nchegat,
Cu plămîni amestecat.
Decît să crești un copil,
Mai bine sădești un prun ;
Căci dintr-un prun mănînci prune,
Băiatul pleacă în lume
Și tu ești străin pe lume.
Frunzuliță foi de mure,
Am să fac casă-n pădure,
Bulgărită cu pămînt,
Să nu intre prin ea vînt ;
Și-am s-o fac între tufani
Ca să zac fără dușmani.
Frunzuliță trei scaietei,
Rămîneți patru pereți
Și voi două pernișoare
Că n-ați avut ursitoare.
Ursitoarea mi-a fost grea
Și-acum vine și mă ia.

176

Mă dusei să plîng în codru,
Su' părîu unui lotru,

Nimenea să nu m-audă ;
Decît cucul care cîntă,
Cucul și privighetoarea,
C-aia mi-a fost ursătoarea.
Ursătoarea mi-a fost bună,
Da mintea mi-a fost copilă.
Doamne, lacrimile mele.
Fă-le, Doamne, floricele
Și o apă curgătoare
Să bea lumea trecătoare.
Să treacă și bade-al meu
Să se spele să mi-l văd eu.
Taci, cucule, nu cînta,
Că-mi cînți supărarea mea.
Tu cîntă-ți cîntecul tău
Și eu-mi plîng amarul meu.

177

Mă dusăi să plîng în codru,
Sub pîrîul cel din Lotru,
Unde numai cucu cîntă,
Și nimeni să nu m-audă.
Cucule, nu mai cînta,
Că tu cînți de jalea mea.
Și mai bine-ar fi să taci,
Căci mai rea inimă-mi faci.
Și tu, apă curgătoare,
Curge lin și du-te-n vale,
Ca și lacrimile mele,
Pe pămînt cu floricele.
Doamne, lacrimile mele
Facer-ai pîrîu din ele,
Pîrîiaș cu pietricele,
Cine-o trece să se spele.

178

Foaie verde bob năut,
Cobori, Doamne, pe pămînt
Și spune ce ți-am făcut
De rău așa m-ai bătut ?
Cu paru și cu prăjina,
De mi-ai luat doru și mila ;

Cu pară și cu toporă,
De mi-ai luat mila și doru.
Cum p-alții îi norocești,
Pe mine mă pedepsești ?
Cum la toți le dai noroc,
Pe mine mă arzi în foc ?
Cum la toți le făcuși parte,
Și mie nici o dreptate ?
Frunză verde lemn cîinesc,
Doamne, Dumnezeu ceresc,
Dă-mi și mie ce doresc ;
Nu doresc d-un lucru mare,
Să-ți cază cu supărare.
Dă-mi noroc și sănătate
C-atunci sînt bogat de toate.

179

Foaie verde siminoc,
Fire-al năibii de noroc,
Că la toți le făcuși loc,
Numai eu fără noroc.
Și-am să stau să te blestem
La mînăstirea de lemn
Ca să faci nouă copii
Și să-ți moară cel dintîi,
Să-ți reteze inima,
Cum s-a retezat și-a mea.
Eu aseară, alalteri-seară,
Primii d-o carte poștală
Căci iubitul meu se-nsoară.
Scris pe-o foaie de alun
Să mă duc să mi-i cunun.
Plecai și mi-i cununai,
Din gură îi blestemai :
— Finule, să-ți fie bine,
Să n-apuci ziua de mîne ;
Și finica tot așa,
Să n-apuce sîmbăta
Și sfînta dumineca.

180

— Foaie verde mărăcine,
Spune, măiculiță, spune,
De mai am noroc pe lume.

— Eu ți-am spus și ți-oi mai spune
Că nu ai noroc pe lume.
Tu norocel ai avut,
L-ai pierdut când ai fost mic'
C-ai trecut pe lângă-o baltă,
Ți-a căzut norocu-n apă.
Băgai mîna ca să-l scoți,
Scosăi iarbă cu rogoz
Și norocul nu-l mai văz.
Foaie verde matostat,
Mă făcui de măritat,
Mi-a venit băieți din sat
Și măicuța nu m-a dat.
Mi-a venit un crai din lume,
Nevăzut, neauzit,
Ala mării i-a plăcut,
După el mi-a făcut vînt.
Foaie verde-un mărăcine,
Nu trecu două-trei zile,
Veni mama pe la mine,
Mă-ntrebă de o duc bine.
Eu de frică, de rușine,
Spusăi mării c-o duc bine ;
Dar ce bine-afurisit,
Că și-astră m-a bătut.

181

Foaie verde trei seminți,
Am fost una la părinți,
M-a crescut, m-a legănat,
M-a făcut de măritat,
Mi-a venit băieți din sat
Și părinții nu m-au dat ;
Mi-a venit din părți străine,
Părinții n-au vrut cu mine.
Și-mi veni din Piatra sat,
Frumușel și mai bogat,
Și părinții lui m-au dat.
Foaie verde mărăcine,
După două luni de zile
Vine mama pe la mine
Și mă-ntreabă de-o duc bine.
Eu atuncea de rușine
Îi spun mării c-o duc bine.

— Fata mamei, de-o duci bine,
Unde-i carnea de pe tine ?
— Mi-au mîncat-o neamurile,
Neamurile soțului,
Mîndrele bărbatului.
Foaie verde fir susai,
De vrei, maică, să mă ai,
Pune la car șase cai,
Șase cai și patru boi
Și ia-ți zestrea înapoi,
Și du-o din gară-n gară,
Pîn-oi scoate-o-afar' din țară.
Să se mire pietrile
Ce noroc au fetele ;
Să se mire bolovanii
Ce noroc au băietanii.

182

De știam că n-am noroc,
M-azvîrleam de mică-n foc,
M-azvîrleam în foc să ard
De durerea care-o trag,
Și-acum nu mai pătimeam.
De cînd stau cu fața-n sus,
Maică, dorul m-a cuprins ;
M-aș scula dar nu se poate,
Inimioara nu-mi mai bate.

183

Frunză verde de pelin,
Ce-mi ești, cucule, hain ?
De cînți vara jumătate
Și-apoi zbori în altă parte ?
Cuculeț, pasăre sură,
Mușca-ți-ai limba din gură,
Cîntecul să nu-ți mai zici,
Nici să mai colinzi pe-aici.
Vara vii, vara te duci,
Cînd îs dragostele dulci,
Cîntă-mi mie înc-o dată
Că mi-e mintea turburată,

Cîntă-n dreapta mai cu foc,
Să am parte de noroc ;
Cîntă-n fața mea cu drag,
Că ți-oi da frunză de fag
Să nu mai fii tot pribeag.

CINTECE CIOBANEȘTI ȘI DE NATURA

184

De mic mă dusăi cioban,
Mă dusăi cioban pe munte
Să pasc oile cornute.
M-apucă dorul de mumă,
Nu pot pleca de la stîină
Ca să-mi las mîoarele
Să le mînce fiarele.
Munte, munte, frățioare,
Fă-mi și mie de-o cărare.
Să mă mai cobor în vale,
La poalele muntelui,
La marginea satului,
Să-mi văd surioarele,
Adăpînd mioarele ;
Să-mi văd pe măicuța mea,
Măturînd bătătura.

185

Frunzuliță de doi nuci,
S-a dus cucul de pe-aici.
— Cucule,
Voinicule,
Vara vii, iarna te duci
Și nu știi nici ce mănînci.
— Eu mănînc frunză de fag
Și cînt codrului cu drag.
— Cuculeț cu pană sură,
Pica-ți-ar limba din gură,
Cînd te culci să nu mai cînți,
Nici p-aici să nu colinzi.

Frunză verde și-o sipică,
 Cîntă păsările-n luncă
 Și mie-mi vine de ducă,
 Să mă duc, tot să mă duc
 Și-napoi să nu mă uit ;
 C-am avut cinci puișori,
 Frumușei ca doi bujori,
 Și-mi făcură aripioare,
 Mă uitam la ei să zboare,
 Și plugarii n-au știut,
 Cu plugu cînd au venit,
 Toți puii i-a omorît.
 Păsărica ce zîcea ?
 Pe plugar mi-l blestema :
 — Eu, plugare, te blestem :
 Să mori tu și boii tăi,
 Pă cum m-ai lăsat de rău.
 Fir-ar să fiți de plugari,
 Mi-ați omorît puii mari.

Pădure cu frunza-n dungă,
 Te-a-ndrăgit flăcăii-n umbră ;
 Pădure cu frunză lată,
 Te-a-ndrăgit fetili toate ;
 Pădure cu frunza verde,
 Toată lumea-abia te vede ;
 Pădure cu frunza rară,
 Lumea să mi-o dai afară,
 Cu săcuri și cu topoare,
 Căci e lumea stricătoare.
 Oit ești, codru, de frumos,
 Iarna putrezești pe jos ;
 Vine bruma și te ia,
 Ți-ngălbenește frunza ;
 Vine vîntul, te doboară,
 La pămînt mi te omoară ;
 Vine ploaia, umezești
 Și la pămînt putrezești.

Primăvara a venit
Și pădurea mi-a-nfrunzit,
Dar lumea care-a murit,
Pe pământ n-a mai venit.

188

Oltule, pe malul tău
Numai iarbă și dudău
Să pască și murgul meu.
— Murgule,
Căluțule,
Ce te-abați din drum mereu,
Or ți-e greu trupșorul meu ?
— Nu mi-e greu trupșorul tău,
Dar mi-e greu năravu tău.
Cîte cîrciumi sînt în sat,
La toate mă legi de gard
Și-mi dai fîn nuiielele
Și grăunțe stelele,
Și tu beai cu mîndrele.
— Murgule, de ce ești trist ?
— Am auzit că mă vinzi.
Stăpîne, nu ți-e păcat ?
Că te-am purtat legănat.
Cînd m-apropiam de sat,
Mă puneam pe nechezat,
Să strîngea mîndrele gard.

189

— Și-am zis verde bob ormuz,
De ce stai, murgule, trist ?
Nu ai grăunțe de-ajuns,
Ori apa nu ți-a plăcut,
Ori ți-e greu trupșoru meu ?
— Nu mi-i greu trupșoru tău,
Mi-i urît năravul tău.
Apă am avut de-ajuns,
Grăunțele mi-au plăcut.
Foicică foi de mac,
Tu mă mîi la crîșmă-n sat
Și aici mă legi de gard.

Tu-ți petreci cu mîndrele,
Eu îmi rumeg balele.
Foicică de urmuz,
Am auzit că mă vinzi,
Mă vinzi la niște țigani
Pe-o punguliță de bani.
Eu ce rău ți-oi fi făcut ?
Mă băteai cu scările
Să-mi nechez puterile
Ca să-ți deștept mîndrele
Din toate ulițele.
Îmi dai fîn nuiielele
Și grăunțe stelele.
— Îndeamnă-ndeamnă, murguleț,
S-ajungem la tîrguleț
De fete și de băieți,
Să-mi aleg o craioviță
De la tîrg din Slătiniță

CINTECE DE DRAGOSTE

190

Cine-a-nceput dragostea
Să i se tulbure mintea,
Cum s-a tulburat și-a mea
De cînd am gustat din ea.
Auzit-ați, auzit
Că dragostea s-a oprit ?
S-or opri apele toate,
Dar dragostea nu se poate ;
S-o opri și Tîrnava,
Dar dragostea știu că ba ;
S-o opri și Mureșu,
Dar dragostea știu că nu.

191

Dragostea e ca și-o rîie,
Te mănîncă în călcîie
Și te scarpină de-o stîncă,
Ziua, noaptea, te mănîncă.

Dragostea-i ca băutura,
Cînd o bei te ia căldura.
Ea te-ndoaie și te-mbată,
Și te lasă leșinată.
Cine iubește și spune,
Ala nu e om pe lume ;
Cine iubește și tace,
Nici dracul n-are ce-i face ;
Cine iubește și lasă,
Dă-i, Doamne, mare pedeapsă :
Cît o fi să mai trăiască,
Nimeni să nu-l mai iubească.
Dragostea e ca și-o riie,
Ea te mîncă în călcîie
Și te scarpină de-o stîncă
Ziua, noaptea, te mănîncă.

192

Frunzuliță bob de mei,
Eu le-am spus ochilor mei
Să nu fie lăcomei.
Eu le-am spus și ei nu vrea,
Că le place dragostea ;
Eu le-am spus și ei n-ascultă,
Tot după frumos se uită.
Și iar frunză bob de mei,
Mîna, bade, boii tăi,
Nu te uita-n ochii mei.
Ochii mei sînt verzi ca iarba,
Și nu-i dau, bade, degeaba ;
Ochii mei sînt verzi-căprui,
Nu-i dau, bade, nimănui.

193

Pe vara care-a trecut,
Mi-am hăgat cu cucu-n plug.
Cucu cîntă și io-njug,
Doru-mi pune la porumb,
Dragostea mîna la plug,
Ce mai bine-am petrecut !

Ucigă-te crucea, drace,
 Ce nu lași dragostea-n pace ?
 Eu mi-o fac și tu mi-o strici,
 Mă mir, drace, ce câștigi !
 Eu o fac și tu mi-o iei,
 Mă mir, drace, ce mai vrei ?
 Pentru ochi ca murele
 Colindai pădurile :
 Pentru ochi ca mura coaptă
 Colindai pădurea toată.
 Pentr-un drăcușor de fată.

Foaie verde și-o alună.
 Decît c-un tată și-o mumă.
 Mai bine cu-o mîndră bună :
 Căci ea vede cînd ți-e rău,
 Îți face leacuri mereu
 Și le-aduce-n gura ei.
 De-o săruți pe cînd le bei.
 Cine-n codru n-a iubit,
 Nici nu știe c-a trăit ;
 Cine la iubit nu crede,
 N-ar mai călca iarbă verde.
 Să calce pe fîn uscat,
 Să creadă că-i blestemat
 Și de mîndruța uitat.

Foaie verde salbă moale,
 Cît mi-e Argeșul de mare,
 Haz ca Săbărelul n-are.
 Săbărelul mititel,
 S-a-ncuibat dragostea-n el ;
 Săbărel cu cotituri.
 Dragoste cu lovituri,
 Junghiuri pe la-ncheieturi.

Cînd fu la Sfîntu Ion,
Îngheța de-un stat de om ;
Săbărelul cu dulceață,
Vine iarna și nu-ngheață.
Cînd e pe la Bobotează,
Trece cîte-un sloi de gheață
Și beai apă cu dulceață
Și te curăță de greață.
Foaie verde de mărar,
Mă uitai peste Sabar,
Văzui săbărencele
Cum înălbesc pînzele
Și se văd picioarele
Albe ca lebedele,
De mă prind frigurile.

197

Foaie verde de lipan,
Mă suii într-un tufan
Și mă uitai pe Sabar,
Văzui săbărencele
În apă cu cofile.
Văzui săbăreanca mea
La apă cu cofița,
C-o cămașă suptîrea,
Se vedea țîța pîn ea,
Gurguiată ca para,
Roșie ca vișina.
Săbărelul cu dulceață,
Vine iarna, el îngheață.
Foaie verde d-acolea,
În noaptea lui Sf. Ion
A-nghețat de-un stat de om.
Săbarul cu cotituri,
Dragoste cu lovituri.
Și-a venit Săbarul mare
Și-a luat podul de la vale,
Să rămîie numai parii
Să se țape generalii
Și să treacă militarii,
Cu cămășili spintecate,
Toate-mi sînt cu cruci în spate.

Frunză verde solz de pește,
 Femeia care iubeste,
 Spală noaptea și cîrpește.
 Și ziua se premenește,
 Și tot la iubit gîndește.
 Femeia care-i urîță.
 Șade tot posomorîță,
 Straietele pe trup nu-i vin,
 Oglinda-i pune venin,
 Ziua doarme în picioare,
 Noaptea zace de lungoare.
 Femeia care-i frumoasă,
 Nu-i păcat s-o ții în casă.
 Noaptea-i veselă ca luna
 Și iubeste ca nebuna ;
 Ziua-i dulce ca și-un soare
 Și iubeste pînă moare.

Foaie verde bob saciz,
 Duminică pe la prînz
 Trec doi porumbei pe sus,
 Dî la mîndra cu răspuns,
 Doi porumbei și-o porumbiță
 S-aducă neichii guriță.
 Căci guriță dî la tine
 M-a ofticat, vai de mine ;
 Căci gurița care-o ai
 Paică mi-e ruptă din rai.
 Foaie verde sălcioară,
 Une-o fi neica dăseară ?
 Peste Olt la Scărișoară.
 Cine i-o da dămîncare,
 Perioară de culcare,
 Guriță de sărutare ?

Foaie verde și-o lalea,
 Frumoasă-i poziția,

Mi-e frumoasă și mîndra ;
Dar mai frumoasă casa,
Că mi-a pus-o la șosea,
Cu fereastra la dreapta.
La fereastră mi-e vo floare,
Garoafă mirositoare.
O apleci de vîrf la vale.
Umple casa de răcoare ;
O apleci de vîrf la drum,
Umple casa de parfum ;
O apleci de vîrf în jos,
Umple casa de miros.
Foaie verde fir mărari,
Mîndra mea de la Cepari,
Vin la neica sup' umbrari,
Nu gîndi că sînt bobari,
Că iubesc la fete mari,
La copile de cinci ani.

.
.
— A cui ești, micuță dragă ?
— A lui cu mustața neagră.
Mușca-te-aș, neică, de barbă,
Să te dau dator în bangă,
Să-mi cumperi rochie neagră.
— Roche neagră de mătase,
Largă-n poale, strîmtă-n șale,
Neica după tine moare.
Foaie verde fir și-o nalbă,
Toți Bucureștii mă-ntreabă
De ce port cămașă neagră.
Eu le spui c-așa mi-e dragă.
E nespălată de-o lună
Că n-are neica o mîină.
— Dă-o-ncoa și ți-o spăl eu
Cu apă din aleșteu,
Cu lemne din fierăstrău,
Si-apoi te iubesc și eu.

201

La grădina ocolită,
Verde și-o richită,
Găsii iarba tăvălită,
Verde și-o richită,

Și pe mîndra adormită,
Verde și-o richită.
Mă rugai ca de Cristos,
Verde măr mustos,
Să-mi mai dea gurița iară,
Verde buruiană,
Că gurița de la tine.
Verde mărăcine,
A uscat carnea pe mine,
Verde mărăcine.
Și-am dat-o la cîntărit,
Verde mărăgărit,
Nici o litră n-a venit,
Verde mărăgărit.
Nici o litră, nici un gram,
Verde magheran.

202

Foaie verde ca aluna,
Aș muri, dar nu acuma ;
La toamnă, cînd o da bruma.
Pe brațe la Lisăndrina,
Că e frumoasă, nebuna.
Foaie verde măr pitic,
Toate fetele îmi zic
Să mă facă ibovnic ;
Eu le spun că sînt prea mic,
Să mă lase să mai cresc,
Căci pe toate le iubesc.

203

Foaie verde viorea,
Ce ochi negri-are mîndra !
De s-ar vinde eu i-aș lua,
Zece mii de lei i-aș da.
— Ține, mîndro, banii mei.
Arvuna ochilor tăi.
— Ochii mei sînt verzi ca iarba,
Nu ți-i dau, bade, degeaba ;
Ochii mei sînt ochi căprui,
Nu-i dau, bade, orișicui ;

Ochii mei negri ca mura
Nu ți-i dau întotdeauna ;
Ochii negri sînt frumoși,
Dar sînt și pretențioși.
Te trezesc noaptea din somn
Și te mîină und' ți-e dor,
La mîndra cu capul
Și cu părul gălbior.

204

Foaie verde trei aglici,
— Mărioară, un' te duci
Numa-n fustă și-n papuci ?
— S-aduc apă la doi junci
Și gură la trei voinici.
Răsări soarili-n baltă,
Să mă văz femeie-naltă,
'Naltă, naltă și subțîre,
Și la trup făcută bine,
Să moară lumea de mine.

205

Foaie verde și-o sipică,
Și-am o mîndră mititică,
Tocmai la Osîca Mică.
Și-aș lăsa-o să mai crească,
Vine altul s-o iubească ;
Și-aș lăsa-o să mai stea,
Vine altul și mi-o ia,
Și eu rămîi tot așa,
Cu dorul, cu dragostea.
Mai bine s-o iubesc eu,
Că-i fată din satul meu.

206

De la primărie-n sus,
Măi Lino, Leano,
Toate lămpile s-au stins.
Numai la mîndruța mea
Mi-arde lampa ca și-o stea,
Coase la batista mea,
Așa vrednică e ea.

Suii dealul la Măciuca,
Să-i sărut mîndrii gura.
Măciuca e cu vâlcele
Și cu fete frumoșele,
Cu ulcioare fermecate
Ca să le săruți pe toate.

207

Murele, pădurile,
Măi Gheorghită, puiule,
Semăna-ți-aș numele
Prin toate grădinile,
Și prin grădinița mea,
Să răsară-o micșunea.
Micșuneaua să-nflorească, ≠
Gheorghită să mă iubească.
Micșuneaua n-a-nflorit,
Gheorghită m-a părăsit.
Gheorghită, te rog ceva,
Să mai treci pe strada mea
Să treci azi, să treci și mâine,
Pînă mi-oi vorbi cu mine.

208

Foaie verde rar mărar,
Ca Gheorghe băiat mai rar...
Punc caii la docar
Și-ai cu mîndra la spital.
— Bună ziua, doctoriță !
— Mulțumesc ție, Gheorghită !
— Ce-i cu tine, măi Gheorghită ?
— Am venit cu-a mea mîndruță,
C-are rană la limbuță.
— Du-te-acasă, măi Gheorghită,
Că nu-i rană de pansat,
Și-i rană de sărutat.

209

Trandafir crescut la poartă,
Badea-al meu frumos se poartă !
Pleacă badea-n sat la fete,
Cu mijlocul plin de bete.

Strînge badea mijlocul
Cu brîu roșu ca focul.
Și mi-l iubesc fetele,
Că le-a purtat betele.
Că e nalt și subțirel,
Mor fetele după el ;
Că e nalt și sprîncenat,
Și dulce la sărutat.

210

De oftat ce oftai tare,
Furca pieptului mă doare ;
De-aș ofta tare o dată,
S-ar strînge stelele roată,
Mîndra mi-ar își în poartă.
Omul dacă n-ar ofta,
S-ar umfla ca butia
Și-ar negri ca păcura.
Asară de nu oftam,
La poarta mîndrii plesneam.
Trecu mîndra pe colea.
Săruta-i-aș gurița
Și ea mie mustața.
— Du-te, neică, și te-ntoarce
De trei ori cu fața-ncoace,
Că doica n-are ce-ți face.
— Fire-a naibilor să fii
Cu lingura gîtului
Și cu furca pieptului,
Un' ți-am zis n-ai vrut să vii,
La pomul din bălării,
Unde ne iubeam întîi
Și tăiam mărul felii.

211

Cine ciocănește-n luncă ?
Rădița cu gura mică,
Cu cămașa supțîrică,
Supțîrică, supțîrea,
Să vedea țîța pîn ea,
Mușcar-ar neica din ea.

N-o fi niște pietre scumpe,
Neica să nu le sărute ?
Rădiță, gură de cuc,
Cum aș face să te-apuc,
Mijlocelu să ți-l strâng ?
Și-am să-ți strâng mijlocelu,
Ca lupu mielușelu,
Ca gaia puișoru.
Frunzuliță mărgărit,
Am auzit, n-am crezut
Că iubitul s-a sfârșit.
Apele se opresc toate,
Dar iubitul nu se poate ;
Că iubitul mi-e din veci,
Cum îl faci, așa-l petreci.
Dar iubitul de furat,
Ca pâinea de cumpărat, =
Cînd mi-o pui în suptîoară
Și ciupești
Pîn-o fîrșești,
Și sătul tot nu mai ești,
Tot la dragoste-mi gîndești.

212

Foaie verde și-o sipică,
Cine ciocănește-n luncă ?
Rădița cu gura mică
Și cu buza suptirică,
Taie rășchitori și furcă,
Și mie baston de ducă.
La colțul zăvoiului,
Plata rășchitorului,
Iar mai în mijlocul luncii
M-apucă de plata furcii,
În dosu zăvoiului
Și plata bastonului.
Foaie verde și-o sipică,
Cum arde pîrjolu-n luncă !
Pîrjolu arde și se stinge,
De pîrjol te poți ascunde,
Dar de dragoste n-ai unde.
Dragostea e boală grea,
Că nu poți scăpa de ea ;

De boală zaci și te scoli,
De dragoste zaci și mori.
Și-ai, puică, la Severin,
Să ținem calea la trin,
Să bem vinul lui Marin,
Nește vin, nește pelin
Și nește rachiu d-ăl bun.

213

Foaie verde peliniță,
Colea-n vale-n grădiniță,
Frumos doarme-o copiliță
Cu părul lăsat pe țîță,
Cam pe țîțe, cam pe spate,
Inima-n mine se bate,
Inima și sufletu,
Noaptea, ca ceasornicu.
Foaie verde și-un susai,
Cum făcui, mi-o deșteptai
Și frumușel mi-o-ntrebai
De e fată sau nevestă
Sau zîină din cer picată.
— Nu sînt fată, nici nevestă,
Nici zîină din cer picată ;
Și sînt floare după mare,
Cine mă sărută moare.
M-a sărutat un voinic,
Ala nu i-a fost nimic
C-a fost tînăr, n-a știut ;
M-a sărutat un bărbat,
Ala nu i-a fost iertat,
Boii-n jug că i-a crăpat.
Dar matale cine ești,
Care vrei să mă iubești ?
— Eu sînt brumărel ăl mare
Ce cade toamna pe floare,
Floarea miros nu mai are,
Se vestejește și moare.

214

Drum la deal și drum la vale,
Drum prin poarta dumitale.

Te zării la lumînare,
Trecînd aseară călare ;
Te văzui culcată-n sală.
Goală, numa-n iîşoară.
Prin ia de borangic,
Sfîrcul ţîţii l-am văzut,
Am ameţit şi-am căzut.

215

Eu cu lumea n-am nimic,
Mîndra-i bună de iubit ;
Nici cu lumea, nici cu ţara,
Numai cu mîndruţa sara. =
Sara şi dimineaţa,
Să-i mai sărut guriţa,
Guriţa şi buzele,
C-alea fac dragostele.
De dragoste şi de drag
Mă mir sara un' să trag.
Şi-am să trag la cea vecină
Cu pomul verde-n grădină,
Să mă culc la ea pe mînă,
Pe-aşternut de calomfir,
La umbră de trandafir,
Cu mîinile la ea-n sîn.

216

Foaie verde şi-o alună,
I-auzi valea cum răsună,
I-auzi cum răsună valea
Şi mîndruţa-mi ţine calea.
Şi-altă dată foaie fragă,
Depart eşti, mîndră dragă.
Tu departe, eu departe,
Două dealuri ne desparte ;
Două dealuri şi-o pădure
Şi-o vâlceluşe cu mure.
De s-ar face dealu şes
Şi pădurea d-un ovăz,
Ne-am vedea, puică, mai des.
Şapte văi şi-o vale-adîncă,

Coborîi la mîndra-n luncă
Și-aici lupii mă mănîncă.
Ho, lupe, nu mă mînca,
Că caut pe mîndra mea
Ca să-i sărut gurița ;
Ho, lupe, nu fii nebun
Să mă mănînci zîua-n drum ;
Ho, lupule, nu fii turbat,
Că sînt tare amurezat
Și mîndra mea m-a uitat.

217

Pelin beau, pelin mănînc,
Seara pe pelin mă culc.
Dimineața cînd mă scol,
Cu pelin verde mă spăl.
Foaie verde mărăcine,
Și-aoleo, frate peline,
Amărită-i frunza-n tine
Ca și inimioara-n mine.
Rădăcină de pelin,
Aolică, mor, leșin,
Une-ți văz țîțele-n sîn,
Parică nu-s făcut dăplin ;
Sînt făcut pe jumătate,
Domnu nu ți-ar face parte
D-o lumînare la moarte
Și de alelante toate.

218

— Foaie verde și-o sipică,
Măi puiule, măi Ionică,
La ce m-ai prins ibovnică,
Dac-ai avut gînd de ducă ?
— Eu te-am prins că mi-ai fost mică
Și mi-ai fost tare frumușică ;
Iar acum te-ai făcut mare,
Te iubește orișicare.
Te iubește bun și rău,

Băieții din satul tău
 Și o să te iubesc și eu.
 Să nu te iubească altul,
 Că-ți pui foc și-ți arde satul
 Și vezi, mică, pe dracu.
 Foaie verde și-o sipică,
 — Unde-ai plecat, măi Ionică ?
 — Peste Olt la ibovnică.
 — Oltu-i mare, luntrea-i mică,
 Vreai să te-neci, măi Ionică ?
 — Și dacă m-oi îneca,
 Mă-nec pentru mîndra mea,
 Să se ducă pomila
 Că m-am 'necat pentru ea.
 Fi-i-ar trupu ca floarea
 Cui a lăsat dragostea ;
 N-aibe odină-n culcare,
 Nici la masă n-aibe stare.
 De friguri zaci și te scoli,
 De dragoste zaci și mori ;
 Că de friguri zaci în pat,
 De dragoste pleci în sat.

219

Foaie verde viorea,
 Cînd eram în floarea mea,
 Zburam ca și-o păsărea,
 Și zburam din creangă-n creangă,
 Ca o pasăre pribeagă,
 N-avea nimeni ce să-mi facă.
 Dar un hoț de vînător,
 Cu calul alb-gălbior,
 Smulse trei fire de păr
 Și-mi făcu de-un lățișor
 Și mi-l puse la izvor.
 Cînd mă coborîi din zbor
 Să beau apă din izvor,
 Mă luă lațul de picior ;
 De picior, de după cap,
 Nu știu, Doamne, cum să scap ;
 De picior, de după gît,
 Nu știu, Doamne, ce-am făcut.

Frumoasă-i primăvara
 Când se gătește mîndra
 Să samene grădina,
 Și-nflorește liliacu,
 Și-și mută mîndra cerdacu !
 Se gătește ca o floare
 Să ne facă de mîncare.
 Și pune sămînța-n poală
 Și iese-n grădin-afară.
 Mai aruncă cîte-o mînă,
 Cucii cîntă de se-ngîină.
 Nu știu, Doamne, cum să-i fac,
 Să-i ajut la semănat ;
 Să-i iau grăunțe din poală
 Și să le-arunc pe răzoară.
 Măi surată, măi vecină,
 Fă-ți porțiță la grădină.
 Cîinii leagă-i după șură,
 Să viu și eu în grădină
 Tu să stai la sărutat,
 Eu să stau la semănat.

Și iar verde mărgărit,
 Mă uitai la răsărit,
 Văzui primăvara viind
 Și zăpada petecind,
 Colțul la iarbă crescînd,
 Oamenii la plug arînd.
 Alții-n luncă ciocănind,
 Taie resteie de jug,
 Nevestele coborînd,
 Îmbrăcate-alimănit,
 Ducînd mîncare la plug.
 Fi-i-ar fusu-alimănit,
 Că prea sună afurisit
 Și n-aude cînd o strig
 Să nu mai meargă la plug,
 Că-i căldură și zăpuc ;
 Să vie la neica-n vale
 Că e umbră și răcoare
 Și-i bine de sărutare.

I-auzi, mîndro, turtureaua,
 Haide, c-a-nverzit vâlceaua,
 Să culegem viorele,
 Să le facem chiticele.
 I-auzi cîntă și mierlița,
 Colo-n vale-n poieniță,
 Unde-mi dai, mîndro, guriță.
 Cobori, mîndro, dacă vrei,
 Cobori în vale-n zăvoi,
 Că vin și eu cu doi boi
 Să culegem ghiociei.
 Ghiociei și viorele,
 Să le facem chiticele.

=

Foaie verde lemn ș-un prun,
 Măi salcîm de lîngă drum,
 Te-aș tăia dar nu mă-ndur,
 Te-aș tăia de la jumate,
 Dar mi-e frică de păcate ;
 Te-aș tăia de vîrf în jos,
 Mi-ai fost de mare folos.
 Bine e, salcîm, de tine
 Că nu-mbătrînești ca mine.
 Primăvara-mbobocești
 Și toamna te-ngălbenești.
 Salcîmule, tu și eu,
 Amîndoi am trăit rău,
 Dar la anul care vine
 Om trăi și noi mai bine.
 Eu cu mîndra,
 Tu cu umbra,
 Pînă cînd ți-o cădea frunza.

Foaie verde ca aluna,
 Mîndra care-o am acuma,
 Eu n-o dau pe toată lumea ;
 Căci cu lumea n-am ce face,
 Cu mîndra vorbesc ce-mi place.

Foaie verde de sporiş,
Hai, mîndro, pitiş, pitiş,
Pînă-n vale-n aluniş
Să ne iubim pe furiş
Căci nu mai e tufăriş.
Aluniş cu iarbă verde,
Cine intră nu se vede ;
Aluniş cu umbră deasă,
Cine intră nu mai iasă,
Ai, mîndră, mergem şi noi
Să ne iubim amîndoi
Pe iarbă şi pe trifoi,
Să cînte cuci lîngă noi.
Cucii şi privighetoarea,
C-aşa ne-a fost ursîtoarea.
Şi te sui, mîndruţo,-n deal
Să-ţi arăt traiul de an
Şi amorul din alt an,
Unde noi că ne iubeam
Şi-unde ne mai sărutam.

225

Au plecat olteni la coasă, iula, iula, la,
Şi-au rămas oltencele
Să secere grînele.
Şi să vezi olteanca mea
Cum mai seceră şi ea.
Du-te, soro, la izvor
Şi ia apă-ntr-un urcior ;
Du-te la izvor pe luncă,
Să vezi oltenii cum lucră.
Fă-le, soro, semn cu mîna,
Să vie la noi încoa.
De ți-e dor, neică, ți-e dor,
Pune-ți coasa pe răzor ;
Pune-ți coasa pe căpiță
Şi vino să-ți dau guriță.
Că mîine e sărbătoare,
Să facem de-o horă mare,
Să jucăm şi să cîntăm,
Cu toți să ne bucurăm.

— Plopule, foaie rotundă,
 Mai lasă-ți puțină umbră
 Să mă dau cu mîndra-n dungă.
 — Eu, puiule, te-aș lăsa,
 Dar ți-e mîndra tinerea
 Și se usucă frunza,
 Și n-au cucii ce mînca,
 Cucii și privighetoarea,
 C-așa mi-a fost ursitoarea.
 — Ursitoarea mi-a fost bună,
 Dar mi-a fost mintea nebună,
 Căci ișeam seara pe lună,
 Cu doi cavaleri de mînă.
 Unu-mi ținea cobilița
 Și altu-mi săruta gurița ;
 Unu mă ținea de mînă
 Și altu mă săruta-n gură.
 — Plopule, frunzele tele,
 Duce-s-ar vîntu cu ele
 Pe la poarta mîndrii mele,
 S-astupe urmile mele,
 Să rămîie lăsturelul,
 Să-i iau mîndrii testimonul,
 Testimel de bumbăcel.
 Cîte-o mică floare-n el,
 Cîte-o floritică-albastră,
 Că mi-e mîndruța frumoasă
 Ca garoafa la fereastră.
 O aplec de vîrf în jos.
 Umple casa de miros ;
 O aplec de vîrf la vale,
 Umple casa de răcoare.

227

— Pădurice, pădurea.
 Lasă-mă la umbra ta
 Să mă iubesc cu mîndra.
 — Zău, voinice, te-aș lăsa,
 Dar mi-e frică de ceva.

Că ț-ă mîndra tinerea
Și faci păcate cu ea,
Mi se pălește frunza
Și n-au cucii ce mînca,
Nici mierlița n-o mai sta.
Fire-a năibii de pădure
Cu mugurelul din tine,
Ce-a crescut un an de zile !
Nu mă mai spune la lume
C-am iubit pe mîndra-n tine.
Las' să mă spuie frunza
Că ea mi-a făcut umbra,
Cînd am iubit pe mîndra ;
Să mă spuie pămîntu
Că mi-a fost așternutu :
Să mă spuie și iarba
Că ea mi-a fost salteaua.
Fire-a năibii de pădure,
Cum mai cîntă cucu-n tine
Și mai gros și mai subțire,
Și eu n-am avut venire
Să mă plimb cu mîndra-n tine.

228

Foaie verde de trei mure,
Pădure și iar pădure,
Neatinsă de săcure
De cincizeci de ani de zile,
Nu mai mă spune la lume
C-am vărat o vară-n tine
Cu-a mea mîndră lîngă mine ;
Să mă spuie doar pămîntul
Că el mi-a fost așternutul ;
Să mă spuie doar frunza
Că ea-mi știe pe mîndra.
Pădure și iar pădure,
Cum mai cîntă cucu-n tine.
Și pe gros și pe subțire !
Cucul cîntă glas duios
Pentru-al nostru trai frumos :
Cucul cîntă glas subțire
Pentru-a noastră despățire.

Și eu n-avusăi venire
 Să intru cu mîndra-n tine
 Să beau vin, să mănînc mure,
 Și cucul să-mi cînte bine.
 Foaie verde bobîlnic,
 De-ar fi cucul de-un voinic,
 L-aș prinde de-un ibomnic ;
 Dar mi-e cucu-o păsărea,
 Nu știe ce-i dragostea,
 Eu o fac și altu mi-o ia.
 Pădurice, pădurea,
 Lasă-mă la umbra ta
 Să mă iubesc cu mîndra.
 Eu cu mîndra, tu cu umbra,
 Pînă ți-o-ngălbeni frunza.
 — Nu te las la umbra mea
 Că ți-e mîndra tinerea
 Și faci păcate cu ea,
 Jos la rădăcina mea,
 Și se usucă frunza,
 Și să pălește iarba,
 N-are cucul ce mînca.
 — Ia mai cîntă, cucule,
 În toate diminețele,
 Să te-audă mîndrele ;
 Să te-audă mîndra mea,
 Care m-am iubit cu ea.
 Cîntă, cuce, numai mie
 Că la vară cine știe,
 Eu mă duc la miliție
 Și-ți rămîne mîndra ție.
 Nu rămîne numa-a mea
 Și rămîne-a multora,
 La băieți de sama mea.
 Cîntă, ouce, numai mie
 Că la vară cine știe,
 Ori că trăiesc, ori că mor,
 Omul e vis trecător.
 Ia mai cîntă, cucule.
 — Nu mai poci, voinicule,
 C-am cîntat la Șopîrlița
 Și mi-a degerat gurița ;
 Într-un bordei dărîmat,
 Un picior mi-a degerat,
 Limba-n gură mi-a secăt.

Foaie verde rug de mure,
 Pădure, dragă pădure,
 Frumos cîntă cucu-n tine !
 Eu zic cucului să tacă,
 El se mută pe-altă cracă,
 Numa-n ciuda mea să facă.
 De-aş fi pasăre ca cucu,
 Nu m-aş mai duce la lucru,
 Şi-aş sta ziua şi-aş cînta
 Numai pentru mîndra mea.
 Dar cucu-i o păsărea,
 Nu ştie ce-i dragostea.
 Pasăre din valea seacă,
 Spune-i cucului să tacă ;
 Să nu cînte răguşit
 Că mîndruţa m-a urît ;
 Să nu cînte supărat
 Că mîndruţa m-a lăsat.
 Şi iar verde rug de mure,
 Pădure, dragă pădure,
 Să nu mă mai spui la lume
 C-am intrat cu mîndra-n tine.
 Las' să mă spuie frunza
 Că ea mi-a ținut umbra ;
 Las' să mă spuie pămîntul
 Că el mi-a-auzit cuvîntul,
 Cînd am făcut jurămîntul.

230

Foaie verde rug şi mure,
 Pădure, dragă pădure,
 Crescuşi naltă şi subţire,
 Neatinsă de secure,
 Frumos cîntă cucii-n tine,
 Şi pe gros şi pe subţire.
 Dar eu n-am avut leznire
 S-ascult, cucule, la tine,
 C-am fost tare supărat
 Şi de mîndruţa uitat.
 Dac-ar fi pe gîndul meu.
 Să te-ascult, cuce, şi eu.

Frunzuliță bob negară,
 Să te-ascult la primăvară
 Când o-nfrunzi codru iară,
 Cu-nfloritul florilor,
 Cu murmurul apelor.
 Să te-ascult cu foc și pară,
 Cu capul la mîndra-n poală.
 Pe zăvelca cu beteală,
 Să-mi treacă de oboseală.
 Frunzuliță bob areu,
 S-o-implini și dorul meu,
 Dorul meu și jalea mea,
 Ce mi-apasă inima,
 Că nu eram cu mîndra.
 Foaie, frunză firicel,
 De-ar fi cucul voinicel,
 L-aș prinde ibomnicel ;
 Dar cucul e-o păsărea,
 Nu-i pasă de jalea mea.
 Foaie verde foi de ghindă,
 Cuculeț, pasăre blîndă,
 Sui la munte și ne cîntă.
 Stai pe-o rămurea de fag
 Și cîntă, cuce, cu drag ;
 Cîntă sus pe mărăcine,
 S-asculte lumea la tine
 Că prea cînți frumos și bine.
 S-ascult și eu cu mîndra
 Care m-am iubit cu ea
 Din copilăria mea.

231

Pădure dragă, pădure,
 Netăiată de secure
 De cincizeci de ani de zile.
 Nu mă mai spune la lume
 C-am vărat o vară-n tine.
 Cu mîndruța lîngă mine.
 Să mă spuie doar pămîntul
 Că el mi-a fost așternutul ;
 Să mă spuie doar iarba
 Că ea mi-a fost saltea ;

Să mă spuie doar frunza
Că ea-mi știe pe mîndra.
Foaie verde trei smicele,
Colea-n vale-ntre vâlcele
Cîntă două turturele.
Una cîntă și mai bine,
Te iubesc numai pe tine.

232

Foițică iarbă lungă,
Mi se duse mîndra-n luncă.
Cum să fac să mă stricor,
S-o sărut în obrăjor ?
Mă-ntîlnii cu mîndra-n luncă,
Ochii la mine și-aruncă,
Mă-ndeamnă mereu la muncă.
Foaie verde izmă creață,
Am o mîndră cam isteată,
Totdeauna-mi dă povață
Să nu-i fac cu ochiu-n față.
Foaie verde solzi de pește,
Nevasta care iubeste,
Umblă cu papucii-n dește,
De bărbat nu se ferește.
Cu papucii decupați,
Fără teamă de bărbat.
Greu la deal și rău la vale,
Mîndra-i mîndră pînă moare.

233

Foaie verde trei bujori,
Mă uitai prin prunișori,
Văzui ochii căpriori,
Ochii negri și căprui,
I-aș pupa și să-i mîngîi.
Că ce mult te-am așteptat
Să vii la teiul rotat,
Să stăm amîndoi la masă,
Să te iau la mine-acasă.
Lunca-i mare, locu-i tare,
Eu te-aștept cu demîncare.

Ia, neicuță, de mănîncă,
Ți-am gătit un pui de curcă.
Și din sticlă vin de bea,
Și eu să-ți dau dragostea.

234

La pârul de peste vale
Și-a făcut dragostea cale
Tocma-n zi de sărbătoare.
Pârul n-avea umbră mare
Că frunza s-a scuturat,
Mîndra s-a pus pe oftat ;
Că pădurea s-a rărit
Și lumea m-a dovedit. ≠
Oftează, mîndro, oftează,
Toată lumea să te crează
Că i-ai fost lu neica dragă ;
I-ai fost dragă de demult,
Să nu crezi că te-am urît ;
Te-am urît două-trei zile,
Dar mi-e gîndul tot la tine.

235

Foaie verde mărgărit,
Și-am să bag cu cucu-n plug,
El să cînte, eu s-ascult,
Și doru-mi ține de coarne,
Dragostea-mi pune la boabe.
Ce mai boabe risipite,
Ce mai vite necăjite !
Știi, mîndro, ce-am pus de gînd ?
Să-l dăm la naiba de plug,
Să mai stau cu mîndra-n crîng,
Că zăvoiu mi-a-nfrunzit
Și e bine de iubit.
— Ioane, Ioane și Ionică,
Da n-auzi tu, Ioane, muică,
Cum trece lumea la muncă
Și tu stai cu mîndra-n luncă ?

— Mai las-o dracu de muncă,
Să mai stau ou mîndra-n luncă.
Că-mi vine mîndruța mea
Cu plosca de cinci oca,
Cu puiu fript în basma
Și cu azmiță de pîine,
Să trăim amîndoi bine.
Cu sticluta cu rachiu,
Dac-oi muri, mort să fiu.

236

Foaie verde bob năut,
Dă, Doamne, ce ți-am cerut ;
N-am cerut bani împrumut.
Cer noroc și sănătate,
Și dragoste pîn' la moarte.
Ș-atunci sînt bogat din toate.
Foaie verde ca nalba,
Mîndro, de gurița ta
Nu mă mai poci sătura
Că e dulce ca mierea.
Măi mîndruțo, mîndra mea.
Hai cu neica la vâlcea
Ca să-mpărțim dragostea.
Tu cu-a mea și eu cu-a ta,
Măcar de m-oi înșela.

237

Foicică foaie lungă,
Mi se duce mîndra-n luncă,
La mine ochii și-aruncă
Și-mi face semnul de ducă.
Foicică foaie lată,
Și-am o mîndră cam iubeață,
Toată ziua-mi dă povață
Să nu-i fac cu ochiu-n față.
Cînd îmi vine mîndra-n gînd,
Mă deștept din somn plîngînd ;
Mă deștept și caut bine,
Nu e nimeni lîngă mine.

Foaie verde trei lămâi,
 — Eu ți-am spus, mîndro, să vii
 La cireșul dintre vii,
 Unde ne-am iubit întîi.
 — Eu, puiule, am venit
 Și te-am găsit adormit.
 — De ce nu m-ai deșteptat ?
 — Puiule, n-am cutezat
 Că te-am știut supărat.
 Puiule, îți pare bine
 C-acum nu mai ești cu mine ?
 Căci cu mine cînd erai,
 Numai supărat ședeai.

239

Și să-i zicem rug de mure,
 Marine, Marine,
 Ziua, noaptea prin pădure,
 Plin de rouă ca și-un cîine,
 Neagră-i cămașa pe tine.
 Foaie verde sălcioară, dragă Mărioară,
 Ia-o tale și mi-o spală
 Cu săpun de tămîioară,
 Cu apă din cinci izvoară
 Să fac fetele să moară.
 Foaie verde mărăcine, Marine, Marine,
 De trei zile prin pădure
 Să nu pui mîna pe mine,
 Paic-aș fi rudă cu tine.
 Și chiar rudă dac-am fi,
 Amîndoi tot ne-am iubi.

240

Cîntă, cuculețule,
 'N toate diminețele,
 Să te-auză mîndrele.
 Să te-auză mîndra mea,
 Care m-am iubit cu ea,
 Din copilăria mea.

Nu cînta pã arãturã,
Sã-ți între pulbere-n gurã ;
Și du-te la noi la șurã,
Pune-te pe-un mărãcine
Și cîntã frumos și bine
S-asculte maica la tine,
Sã-i treacã de dor de mine.
De-ar fi cucu de-un voinic,
L-aș prinde de-un ibovnic ;
Dar mi-e cucu o pãșãrea,
Nu știe ce-i dragostea.

241

Unde-aud cucul cîntînd
Și mierlița șuierînd,
Nu mã țiu om pe pãmînt.
Eu îi zic cucului sã tacã,
El se suie sus pe creacã
Și tot cîntã de mã seacã.
Iar mai jos pe rãmurea
Mai cîntã o turturea,
Tristã ca inima mea.
Cucu zice de pornire
Și-al meu suflet de iubire.

242

Cuculeț de la pãdure,
Du-te la neica și-i spune
Sã se-ntîlneascã cu mine
La fãgetul din pãdure,
Cum nu e altul pe lume.
Poteceaua din pãdure,
Pardositã-i cu alune,
Cum nu e alta pe lume.

243

Foaie verde și-o cucutã,
Drag mi-e puiul de pe luncã,
Cu drag vine și se culcã.

Cucul cîntă, se silește,
Puiul se călătorește.
Trandafir, trandafiraș,
Te-am iubit de copilaș
Și-acum te duci și mă lași.
Astăzi plec, mâine mă-ntorc
La pustiul de noroc,
Să fiu cu mîndra-ntr-un loc.
— D-ai mai zibovi o lună,
Mă găsești pe drum nebună ;
Și de-ai zibovi un an,
Mă găsești neagră catran.
— Cucule de la pădure,
Du-te la mîndra și-i spune
Să nu se mai poarte bine
Cu parale de la mine.
Să se poarte mai așa
Cu parale de la ea,
Căci mi-a scos inima.

244

Pasăre galbenă-n cioc
Și pestriță peste tot,
De mi-oi cînta de noroc,
Să trăiești cu pui cu tot ;
Dacă mi-oi cînta de bine.
Să trăiești în fericire ;
Iar de mi-oi cînta de rău.
Să mori cu tot neamul tău.
Păsărică de pădure.
Du-te la mîndra și-i spune
Să m-aștepte-n poieniță,
Că eu viu să-mi dea guriță
Iar de nu m-oi asculta,
Să-ți cadă aripa ta.

245

Frunzuliță rug de mure,
Cuculeț de la pădure,
Te-aș ruga să-mi faci un bine.

Să vii diseară la mine,
Să-ți pun pliculețu-n cioc,
Să mi-l duci la regiment,
La puiul care-l aștept.
Și să i-l pui pe fereastră,
Cînd l-o lua să-l citească,
Lacrimile să-l pornească,
Cum m-a pornit și pe mine,
De nu i-am mai scris mai bine.
Sus pe crucea cea de piatră,
C-a fost dragoste-nfocată ;
Sus pe crucea de argint,
Să nu ne uităm curînd ;
Să ne uităm la cinci ani,
Fie placul la dușmani.

246

La Jii, murgule, la Jii,
Că sînt fete durdulii,
Cu obrazii rumenii.
Foaie verde bobaglas,
Îndeamnă, murgule, la pas,
S-ajungem la vreme-acas',
C-am o mîndră ca și-o floare,
Ne gătește demîncare.
Ție paie și cu fîn,
Mie friptură și vin.
Di, di, di, murguleț, di,
Di, di, di, că n-oi muri,
Nici ochii nu ț-or plesni.
De cînd, murgule, te-am luat,
Nici o slujbă nu ți-am dat ;
Iar acum să te gătești,
Că ai să călătorești.
Să pui șaua sus pe tine
Și mă du ales și bine.
Cînd oi zice hăi și hăi,
Să sai șaptezeci de văi,
Șapte văi, șapte vâlcele,
Pînă la mîndrele mele.
Murgule, coamă stufoasă,
Fă-ți picioarele grămadă
Și mă trece Oltu-odată,
La Marița sprîncenată.

Di, di, di, murgule, di,
 Pîn' la mîndra n-oi plesni.
 Cînd oi zice-o dată : hop !
 Să sai șaptezeci de gropi,
 Șapte văi, șapte vâlcele,
 Șaptezeci de potecele,
 Ș-apoi, murgule, mi-oi sta
 La portiță la mîndra.
 Hai, hai, hai, murgule, hai
 La mîndruța peste plai.
 Du-mă, du-mă legănat
 Și-mbuiestru așezat.
 Murgule, coamă rotată,
 Și cu coama răsfirată,
 Fă-ți picioarele grămadă
 Și mă du la mîndra-ndată.
 Hai, hai, hai, murgule, hai
 La mîndruța peste plai.

Na, na, na, murgule, na,
 Ți-o da apa cine-o vrea.
 Eu-ți dau apă cu găleata
 Și grăunțe cu covata,
 Și mă plimbai lumea toată.
 Dar acuma te-am vîndut
 Și banii că i-am băut
 Cu mîndrușili de gît.
 Na, na, na, murgule, na,
 Ți-o da apă cine-o vrea.
 Eu-ți dam apă cu găleata
 Și grăunțe cu covata,
 Și mă plimbai lumea toată.
 Mă sui ai dealurili,
 Coboram vâlcilili
 Și pierdeai potcoavili,
 Pe la toate mîndrili.

Bădiță, sărutul tău
 Să mi-l dai, bade, mereu ;

Să mi-l dai seara pe lună,
Ca să-mi faci inima bună.
Numai codru să ne vadă
Cît ți-am fost, badeo, de dragă,
Codrul și vâlcelele,
Cînd îți pupam buzele.
Eu am flori, bade, la ie,
Pune și tu-n pălărie.
Cînd o veni prînzu-ăl mare,
Să vii, mîndro, cu mîncare
Ca să-ți dau o sărutare.
Și după ce mi-oi pleca,
Mult oi plînge și-oi ofta,
Mîndro, de dragostea ta,
C-a fost bună, n-a fost rea.

250

Lună, lună, mi-ești nebună,
Căci răsai noaptea pe brumă.
Eu cu mîndra în zăvoi
Și tu lumini peste noi.
Ține, Doamne, luna-n ceață,
Să stau cu mîndra pe brațe,
Să mi-o sărut cu dulceață,
Să nu-i fac semne pe față.
Ține, Doamne, luna-n nor,
Să stau cu mîndra-n privor,
Să mi-o sărut binișor,
Binișor și cu dulceață,
Să nu-i fac semne pe față.

251

Foaie verde iasomie,
Maria neichi, Marie,
Cîte mi-ai făcut tu mie,
N-am o coală de hîrtie
Și-un logofăt să mi-o scrie ;
Logofăt cu știință multă,
Să mi-o scrie mai mărunță.
Mărioară, Mărioară,
Nu mă vezi că zac de boală ?

Dă-mi gurița și mă scoală,
Ori un par și mă omoară ;
Parul să fie supțire,
Să nu mă omoare cu zîle ;
Parul să fie de plop,
Să nu mă omori de tot ;
Parul să fie de fag,
Să știi c-am murit cu drag.

252

Cine-mi trece pe colnic ?
Nevestica cu lipic,
Cu cîrpa de borangic.
Cum aş face s-o apuc
La patul care mă culc,
Mijlocelul să i-l strîng,
Trei coaste din piept să-i frîng
Și p-ălelante la rînd.
Una să i-o las mai moale,
Pentru-o zi de sărbătoare.
Porumbiel albu la pene,
Du-te la a mea muiere,
Să-mi facă cina dă vreme.
Că dacă m-o-ntîrzia,
Ea știe patima mea ;
D-oi veni dăseară beat,
Știe bine ce-o să-i fac.

253

Nu mă vezi cum ard în foc ?
Ard în foc și ard în pară,
Pentru tine, Marioară.
De-am avut, de n-am avut,
La nimenea n-am cerut
Ș-am trăit cum am putut.
Ard în foc și ard în pară,
Pentru tine, Marioară.
Maică, decît mă făceai,
Mai bine un pom sădeai.
Făcea poame, nu făcea,
Era în grădina ta,

Tu de el te foloseai,
Numai grija mea n-aveai.
Nu mă vezi cum ard în foc ?
Ard în foc și ard în pară,
Pentru tine, Marioară.

254

Țucu-ți, lele, gurița,
Seara cînd treci ulița ;
Țucu-ți, lele, buze dulci,
Seara cînd vii să te culci.
Pui, pui, pui, găină neagră,
Iubește-mă, bade dragă ;
Iubește-mă dacă-ți plac,
Dacă nu, silă nu-ți fac.
Că eu silă de-ți făceam,
Eram mică, nu știam ;
Dar acum m-am făcut mare,
Mă iubește orișicare ;
Mă iubește bun și rău,
Băieții din satul meu.

255

Stai, bade, pe lemne verzi,
Căci n-ai venit să mă vezi ;
Și stai și pe lemn uscat,
C-aseară te-am așteptat.
Foicică foi și-o fragă,
Iubește-mă, bade dragă ;
Frunză verde lămîiță,
Iubește-mă, mări badiță ;
Iubește-mă dacă-ți plac,
Dacă nu, silă nu-ți fac.
Că și eu te voi iubi,
Pînă-n ceasul de-oi muri.

256

Lelișo, cu casa-n colț,
Iubește-mă dacă poți,

Dacă poți și dacă-ți plac,
Iar de nu, silă nu-ți fac.
Lelițo, cu casa-n vale,
Pîn' la tine-i lungă cale,
Cale lungă și cernută,
Cu drag de mine bătută.

257

Firicel de cînepă,
Să nu vii de sîmbătă,
Și să vii duminică,
Eu acasă-s singură.
Mama e la vie.
Tata e pe linie,
Eu acasă-s singură,
Culcată pe scîndură.
Dorm cu fața la părete,
Cu gura fiptă de sete,
Tot de focu tău, băiete.
Dacă-ți trebuie muiere,
Vin la mama și mă cere
Mama, tata, nu m-o da,
Vin pe stele și mă ia
Și mă du la casa ta.

258

Cînd eram la mama mea,
Eram ca o rîndunea ;
Dar acum la mama lui
Nu sînt pasăre, nici pui.
Dumnezeu, de mila mea,
M-a făcut o rîndunea
Și-am zburat la mama mea.
Mama mea cînd mă vedea,
Din gură mă ușuia
Și din gură că zicea :
— Uș, uș, uș, pasăre rea,
Că tu nu ești fata mea.
— Mamă, nu mă ușui
C-am ceva a povesti,
Cum trăiam și eu odată,
Cînd eram la mama soacră.

Punea masa și mînca,
Pe mine nu mă chema :
Cînd punea masa de cină,
Mie nu-mi dădea odihnă.
Decît, mamă, mă făceai,
Mai bine un puț zîdeai,
Un puț, c-are apă rece.
Să bea lumea care trece.
Și din mîna mea cea stîngă,
O tufă de făcut umbră ;
Și din mîna mea cea dreaptă,
O cană de băut apă.
Să treacă și soacră-mea,
Să bea apă cu cana.
Cînd o bea apă din cană,
Să se facă stan' dă piatră ;
Să vadă că-i blestemată
De-o noră nevinovată.

259

Am fost una la părinți,
Ca lumina-ntre doi sfinți.
Părinții se bucurară,
Pe mine mă măritară,
Peste deal și peste vale.
De străină ce eram,
Ziua și noaptea plîngeam.
Trecu o lună de zile,
Veni mama pe la mine
Și mă-ntreabă de-o duc bine.
Eu de frică, de rușine
I-am spus mării c-o duc bine.
Trecură trei luni de zile,
Veni tata pe la mine,
Mă-ntreabă de trăiesc bine.
Trăir-ar și ei ca mine,
Să vadă dacă e bine.
O zi bună, zece rele,
Așa trec zilele mele ;
O zi bună și-alta rea,
Așa trece viața mea.
Mă făcui o păsărea,
Mă dusei la mama inea.

Mama mea, la-a pășărea,
Din gură așa-mi spunea :
— Ușu, ușu, pășărea,
Că n-oi fi tu fata mea ;
Că eu o fată-am avut
Și și-a luat ce i-a plăcut.
Mă dusei la frate-meu
Și mă uitai pe fereastră.
Frate-meu ședea la masă,
Cu copiii și cu nevastă.
El din gură așa-mi zicea :
— Ușu, ușu, pășărea,
Că n-oi fi tu sora mea.
Că eu o soră am avut
Și și-a luat ce i-a plăcut.
Mă-ntorsei la soacră-mea. =
Soacră-mea când mă vedea,
Ea din gură îmi zicea :
— Pășărică, pășărea,
Vino-ncoa la mama ta
Că tu ești fetița mea.

260

Foaie verde foi de nuc,
Mai am o zi și mă duc.
Eu mă duc, codrul rămîne,
Plînge frunza după mine,
Plînge frunza și iarba,
Și măicuța, sărmana.
Pune, maică, perna-n pat,
De străin m-am săturat,
Că străinu-i ca și spinul,
Și amar ca și veninul.
Străina mării, străină,
Ca garoafa din grădină.
Nici garoafa nu-i străină
C-are pui și rădăcină,
Și mai face vara flori
Și are multe surori.

261

Cînd eram la mama fată,
Mîncam pîine de seară,

Cernută cu sita rară,
Și-o mîncam, cîntînd pe-afară.
După ce m-am măritat,
Pîinea e de grîu curat,
Cernută cu sita deasă
Și-o mănînc plîngînd în casă.

262

Frunză verde unt de nucă,
Bine e cu nevestică,
Dar să ai și-o ibovnică,
Ibovnică de departe.
Dumnezău să-i facă parte
De lumînare la moarte,
Că mi-a luat dorul din spate,
Arsuri dî la-ncheieturi,
Dragoste cu izbituri.

263

Foaie verde foi de nuci,
— Măi Gheorghică, un' te duci
De nu stai ca să mănînci,
De nu stai ca să te culci?
— Mă duc, mamă, -n sat la fete,
Unde dorul mă trimete.
Dorul mîndrii de n-ar fi,
M-aș culca, m-aș odihni.
Foaie verde matostat,
— Măi Gheorghică, pui băiat,
Ia mai dă devale-n sat
Că mie mi s-a urît
Singurică pe pămînt.
Singurică, singurea,
Milă de la nimenea.

264

Magheran, floare cătată,
Vin, puișor, de-mi arată
Unde ne-am iubit odată,

La nucul cu frunza rară,
Unde ne-am iubit o vară.
Puiule, cin' ți-a dat sfat ?
M-ai iubit și m-ai lăsat.
— Sfat mi-a dat frunza de prun,
Să iubesc și să nu spun ;
Sfat mi-a dat frunza de fag,
Să iubesc pe cin' mi-e drag ;
Sfat mi-a dat frunza de nuc,
Să iubesc și să mă duc.
— Vin, puiule, serile,
De-ascultă-mi certurile,
Căci mă ceartă mămica
De ce ți-am dat gurița.
Fă-mă, Doamne, ce m-oi face,
Fă-mă raza stelelor,
Drumul comănencelor,
Să iubesc o comănoaică
Cu solzii ca de șerpoaică.

265

Spune, mîndro, poți, nu poți,
Cu vorba să nu mă porți
Și să mă ții pe la porți,
Să mă latre cîinii toți,
Eu să dau din colț în colț,
Să mă facă lumea hoț.
Spune, mîndro, vrei, nu vrei,
La vâlcea mă roagă trei
Cu poala plină de lei.

266

Sălcioară, gălbioră,
— Marie și Marioară,
De ce n-ai ieșit aseară ?
— N-am ieșit că n-am putut,
M-a pus mama la cernut.
Și mi-a dat o sîtă deasă,
Ca să nu mai ies din casă ;
Și mi-a dat o sîtă rară,
Ca să nu mai ies afară.

— Marie și Marioară,
Cînd ți-oi face semn deseară,
Să nu stai la îndoială
Și să ieși în sală-afară.

267

Am fost aseară la clacă,
N-am găsit fată să-mi placă...
Fata care-mi place mie,
N-o lăsa mă-sa să vie,
O ține-nchisă-n colivie,
La mine tot să nu vie.
S-o ție-nchisă și-n casă,
Tot la mine o să iasă
Să-mi dea gura pe fereastră.

268

Aolică, băiețele,
Vin la mama de mă cerc
Dacă-ți trebuie muiere.
Să mai vii cu doi băieți,
Să dea apa la lopeți.
Dacă-i fi un om viteaz,
Fă-ți grădină cu pîrleaz
Și-n grădină o fîntînă,
Să vezi maica cum mă mîină,
De trei ori pe săptămînă,
Cu doniciora pe mîină
Să-i aduc apșoară bună.

269

Măi băiete, băiețele,
Dacă-ți trebuie muiere,
Vin la maica de mă cere.
Maica e muiere rea,
Nu vrea ție să mă dea.
Vin pe lună și mă ia
Și mă du în casa ta,
Și-mi dă vin și cu cafea.
Și mă fă nevasta ta.

M-a trimes mama la vie
 Să iau struguri și-o lămâie.
 Ocolii aracii toți,
 Nu găsii strugurii copti ;
 Ocolii și via toată,
 Nu găsii struguri să-mi placă.
 Scoborîi din deal în vale,
 Mă-ntîlnii cu Gheorghe-n cale.
 O vecină m-a văzut
 Și la mama ne-a pîrît,
 Și măicuța ambițioasă
 Mă luă și mă-nchisă-n casă.
 Stam cu coatele pe masă
 Și priveam la Gheorghe-n coastă
 Cum mai seceră la grîu,
 Cu batista mea la briu ;
 Cum secera la secară,
 Cu batista mea de-asăară.
 Gheorghe, batista-i murdară,
 Vino la noi și ți-o spală.

Frunzuliță ca bobu,
 În pădure la Corbu,
 Frumos mai cîntă cucu.
 Ară neica cu plugu,
 Mîndra vine cu prînzu.
 — Bună zîua, om la plug,
 Da cum merg boii la jug !
 — Și mai bine ar mergea,
 Dacă ai fi și dumneata.
 Pune masa să prînzim.
 — Eu n-am venit să prînzesc,
 Și-am venit să-ți povestesc
 Cu soacră-mea cum trăiesc.
 Căci umblă prin cotituri
 Să facă fermecături,
 Să ne fermece pe noi
 Să nu mai fim amîndoi.

La nimiazi, în prînzul mare,
 Vine mîndra cu mîncare.
 — Și-ai noroc, bade, la plug,
 Bine-ți merg boii la jug !
 — Boii-ar merge și mai bine
 Dac-ai fi și tu cu mine ;
 Boii-ar merge și-ar mai sta,
 Dac-ai fi și dumneata. . .
 — N-am venit să prînzuiesc,
 Și-am venit să-ți povestesc
 Cu soacră-mea cum trăiesc ;
 Trăiesc bine ca cu dracu,
 Că și-aseară mi-a spart capul.

Mărine, la nunta ta,
 Toate fetele juca ;
 Numai una nu juca,
 Șădea-n poartă și plîngea,
 Din guriță blestema :
 — Mărine, să te usuci
 Ca pîinea care-o mănînci
 Și ca vinul care-l bei,
 Că-mi spuneai că tu mă iei,
 Și de luat nu mai m-ai luat,
 M-ai făcut de vorbă-n sat.
 De vorbe și de ponoase
 Nu mai am carne pe oase.
 Puținică ce-a rămas,
 Și aia s-a fript și s-a ars.
 Cînd oi vrea s-o cîntărești,
 Nici o litră nu găsești ;
 Nici o litră, nici un gram,
 Nici o jumătat' de gram.

— Neghiniță neagră,
 Mîndruliță dragă,
 Vino după mine
 Ca să trăim bine.

— Ioane, Ioane,
Decît după tine,
Mai bine mă fac
Trestie pe lac
Și-oi trăi cu drag,
Depart de lume,
Cu gîndul la tine.
— Fă-te, mîndro, fă-te,
Că și eu m-oi face
Mică seceruică
Ș-am să plec pe luncă
Și te-oi secera,
Trestioara mea,
Pe brațe te-oi purta
Toată viața mea.

275

— Mărioară de la munte,
Nu purta părul pe frunte
Că ți-au ieșit vorbe multe.
— Las' să-mi iasă că nu-mi pasă.
M-a făcut mama frumoasă,
Nici la apă nu mă lasă.
Nici la apă, nici la șură
Că-i e frică că mă fură.
Căci mai m-a furat o dată,
M-a căutat vara toată.
M-a găsit în grădiniță,
Stam de vorbă cu Gheorghită ;
Iar acum de m-o fura,
Înapoi nu m-o mai da.

276

Și-am zis verde sălcioară,
Colea-n vale la izvoară
Zace-un voinicel de-o boală
Și-l păzește-o fată mare.
— Zaci, voinice, ori te scoală,
Ori mai dă-mi și mie boală.
Că mie mi s-a urît
Tot la perne scuturînd
Și la plăpumi strămutînd,

De la umbră pîn' la soare,
Pîn' la draga de răcoare.
— Du-te, neică, te mărită
Că eu dacă m-oi scula,
Oi veni la nunta ta
Și-oi da și eu ce-oi putea.
Foaie verde de-un dudău,
Astă boală de-o zac eu
Nu e de la Dumnezeu,
Singur mi-am făcut-o eu ;
Nu e boală din cuțit,
Și e boală din iubit.

277

La mîndra și la mîndra,
Bate vîntu cînepa.
Și mi-o bate iute-n floare,
Mîndra după mine moare ;
Și mi-o bate la tulpină,
Mîndra plînge și suspină.
Taci, mîndruțo, nu ofta
Că bădița te-o lua
Cînd s-o coace cînepa
Și o duce-o la topitoare,
Și te-o lua pe matale.

278

Pe la coadă de vâlcele,
Cum mai plîng mîndrele mele
Că mă depărtez de ele !
Cum mai plînge mîndra mea
Că eu plec și-o las pe ea.
Și mă-ntreabă cînd mai viu.
Eu le spui : la primăvară,
Ele plîng de se omoară.

279

Foaie verde popîlnic,
Trece Ioana pe colnic
Răsucind la borangic.

Răsucește de trei zile
 Și pe fus n-are trei fire.
 — Ce cați, Ioană, pe colnic ?
 — O vacă și-un vițal mic,
 Și-un pustiu de ibornic.
 Foaie verde bob areu,
 Eu te strig de la vițai
 Și tu ieși din păducei,
 De la iborniciu tăi.

280

Foaie verde aluniș,
Mîndra mea de la Pietriș
Mă roagă s-o iau furiș.
Eu îi spui c-o iau cu nuntă,
Ea-mi spune c-o mișcă-n burtă.
Scobori, Doamne, pe pămînt
Să vezi lumea ce-a făcut :
Fete cu salba la gît
Și c-o palmă de pămînt ;
Pantofi cu tocuri înalte
Și cu oala după lapte.
Mai bine cu papucei
Și cu lapte-n putinei.
Mai poartă și galoși,
Și cu oala după borș.
Decît cu argintu-n ladă
Și cu urîtu pă vatră,
Mai bine cu lada goală
Și cu gagicul în poală.
Fata bătrînă din colț
Mi-o iubește moșii toți,
Căci băieții nu mai vrea,
Că-i bătrînă, sărmana.
Decît cu casa dezvălîtă
Și cu nevastă urîtă,
Mai bine cu casa-n dos
Și cu bărbatul frumos.

281

Frunză verde d-un susai,
Măicuță, să nu mă dai

După Ion a lui Mihai,
C-are căruță cu cai,
Are, mamă, și pământ,
Nu-l iau, mamă, că-i urît.
Ce fac, mamă, cu pământul
Dacă nu-mi place urîtul ?
Ia vezi, mamă, pe fereastră,
Cine bate-n poarta noastră ?
Un cioban merge călare,
Duce oile la vale,
Și ciobanul e-obosit,
De la munte, ostenit.
Ies eu, mamă, pîn' la poartă
Să-i dau o cană cu apă.
— Nu ieși, maică, la poartă
Că afară este ceață ;
Că alară e furtună
Și ciobanul mi te fură
Iar ciobanul mititel
Și-are cojocel de miel
Și vrea, maică, să te ia.
Iar fetița ce făcea ?
Ea cuvîntul n-asculta,
Afar' la poartă ieșea,
Cu ciobanul se-ntîlnea
Și-n cojocel o băga,
Și pe cal o arunca,
Un cîntec frumos cînta :
— Fire-ai, mamă, afurisită,
N-ai vrut să mă dai cu nuntă,
Că ți-am spus de-acum un an
Că mă mărit cu un cioban,
Că-mi place, mamă, la munte,
Să mîi oile cornute.
Căci ciobanu-i frumușel,
Nici nu plec de lîngă el.

282

Foaie verde viorea,
De-nsurat m-aș însura,
Nevastă urîță aș lua,
Căci frumoasă nu prea-mi place,
Căci mulți prieteni își face.

Cînd pleacă cu demîncarea,
Prietenii îi ține calea
Și-i mîncă demîncarea,
Și-o trîntește toată valea.
Mîndruța care-i mîndruță
Iese la poartă desculță,
Iar mîndruța blestemată
Nu iese nici încălțată.
Fir-ar a năibilor moartă
Cu țîțina de la poartă,
Cu balamaua de la tron,
M-a făcut din om neom.
Ș-am zis verde mărgărit,
Plecai luni la spovedit
Să-i spui popii ce-am iubit,
Dar nici eu n-am nebunit
Să-i spui popii ce-am iubit ;
Căci și popa este hoț,
Iubește mai mult ca toți ;
Căci și popa-i om pe lume,
Iubește mai mult ca mine.

283

Foaie verde d-un rogoz,
Mă mînă mama să țăs ;
Eu-nfundez zăvoiul des
Și-acolo m-apuc să țăs.
Foaie verde viorea,
Să trăiască maica mea
Că m-a făcut măricea,
Să iubesc pe cine-oi vrea.
Foaie verde bob areu,
Și mi-a zîs și tata-al meu
Să iubesc și bun și rău,
Să iubesc și d-ăi urîți
C-aia au banii mai mulți.

284

La portița din grădină,
Plînge mîndra și suspină.
Ține pe murgu de frîu,
Pe neica-l ține de brîu.

— Stai, neicuță, nu plecă
Și nu-mi rupe inima.
Că noi ne-am iubit prea mult
Și ne despărțim curînd ;
Că dragostea-i cu dor mare,
Despărțirea cu-ntristare ;
Și dragostea-i cu dor mult,
Despărțirea-i cu urît.
— Adu-l, murgule,-napoi,
Că-ți dau iarbă și trifoi,
Să ne iubim amîndoi.

285

Și-am zis verde bob năut,
Cum cîntă pasărea-n crîng
Și mie-mi vine să plîng.
Taci, pasăre, nu cînta
C-am dat d-o inimă rea,
Mi s-a-mbolnăvit mîndra
De dumineca seara,
Pupa-i-ar neica gura,
Gura și cu buzele,
Ochii și sprîncenele,
C-alea fac dragostele.
Frunză verde trei aglici,
Bată-i, Doamne, de părinți
C-au despărțit doi iubiți,
Că nici ei n-a avut minți
De-a despărțit doi iubiți.
Ia un rînd de haine bune
Și hai să fugim în lume.
S-auz caili tropănind
Și trăsura șuierînd
Și eu cu puiu mergînd.

286

Frunzuliță iarbă deasă,
Lenuțo, dragostea noastră
A-nflorit doi pomi în coastă :
Un lămîi și c-un gutui.
Păzîtor pe cin' să pui ?
Pe Gheorghe cu Leana lui.

Și dușmanii mi-i aflare.
Să dusără și-i tăiară.
Ia tu, Leano, apă-n gură
Și udă-l la rădăcină ;
Și să-l uzi și la mijloc
Să crească pomii la loc.

287

De ce te-ai culcat devreme,
Cînd dușmanii taie lemne ?
Să te culci mai amînat,
Cînd dușmanii s-au culcat.
Că dușmanii s-au vorbit
Să ne prindă la iubit,
Să ne lege cot la cot
Să ne plimbe satul tot.
Ia, Mario, urcioru-n mîină
Și coboară la fîntîină
Să te mai sărut în gură,
Căci gurița de la tine
M-a ofticat, vai de mine.

288

Frunzuliță matostat,
Vine murgul legănat
Și Ionel e mort de beat.
Nu e beat de băuturi,
Și e de fermecături.
Pe Ionel l-au fermecat
Două fete din Banat
Și-una de la el din sat.
— Ionel, n-o fi păcat ?
M-ai iubit și m-ai lăsat,
Parcă n-ai fi fost din sat.
Vezi, Ionele, cum faci tu ?
O seară vii, una nu ;
Vii o seară la o lună
Ca să-mi faci inima bună ;
Vii o seară la un an
Să faci voia la dușmani.
Ionel, eu dac-aș ști,
Drumul ți l-aș pardosi ;

Ți l-aș pardosi cu piatră
Ca să vii, Ionele,-ndată ;
Ți l-aș pardosi cu fier,
Să vii cu trenul pe el.

289

Foaie verde firul ierbii,
Mă sui în dealul Cernii,
Unde cîntă puiul mierlii ;
Mă sui în dealul Cernii,
La puica cu ochii negri,
M-a mîncat mîncă-o-ar viermii !
Și cu-o muche de topor
M-a făcut din om neom,
Nu poci noaptea nici să dorm
De dragoste și de dor.
Ai, mîndro, să trecem Oltul,
Să schimbăm vorba și portul ;
Ai, mîndro, să trecem gîrla
Că ne-a aflat toată lumea.
Și dușmanii s-au vorbit
Să ne prinză la iubit,
Să ne lege cot la cot,
Să ne plimbe satul tot.

290

Foaie galbenă și lungă,
Ajungă, mîndro, ajungă
Atîta mînie lungă.
Eu mînie, tu mînie,
Dragostea cin' să ne-o ție ?
Să băgăm om cu chirie
Dragostea ca să ne-o ție ?
Dragostea ce-aveam, măi frate,
Credeam moartea ne desparte ;
Dar dușmanii se găsiră,
Pe-amîndoi ne despărțiră.

291

Arde focu-n paie ude,
Strig la mîndra, nu m-aude.

— Auzi, mîndro, ori n-auzi,
Ori nu vrei ca să-mi răspunzi ?
— Ba aud, neicuță, aud,
Dar nu pot ca să-ți răspund ;
Ba aud, neicuță, bine,
Da-i dușmanul lîngă mine
Cu două pistoale pline,
Cînd din cînd să tragă-n mine,
Unu-n mine și-altu-n tine.
Arde focu-n paie uscate,
Mîndra mă dete la spate ;
Mai la spate, mai la dos,
Că nu i-am fost de folos.

292

Aseară vîntul bătea,
Mîndra-n brațe mă strîngea.
Ce noroc că vîntu-a stat
Și bădița mi-a plecat ;
Și mi-a plecat supărat,
Căci guriță nu i-am dat.
Foaie verde-o viorea,
Bădiță, cînd oi pleca,
Să vii în fundu grădinii
Să nu ne vadă vecinii,
Căci vecinii s-au vorbit
Să ne prindă la iubit,
Să ne lege cot la cot
Să ne-implimbe satu tot,
Că prea ne-am iubit cu foc.

293

Și-am zis verde d-un bujor,
Doamne, n-aș mai vrea să mor,
Căci nu mai am puișor ;
Că puiu de l-am avut
Se uită posomorît ;
Și să uită dușmănește,
Crede că-i mai trag nădejde.
Eu nădejde nu-i mai trag
C-am găsit altu mai drag,

Mai nalt și mai sprîncenat,
Mai dulce la sărutat.

294

Foaie verde și-o sipică,
Trenule, mașină mică.
Unde duci pe Ionică ?
Tot mi-l duci și mi-l cotești
Și de maluri mi-l lovești,
Din Piatra-Olt la Pitești,
Pînă-l bagi în București.
În București, palate-nalte,
N-are dor din nici o parte.
Și de-acolo-n depărtare,
Tocmai la Oradea-Mare.

295

Marine, dragostea noastră
Răsărit-a un păr în coastă,
Și dușmanii mi-l aflare,
Plecară și mi-l tăiară,
Îl tăiară din mijloc
Să nu crească altu-n loc.
Ia, Marine, apă-n gură,
Mi-l udă la rădăcină
Să dea altul din tulpină,
Să crească și să-nflorească,
Pe-amîndoi să ne umbrească.

296

Foaie verde bob năut,
Fusăi pe unde-am iubit,
Găsi pămîntul pîrlit,
Iarba verde suspinînd
Și pe mîndruța oftînd.
Oftează, mîndro, oftează,
Toată lumea să te vază,
Să te vază, să te crează
C-ai fost neichi amurează.

Amurează de demult,
Nu gîndi că te-am urît ;
Te-am urît două-trei zile,
Dar mi-e gîndul tot la tine.

297

Foaie verde de-o sulfină,
La portița din grădină
Șade mîndra și suspină ;
Lîngă-o margine de grîu
Ține pe murgu de frîu,
Pe neicuța-al meu de brîu.
— Fire-ai, murgule, să fii
Cu șaua ta de mi-o ții
Și cu coama după spate,
Mi-ai dus pe puiu departe !
Ado-l, murgule,-napoi
Să-ți dau iarbă și trifoi
De la mine din zăvoi.

298

Șapte săptămîni din post
De cînd la mîndra n-am fost,
Iar acuma că m-am dus,
Am găsit lacătul pus.
Luai lacătul cu mîna
Și intrai în cas' cu sila.
Iar mîndra cînd mă văzu,
Șapte scoarțe mi-așternu ;
Șapte scoarțe și-un macat,
Și mi-o luai la sărutat ;
Șapte scoarțe și-o velință,
Și mi-o sărut în guriță.

299

Foaie verde bobaglas,
— Rotunjico la obraz,
Spune-aseară unde-ai mas
De ai semne pe obraz ?

— M-am culcat într-o grădină,
 Cu capul la o sulfină,
 Și m-a mușcat o albină.
 — Spune drept, să nu mă minți
 Căci albina n-are dinți,
 Și albina mi-are cioc,
 Ea te mușcă dintr-un loc
 Și se umflă peste tot.
 Și se umflă și se-ngroașe,
 Ai rămas, fetițo, groasă.
 Trebuie să vie moașa
 Să-i dea copilului fașa ;
 După moașe vine nașul
 Să boteze copilașul.
 Să-i pui numele Vasile
 C-așa mă cheamă pe mine.
 Foaie verde bob de grâu,
 — Spune, neică, cînd să viu ?
 Mai devreme, mai tîrziu,
 Cînd dușmanii-mi bea rachiu ?
 — Ba să-mi vii mai înserat,
 Cînd dușmanii s-au culcat ;
 Și să-mi vii mai peste noapte,
 Cînd dușmanii dorm pe moarte ;
 Să-mi vii pe la miezul nopții,
 Să-mi dai pe din dosul porții,
 C-am o poartă de rogoz,
 Cînd o miști îmi cade jos,
 Înți-n casă cu folos.

300

Foaie verde flori mărunte,
 Mă dusei să urc la munte
 Ca să văd izvoarele,
 Pe badea cu oile.
 Bădișorul meu,
 Mor de dorul tău
 Și ție nu-ți pare rău,
 Măi bădiță-al meu.
 Te caut, bade, de-o lună,
 De-o lună și-o săptămînă,
 Pe la toate stînele,
 La toate băcițele

Și nu te gădesc,
De dor mă topesc.
Rău mă doare inima
De dragostea ta.
Bădiță, nu e păcat ?
M-ai iubit și m-ai lăsat,
M-ai iubit ca pe-o copilă,
M-ai lăsat ca pe străină.
Bade, nu ți-e milă
C-am fost o copilă ?
Rău mă doare inima
De dragostea ta.

301

Foaie verde trei măslina.
Ți-o părea, Ionele, bine
Că nu mai vorbești cu mine.
Căci cu mine când vorbeai,
Numai supărat stăteai,
Supărat și dușmănește,
Ai fi zis că trag nădejde ;
Dar nădejdea de la tine
E ca firul de subțire,
Când îl torci și el nu ține.
Tu l-înnozi de la jumate,
El se rupe-n altă parte ;
Îl înnozi de la mijloc,
El se rupe în alt loc.
N-o fi, puiule, păcat ?
M-ai iubit și m-ai lăsat ;
M-ai iubit ca pe-o copilă,
M-ai lăsat ca pe-o străină.
Nu-i nimic, nu-mi pare rău,
Gădesc altu-n locul tău.

302

Trec cu caru cu nuiiele,
Să-ți sărut gurița, lele,
Să mă-nvăț a săruta,
Lele, la gurița ta.

C-am avut și eu drăguț,
L-am trimis la Cernăuț,
L-am trimis să târguiască
După o rochie de mireasă.
Am crezut că târguia,
El cu alta logodea ;
Am crezut că târguieste,
El cu alta logodește.
I-am trimis vorbă pîn soare
Că-i dau voie să se-nsoare ;
Mi-a dat vorbă p-un păun
Să fiu nașă să-l cunun.
I-am trimis pe-o rîndunea
Că nu mi-l pot cununa,
Că mă doare inima.
— Ce ți-e, fată, ești nebună ?
Ia lumina și cunună.
Eu luminile le-am luat
Și-n biserică-am intrat.
Popa ne-ntreaba așa :
— Sînteți rudă ori ceva,
De nu vă pot cununa ?
— Nu sînt rudă, nu nimica,
Nășica mi-a fost iubita.
Pîn-aseară i-am sărutat gura,
Și-acu să-mi țină lumina ?

303

Foaie verde și-o sălcută,
Supărată-mi ești, fetiță...
Te rog nu te supăra
Și nu mă mai blestema,
Nu te supăra pe mine
C-am aprins dragostea-n tine.
Da cînd s-o aprinzi mai bine,
Ai plecat de lîngă mine.
Foaie verde-o foaie lată,
Eu te rog, mîndruțo fată,
Scrisorile mele toate
Să nu-mi fie aruncate.
Să mi le faci pachețele
Și să le bagi sub saltele
Să dorm cu capul pe ele.

Cînd te-oi scula să-mi citești,
La mine să te gîndești,
Că și eu cînd îți scriam,
Tot la tale mă gîndeam.

304

Foaie verde de mărăr,
Pe șoseaua din Cepari
Trece-o fată și-un jandar.
Jandarmul trece călare,
Fata mare pe picioare,
Strigă tare-n gura mare :
— Pune-mă, jandar, călare
Că nu mai poci de picioare,
Că e drumul glonțuros
Și cîmpu mărăcinos,
Nu mai poci merge pe jos.
— Nu te pui, fată, călare
Că e murgul mititel,
Se-ndoaie de mijlocel.
— Murgul tău e voinicel.
Poate duce doi și trei,
Dar pe noi, doi porumbei ;
Murgul duce și-o căruță,
Dar un voinic și-o mîndruță.
Fata mare-l blestema
Și din gură-așa zicea :
— Dar-ar Dumnezeu să dea,
Să fie pe voia mea.
Calul să se poticnească,
Drept în gît să te trîntească.
Mîna stîngă să ți-o frîngă
Și pe-a dreaptă s-o scrîntească,
Să ții dîrlogii cu dinții
Și să mîi calul ca muții.

305

A zburat puiu cu teiul,
Tocmai cînd era temeiu ;
Mi-a zburat puiu cu ața,
Tocmai cînd era dulceața.

S-a dus puiul de la mine,
Tuturor le pare bine,
Numai mie-mi pare rău,
Era pușorul meu.
Cine-mi zice : „puiul vine“,
Are-un galben de la mine ;
Cine zice c-a venit,
Îi dau salba de la gât ;
Cine zice : „puiul pleacă“,
Mă mir gura cum nu-i seacă.
Foaie verde bob năut,
— Mîndruliță de demult,
Nu căta că te-am urît ;
Te-am urît două-trei zile,
Dar mi-e gîndul tot la tine.
— Ba m-ai urît pe cinci ani,
Să faci voia la dușmani,
Căci de cînd tu m-ai urît,
Dușmanii-au întinerit.

306

Fir-al naibii, mărăcine,
Cu umbrulița din tine,
I-auzi măi, i-auzi, măi Lenuțo, măi,
Căci la umbrulița ta
Mi-a rămas mîndruța grea,
I-auzi măi, i-auzi, măi Lenuțo, măi.
Cît oi fi și mai fi fată,
N-am să iubesc niciodată
Băiat nefăcut armată.
I-auzi măi, i-auzi măi Gheorghiuță, măi.
Căci el pleacă în armată,
Te lasă plîngînd la poartă,
I-auzi măi, i-auzi, măi Gheorghiuță, măi.
Cu batista-mparfumată
Și de lăcrăme udată.
I-auzi măi, i-auzi, măi Gheorghiuță, măi.
Cîte iacrime am vărsat,
Aș făcea fîntînă-n sat
I-auzi măi, i-auzi, măi Gheorghiuță, măi.
Fîntînă cu apă rea
Să-i dau soacră-mi să bea
I-auzi măi, i-auzi, măi Gheorghiuță, măi.

Ca să moară întii ea,
Căci ne-a stricat dragostea,
I-auzi măi, i-auzi, măi Gheorghită, măi.
Iar la urmă să bem noi
Ca să murim amîndoi,
I-auzi măi, i-auzi, măi Gheorghită, măi.
Să ne-ngroape într-o lădiță,
Guriță lîngă guriță,
I-auzi măi, i-auzi, măi Gheorghită, măi.

307

Foaie verde d-un areu,
Dar-ar, mîndro, Dumnezeu
Să mori tu, să mor și eu.
Și dac-o fi să murim,
Să ne-ngroape supt anin,
Supt aninii din zăvoi,
Să cînte cucii pe noi,
Cucii și privighetoarea,
C-așa ne-a fost ursitoarea.
Ursitoarea mi-a fost bună,
Dar mintea mi-a fost nebună.
Ursitoare ca a mea
Nu e-n sat la nimenea,
Decît la mîndruța mea
Că ea-mi știe inima.

308

Foaie verde foi de bob,
Fetiță de peste Olt,
Cu moțișoru d-un cot,
Cu pieptăraș peste piept,
Ado-mi briciu să ți-l crăp,
Să-ți scot țîța să mă joc.
Să mă joc cu țîța ta
Pîn-o răsări luna,
Și-atunci te duci unde-i vrea.
Fetițo de peste Olt,
Te gonii hotarul tot,
Te prinsei tocmai la Olt.
Cînd la Olt, Oltul vărsat
Și podarii s-a-mbătut,

Mi-a tras podul pe uscat,
S-a dus la femei în sat.
De ce n-adia vîntu
Să-nece moțișoru ?
Rău mi-a stricat sufletu.
De te duci, neică, te duci,
Spune-mi pe ce drum apuci,
Să-ți dea gaica mere dulci,
O băsmăluță cu nuci,
C-oi ajunge-ntre răscruci,
Să pui masa să mănînci,
D-aminte să-ți mai aduci
D-ale noastre vorbe dulci,
D-ale noastre dulci cuvinte
Ce le-aveam mai dinainte
Și-au rămas neisprăvite,
Cu dragostea-njelojită.
Mînca-ți-aș gurița friptă
Și ochii negri să ți-i beau
Că după drumuri nu mai stau.
Să te uiți și tu pîn'lume,
Să mai vezi unul ca mine.

309

Foaie verde și-o sipică,
Și-am o mîndră mititică...
Aș iubi-o dar mi-e frică.
Aș lăsa-o să mai crească,
Vine altul s-o iubească ;
Mai bine s-o iubesc eu
Că-i fată din satul meu,
Ce-oi păți să pățesc eu.
Foaie verde și-o sipică,
Măi Ioane, Ionică,
Dacă-ai avut gînd de ducă,
La ce m-ai prins ibovnică ?

310

Foaie verde tiriplic,
Toate nevestele-mi zic
Să mă prinz-un ibovnic.
Eu le spun că prea sînt mic.

Să mă lase să mai cresc
Căci pe toate le iubesc :
P-ale mici, p-ale bătrîne
Le fac de umblă nebune ;
Și neveste măritate,
Le fac de umblă turbate.

311

Frunză verde foi cicoare,
Agiubita neichi floare,
Trandafir făr' de răbdare,
Numai spune-mi ce te doare.
Sau că s-a făcut greșeală
Făr' de nici-o-ngăduială ?
— Ține-ți, soră, floricele !
— Nu poftesc, măi băiețele !
Dacă ți-oi lua flori din mână,
Mi le pui că sînt arvună.
Frunză verde matosat,
Măi băiete,-amurezat,
Nu ținea drumu-ncurcat
Că nu sînt de măritat ;
De măritat chiar să fiu,
După tine nu mă țiu.

312

Foaie verde foi de prun,
Omule cu caii buni,
Ai să facem schimb în drum
Că și caii mei sînt buni,
Dar sînt oboșiți de drum,
Venind de la Severin
Cu trei butoaie de vin.
Ce mi-e mie drag pe lume ?
Cai bălani și hamuri bune,
Să mă duc cu mîndra-n lume.
Foaie verde și-o șipică,
Măi Ioană, Ionică,
De ce nu mai vii pe luncă,
Cum veneai cînd erai mică,
De-mi dai gurița de frică ?

Iar acum te-ai făcut mare,
Te iubește orișicare.

313

Foaie verde și-o granată,
Teiule cu foaia lată
Și cu umbra răsfirată,
Nici un vînt să nu te bată.
Nici un vînt și nici o zloată,
Ce bine mi-ai prins odată,
Cînd era mîndruța fată
Și era nemăritată.
Dar acum s-a măritat,
Mi-a prins milă de bărbat
Și pe mine m-a uitat.

314

Foaie verde trei granate,
Șapte amante-avusei, frate,
Toate cu nume schimbate.
Foaie verde-a bobului,
Ascultați să vi le spui :
Una Lina, alta Dina,
Lisandra și cu Polina.
Foaie verde sălcioară,
Mai am una-n Slătioară.
Cu codiță gălbioară,
M-a stricat la inimioară.
Foaie verde și-un măr creț,
Mai am una-n Dranovăt.
Se poartă cu păru creț
Și n-o-ntrece un județ.
Foaie verde foi ca tina,
Iubii Balșul și Virtina,
Din Găneasa pe Polina,
Ca Lenuța nu-i nici una.
Lenuța din Slătioară
Cu codița gălbioară
M-a secat la inimioară.
Aș trăi și-aș mai iubi,
Pînă voi îmbătrîni.

Voi, voi, voi, mîndrele mele.
 Strîngeți-vă cîteștrele
 La colnicul din Vîlcele
 Să vă iau la gît mărgele
 Și șoarțe la cîteștrele
 C-ați fost bune, n-ați fost rele.
 Voi, voi, voi, mîndrelor, voi.
 Făcea-v-ați turme de oi,
 Iar eu păstoraș la voi.
 Ziua să vă păstoresc,
 Iar noaptea să vă iubesc.
 Ziua cu oițele,
 Noaptea cu fetițele.

316

Foaie verde matostat,
 Aoleo, ce m-a mîncat ?
 Șapte fete dintr-un sat
 Și-o nevestă cu bărbat.
 Iar nevasta-a dracului
 Mă spuse bărbatului,
 Mă făcu rîs satului.
 Și fetele m-au lăsat
 Că toate s-au măritat,
 La inimă m-au secat.

317

— Foaie verde lămîiță,
 Ieși, fetiço, la portiță
 De-i dă lu neica guriță.
 — Nu poci, nu poci, neiculiță,
 Că-i ploaie și lapoviță
 Și mă umplu pe rochiță,
 Și mi-e pruncu mic de țîță.
 — Fi-ț-ar pruncu-afurisit !
 De cîte ori am venit,
 Tot cu pruncu m-ai mințit,
 Pînă m-ai îmbătrînit.

Și-am să viu odată beat
Să dau cu pruncu su' pat,
Te satur de sărutat.
Și-am să viu cam necăjit
Să dau cu el în pământ,
Să te satur de iubit.

318

Frunză verde trei migdale,
La puțu cu două zale,
Cum mai plînge-o fată mare,
Că n-a avut ursitoare !
Ursitoarea i-a fost bună,
Dar i-a fost mintea nebună,
Mi-a culcat flăcăi pe mîină.

319

Foaie verde viorea,
De-nsurat m-aș însura,
Fată urîță n-aș lua.
Nici frumoasă nu prea-mi place
Că mulți prieteni își face.
C-o trimit cu demîncarea,
Prietenii îi ține calea
Și-i mănîncă demîncarea,
Și-o tăvălesc toată valea.
— Foaie verde trei rozete,
Fire-ai să fii, măi băiete,
Cu ciucurii de la bete
Și trei nasturi de la ghete !
— Ba mai bine să fii tu
Că ți-a plăcut iubitul,
Că sînt fete-n sat la mine,
Dar nu-s frumoase ca tine ;
Și sînt fete-n sat la noi,
Dar nu-s frumoase ca voi.

320

Mărie, dragă Mărie,
Ce ți-a dat maică-ta ție
D-așa dragă-mi ești tu mie ?

Marie, dragă nevestă,
Samănă-ți flori la fereastră
Și le udă ca să crească.
Să crească-nalte ca bradu,
Să nu te vadă bărbatu,
Cînd tu te iubești cu altu ;
Să crească-nalte ca pinu,
Să nu te vadă străinu,
Cînd te iubești cu vecinu.

321

— Foaie verde de-o salată,
Toată noaptea bat la poartă.
Și tu dormi, dormire-ai moartă !
— Ba nu dorm, dormire-aș moartă,
Că am o loază de fată,
Șade la piept deșteptată ;
Ș-am o soacră cîrțitoare
Și-o boldeică lătrătoare,
Și-o ușă scîrțitoare.
— Aoleo și vai de mine,
Nu știi a trăi pe lume !
Na cuțitul de la mine
Și cu el taie slănină :
Unge ușa la țîțînă,
Să nu mai scîrție-o lună ;
Ia covrigi și lapte dulce,
Dă-i boldeicii să mănînce,
Și zî-i fetii să se culce ;
Ia și-o mîna de cenușă
Și zvîrle-o-n ochi la mătușă,
Și ieși la naiba pe ușă.
Dragostea să nu ne-o strice.

322

— Foaie verde mărăcine,
Fă prietenă, vecină,
Nu-ți purta bărbatul bine,
Că-l fac de vine la mine
Și te urăște pe tine.

— Las' să vie, vie, vie,
 Calea trandafir să-i fie.
 Foaie verde d-avrameasă.
 Vine, bate la fereastră.
 Eu sînt femeie miloasă,
 'L iau de mîină, -l bag în casă,
 Îi dau scaunu să șază,
 El mă-ntreabă de ce-i pasă.
 Îi pui masa să mănînce,
 El și-așterne să se culce.
 — Ia, puiule, de mănîncă
 Ciortănaș de pui de curcă !
 — Nu mănînc, mîncare-aș foc !
 Ia masa că nu mănînc
 Și dă-mi gura s-o sărut,
 Și dă-mi drumu să mă duc
 Că m-apucă ziua-n casă
 Și mă văd vecinili.
 Foaie verde trei aluni,
 Uplete satul de minciuni.
 Foaie verde mărăcine,
 Spune,-afurisito, spune,
 Spune, nu-ți fie rușine
 Mai ai funu decît mine ?
 — Mai am unu, mai am doi
 Ș-am pe Tache de la boi.
 Ala să-l pui șef pe boi.
 — Spune, afurisito, spune,
 De cine ți-ă ție milă,
 Dă bărbățul sau de mine ?
 — Milă-mi este și de tine,
 Dar mai milă de bărbat
 Căci cu el m-am cununat.
 Ca să nu fiu necununat'.
 L-aș pune proptă la gard...
 Țac, pac, pîn' la zîuă praf te fac,
 Dacă nu, rămîi tot așa.

323

Mi s-a rupt căruța-n drum
 Că n-a fost fieraru bun.
 O să strîng fierarii toți
 Să-mi repare patru roți :

Să-mi rămîie spițele
Să poarte păcatele.
Și-a rămas de-o piuliță
Nestrînsă d-o fierăriță.
Să-mi strîng fierăresele,
Toate cu ciocanele,
Rău mi-a secat zîlele.

324

Dă-i, Doamne, și omului
Ce i-ai dat și codrului :
Codrului i-ai dat cărare
Și omului supărare ;
Codrului i-ai dat crînguțe, =
Omului să-i dai fetițe ;
Codrului i-ai dat frunza,
La neica pe mîndruța.
Cît mi-e omu de bătrîn,
Tot i-e drag cu mîna-n sîn.
Cu mîna la țîțișoară,
Cu gura la bărbioară.
C-alceva n-oi mai putea,
Barim mă joc cu țîța :
Ochii văd, inima cere,
Ce folos că nu-i putere.

325

Foaie verde bob năut,
Mă gîndesc mai de demult
Cum eram și-acum cum sînt :
Ce mai cal mi-am călărit,
Ce mîndruță mi-am iubit
Și acum cu cine sînt !
Nici cu gîndul nu gîndeam,
Nici cu ochii nu priveam.
Trage neica din vioară,
Scoate foc din inimioară ;
Trage neica pe subțire
C-arde inimioara-n mine.

Foaie verde bob năut,
 Mi-aduc aminte și plîng
 Tot de traiu dă dămălt.
 Ce cal bun mi-am călărit
 Și ce haine-am ponosit,
 Și ce mîndruțe-am iubit !
 Eram tinerel ca floarea,
 M-a-mbătrînit supărarea.
 Și de supărare mare
 Mi-a căzut doru-n picioare ;
 Și de supărare multă
 Mi-a căzut lumea urîță.
 Și-aolică ce văzui,
 Mi-e rușine să vă spui :
 Fată mare, moș bătrîn
 Cerea fetii măr din sîn.
 — Fugi d-acilea, moș bătrîn,
 Că nu-ți dau mărul din sîn
 Că-l păstrez pentr-un copil.
 Lasă copilu la dracu
 Și dă-i lu moșu, săracu,
 Căci copilu mai găsește,
 Dar moșu se prăpădește
 Și nesătul de neveste.
 De mi-ar da barba de brîu,
 Eu de iubit tot mă țiu,
 Și mustăcioara de nas,
 Eu de iubit nu mă las.

CINTECE DE DOR

327

Foaie verde micșunea,
 Dorule și-o boală grea,
 Ieși de la inima mea.
 Ori te-ai pus cu-așezămînt
 Ca să mă bagi în pămînt,
 Nici la moarte crezămînt ?
 Că oftica și atacul
 N-are niciodată leac.

Dorule, cîine turbat,
Ce vîi așa tulburat,
De mă scoli noaptea din pat
Pentr-un pic de sărutat ?
Căci ai mai venit o dată
Și-am zăcut o vară-ntreagă
Și iarna pe jumătate.
Foaie verde micșunea,
Nici o boală nu-i mai grea
Ca dorul și dragostea.

328

Pierire-ai, dorule, az,
Să scap și eu de necaz ;
Pierire-ai, dorule, mîine, =
Ca să scap și eu de tine.
Că nu e dor cum e dorul.
Să te poată duce omul ;
Ești ca un munte de greu,
Te-așezi pe sufletul meu.
De n-ar fi crîng și izvor,
N-ar mai fi pe lume dor ;
Păsări de n-ar ciripi,
Le-ai vedea toate pustii.
Ce rău i-ar sta codrului
Fără glasul cucului ;
Dar de mine nu-i păcat,
Eu să nu cînt ce mi-e drag ?

329

Foaie verde și-un bujor,
Toată lumea are-un dor
Și mai greu și mai ușor ;
Numai dorulețu meu
E ca pămîntul de greu.
Foaie verde și-o lălea,
Colea-n vale-ntr-o vîlcea
Frumos cînt-o turturea !
— Nu mai cînta, turturea.
Căci eu rău te-oi blestema
Ca să zbori din pom cu poame
Și tu ca să mori de foame.

Puii cînd o fi să-i scoți,
Să-i mănînce corbul toți
Și pe tine lîngă pui,
Să nu mai cînți nimănu.

330

Dorule și-o boală grea,
Fugi de la inima mea.
Ori te-așezi cu-așezămînt,
Pînă m-oi băga-n pămînt,
Inimă de putregai,
N-am un cuțit să te tai,
Să vedem în tine ce-ai.

331

Foaie verde dedețel,
Mugur, mugurel,
Cît e omul tinerel,
Se ține dorul de el
Ca oița după miel.
Mielul s-apleacă și suge,
Doru-ncalecă și fuge.
Sui, Marito, sus la cruce
Dă vezi doru cum se duce.
Mi se duce p-un răzor,
Pînă-n vale la izvor.
Tot în vale la izvor,
Vine-un mîndru călător,
P-un cal vînat-vinegior
Și pintenog la picior,
Descalică binișor
Și bea apă din izvor
Bea apă, se răcorește,
Se culcă și odihnește.
Calul paște și nechează,
Badea doarme și visează.
Visează pe mîndruța,
Cum o bate mamă-sa.
Mi-o bate cu peliniță
Peste scumpa ei guriță
C-a ieșit pîn'la portiță,
De i-a dat neichii guriță.

Mi-o bate cu busuioc
Peste scumpu ei mijloc
C-a ieșit sara la joc.
Și mi-o bate cu nuiete,
Peste mâini, peste picere.
C-a ieșit sara pe stele
La Ion dintre vâlcele
Ș-ala face numai rele.

332

Cît e omul tinerel,
Se ține dorul de el,
Ca vaca după vițel,
Ca oița după miel.
Fi-ț-ar pana ta de cuc,
Să-ți tai capul de la trup,
Să-ți-l pun să-ți-l usuc,
Ș-apoi, neică, să-ți-l mînc.
Capul că-ți-l mîncai,
Ca tine tot nu cîntai
De oftat ce oftai tare,
Furca pieptului mă doare.
Și-am să mai oftez o dată.
Mi-iese luna jumătate.
Mîndruța mi-iese la poartă
Cu cămașa dicoltată,
Ca s-o mai sărut o dată.
Că mîine plec în armată
Și rămîi nesăturată
Și pe obraz nemușcată.
Toate tofologele
Își așteaptă noroacele ;
Dar un tinerel ca mine,
Să nu am noroc pe lume ?
Să iubesc una ca tine,
Să dau calul de su'mine
Și portofelul cu lire.

333

Foaie verde lemn negrit,
Codru-n toamnă-a năpîrlit,

Ceru mi s-a cătrănit
Și se-upleacă pe obraz,
Negru, greu ca un necaz.
Frunzuliță vestejită,
Nu te rupe o clipită,
Să mai cînt un cîntecel,
Să-mi dreg inima cu el.
Iată frunza c-auzea,
De îndată-ntinerea
Și la chip se înverzea,
Sufletu-mi se bucura
Și buza mi-o atingea,
Doru-n cîntec se făcea.
Codru tot îl asculta,
Codru se înfiora,
Iar cînd el înțelegea,
Tot mai negru se făcea,
Brazii toți și-i legăna,
Codru tot că tremura,
Frunza toată îi cădea.

334

Frunză verde murile,
Ia-mă-n brațe, dorule,
Și mă trece dealurile,
Dealurile, vâlcelele,
Pe la toate mîndrele.
Murele s-au vestejit
Și mîndruța n-a venit.

335

Foaie verde matostat,
Cît e muntele de-nalt,
Toată zăpada s-a luat.
Numai la inima mea
Ce s-a pus nu se mai ia ;
Că s-a pus cu-așezămînt
Ca să mă bage-n pămînt.
Foaie verde de-un măr dulce,
Nici cu trenu nu m-ajunge,
Nici cu tren, nici cu mașina,
Numai mîndruța cu mila,

Nici cu tren, nici cu vaporul,
Numai mîndruța cu dorul.

336

Foaie verde de-un bujor,
Arde-te-ar focu de dor .
Și pe tine, puișor !
M-ai învățat la iubit,
Și acum m-ai părăsit.
Cînd mă culc ș-adorm mai bine,
Atunci mă visez cu tine.

337

Foaie verde d-un bujor, ≠
Ușor, puiule, ușor,
Ce-mi trimeți atîta dor
Și pe tren și pe vagon ?
Trimite-mi mai puținel
Și vin matale cu el ;
Jumătate vin și eu,
Să nu-ți paie-așa de rău ;
Că degeaba-mi trimeți doru
Dacă nu e puișoru.
Geaba, mîndro, mă săruți
Că eu plec și tu te uiți ;
Și te uită-n lung și-n lat,
Pînă-n casă de-am intrat.

338

Frunzuliță fir mohor,
Păsărică de sub nor,
Ia-mă și pe mine-n zbor
Și du-mă un'mi-este dor.
Și mă lasă binișor
Pe brațele cui mi-e dor.
Să-l văz scrie ori citește,
Ori la mine se gîndește.
Nici nu scrie, nici nu vine,
S-o fi supărat pe mine.
Drumu-i lung, cale de fier,
Nu pot să mă duc la el.

Foaie verde și-o alună,
 Când îmi vine dor de gură,
 Ies afar', mă uit la lună.
 Dacă luna mi-ar șopti,
 Dorul mi s-ar potoli ;
 Dară luna nu șoptește,
 Dorul nu se potolește.
 Dorul meu e numai dor,
 Nu-l pot spune tuturor ;
 L-aș spune la o vecină,
 Pînă mîine lumea-i plină.
 Mai bine mi-l țiu la mine,
 Să-l spui mîndrului cînd vine.

Foaie verde ca bujorul,
 Sus mi-e luna, jos mi-e dorul,
 Departe mîndra cu dorul.
 Departe, mîndra departe,
 Șapte dealuri ne desparte,
 Șapte dealuri și-o pădure,
 Și-o grădiniță cu mure.
 Hai pădurea s-o tăiem,
 Murele să le mîncăm
 Și pe fată s-o furăm,
 S-o ducem la noi acasă
 Și s-o punem la fereastră,
 Maică, și să-ți mulțumească,
 C-ai făcut casă frumoasă.
 Maică, tu cînd m-ai făcut,
 Mai bine să fi făcut
 Două fîntînele reci
 Între două dealuri seci
 Și-un stejar cu umbra deasă,
 Cine-o trece să s-umbrească.
 Și din picioarele mele
 Să fi făcut scăunele ;
 Și din mîna mea cea dreaptă,
 O cană de băut apă.

Foaie verde de dudău,
 Pe drumul care merg eu
 Nu e iarbă, nici dudău,
 Nici un lac sau aleşteu,
 Ca s-adăp pe murgul meu.
 Nici fântână, nici pîrau
 Să potolesc dorul meu.
 Dorul meu cînd se aprinde,
 Niminea nu-l poate stinge.
 Nici cu puţul, nici cu gura,
 Numai mîndruţa cu gura.
 Mîndruţo de la Buzău,
 Dă-mi floarea din pieptul tău
 Să mă mîndresc cu ea eu. =

Şi s-o port la pălărie,
 Să mi-o ţiu un an de zile ;
 Şi s-o port în sînul meu,
 Nu mai pot de dorul tău.

Foaie verde trei masline,
 Eu plec, mîndro, de la tine
 Doru meu al cui rămîne ?
 Rămîne, mîndro, la tine,
 Să mi-l grijeşti, mîndro, bine,
 Cum îngrijeai şi de mine.
 Să-i dai vinişor şi pîine,
 Să mi-l culci în pat cu tine,
 Cum mă culcai şi pe mine.
 Să-i pui dreapta căpătîi,
 Cu stînga să mi-l mîngîi,
 Să-i mai săruţi guriţa,
 Cum o sărutai pe-a mea.
 Foaie verde foi ca mura,
 Mîndro, dulce ţ-e şi gura,
 Dulci sînt ochişorii tăi.
 Care costă mii de lei.
 — Vinde, mîndro, ochii tăi
 Că-ţi dau şi cinci mii de lei.

— Să-mi dai mii și mii de lei,
Nu vînd ochișorii mei,
Căci cu banii n-am ce face,
Cu ochii iubesc ce-mî place.
— Vinde, mîndro, gura ta,
Că m-ai sărutat cu ea.
— Nici gurița nu ți-o vînd,
Măcar să te văd flămînd.

343

Izvoraș cu apă rece
Pe la poarta mîndrii trece.
Ieși mîndra să se spele,
Dete de urmele mele
Și nu mai poate de jele.
Izvoraș cu apă lină,
Pe la mîndra prin grădină,
Cine bea de dor s-alină.
Hai, mîndro, să bem și noi,
Să ne iubim amîndoi.
Ionel cînd a plecat,
Doru-n poartă mi-a lăsat,
În poartă și pe-o nuia,
Și la inimioara mea.
Ionel cînd a venit,
Dorul din poart-a pierit,
Din poartă, de pe nuia,
De la inimioara mea.

344

Oltule, pe malul tău
Crește iarba și-un dudău.
Iarba crește și-nverzește,
Dorul mîndrii mă topește.
Dorul mîndrii cînd se pune,
'Ți face inima cărbune ;
Dorul mîndrii cînd te-ajunge,
Stai în loc și-ncepi a plînge :
Dorul mîndrii cînd te-apasă,
Face lacrimilor casă.

Eram tînăr ca frăguța,
 Rău m-a-mbătrînit mîndruța...
 Îmbătrîni-o-ar și pe ea
 Ca pe mine dragostea.
 Du-te, dor, pe sub pămînt,
 L-a mea mîndră-n așternut ;
 Du-te, dor, și te revarsă
 L-a mea mîndră la fereastră.
 De-oi găsi-o supărată,
 S-o săruți, dorule, o dată ;
 S-o săruți, dorule, bine,
 Să-i ție un an de zile.
 De-oi găsi-o veselind
 Și cu alții petrecînd, =

Să te sui pe-o rămurea
 Și să-ncepi a blestema,
 Să arză ia pe ea,
 Cum arde inima mea.
 Mai lin, dorule, mai lin
 Că sînt pe pămînt străin ;
 Cînd oi fi la casa mea,
 Vii, dorule, cînd oi vrea.
 Dar acuma nu se poate,
 Mă duc, dorule, la moarte
 Și cu drag eu aș mergea
 De-ar fi moartea ca mîndra ;
 Dar moartea e-ntunecoasă,
 Nu-i ca mîndra de frumoasă.

Dete frunza, dete iarba,
 Dacă nu e mîndra geaba ;
 Dete și frunza de fag,
 Dacă nu e cin' mi-e drag.
 Bade, cînd treci pe la noi,
 Să pui clopote la boi,
 Clopote de acioaie,
 Să te-aud dintre războaie.
 De-oi plesni din bici o dată,
 Să te văd cum ești culcată ;
 De-oi plesni de două ori,
 Să știi, mîndro, c-am să mor.

Frunzuliță trei aluni,
 Mi-a plecat neica de luni
 Și-a lăsat dorul prin pruni
 Și calul prin mărăcini.
 Frunzuliță de negară,
 Mi-a plecat neica la moară
 Și-a lăsat dorul sub scară,
 Șapte inimi se omoară.
 Frunzuliță sălcioară,
 Unde-o fi puiul de-aseară ?
 Unde-o fi, unde-o-nsera,
 Pe ce brațe s-o culca,
 Ce guriță-o săruta ?
 O fi dulce ca a mea,
 Or amară ca fierea ?

348

Leagănă-mă, dorule,
 Să nu mă legeni prea tare.
 Nană, nană, și-un măr dulce,
 După Gheorghită m-aș duce.
 Mă leagăn cu frunza-n plop
 Și-am la inimioară foc.
 Nană, nană, și-un măr dulce,
 După Gheorghită m-aș duce.
 Mă leagăn ca frunza-n vie,
 După mine tot să vie.
 Nană, nană, și-un măr dulce,
 După Gheorghită m-aș duce.
 Mă legănai ca iarba,
 Când o taie cu coasa.
 Nană, nană, și-un măr dulce,
 După Gheorghită m-aș duce.
 Mă leagăn ca frunza-n fag,
 După Gheorghe căci mi-e drag.
 Nană, nană și-un măr dulce,
 După Gheorghită m-aș duce.
 Mă leagăn ca frunza-n nuc,
 După Gheorghe tot mă duc.
 Nană, nană și-un măr dulce,
 După Gheorghită m-aș duce.

Mă leagăn ca frunza-n plop.
 Și-am pe inimă un foc.
 Hai, nană, nană și-un măr dulce,
 Inimioara-n mine plînge.
 Frunza-n plop se leagănă
 Și de ploaie și de vînt.
 Eu mă leagăn pe pămînt.
 Leagănă-te, mîndra mea,
 Leagănă-te cît oi vrea.
 Că și eu m-am legănat,
 Din picioare m-am uscat.
 Bade, bădișorul meu,
 Mă usuc de dorul tău,
 Mă usuc ca frunza-n vînt,
 Tu te usuci pe pămînt.

350

Frunzuliță matostat,
 La mîndruța sub ceardac
 Crește-un pui de liliac.
 Liliac mare rotat,
 La toată lumea li-e drag ;
 Liliac mare-nflorit,
 De toată lumea iubit ;
 Liliac mare rotund,
 Din inima mea e rupt.
 — Mă Lenuțo, ce să-ți dau.
 Liliacul să ți-l iau ?
 -- Poți să-mi dai și mii și sute.
 Liliacul nu-l poți rupe ;
 Să-mi dai mii și mii de lei,
 Liliacul nu mi-l iei.
 Astă-vară n-a plouat,
 Am muncit și l-am udat,
 Cu bani de pe sărutat ;
 Am muncit de l-am sădit,
 Cu banii de pe iubit...
 Căram apă din izvor.
 Să-l ude badea cu dor.

— Foaie verde de-armenească,
 Te-auzeam, Gheorghe, de-acasă,
 Cum dedeai cu pumnii-n masă
 Și spuneași că nu-s frumoasă.
 De frumoasă, m-ai văzut,
 De vrenică, m-ai știut.
 La ce, Gheorghe, m-ai iubit,
 Dacă eu nu ți-am plăcut ?
 — Te-am iubit că mi-ai fost mică
 Și-ai fost tare frumoșică,
 Iar acum te-ai făcut mare,
 Te iubește orișicare ;
 Te iubește bun și rău,
 Băieții din satul tău
 Și-apoi te iubesc și eu.
 Să nu te iubească altul,
 Că-ți pui foc și ți-arde satul.
 Mă-ta e femeie rea,
 Intră-n cîrciumă și bea
 Și-ți risipă dragostea
 Din copilăria ta.
 Foaie verde mușețel,
 De-ar fi dorul mititel,
 Numa-n brațe-aș sta cu el.
 Dar mi-e dorul porc de cîine,
 Peste șapte dealuri vine
 Și-mi-nșală multă lume,
 Cum m-a-nșelat și pe mine,
 De te-am iubit și pe tine.
 — Decît, Gheorghe, te iubeam,
 Mai bine groapă-mi făceam
 Și mai ferice eram.

352

Geaba, lună, ai lumină,
 C-a mea inimă nu-i bună,
 Că nu-mi e puiu cu mine.
 Hei, lună, fii voioasă
 Pe cum ești de luminoasă, măi, măi.
 Și lumină colțișorul
 Unde doarme pușorul,

Să mă duc să-mi cat locșorul,
 Unde doarme puișorul.
 Lumină, lumină tare
 Că rău inima mă doare,
 Că mi-e puiu-n depărtare.
 Și s-a dus și m-a lăsat,
 Și cu totul m-a uitat.
 Hei, lună, fii voioasă
 Pă cum ești de luminoasă,
 Și lumină-mi colțișorul
 Unde doarme puișorul.
 Du-te tu, lună, de-i spune,
 Spune-i lui puiu să-mi vină ;
 Dacă nu i-ai spune-acuma,
 Să-ți piară lună, lumina ;
 Să rămâi întunecată
 Cum sînt eu dă supărată. ≠
 Hei, lună, fii voioasă
 Pe cum ești de luminoasă, măi, măi,
 Și lumină-mi colțișorul
 Unde doarme puișorul.
 C-am auzit, lună, bine
 C-ai fost și tu tot ca mine ;
 Erai fată iubitoare
 Și părăsită de soare, măi, măi.
 Tot așa, lună, și eu,
 M-a părăsit puiul meu, mă.
 Și voi, stelelor surori,
 Să nu mă lăsați să mor.
 Mergeți l-al meu puișor,
 Spuneți că-l aștept cu dor, măi, măi.
 Spuneți să nu zăbovească,
 Inima să-mi putrezească.

353

La Tismana-ntr-o grădină
 Mi-a prins dorul rădăcină
 Și dragostele tulpină.
 Vrusei ca să-l iau cu mine,
 Rădăcinile mi-l ține ;
 Vrusei ca să-l iau acasă,
 Rădăcinile nu-l lasă.

Spuneai, măicuță, spuneai
Șapte fete tu să ai,
După urît nu le dai ;
Dar pe mine m-avuseși,
După urît mă deteși.
Dă-mă, mamă, după drag,
Șapte popi la moarte-ți bag.
Șapte parastase-ți fac.
De mă dai după urît,
Nu-ți fac urmă la mormînt.

354

Bate, Doamne, dealurile,
Să rămîna șesurile
Să se vadă doi cu doi
Și noi, Lenuțo,-amîndoi.
Foaie verde magheran,
Cînd eram copil de-un an,
De dragoste nu știam,
Unde mă culcam dormeam ;
Dar acum m-am făcut mare,
Trupul meu odihna n-are.
Cine mă vede mă-ntreabă
Ce-am slăbit așa degrabă.
Eu le spun de ce-am slăbit,
Că dorul m-a prăpădit.

355

Foaie verde-o viorea,
Colea-n vale-ntr-o vâlcea,
Frumos cîntă-o turturea
Și-un băiat mi-o asculta,
Care-n armată pleca,
Și din gură așa-i zicea :
— Turturea, nu mai cînta
C-am o supărare grea,
De n-o știe nimenea.
Numai mîndruța mi-o știe,
Că plec la militarie.
Foaie verde de-un bujor,
Toată lumea mi-are-un dor
Și mai greu și mai ușor,

Dar eu am două doruri grele :
Al meu și cu-al mîndrii mele.
Alui meu îi fac ce-i fac,
Dar cu-al mîndrii ce mă fac,
C-am plecat milităraș.
Oltule, Oltețule,
Săca-ț-ar izvoarele ;
Să rămîna pietrele,
Să calc cu picioarele,
Ca să-mi trag păcatele.
Mari păcate n-am făcut,
N-am furat, nici n-am oțit,
Dar fetele le-am iubit.

356

Decît ca să mor,
Mai bine cu dor ;
Căci cu dorul mai trăiesc
Și dacă mor, putrezesc.
— Foaie verde și-o sipică,
Măi Ionele și Petrică,
M-ați iubit de mititică
Și nu m-ați lăsat să cresc
Ca să pot să vă iubesc.
Cînd să vă iubesc și eu,
V-a depărtat Dumnezeu ;
Cînd să vă iubesc mai bine,
Ați fugit de lîngă mine.
Foaie verde matostat,
Aseară cînd m-am culcat,
Doamne, ce vis am visat,
Că mîndra m-a sărutat.
Și cînd s-o sărut și eu,
M-a deșteptat Dumnezeu.
— Nu fii, mîndro, supărată
C-ai rămas nesărutată.

357

Du-te, dorule, departe
Să vezi mîndra mea ce face.

De-i găsi-o supărată,
S-o săruți, dorule, o dată ;
De-i găsi-o la fântână,
Să-i săruți, dorule, o mînă ;
De-i găsi-o în pridvor,
S-o săruți pe obrăjior.
Eu mai am, mîndruță dragă,
Înc-un an și-o vară-ntreagă,
Iar atunci m-oi libera,
Și-oi veni de te-oi lua.

358

Foaie verde ca nalba,
Ioane, cînd oi pleca,
Să dai prin grădina mea,
Prin grădină, prin vâlcea,
Unde-mpărțeam dragostea,
Să-ți dau mere-ntr-o basma ;
Basmaua cu mere dulci,
Unde-i sta să le mănînci
Și aminte să-ți aduci
D-ale noastre vorbe dulci.
Ajunge-te-ar jalea mea,
Un' ți-o fi calea mai grea ;
Ajunge-te-ar dorul meu,
Un' ți-o fi drumul mai greu.

359

Frunză verde foi de zgalț,
Nu te culca, neică,-n cas'
Că sîntem amurezaț'.
Frunză verde bob secară,
Și te culcă, neică, afară.
Mîndro, mijlocelul tău
Să-l faci lumînări de seu,
Să le-aprinzi-unde dorm eu,
Să lumine peste mine,
Să-mi treacă de dor de tine.
Frunză verde bob secară,
Și te culcă-mi-te-afară.

Frunză verde flori de crin,
Ieși, mîndro, să ne iubim
Că nu știi cît mai trăim.
Omul este ca și-o floare,
Unul naște și-altu moare,
Ș-altul se căsătorește,
Dorul ne călătorește.
Du-te, dor, pe su'pămînt,
Pîn'la mîndra la mormînt,
Să dau drumul dorului
Pe aburii vîntului,
Pe fața pămîntului.
Du-te, dor, pe su'pămînt,
Pîn'la mîndra la mormînt,
Să văz ce i-a putrezit :
Mijlocul cu betele,
Deștiu cu inelele,
C-alea sînt dragostele.

360

Izvoraș cu apă rece,
Iarna-mi vine, vara trece
Și n-am cu cine petrece :
Căci cu cine-am petrecut
S-a dus și n-a mai venit,
Că taică-său nu m-a vrut.
Frunzuliță bob năut,
Du-te, dor, pe sub pămînt,
La Anica la mormînt,
Dă vezi dac-a putrezit.
Și-o foiță viorea,
Rău mă doare inima
Pentru dispărțirea grea.
Izvoraș cu apă rece,
Pe la poarta mamei trece.
Ieși, mămico, pîn-afară,
De te spală pe picioare,
Că e-un rîu de lăcrimioare,
Ce fug pe sub nori și soare ;
Nu-i pîrîu cu apă rece,
Ci-s lacrimi din tinerețe.

361

Am trăit, lume, cu tine
 Și n-am aflat nici un bine ;
 Am coborât din deal în vale,
 Numa-n chin și-n supărare ;
 Am suit din vale-n deal,
 Numa-n chin și în amar.
 Lume, să te văz arzînd
 Și nu sai ca să te sting.
 Aș mai pune-un braț de paie
 Ca să arzi cu bîlbătaie,
 C-astăzi este lumea lașă,
 Îți vorbește numa-n față
 Și cu ochii te privește,
 Și în dos te dușmănește.

362

Lume, lume, soro lume,
 Cînd să mă satur de tine ?
 Cînd s-o lăsa sec de pîine,
 De mîndra de lîngă mine.
 Lume, lume, soro lume,
 Eu de mamă și de tată
 Nu mă satur niciodată,
 Nici de frați, nici de surori,
 Nu mă satur pînă mori.
 Lume, lume, soro lume,
 C-așa-i lumea trecătoare,
 Unu naște ș-altu moare ;
 Cel ce naște pătîmește,
 Cel ce moare putrezește.

363

Din trei mîndre, una-mi zice :
 — Mai țineți punga, voinice,
 Te-apucă vreo vreme lungă,
 Fără neam de ban în pungă ;
 Te-apucă vreo vreme rea,
 Fără chioară de para.

Din trei mîndre, una-mi zice :
— Ce-ai făcut banii, voinice ?
— I-am băut să nu se strice,
Mîndrili să nu mi-i mînce.
Frunză verde mărgărit,
Toți mă-ntreabă ce-am făcut,
De n-am mai îmbătrînit.
Am băut vin de la gheață,
Am mîncat boboci de rață
Și-am dormit cu mîndra-n brațe.
Asta, neică, m-a făcut
De n-am mai îmbătrînit.

364

Cine-n lume nu iubește,
La ce dracu mai trăiește ?
Am să beau și-am să iubesc
Cît pe lume-am să trăiesc
Banii, banii mei,
La Marița la bordei.
Las-o ...tu-i mama ei,
Că și-a luat rochie pe ei.
Salba mea, salba mea,
La Marița în saltea,
S-a ales prafu de ea,
Nu vrea că să mai mi-o dea,
Că așa mi-a fost mintea.
Banii mei, banii mei,
La Marița la bordei,
S-a ales prafu de ei.
Foaie verde și-o cicoare,
Și-am să ies la drumul mare,
La brîu cu șapte pistoale,
Patru pline și trei goale.
Să vînez un boier mare,
Numai să aibă parale ;
Să-ni vînez și o cucoană
Ș-aia ca s-o fac pastramă.
A iubi cine nu poate,
N-are simțurile toate.
Cine-n lume nu iubește,
Mă mir la ce mai trăiește.

Ciobănaș la oi am fost,
 Oile nu mă cunosc ;
 Numai una din mioare,
 Ce-are spițuri pe la poale.
 Și trecui printr-un pîrîu,
 Mă-ntîlnii cu socru-meu.
 — Na, băiete, fata mea
 Că-ți dau șase boi cu ea.
 -- Să-mi dai șasă și cu șasă,
 Fata ta n-o bag în casă ;
 Să-mi dai șasă și cu doi,
 Fata ta doarme-n război.
 Cînd o văd în poarta șurii,
 Parcă e muma pădurii ;
 Cînd o văd intrînd în casă,
 Parcă-i o butură arsă ;
 Cînd o văd pe bătătură,
 Parcă-i ghem de drugătură.
 Uite-a năibii puturoasă,
 Nu dă cu mătura-n casă,
 Nici prin casă, nici prin tindă,
 Și gunoiul dă de grindă.
 Punem boii la tînjală
 Să scoatem gunoiu-afară.
 Cînd îi pomenesc de furcă,
 Ia pătura și se culcă.

Mă dusei și eu la tîrg
 Și găsii fetele bînd,
 Tinerel m-am însurat.
 Mă dusei să iau muiere,
 Și luai soacra mamei mele,
 Tinerel m-am însurat.
 Mă dusei și eu-n obor,
 Găsii toanta de sub țol,
 Tinerel m-am însurat.
 Naltă ca lubenița
 Și dreaptă ca secera,
 Tinerel m-am însurat.

Picerele putineie
Și degetele resteie,
 Tinerel m-am însurat.
Am avut vreo doi purcei
Și-au murit de frica ei,
 Tinerel m-am însurat.
Un vițel negru, bălțat,
A fugit pîn-a crăpat,
 Tinerel m-am însurat.

367

Asară m-am însurat
C-a fost ceață și-a plouat =
Și nu știu pe cine-am luat.
Luai urîta satului
Și propteaua gardului.
— Zi-i, nașule, să se ducă
Că la noapte mă mănîncă ;
De nu m-o mînca la noapte.
Să știi că nu mai am moarte.
— Fine, fine, finișor,
Pune coadă la topor.
Cînd bubuie și trăsnește,
Ia toporul și-o lovește.
De te-o-ntreba cineva
C-ai omorît nevasta :
„Că n-am omorît-o eu
Și-a trăsnit-o Dumnezeu
C-un pietroi din heleșteu,
I-am dat ajutor și eu“.

368

Zis-a mama către mine :
— Însoară-te, măi copile,
Și să iai noră urîță,
Să aibă avere multă.
— Ce fac, mamă, cu averea,
La lume cu neplăcerea ?

Mă-nsurai și luai nevastă,
 De la mine-a treia casă.
 Și luai fată cu avere,
 Vai de păcatele mele !
 Dimineața când mă scol,
 Iasă toanta de sub țol.
 Eu o-ntreb ce e cu ea,
 Ea spune : nevasta ta.
 Mă dusăi să ar în coastă,
 Cu boii de la nevastă.
 Boii trag, oile-mi plăc,
 Dar cu toanta ce mă fac ?
 N-apucaii să trag o brazdă,
 Veni toanta să mă vază ;
 Nu trăsăi o brazdă mare,
 Veni toanta cu mîncare,
 Mămăliga caldă-n poală
 Și brînza la subțioară.
 N-apucaii să iau o dată,
 Mîncă toanta brînza toată ;
 Când să iau a doua oară,
 'Nghiții mămăliga goală.
 — Du-te, toanto, c-am mîncat.
 Când te văd, m-am săturat.
 Când o văd în poarta șurii,
 Parcă e muma pădurii.
 Însă toanta când strănută,
 Oalele pe foc le mută ;
 Și când toanta mea tușește,
 Toată soba bulducește.
 Și-am avut și doi purcei
 Și-au murit de frica ei.
 Mă dusăi cu mîndra-n lume,
 Toanta vine după mine :
 — Ți-a plăcut ce ți-a dat tata,
 Acum să-ți placă și fata ;
 Ți-a dat tata patru boi
 Și-o turmă mare de oi ;
 Ți-a dat capra și c-un ied,
 Avere din berechet.
 Nu te mai însura, vere,
 Să ieii fată cu avere.
 Mai bine una săracă,
 Numai ochii ei să-ți placă.

Foaie verde sămulastră,
 Mă-nsurai și luai nevastă
 Urîtă și puturoasă,
 Nu dă cu mătura-n casă ;
 Nici prin casă, nici prin tindă,
 Stă cu ochii în oglindă.
 Aoleo și vai de mine,
 Ce să mă fac eu cu tine,
 Cu tine o puturoasă,
 Nici cu tine nu fac casă.

370

Măi bărbate, fii cuminte,
 Ia-ți cînepa și ți-o vinde
 Că eu luna nu ți-o torc.
 Marța-i pentru dobitoace,
 Iar miercurea nu se toarce.
 Joi e joia iepelor,
 Vineri e douășpe vineri,
 Sîmbăta e Sfîntu Toader,
 Duminică-i nuntă-n sat,
 Să nu mă duc, e păcat.
 Uite-a dracului nebuna,
 Uite,-i trecu săptămîna.
 Bărbate, te rog ceva,
 Ia-ți coasa și gresia
 Și cosăște cînepa,
 Și cosăște-o mai de sus
 Să n-am ce pune pe fus.
 Eu nu sînt ca alte toante,
 Să dau cînepa în parte ;
 Eu torc din ea ce îmi torc,
 Ce rămîne, pui pe foc.

371

Firicel de iarbă neagră,
 Trec pe drum, lumea mă-ntreabă
 De ce port cămașa neagră.
 Eu le spui că-așa mi-e dragă,
 Că mi-e nevasta bolnavă,

Bolnavă de-o săptămână
Că mi-a durut-o o mână.
N-a spălat, nici n-a călcat,
Este de-o lună în pat.
Doamne, Doamne, fă-mi-o bine,
Să mi-o iau pe lîngă mine,
Să mă duc cu ea la muncă
Să strîng fînul de pe luncă.

372

Foaie verde d-un bujor,
Și-am un bărbat băutor,
Mi-a băut cincizeci de poli
Și doi boi ca doi bujori,
Două vaci ca două flori
Și salba cu gălbiori,
Și-a mai rămas și dator
O sută cincizeci de poli.
Foaie verde-o viorea,
Și-ar mai bea Gheorghe,-ar mai bea
Dar n-are ce să mai bea.
Vindeți, Gheorghe, nevasta
Și plătește datoria.
Foaie verde izmă creață,
Cînd fu joi de dimineață,
Gheorghe cu nevasta-n piață.
Negustorul mi-l întreba :
— De vînzare ți-e mîndra ?
Dar Gheorghe le răspundea :
— De vînzare, da, da, da.
— Și ce-mi cei, Gheorghe, pe ea ?
— Mia, mia și suta
Și peste sută ceva,
Că-i frumoasă, sărmana.
Dar Gheorghe ce mi-ș făcea ?
Bani în mîină că-i primea
Și-n cîrciumă că intra,
De-o vadră de vin că bea
Și-o ploscă de cinci oca.
Și acasă se ducea,
Copiii îl întreba :
— Unde e, tată, mama ?

— Mă-ta este-n Valea Mare.
Ne gătește de mîncare,
Să vie de prînzu-âl mare.
Iacă prînzul mi-a venit
Și mă-ta n-a mai sosit.
— Vezi, tată, ce ne-ai făcut ?
Vînduși boii și vaca
Și-ai vîndut și pe mama.
Mîine ne vinzi și pe noi
Și inți slugă la ciocoi.

373

La cîrciumă, la șosea,
Bea nașul cu fină-sa.
— Ia, finică, vin de bea
Că deseară ești a mea.
-- Nașule, n-o fi păcat
Să te culci cu fina-n pat ?
Doi copii mi-ai botezat,
Pe noi doi ne-ai cununat.
— N-a lăsat popa păcat
De-un pupat, de-un sărutat.

STRIGATURI

374

Foaie verde mărăcine,
Aș juca, dar nu știu bine,
M-aș lăsa, dar mi-e rușină.

375

Nu te uita că joc rău,
C-așa joacă neamul meu ;
Dac-ar fi jucat mai bine,
M-ar fi-nvățat și pe mine.

376

Hai de brîu, de brîu, de brîu,
Ca la secerat de grîu ;

Și de brîu și de curea
Și de cingătoarea mea.
Cine s-o lăsa de brîu,
Să dea vadra cu rachiu.

377

Foaie verde busuioc,
Trageți-i, băieți, pe loc.
Hai pe loc, pe loc, pe loc,
Să răsără busuioc,
Busuiocul fetelor,
Dragostea nevestelor.

378

Sînt băieți din multe sate,
Joacă toți care cum poate ;
Joacă toți care cum știe,
Să n-aibă nici o mînie.

379

Cine joacă și nu strigă,
E-nfundat cu mămăligă ;
Așa joacă babele,
Ca mîța cu labele.

380

Unde-i jocul de moșnegi,
Pară-i turmă de berbeci ;
Unde-i jocul de feciori,
Parcă-i grădina cu flori.

381

Sînt născut pe foi de fag,
Ca să fiu la fete drag ;
Sînt născut pe foi de viță,
Să dau la fete guriță.

382

Drag îmi e omul frumos
Și în față și în dos ;
Și mi-e drag omul cu minte,
Și la grai și la cuvinte.

383

Băieții din Mogoșești
Au plecat la București
Și-au rămas tigorile
Să ne poarte florile.

384

Urâtul din ce-i făcut ?
Din omul care-i tăcut.
Urâtul din ce se face ?
Din omul care tot tace.
Dragostea din ce-i făcută ?
Din omul cu vorbă multă.

385

— Leliță cu ochii mici,
Ce mă faci să viu pe-aici ?
— Ba eu, bade, nu te fac,
Numai tu vii că ți-e drag.

386

— Spune, badeo, adevărat :
"Ți pare rău că m-ai lăsat ?
— Ba zău, mie rău nu-mi pare,
Numai inima mă doare.

387

Cine iubește și ține,
Să-i dea Dumnezeu tot bine ;

Cine iubește și lasă,
Crească-i măracini în casă
Să nu poată ocoli,
Nici pe alta-a mai iubi.

388

Grânele vara se coc,
Zis-a badea să nu joc,
Pîn' la storsul vinului,
Pîină-oi fi mireasa lui.

389

Cine se ia cu plăcere
Nu cere nici o avere,
Dar care se iau cum pot,
Cere ce-ai la ușe tot.

390

Fetele cele-mbrăcate,
Toate stau nemăritate ;
Iar noi care nu avem,
Le facem cum le putem
Și toate ne mărităm ;
Le facem pe rînd, pe rînd
Și ne mărităm curînd.

391

Fetele de pe la noi
Fă-le, Doamne, toate oi
Și pe mine-un berbecuț,
Să le fiu tare drăguț.

392

Săracu sulimanu,
Mărită durdimanu.

393

Mi-a zis mîndra-n joc să tac
Și de rîs să n-o mai fac.
Însă cum să fac așa,
Cînd pe cîmp stă cînepa
Neculeasă, vai de ea !

394

Trece mîndra pe colnic,
Răsucind la borangic ;
Răsuțește de trei zile
Și pe fus n-are trei fire.

≠

395

Lele,-ți merge gurița
Mai vîrtos ca melița,
Și de-aceea dumneata
Nu-ți mai meliți cînepa.

396

Mă duc la biserică,
Furca-mi pune piedică ;
Mă duc cruce ca să-mi fac,
Fusu-mi sare după cap ;
Mă duc și eu să mă-nchin,
l'usul strigă că nu-i plin.

397

Fata noastră lăudată,
De cinci ani nepieptănată.
Luai dăracul s-o descure,
Cinci litri de unt s-o ung.

398

Ce te ții, mîndro, măreață,
Că ești ca o săculeață ;

Săculeață cu gunoi,
Ochii tăi ca la broscoi ;
Săculeață cu țărîțe,
Ochii tăi ca și la mîțe.

399

La fetița-n joc voinică,
Spală-i oala tu, pisică.

400

Și-am zis verde de-o sulfină,
Fugi de-aci că ești bătrînă.

401

Foaie verde trei surcele,
Fugi de-aici că n-ai mărgele.

402

Foaie verde foaie lată,
Fugi de-aci că ești prea-naltă.

403

Foaie verde de-o granată,
Jianca cea lăudată
O joacă-un băiat și-o fată.

404

În ogradă la vecina,
Plugul l-a mîncat rugina,
Că miriștea ei, vă spui,
O-ntorc porcii satului.

Mîndra mea, de mîndră mare,
Își spală ia-n căldare
Și-o întinde pe butuc,
Latră cîinii ca la lup.

Foaie verde de trifoi,
Nu sînt fete ca la noi ;
Mai sînt și într-ale sate,
Dar cu gurile căscate.

Are popa două fete.
Amîndouă stau să fete :
Una fată la Ispas,
Cînd e laptele mai gras ;
Alta fată la Crăciun,
Cînd e laptele mai bun.

La casa cu două fete,
Apa-n vadră nu se vede
Printre doage,
Pui de broaște ;
Printre cercuri,
Pui de iepuri.

Fetele care nu joacă,
Să ducă cîinii la apă.
Unde joacă nătăfleții,
Nu mai cresc nici castraveții.

Foaie verde viorea,
 Frumoasă-i nevasta mea,
 Cînd o văd noaptea prin țeale,
 Paică e ursu-n zăbale ;
 Cînd o văd noaptea în pat,
 Paică văz ursul legat.

411

Fetele, pînă sînt fete,
 Nu le vezi la crîșmă bete.
 Dar după ce se mărită,
 Cîte două la o litră.

412

Feciorul care se ține,
 Ia fata care rămîne,
 Fata care-alege mult,
 Se mărită după mut.

413

Foaie verde de bujor,
 Are mama trei feciori,
 Trei feciori și trei nurori.
 Una e harnică tare,
 Spală rufele-n căldare ;
 Iar una, tare vestită,
 Într-o zi mănîncă-o pită ;
 Și-alta, tare lăudată,
 Toată ziua umblă beată.

414

Popa Radu din Păroși,
 Cu feciorii mari și groși,

Noaptea fură,
Ziua-njură
La primar în bătătură,
Cu păgubașul de mînă.

415

La răchita roșioară
Tremură popa să moară ;
Ar muri, dar nu se-ndură,
Ar mai roade din prescură.

416

Vai de omul băutor,
Nici la muncă n-are spor.

417

Foaie verde și-o lămîie,
Rea boală ești tu, beție,
Că omul cînd s-a-mbătat
E ca cîinele turbat.

418

Săracu, bărbatu meu
Este mare nătărău.
De la ușă pîn' la pat
Toate obielele-i cad.

A

- agiu bită*, s. f. = iubită, dragușă, 311.
alătra, vb. = a lătra, 3.
alimănit, adj. = afurisit, frumos, 221.
amegi, vb. = turmenta, a se ameți de băutură, 35.
aoi, vb. refl. = a se văieta, a se plînge, 12.
apăra, vb. = a abate, 30.
argea, s. f. = război de țesut, locul unde se așază vara războiul de țesut, 1.
armiziu, adj. = amestecat, 29.
asna, hasna, s. f. = casă de bani, pradă, 20.
avai, adv. = tocmai, 8.

B

- benog*, s. n. = binoclu, ochean, 9.
beșliu, s. m. = soldat turc de cavalerie care făcea serviciul de curier domnesc sau de jandarm, 25.
blagă, s. f. = bogăție, avuție, 35.
bobar, s. n. = ghicitor, 200.
bogasim, bogajîm, s. n. = fire de cusut, 19.
buhaz, s. n. = loc mlăștinos, apă adîncă, 1.
bulduci, vb. = a se burduși, a se crăpa tencuiala, 368.
bulduși, vb. = a căuta pe cineva de bani prin haine, 37.
burdușel, s. n. = tiugă, 38.

C

- caretă, carîță*, s. f. = trăsură, 8.
cășuna, vb. = a insista, a persista, 1.
chebuliță, s. f. = haină, 49.
chindisi, vb. refl. = a se îmbrăca în haine de sărbătoare, a se dichisi, 1.

* După explicația fiecărui cuvînt am indicat numărul piesei.

- chișiță*, s. f. = partea piciorului de la cal, mai sus de copită, 5.
chituc, s. m. = butuc, 22.
ciocodar (ciobodar) s. m. = slujbaș cu diferite atribuții pe lângă domnitorii români, în special cămăraș, 7.
ciumpăvi, vb. = a rupe, a tăia din vârful unui pom sau plante, 1.
ciortănaș, s. n. = ciotoi, 322.
coloantre, s. f. = fireturi, galoane, 143.
comanic, s. n. = sedilă, 10.
comănac, s. n. = acoperământ al capului asemănător cu comănacul călugărului, purtat odinioară de bărbați, 29.
conțeș, s. n. = manta boierească îmblănită, 26.
Crin, Crîm, s. f. = Crimeia, 27.
crozna, s. f. = (cu crozna), cu spinarea, 113.
cucie, s. f. = trăsură, 10.

D

- diconeasă*, s. f. = soție de diacon, 18.
delegență, s. f. = diligență, trăsură de poștă pe vremuri, 42.
dughenel, s. n. = chioșc cu marfă, 52.

F

- ferentar*, s. m. = soldat din pedestrima ușoară, 25.

G

- galaon*, s. n. = vagon, 19.
găitâni, vb. = a face valuri, a se apleca, 27.
găzi s. f. pl. = găze (?) 25.
ghebreă, s. f. = țesală, 24.
ghileală, s. f. = primeneală(?), 17.
giubea, s. f. = haină largă purtată de boieri, 26.
glamadie, s. m. = pl. glămădici, om învățat, știutor de carte, 1.
gurguiat, adj. = ieșit în afară, 197.

H

- hăi*, vb. = a mîna boii, 3
hălăciucă, s. f. = desîș încurcat, 108.

I

iatan, s. n. = iatagan, 9.

ibrişin, s. n. = fire roşii de mătase pentru cusături şi ţesături, 1.

istov, s. n. = hrisov, condică de lege, 4.

I

închinga, vb. = a pune chinga, 15.

J

jdrel, s. m. = jder, 33.

jerfet, s. n. = plantă ca lipanul, 16.

jugrăvi, vb. = zugrăvi, 8.

L

leasă, s. f. = desiş, 100.

lebedeancă, adj. = albă ca lebăda, 16.

leiţă, s. f. = veche monedă de 1 leu sau 20 de parale, 29.

liciu, s. n. = luoiu, 16.

lilichie, adj. = culoarea florii de liliac, 5.

M

mălăcel, s. m. = pui de bivoliţă, 7.

merţă, s. f. = mertic, baniţă, 25.

mischiu, s. n. = piatră de ascuţit, gresie, 6.

mondir, s. n. = haină, 27.

N

năzări, vb. = a zări de departe, 9.

nencormat, adj. = tare (?), 49.

nevăcuit, adj. = fără a-şi fi petrecut viaţa, 25.

nojiţă, s. f. = curea, 24.

noroci, v. = a da noroc, 50.

O

ortoman, adj. = bogat, 5.

P

- păducel*, s. n. = arbust spinos, 33.
patac (patacă) s. f. = monedă veche, cu valoare de 100 de parale, care a circulat în țările românești, 109.
perpeli, vb. = a frige repede ceva, a se zbate, 10.
pilui, vb. = a atrage pe cineva de partea cuiva, 21.
pîlvari, s. m. = pantaloni largi, 29.
pîrlog, s. n. = loc nearat, neroditor, 11.
pochinzăr, s. m. = rudele miresei care merg la masă la ginere, 8.
poșilaș, s. m. = fluture de podoabă, 27.
ponosi, vb. = a uza, a prăpădi, 46.
popota, vb. = a mânca, a prînzi, 15.
porcoi, vb. = a face porcoi, a grămădi, 18.
postrungă, s. f. = păstrugă, 7.
poticni, vb. refl. = a se împiedica, 4.
povîrni, vb. = a pleca, 24.
presurat, adj. = împresurat, 32.
proclete, s. m. = șarpe, 5.

R

- ramet, ramăt*, s. n. = zgomot mare, 44.
rămăși, vb. = a face rămășag, 53.
răpune, vb. refl. = a se sfârși din viață, 4.

S

- sabalaș*, adj. = sărman, 54.
sandal, s. n. = caic, vas, luntre lungă, pentru transportul mărfurilor, 20.
scredi, vb. refl. = a se scrumi, 53.
sfătoși, vb. refl. = a se sfătui, 51.
silistră, s. f. = loc sărac, 94.
speti, vb. refl. = a se schilodi, 41.
străfiga, vb. = a strănuta, 26.
steajer, s. n. = țăruș, 53.
smuți, vb. refl. = a înseruna caii, 9.

Ș

- șerpar*, s. n. = chimir, 39.
șlean, s. n. = curea de legătură la ham, 50.

T

tambură, s. f. = instrument muzical, 12.

tăgîrșă, s. f. = traistă, 113.

testimel, s. n. = basma, 226.

tofolog, adj. = moale la umblat, 332.

triște, s. f. = noroc, parte, 94.

V

vintră, s. f. = vînă, 6.

Z

zaraș, s. m. = negustor de galbeni, 41.

zmichin, s. n. = gresie, piatră de ascuțit coasa.

zurbal, s. n. = târg, horă, 3.

Judeţul Argeş

Costeşti

Ştefan Bujorel, 134, 206.

Buzeşti

Dogeanu Năstase, 70 ani, (1958), 23.

Dragoslavele

Deriuţă Maria, 76 ani, (1958), 41, 120, 221.

Hîrşeşti

Neacşu Voicu, 74 ani, (1957), 4, 6, 19, 48, 60.

Judeţul Gorj

Țințăreni

Bălănescu Ștefan, 26 ani, 4 cl. elem. (1958), 365.

Fieraru Ana, 23 ani, 4 cl. elem., (1958), 235, 297.

Niculescu Maria, 52 ani, 3 cl. prim., (1958), 291, 305.

Ortilă Maria, 48 ani, (1958), 259.

Petițoiu Lenuța, 32 ani, 4 cl. prim., (1958), 316, 374, 375, 376,
377, 385, 391, 400, 401, 402, 403.

Simion Cornelia, elevă cl. a IX-a, 16 ani, (1958), 47, 368.

Sîrbu Florica, 17 ani, 4 cl. elem., (1958), 194, 288.

Sîrbu Teodorina, 20 ani, 4 cl. elem., (1958), 151, 286.

Judeţul Olt

Alunişu

Albu Florica, 18 ani, 4 cl. prim., (1961), 264.

Ciocîrlan Niculina, 45 ani, 4 cl. prim., (1961), 67, 192, 195, 230,
328, 360, 381, 409.

Cristescu Ioniță, 87 ani, (1957), 38, 39.

Brebeni

Răzdan Vasile, 50 ani, lăutar (1961), 2, 9, 10, 11, 31, 121, 324.

Chilia

Dinu Gheorghe, 16 ani, elev, clasa a IX-a, (1957), 171, 306, 339.

Cireaşov

Călin Radu, 48 ani, (1960), 162, 367.

Cîrlogani

Tănase Victoria, 24 ani, 4 cl. prim., (1961), 118, 176, 186, 249, 292, 302, 337, 355.

Spirea Marin, 38 ani, 4 cl. prim., 105.

Clocociov

Tudorică Tudor, 35 ani, 4 cl. prim., (1960), 282.

Comăniţa

Adam Mircea, 15 ani, cl. a VIII-a, (1957), 329.

Codoi Iancu, 27 ani, lăutar, 4 cl. elem., (1961), 172, 320, 326.

Florescu Fănică, 40 ani, 4 cl. prim., (1961), 149, 313.

Georgescu Savu, 81 ani, (1958), 394.

Guiu Gavrilă, 67 ani, 5 cl. prim., (1961), 139, 188.

Neaţu Dumitra, 16 ani, 4 cl. elem., (1957), 137.

Oprea Paula, 18 ani, 4 cl. elem., (1961), 102, 348.

Oprea Vasile, 40 ani, 4 cl. prim., 96.

Pîrvulescu Maria, 19 ani, 4 cl. elem., (1961), 101.

Udrea Dumitru, 22 ani, 4 cl. elem., (1961), 293.

Vlaicu Florica, 30 ani, 4 cl. prim., 285.

Corbu

Gheorghe Teodora, 64 ani, 167.

Vlad Ion, 59 ani, (1960), 103.

Cornăţel

Burtan Mitică, 47 ani, lăutar, 3 cl. prim., (1957), 94.

Coteana

Crîngeanu Ghiţă, 66 ani, 54, 56.

Goran Alexandrina, 15 ani, elevă cl. a IX-a, (1961), 97.

Lăutaru Marin, 55 ani, 3 cl. prim., lăutar, (1961), 1, 3, 8, 12, 15, 16, 17, 27, 29, 34, 36, 43, 44, 49, 50, 52, 53, 57, 100, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 169, 199, 211, 217, 252, 307, 323.

Lupu Marin, 65 ani, 5 cl. prim., (1961), 125.

Nedea Vasile, 60 ani, 4 cl. prim., (1960), 22.

Crîmpoia

Ciulean Andrei, (1958), 314.

Curtişoara

Boje Dumitru, 77 ani, (1960), 20, 84, 92.

Cîrciumaru Costică, 70 ani (1957), 61.

Dogaru Gheorghişa (1959), 80, 147, 223, 253, 261, 268, 269, 273, 371.

Dumitru Maria, 37 ani, 45, 75.

Ghenea Ilie, 30 ani, 4 cl. prim., (1961), 87, 272.

Ghinea Ion, 56 ani, 5 cl. prim., (1961), 251.

Turcin Constantin, 40 ani, 2 cl. prim., (1961), 165, 166.

Dranovăț

Cîrlegeanu Dumitra, 60 ani, știe carte, (1960), 142.

Drăguloiu Maria, 11 ani, 5 cl. elem., (1960), 182.

Făgețel

Gogoș Tudor, 97 ani, (1957), 32.

Găneasa

Ciuchete Filofteia, 46 ani, 4 cl. prim., (1957), 40.

Gostavăț

Bălașa Ana, 36 ani, 4 cl. prim., (1960), 58.

Izvoru

Burete Constantin, elev clasa a IX-a, 16 ani, (1957), 83.

Lehasca

Mateescu Aurelian, 47 ani, 5 cl. prim., (1961), 164.

Mateescu Paul, 14 ani, 7 cl. elem., (1961), 158.

Mărgineni

Croitoru Coman, 44 ani, 4 cl. prim., (1957), 95.

Milcov

Matei Maria, 38 ani, (1961), 183.

Matei Nae, 66 ani, știe carte, 279.

Mogoșești

Popescu Atena, 78 ani, 5 cl. prim., (1960), 383, 399, 408, 418.

Morunglavii

Roncea Gheorghe, 50 ani, lăutar, 5 cl. prim., 177, 184, 220, 222,
225, 233, 237, 238, 284, 335, 336, 343, 349, 362.

Negreni

Ene Niculina, 50 ani, 4 cl. prim., (1961), 89, 155, 175, 229, 263,
274.

Popescu Angela, 13 ani, 7 cl. elem., (1961), 244, 247.

Popescu Ion, 12 ani, 5 cl. elem., (1960), 135, 154.

Oporelu

Bădescu Ioana, 70 ani, (1961), 127, 156, 160, 193, 278.

Bălan Stanca, 72 ani, 64.

Diaconescu Constantina, 66 ani, (1957), 119, 311, 359.

Diaconescu Dumitra, 46 ani, 330.

Dumitrescu Constantin, 48 ani, (1957), 231.

Giurăscu Fănică, 20 ani, 4 cl. prim., (1949), 122.

Giurăscu Dumitra, 26 ani, 4 cl., 203.

Guță Elena, 13 ani, 7 cl. elem., (1961), 338.

- Lazăr Ioana, 14 ani, 7 cl. elem., (1961), 161.
- Mihai Maria, 55 ani, 5 cl. prim., 136.
- Militaru Dumitra, 37 ani, 4 cl. prim., 361.
- Năstăsescu Stancu, 57 ani, 3 cl. prim., 163, 318.
- Nijloveanu Dumitru, 76 ani, (1957), 18, 63, 124, 128, 143, 150, 157, 159, 187, 204, 236, 248, 250, 283, 310, 321, 358.
- Nijloveanu Ilinca, 13 ani, 7 cl. elem., (1961), 146.
- Rotaru Maria, 14 ani, cl. a VIII-a, (1961), 168.
- Stancu Gheorghe, 78 ani, (1957), 265, 317.
- Stănică Grigore, 45 ani, 5 cl. prim., (1957), 126, 234, 309, 334, 364.
- Oporelu*, (fără inf.), 205
- Perieți*
- Ghimiș Ana, 45 ani, 4 cl. prim., (1957), 59.
- Piatra-sat*
- Lazăr Ilie, 75 ani, 5 cl. prim., (1959), 42, 213, 216, 331.
- Potcoava*
- Baboi Maria, 76 ani, (1952), 131, 189, 276.
- Cîrstea Stancu, 76 ani, știe carte, (1958), 30, 197, 322, 392.
- Neacșu Domnica, elevă cl. a X-a, 17 ani, (1959), 46, 144, 281, 340.
- Neacșu Nicolae, elev cl. a VIII-a, 15 ani, (1959), 406, 407, 415.
- Soare Mirea, 52 ani, 5 cl. prim., (1960), 13, 35, 51, 55, 93, 99, 106, 173, 201, 227, 363.
- Voicu Ilinca, 73 ani, (1959), 37.
- Zamfir Ion, 7: ani, 5 cl. prim., (1959), 123, 130.
- Priseaca*
- Neacșu Elena, 57 ani, (1960), 81.
- Radomirești*
- Dumitrescu Iacob, agent sanitar, (1914), 25, 26.
- Ștefan Virgil, 7 cl. elem., (1961), 145.
- Slatina*
- Cenușă Vera, 38 ani, 4 cl. prim., (1961), 277.
- Cîrciumaru Firon, 49 ani, factor poștal, (1961), 86, 88, 91, 107, 108, 116, 117, 140, 141, 148, 152, 170, 174, 179, 180, 190, 191, 196, 198, 200, 210, 212, 215, 218, 228, 239, 241, 243, 246, 256, 257, 258, 266, 267, 280, 289, 290, 294, 295, 296, 299, 312, 325, 327, 332, 341, 342, 344, 345, 351, 353, 354, 364, 369, 370, 372, 373, 382, 384, 386, 387, 388, 389, 390, 396, 398, 405, 410, 411, 412, 413, 416.
- Constantin Ioniță, muncitor, 54 ani, 5 cl. prim., (1957), 33.
- Dicu Filofteia, (1960), 104, 301.
- Goleac Ilie, elev cl. a IX-a, 16 ani, (1957), 133.

- Golumbeanu Floarea, 15 ani, elevă, (1961), 255.
 Leșu Scarlat, 78 ani, (1961), 77, 78, 79, 214, 298, 304.
 Marinescu Ion, 60 ani, știe carte, (1960), 109.
 Martin Vera, 29 ani, 4 clase, (1961), 185.
 Moșoc Lina, 66 ani, (1958), 76.
 Stancu Aurel, muncitor, 41 ani, 4 cl. prim., (1961), 65.
 Stancu Elena, 43 ani, 4 cl. prim., (1958), 70.
 Tase Nicolae, mecanic C.F.R., 49 ani, (1961), 393, 395, 404.
 Văduva Ion, 54 ani, lăutar, (1961), 28.
 Vlad Constantin, 51 ani, 5 cl. prim., (1961), 62.
- Slătioara*
 Badea Tudor, 77 ani, știe carte, (1959), 90, 240.
 Ghiță Teodor, 43 ani, 4 cl. prim., (1958), 333, 379, 380.
 Neaguș Maria, 18 ani, absolventă a școlii medii, (1957), 129, 356.
 Neaguș Paraschiva, 40 ani, 4 cl. prim., 71.
 Obrocea Ilie, 78 ani, (1960), 414, 417.
 Prișeceanu Maria, 35 ani, 6 clase compl., 181, 202, 219, 315, 319.
 Ștefan Florica, 14 ani, 4 cl. elem., (1957), 226.
 Vitan Gheorghiuța, 12 ani, 4 cl. elem., (1960), 153.
 Zamfir Petra, 34 ani, 7 cl. compl., (1960), 378.
- Șpineni*
 Cocoș Liță, 50 ani, 3 cl. prim., (1957), 82.
 Popescu Aurica, 71 ani, (1957), 68.
- Strejștii-de-Jos*
 Fircă Folea Mihai, 59 ani, lăutar, știe carte, (1958), 5, 7, 24, 224, 232, 287, 303, 308, 352.
- Șerbănești*
 Nicolae Aurora, 7 cl. elem. (1960), 242, 260, 275, 300, 375.
- Tătulești*
 Miu Elena, 82 ani, (1957), 72.
- Teslui*
 Grainea Domnica, 13 ani, 7 cl. elem., (1961), 245.
 Grainea Ioan, 56 ani, 73, 271.
 Neață Florea, 18 ani, 4 cl. elem., 209, 347.
 Puiu Florica, 31 ani, 4 cl. prim., (1961), 69, 74.
- Titulești*
 Bărbulescu Zoe, 13 ani, 7 cl. elem., (1960), 66, 98, 138, 207, 208, 254, 270, 366, 397.
 Văleanu Alexandru, 90 ani, (1957), 132.
- Valea-Mare*
 Vișoiu Gheorghe, 50 ani, 4 cl. prim., 14.
- Județul Teleorman*
Tr. Măgurele
 Culeasă în 1938 de la un pescar din Turnu-Măgurele de către Mezdrea Ion, învățător, com. Potcoava, județul Olt, 21.

Județul Vâlcea

Botești

Ștefan Maria, elevă, cl. a VIII-a, (1961), 350.

Păușești-Otăsău

Goran Pavel, 61 ani, 5 cl. prim., (1960), 85, 178, 262

Gh. I. Neagu, *Folclor din Cîmpia Dunării* (p. 1—428)

I. Cuvînt introductiv	7
II. <i>Poezia obiceiurilor tradiționale</i>	
1. <i>Colinde</i> (nr. 1—10)	15
2. <i>De nuntă</i> (nr. 11—14)	26
III. <i>Balade</i>	
<i>Fantastice</i> (nr. 15—30)	30
<i>Păstorești</i> (nr. 31—34)	106
<i>Vitejești</i> (nr. 35—44)	123
<i>Haiducești</i> (nr. 45—60)	167
<i>Hoșomani</i> (nr. 61—64)	250
<i>Despre curtea feudală</i> (nr. 65—66)	262
<i>Familiale</i> (nr. 67—78)	270
IV. <i>Doine și cîntece</i>	
<i>Cîntece de sărăcie și revoltă</i> (nr. 79—81)	321
<i>Cîntece de haiducie</i> (nr. 82—91)	323
<i>Cîntece istorice</i> (nr. 92—99)	334
<i>Cîntece de cătănie și război</i> (nr. 100—121)	342
<i>Cîntece de înstrăinare</i> (nr. 122—131)	357
<i>Cîntece de jale și noroc</i> (nr. 132—145)	363
<i>Cîntece de ciobănie și natură</i> (nr. 146)	370
<i>Cîntece de dragoste</i> (nr. 147—182)	370
<i>Cîntece de dor</i> (nr. 183—196)	391
<i>Cîntece de lume și satirice</i> (nr. 197—202)	397

V. <i>Strigături</i> (203—234) .	403
VI. <i>Glosar</i> .	411
VII. <i>Indice de informatori</i> .	423
Ion Nijloveanu, <i>Poezii populare de pe Argeș și Olt</i> (p. 429—823)	
I. <i>Introducere</i>	431
II. <i>Balade</i>	
<i>Fantastice</i> (1—9)	437
<i>Păstorești</i> (10—12)	464
<i>Vitejești</i> (13—23)	470
<i>Haiducești</i> (24—43)	506
<i>Familiale</i> (44—58)	589
III. <i>Poezia obiceiurilor tradiționale</i>	
<i>De leagăn</i> (59—76)	635
<i>De nuntă</i> (77—81)	642
<i>De muncă</i> (82—83) .	645
IV. <i>Doine și cîntece</i>	
<i>De sărăcie și revoltă</i> (84—104) .	647
<i>Cîntece de haiducie</i> (105—131)	660
<i>Cîntece de răscoală</i> (132—135) . .	677
<i>Cîntece de cătănie și război</i> (136—166) .	679
<i>Cîntece de jale și noroc</i> (167—183) . .	698
<i>Cîntece ciobănești și de natură</i> (184—189)	708
<i>Cîntece de dragoste</i> (190—326) .	711
<i>Cîntece de dor</i> (327—360)	778
<i>Cîntece de lume și satirice</i> (361—373)	796
V. <i>Strigături</i> (374—418)	803
VI. <i>Glosar</i> .	813
VII. <i>Indice de informatori și localități</i> .	819

Redactor : IORDAN DATCU
Tehnoredactor : ION TUDOR

*Dat la cules 13.12.1968. Bun de tipar 17.06.1969. Apărut
1969. Hirtie scris I A de 63 g/m². Format 700×1000/24.
Coli ed. 47,93. Coli tipar 34,12. A nr. 19500/1968. C.Z.
pentru bibliotecile mari și mici 859—09F.*

Intreprinderea Poligrafică
„13 Decembrie 1918”,
Str. Grigore Alexandrescu nr. 89—97,
București,
Republica Socialistă România.
Comanda nr. 2286